imburgs agblad

dag 24 december 1988. 70e jaargang nr. 304.

ersmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,40

Vaticannie?

Heimwee naar de jaren vijftig

André van Duin 25 jaar op de bühne

Nazareth en Bethlehem in België

● André van Duin

● Willy Millowitsch

● Willy Millowitsch wordt tachtig

● Van het ABP naar de Eigergletsjer

● De straatjunkies van Ierland

● In twaalf maanden de wereld rond

VANAF PAGINA 27

● Derde Wereld in Ierland

● Gert-Jan Theunisse

sport

● Interviews met Gert-Jan Theunisse, André Malherbe en Marco Van Basten

VANAF PAGINA 22

● Hypotheeknemers komen zelf met gedragscode

VANAF PAGINA 41

show/rtv

● Interview met Toon Hermans; Radio- en TV overzicht

VANAF PAGINA 11

● Puzzel mee en win!

PAGINA 46

● Commercieelste muziekspectacel van de eeuw

PAGINA 50

m oordeel te vellen over twist met andere bisschoppen

Mgr Gijsen met schoolreglement naar Vaticaan

Van onze verslaggeefster

RMOND/UTRECHT – Een commissie van het Vaticaan moet uitmaken of bisschop Gijsen Roermond in zijn bisdom een eigen reglement voor katholiek onderwijs mag invoeren. Het ement van Gijsen wijkt af van het Algemeen Reglement Katholiek Onderwijs dat door de re zes bisschoppen is opgesteld. Gijsen heeft de kwestie nu, met instemming van de ande- bisschoppen, aan de pauselijke commissie voor de authentieke interpretatie van het kerke- recht voorgelegd. Alle bisschoppen zullen zich neerleggen bij het oordeel van het Vaticaan.

de reglementen zullen worden etst op hun juiste interpretatie, woordvoerder Janssen van bisdom Roermond. Hij weet nog t wanneer de commissie met r oordeel zal komen maar ver- cht dat het een maandenkwestie zijn. Beide reglementen blijven kracht.

iet eens

bisschoppen hebben deze and tijdens hun tweemaandelijk- vergadering uitvoerig gesproken r de twee schoolreglementen. Ze den het echter niet eens wor- n. In een onderzoek in opdracht de Nederlandse Katholieke oolraad (NKSR) kwamen drie kerkjuristen tot de conclusie dat bisschop Gijsen in strijd met het kerkelijk recht heeft gehandeld.

Naar hun mening is de bisschoppenconferentie bevoegd en zelfs verplicht een schoolreglement op te stellen dat in alle bisdommen geldt. De bisschop van Roermond meent daarentegen dat de Codex toestaat dat bisdommen de vrijheid hebben hun eigen reglement op te stellen.

Het Roermondse reglement bepaalt onder meer dat in elk schoolbestuur een lid door de bisschop wordt benoemd.

Niet alleen bij de andere bisschoppen stuit het eigen reglement van Gijsen op weerstand, ook in het Limburgse katholieke onderwijs is verzet gerezen. Twee grote Limburgse onderwijsstichtingen hebben zich gekeerd tegen het reglement van bisschop Gijsen.

De Onderwijsstichting St Bernardinus in Heerlen, waarbij zes grote scholengemeenschappen in de Oostelijke Mijnstreek zijn aangesloten, heeft voor een eigen katholieke visie gekozen. Net als de stichting Katholiek Onderwijs voor Midden-Limburg.

In glorie hersteld

HEERLEN – Ruwe herders, knielend bij de kribbe van Jezus. Dit in Rubensiaanse stijl vastgelegde tafereel hangt in alle glorie in de pas gerestaureerde Pancratiuskerk in Heerlen. De schilder van de 'Aanbidding der Herders' is onbekend. Het werkt, dat dateert van rond 1700, is afkomstig uit het klooster St. Agnetenberg in Sittard. Vlak voor de Kerst is dit meesterwerk kleurrijk hersteld.

Foto: DRIES LINSSEN

Het weer

CHT EN VEEL WIND
lf tot zwaar bewolkt en af toe wat regen of motregen. ddagtemperatuur ongeveer graden. Er staat een vrij achtige westelijke wind.
ondag t/m woensdag:
el bewolking en af en toe at regen of motregen.
mperaturen:
terdag max. 8 gr., min. 7 gr.
ndag: max. 10 gr., min. 8 gr.
aandag: max 8 gr., min. 6 gr.

Voor actuele informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

NDAAG:
op: 08.47 onder: 16.32
an op: 17.29 onder: 10.17
ORGEN:
op: 08.47 onder: 16.33
maan op: 18.48 onder: 10.47
MAANDAG:
op: 08.47 onder: 16.33
maan op: 20.06 onder: 11.06

Prettige kerstdagen

Kinderen vinden half miljoen dollar tussen wrakstukken

LOCKERBIE – Drie Schotse kinderen hebben gisteren tussen de wrakstukken van het neergestorte Pan Am-toestel in Lockerbie een half miljoen dollar (ongeveer een miljoen gulden) gevonden. Dit heeft Fortser Dodd, de vader van twee van hen, gezegd. Robbie en Stewart Dodd, respectievelijk 13 en 14 jaar oud, en hun vriend Alan Hyslop van 14 vonden 547.000 dollar in een rechthoekige doos waarvan ze eerst dachten dat het de zwarte doos van de Boeing 747 was. Het geld zat in een bruine envelop. „Het ging waarschijnlijk om een officiële betaling, want er stond zoiets als 'US Mail Service' op het pakket," aldus Dodd. Het geld is overgedragen aan de plaatselijke politie.

Meerderheid Israëli's voor onderhandelingen

Tegenstanders Arafat willen 'tweede PLO'

BEIROET – Palestijnen die PLO-leider Yasser Arafat vijandig gezind zijn willen een tweede PLO oprichten „om de gewapende strijd tegen Israël voort te zetten", zo hebben waarnemers in Beiroet gisteren gemeld. Voor het eerst in de geschiedenis zoeken de Palestijnen daarbij bondgenoten in islamitische kringen.

De splintergroeperingen van de PLO, waarvan het merendeel haar basis heeft in Syrië, kwamen maandag bijelkaar in Damascus waar zij verklaarden dat Arafat 'verraad' had gepleegd door het bestaansrecht van Israël te erkennen en terroritische acties te veroordelen. Zij richtten een comité op dat een nieuw commando van de PLO moet voorbereiden. Dit comité zal op 27 december een 'volkscongres' bijelkaar roepen dat het nieuwe PLO-opperbevel zal kiezen.
Er is contact gelegd met de islamitische organisaties Hamas en de Islamitische Jihad in Palestina om een front te vormen tegen de „oplossingen die overgave inhouden", aldus één van de leden van de splintergroeperingen. Onder de groeperingen die een nieuw opperbevel van de PLO willen zijn de FPLP-CG van Ahmad Jibril en de Fatah-CP van kolonel Abou Moussa.
Een meerderheid van de Israëliërs is overigens voorstander van onderhandelingen met de PLO mits de Palestijnen „zich aan de afspraak houden en hun terroristische acties stopzetten". Dit blijkt uit een opiniepeiling waarvan de uitkomsten gisteren gepubliceerd werden door de Israëlische krant Yedioth Aharonot. Van de 600 ondervraagden is 54 procent voor dergelijk overleg en 44 procent is er tegen.

Man pleegde ontucht

MAASTRICHT – De gemeentepolitie van Maastricht heeft een 37-jarige alleenwonende man uit die stad aangehouden op verdenking het afgelopen jaar ontucht te hebben gepleegd met een achttal jongens in de leeftijd van dertien tot zeventien jaar.
Meerdere malen per week ontving de man enkele jongens in zijn woning. Per bezoek ontvingen zij van hem een bedrag tussen tien en vijftig gulden.

muziek
film
beeldende kunst
theater
literatuur
met de kleine en de grote
redactie jos frusch, tel.: 045-739277

St. John's Choir in perfecte harmonie

SITTARD - In de ondanks (of dankzij?) de kerstkoopavond zeer goed gevulde Grote Kerk van Sittard trad donderdag het St.John's College Choir uit Cambridge o.l.v. George Guest op. Naast een vijftal internationale motetten uit renaissance en barok werd met het Requiem van Herbert Howells en een cantate van Benjamin Britten de typisch Engelse 'cathedral music' in een welhaast perfecte harmonie uitgevoerd.

Traditie wordt in Engeland met een hoofdletter geschreven. De meeste kathedraalkoren op het eiland van Margareth Thatcher zijn geen gemengde ensembles, zoals op het Europese vasteland, maar bestaan sinds de 15de eeuw nog steeds uit knapen en (jonge-)mannen. Het koor van het St. John's College, een onderdeel van de universiteit van Cambridge, is zo'n specifiek en schitterend voorbeeld van een traditioneel Engels kerkkoor. Door de dertig jongelui, tussen de 9 en 23 jaar oud, werd voortdurend op hoog niveau gezongen, waarbij de welhaast spreekwoordelijke ideale uni-koorklank in motetten van resp. Thomas Tallis, Hans Leo Hassler, J.P. Sweelinck, William Byrd en J.S. Bach uitstekend te horen was, al deed het geheel in de grote kerk in het begin soms ietwat steriel aan.

Het bekende motet 'Komm, Jesu, komm' van Bach kreeg door de typische bezetting een geheel andere dimensie. Terwijl het werk in uitvoeringen van gemengde koren vaak als een dramatische compositie overkomt, had het in de vertolking van het collegekoor een lichtvoetig, zelfs vriendelijk karakter. In plaats van het dreigend opgeheven volwassenenvingertje ('mens denk aan je zonden') ademde het motet nu een vredige sfeer.

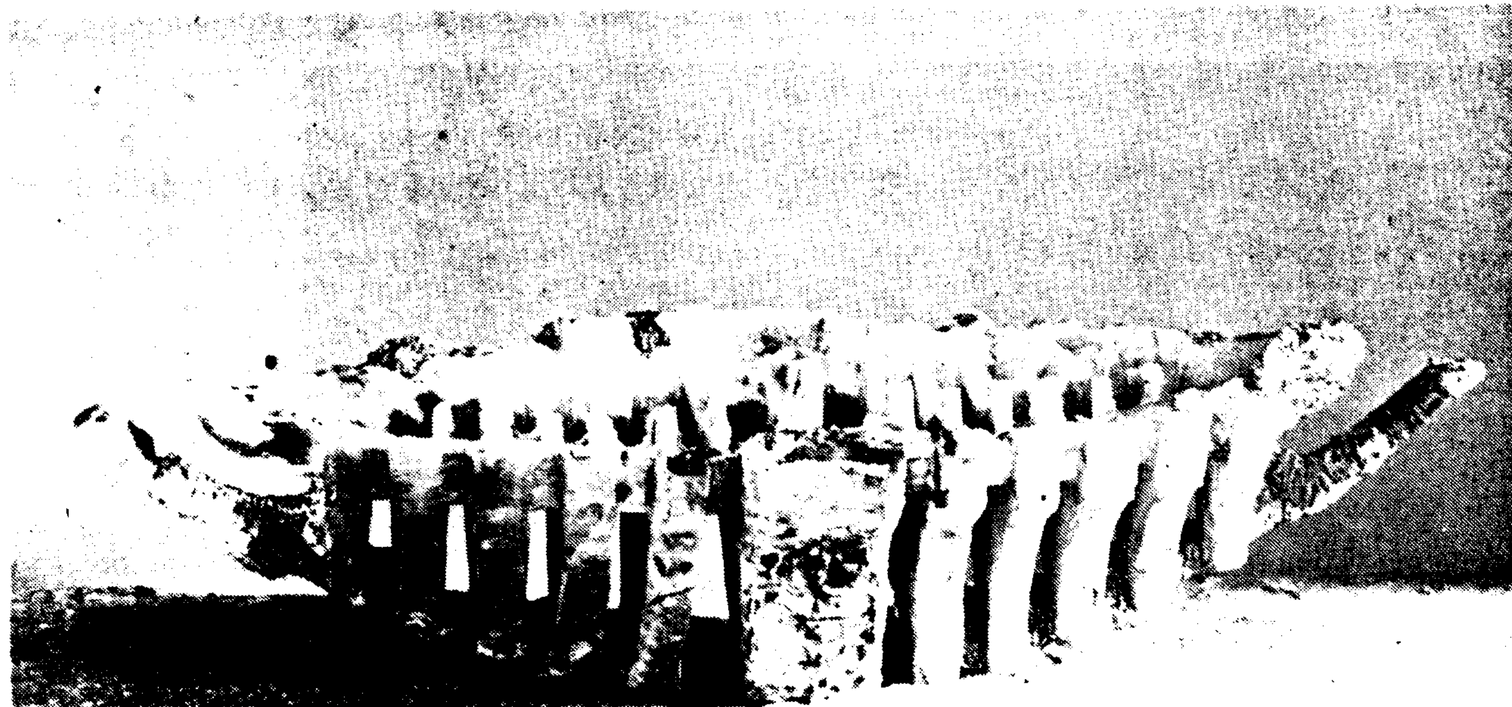
Veel indruk maakte de 'cathedral music'-werken van resp. Howell en Britten. Het in 1936 geschreven, maar pas door de componist in 1980 vrijgegeven Requiem van Howells werd als een goed in het gehoor liggende, op de Engelse romantische kerkmuziek stoelende compositie met dynamische bewogenheid vertolkt. De cantate 'Rejoice in the Lamb' uit 1943 van Britten bevat een tiental merkwaardige korte stukken voor koor en orgel, gebaseerd op passages uit het gelijknamige gedicht van de 18de-eeuwse dichter Christopher Smart. Meer dan in een van zijn andere werken heeft Britten hier zijn muzikale ideeën gekoppeld aan de verworvenheden van vijf eeuwen Engelse kerkmuziek, waarbij twee aria's en een tweemaal stralend klinkend Halleluja tot de opvallendste gedeeltes behoren. Met een viertal rasechte 'carols' en een gezamenlijk gezongen 'O come all ye faithful' ('Wij komen tesamen' dus) werd dit interessante concert op seizoengebonden wijze besloten.

Peter P. Graven

Gevarieerde expositie in Gemeentemuseum van Roermond

De betovering van het glas

ROERMOND – Vormen in glas is de naam van de tentoonstelling, waarmee het Gemeentemuseum Roermond een aantal aspecten presenteert van creatieve vormgeving waarin glas een rol speelt. Die rol kan overheersend zijn – zij kan ook ondergeschikt zijn aan een conceptie waarin ook andere materialen zijn betrokken. Er zijn dan meestal niet specifieke glaskunstenaars aan het werk als Copier, Verheesen of Meydam, maar jongeren, losser van de tradities van het metier. Soms zou je ze beeldhouwer kunnen noemen, zoals de Limburger Bert van Loo, die ook de sokkels van zijn werkstukken in zijn vormgeving betrekt: steen, ijzer, lood en glas.

● 'Ship', gegoten glas uit 1988 van Richard Price.

De naam zal met opzet zijn gekozen om een gevarieerde lading te kunnen dekken. Er staat niet 'De Nederlandse glaskunst' en niet 'Het smartelijk einde van een metier, in beeld gebracht door Jerven Ober'. Voor Jerven Ober, de samensteller van de tentoonstelling, sterft er niets: zijn inleiding van de catalogus – geheel gedrukt in kapitalen, maar wij werken ons er wel doorheen – sluit met de woorden: 'Dat is een eind weg van het gildeglas, maar wel een statement van een nieuwe generatie met visie.'

'Dat' zal slaan op de ontwikkelingen sinds het optreden van de grote ontwerpers waarvan de namen hierboven al werden genoemd en die ook nu weer de meest virtuoze en fascinerende inbreng leveren in de collectie. De nieuwe generatie stamt grotendeels van de Rietveld Academie te Amsterdam. Of daarmee het overzicht van de in Nederland gecreëerde vormen van glas evenredig en objectief is nemen wij maar aan: zoveel glasovens worden er in Nederland niet meer heet gestookt.

In de opzet van de tentoonstelling, naar de inzichten van Ober gemaakt op instigatie van het Centrum van Kunst en Vormgeving in Tilburg, is gezocht naar variatie. Men treft er een breed scala aan van toepassingen van glas. In vele daarvan is het vakmanschap van de Leerdammers niet meer van doorslaggevende betekenis. Een reden om niet van 'De Nederlandse glaskunst' te spreken is misschien gelegen in de overweging dat van de zestien deelnemers er zeven afkomstig zijn uit het buitenland, allen aangetrokken door de opleiding aan de Rietveld Academie, Engelsen, Amerikanen en Tsjechen. Vooral de laatsten leveren een inbreng waaraan de grote glastraditie van hun land niet vreemd zal zijn. Helly Oestreicher is een van hen. Zij is heel overtuigend aanwezig met een vat experimenteel werk samengesteld uit bakstenen en vlak glas. Maar vooral met haar Drie Personages, knappe combinaties van keramische sculpturen en sokkels van deels gekleurd spiegelglas.

Spaghetti

In een van de nogal opvallende vitrines, voor een reizende tentoonstelling knap ontworpen en uitgevoerd in Tilburg, staat naast een reeks gekleurde vazen van Richard Meitner uit Philadelphia het opmerkelijke glas van Toots Zynsky uit Boston: vormen, opgebouwd als uit gekleurde glazen spaghetti.

De bijzondere uitstraling die glas kan verkrijgen als het niet om zijn helderheid en reflexies wordt benut toont het werk van Richard Price: vormen van schepen, schijnbaar aangetast door de eeuwen en de corrosie van zeewater. Zij hebben de dramatiek van archeologica. De duidelijkste negatie van de eigenschappen van glas als helder reflecterend materiaal – het lijkt hier op keramiek – treft men bij Susan Hammond in beelden als Schaal met Vis en Visvaas. In de visie van de schrijver van de catalogus: 'Eerder stills gevuld met tragische dan wel melodramatische momenten... Het is een sophisticated smile, een vaas met een ongewone situering, die in wezen gewoon is'. Wie dit soort educatieve-medewerkers-jargon slecht verteert moet er niet te veel van lezen tijdens de feestdagen. Er zijn nagenoeg tachtig bladzijden van in de catalogus, gesubsidieerd door WVC, vormgeving Henrik Barends, Amsterdam.

'De kracht van de vorm wordt tweezijdig benaderd van binnen en van buiten, waarbij steeds duidelijker wordt dat de vorm veel meer is dan de vorm en de toegepaste materialen alleen. Het is een statement en meer nog een opvatting welke de gebruikelijke dimensies omverhaalt' is een ander willekeurig gekozen voorbeeld van het gebruik van taal als verpakkingsmateriaal: piepschuim.

Betovering

De eerste zin van de inleiding is trouwens toereikend om belangstelling op te wekken. En tot een bezoek te stimuleren aan de toch wel heel frappante en gevarieerde tentoonstelling rond het gebruik van glas in de beeldende kunst: 'Jarenlang werd gesproken over de betovering van glas als materiaal. De glans welke verder zou reiken dan goud. Het sprookje is niet verstoord'. De schrijver zou het van zichzelf een 'statement' noemen.

Nog een enkel citaat tot slot. Het betreft een uitspraak van Willem Heesen, die na een succesvolle carrière als ontwerper voor de glasfabrieken in Leerdam een eigen glasstudio begon, gedaan bij het zien van twee door Carel Visser ontworpen vazen: 'Ik weet teveel van glas en een bekentenis: "Toen ik begon was ik bevooroordeeld door schoonheidsidealen'. Om vaker over na te denken. Of toch maar niet. 'Vormen in glas', tot en met 29 januari, Gemeentemuseum Roermond.

Pieter Defesche

Ward-cursus in Paasvakantie

HEERLEN – Hoewel de Kerstvakantie pas voor de deur staat, meldt het Ward Centrum Nederland nu reeds de cursus muziekpedagogiek, die in de Paasvakantie – en om precies te zijn van 27 maart tot en met 1 april 1989 – in Helmond wordt gegeven. Aan deze cursus is gekoppeld een afrondingsweekend op 19 november van volgend jaar.

De Paasvakantiecursus van het Ward Centrum bestaat uit vier onderdelen: de Wardmethode Cursus I, de cursus Kleuterward, de Wardmethode Cursus II en de Wardmethode Cursus III. Degene, die deze twee laatste vervolgcursussen wil volgen, moet eerst de voorgaande cursus gevolgd hebben.

Voor de eerste twee cursussen gelden de toelatingseisen: enige affiniteit met zingen en affiniteit met het onderwijs aan kleuters. De cursussen worden respectievelijk gegeven door Ger Koppenens, Ingrid Voermans, Ans Does/Silvère van Lieshout en Jos Leenen/Silvère van Lieshout.

Inhoud van de cursussen is steeds muziekpedagogiek- en didatiek voor kinderen. Aan succesvol afsluiten van de cursussen is een getuigschrift verbonden.

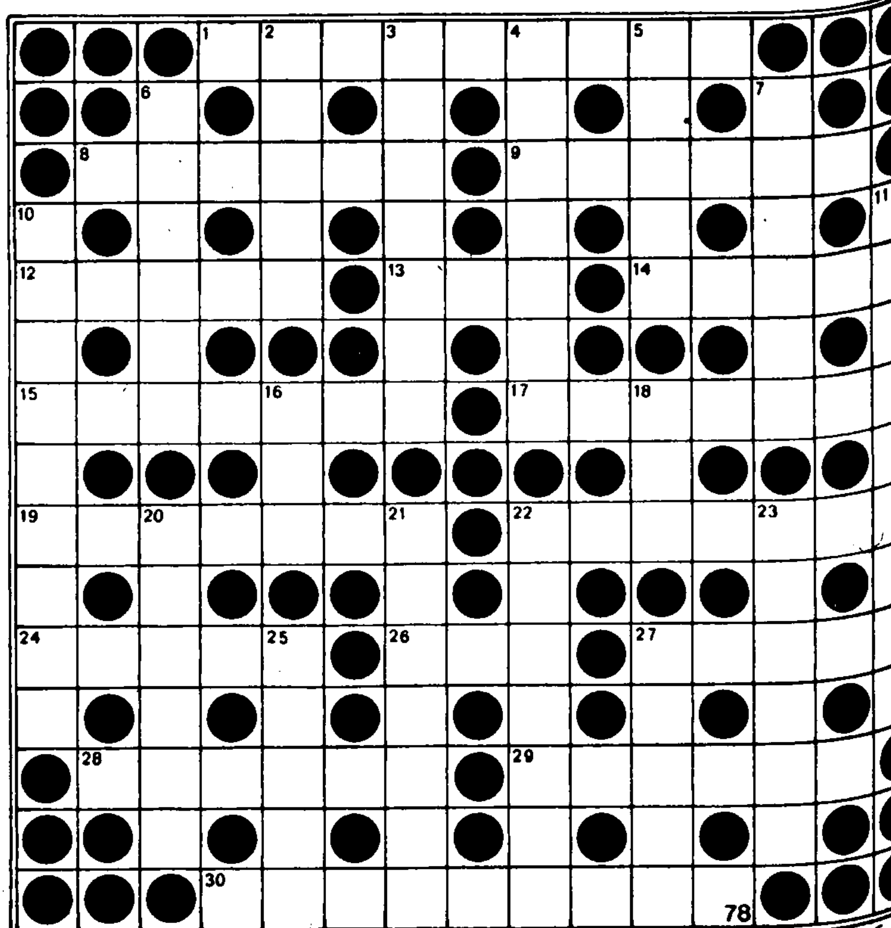
Separaat aan deze cursussen wordt de Wardmethode Cursus IV (Gregoriaans) aangeboden op een nader te bepalen tijdstip.

Voor verdere informatie over opzet, doelstelling en aanmelding kan men contact opnemen met het Ward Centrum Nederland, Willem Prinzenstraat 43 te Helmond, ☎ 04920-45597.

Oplossing van gisteren

-	t	-	-	l	-	-	w
-	o	f	f	e	r	t	e
k	r	e	e	k	-	-	n
-	e	r	e	-	a	l	e
-	a	v	-	o	g	e	n
e	d	e	l	m	a	n	-
-	o	n	e	-	m	e	i
a	r	t	s	-	i	n	n

CRYPTOGRAM

Horizontaal:
1. Als de prak klein is, zullen ze wel het laatste uit de ketel gehaald hebben. 8. De maat slaan met drank. 9. Ga nu reeds, voordat de spil valt. 12. Zit u als eerste nogmaals fout? 13. Een boom met een scherpe punt. 14. We spannen ons te veel in. 15. Om de haargroei rustig te laten verlopen. 17. Een galant, maar slordig iemand. 19. De rekening voor een serie ambtelijke werkzaamheden. 22. Het ving aan met een dieregeluid, doch bloeide weldra op. 24. De rustplaats voor 'n oude filmster. 26. Uitspruitsel van een rivierarm. 27. De vrouw van een vrouwelijk dier in het meervoud. 28. Ik kan u 'n wortel geven om dat te doen. 29. Een snel besluit van het boek. 30. Het voorschrift op een kasteel, op het laatst in 29 te vinden.

Verticaal:
2. Spoedig es een woonplaats zoeken. 3. D... geldschieter van een arme drommel. 4. Het ... een sport zoals 'k wilde haver voor Japan... munt kan ruilen. 5. 'n Vogelpen verkrijgen. 6. ... Kan hij voor 500 gulden niet 'n tijdje wachten... 7. Kan de verbrandingsrest heel goed tegen ... hitte? 10. Loop naar de oever om de adellijke heer een stuk vlees aan te bieden. 11. Die ... lemmering gaat niets uit de weg. 16. Op die manier bloeit een papegaai anders wel op. 18. ... Kip, plaats daar je produkt. 20. Neem ... vesten mee. 21. Tante is verrukt over die st... 22. Hij gaf toe dat die hem niet vreemd w... 23. De spoorwegen rijden rond een plaats ... ven in Europa. 25. Een spijker op je hand. 2... Krijgt u als u een peer of appel fijnperst.

Waaronder lezingen, internationale samenwerking en concerten

Nieuwe activiteiten op Fine Art Fair 1989

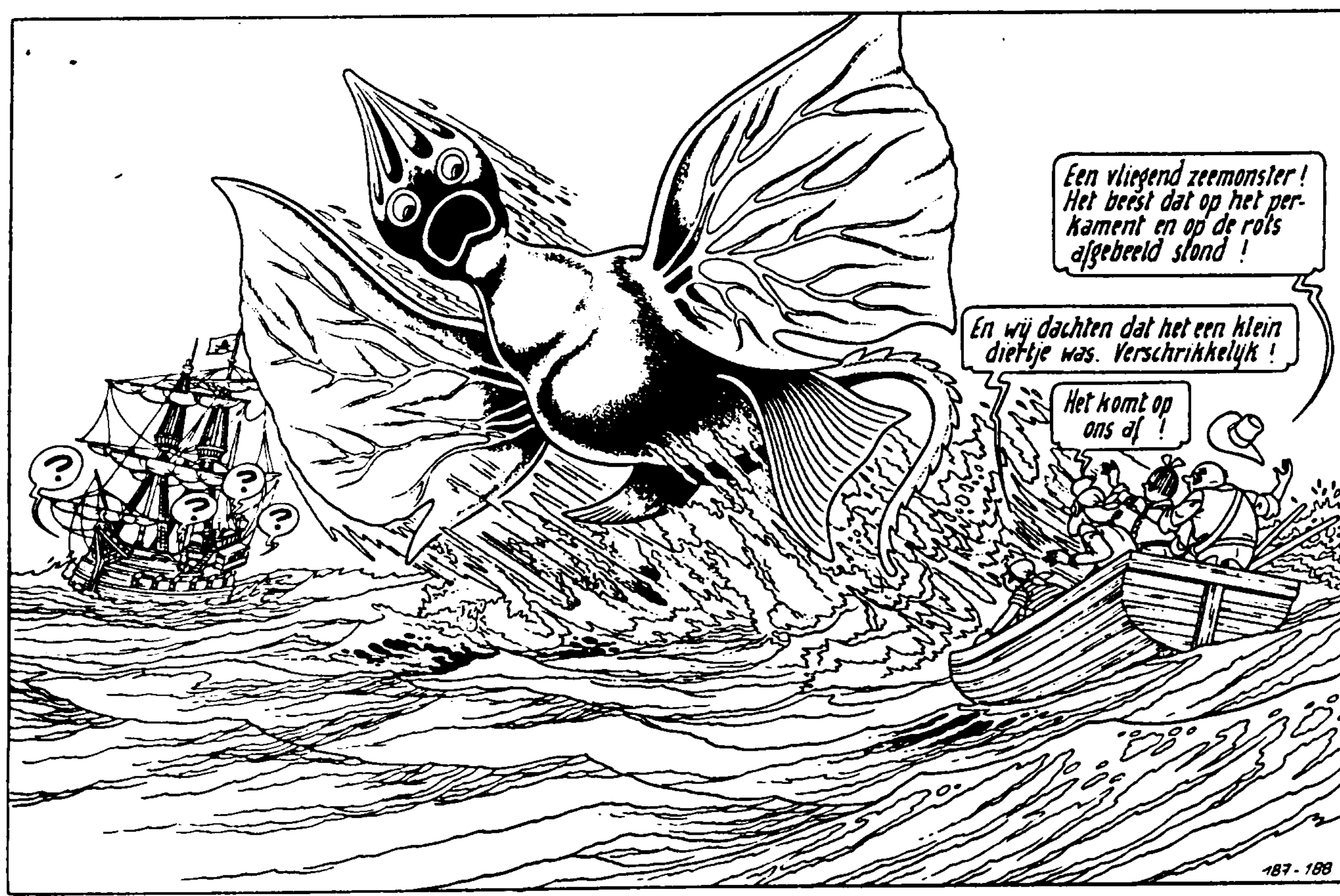
MAASTRICHT – De European Fine Art Fair – de kunst- en antiekbeurs, die in deze contreien beter bekend is onder zijn vroegere naam Pictura – belooft een rijkere schakering van het aanbod dan in de voorgaande jaren. Dat althans beweren de organisatoren van deze belangrijke Europese manifestatie, die van zaterdag 11 maart tot zondag 19 maart in het MECC wordt gehouden.

Voortgaan op de ingeslagen weg. Dat is het beleid, dat voor de komende jaren door de organisatie werd uitgestippeld. In concreto betekent dat aan kenners, specialisten, particuliere verzamelaars en kunstminnende bezoekers de mogelijkheid bieden om collecties van meer dan honderd prominente kunst- en antiekhandelaren uit de hele wereld onder een dak te bewonderen. In totaal zullen twintig nieuwe deelnemers uit binnen- en buitenland aan de beurs deelnemen. Het grootste gedeelte van de aanwezige exposanten is in Maastricht echter op herhaling.

Bovendien hebben de organisatoren van de beurs in 1989 een aantal belangrijke nieuwe activiteiten ontwikkeld, waaronder de samenwerking met de Orangerie in Berlijn. Centrale thema van The European Fine Art Fair is de expositie, die door vooraanstaande kunsthandelaren uit de hele wereld in een speciaal paviljoen zal worden ingericht.

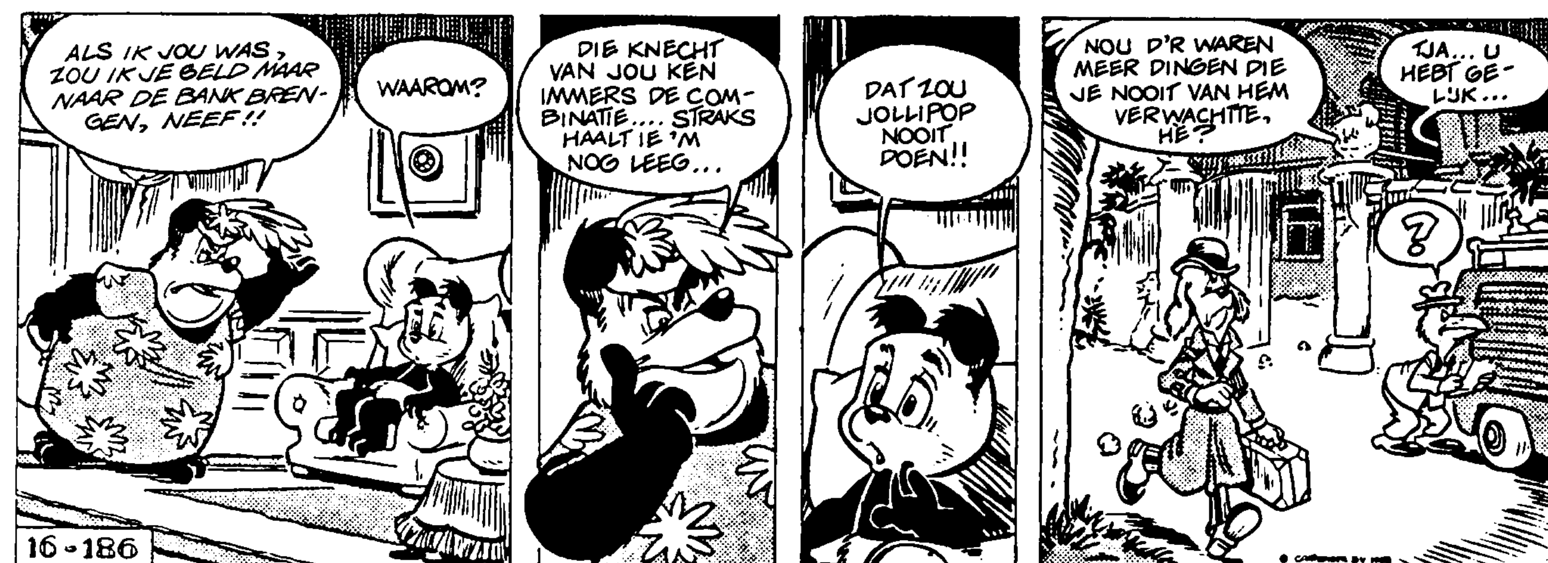
De in Maastricht tentoongestelde kunstwerken omvatten een breed scala, variërend van oude meesters, impressionisten en hedendaagse kunst tot beeldhouwwerken, meubilair, klokken, porselein, aardewerk en glas. Verder zijn er wapenrustingen en militaria naast goud, zilver en juwelen, boeken en manuscripten te vinden. Ook zullen exclusieve wandtapijten en andere textielkunst van Europese en Oosterse herkomst worden getoond. Een ander nieuw aspect van The European Fine Art Fair 1989 is een aantal lezingen, dat een keur van deskundigen zal gaan houden. Onder hen professor Leonard Slatkes uit New York en Margaret Medley, een kenner van Chinees porselein. Tenslotte zal op deze kunstbeurs ook aandacht worden geschonken aan muziek. In totaal staan vier klassieke avondconcerten op het programma: het Wührer Quartet uit Hamburg zal op 11 maart tijdens een benefiet-avond van de Marcus Aurelius Stichting concerteren; de Jamaicaanse pianiste Nerine Barrett en de Koreaanse sopraan Young Hee Kim zullen op respectievelijk 13 en 16 maart optreden, terwijl de serie wordt afgesloten met een gala-avond op 18 maart ten bate van het 'Redt de Kinderen Fonds'. Aan deze avond zal de befaamde Amerikaanse sopraan Arlene Auger haar medewerking verlenen.

de komieke coco

(c) Standaard Uitgeverij n.v. Antwerpen vertegenwoordigd door Wavery Productions b.v. 's Gravenhage

panda en de roddeltante

recept

h. meijer

Advocaatmousse

Dit alternatief dessert behorend bij het menu van Eerste Kerstdag. De receptuur daarvan vermeldde als nagerecht advocaatpudding. Voor degene, die niet van pudding houdt, is onderstaand recept een goede vervanger.

Benodigdheden voor 4 personen: 1 dl melk, 1 vanillestokje, 3 blaadjes gelatine, 2 eiwitten, 200 g magere kwark. 10 el advocaat, zoetstof, chocoladevlokken.

Laat de melk met het vanillestokje tegen de kook aan 10 minuten trekken.
Week de gelatine 10 minuten in ruim koud water.
Verwijder het vanillestokje.
Los de uitgeknepen gelatine op in de hete melk.
Klop het eiwit stijf.
Roer de kwark glad met de advocaat en spatel er het eiwit door.
Meng als het gelatinemengsel lobbig wordt alles luchtig door elkaar.
Voeg eventueel wat zoetstof toe.
Verdeel het mengsel over 4 met water omgespoelde vormpjes en laat de mousse opstijven.
Stort de puddinkjes op borden en garneer met wat chocladevlokken.

Limburgs Dagblad

Directie:
J. Drost
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37
6411 RS Heerlen
Bank: ABN Bank Heerlen rek.no. 57 75 35 935
Giro: 10 35 100
Tel.: abonnementen: 045-739881
advertenties: 045-739886

Rayonkantoren:
Brunssum 045-25636
Geleen 04490-4686
Hoensbroek 045-21855
Heerlen-Centrum 045-71771
Kerkrade 045-452932/45550
Maastricht 043-25447
Schaesberg 045-31171
Roermond 04750-1848
Sittard 04490-1557
Valkenburg 04406-1504

Fax:
redactie 045-73926
Advertenties 045-73936

Telex:
redactie 5612
overige afdelingen 5607

Abonnementsprijzen:
bij vooruitbetaling te voldoen
per kwartaal f 71,
per maand f 23,

Rijk tornt aan vonnis weduwnaarspensioen

DEN HAAG – Juristen op het ministerie van Sociale Zaken proberen wegen te vinden om de gevolgen van een rechterlijke uitspraak dat twee weduwnaars recht hebben op een AWW-uitkering (tot dusver gold dat alleen voor weduwen), tot een minimum te beperken. Men ziet daartoe op basis van de motivatie van de rechter, in dit geval de Centrale raad van Beroep, mogelijkheden. In januari wil staatssecretaris De Graaf de Kamer nadere informatie geven.

De raad baseerde zich bij de uitspraak op het VN-verdrag inzake burgerlijke en politieke rechten (Bupo-verdrag) dat ons land in 1979 erkende. Volgens de raad mocht verwacht worden dat de nationale wetgeving 'op enig moment' op basis van het Bupo-verdrag zou worden aangepast.

Op Sociale Zaken put men nu hoop uit de formulering 'op enig moment', aangezien de raad hiervoor geen termijn gaf. Aangezien beide weduwnaars het recht op een uitkering vanaf 1986 werd toegekend, zou de werking van de uitspraak mogelijk beperkt kunnen worden tot weduwnaars die pas na die datum hun echtgenoten verloren.

Herziening

Met de formulering 'op enig moment' zou echter ook wetgeving nu waarbij weduwnaars het recht op een AWW-uitkering krijgen, bedoeld kunnen zijn. Zelf heeft De Graaf al eerder aan de SER advies gevraagd over een algehele herziening van de AWW waarbij weduwnaars het recht zouden krijgen op een uitkering.

Schadeverzekeraars zijn diefstallen beu

Verplicht alarm komt voor duurdere auto's

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Binnen afzienbare tijd zullen eigenaars van duurdere auto's verplicht worden een alarminstallatie in te bouwen. De schadeverzekeraars zullen de grens bepalen vanaf welke prijsklasse auto's voor zo'n installatie in aanmerking komen. Daarnaast komt er een erkenningsregeling van alarmsystemen en van bedrijven die deze systemen inbouwen.

De grote verzekeringsmaatschappijen eisen al enige tijd zo'n maatregel, omdat diefstallen van auto's uit de hogere prijsklassen toenemen. De verzekeringsmaatschappijen zullen naar verwachting individueel bepalen welke auto's een alarm moeten inbouwen. Daarbij wordt niet alleen rekening gehouden met de waarde van de auto, maar onder andere ook met de gevoeligheid voor diefstal van dat merk en de woonplaats van de eigenaar.

Momenteel worden er in opdracht van de Nederlandse Vereniging van Automobielassuradeuren (NVVA) en het Bureau voor Schadepreventie TBBS door TNO verschillende auto-alarmsystemen getest. Begin februari komt er een lijst met goedgekeurde systemen.

De autoverzekeraars hebben in samenwerking met de Rai en de Bovag besloten een regeling voor de erkenning van inbouwbedrijven van autobeveiligingssystemen tot stand te brengen.

Veel discussie over verzwijgen dreigement aanslag op vliegtuig

Nog geen bewijs sabotage

Van de redactie buitenland

LONDEN/LOCKERBIE – De analyse van de vluchtrecorders van de Boeing 747-100 die woensdagavond is neergestort op het Schotse plaatsje Lockerbie, heeft geen duidelijk bewijs geleverd voor de stelling dat de ramp is veroorzaakt door een bomaanslag. Volgens Paul McKie, een woordvoerder van het Britse ministerie van Vervoer, is er op de banden niets ongewoons te horen. Alleen is er aan het eind van een van de banden een 'zwak geluid' te horen, dat nog nader onderzocht moet worden.

● Rouwende studentes van de Syracuse-universiteit in de VS tijdens een herdenkingsmis. Verschillende studenten van deze universiteit kwamen woensdag om het leven toen het PanAm-vliegtuig waarin zij zaten verongelukte.

De enige concrete aanwijzingen voor sabotage bestaan tot nu toe uit het telefoontje dat internationale persbureaus donderdag hebben ontvangen, waarin de verantwoordelijkheid voor de aanslag werd opgeëist door de pro-Iraanse 'Wachters van de Islamitische Revolutie', als vergelding voor het neerhalen van de Iraanse Airbus boven de Perzische Golf door de Amerikanen.

Een andere vingerwijzing is de waarschuwing die de Amerikaanse ambassade in Helsinki op 5 december heeft ontvangen voor een bomaanslag die binnen tweeënhalve week zou worden gepleegd op een toestel van Pan Am tijdens een vlucht van Frankfurt naar New York.

Torpederen

De Israëlische minister van Buitenlandse Zaken Moshe Arens heeft vrijdag verklaard dat volgens hem de aanslag is gepleegd door radicale Palestijnse facties, die de onderhandelingen tussen de Verenigde Staten en de PLO willen torpederen.

President Reagan verdedigde gisteren het besluit van de Amerikaanse regering het publiek niet op de hoogte te stellen van het dreigement, maar alleen de ambassades, veiligheidsdiensten en de luchtvaartmaatschappijen te waarschuwen. Hierover is in de VS veel discussie ontstaan. Volgens Reagan zou een publieke waarschuwing „het luchtverkeer in de hele wereld" tot stilstand hebben gebracht, terwijl er niet meer was om op af te gaan dan een anoniem telefoontje.

De Amerikaanse regering heeft intussen wel besloten haar beleid aangaande dreigementen te herzien, zo maakte woordvoerder Marlin Fitzwater van het Witte Huis bekend. Hij erkende dat „het publiek van dergelijke bedreigingen op de hoogte dient te zijn".

Het bergen van doden wordt ondertussen in en rond Lockerbie voortgezet. Van de circa 280 mensen die bij de ramp het leven hebben verloren (onder wie waarschijnlijk geen Nederlanders) is van ruim de helft het stoffelijk overschot gevonden. Tachtig doden zijn na identificatie voorlopig opgebaard in het gemeentehuis. Daarnaast zijn de zwaar verminkte, stoffelijke resten gevonden van 70 anderen.

Staatssecretarissen Dees en Evenhuis:

Pas goedkeuring medicijnakkoord na EG-uitspraak

UTRECHT – De staatssecretarissen van Volksgezondheid en Economische Zaken, Dees en Evenhuis, zullen het akkoord over de geneesmiddelen pas goedkeuren als de Europese Commissie heeft vastgesteld dat het zogenoemde Omnipartijenakkoord niet in strijd is met het Europees mededingingsrecht. Zij willen het akkoord een 'eerlijke kans' geven, maar niet nadat duidelijk is dat de Europese Commissie geen roet in het eten zal gooien.

Dit blijkt uit een gisteren namens de bewindslieden door de landsadvocaat verstuurde brief aan de vereniging van leveranciers van merkloze goedkope geneesmiddelen, Prodifarma. Het omnipartijenakkoord tussen onder meer industrie, groothandel, verzekeraars en apothekers moet volgend jaar een besparing van 420 miljoen gulden opleveren.

Prodifarma heeft in kort geding geëist dat het akkoord wordt ingetrokken omdat het 'de doodssteek' zou zijn voor goedkope medicijnen. Het akkoord voorziet onder meer in het verlagen van de stimulans voor levering van goedkope medicijnen van 33 naar 15 procent. De uitspraak is op 29 december. Diezelfde dag zal het Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg (COTG) een beslissing nemen over het akkoord.

De Europese Commissie zal alle partijen medio januari horen.

Volgende week besluit paspoort

DEN HAAG – De beslissing of de Staatsdrukkerij de paspoortproduktie volgens het KEP-procedé overneemt valt pas dinsdag. Dit heeft bewindvoerder mr J. Mentink van de in surséance van betaling verkerende paspoortfabrikant KEP gisteren meegedeeld.

Inmiddels is komen vast te staan dat zelfs bij een positief besluit er geen sprake van zal zijn dat de Staatsdrukkerij de KEP-onderneming als geheel overneemt.

Als de ondertekening van de intentieverklaring doorgaat zullen de bewindvoerders zich genoodzaakt zien het faillissement van KEP aan te vragen. De Rotterdamse rechtbank zal dan naar verwachting het faillissment dinsdag om 11.30 uur uitspreken.

Onderzoek naar 'De Bolderkar'

DEN HAAG – Een onafhankelijke commissie gaat een onderzoek instellen naar de gang van zaken rond het geconstateerde seksueel misbruik in het Medisch Kinderdag Verblijf (MKD) 'De Bolderkar' te Vlaardingen. De Regionale Inspectie van de volksgezondheid Zuid-Holland heeft hiertoe besloten, aldus het ministerie van WVC gisteren.

De commissie krijgt de taak een oordeel te geven over de onderzoeksmethode in De Bolderkar die heeft geleid tot de diagnose incest en over de zorgvuldigheid die is betracht bij de diagnosestelling. Tevens wordt de commissie gevraagd te oordelen over de procedure na de diagnosestelling, die in een aantal gevallen heeft geleid tot acute uithuis-plaatsing van kinderen.

PLO-leider Yasser Arafat is gisteren ontvangen door Paus Johannes Paulus II (foto). Tijdens het onderhoud sprak de Paus de wens uit dat de Palestijnen en Israëliërs „binnenkort een waarachtige dialoog kunnen beginnen tussen twee volken om zo een einde te maken aan hun lijden en hun zorgen".

Alleenstaanden met laag loon niet achteruit

DEN HAAG – Alleenstaanden met een vrij laag salaris of een jaarsalaris boven de twintig mille (jonger dan 27 jaar) respectievelijk 30 mille (boven 27 jaar) gaan er in 1990 niet op achteruit. Dat blijkt uit de nota naar aanleiding van het eindverslag over 'Oort-2'. Daarin brengt staatssecretaris Koning (Financiën) de effecten van zowel de belastingvereenvoudiging als de herziening van de volksgezondheidsverzekeringen in kaart.

Oudere alleenstaanden verliezen maximaal 5 procent aan besteedbaar inkomen (jaarsalaris 15 mille) en minstens 2 procent (30 mille). Bij de jongere alleenstaanden treedt de achteruitgang op rond de 20 mille (1 procent). Boven die inkomensgrenzen verbetert het besteedbare inkomen met 1 tot maximaal 10 procent. Alleenverdieners met twee kinderen gaan er 2 tot 5 procent op vooruit als ze in loondienst zijn, bij inkomens vanaf 40 mille.

Staatssecretaris Koning wijzigt zijn voorstellen voor beperking van aftrekposten in het herziene belastingstelsel niet.

Op één punt, de tekstverwerker, ziet hij wel mogelijkheden. Het komt dan neer op aftrek met een drempel van vijfhonderd tot duizend gulden per jaar, of een belastingvrije vergoeding van de werkgever waarvan vijfhonderd tot duizend gulden per jaar in de inkomenstenbelasting wordt aangeslagen.

Situatie in Armenië 'bijna onder controle'

GENÈVE – Het Internationale Rode Kruis heeft gisteren laten weten dat reddingswerkers in de door een zware aardbeving getroffen Sovjet-republiek Armenië de situatie praktisch onder controle hebben. „Na twee moeilijke weken, beginnen we nu greep te krijgen op de situatie", aldus George Reid, het plaastvervangend hoofd van de Rode Kruis-commissie die belast is met de hulpverlening in Armenië.

Reid zei dat de reddingswerkers in het rampgebied nu „in een race tegen de winter" zijn verwikkeld. De temperatuur in Armenie kan 's winters dalen tot 30 graden onder nul. Het Rode Kruis zal nieuwe ladingen wintertenten, kachels en handschoenen naar Armenië sturen ten behoeve van de mensen die helpen bij de wederopbouw, zo zei Reid.

Reageerbuisbevruchting doorn in oog Vaticaan

Rome laakt beleid Radboudziekenhuis

Van de redactie buitenland

VATICAANSTAD – Het Vaticaan heeft in ongewoon scherpe bewoordingen de vier katholieke ziekenhuizen veroordeeld die reageerbuisbevruchting (in vitro-fertilisatie) toepassen. In een voorpagina-artikel in de Osservatore Romano zijn de ziekenhuizen van Nijmegen, Lille (Frankrijk), Leuven en Louvain-la-Neuve (België) van 'zeer ernstige dwaling' beschuldigd. Volgens Romeinse kringen is het artikel geschreven door kardinaal Ratzinger, hoofd van de Vaticaanse Congregatie voor de Geloofsleer.

Het is 'een zeer ernstige zaak' dat deze ziekenhuizen besloten hebben door te gaan met de bevruchting via de reageerbuis, ondanks een verbod van het Vaticaan van vorig jaar in het document 'Donum vitae'. Zo'n houding is daarom zo ernstig, omdat ze 'openlijk verzet tegen het leergezag in de katholieke kerk' impliceert, aldus Osservatore Romano.

De katholieke ziekenhuizen achten onder bepaalde omstandigheden zaken geoorloofd die volgens het leergezag van de kerk onder dezelfde omstandigheden niet geoorloofd zijn. „Een dergelijke afwijking inzake de leer is derhalve in strijd met de regels van de katholieke gemeenschap."

Begin januari hebben bestuursleden uit Nijmegen (zowel van de Katholieke Universiteit als van het Radboudziekenhuis), Lille, Leuven en Louvain-la-Neuve in het Vaticaan overleg gevoerd met kardinaal Ratzinger en medewerkers van de congregatie voor de geloofsleer. De Nederlandse bisschoppen hebben dit najaar in twee gesprekken met de Katholieke Universiteit en Radboud hun 'ernstige bezorgdheid' over de gang van zaken in het ziekenhuis tot uitdrukking gebracht.

De bisschoppen schaarden zich daarbij volledig achter 'Donum Vitae', waarin elke vorm van kunstmatige bevruchting wordt afgewezen.

Kinderen van vluchtelingen 'verdwenen'

FRANKFURT – Uit tehuizen in de deelstaat Hessen in de Bondsrepubliek Duitsland zijn volgens informatie van de politie de afgelopen maanden enkele honderden kinderen van vluchtelingen 'verdwenen'. Om hoeveel kinderen het precies gaat was gisteren nog niet bekend.

Twee tehuizen in Hessen hebben de afgelopen drie maanden ongeveer 120 buitenlandse kinderen als vermist opgegeven. Een aantal van de tien- tot achttienjarigen liep weg. Anderen zijn echter „doelbewust door organisaties ontvoerd", bestaande uit landgenoten, die hen waarschijnlijk aan familileden en vrienden van de ouders overdragen. Berichten dat deze kinderen zijn gedood of tot prostitutie gedwongen konden niet worden bevestigd. Enkele van de in Hessen ondergebrachte kinderen zijn waarschijnlijk naar het buitenland overgebracht.

PUNT UIT

Gifwolk

● Door de ontsnapping van een wolk zwaveldioxide uit een fabriek in de oost-Indiase deelstaat Bihar hebben rond de 500 mensen deels zware vergiftigingverschijnselen opgelopen. Volgens het Indiase persbureau UNI gisteren brak er paniek uit in het dorp Jhurkully toen het giftige gas neerdaalde op de huizen. De gaswolk was zo groot dat ook het graan op de omringende velden werd aangetast.

Busongeluk

● *Minstens 21 mensen zijn om het leven gekomen toen in Peru een bus met vakantiegangers in het Andes-gebergte van de weg raakte en dertig meter diep in een ravijn viel. Minstens twaalf mensen raakten gewond.*

Schrik

● **De spontane betalingen van bekeuringen stromen bij de parketpolitie in Assen binnen. Het is duidelijk: de schrik zit er in bij de Assenaren die tot voor kort weigerden een bekeuring te betalen. Dinsdagmorgen in alle vroegte startte justitie een actie om wanbetalers te arresteren. Zij konden arrestatie voorkomen door alsnog te betalen. Om de schrik er in te houden rijden volgens de Asser officier van justitie, mr A. Poerink, enkele arrestatie-auto's van de parketpolitie opzichtig door de gemeente.**

ETA

● Bij aanslagen in Zarauz en Alasua in Spanje is een caféeigenaar gedood en raakte een korporaal van de Guardia Civil zwaargewond. Volgens de Spaanse politie zijn de aanslagen het werk van de Baskische afscheidingsbeweging ETA.

Op de bon

● *In grote delen van de hoofdrepubliek van de Sovjetunie zijn vlees en boter op de bon gezet. Het gaat om de Russische Federatie, die rond tachtig procent van het land beslaat en zich uitstrekt van de Oostzee tot de Stille Oceaan. De stijging van de produktie met zes procent is onvoldoende om de stijging van de vraag bij te houden.*

Gedood

● **In de Brusselse agglomeratiegemeente Schaarbeek is, tijdens een vuurgevecht met de politie gisterochtend een overvaller om het leven gekomen. Een tweede man werd zwaar gewond. Het tweetal had bij een overval op een turfkantoor (waar men kan inzetten op paardenrennen enz.) ongeveer 3.500 gulden buit gemaakt.**

Smokkel

● De federale autoriteiten in Miami hebben gisteren bekendgemaakt dat zij één van de grootste computersmokkel organisaties hebben opgerold „die ooit werden onderzocht door de Amerikaanse douane", aldus de openbare aanklager Dexter Lehtinen. De Nederlander E.H. is er gisteren officieel van beschuldigd de smokkeloperaties te hebben georganiseerd. Via het smokkelnetwerk werden geavanceerde computers, met militaire en civile toepassingsmogelijkheden, uitgevoerd naar Oostblok-landen. Met de operatie zouden miljoenen guldens gemoeid zijn.

Nekkramp

● *Een negentienjarige dienstplichtige uit Bergen (NH), die dinsdag in een ziekenhuis te Nijmegen werd opgenomen, heeft nekkramp. De soldaat, die sinds eind november werd opgeleid bij de Luchtmacht Instructie en Militaire Opleidingen School in Nijmegen, is in coma maar verkeert volgens het ministerie niet in levensgevaar. Nu een bacteriologisch onderzoek heeft uitgewezen dat het om nekkramp gaat, krijgen veertig militairen uit de directe omgeving van de zieke soldaat, wier dienstroosters kort na de ziekenhuisopname waren aangepast, uit voorzorg medicijnen.*

ANC

● **Ondanks het donderdag bij de VN getekende Namibië-akkoord wil Angola zijn steun aan de zwarte Zuidafrikaanse verzetsbeweging ANC voortzetten. Hoewel het akkoord een bepaling bevat over nietinmenging in elkaars binnenlandse aangelegenheden, voelt ook Zuid-Afrika er niets voor om ineens alle steun aan de Angolese opstandelingenbeweging UNITA stop te zetten. Wel zal Zuid-Afrika als gebaar van goede wil de speciale politie-eenheid die is ingezet tegen leden van de Namibische onafhankelijkheidsbeweging SWAPO, ontbinden.**

Aangeb. betrekkingen

Club IJ Maastricht goedlopend vraagt MEISJES. Bel 043-211620.

Goedlopende club te Kerkrade vr. dringend MEISJES. Tel. 045-423634.

Club Exclusief te Kerkrade vr. GASTVROUW. Tel. 045-423634.

Nette TAXICHAUFFEUR m. erv. gevr. Pers. aanm. Maastrichterstr. 157, Brunssum.

Gevraagd per 1-2-'89 een man of vrouw die geheel zelfstandig onze WINKEL in de levensmiddelensector kan beheren. Hoge verdienste mogelijk d.m.v. provisiebasis. Br.o.nr. HO 651 aan Limb. Dagblad, Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

Ter overname gevraagd

A.Z.M.-uren fysiotherapie

Discretie verzekerd. Br. o. nr. HK 620 LD, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

HANS LIPS voor timmer-, dak- en zinkwerk met garantie. Vr. vrijbl. advies/offerte. Bel 045-453818.

Te koop aangeboden

ANTWOORDAPPARAAT Compur, nieuw en gebruikt. Tel. 09-4924091035.

KEUKENS, keukenapparatuur. Laag in prijs, met garantie. R/J Handelsonderneming, Stationstraat 294, Nuth. Tel. 045-242602.

KLEURENTELEVISIES Philips, Blaupunkt, ITT, vanaf ƒ 95,–. Radio/tv Frank B.V., Bokstr. 33, Heerlerheide. Tel. 045-213432.

Restaurant La Brasserie

Passage 1-3, 6301 DW Valkenburg aan de Geul
04406-14433

Per 1 februari 1989 zoeken wij een tweetal

charmante en bovenal vriendelijke dames voor de bediening

U bent het visitekaartje van ons dynamisch groeiende bedrijf, niet ouder dan 28 jaar, heeft elders ervaring opgedaan en bent bereid om in een enthousiast team het de gasten nog meer naar de zin te maken. De beloning ligt boven het CAO-loon + reis-, kleding- en kapperstoelage. 5-daagse werkweek, tijden in overleg. Ook zoeken wij part-time medewerksters.
Heeft u interesse... bel dan tussen 27 en 30 december met Bert Steenman

Prijswinnaar
Neerlands dis-bokaal

Meures timmerfabriek susteren

produceert en verkoopt met succes houten en kunststof ramen, rolluiken e.d. Ter versterking van onze commerciële organisatie zoeken wij contact met een ervaren

buitendienstmedewerker

Leeftijd minimaal 25 jaar. Met een grote mate van vrijheid zal hij daadwerkelijk onze producten verkopen in de provincie Limburg, veelal aan particulieren. Wij bieden een ervaren dynamisch kandidaat, die niet schroomt pionierswerk te verrichten, een uitstekend salaris, een aantrekkelijke provisieregeling, een onkostenvergoeding en een auto. Wij verzoeken u, uw schriftelijke sollicitatie met foto, die vertrouwelijk wordt behandeld, te zenden aan: Meurers, timmerfabriek en kunststof ramen Ysstraat 8, 6114 RM Susteren tel. 04499-2166.

W.J. Zegel BV. vraagt voor het verrichten van div. werkzaamheden in pakhuis en op de markt, handige en zelfst. MEDEWERKERS, die niet bang zijn om aan te pakken. De werkzaamheden zijn afwisselend. Kandidaten kunnen schriftelijk of telefonisch solliciteren bij W.J. Zegel BV., Haring- en Zeevisgroothandel, Langheckweg 20, Kerkrade-W., Industrietterein Dentgenbach, tel. 045-460140.

Gevr. CHAUFFEURS - Bestellers in bezit van rijbewijs B.C.D.E., onregelmatige werktijden. Chauffeurs worden zowel in binnen- als buitenland ingezet. Kandidaten kunnen schriftelijk of telefonisch solliciteren bij W.J. Zegel, BV., Haring- en Zeevisgroothandel, Langheckweg 20, Kerkrade-West., Industrieterrein, Dentgenbach. Tel. 045-460140.

KAPPER of kapster gevr. met iets ervaring. Maison Chic. Tel. 04490-45614.

Gevraagd per 1-2-'89 een BADMINTONTRAINER voor onze districtsteams. Nadere informatie onder nr. 045-229678. Schriftelijke reacties B.C. Trim- Nieuwenhagen, p.a. Komerd 6, 6431 XB Hoensbroek.

MEISJES gevraagd voor excl. bar. Halen/brengen, tel. 045-244240/241592.

Wie met 2 rechterhanden en kennis van electrisch LASSEN wil montagewerk doen. Vast werk, lt. 25-30 jr. F. Straten, Eykskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Gevr. ELEKTROMONTEURS voor langdurige industriële projecten in binnen- en buitenland, ECM Heerlen B.V., Burg. v. Grunsvenplein 10, 6411 AT Heerlen, tel. 045-718877.

Met spoed ervaren KOK en Hl. kok. Tel. 711563.

Versland o.a. in 't Loon en de Promenade te Heerlen zoekt een zelfstandige ONDERNEMER in zoetwaren om op een A1 lokatie een snoep/ijs-speciaalzaak te exploiteren. Zeer gunstige financiële condities. Voor informatie tel. 045-273270, gedurende kantooruren.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandbediening, computergestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor in uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. Tel. 043-641044.

Echte Franse ambachtel.

stijlkeukens

in massief eiken/beuken, noten, dennen. Geloogd en antiek oud-eiken.
Vossen stijlkeukens, Eikenderweg 77 Heerlen. Tel. 045-717555.

De mooiste

keukens

van Leicht, Lägor, Mape, Moretuzzo, Nobilia. Topdesign uit Duitsland, België en Italië vindt u bij Vossen keuken design, Glaspaleis Kerkplein Heerlen.

Gebruikte KLEURENTELEVISIES te koop vanaf ƒ 100,–; nieuwe kleurentelevisies vanaf ƒ 398,–. R.T.V. Van Voorst, Ganzeweide 48, Heerlerheide. Tel. 045-213879.

Carré

Stichting Gemeenschapshuis Carré vraagt op korte termijn een

beheerdersechtpaar

i.b.v. volledige horecapapieren. Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen aan bestuur Carré, Binsfeldstraat 6, 6371 VH Landgraaf.

Gevr. betrekkingen

Bost VERWARMING B.V., Romeinenstr. 8, Kerkrade-W. Sanitair, gas, water, c.v., badkamers, riolering, dakwerk. Tel. 045-412547.

NEW LOOK B.V., Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154/-312709.

Stucadoor kan nog WERK aannemen. Tel. 045-462428.

Dakdekkersbedrijf M. Haas is en blijft het vertrouwde adres voor al uw DAKWERKZAAMHEDEN. Tel. 045-451862.

TV/VIDEO-REPARATIE Görgens. Tel. 045-314122

ELECTRICIEN nodig??? 045-719038.

TRAP BEKLEDEN, rails hangen, gordijnen maken. Voordeelprijzen en vakmanschap. Gratis prijsopgave. Schillings Interieur, Sunplein 39, Nieuwenhagen. Tel. 045-312613.

TUIN snoeien, verzorgen enz. Bel 045-272093 op werkdagen.

TV-ANTENNES ƒ 395,–, all-in 5 jr. garantie. Ook alle reparaties door geh. Limburg. Géén voorrijkosten! Kochen, 045-441693.

OPRITTEN: erfverhardingen etc. vlgs. de nieuwe unieke stabilatiemeth. Duurzaam vorst-vrij, en geen spoorvorm. meer. Vraag vrijbl. info en prijsopg. Hallen Stabilisatie Kerkrade. Tel. 045-457415.

VLOERBEDEKKING, gordijnen en karpetten. Grote voorraad en voordelige prijzen. Vele coupons met hoge korting. Woninginr. Grooten, Kloosterstr. 22, Simpelveld. Tel. 045-441346.

Te k. AANHANGWAGENS: Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Scherpe prijzen

Vloerplanken en schrootjes. Tevens alle balkhout, plaatmateriaal, lichtkoepels etc. Tevens bezorgen.
Houthandel Rinkens
Eygelshovenerweg 60, Ubach over Worms.
045-319846.

Speciale AANBIEDING: vloerplanken 20 mm dik 1,15 p.m. excl. Alle maten lichtkoepels. Houthandel Rinkens, Eygelshovenerweg 60, Ubach over Worms, tel. 045-319846.

Te k. partij HETELUCHTKANONNEN in pr.st. Masters v.a. ƒ 525,- p/st. Masters 225 B, 60.000 kilo.kal. ƒ 1195,- p/st. Custers K 245, 5000 kilo.kal. ƒ 995,- p/st. Rockmart, Kissel 46A Heerlen. 045-723142.

Goede KLEUREN-TV'S met garantie, Philips grootbeeld v.a. ƒ 145,-; zeer grote sort. tv's. Occasioncentrum Geel, Grasbroekerweg 25 Heerlen. Tel. 045-724760.

Het allernieuwste van:

Denon JVC Yamaha Revox

Wij leveren alle Top-Hifi-apparatuur tegen de laagste prijs Electronic service

Jo Kreutz

Kerkplein 39
Landgraaf (Schaesberg)
Tel. 045-313815
Donderdag koopavond tot 21.00 uur
's Maandags gesloten

HiFi VERST. gebr. 2×40 W. ƒ 125,–; tu-verst. 2×60 W. ƒ 150,–; 2×40 W ƒ 125,–; 2×100 W. sansui ƒ 285,–; cass.deck ƒ 145,– ƒ 175,– ƒ 198,–; HiFi combinatie 2×25 W. ƒ 175,– ƒ 150,– ƒ 95,–; boxen 55 W. ƒ 40,– 90 W. ƒ 125,–; tapedeck ƒ 150,–; tun. ƒ 75,–; verst. Luxman 2×80 W. ƒ 325,–; nieuw CD-speler ƒ 250,– ƒ 290,–; midiset 2×20 W. ƒ 348,–. Inr. mog. F. Meyer, Verzetstr. 15, Hrl., tel. 045-417651.

Te k. gebruikte CV-KETELS, i.z.g.st. Debetslaan 35, Nieuwenhagen.

Te k. SAUNABOX, 2.50-5.00 mtr. + oven. Inventaris h.kapsalon. Pijnsweg 72, Heerlen.

Te k. eiken VITRINEKAST en bankstel, als nieuw, pr.n.o.t.k. Na 18.00 uur 045-425031.

GASHAARDEN, oliehaarden, kolenhaarden. Grote voorraad, flinke korting. Jac Köhlen, Rijksweg-Nrd. 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 - 14862.

SIEMENS, Bosch, Zanker, AEG, Miele wasmachines, drogers, koelkasten, vriezers en vaatwassers. De laagste prijs. Jac Köhlen, Rijksweg-Nrd. 104, bij ziekenhuis Sittard, 04490-13228 - 14862.

KERSTAANBIEDING: bij ieder zelfbierbrouwpakket van Brewferm, een Brewferm-bierglas t.w.v. ƒ 5,50 gratis! Puur-O-Sana Helgang 112 Nieuwenhagen. Bel voor openingstijden 045-312575.

Nog enkele

showkeukens

3 m eiken-wit m. tegelbl. + app. van ƒ 8345 voor ƒ 4790,–. Uw keuken in Olm - wit mass. blad Noorse stijl v. ƒ 8800,– v. ƒ 4400,–. L. Keuken massief wit gekalkt v. ƒ 14.400,– v. ƒ 6900,–. Vossen Keukens, Eikenderweg 77, Heerlen. 045-717555.

Nederlandse kampioen met Tesoro METAALDEDECTORS. Gesink tel. 053-300512.

Te k. KINDERSPEELGOED, babypakjes, truitjes, joggingpakken, dames-/herentruien enz. Groningenstraat 9, Heerlen. Tel. 045-721051.

Wand- en VLOERTEGELS. Keuze uit meer dan 100 soorten, 1e-keus al v.a. ƒ 19,50 p/m2 1×1 BTW. De Hut 7, Gulpen, tel. 04450-1970.

Te k. MSX 1 COMPUTER incl. externe diskdrive, boeken,tijdschr. en programma's. ƒ 650,-. Tel. 045-259619.

Te k. WIENER Strasser 5-rijer, pr. ƒ 2.250,- of te ruil voor auto. 045-415528.

Te k. VIDEO Beta + 2 films ƒ 125,- + Philips tunerverst. 140 watt 752 m. sp. ƒ 150,-. Tel. 045-223484.

Grote eiken KUSSENKAST 150 br, 190 h. en antiek Perz. wandkleed 140 br., 90 h. Tel. 045-211410.

Te k. eiken VITRINEKAST i.z.g.st. ƒ 250,-. Tel. 045-211761.

Te k. Blizzard SKI'S (l. .75) Nordica schoen mt. 40 z.g.a.n. Tel. 045-423626.

BILJART te k. Afm. 175 x 95 cm, leisteen m. orig. doek + onderst., 4 keu's. Pr. ƒ 750,-. Tel. 04492-5386.

Te koop volglas AQUARIUM afm. lengte 150 cm., hoogte 40 cm., diep 35 cm. met onderstel, Eheimpomp, thermostaat, lichtkap. (Zonder vissen en planten). Vaste prijs ƒ 275,–. Te bevr. na 18 uur tel. 045-310012.

T.k. elektr. ACCORDEON, eiken bankstel, videorec. en herenfiets. Alles z.g.a.n. Tel. 04490-38119.

Farfisa keyboard stereo + DRUMCOMPUTER Roland TR 505 + flightcase + bandrecorder Akai, 045-314180.

WINKELINVENTARIS, stellages met verlichting, tel. 045-412882, na 17 uur.

Te k. ANTRACIETKOLEN tel. 045-752819.

Te koop zeer mooie GASHAARD Faber met kooltjes, 3 jr. oud. 04490-53152.

Te k. ZOETWATERAQUARIUM + toebeh. 100 x 50 x 50. pr. ƒ 350,-. Tel. 04493-2405.

Te k. kunststof TUINHUISJES. Nu winterprijzen. Firma Rebo. Tel. 04498-56966.

Te k. POTKACHEL ƒ 75,-, oud schilderij ƒ 35,-; gasfornuis ƒ 75,-. 04742-1501.

Sier- en KNALVUURWERK, voorverkoop t/m 29 december, Bert Rekers, Willemstraat 85, Heerlen, tel. 045-726840.

Te k.pracht. KERSTBOMEN tot ƒ 15,-, verkoop Eikerpl. wijk Gracht, Kerkrade.

Te k. MODELAUTO met verbr. motor en afstandbesturing ƒ 400,- geh. compl. tel. 045-424212 na 18 uur.

Te koop prima WEIDEHOOI. Tel. 04750-21491.

Te k. wegens overcompleet Bosch VT 596 WASAUTOMAAT/DROGER ƒ 350,-. Bert Rekers, Willemstraat 85, Heerlen. Tel. 045-726840.

Te k. AANHANGER tussentype ƒ 350,-. Mariagewanden 4 Hoensbroek.

Te k. Knight PIANO, kl. noten, i.z.g.st. Pr. n.o.t.k. Tel. 04493-2405.

BOOMSNOEIER ook bekend met boerenwerk, kan nog werk aannemen. Inl. 045-413181 of 425486.

PINKEN te koop. F. Weerts, Stokhem 72 Wijlre. Tel. 04450-1577.

Kantoormeubelen

Zeer grote partij kantoormeubelen, showroom, nieuw en gebruikt. Alleen topmerken o.a. Ahrend, Artifort en van Blerk etc. met meer dan 50% korting. Emly Handelsonderneming, Handelsstraat 34B, Sittard. Tel. 04490-23738, b.g.g. 04498-54510.

Design Kantoormeubelen

Uit het faillissement van Millman Products kochten wij de gehele meubelvoorraad met top-design meubelen waaronder de befaamde

Laguna Collection

ontworpen door

Jan des Bouvrie

zoals o.a. dressoirs, tafels, kasten, zeer luxe bureaus, banken, salonkasten, bijzettafels, conferentietafels, stoelen etc. Emly Handelsond., Handelstr. 34B, Sittard. Tel. 04490-23738 of 04498-54510.
Ook verkoop aan particulieren.

Eiken-meubelgroothandel a.h. reüniegebouw Geleen

30% goedkoper dan elders

Wilhelminastr. 3A. Open di.-vr. 9-17 u.; zat. 10-17 u. Tel. 04490-47446

Zonnehemels

Diverse modellen en prijzen, met snelbruinlampen, compleet met in hoogte verstelbaar statief.
Gratis montage en bezorging.

Ook reeds vanaf ƒ 7,50 per week

bij Van Erp, Putstraat 34, Sittard;
Hoofdstraat 12, Kerkrade, tel. 045-456999.

Stalmeier Music

Hoofdstraat 32 - Hoensbroek - Tel. 045-214253

Voordelige aanbiedingen

en occasions op allerlei gebied.
Orgels, accordeons, gitaren, slagwerken, blaasinstrumenten, orkestapparatuur, enz.
Eigen service- en reparatiedienst.

Fotocopieerapparaten

Nieuw en gebruikt, vanaf ƒ 350,–
R. Spoor Kantoormachines, 045-443961, Bocholtz

Let op Let op

Te koop uit faillissement

diverse soorten buro's, burostoelen, tekentafelstoelen, diverse soorten dossierkasten, materiaalkasten en ladenblokken voor hangmappen, houten directiemeubels, diverse soortentafels en scheidingswanden, werkbanken en heteluchtkanonnen.

Een enorme sortering in bedrijfsinventaris tegen ongekende lage prijzen Dit moet u zien

Rockmart

Kissel 46a Heerlen. Tel. 045-723142

L. Rohan VUURWERKLEVERANCIER. Bij ons het grootste assortiment voor de laagste prijzen. Meer dan 180 artikelen. Tijdens de voorverkoop 10 tot 30% korting. Bezoek tevens vrijblijvend onze ruim gesorteerde showroom en haal gratis de uitgebreide catalogus. Dr. Calsstr. 100 Landgraaf-Schaesberg, 045-318693.

Hobbymachines

voor hout- en metaalbewerking, grootste sortering in Limburg, o.a. Robland, Scheppach, Emco, Elektra, Toolmac, Huvema, elektromotoren 2 pk 220 V ƒ 198,–; lintzaagmachine ƒ 695,–;

Naebers

Ganzeweide 181, Heerlen-Noord (Heerlerheide).
Tel. 045-211941. Geen koopavond.

Schrijfmachines

IBM en Olivetti elektrische schrijfmachines, Olivetti-kogelkopmachines met correctie, vanaf ƒ 295,– excl. btw. Emly Handelsonderneming. Tel. 04498-54510.

Te koop diverse ingeruilde

moderne kunststof keukens

Prijs ƒ 400,- ƒ 550,- en ƒ 650,-

Plan Keukens b.v.

Rijksweg 21 Gulpen

Te koop diverse

showroomkeukens

in klassiek en modern voor

de helft van de prijs

Plan Keukens b.v.

Rijksweg 21 Gulpen

Horeca Horeca!!! Eindejaarsklappers

Bij aankoop van een nieuwe Rhima-bedrijfsvaatwasser 10% korting op de katalogusprijs en voor ƒ 750,- aan apparatuur of non food-produkten naar keuze gratis. Bij aankoop van een nieuwe Carimali of Bezzera-espressomachine, automatische koffiemolen cadeau en voor ƒ 1250,- aan apparatuur of non food-produkten naar keuze gratis (bv. magnetron, friteuse, au bain marie, bestek enz.). Alle prijzen inclusief plaatsing. 1 jaar fabrieksgarantie. Volledige financiering, incl. BTW mogelijk. Vóór 31 december bestellen, leveren op afroep tot 1 maart 1989. Verder diverse inruilvaatwassers en espressomachines met 'omruilgarantie'. Hand.ond. EFKA, horeca-apparatuur, Kerkrade. Tel. 045-455815. Dealer van Rhima, Carimali, Bezzera, Panasonic etc. enz. Eigen service en reparatiedienst.

Wij danken

Dakdekkersbedrijf Irik b.v.

Terwieljerweg 11, Heerlen

Grondverzetbedrijf H. Janssen

Locht 96, Kerkrade

voor de spontane medewerking en de gedane moeite bij het omhoogkrijgen van een extreme kerstboom

Fam. Kleynen, Bouwerweg 8, Simpelveld

Landbouw

Wees de winter een slag voor en koop of huur een

Master heteluchtkanon

daarvoor. Ook

infraroodstralers, bouwdrogers

en gebruikte kanonnen in voorraad.

G. Cornelissen, Mill.

08859-51072.

Ford
FORD
NEW HOLLAND

Mechanisatiebedrijf
J. HERMANS b.v.

Heren landbouwers, loonwerkers,

Ter introductie van de integratie **FORD-NEW HOLLAND** willen wij de aandacht vestigen op een grote show, georganiseerd door de vijf zuidelijke **FORD-NEW HOLLAND-dealers.**
Getoond worden **FORD** compact- en landbouwtractoren en het **NEW HOLLAND-programma** waaronder maaidorsers en maishakselaars.
Voor aspirant-kopers wordt tevens een wedstrijd georganiseerd met een prijs die het mededingen zeker waard zal doen zijn.
Voor meer informatie hieromtrent zie ook de grote **FORD-NEW HOLLAND**-advertentie in het vakblad 'Oogst'.
Mechanisatiebedrijf J. Hermans B.V., reeds vele jaren het bij u bekende en vertrouwde adres voor **FORD-tractoren**, zal in de toekomst ook het complete **NEW HOLLAND-programma** vertegenwoordigen.
We streven ernaar u ook wat betreft dit programma met onze slogan 'Kwaliteit, service en onderdelen' van dienst te kunnen zijn.
De gezamenlijke **SHOW** zal worden gehouden van 26 december namiddag tot en met 30 december en wel bij Mechanisatiebedrijf Staadegaard B.V., de Giesel 24 te Haelen.

Beleefd uitnodigend,
Mechanisatiebedrijf J. Hermans b.v.
Schimmert
Tel. 04404-1224, 1333.

Landbouw

AANHANGWAGENS: Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Grote KERSTSHOW bij Wijshoff Antiques, Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum op 22, 23 en 24 december. Tel. 045-211976.

Kärcher Koud- en WARMWATERREINIGERS. Collé, Nusterweg 90, Sittard, tel. 04490-19980.

Te h. gevr. LANDBOUWGROND tegen ƒ 1500,– p. jaar. Br.o.nr. HK 614 Limb. Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Te k. 2-paards VEEWAGEN Citroën HY technisch 75%, pr. ƒ 2500,–. 045-419830.

Stalen SILO, inh. 20 m³. Pr. ƒ 1000,-. Tel. 045-257994.

Te k. gevr. VELDGEWAS aardappelen. Tel. 045-751830.

1, 2 of 3 CILINDERTREKKERTJE te k. gevr. tel. 04406-40202.

Gebr. TRACTOREN: Belarus 80 pk, Deutz 25, 30 en 78 pk, John Deere 46, 56, 62, 82, 85 en 112 pk m. en zonder voorwielaandr., IHC 42 en 80 pk, Leyland 62 pk m. voorlader, Renault 70 pk m. voorlader, Ursus 35, 55 en 60 pk Zetor 50 pk, MF 78 pk. Colle Nusterweg 90, Sittard, tel. 04490-19980.

Hoogte binnen handbereik

ALPAS

Verkoop Verhuur Service
04490-37474

Te koop aangeboden

Fabr.nieuwe SCH.TAFEL 80 x 80 (80 x 140) m. 4 st. bies, d.eiken. Winkelpr. ƒ 850,-. Te k. v. ƒ 450,-. Tel. 045-242562.

Manou BANKSTEL 2-1-1, 2 kasten, eetkamer + 4 stoelen m. mimi-set, tv-tafel, c.d. Tel. 04k5-724773.

Te k. h.vrijst. WOONH. + gar. Tot. opp. 613 m2. Huls 13 Simpelveld. Vr.pr. 155.000,- k.k. Tel. 425900.

Te k. VOGELS: kanaries + wildzang ± 50 st. alles in eens, redelijke prijs. Ten Esschen 14. Tel. 045-751523.

Te koop gevraagd

Defecte KLEUREN-TV'S vanaf 1980 (typenummer vermelden). 045-723712.

Goud, ZILVER, munt. postz. etc. cont. bet. vrijbl. tax. Groenstr. 109, Geleen.

Te k. gevr. COMMODORE 64, diskdrive en/of datarec. Ook defect. 045-222269.

Te k. gevr. 3 a 4 pers. CARAVAN tel. 04459-2732.

MARKLINTREIN gevr. Club zoekt grote baan of verzameling, tel. 01696-5242.

Schilderij of tekening van CHARLES EIJCK te k. gevraagd, tel. 040-816654.

Te k. gevr. FOTO-APPARATUUR en lenzen voor Nikon fotocamera. 04450-2826.

Te k. gevr. sloop- en SCHADE-AUTO'S, afg. vrijwaringsbewijs. Gratis afhalen. Tel. 045-216475 of 727711.

Te k. gevr. NOODSLACHTINGEN. Tel. 045-751830.

Diversen

Uw DIEPVRIES, koelkast, wasautomaat, ook bedr.-install., video- stereo- audio-app., ktv of computer defekt!!! Garantie op de reparatie. Geen voorrijkosten en korting op onderd. Bel direkt. 045-726206.

WILLIAMS adminstratiekantoor 04704-4411/4374. Voor al uw administraties, belastingen, verwerking per computer.

Jongen 19 jr., zkt VRIENDEN om mee uit te gaan. Br.o.nr. KE 046 L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Bar-discotheek XENON wenst u een prettige Kerst en Nieuwjaar. Wij zijn geopend do-zo.: do. 8-1.00, vr. 8-2.00, zat. 8-3.00, zo. 8-1.00. Rijksweg-Centrum 33 Geleen. Tel. 04490-55894.

Bouwvak

DAMOISEAUX Heerlen verkoopt en verhuurt meer dan u denkt! (Verhuur zonder borg). Tel. 045-411930.

Te k. AANHANGWAGENS: Jo Knops, Rijksweg Zd. 195, Sittard. Tel. 04490-12718.

Contacten clubs

De NATIONALE Life Lijn, tel. 013-321395 7 dagen per week geopend.

Sex Royal

06-nr voor 50 cent p.m.
320.320.24

„DE JACHTHUT", Haanrade-Kerkrade, Grensstr. 23. Gabi, Regina, Karin, Heike, Maria en Matina. Ma.-zo. v. 20-4 uur. 045-463943. 24/12, 25/12, 31/12-88 gesloten.

Erotel

06-
320.320.20

Een nummertje om nooit te vergeten.

06-
320.320.91

Wij zijn jong en we willen wat!
50 ct. p.m.

Love Line

Wil je eens iets anders horen? Bel dan de kwaliteit van The Love Line.
06-320.320.61

Aaaahh!

06-320.321.66
mmh sex 50 ct. p.m.

Spetters
06-320.330.71
120 kanjers p. d. 50 ct p. m.

Kanjers!
06-320.330.72
Tatiana - 50 cent per min.

Tieners

50 ct. p. min. 06-
320.321.10

Bel voor gratis tienerposterkalender '89, aansteker en stickers.

Sweetlips
06-320.320.50
Sabrina. 50 cent per min.

Hardsex!!

Bel eens als je durft!
50 ct. p.m. 24 uur 06-
320.325.35
320.325.35

Topsex The Best!

50 ct. p.m. 24 uur 06-
320.325.25
320.325.25

06-320.330.07. Non-stop EROTISCHE verhalen. ƒ 0,50 per minuut.

Non-stop SEXVERHALEN Retinafoon 06-32032103, 50 ct. per min.

Standje 555

50 ct. p. min. 06-
320.325.55

Bel voor gratis stickers en sexstory's

KWEBBELIJN®
Gezellig kwebbelen over van alles en nog wat... en met 13 wildvreemden? Bel maar eens:
06-320.324.80
Let op: na 21.00 uur mag 't best wat spannender.
50 cent per minuut

Sexlijn 14 Debbie 14?

06-
320.320.14
50 ct. p. min.

Live - Live - Live - Live
Sex-Box
50 ct. p. min. 06-
320.325.06
Live - Live - Live - Live

Tieners

50 ct. p. min. 06-
320.320.10

Bel voor gratis tienerposterkalender 1989, aansteker en stickers

VIDEOCLUB Frimousses. Welkom bij ons. Open dagelijks van 11.00 tot 02.00 uur, zondag van 14.00 tot 02.00 uur. Kleine Gracht 10, Maastricht.

06-nummers Relax Line

Armanda * Gratis foto's
320.320.06
De Zevende Hemel
Gratis surprisepakket
320.320.07
Sex non-stop
200 verhalen per dag
320.320.08
!!Live sex!!
Relax Box
Strikt volwassenen
320.324.06
50 ct/p.min.

3 SEXY m. aanw. Kerkrade. Tel. 045-425100. Ook 's zondags geopend. Tev. ass. gevr.

The only way is up....
de meisjes van

Club Bubbles

Rijksweg Zuid 131, Geleen, 04490-42313. Tev. meisje gevr.

WIP-IN BOX
Voor 'n tele-wip. Veilig, bijzonder en met een dozijn tegelijk.
06
320.324.60
50 cent per minuut

ESCORT Discreet met Anja, Carmen, Mitha en Marion. 045-311895.

ESCORTSERVICE. Angie, Bianca, Peggy en Chantalle komen bij u thuis of in hotel, 100% discr. verz. Dag en nacht 045-718086.

Privéhuis Club Exclusief

Lieve en sexy meisjes aanwezig vanaf 18 jaar, zelf verwennen of u laten verwennen. Bij ons is het mogelijk. Geopend maandag t/m zaterdag van 11.00 tot 23.00 uur. Industriestr. 13, Kerkrade, tel. 045-423634.

Diana Escort

045-215113/
320905/321038
Iedere dag van 9.00 tot 02.00 uur.
Ook in het weekend.

Bel nulzes

pour toi
320.320.05
lesbi 28
320.320.28
heat line
320.322.30
standje 68
320.320.68
real live sex
320.324.05
¡¡¡heet¡¡¡
320.325.02
macaber
320.325.03
50 ct. p/m.

Sex Super Box
De kletslijn waar je zeker aan je trekken komt.
Bel voor 'n superkontakt:
06-320.324.30
50 ct per minuut

De Pretbox

Gezellig met 9 anderen kletsen over uitgaan, hobby's, vrijen, avontuurtjes en verliefd zijn.
★★★ 06 ★★★
320.325.44

Wordt het te intiem, druk dan op de „0" en vraag de operator om een privélijntje
50 cent p.m.

... 1, 2, 3 ...
stibille
naaacht ...
bei ...

H-O-M-O-B-O-X
06-320.325.50
10 KERSTMANNEN OP 1 LIJN.

Tieners

Nieuw 06 Nieuw
320.323.10
10 meisjes
100 verhalen p.d.
50 ct. p. min.

JOSÉ & SANDER'S PARTNERRUILCLUB
Losbandige sex met José en Sander Voor speelse paren het spannend voorspel.
06-320.325.51

DIANA DE KONING'S CALL UP CLUB
De wildste live-sex. Uit de mond van 's lands heetste pornoster.
06-320.321.50

BUURMAN-BUURVROUW
Gluren bij je hete buren.
Een nummer om voor thuis te blijven.
06-320.330.80

SM-VARIA
Kruip direkt naar de telefoon! Meesteres Angela staat je al op te wachten.
06-320.325.70

SEX KONTAKT CLUB
Zo leer je de sex-partner van je dromen kennen, tot in de details. Bel en bestel.
06-320.321.05

PROFUN PRODUCTIONS PB 41300 1009 EG A DAM

Club 2000

Heren opgelet! Nu 7 dagen in de week open, ma. t/m vr. 11-24 u., zat. en zon. 14-24 u. Rijksweg-Nrd. 22A, Geleen, 04490-42315, 24 en 31 dec. geop. 11-18 u. Wij wensen iedereen prettige feestdagen.

Best in Town, BO
heren, privé en es
040-517097.

Nieuw Nieuw

Club Merci

Rijksweg-Zuid
Geleen, 04490-
Geopend ma. t/m
11.00 tot 23.00
Tevens meisjes g

Ik wil ondeugen woordjes in j fluisteren.
!!Erotifoo
06-320.320
Luisteren naar me zich nergens schamen. 50 ct. Viditel pag.

Pussy C
06-
320.320
Hou je van verras
50 ct. p. min

**Nieuw
*Love-s
*Love-s
*Love-s
50 cent per minu
320*325

ESCORTSERVICE
04490-23730.
t/m zaterdag van 2
5.00 uur. (Nieuw: S

Je lekkerste vriend je via Gay! Date! L 320.330.18! (50ct/m

Flirt-Line 33, bel 320.320.33 (50cpm rect contact!.

!!! De Live-Afspree
Bel: 06-320
(50cpm) Direct S-E
tact...

Echtp. eind 39 zoe nism. met nette ser. relatie, 100% d o. nr. HK 618 L Dagblad, postbus 6401 DP Heerlen.

Joyce
is heet
06
320.321.
50 ct. p.m.

Joyce
is sexi
06
320.321.
50 ct. p.m.

Joyce
is ondeugend
06
320.321.
50 ct. p.m.

Joyce
zit er bovenop
06
320.321.
50 ct. p.m.

KATJA, privé en
v.a. ƒ 50,- van 11-2
045-423608.

Privéhuis MICHE
meisjes wensen
een zalig kerstfe
Kerstdag zijn wij g
Tel. 045-228481.

AANDACHT! Privé
ƒ 75,–. Geopend
kerstdagen, 043-21

Man, 45 jr., ongeb
ECHTPAAR v.
vriensch. Br.o.nr.
L.D., Markt 3, 616
leen.

Wie weet, misschien maak je een afspraakje... Bel snel de Babbelbox!

Op de Babbelbox ontmoet je mensen die vrijuit over 't weer, vrijen, avontuurtjes en verliefd
Bellen met de Babbelbox doe je met z'n tienen neer je daar behoefte aan hebt, intiem met z'n t
(druk op de 0-toets).
('s Nachts alleen voor volwassenen)
50 ct./min. 06-320.330.

En als zo'n lekker ding te intiem wordt, neem je toch een lijntje z'n tweeën... Babbellijn

Branie schoppen met 9 mensen die hunkeren na avontuurtje. 's Nachts alleen voor volwassenen (Alleen luisteren mag natuurlijk óók),
50 ct/min.
06-320.330.03

Voor het heetste nieuws bel Eroslijn: 06-320.321.2

50 ct. p.m.

Grijp je kans en laat je eens op men door 9 frisse jongens Bobby's Gay Box

Dollen met 9 jongens die maar één gedachte he
50 ct/min.
06-320.323.01

Toerisme heilige plaatsen Israël sterk teruggelopen

Palestijnen dreigen Kerst te verstoren

Van onze redactie buitenland

RUZALEM – Een Pales-se organisatie heeft op rstavond een algemene king uitgeschreven in hlehem en heeft christe- die zich daar niet aan uden met acties ge-eigd.

leuzen die in Bethlehem op ren waren geschreven lieten visten van de Palestijnse munistische partij weten, zij zullen optreden tegen ereen die meedoet aan door gemeente georganiseerde rstfestiviteiten. 'Blijf thuis op december' en 'Geen Kerstvie-ngen, alleen gebeden', zo luid- enkele leuzen die in het adje op de Westoever waren ngebracht.

or de intifadah (opstand, red.) n de Palestijnse bevolking in de zette gebieden, waar alle heilige atsen liggen, is het Kersttoeris- naar Israël dit jaar aanzienlijk te-ggelopen. Meestal zitten alle ho- in Jeruzalem en Bethlehem nd deze tijd helemaal vol. Maar dit ar is er zo weinig animo, dat veel tels met weinig of geen gasten zit-. Een aantal hotels heeft de deu- geheel moeten sluiten, omdat geboekte reserveringen werden annuleerd.

Rellen

de bezette gebieden deden zich nderdag weer volop rellen en ge-elddadigheden voor. Totaal 16 Pa-estijnen raakten door kogels van militairen gewond. In Nabloes wer-n beperkende maatregelen opge-even, die zes dagen lang van racht zijn geweest. Onmiddellijk ontstonden daar nieuwe Palestijnse protestacties, waarbij zes activisten gewond raakten. Ook bij rellen in Hebron en het dorp Kfar Kaddum vielen gewonden.

In de Gazastrook was het eveneens onrustig, nadat daar in acht Pales-tijnse vluchtelingenkampen een uitgaansverbod was opgeheven. Bij rellen daar vielen acht gewonden, onder wie een negenjarig jongetje, dat in de buik werd geschoten.

Pleidooi

De vice-voorzitter van de Palestijnse Nationale Raad (PNC), het Palestijnse parlement in ballingschap, heeft gezegd dat de volksopstand in de door Israël bezette gebieden zou moeten worden uitgebreid en dat militaire actie tegen Israël ondernomen zou moeten worden.

Salim Al-Zaanoun stelde dat de Palestijnse volksopstand, die ruim een jaar geleden uitbrak, gebaat zou zijn bij militaire operaties. De vice-voorzitter van de PNC maakte nadrukkelijk onderscheid tussen militaire acties en terreur. Militaire acties zijn volgens hem geoorloofd zo lang het Palestijnse land door Israël bezet wordt gehouden.

● *Een Israëlische soldaat houdt de wacht bij drie Palestijnse jongeren die even tevoren zijn betrapt op het gooien van flessen naar een Israëlische bus. In de door Israël bezette gebieden, waar de Palestijnse opstand nog altijd woedt, wordt ernstig rekening gehouden met felle onlusten. Het Kersttoerisme is ernstig teruggelopen als gevolg van nieuwe Palestijnse dreigementen om de geplande Kerst-festiviteiten in met name Jeruzalem en Bethlehem te verstoren.*

Volksfront

Al-Zaanoun deed deze uitspraken tijdens een bijeenkomst in het PLO-kantoor in Koeweit ter gelegenheid van het 21-jarig bestaan van het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina, een door George Habash geleide factie.

Al-Zaanoun waarschuwde tegen al te hoog gespannen verwachtingen naar aanleiding van de recent gestarte dialoog tussen de Verenigde Staten en de PLO. „Wij moeten niet te optimistisch zijn..", zo stelde hij.

„Wij moeten een evenwichtige benadering volgen, niet te veel verwachten van de diplomatieke stappen en een deel van onze inspanningen wijden aan de strijd om de volksopstand op een hoogtepunt te houden", zo meende hij.

Ondertussen citeerde het Koeweitse dagblad Al-Qabas PLO-voorzitter Yasser Arafat, die zei alleen Jeruzalem als hoofdstad van de Palestijnse staat te zullen accepteren. Hij verwierp het idee om de Palestijnse staat te demilitariseren zolang door Israël militair geweld wordt gebruikt.

„Wij moeten gelijkwaardig zijn. Wij willen een volledig soevereine staat. Waarom zouden de Palestijnen een deel van hun soevereiniteit opgeven als dat van Israël niet wordt verlangd?", aldus Arafat.

In dit verband refereerde hij tevens aan het bloedbad in de Palestijnse kampen Sabra en Chatilla, waarbij in 1982 honderden doden vielen. Als de Palestijnse staat niet over wapens beschikt „wie garandeert ons dan dat een herhaling van Sabra en Chatilla zal uitblijven?", aldus Arafat.

...pleister op de wonde...

Nobelprijswinnaar bekend vanwege ingenieuze experimenten

Prof. Tinbergen overleden

Van onze verslaggever

OXFORD – De Nobelprijswinnaar prof dr N. Tinbergen is woensdag op 81-jarige leeftijd overleden in zijn woonplaats Oxford. Dit heeft zijn familie gisteren bekend gemaakt.

Niko Tinbergen studeerde biologie in Leiden, Oostenrijk en de Verenigde Staten. In 1932 promoveerde hij tot doctor in de biologie aan de Rijksuniversiteit Leiden. In dat jaar en het volgende jaar ondernam hij expedities naar Groenland, waar hij zich speciaal verdiepte in het gedrag van de sneeuwgors en de grauwe franjepoot.

In 1939 werd Tinbergen benoemd tot hoogleraar in de zoölogie in Leiden. Tijdens de oorlog zat hij als gijzelaar in St. Michielsgestel. In 1947 werd hij in Leiden benoemd tot hoogleraar in de experimentele dierkunde. Twee jaar later nam hij ontslag omdat hem niet voldoende geld ter beschikking werd gesteld voor proeven. Dit geld kreeg hij wel in Oxford, waar hij in 1949 werd benoemd tot lector in de biologie.

In 1966 volgde zijn benoeming tot hoogleraar op een nieuwe leerstoel over het gedrag van dieren. In 1977 ging Tinbergen – die inmiddels de Britse nationaliteit bezat – met emeritaat. De leerstoel werd toen weer opgeheven.

● *Een archieffoto van professor N. Tinbergen in 1973.*

Grondlegger

In 1973 kreeg Tinbergen samen met Karl von Frisch en Konrad Lorenz de Nobelprijs voor geneeskunde. Deze drie wetenschappers zijn de grondleggers van de nieuwe wetenschap „vergelijkende studie van gedragingen". Zij wilden de resultaten van onderzoek naar dierlijk gedrag toepasbaar maken voor medische en sociale hulp aan mensen.

Tinbergen werd vooral bekend door zijn veel omvattende, zorgvuldige en zeer dikwijls ingenieuze experimenten. Zo heeft hij met behulp van nabootsingen de sterkte gemeten waarmee verscheidene elementen die deel uitmaken van een bepaalde cyclus de daarbij behorende gedragswijzen op gang brengen. Hij toonde aan dat verandering van het leefmilieu bij dieren afwijkend gedrag veroorzaakt, bijvoorbeeld dat overbevolking leidt tot agressiviteit.

Linkse oppositie Eerste Kamer tegen snel doordrukken wetsvoorstellen

Rebellie in Senaat

Van onze verslaggever

DEN HAAG – „Wij zijn slechts vrijetijds-politici", zei de D66'er mr J. Vis, maar de verontwaardiging droop er desalniettemin vanaf. „Onverdraaglijk" was het gesol met de Eerste Kamer voor Vis inmiddels geworden; de PvdA'er drs G. Schinck meende dat het „zelfrespect" van de Senaat op het spel stond, en dr mr B. de Gaay Fortman (PPR) meldde dat hij zijn éénmansfractie niet de vraag had voorgelegd of de vakantie in de Jura ervoor moest worden onderbroken. „Hier schieten woorden tekort", was het enige wat premier Lubbers erover kwijt wilde.

En dat allemaal naar aanleiding van de naderende invoering van het sociaal-fiscaal nummer per 1 januari 1989. Iedere Nederlander die belasting en sociale premies betaalt, krijgt zo'n 'sofi-nummer'. Het wetje dat de invoering regelt, moet en zal voor de jaarwisseling door de Eerste kamer zijn goedgekeurd. Anders loopt de uitvoering spaak, en moet de hele zaak met een jaar worden uitgesteld. Enig mogelijke vergaderdatum voor de Senaat: tussen Kerstmis en Oud en Nieuw. Daartegen liep de linkse oppositie op een inderhaast belegde persconferentie te hoop.

Gemiddeld twee keer per jaar wordt de serene rust in de Eerste Kamer verbroken. In november schuiven alle ministers en staatssecretarissen aan voor een gedachtenwisseling over de toestand van Nederland, de algemene beschouwingen over het regeringsbeleid. In december, wanneer de Tweede Kamer al met reces in, stroomt de perstribune vol met journalisten, die weinig beters te doen hebben. De Senaat heeft vrede met haar plaats in de marge van de politiek. De 75 wat oudere heren en dames kunnen zo in alle rust waken over het staatsrechtelijk bestel.
De laatste tijd heeft de Senaat het daar druk meegekregen. Want het kabinet maakt er een gewoonte van wetsvoorstellen in de hoogste versnelling door Tweede én Eerste Kamer te jagen. De Harmonisatiewet Collegegelden (van Deetman) werd er zo snel doorgedrukt, dat pas laat werd ontdekt dat een deel van de tekst ontbrak. De wijziging van de Asielwet leek deze week in hetzelfde tempo door de Senaat te worden 'gejast'. En dan ook nog het sofi-nummer!

Belofte

Premier Lubbers beloofde woensdag enige beterschap. Hij zegt nu al tegen „zijn mensen" dat ze hun plannen tijdig moeten indienen. Maar voor het overige onthield hij zich van een reactie op het tumult in de Senaat. „Het parlement controleert en kritiseert de regering, het omgekeerde gebeurt niet. Maar ik heb mijn ogen uitgewreven toen ik het las. Hier schieten woorden tekort. Vindt U dat geen nette oplossing?", becommentarieerde Lubbers tegenover zeurende verslaggevers.

„Wij hebben geen zin meer medeplichtig te zijn aan onzorgvuldige wetgeving", zei Schinck op een inderhaast belegde persconfenrentie. Samen met zijn collega-fractievoorzitters van PPR, PSP en D66 (de communiste Bolding moest helaas eerder naar huis toe), legde Schinck uit waarom de gehele linkse oppositie volgende week niet bij het debat aanwezig zal zijn. „Omdat de waterscheiding is bereikt", heette het. Even werden er échte politieke krachttermen gebruikt in de handbeschilderde antieke Noenzaal.

Gezwicht

Er was afgesproken, bezworen én bevestigd dat de Senaat niet tussen Kerstmis en jaarwisseling zou vergaderen. Pas op het laatste moment meldde de Sociale Verzekeringsraad dat uitstel van het sofi-nummerdebat tot 24 of zelfs 3 januari 1989 zou leiden tot afstel met een jaar. Omdat het kabinet dat niet wilde, zwichtten CDA en VVD.
De demonstratieve afwezigheid („wij zijn geen zaalvullers", aldus Vis) moet een 'signaalwerking' hebben. Dat het zo niet langer kan. Dat de burger niet het slachtoffer mag worden van overhaaste wetgeving, en de senatoren hun vakantie niet onderbreken voor onbeduidende akkevietjes of politieke druk.

Geschrokken

Maar geschrokken waren de linkse senatoren wel van het predikaat 'boycot', dat het Algemeen Nederlands Persbureau aan de actie had verleend. „Het is geen obstructie, het is geen boycot", zei Vis. De regeringspartijen hebben samen een meerderheid, en hebben deze noodprocedure doorgedrukt. „De ene meerderheid is de andere. Dan moeten ze alle 41 maar aanwezig zijn. Als we onaangekondigd afwezig waren geweest, zodat het vereiste quorum niet gehaald zou worden, dan was er pas sprake van obstructie".

Ook voor vrijetijdsbeoefenaren is de politiek een hard vak: Bas de Gaay Fortman gaat naar de Jura, maar één CDA'ster moet terugkeren uit Aruba, en voorzitter Piet Steenkamp kan nu niet naar Singapore.

Wat is nu het Sofi-nummer?

Sofi-nummer staat voor sociaal-fiscaal nummer. Het is een bundeling van het reeds bestaande fiscale nummer dat elke belastingbetaler heeft met een nieuw in te voeren sociaal nummer.

Middels het sociale nummer moet elke Nederlander die door het betalen van sociale premies recht heeft op een uitkering, geregistreerd worden. Het gaat om zes miljoen mensen. De registratie betekent een enorme uitbreiding van het bestand. Nu staan alleen degenen die een uitkering genieten, ongeveer 1,5 miljoen mensen, genoteerd.
Voor het sociale nummer komt er een verzekerdenadministratie bij de organen die belast zijn met de uitvoering van de sociale-zekerheidswetten. Het bestand zal gevuld worden door opgaven van werkgevers. Werknemers krijgen eenmaal per jaar de kans kennis te nemen van de over hen opgeslagen gegevens en deze, indien nodig, bij te stellen.

Met het sociale nummer moet sneller blijken wie recht heeft op een uitkering. De betrokkenen moeten ook vlugger het geld krijgen waar men recht op heeft. Met het nummer moet voorts fraude in de sociale zekerheid worden beperkt. Dit levert een verwachte besparing op van 500 miljoen gulden per jaar aan premies en uitkeringen.

In de Tweede Kamer is de invoering van het sociaal nummer vrij geruisloos geaccepteerd. Alleen PSP en PPR stemden tegen. Voornaamste kritiekpunt vormde nog de invoering van het nummer voordat de Eerste Kamer de Wet op de Persoonsregistratie had behandeld. Deze wet kent bepalingen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. Het wetsvoorstel over het sofi-nummer kent echter eigen bepalingen inzake de bescherming van de privacy en over het tegengaan van misbruik dat met het nummer gemaakt zou kunnen worden. Ook in de Senaat is de invoering van het sociale nummer op zich onomstreden.

Vakantie en Rekreatie

PORTUGAL FATIMA

Geheel verzorgd van 10 t/m 17 mei of 11 t/m 18 oktober 1989. Per vliegtuig naar Lissabon. Door Portugal met de bus. Als u mee wilt, vraagt u dan even een gratis prospektus aan, door onderstaande bon op te sturen naar: VNB, Postbus 273, 5201 AG Den Bosch.

Naam: ....
Straat: ....
Plaats: ....
Postc.: ....
Tel.: ....

Nationale Bedevaarten
Postbus 273, 5201 AG Den Bosch
Telefoon 073-124233
(ma. t/m vr. van 9.00 tot 17.00 u.)

LD1

AUTOP KAMPEERAUTOVERHUUR 89
Bouwj. '89, benzine/diesel, 2 tot 6 pers. uitv., alle comfort.
Bel of schrijf voor tarief of folder.
Sittard, 04490-22424, Husterweg 88A
Montfort, 04744-2345, Zandstraat 58.

VOOR AVONTUUR EN VRIJHEID AUTOP KAMPEERAUTO'S

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897386

Verordening bodem- en grondwaterbescherming Limburg. Kennisgeving van de ontwerp-beschikking naar aanleiding van een aanvraag om ontheffing.

Voornemen.
Gedeputeerde Staten zijn voornemens aan de gemeente Voerendaal – onder voorschriften – ontheffing te verlenen ten behoeve van het aanleggen en hebben van een bufferbassin c.a. in Klimmen.

Terinzagelegging.
De ontwerp-beschikking ligt ter inzage vanaf 2 januari 1989 a. ten provinciehuize (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Voerendaal tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaats en tijd, tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren.
Door de aanvrager en door degenen die bezwaren hebben ingebracht naar aanleiding van de aanvraag, alsmede door eenieder die aantoont tot dit laatste redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest kunnen tot 16 januari 1989 gemotiveerde bezwaren tegen de ontwerp-beschikking worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht.

Geheimhouding.
Diegene die bezwaar aantekent tegen de ontwerp-beschikking kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

B.V. MECHANISCHE INDUSTRIE HABETS

Is een machinefabriek waar een 100-tal medewerkers zich bezighoudt met verspanende toelevering aan vele industrieën, o.a. de staalindustrie, overslagbedrijven, papier- en chemische industrie. Als gerenommeerd en veelzijdig bekend staand bedrijf zoekt zij voor de afdelingen draaien, frezen en bankwerken:

2 DRAAIERS
2 FREZERS
2 BANKWERKERS

Funktie-eisen:
- LTS B/C-niveau, voorkeur MTS WTB
- enige jaren ervaring
- CNC ervaring geniet de voorkeur
- leeftijd max. 40 jaar
- twee ploegendienst niet uitgesloten

Arbeidsvoorwaarden volgens CAO metaalindustrie. Interne opleiding en/of bijscholing mogelijk.

Mocht u in bovengenoemde vacatures geïnteresseerd zijn, dan kunt u zich telefonisch of schriftelijk wenden tot:

B.V. Mechanische Industrie Habets
Hunnecum 33, 6361 EE Nuth (ZL)
Tel.: 045-242323.

110975

GEMEENTE HAELEN

Voor het gemeentelijk overdekt zwembad roepen burgemeester en wethouders sollicitanten op voor de funktie van

zwemonderwijzeres
(volledige betrekking)

De te benoemen vrouwelijke funktionaris zal onder meer worden belast met toezicht tijdens het recreatief zwemmen, het geven van zwemlessen aan schoolkinderen en particulieren en het (mede) verzorgen van wateraktiviteiten voor bijzondere groepen.
De werkzaamheden worden verricht in team-verband (2 a 3 badmeesters) volgens een werkrooster. Ook de schoonmaakwerkzaamheden behoren tot de taak van het zwembadpersoneel.

Funktie-eisen;
- leeftijd tot maximaal 23 jaar
- diploma zwemonderwijzeres KNZB of Cios (specialisatie zwemmen)
- geldig EHBO-dipoma en zo mogelijk een met goed gevolg afgelegde kursus reanimatie
- enige ervaring strekt tot aanbeveling

Salaris:
- afhankelijk van leeftijd en ervaring tot maximaal ƒ 2571,- bruto per maand, excl. onregelmatigheidstoeslag.

Belangstellenden voor deze funktie worden uitgenodigd binnen 14 dagen na het verschijnen van dit blad hun eigenhandig geschreven sollicitatie te richten aan: Burgemeester en Wethouders van Haelen. Postbus 4663, 6080 AA Haelen.

110980

Als u in december even uw hoofd gebruikt, zit u jaren goed.

woonkultuur zutendaal

Zondag 1 januari gesloten

Medio februari betrekken wij ons nieuwe bedrijf in het Autoparc Randwijck.

Wij zoeken ter versterking van ons schadeteam een

ALL-ROUND AUTOSPUITER AUTOPLAATWERKER

die bekend is met de modernste reparatietechnieken en die „feeling" heeft voor kwaliteit.

Een enthousiaste man die past in onze plezierige werksfeer is van harte welkom.

Wilt u meer weten over deze vakature of wilt u solliciteren, belt u dan even met de heer G. Merkelbag voor een afspraak, telefoon 043-632394 of na 19.00 uur 04406-40032.

Autoschade Merkelbag
Galjoenweg 27 (Beatrixhaven)
6222 NS Maastricht

111121

Van Vliet Kwastenfabriek

zoekt voor spoedige indiensttreding

vertegenwoordiger

voor het bezoeken van schilderspatroons, verfwinkels en industrieën in Limburg.

Wij eisen:
Bewezen bekwaamheid als verkoper.
Leeftijd tussen 25 en 35 jaar.
In bezit van rijbewijs B-E.

Wij bieden:
Een functie met een grote mate van zelfstandigheid, waarin iemand met initiatief en doorzettingsvermogen een goede toekomst heeft.
Een inkomen dat bestaat uit een garantiesalaris plus provisie over alle directe en indirecte orders uit het desbetreffende rayon.
Een auto van de zaak.

Sollicitaties schriftelijk aan:
Van Vliet Kwastenfabriek B.V.
Postbus 213
6500 AE Nijmegen

Discretie verzekerd.

---

mv

DELTECH

Deltech BV is een jong, dynamisch, expanderend bedrijf, gespecialiseerd op het gebied van persluchtbehandeling.

Wij zoeken voor onze Materials-afdeling met spoed een:

INKOOP-ASSISTENT (M/V)

Wiens funktie o.a. zal bestaan uit: orderbewaking en voorraadregistratie.

Wij vragen kandidaten met:
- HAVO/MEAO-diploma
- Goede contactuele eigenschappen
- Beheersing van de moderne talen
- Leeftijd tot 21 jaar.

Sollicitaties richten aan: DELTECH BV, Langs de Heij 20, 6136 KR Sittard t.a.v. mevr. B. Spruit

111150

Architektuur en winkelinterieurbouw
CORNELISSEN-SMITS B.V.

Een toonaangevend bedrijf op het gebied van de fabricage van winkelinterieurs.

Wij zijn gespecialiseerd in:
Bakkers - slagers - groente- en fruitrestaurants - koffieshops enz.

Gezien de groei van ons bedrijf vragen wij met spoed enkele:

TIMMERMAN-MEUBELMAKERS
TIMMERMAN-INTERIEURBOUWERS

Bent u geïnteresseerd:
neem dan op 27-12-'88 tussen 9.00 en 12.00 uur telefonisch contact met ons op! Tel. 04490-79090

Eventueel schriftelijke sollicitaties te richten aan ons kantoor.

Kantoor	**Fabriek:**
Elsstraat 47	Dorpstraat 189
6191 VW Beek (L)	6456 AC Bingelrade
04490-79090	Gemeente: Onderbanken
	04492-1790

110973

OPENBARE BEKENDMAKING

Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas

maakt bekend

dat het waterschapshuis vanaf dinsdag 27 december 1988 tot en met vrijdag 30 december 1988 gesloten is.

Het dagelijks bestuur voornoemd,

de secretaris,	de voorzitter,
W.H.Th. van Megen	drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap Roer en Overmaas

Parklaan 10, Sittard.

Uw eigen modezaak? Bemitex biedt u die kans!

Baas in eigen winkel. Voor veel mensen is dat een droom. Onhaalbaar? Zeker niet! Want Bemitex biedt u uw eigen stoffenzaak op een presenteerblaadje aan. Op basis van franchising. En dat betekent: zelfstandig ondernemerschap. Waarbij u zich verzekert weet van de professionele ondersteuning van Bemitex op het gebied van inkoop, marketing, reklame en promotie. Daarmee kunt u uw ondernemerstalenten volledig ontplooien.

Op dit moment telt Bemitex al zo'n tiental zaken in het zuiden van Nederland. Omdat mode in het middelpunt van de belangstelling staat, voorziet Bemitex een sterke groei van haar aantal vestigingspunten.
Daarom willen wij graag in kontakt komen met ambitieuze mensen van 25 tot 45 jaar, die graag een eigen zaak willen runnen en die het ondernemen in het bloed hebben. Mensen met gevoel voor mode en stijl.

Dit bieden wij:
- ⋆ zelfstandig ondernemerschap
- ⋆ op maat gesneden financiering
- ⋆ een uitgebalanceerd assortiment
- ⋆ gezamenlijk inkoopbel[...]
- ⋆ komplete inventaris
- ⋆ gedegen ondersteuning

Dit vragen wij:

Enthousiaste Ondernemers (m/v)

met:
- ⋆ doorzettingsvermogen
- ⋆ eigen startkapitaal van ±f 25.000,–
- ⋆ de vereiste diploma's
- ⋆ affiniteit met het mode[...]

Een eigen winkelpand (huur of eigendom) kan een voordeel zijn. Als het zelfstandig ondernemerschap u aanspreekt biedt Bemitex u een unieke kans om een bloeiend bedrijf op te bouwen. U kunt daarvoor kontakt opnemen met:

efc European Franchise Consultan[...]
Amersfoortsestraat 11b, 3769 AD Soesterb[...]
Telefoon 03463-3944.

BERNARDINUS-COLLEGE HEERLEN

vraagt met ingang van 2 januari of per 13 februari as., ter vervanging wegens ziekte

DOCENT ENGELS M/V

voor 28 uren (1e graads)

Vermoedelijke duur van de vervanging: tot einde schooljaar.

Sollicitaties zo spoedig mogelijk te richten aan de directie van het Bernardinuscollege, Akerstraat 95, 6417 BK Heerlen. Telefonische inlichtingen: 045-443059.

Int. Transportbedri[...]

G.M. de Rooy & Zn.
Heuvel 25
5691 NR Son en Breugel

heeft plaatsingsmogelijkheden voor

chauffeurs

Gegadigden dienen genegen te zijn tot uitvoering van meerdaagse ritten, welke ten dele kunnen plaatsvinden in de weekeinden.

Zij die zijn geboren na 30-6-1955 moeten in het bezit zijn van het chauffeursdiploma CCV-B.

Sollicitaties alléén na telefonische afspraak m[...] de heer J. Lemmens.

Telefoonnummer 04990-85120, tussen 9.00 e[...] 16.00 uur, van maandag t/m vrijdag.

Steun de campagne 1988

Epilepsie en Werk:

"Als je 't weet, is 't heel normaal"

Zo'n 1 op de 150 Nederlanders heeft epilepsie. Velen van hen willen en kunnen werken, dankzij o.a. medicijn-gebruik. Helaas blijken vooroordelen hardnekkig.

EPILEPSIE MENS MAATSCHAPPIJ

NATIONAAL EPILEPSIE FONDS/
DE MACHT VAN HET KLEINE
Postbus 21, 2100 AA Heemstede
giro 34781

VEROL RECYCLING LIMBURG BV

Chemische afvalstoffen en afgewerkte olie

Verol Recycling is een gespecialiseerd bedrijf voor het inzamelen, sorteren en verwerken van chemische afvalstoffen. Het is hiervoor in het bezit van alle noodzakelijke vergunningen van de Rijksoverheid. De door ons ingenomen chemische afvalstoffen zijn afkomstig van industrie, midden- en kleinbedrijf. Een centrale plaats binnen ons bedrijf wordt ingenomen door het opslagdepot. Hier is op korte termijn plaatsing noodzakelijk van een:

CHEF DEPOT M/V

Funktie-omschrijving:
- verantwoordelijk voor een efficiënt verwerken en beheren van de chemische afvalstromen;
- het stimuleren van en leidinggeven aan een drietal depotmedewerkers;
- de verantwoordelijkheid voor de goede werking van machines en installaties;
- een goed overleg met akseptant en expeditiechef om de chemische afvalstoffen in en uit ons bedrijf te brengen.

Funktie-eisen:
- magazijnervaring, bij voorkeur met chemische produkten;
- in bezit van rijbewijs BE;
- leidinggevende capaciteiten, gecombineerd met een groot gevoel voor orde en netheid;
- enige algemene technische kennis strekt tot aanbeveling.

Belangstellenden worden verzocht hun schriftelijke sollicitaties, voorzien van curriculum vitae, binnen 14 dagen na verschijning van dit blad, te richten aan de direktie van Verol recycling Limburg BV, Ankerkade 10, 6222 NM Maastricht.

JOHN R. GALVIN

Groen licht voor hervormingen in Algerije

Chadli herkozen

Botsing dreigt in Pakistan

Volksrepubliek staat nu voor de moeilijkste hervormingen

Economisch wonder in China lijkt voorbij

Groei

Marktmechanisme

Mengeling

Kloof

Vakantie en Rekreatie

Waddeneilanden

TEXEL. Bungalows, appartementen, hotelkamers. Voorz. v. verwarmd zwembad, sauna, solaria, whirlpool. Texel Hotel Kombinatie. Postbus 24, 1790 AA Den Burg.Tel. 02220-15703.

TERSCHELLING 1989. T.h. stacar., 2 slpk., toilet, douche, koelk., verw., k.t.v., voll. inger. Huur min. ƒ 310.-, max. ƒ 575.-. Hoogseizoen nog enkele weken vrij. Tel. 05620 - 25 62.

TERSCHELLING: bungalows (5 pers.) en appartementen (4 pers.). Inl./folder: Knop Bungalows, tel. 050-346865.

AMELAND + Terschelling. Voll. ingerichte stacaravans te huur. Vraag inl. tel. 05180-1581.

AMELAND, mooie vrijst. vak.woning t.h. Alles gelijkvloers en geheel c.v. Tel. 05116-3990.

Friesland

CAMPING 'HET GOUDMEER', uniek gel. rondom een meer a/d rand v/h natuurgebied Fochteloërveen, zwem-vis-roeiwater, kantine, snackbar, jeugdhonk. Gratis vervoer stacaravan. 8431 RL Oosterwolde, 05160 - 82 81.

Drenthe

Start bouw jan. 1989. Te koop: stenen recr.bung.'s, voll. geïsoleerd, te Zwiggelte (gem. Westerbork). Prijzen v.a. ƒ 114.000.- v.o.n., prijzen t/m 31-12-'88. Bel voor een afspraak met (05920) 40313, (05933) 46398 of kom langs. Wij zijn aanw. elke donderdag, vrijdag, zaterdag en zondag.

DEN EN DUIN VERLAAGT DE HUURPRIJZEN
Vakantieplannen maken? Vraag dan de nieuwe folder aan van Den en Duin. De huurprijzen van onze prachtige vakantiehuizen in Norg zijn enorm in prijs verlaagd, en dat voor deze moderne verblijven in een schitterend bosgebied met vele wandel- en fietsmogelijkheden. Den en Duin ook voor korte vakanties!
En vanaf april ook voor kleine groepen ideaal!
Reservering, info en kl.folder tel. 05928-13164, Langeloërduinen L 17, 9331 VH Norg.

RUST, RUIMTE, PRIVACY
BUNGALOWPARK WICO
Schoonoord: comf. vrijst. bungalows a.d. bosrand. Prijs ƒ 210 tot ƒ 665 p.w. all-in. Inl. H. Lampe, tel. 05918-1336

Camping Het Drouwenerzand is uniek!
66 plaatsen. Alle voorzien van:
TOILET, DOUCHE en WASTAFEL. 05999-64201

Bungalowpark 'Het Drouwenerzand' bij Borger.
Ruim - rust en - recreatie, temidden van bossen.
Veel voorzieningen! - Tel. 05999 - 6 42 01
Zwemmen en watersporten 4-25 km.

DE HIENDERHOEVE, GIETEN. Ruiterboerderij voor u en uw kinderen in huiselijke sfeer gedurende schoolvakantie tot ± 16 jr., max: 15 pers. Buit.beentjes welkom, aangep. accomm. Inl. + folder VVV's en A. Loof, 05926 - 22 48.

Overijssel

CAMPING HEINO. 05729 - 15 64.

Gelderland

OTTERLO. Royaal vrijgelegen Finse chalets en eenv. vakantiebungalows, midden in de bossen. 2 of 3 slaapk., c.v., open haard, douche of ligbad, kl.t.v., tel., op wandelafstand van groot natuurbad, openb. vervoer, winkels en Nat. Park 'De Hoge Veluwe', tel. 08382 - 17 57.

Noord-Brabant

VIER EENS OUD EN NIEUW in zo'n luxe vrijst. bungalow in de bossen v. Overloon/de Peel, prachtig wandel-/fietsgeb., c.v., open haard, ktv, 30-12 tot 2-1 ƒ 350. Kl.folder 010 - 4 67 26 33.

Limburg

DIT IS HET HELEMAAL
Voor een gezellige vakantie met veel kinderpret.
CAMPING De Schatberg te SEVENUM
Gezellige en gastvrije camping, spec. ook voor gezinnen met oudere kinderen. Gratis gebruik zwembad, minigolf, waterfietsen etc. Voetbal-, volleybal-, tennisvelden en surfplas. Disco en bowling. Zeer actief recreatieteam. Ook prima geschikt voor 'effe 'n weekendje eruit'. Spec. Hemelv./Pinkst.arr. Gratis folder 04767 - 1756.

VALKENBURG „De Heek" 2/4 pers. app. verw. zwembad, speeltuin, rustig gelegen. Vraag folder: app. „De Heek", Helenweg 5, tel. 04406-15177.

EINDELIJK GEVONDEN!
Een gezellige camping voor jong en oud. Zonnige kampeerplaatsen en comfort. stacaravans t.h. Leuk activiteitenprogr. Folder + inl.: Camping Springerzand, Heide 5, 5981 NX Panningen, tel. 04760 - 7 20 95.

Scandinavie

12000 VAKANTIEWONINGEN TE HUUR IN DENEMARKEN - TEL. 05975 - 14 16. Dansk Feriehus Bookingburo Holland - Hoofdweg 99 - 9681 AC Midwolda.

Engeland

VAK.HUISJES te h. Ook Londen. Inl. en gratis '89 brochure: Palthor Holidays BV, Van Nijenrodeweg 893, 1081 BH Amsterdam, (020) 442161.

Duitsland

Beste Nederlanders! GÄSTEHAUS ELISABETH, fam. Durwen, Bachtalstrasse 16, tel. 09 - 49 65 42 - 2 24 27 in Neef / Mosel, tussen Cochem en Zell, wenst u prettige feestdagen en een gelukkig nieuwjaar.

Het meest komplete SAUERLAND-WINTER programma ligt voor u klaar! Voor groepen en individuen. Weekend (3 dg.) v.a. ƒ 169.- en midweek (6 dg.) v.a. ƒ 298.-. Ook vele aanbiedingen Oostenrijk voor de krokusvakantie. B.v. bus + hotel LO v.a. ƒ 366.- en bus + hotel HP v.a. ƒ 439.- (Oberau). Vraag de gratis folder. Reisburo Nijmegen: 080-237187 / 600222.

Gratis brochure voor partnerzoekenden
Naam ... m/v
Adres:
Woonplaats:
Telefoon:
Stuur deze bon naar: Postbus 6401 GB Heerlen
* persoonlijke bemiddeling (zeer hoog slagingspercentage)
* computerbemiddeling
* ontmoetingsdagen
anoniem personenboek (Erkend Rvt)
STICHTING MENS EN RELATIE

Komt u eens bij ons langs!
Schotten - het hartje van de Vogelsberg
Luchtkuuroord Schotten - wintersportplaats in het natuurreservaat Hoher Vogelsberg
Inl.: Städt. Verkehrsamt, Vogelsbergstr. 184, D-6479 Schotten, tel. 09.49.6044-6655
110709

Frankrijk

Chalets Sîtes. App. en stacar. in 14 depart. in Oost- en West-Frankrijk. Zomerbrochure „DE ZWALUW", tel. 04927-64457.

T.h. gerief. VAK.WON. Loire-geb., m. tennisbn., 4 km zwem-, surf- en visgelegenh. Inl. 04976 - 13 40.

Zeeland

Frankrijk

Frankrijk

PARIJS - 3 dagen v.a. ƒ 179.-!
HOTEL PULLMAN****
Gezellig naar de lichtstad met een uitstekend hotel. Incl. luxe t.car, kamers met bad, toilet, kleuren-tv, ontbijt, reisleiding. Inclusief 5 excursies!, of een gratis metro-abonnement. Vertrek iedere vrijdag. Vele opstapplaatsen. Gratis kleurenbrochure: bel 070 - 52 27 09.
AIROPA REIZEN

Italie

Diversen binnenland

Avontuurlijke vakantie. Huur een CAMPER. Folder: 01182-2965 ma. t/m zat. 9.00-20.00 uur.

Costa Brava - Blanes
vakantiewoningen te huur
Info: ook 's avonds
050 - 415210 codab reizen

Vakantie recreatie

Huur voor uw zomer- en wintervakantie een luxe KAMPEERAUTO, bel voor info: Stiphout Kampeerautoverhuur tel. 04750-31698.

„DE SKIWERKPLAATS" speciaal voor vakkundig onderhoud-verhuur-montage-tuning-inruilen, ma.-vr., open vanaf 3 uur, za. open vanaf 10 uur. Eikenderweg 16, 6411 VL, Hrl. Tel. 045-716704.

Te huur STACARAVANS op camping aan zee (Zld./Walch.). Vrij vanaf Pasen. Inl. 01181-1882.

LANGLAUF en rolskischool H. VEld organiseert wederom een succesvol langlaufweekend naar Sauerland. Datum: 13, 14, 15 jan. '89. Vervoer per luxe toeringcar 2 x 2 uur langlaufles + 2 dagen volpension. Prijs ƒ 140,- p.p. Met skihuur ƒ 155,-. Vertrek vrijdag 19.00 uur terug zondag ± 20.00 uur te Heerlen. Inl. H. Veld, Bokstr. 81 Heerlen. Tel. 045-228278.

Caravans tenten boten

TE k. gevraagd TOURCARAVANS. Contant geld. Tel. 045-323178.

Diversen

Voordelig WINTERARRANGEMENT: Moskou en Leningrad, 8-daagse vliegreizen, voll. verz. Vertr. 4/2, 11/2, 18/2, 25/2, 4/3. Vanaf ƒ 1295.- p.p. Bel PERESTROJKA REIZEN, 030 - 28 03 14 / 28 62 34 of uw ANVR reisbur. Lid ANVR/SGR.

ZOMER 1989
DE NIEUWE SUDTOURS VLIEGVAKANTIEGIDS IS UIT!!!
Met SUDTOURS voordelig naar:
PORTUGAL - MADEIRA GRIEKENLAND - SPANJE
Inl. uw ANVR reisburo of:
SUDTOURS
Van Baerlestr. 91 - Amsterdam
020 - 6 64 01 11

PRAAG, i.v.m. grote belangstelling extra hotelaccommodatie ter beschikking voor 1989 voor school-, jeugd- en studentengroepen. Vraag een offerte bij Teener Twen Tours, Bilthoven, 030-287034, lid ANVR/SGR.

KROKUS
AHRNTAL / ZUID-TIROL
2300 m, 40 km piste, 10-daagse luxe busreis, incl. halfpension, skipas + skiles ƒ 750.- p.p. Eigen vervoer ƒ 125.- korting p.p. Bel voor info: 01650 - 5 58 55.
TELETRAVEL lid SGR

Spanje

EURORAPIDE REIZEN
2x PER WEEK NAAR SPANJE
In januari verschijnt de nieuwe zomerfolder div. hotels en appartementen. Campingretour al v.a. ƒ 209.-.
Royal Class toeslag ƒ 50.-. INLICHTINGEN: 030 - 62 80 04

UITSTEKENDE BUSREIZEN SPANJE
Vanaf Pasen '89 uw vakantie Spanje écht goed geregeld!
10-, 13-, 17-, 20-daagse reizen • Kinderkorting tot 50%.
50 opstapplaatsen • Aardige chauffeurs/reisleiding.
Lloret: Hotel Dalia, LO v.a. 259.-. App. Fenals, LG, v.a. 259.-.
Blanes: App. Lotus, LG v.a. 249.-. Hotel Esplendid v.a. 369.-.
Calella: Hotel Fragatta, LO v.a. 299.-. Continental, VP v.a. 329.-.
Malgrat: Hotel Los Pinos, HP v.a. 319.-. Don Angel, VP v.a. 349.-.
Vraag SUN TOURS gids bij uw reisbur. of bel 078 - 17 90 00

Zomerprogramma '89 is uit!
KROKUSVAKANTIE SUPERSTUNT!!!
9 d., vertr. 4 februari met ROYAL CLASS (toeslag ƒ 50.-)
SALOU, Hotel Belvedere***
centrum, binnen- en buitenzwembad, incl. 3 excursies, keuzemenu, volp. ƒ 319.
LLORET DE MAR, Hotel Dex**, volp. ƒ 259.
AZUL TOURS
Tel. 045 - 32 22 24, 013 - 42 77 77, 05735 - 35 12.
Vraag ons zomerprogramma '89 aan.
Dagelijks boeken van 09.00-22.00 uur, ook 's zondags.

ONZE SPANJE-GIDS ZOMER 1989 IS UIT.
GRATIS aan te vragen. KROKUSREIS, vertrek 3-2 en 4-2 1989: Lloret v.a. ƒ 299.- v.p.; Benidorm v.a ƒ 360.- v.p.
FIESTA TOURS HOLLAND, tel. 045 - 32 22 22 / 32 40 00 of via Touringcarbedrijf Boosten, tel. 045 - 21 32 18.
Dagelijks boeken van 09.00-22.00 u., zondag van 12.00-18.00 u.

MONTEMAR 1989 IS ER!
Vraag nu gratis brochure over 'Het beste aan de Costa'. Hotel en appartementen, 10-17 dagen en langer. Vertrek elke maandag en vrijdag van april t/m eind oktober.
REISBURO VAN HULST, Maastricht, tel. 043-212741 of bij een van de overige vestigingen in: Beek, Brunssum, Geleen, Heerlen, Kerkrade, Sittard, Valkenburg.

Iberbus
Spec. aanb. Costa Brava v.a. ƒ 190.- retour, Salou v.a. ƒ 210.- retour. Costa Blanca v.a. ƒ 250.- retour. Info (020) 24 10 10, (010) 41 30 978. Vraag onze folder.

Vakantie recreatie

Leer nu zwemmen in 2 of 5 dag
Zwemschool Pierre Zenden, Maastricht. 043-21

Jaarlijks 230 miljard overheidssubsidie in marktsector

EG-landen geven 'eigen' bedrijven forse steun

Van onze correspondent HANS DE BRUIJN

BRUSSEL – De EG-landen steken samen elk jaar voor meer dan 230 miljard gulden aan overheidssteun in bedrijfstakken als de industrie, landbouw, visserij, energie en transport. Dergelijke enorme steunbedragen kunnen een hinderpaal zijn op de weg naar de vrije EG-markt in 1992.

Dat staat in een EG-rapport over overheidssteun tussen 1981 en 1986 dat woensdag in Brussel is gepubliceerd. Italië is verreweg de grootste gulle gever: bijna eenderde van alle overheidssteun die in de twaalf EG-landen wordt verleend, gebeurt daar. Andere grote subsidiegevers zijn West-Duitsland en Frankrijk.

Nederland neemt in het overzicht slechts een bescheiden plaats in: jaarlijks wordt bij ons voor ruim vijf miljard gulden steun gegeven aan de hierboven genoemde sectoren. Dat is 1,5 procent van ons bruto nationaal produkt, op Denemarken (1,3 procent) na het laagste van de hele EG. Van de kleine landen geeft vooral België (10 miljard gulden) veel steun, met name aan de staalsector.

Opmerkelijk is dat de meeste steun is gestoken in noodlijdende sectoren, en niet in sectoren met groeikansen. Daardoor werd veel geld gestopt in het voorkomen van ontslagen in sectoren die geen levenskansen hebben, terwijl het beter gebruikt had kunnen worden om banen te scheppen in sectoren met toekomstmogelijkheden.

Per werknemer in de vijf sectoren wordt per jaar 1800 gulden aan steun verleend. De meeste overheidssteun in de EG gaat naar de spoorwegen (ruim 55 miljard gulden). Daarna komen de kolenmijnen (28 miljard), de landbouw (23 miljard), de staal (16 miljard) en de scheepsbouw (3,5 miljard). De industrie (zonder staal en scheepsbouw) krijgt jaarlijks zo'n 100 miljard gulden.

Zorgelijk

Het is de eerste keer dat de Europese Commissie zo'n onderzoek naar de steunverlening in de EG heeft laten houden. EG-commissaris Peter Sutherland maakt zich grote zorgen over de uitkomst van het onderzoek. Overheidssubsidies kunnen volgens hem de vrije concurrentie in de EG ernstig verstoren.

Terwijl juist van alles wordt gedaan om de interne grenzen in 1992 weg te werken, kunnen steunmaatregelen eenzelfde effect hebben als invoerheffingen of andere vormen van protectionisme, luidt zijn waarschuwing. De EG zal nooit volledig van de voordelen van de vrije markt kunnen profiteren als lidstaten staatssteun gebruiken om handelsbarrières te vervangen die elders worden afgeschaft.

● *De weg naar een vrije Europese markt in 1992 is een moeizame, omdat het wegwerken van verschillen in regelgeving breedvoerig overleg vergt. Ook zijn de problemen niet opgelost bij bijvoorbeeld de douane, die minder taken krijgt na de opheffing van de binnengrenzen.*

Vrije Europese markt is voor de helft rond

BRUSSEL – Van de precies 279 richtlijnen waartoe moet zijn besloten om eind 1992 de vrije Europese markt te hebben gerealiseerd, is nu 47 procent rond. Dat wil zeggen dat daarover door de EG-ministerraad ofwel definitieve besluiten zijn genomen ofwel politieke overeenstemming is bereikt.

„Ik had graag gezien dat ik over 50 procent had kunnen spreken", zei de Britse Lord Cockfield deze week aan het eind van de EG-ministerraad. Cockfield is de samensteller van het befaamde „witboek" van de EG-commissie waarin alle Europese wetgeving is omschreven die nodig is voor het volledig slechten van de binnengrenzen in de Gemeenschap.

Paladijn

Woensdag was het Cockfields Europese zwanezang. De 72-jarige Lord werd vier jaar geleden lid van de EG-commissie. Vóór zijn komst naar Brussel beschouwde vrijwel iedereen hem als een paladijn van de Britse premier Margaret Thatcher, maar al snel bleek dat de visie die Cockfield op het toekomstige Europa had bepaald niet samenviel met die van de Britse eerste minister.

Vooral met zijn voorstellen voor een harmonisatie van de indirecte belastingen in de Gemeenschap schopte hij Thatchers regering tegen de schenen. Het gevolg was dat hij in Londen in ongenade viel en dat hij geen zitting meer zal hebben in de nieuwe EG-commissie die begin januari aantreedt.

Het vertrek van Lord Cockfield uit het Brusselse wordt door velen in het Europese milieu betreurd. In de laatste Europese ministerraad van dit jaar, gewijd aan de interne markt, werd de Britse Lord dan ook langdurig in het zonnetje gezet. Waarderende woorden (en champagne) werden zijn deel. Hij werd voor zijn vasthoudendheid en doorzettingsvermogen geprezen door de Griekse voorzitster van de raad, mevrouw Vasso Papandreou (die begin januari zelf één van de 17 EG-commissarissen wordt), maar ook door het hoofd van de Spaanse delegatie. Spanje neemt op 1 januari het EG-voorzitterschap over van de Grieken.

Voortgang

Op zijn beurt prees Lord Cockfield de voortvarendheid van het Griekse voorzitterschap dat op 1 juli begon.

Onder leiding van de Grieken is er over zestien richtlijnen een definitief besluit genomen en over nog eens zestien andere een gemeenschappelijke positie bereikt. Met twee besluiten is men zeer dicht bij een vergelijk gekomen, aldus de balans die Lord Cockfield opmaakte.

EG wil eenheid in regels voor acquisities

BRUSSEL – De EG-commissie in Brussel wil dat er algemene Europese regels komen voor het opkopen van ondernemingen. Voorstellen in die richting komen er op neer dat wie meer dan een derde van een onderneming in handen wenst te krijgen een bod op de totale onderneming moet doen. Een gedeeltelijk openbaar koopaanbod zal, als de Commissie haar zin krijgt, niet meer zijn toegestaan.

Nu verschillen de voorschriften voor zulke transacties nog van land tot land. In deze situatie wil de Commissie meer eenheid brengen. Ze wil in de gehele Gemeenschap gelijke voorwaarden scheppen voor het overnemen van op de beurs genoteerde ondernemingen. In elke EG-lidstaat moet er een controle-instantie komen die toezicht houdt op de Europese reglementering.

Een openbaar koopaanbod is één van de mogelijkheden om tot fusies van ondernemingen te komen. Met de vrije Europese markt in zicht zullen er steeds meer fusies plaatshebben.

Om speculatieve operaties tegen te gaan wil de Commissie het uitbrengen van een slechts gedeeltelijk openbaar aankoopbod verbieden. Zodra men een derde van de aandelen van een onderneming in handen heeft, moet men voortaan een bod doen op de gehele onderneming.

De bieder zal ook moeten aangeven wat hij van plan is met de onderneming te gaan doen. Zo moet hij aangeven of hij de activiteiten wil voortzetten en het personeelsbestand wil handhaven of dat hij andere plannen heeft. Die gegevens moeten verstrekt worden aan vertegenwoordigers van de werknemers.

De Commissie zegt dat een onderneming die opgekocht dreigt te worden zich mag verdedigen, bijvoorbeeld door het kapitaal te verhogen of door onderdelen van het bedrijf te verkopen. Maar zodra het openbare aankoopbod formeel is aangemeld, is voor zulke activiteiten de goedkeuring van de aandeelhouders vereist.

Aandelenbeurs vroeg dicht

In verband met de vroege sluiting gisteren van de effectenbeurs in Amsterdam zijn er vandaag geen beurskoersen. Enkele beursfondsen toonden stijgende koersen, met een zeker voor de vrijdag levendige handel. Kennelijk gaan de beleggers optimistisch de feestdagen in; de beurs opende licht hoger. In de loop van de ochtend steeg de stemmingsindex van 104,8 tot 105,1, het hoogste punt van dit jaar.

Voorkeur Koning voor werknemersbelang in onderneming

Spaarregelingen via bedrijf op de tocht

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Sparen binnen bedrijven staat op de tocht. Staatssecretaris Koning van Financiën uitte onlangs zijn bedenkingen over stimulering door de overheid van sparen in bedrijven. „Ik vraag me af of dit nog een zo belangrijke doelstelling is dat de overheid daarvoor een faciliteit in de belasting- en premiesfeer moet handhaven". Met andere woorden: het geld dat de overheid aan bedrijfsspaarregelingen uitgeeft, kan wel beter gebruikt worden.

Veel bedrijven kennen spaarregelingen, waarin vastgelegd is dat een werknemer een bepaald bedrag kan sparen. Daarvoor krijgt hij of zij dan een financiële bijdrage uit de onderneming, een soort rente. Het aantrekkelijke van zo'n regeling is het hoge rendement. Wanneer het geld gewoon op de bank was gezet, zou het nooit zo veel rente opbrengen. Met name voor werknemers levert een bedrijfsspaarregeling voordelen op.

De werkgever heeft er minder financieel voordeel van. Zijn profijt ligt eerder op een ander terrein: hij kan door een goede bedrijfsspaarregeling zijn werknemers aan het bedrijf binden. Woordvoerster Buikema van het Verbond van Nederlandse Ondernemingen: „Die regelingen behoren tot de secundaire arbeidsvoorwaarden, die het gunstig maken bij een onderneming te werken en daar te blijven. In feite moet je deze faciliteiten gewoon zien als een vorm van beloning." De overheid heeft op het gebied van de bedrijfsspaarregelingen een stimulerende rol. Zij geeft belasting- en premievoordelen om het invoeren van dit soort regelingen aantrekkelijk te maken.

Er bestaan allerlei soorten spaarregelingen binnen ondernemingen. Dat maakt het er niet overzichtelijker op. Globaal bestaan drie vormen: premie-, winstdelings- en spaarloonregelingen. Daar kunnen dan weer verschillende variaties en combinaties mee gemaakt worden. Dat bepalen de afzonderlijke ondernemingen of bedrijfstakken zelf. Als de spaarloonregeling is opgenomen in de CAO is iedere werknemer verplicht daaraan mee te doen. Deelname aan andere regelingen geschiedt op vrijwillige basis.

Wie in een bedrijf werkt waar een premiespaarregeling bestaat, zet wekelijks of maandelijks een deel van zijn of haar loon opzij. De werkgever geeft hiervoor een financiële bijdrage: de spaarpremie. Dit bedrag boekt hij als loonkosten. Normaliter zou hij dan sociale premies moeten betalen. En voor de werknemer zouden premies en belasting moeten worden ingehouden. Bij de premiespaarregeling hoeft geen van beide partijen fiscale of sociale lasten af te dragen.

Het grote voordeel van de premiespaarregeling zit hierin dat er behalve de jaarlijkse rente ook nog een premie wordt uitgekeerd aan het eind van de spaartermijn. Door die premie wordt het rendement van wat er is gespaard, erg groot. Afhankelijk van de duur waarin het geld was geblokkeerd, wordt de premie hoger; dat kan oplopen tot 200 procent. Voorwaarde is dat het geld tien jaar vast wordt vastgezet. Bovendien geldt er een spaarmaximum van 375 gulden per jaar. Was het geld op de bank gezet dan was het rendement zo'n 7 à 8 procent geweest.

Winstdeling

De winstdelingsspaarregeling is een ander verhaal. In sommige bedrijven bestaan een winstdelingsregeling voor de werknemers. De naam zegt het al: naast het vaste loon ontvangt de werknemer ook een deel van de bedrijfswinst. Bij de winstdelingsspaarregeling wordt de winstuitkering geheel of gedeeltelijk op een speciale rekening gezet. Als er over een bepaald jaar geen winst wordt uitgekeerd, kan er dus ook niet gespaard worden. Bij de winstdelingsspaarregeling is het héle spaarbedrag vrij van belasting en sociale premies.

Toch zijn er bezwaren. Het CNV bijvoorbeeld vindt deze regeling te speculatief. Wanneer de onderneming winst maakt, krijgen de werknemers iets extra's wat ze geheel of gedeeltelijk kunnen sparen. Maakt de onderneming geen winst dan vervallen ook de belasting- en premievoordelen.

De spaarloonregeling is de enige regeling waarbij deelname verplicht is. In elk bedrijf of iedere bedrijfstak waar een spaarloonregeling in de arbeidsvoorwaarden is vastgelegd, moeten alle werknemers daaraan deelnemen. De werkgever moet een deel van het loon overmaken naar de beherende instelling. Die boekt het dan weer op de speciale spaarloonrekening van iedere deelnemer. Voor het gespaarde bedrag gelden bepaalde belastingvoordelen en volledige vrijstelling van sociale lasten.

Aan al deze spaarvormen zijn voorwaarden verbonden. Zo mag slechts tot een bepaald maximum per jaar belastingvrij worden gespaard, en het gespaarde staat vast voor een bepaalde periode. Wie bij een premie- of winstdelingsspaarregeling toch geld wil opnemen, raakt de daaraan verbonden voordelen van premie- en belastingvrijstelling kwijt. Er zijn enkele uitzonderingssituaties, bij voorbeeld het kopen van een huis, aflossing van een hypotheek, overlijden, emigratie of opheffing van de onderneming. In die gevallen blijven de voordelen van de spaarregeling behouden.

Wirwar

Piet Kroon, beleidsmedewerker van het CNV, zegt zich te kunnen voorstellen dat er gedachten ontstaan om de regelingen op de helling te zetten. „Door de ontzettende verscheidenheid aan regelingen wordt de bureaucratie alleen maar groter. Voor de werknemer die alleen te maken heeft met de regeling die binnen zijn bedrijf geldt, is het nog wel te overzien. Maar voor een belastingadviseur bij voorbeeld is het ontzettend onoverzichtelijk".

Naast die enorme wirwar van regelingen is de animo voor sparen binnen bedrijven niet zo groot als men had verwacht. Kroon: „Veel werknemers zien toch liever contant geld dan belasting- en premievoordelen". Uit een onderzoek van de Loontechnische Dienst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid uit 1986 blijkt dat slechts 1,8 procent van alle bedrijven één of meer vormen van bedrijfsspaarregelingen kent. Van de potentiële deelnemers maakte rond de 60 procent werkelijk gebruik van de regeling.

De bedoeling van een bedrijfsspaarregeling wordt vaak omschreven als het stimuleren van de spaarzin. Daarnaast noemt men het bevorderen van het eigen bezit van de werknemer. Piet Kroon daarover: „Het gaat vooral om een ideëel doel, ook voor het CNV. Het oude KVP-ideaal van de individuele bezitsvorming leeft nog steeds binnen onze vakbond". Ook de overheid zag het tot stand brengen van bedrijfsspaarregelingen als een zaak van algemeen belang. Daarom besloot zij stimulerend op te treden.

Kentering

In die gedachtengang lijkt nu verandering te komen. Begin december, tijdens een congres over 'Participatie in winst en vermogen' zei staatssecretaris Koning van Financiën: „Stimulering van de spaarzin kan in de huidige tijd wellicht beter als een eigen taak van banken en spaarinstellingen worden gerekend. Ik zou daarom met willen uitsluiten dat de met de bedrijfsspaarregelingen gemoeide middelen doelmatiger kunnen worden ingezet".

Met dat „doelmatiger" doelt Koning op twee zaken. Ten eerste zou het geld kunnen worden gebruikt om winstdeling voor meer mensen mogelijk te maken. In de tweede plaats zou hij zogenaamde vermogensparticipatie fiscaal aantrekkelijk willen maken. Vermogensparticipatie houdt in dat werknemers gaan deelnemen in het vermogen van de onderneming. Dat kan bij voorbeeld door de winstuitkering in de vorm van aandelen te gieten.

De vakorganisaties zijn voorstander van vermogensparticipatie. CNV'er Kroon: „Wij vinden dat iedere werknemer moet kunnen deelnemen in het vermogen van de onderneming. Wanneer je ze de mogelijkheid geeft aandeelhouder te worden, krijgen ze automatisch zeggenschap in het bedrijf. Het werkgevers zijn daar eigenlijk tegen, maar wanneer de overheid het fiscaal aantrekkelijk gaat maken, verandert dat wellicht".

De werkgeversorganisatie VNO sluit de mogelijkheid van vermogensparticipatie niet uit. Woordvoerster Buikema: „Werkgevers zijn het meest gebaat bij een zo gemêleerd mogelijk aanbod van winstdelings- en spaarregelingen. Wat in de ene onderneming past, kan voor de andere helemaal niet geschikt zijn". Overigens zijn VNO en CNV het erover eens dat de mogelijkheid om binnen het bedrijf te sparen, moet blijven bestaan.

Of de woorden van de staatssecretaris ook in een beleid worden omgezet, is nog niet zeker. De ministeries van Financiën en van Sociale Zaken werken aan een beleidsnotitie over het stimuleren van flexibele beloning. De nota zou op korte termijn naar de Tweede Kamer moeten. Voorlopig kan er dus nog (on)rustig worden gespaard.

● *Zijn de bedrijfsspaarregelingen straks evenveel waard als deze oude Russische obligatie?*

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

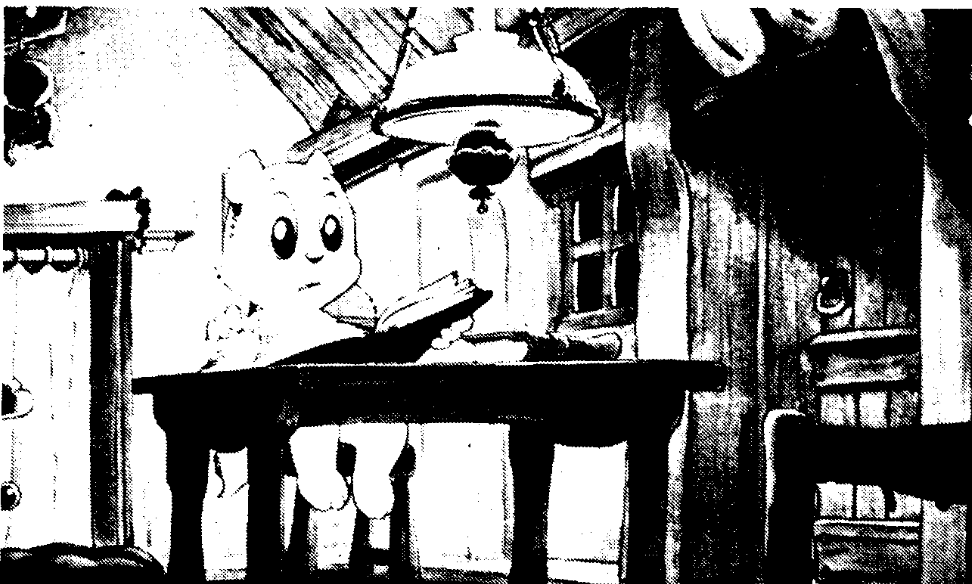
Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
NCRV
.25 De familie Knots. Nederlandse serie. Afl.: Ik zie het niet meer zitten.
.53 Kissy Fur. Amerikaanse tekenfilmserie. Afl.: De grote droogte.
.18 Walt Disney's world on ice. IJsshow in de Ahoy. Herh.
.30 Journaal.
.46 Winchester Carols. Winchester Cathedral Choir zingt traditionele kerstliederen.
.11 Welles nietes. Discussieprogramma o.l.v. Legien Kromkamp. Thema: Kunnen we zonder kerk geloven?
.00 Journaal.
.19 Little match girl. Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Michael Lindsay-Hogg naar het sprookje van Andersen, met Keshia Knight Pulliam, William Daniels, Rue McClanahan, e.a. Op kerstavond probeert het meisje Molly haar zwavelstokjes op straat te verkopen. De rijke nietsnut Neville Dutton heeft zo'n medelijden met haar, dat hij haar meeneemt naar het landgoed van zijn welgestelde ouders.
21.00 Kinderen van Bethlehem. Hier en nu-special over drie tehuizen voor gehandicapte kinderen in Bethlehem, die met sluiting bedreigd worden.
21.20 Kerstavond in Goes. Muziekprogramma m.m.v. het Zeeuws Orkest, de Chr. Oratoriumvereniging uit Goes, e.v.a. Samenzang o.l.v. Jan Stolk.
22.30 Journaal.
22.41 St. Elsewhere. Amerikaanse serie. Afl.: Santa Claus is dead. Tijdens een bezoek aan de kinderafdeling krijgt de kerstman een hartaanval.
00.00-01.30 ●●Kerstnachtmis. Vandaag vanuit de kerk van St. Pancratius te Sassenheim. Voorganger: Hans Ammerlaan. Organist: Gerda Peters.

● *Heshia Knight Pullam en Rue McClanhan in 'The little match girl'. (Nederland 1 – 19.19 uur)*

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
VOO
16.00 (TT)Als U begrijpt wat ik bedoel. Animatiefilm uit 1983 met Heer Olivier B. Bommel en de draak Zwelgje. Herh.
17.20 Dynasty. Amerikaanse serie. Afl.: Het interview.
18.05 ●●Top 40. Wekelijks overzicht van de veertig populairste platen. Presentatie: Jeroen van Inkel.
18.55 Fabeltjeskrant. Afl.: Maraboe en Piet de pad terug.
19.00 ●●Baas boven baas. Dierenprogramma met een spelletje gepresenteerd door Wil Luikinga.
19.25 ●●De heilige koe. Auto- en motorsportmagazine.
20.00 (TT)Journaal.
20.29 An American Christmas Carol. Amerikaanse speelfilm uit 1979 van Eric Till, met Henry Winkler, David Wayne, Chris Wiggins e.a. De oude meneer Slade, directeur van een financieringsmaatschappij, eist de avond voor Kerstmis goederen op bij zijn schuldenaren en tevens ontslaat hij zijn eigen assistent. Hij wordt echter al snel vereerd met een bezoek uit de hel van zijn overleden zakenpartner.
22.05 ●●Action. Spelshow gepresenteerd door Bram Vermeulen.
23.15 B.C. Christmas Special. Animatiefilm.
23.45 Journaal.
23.50-01.25 Mevrouw Delafield wil trouwen. Amerikaanse tv-film uit 1988 van George Schaefer, met Katharine Hepburn, Harold Gould, Denholm Elliott t.a. De steenrijke weduwe Mevrouw Delafield wordt verliefd op haar dokter en haar dokter op haar. Hun kinderen zijn het er echter niet mee eens en proberen er een stokje voor te steken.

● *Tom Poes in 'Als u begrijpt wat ik bedoel'. (Nederland 2 – 16.00 uur)*

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
15.00 Winter tv-programma. Morgenstond heeft goud in de mond. Tsjechische jeugdfilm uit 1986.
16.25 De reis van de reuzenpad. Natuurdocumentaire over de reuzenpad in Australië.
17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journaal.
17.46 Sesamstraat.
18.00 Kerstheibel. Amerikaanse jeugdfilm van Tom G. Robertson over het Joodse meisje Dana die, samen met een actiegroep, protesteert tegen de kerststal op school. Met: Megan Follows, Timothy Owen e.a.
18.30 (TT)Ouderenwijzer. Les 3.
19.00 (TT)Jeugdjournaal extra.
19.25 TV-3. Gevarieerd magazine.
19.46 Trekking van de lottogetallen.
20.00 Journaal.
20.29 Tracey Ullman Show.
20.59 Rok & Rol. Gevarieerd magazine rond mensen die 's nachts werken. Afl.2: Amusement.
21.34 Markant. Portret van Dom Hans van der laan O.S.B., benedictijn en architect.
22.30 Journaal.
22.41 Nieuws voor doven en slechthorenden.
22.45 Maria en Yusuf. Hoe kijken kinderen uit een andere cultuur of met een andere religie aan tegen ons Kerstfeest.
23.00 (TT)Kerstnacht. Rond de Dorpskerk, Hervormde gemeente te Zoeterwoude. Voorgangers: ds. J.R. Wolthaus en prof. dr. F.O. van Gennep. m.m.v. kirfderzang- en blokfluitgroep Tibia, het koor Cantate Domino, blazersensemble Suetana Musica, organist H. van den Berg en Jannie Boing-Kaijen.
23.58-00.00 Een bericht van de Wilde Ganzen.

satelliet

RTL Plus

13.25 Heute bei uns.
13.30 ■ Heidi und ihre Freunde. Westduitse speelfilm uit 1954 van Hans Albin, met Oliver Grimm, Elsbeth Siegmund, Anne-Marie Blanc e.a.
15.05 Einfach tierisch. Dierenshow met een kwis. Presentatie: Iff Bennett.
15.35 Ich bin dem Weignachtsmann begegnet. Franse speelfilm uit 1984 van Christian Gion, met Karen Cheryl, Armand Meffre, Alexia Haudot e.a.
17.00 Ein Engel kehrt zurück. Amerikaanse serie. Afl.: Die Nacht der Wunder.
17.55 Wünsche werden Wirklichkeit. Kinderwensen gaan in vervulling, live uitzending vanuit studio 2.
18.45 RTL-Aktuell.
19.00 Heimatmelodie - Spezial. Volksmuziek met Maria en Margot Hellwig.
20.00 Knight Rider. Amerikaanse serie. Afl.: Eine schöne Bescherung.
21.05 Die Brüder Karamazow. Amerikaanse speelfilm uit 1957 van Richard Brooks, met Yul Brenner, Maria Schell, Claire Bloom e.a.
23.40 Weerbericht.
23.45-01.40 Lautlose Angst. Franse speelfilm uit 1977 van Francis Giraud, met Michel Piccoli, Marie-Christine Barrault, Claude Brasseur e.a.

SAT 1

06.00 Guten Morgen mit SAT 1. **09.00** SAT 1 Blick. **09.05** Programmaoverzicht. **09.10** Flipper. Afl.: Das Experiment. **09.35** Superkater. Afl.: Choo Choo dreht durch. **10.00** SAT 1 Blick. **10.05.** Unser Haus Afl.: Grüne Weihnachten. **11.00** SAT 1 Blick. **11.05** Mariandl, Oostenrijkse heimatfilm uit 1961 van Werner Jacobs, met Cony Froboess, Waltraut Haas, Rudolf Prack e.a. **12.30** Tarka kämpft um sein Leben. Engelse avonturenfilm uit 1978 van David Cobham/Janet Cobham, met Peter Ustinow, Peter Bennett, Edward Underdown, Brenda Cavendish, John Leeson e.a. **14.00** Programmaoverzicht. **14.05** Der Weihnachtsmann braucht Hilfe. Poppenfilm. **15.00** Monster.s Christmas oder. Nieuwzeelands sprookje. **15.50** Die Verwandlung des bösen Wolfs. Amerikaanse tekenfilm uit 1978 van Chuck Jones. **16.15** Die Treue eines Hundes, Amerikaanse speelfilm uit 1987 van Harvey Hart, met Joey Cramer, Buddy Ebsen, Belinda Montgomery, Jason Michas, Joel Dacks, Gordon Tootoosis. **17.50** Weinachtssingen. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** Weinachtslieder. **19.10** Strawberry Ice. IJsrevue uit Canada van David Acomba, met Toller Cranston, Peggy Flemming, Chita Rivera e.a. **20.00** Weihnachtslieder. **20.10** Weiße Weihnachten, Amerikaanse muziekfilm van Michael Curtis. **22.05** Die Polizei-chefs von Delano. Amerikaanse serie uit 1983 van Jerry London. **23.40** Lady Hamilton – Zwischen Schmach und Liebė. Coproduktie uit 1968 van Jacques Christian. **01.15-01.25** Programmaoverzicht.

3 SAT

09.00 Licht ins Dunkel.**16.00** David Copperfield. Engelse speelfilm uit 1970 van Delbert Mann. **17.55** Weltstars singen für Kinder. **18.40** ■ Der kleinste Engel und der Weihnachtsstern. **19.00** Heute. **19.15** Krieg und Frieden. **20.15** Ludus de nato Infante mirificus. **21.00** Einzelzimmer. Film van Wolfgang Panzer, met Rudolf Platte, Tilli Breidenbach, Brigitte Horney, Marie-Luise Marjan en Gunnar Möller. **22.45** 'Du wirst weiß Hosen tragen.' **23.15-23.35** Orgelmusik aus der Basilika Ottobeuren.

Duitsland 1

.30 Programma-overzicht.
.00 Tagesschau.
.05 Pulcinella. Muzikale komedie van Stravinsky. Uitgevoerd door de Academy of St.Martin-in-the-Fields o.l.v. Sir Neville Marriner en het ballet van Bazel. Choreografie: Heinz Spoerli.
.50 Guten Morgen. Heiligabend!.
.15 Mein Freund Salty. Amerikaanse speelfilm uit 1973 van Ricou Browning, met Clint Howard, Mark Slade, Nina Foch e.a.
.45 Wir warten aufs Christkind. Kinderprogramma.
.45 Gott is mensch geworden. Protestantse kerkdienst vanuit Hamburg. Voorganger: Konrad Lindemann.
.30 Und Sie folgten dem Stern. Documentaire over nomadenvolkeren.
.15 ●●Es ist ein Ros' entsprungen. Muziekprogramma. M.m.v. de King's Singers, Collegium Musicum, Rosy Singers e.a.
.00 Rendezvous mit einem Zauberer. Portret van de goochelaar Dinardi.
.45 ●●Trekking van de lottogetallen.
.50 Weihnachten im Ersten. Programma-overzicht voor de Kerstdagen.
.00 (TT)Tagesschau.
.10 (TT)Der kleine Lord. Engelse speelfilm uit 1980 van Jack Gold, met Ricky SChroder, Alec Guinness, Connie Booth e.a.
.50 Der Vorhang fällt. Tv-spel van Walter Davy, met Axel von Ambesser, Josef Meinrad, Bibiane Zeller e.a.
.55-00.30 ●●Katholischer Mitternachtsgottesdienst. Nachtmis vanuit het klooster van Breisach/Baden.

Duitsland 2

10.00 ●●Programma-weekoverzicht.
10.30 Heute.
10.35 Weihnachtliche Bläsermusik. Uitgevoerd door het Blaasensemble van de Berliner Philharmoniker.
10.45 Merry Xmas. Weihnachten in England.
11.30 ZDF-regional... Und sie hatten keine Herberge, verslag van 40 jaar SOS-Kinderdorpen.
12.00 Nachbarn in Europa. Kerstimpressie. Gast: Elettra de Salvo.
12.45 heute.
12.50 Moritz in der Litfassäule. Kinderfilm naar het gelijknamige boek van Christa Kozik, met Dirk Müller, Dieter Mann, Walfriede Schmitt e.a.
14.10 Die wundersame Geschichte vom Weihnachtsspielzeug. Poppenspel van Jim Henson.
15.00 Die Welt des Märchens. Der fliegende Teppich, sprookjesfilm van Brita Wielopolska, met David Bertelsen, Zuhal Özdemir, Zihni Kucumen e.a.
16.15 Zwischen Eis und feier. Reisverslag van een tocht door IJsland.
17.00 Heute.
17.05 ●●Weltstars singen Weihnachtslieder. 1. Edita Gruberova: Leise rieselt der SChnee. 2. José Varreras; White Christmas. 3. Mirella Feni: Ave Maria. 4. Placido Domingo: Silent night - Stille Nacht.
17.20 (TT)Kavik, der Schlittenhund. Amerikaanse speelfilm uit 1980 van Peter Carter, met Ronny Cox, John Ireland, Andrew Ian McMillan e.a.
18.45 Wie bekannte Weihnachtslieder entstanden. Vandaag: Stille Nacht, verteld door Christine Ostermayer. M.m.v. de gebroeders Rehm.
18.55 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.15 Die Reportage. Reportage over de Kerstvoorbereidingen in Hamburg.
20.00 ■ Sabrina. Amerikaanse speelfilm uit 1953 van Billy Wilder, met Audrey Hepburn, Humphrey Bogart, William Holden e.a.
21.50 Gott will bei uns wohnen. Evangelische kerkdienst vanuit de dorpskerk Berlin-Zehlendorf met intendent Gottfried Kraatz.
22.50 Gewinnzahlen vom Wochenende.
22.55 Damenwahl. Komedie van Wolfgang Becker, met Edda Seippel, Elisabeth Wiedemann, Ernst Schröder e.a. (herh.).
23.55-00.30 ●●Faszination Musik. Die grosse Instrumentalisten Klarinetconcert in A gr.t., KB 622, uitgevoerd door de Wiener Philharmoniker o.l.v. Leonard Bernstein met Peter Schmidl, klarinet.

● *Rainer Hunold, Edda Seipl, Elisabeth Wiedemann en Ernst Schröder in 'Damenwahl'. (Duitsland 2 – 22.55 uur)*

15.30 (TT)Lindenstrasse. Serie met Fritz Bachschmidt, Marcel Kommissin, Nina Vorbrodt e.a. Afl.: 159: Abschied imn Advent.
16.00 Die kleine Meerjungfrau. Sprookje van Andersen.
17.30 Davon ich singen und sagen will. Documentaire over kerstliederen en hun geschiedenis.
18.00 Gospel, Rock etc. Concert in het kader van de Leverkusener Jazztage 1988. Met o.a. De Canadese gitarist Bruce Cockburn. Presentatie: Andreas Malessa.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine.
19.35 Sport im Westen.
20.00 Missa solemnis van Beethoven. Vredesconcert uit Berlijn. Koor en orkest o.l.v. Antal Dorati m.m.v. sol.
20.45 Ruhe in Frieden. Europa: Susas wundersame Reise mit den Zugvögelm, vertelling. (herh.).
22.25 Auf der Bühne bin ich König. Portret van de pianist Vladimir Horowitz.
23.50-23.55 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

14.10 Eisrosen für St. Nikolaus. Kerstsprookje.
15.15 Still, still, still. Kerstconcert met Julia Migenes, vanuit Heidelberg. (herh.).
16.15 Das Turmengele. Tv-spel naar de roman van Tony Schumacher, met Christine Schöck, Hansjürgen Gerth, Sabine Wachernagel e.a. (herh.).
17.45 's Weggetaler Kripple. Het kerstverhaal verteld door Sebastian Blau. (herh.).
18.00 Erzählen und singen.
19.00 Der Weihnachtsklempner. Tv-film van Peter Graetz en Lotti Schawohl, met Ulrich Thein, Daniel Minetti, Janina Hartwig e.a.
20.30 Ich zeig Dir mein Arosa. Kathrin Rüegg laat Werner O. Feisst het bekende bergdoropje uit haar jeugd zien.
21.15 ■ Die Zitadelle. Engelse speelfilm uit 1938 van King Vidor, met Robert Donat, Rosalin Russel, Ralph Richardson e.a.
23.05-00.25 Vladimir Askhenazy. Het Englisch Chamber Orchestra o.l.v. Vladimir Askenazy, piano. 1. Divertimo no. 7 in D KV 205, Mozart. 2. Pianoconc. no.20 in d KV 466, idem. 3. Metamorphosen 1945-1946, studie voor 23 solostemmen, R Strauss.

Duitsland 3 West

15.05 Teletekstoverzicht.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Kinderprogramma. Vandaag: Cartoon Alphabet.
10.30 Jimbo and the Jet Set. Jingle Bells Jimbo.
10.55 Freetime. Enkele tips hoe de vrije tijd zinvol te besteden.
11.00 Children's SSVC. Kinderprogramma. Vandaag: Christmas special. De kerstboom wordt opgesmukt door Debbie, Nikki, Marin, Scragtag en Toddles.
11.55 Knight Rider. Afl.: Silent Knight. Michael en KITT komen een jonge zigeuner te hulp, die door bankrovers achtervolgd wordt.
12.40 Pop Spot. Gepresenteerd door Mark Page. De laatste nieuwtjes op video-films.
13.10 International Tennis. Vandaag de finale om de Davis Cup tussen West-Duitsland en Zweden in Gotenborg.
14.00 Film: The Blue Max.
16.20 Ski Sunday Special.
16.55 Olympic Challenge. Hoogtepunten uit de achtste Paralympics Spelen in Seoel.
17.55 News and Weather.
18.05 Bob's christmas Full House. Vertegenwoordigers van diverse charitatieve instellingen doen hun best om in de prijzen te vallen.
18.45 Blind Date. Kandidaten kiezen een partner voor een gezellig dagje uit. Presentatie Cilla Black.
19.20 Allo, Allo! Als bekend wordt dat het gestolen geld van de bank eigendom is van de Gestapo, is er maar een plaats waar het verborgen kan zijn.
19.45 The Krypton Factor.
20.10 Murder She Wrote. Afl.: The Cemetery Vote.
21.00 Last of the Summer Wine. Vandaag: Christmas Special.
21.30 Entertainment USA.
22.00 News and Weather.
22.10 Entertainment USA.
22.40 Black Adder Christmas Carol.
23.25-00.35 TV Movie. Vandaag Visions of the death.

Sky Channel

08.00 Fun Factory Christmas Party.
12.00 ●●Countdown. Muziekprogramma.
13.00 ●●Pop Formule. Muziekprogramma.
14.00 ●●Canada Calling. Muziekprogramma.
14.30 ●●New Music. Muziekprogramma.
15.30 Ford Ski report.
16.30 Shell International Motor Sports 1988.
17.30 ●●The Nescafe UK Top 40. Muziekprogramma.
18.28 The Times Headline News.
18.30 Blue Thunder.
19.28 The Times Headline News.
19.30 Big Valley.
20.30 WWF Superstars of Wrestling.
21.28 The Times Headline News.
21.30 Police Story.
22.28 The Times Headline News.
22.30 Mazda's eye on sport.
23.30 Federation Cup.
00.30 ●●Canada Calling. Muziekprogramma.
01.00 Carols for Christmas.
01.45 The Mysteries.
03.50-06.50 Landscape Channel Programmes from SKy.

Super Channel

07.00 Supertime Club.
10.00 Off the Wall.
11.00 Rods Christmas Concert.
12.00 The Film Show.
12.30 Wanted Dead or Alive.
13.00 Dundee and the Culhane.
13.55 Super Sport.
14.55 Goodyear Weather.
15.00 Power Boats 1988 IOGP.
15.30 International Pro-celebrity Golf.
16.30 American College Football.
17.30 The European Top 40.
18.30 Sharp Cookery Programe,
18.55 Carry on Laughing.
19.25 Twilight Zone.
20.25 Goodyear Weather.
20.30 Feature Film: King Kong.
22.15 Goodyear Weather.
22.20 Super Bouts.
23.20 Late Night Movie: Christmas Spirits.
00.05 Signal Man.
00.50-01.50 Tracking.

TV-KANALEN, GOLFLENGTEN

Kabel- en CAI-abonnees voor kanalen zie schema exploitant

■ = zwart wit programma
●● = stereo geluidsweergave
00 = tweetalig bij stereo-app.
TT = teletekst ondertiteling

TELEVISIE

Nederland 1: 5 26. 29 46 51 53 en 57
Nederland 2: 31, 33, 35, 49, 54, 56 en 60
Nederland 3: 23, 32, 34, 43, 48, 52 en 59
Duitsland 1: 9, 12, 24 en 46
Duitsland 2: 21, 29, 35 en 37
Duitsland 3 WEST: 39, 48, 50, 55 en 58
Duitsland 3 (SWF): 40, 55 en 56
België/TV 1: 10 en 44
België TV 2: 25 en 47
België/RTBF 1: 3 en 8
België Télé 21: 28 en 42
RTL Plus: 7, 26, 36,46 en satelliet
Sat 1: satelliet
3 Sat: satelliet
SSVC: 33, 40, 49 en 59
Sky Channel: satelliet
Super Channel: satelliet
TV 5: satelliet

RADIO

Radio 1: 95.3 en 100.3 mHz. 747 kHz (402 m) en 1251 kHz (240 m)
Radio 2: 92.1 en 88.2 mHz (van 19.00-7.00 ook frequenties AM- en FM-zenders Radio 1)
Radio 3: 103.9 en 90.9 mHz
Radio 4: 98.7 en 94.5 mHz
Radio 5: 1008 kHz (298 m) en 891 kHz (337 m)
Omroep Limburg: 95.3 en 102.1 mHz
BRT 2: 555 m (540 kHz). FM 22. 36 en 39 (93.7-97.5 en 97.9 kHz)
Belg. Rundfunk: FM 5. 26 en 45
RTL: 208 m (1440 kHz van 5.30-19.00) - FM 6 en 33 (88.9 en 97 mHz) - KG 49.26 m (6090 kHz)
WDR 4: 93.9 en 91.9 mHz

België/TV 1

09.30 Sprechen Sie Deustch? Afl.: Ein Kürzer Reisebricht.
10.00 Een bloemlezing. Uit I.O.- programma's met o.m. Basiseducatie: Analfabetisme; SICAV's; Will Ferdy over pensioen; Thuiszorg; Filosofie: Nietzsche; Babel.
14.30 Filmspot. Achtergrondinformatie bij de filmactualiteit. (herh.).
15.00 Culturele hoofdsteden. Afl.3: Athene, documentaire van Theo Angeloupos.
15.45 De greep van het noodlot. Amerikaanse speelfilm uit 1955
17.25 Elke dag Kertmis. Amerikaanse tekenfilm van Ed Newmann.
17.45 Avonturen van een muis. Korte tekenfilm.
17.55 Nieuws.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. Afl.238. (herh.).
18.05 Plons. Afl: Plons en juffrouw Kibbelaar. (herh.).
18.10 Bassie en Adriaan. Kinderserie. Afl.16. (herh.).
18.15 De avonturen van een muis. Tekenfilm.
18.25 Rondomons. De fiets.
18.50 Bethlehem. Belgisch kerstverhaal van Servaes Heirman, met Piet Debusschere, José van den Broek, Annick Gosseye, e.a.
19.00 Joker-trekking.
19.05 Boeketje Vlaanderen. Toeristisch magazine
19.35 Lottotrekking.
19.45 Kerstboodschap. Door Zijne Majesteit de Koning. Aansl.: Nieuws.
20.15 Kunst-zaken.
20.20 Buren. Australische serie Francis Bell, Dasha Blahova, Peter O'Brien e.a.
20.45 Met liefde gegeven. Amerikaanse tv-film van Delbert Mann, met Lee Remick, Angela Lansbury, Samatha Atkins e.a.
22.15 Teleoops.
23.00 Mona Lisa. Kerstspecial gepresenteerd door Nancy Cornelis. M.m.v. het BRT Orkest o.l.v. Fernand Terby.
00.00 Middernachtmis. Vanuit de St. Pancratiuskerk te Sassenheim. Voorganger: E.H. Hans Ammerlaan. M.m.v. het parochiaal koor o.l.v. Aad van der Zanden. Vaste gezangen uit de Messe in C van Bruckner.
01.30-01.35 Coda. Susa-Nina van J. Simon en A. Preud'homme. Uitgevoerd door Koen Crucke, tenor en Marc Matthijs, piano.

België/TV 2

17.30 Diamond Awards 1988. Reportage van het Diamond Awards Festival in Antwerpen. Deel 1. Met: Hot House Flowers, Melissa Etheridge, Elsa Bananarama. (herh.).
18.28 ■ Comedy Capers. Serie slapsticks. Vandaag: De bewogen vispartij, met Ben Turpin.
18.40 Diamond Awards 1988. Reportage van het Diamond Awards Festival in Antwerpen. Deel 2. Met: Vaya Con Dios, Desireless, Sam Brown e.a. (herh.).
19.45 Kerstboodschap. Door Zijne Majesteit de Koning.
20.15 Gandhi. Engels-Indiase speelfilm uit 1982 van Richard Attenborough, met Ben Kingslkey, Candice Bergen, Edward Fox e.a.
23.15-01.00 Raad wie komt dineren? Amerikaanse speelfilm uit 1967 van Stanley Kramer, met Spencer Tracy, Katherine Hepburn, Katherine Houghton, e.a.

België/Télé 21

17.05 le Disney Channel, tekenfilms met o.a. Mickey Mouse, Zorro, Donald Duck en Kit Carson. **18.40** Top 21, popmuziek. Presentatie: Maureen Dor. **19.30** Message Royal, Kerstboodschap van Koning Boudewijn. **19.40** Journaal met simultaanvertaling in gebarentaal. **20.10** Monty Python's flying circus, Engelse humor met Graham Chapman, John Cleese, terry Gillian e.a. **20.40** Amicalement votre, Engelse serie met Tony Curtis, Roger Moore, Cyd Nayman e.a. Afl.7: Le mot de passe. **21.30** Cultures: Méliès '88, 9 Europese filmmakers hebben samengewerkt op basis van een scenario van Méliès. **22.25** Trap happy porky/Swawkin hawk, tekenfilms. **22.35-23.45** Les trois caballeros, Amerikaanse speelfilm uit 1945 van Norman Fergusson, met Donald Duck, José Carioca, Carmen Molina e.a.

België/RTBF 1

08.15 Nouba nouba, tekenfilms. **09.30** Schooltelevisie. **11.40** Interwallonie voor Polen. **12.20** Interwallonie voor Arabieren. **13.00** Tribune économique et sociale. **13.30** Le coeur et l'esprit, katholiek magazine. (herh.). **14.00** Théâtre Wallonie, toneelstuk in dialect van Geneviève Pitteloen. **15.50** Autant savoir. **16.10** Tekenfilms. **16.20** Noubanimé, kinderprogramma. **16.45** Les rossignols polonais met kerstliederen. **17.15** Strip tease, magazine. (herh.). **18.15** Tekenfilms. **18.25** Gourmandisches, culinaire tips. **18.40** Trekking van de joker. **18.45** Télétourisme. **19.20** Paardekoersen. **19.22** Lotto en joker. **19.30** Kerstboodschap van koning Boudewijn. **19.40** Journaal. **20.10** Variétés à la une. **20.15** Mary Poppins, speelfilm. **22.30** Gala de Noël. M.m.v. het Golden Gate Kwartet e.a. **23.55-01.00** Nachtmis, vanuit Montreal. (Eurovisie-uitzending).

TV5

12.00 Thalassa. **12.45** Jazz off. **13.00** Journal Télévisé. **13.15** Jardiner avec Nicolas. **13.30** Un Panier de Crabes. **15.00** Sacrée Soirée. **16.05** Brèves. **16.10** Visa Pour Le Monde. **17.25** La Nymphe du Pic Blanc. **17.55** Brèves Météo Européene. **18.00** Croque Noël. **19.30** Gourmandisches. **20.00** Journal Télévisé. **20.30** Direct. **22.30** Météo Européene. **22.35-01.00** Le Grillon Du Foyer.

radio

Radio 1

Ieder heel uur nieuws. 7.03 TROS Nieuws show met om 7.08 Natuurrubriek; 7.22 Weerbericht; 7.27 Uw eigen nieuws. 7.33 Uitgaanstips; 7.50 Dierenmanieren; 8.06 TROS aktua; 8.25 Ontbijtgast; 9.03 Introductie Prijzenslag. 9.08 Doe 't zelf rubriek; 9.20 Kieskeurig; 9.35 Plantenrubriek; 9.50 Autonieuws; 10.06 Van boeken bezeten; 10.20 Prijzenslag. 10.30 Op uw gezondheid; 10.50 Finale Prijzenslag. 11.03 Sentimental journey in Kerstsfeer. 12.03 Oud plaatwerk met Herman Emmink. 12.56 Mededelingen voor land- en tuinbouw. 13.06 TROS Aktua. 13.30 TROS Country. 14.30 TROS aktua sport. 17.03 Cabaretgala 1988. 18.06 Coulissen. 19.02 Hallo Nederland. 19.20 In dienst van de vrede 1988. 21.02 Over liefde gesproken. 22.19 EO Metterdaad Hulpverlening. 22.20 Zaterdagavonduur. 23.02 Komt verwondert u! 0.02 Kerstnachtviering. 1.30 Nws. 1.30 The young Messiah/The New London Chorale live in Holland. 2.15-7.00 We wish you.

Radio 2

Ieder heel uur nieuws. 7.03-16.00: VARA's Vrije Zaterdag: 7.03 Nonstop oude hits. 8.03 De Opening. 11.03 Bal op 't dak. 12.03 Wereldwijs in liedjes. 13.03 Close harmony concours 1988. 14.03 Typisch Hollands Firato Show. 16.03 Echo. 16.10 Concours de la Chanson 1988. 17.03 Glas in lood. 18.03 Echo. 18.15 Levenslief en levensleed. 19.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3

Ieder heel uur nieuws. 7.03 Rabarbara. 8.03 Drie voor negen. 9.03 Gospel-rock. 10.03 Popsjop. 12.03 Paperclip-Radio. 14.03 Popstation. 16.03 NCRV-zaterdag-sport. 18.03 Driespoor. 19.02 Koploper. 20.02 Elpee- en CD pop speciaal. 21.20 Kerstavond in Goes. 22.20-00.00 Tom Parker presenteert...

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Wakker worden met .... (8.00 Nws.) 9.00 Toppers van toen klassiek. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Ivo Jansen. 12.02 Strauss & Co. 13.00 Nws. 13.02 Veronica Klassiek: Weens Philharmonisch Orkest. 14.18 Veronica Kamermuziekserie 88/89: Klassieke pianomuziek. 14.50 Nieuwe grammofoon- en compactplaten. 15.25 Weihnachtsoratorium: BWV 248, Bach. 18.00 18.02 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02-23.00 KRO-klassiek op zaterdagavond met om 20.02 Bach-Cantates voor de Kersttijd; 21.40 Orgelrubriek. 22.20 Laudate. 23.17-24.00 KRO-Literair: Camera Obscura.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepv.- en marktber. en uitgebreid weerber. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Ons milieu, hoe gaan we daarmee om?. 10.00 Hollandse nieuwe. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.30 Kerstnootjes. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.45 Vragen naar de weg. 13.10 Hallo nederland. 13.30 Opo Doro (Open deur). 14.00 Jazzspectrum. 15.30 Minjon. 16.30 Homonos. 17.00 Licht en uitzicht. INFORMATIE VAN DE RIJKSOVERHEID: 17.45 De Nederlandse Antillen. 17.55 Mededelingen en Schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi Haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen Rasja (Er is hoop). 18.40 Arabisch progr. 19.00 Progr. voor buitenl. werknemers. 20.30 Jia Yin (Goed nieuws). 22.00 Kerstavonddienst. 23.13-13.15 Wilde Ganzen.

Omroep Limburg

9.03 Plat eweg: verhalen en vertelsels in streektaal. 10.03 Limburg boven. 11.03 Festival: een uur cultuur puur. 12.03-12.59 het evenement: het muziekleven in Limburg. 17.03 Limburg aktueel: nieuws en aktualiteiten. 17.15-17.59 Vrij spel: pop in Limburg.

BRT 2

5.30 Welkom Weekend. 6.00, 7.00, 8.00 Nieuws. 7.30 RVA-berichten. 7.45 In het spionnetje. 8.12 Te bed of niet te bed. Programma voor horizontale en vertikale luisteraars. 10.00 Nieuws. 10.03 Buitenspel. 11.30 De Vlaamse top tien. 12.00 Top 30. 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 Fris van de lever. 19.00 Nieuws. 19.10 Dans Bar. 20.00 Domino. 22.00 Nieuws en Lottouitslagen. 23.30-02.00 Twee tot twee.

Belg. Rundfunk

6.30 Radiofrühstück. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 8.30 Besinnliche Worte. 9.00 Regionalmagazine. 9.10 LP-Markt. 10.00-12.00 Weihnachtlich aufgelegt. 12.00 Musik bei Tisch. 12.45 Volkstümliche Weihnacht. 14.05-17.00 Weihnachtsbasar. 18.00 Musik zur Bescherung. 18.45 Evangelium in unser Zeit. 19.00-22.00 Festliche Weihnacht.

Luxemburg RTL

5.30 Guten Morgen. 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Treff nach Elf. 12.00 Einkauf in letzter Minute. 14.00 Biggi und ihre Christkinder. 16.00 Ungewöhnliche Weinacht. 18.00 RTL wünscht frohe Weihnachten. 21.00-01.00 Traumtänzer.

WDR 4

6.00 Nachrichten und Wetter. 6.05 Morgenmelodie. 7.55 Morgenandacht. 8.05 In unserem Alter. 9.05 Musikpavillon. 12.05 Gestern, heut und morgen. 13.00 Musik ist Trumpf. 14.05 Orchester der Welt. 15.00 Alle Jahre wieder. 17.00 Nun singet und seid froh. 19.05 Das Sonntagskonzert. 21.00Zu Gast in St. Severin zu Köln. 23.00 Evangelische Christmette.

Nederland 1

KRO RKK

11.00 Omroepparochie. Eucharistieviering in het teken van Kerstmis vanuit de St. Franciscus Xaveriuskerk in het teken van de Pax Christi-vredesprijs.

12.00-12.30 Kersttoespraak en zegen Urbi et Orbi door Paus Johannes Paulus II in Rome. Commentaar: Ad Langebent.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

VARA

15.31 Merijntje Gijzens jeugd. Elfdelige serie naar de romancyclus van A.M. de Jong. Afl.11. (slot). Herh.

16.24 Het dikkerdje van de klas. Canadese jeugdfilm uit 1987 van Jean Bourbonnier.

16.50 De wereld van Boudewijn Buch. Buch op Malta.

17.30 Journaal.

17.36 Nederland Museumland. Samenvatting van 12 uitzendingen waarin de rijkdom van musea in Nederland aan bod komt. Presentatie: Dieuwertje Blok.

18.01 Ovide en zijn vriendjes. Belgisch-Canadese tekenfilmserie. Afl.: De koudegolf.

18.14 De Smurfen. Tekenfilmserie. Afl.: Koningin Smurfin.

18.27 ●● De grote Meneer Kaktus Show. Kinderprogramma met Peter Jan Rens.

18.54 Kwik en Flupke. Vlaamse tekenfilmserie.

19.00 Journaal

19.07 ●● Flying Doctors. Australische serie. Afl.: De eerste stap. Een jong stel komt met een zieke baby bij dokter Geoff. Gelukkig is het niet ernstig, maar de vrouw zelf is herstellende van een hartaanval wat echter niet goed verloopt.

19.53 De Notekraker. IJsballet naar het sprookje van Hoffmann op de muziek van Tsjaikovsky, uitgevoerd door het Canadees Nationaal Orkest o.l.v. Richard Bonynge. Gastheer: Lorne Green.

21.18 ●● Achter het nieuws special: Polen.

21.48 Het Dame Edna Spektakel. Australische talkshow met Dame Edna. Gasten: Lulu, Roger Moore e.a.

22.44 ●● Concert Ennio Morricone met repertoire van Morricone vanuit De Doelen in Rotterdam. Presentatie: Robert ten Brink.

23.29 Kroamschudd'n in Mariaparochie. Twents kerstverhaal bedacht en verteld door Herman Finkers.

23.45 Natuurmoment. Presentatie: Hanneke Kappen.

23.50-23.55 Journaal.

Nederland 2

VPRO

09.00 ●● Dribbel. Animatieserie. Afl 6: Waar is Dribbel?

09.05 Mevrouw Ten Kate. Kinderserie. Afl.3: Boven in de boom.

09.25 Presentator Skip. Kinderserie. Afl.7: Skip wil pastoor worden.

09.30 De Bintje Show. Gastheer Bintje ontvangt wereldberoemde aardappelen uit binnen- en buitenland.

09.40-11.00 O... ceaan. Toneelstuk van Jozef van den Berg. Met: Jozef van den Berg en Marie-Claire Stambac.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

19.00 Fa. Onrust. Tweewekelijks programma over muziek, mode, film, dans, trends en tips. Presentatie: Sylvia Cool en Minou op den velde.

20.00 (TT) Journaal.

● *Roger Moore, Barry Humphries en Lulu te gast in 'Het Dame Edna Spektakel'. (Nederland 1 - 21.48 uur)*

20.10 Buster Keaton: A hard act to follow. Driedelige documentaire serie over het leven en werk van Buster Keaton. Deel 1.

21.05 De tong van de wet. Tv-spel van Alma Popeyus. Met: Theo Pont, Frans Vorstman, Mirjam Citroen e.a. De kinderrechter mr. Prijs wordt beschuldigd van ontucht met een van zijn jonge klantjes, een twaalfjarig meisje. Tijdens een nachtelijke ontmoeting met het meisje, komt hij tot een onherroepelijk besluit.

22.05 Novecento II. Italiaanse speelfilm uit 1976 van Bernardo Bertolucci. Met: Robert de Niro, Gerard Depardieu, Burt Lancaster e.a. Alfredo zoekt het gezelschap van zijn oom Ottavio. Wanneer zijn vader echter sterft, moet hij zich gaan gedragen als de nieuwe landeigenaar. Tijdens zijn bruiloftsfeest met Ada, wordt Olmo verdacht van moord op een van de gasten, waardoor de twee vrienden uit elkaar groeien.

00.33-00.38 Journaal.

Nederland 3

NOS

09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

11.00 Open Universiteit: Datacommunicatie. Herh.

11.30 Weekjournaal.

12.00 Het Capitool Solo. Vandaag: Minister Brinkman van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Gespreksleiding: Violet Falkenberg.

12.45 Socutera. Natuur laat je leven. Film van de vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten.

12.50 Vooruitblik Pinter-cyclus.

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

14.00 Studio Sport: Een goed stel - de veertiendaagse zegetocht van Oranje. Terugblik op de EK-voetbalwedstrijden tegen Westduitsland.

14.55 ●● Eurovisie Kerstconcert 1988. Rechtstreeks vanuit het Concertgebouw te Amsterdam. Carmina Burana van Carl Orff, uitgevoerd door het Concertgebouworkest o.l.v. Riccardo Chailly m.m.v. Arleen Augér, sopraan, Rockwell Blake, tenor, Yorma Hynninen, bas het Groot Omroepkoor en jongenskoor van de Kathedraal St. Bavo. (Gelijktijdig in stereo op Radio 4.).

16.00 De Tempel: De Russische-orthodoxe kerk van vandaag, van Vladimir Diakonov. (Sovjet-inzending voor de Prix d'Italia 1988).

17.00 Koncert. Popzangers met liederen van Brecht/Weill.

17.20 Nieuws voor doven en slechthorenden.

17.30 Journaal.

17.35 ●● Sesamstraat.

18.00 Grafische technieken. Les 6. Herh.

18.30 (TT) Zelf mode maken. Les 3.

19.00 Studio Sport: Yvonne van Gennip en andere Olympische verhalen. Terugblik op de Winter- en Zomerspelen van 1988.

20.00 Journaal.

20.10 Bericht van de Wilde Ganzen.

20.12 Het Nationaal Ballet in 'Het Zwanenmeer'. Ballet van Rudi van Dantzig en Toer van Schayk op muziek van Tsjaikovsky. In de hoofdrollen: Coleen Davis en Zoltan Solymosi.

22.47 Journaal.

22.52-22.57 Nieuws voor doven en slechthorenden.

satelliet

RTL Plus

15.00 Heute bei uns.

15.05 ■ Köningin Christina. Amerikaanse speelfilm uit 1934 van Rouben Mamoulian. Met: Greta Garbo, John Gilbert, Ian Keith e.a.

16.40 Heimatmelodie - Spezial. Kerstconcert met Maria en Margot Hellwig.

17.40 Wünsche werden Wirklichkeit. Wensen voor volwassenen gaan in vervulling, live uitzending vanuit Studio 2.

18.40 RTL-Spiel.

18.45 RTL aktuell.

19.00 The best of Benny Hill. Engelse comedy uit 1974.

20.30 L.A. Law - Staranwälte, Tricks, Prozesse. Amerikaanse serie. Afl.: Seitensprung und Gipsbein.

21.25 Ivanhoe - der schwarze Ritter. Amerikaanse speelfilm uit 1952 van Richard Thorpe. Met: Robert Taylor, Elizabeth Taylor, Joan Fontaine e.a.

23.10 Alles nichts oder!? De beste programma's uit het jaar 1988.

23.30 Das Bild als Botschaft: Geburts Christi. Schilderij van Hieronymus Bosch.

23.35 Weerbericht.

23.40-01.10 Besessen - Das Loch in der Wand. Westduitse speelfilm uit 1968 van Pim de la Parra. Met: Elexandra Stewart, Dieter Geissler, Victoria Naelin e.a.

SAT 1

09.00 Programma-overzicht. **09.10** Monster's Christmas oder 'Die verzauberten Stimmen'. Nieuw-Zeelandse sprookjesavonturenfilm uit 1981 van Simon Reece met Lucy McGrath, Paul Farrell e.a. **10.00** Programma-overzicht. **10.05** La grande notte di Verona. Jubileumgala van 8.8.1988. Deel 1. Met Montserrat Caballe, Paola Scalera, Silvano Carroli, Ileana Cotrubas en Luca Canonici. **11.00** Programma-overzicht. **11.05** Countdown - Start zum Mond. Amerikaanse sf-film uit 1966 van Robert Altman met James Caan, Robert Duvall, Joanna Moore e.a. **12.50** Familie Feuerstein. Afl.: Wo ist Agathe Backstein? **13.15** Unser Haus. Afl. Grosswerden - Altwerden. **14.05** Pelle Ohneschwanz auf grosser Fahrt. Zweedse tekenfilm uit 1985 van Stig Lasseby en Jan Gissberg. **15.25** ...denn der Wind kann nicht lesen. Engelse speelfilm uit 1958 van Ralph Thomas met Dirk Bogarde, John Fraser, Yoko Tani e.a. **17.10** Truck Driver. Australische politiefilm uit 1980 van Richard Franklin met Stacy Keach, Jamie Lee Curtis, Marion Edward e.a. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** SAT 1 Wetter. Aansl. programma-overzicht. **19.10** Die Schöne und das Biest. Afl.: Der Alchimist. **20.00** SAT 1 Sportblick. **20.10** Die Trapp-Familie. Duitse speelfilm uit 1956 van Wolfgang Liebeneiner met Ruth Leuwerik, Hans Holt, Josef Meinrad e.a. **22.05** Die Polizei-Chiefs von Delano. Afl.: Rassenhass. **23.40** Rivalen unter roter Sonne. Frans/Italiaanse western uit 1971 van Terence Young met Charles Bronson, Alain Delon, Toshiro Mifune e.a. **01.35-01.45** Programmaoverzicht.

3 SAT

16.00 Ente Quak. De geschiedenis van de eend Alfred Jadocus Quad. Muzikale fabel met Herman van Veen. **17.30** 'Märchenbriefe' door sprookjesverteller Folke Tegetthof. **18.00** Zauber der Verwandlung. Prentboeken om op te zetten, uit te klappen, te draaien en te veranderen. Film van Ivan Steiger. **18.25** Der Marie von Ebner-Eschenbach: Muff. Met Elisabeth Epp, Fred Liewehr, Gretl Elb, Emmy Werner en Frank Dietrich. **19.00** Heute. **19.15** Auf den Spuren von Mimi, Manon und Violetta. Een Parijse wandeltocht van en met Marcel Prawy. **20.15** La Traviata. Muziek van Giuseppe Verdi met Teresa Stratas, Placido Domingo, Cornell MacNeil, Alan Monk e.a. **22.00-00.50** Leidenschaft des Herzens. Franse televisiefilm uit 1984 van Gérard Poitou-Weber met Macha Méril, Clementine Amouroux, Jean-Pierre Bisson e.a.

Duitsland 1

09.30 Programma-weekoverzicht.

10.00 Tagesschau.

10.05 ● Carl Philipp Emanuel Bach zum 200. Todestag. Concert m.m.v. de Rheinische Kantorei en Musica Antiqua Koln o.l.v. Reinhard Goebel en solisten.

11.20 ●● Wir bauen ein Dorf. Circusprogramma.

12.20 Das gibt's nie wieder - That's entertainment. Amerikaanse speelfilm uit 1974 van Jack Haley jr. Met: Fred Astaire, Bing Crosby, Gene Kelly, Liza Minelli e.a.

14.25 Cartoons im Ersten. Tekenfilm.

14.35 Babar und der Weihnachtsmann. Tekenfilm.

15.00 (TT) Das Sonntagskind oder der Umstände halber. Tv-spel met Gudrun Mebs, Myriam Niemeyer, e.a. Een jong meisje voelt zich aangetrokken tot een schrijfster, die niet meer genoeg heeft aan woorden. Op ongewone, naïeve wijze adopteert het kind de vrouw als moeder.

16.30 Janosch Traumstunde. Kinderprogramma.

17.00 Die Bagdadbahn. Documentaire over een treinreis door Turkije.

18.00 (TT) Lindenstrasse. Serie. Afl. Die Bescherung.

18.30 ●● Im krug zum grünen Kranze. Amusementsprogramma.

19.58 Programma-overzicht.

20.00 (TT) Tagesschau.

20.05 Weihnachtsansprache des Bundespräsidenten.

20.15 (TT) 3 Männer und ein Baby. Franse speelfilm uit 1985 van Coline Serreau. Met: Michel Boujenah, Roland Giraud e.a. Drie overtuigde Parijse vrijgezellen zien hun hele leven veranderen wanneer op een dag de baby Marie bij hen voor de deur te vondeling wordt gelegd.

22.05 Neuer Glanz auf alten Kronen. Documentaire over het Zweedse koningshuis.

23.35 Sklavin des Herzens. Engelse speelfilm uit 1948 van Alfred Hitchcock. De knappe Lady Henrietta is getrouwd met de voormalige stalknecht van haar vader, die het in Australie tot grootgrondbezitter heeft geschopt. Henrietta is verre van gelukkig, tot ze de jonge lerse edelman Adare leert kennen, die zich over haar ontfermt.

01.25 Tagesschau.

01.30-01.35 Nachtgedanken. Door Hans Joachim Kulenkampf.

Duitsland 2

09.00 ●● Programma-weekoverzicht.

09.30 Die Steine zum Sprechen bringen. Op bezoek bij Karl Prantl, een beeldhouwer in Wenen.

10.00 Fernweh, Heimweh und die Lösegeldkasse. Marine-verhalen.

10.45 Kath. Weihnachtsgottesdienst aus St. Gallus, Florsheim.

11.55 Urbi et Orbi. Kerstzegen van Paus Johannes Paulus II.

12.33 Heute.

● *Frank Sinatra en Gene Kelly in 'Das gibt's nie wieder - That's Entertainment'. (Duitsland 1 - 12.20 uur)*

12.35 Das schönste Weihnachtsgeschenk. Tekenfilm.

13.00 Siebenstein. Kinderserie. Afl.: Der Winter kommt.

13.25 Der Bär und die Geige. Afl. uit de serie Bettkanten-Geschichten.

13.55 Der treue Johannes. Sprookjesfilm over Gebroeders Grimm.

15.25 Heute.

15.30 ●● Im Profil: Andrew Lloyd Webber - Der Konig des Musicals. Portret van deze componist.

16.25 Bahnhofsgeschichten. Vijf korte tv-filmpjes van Wolfgang Schleif. 1. Der Brief. 2. Der Nachtzug. 3. Rote Nelke. 4. Bahnhofmission. 5. Die letzte Fahrt. Herh.

17.25 Der Waldbauernbub. Kerstverhaal van Hermann Leitner.

18.55 Programma-overzicht.

19.00 Heute. Aansl.: Kerstboodschap van de Bondspresident.

19.20 (TT) Terra-X. Documentaire serie over oude culturen. Reportage over 5000 jaar Arabische zeevaart.

20.05 Der professor und sein Hund. Komedie van Franz Josef Gottlieb. Met: Carl Heinz Schroth, Herbert Fux e.a. De Professor, zoals hij wordt genoemd, slaat zich als beminnelijke clochard door het leven. Daaraan kan ook zijn broer, dr. Harry Fabian, die na jaren in het tehuis voor daklozen opduikt, niets veranderen.

21.35 Günter Strack in 'Hessische Geschichten'. Drie verhalen met Günter Strack in de hoofdrol. 1. Reine Geschmacksache. 2. Null Komma Nix. 3. Der Schatz vom Baggersee.

22.35 Heute.

22.40 ●● A Chorus Line. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Richard Attenborough. Met: Michael Douglas, Yamil Borges e.a. Honderden jonge mensen doen mee aan een auditie voor een musical. Na vele uren van keihard werken zullen er slechts acht overblijven, de anderen zullen hun teleurstelling moeten zien te overwinnen om weer op de volgende klus af te gaan.

00.30 Heute.

00.35-02.00 ■ Banktresor 713. Duitse speelfilm uit 1957 van Werner Klinger. Met: Martin Held, Hardy Krüger, Hildegard Grethe e.a. Na zes jaar krijgsgevangenschap keert Herbert Burkhardt terug naar zijn familie in Berlijn. Tevergeefs probeert hij werk te vinden. Iedereen zoekt geschoolde krachten, maar zijn 2 jaar technische opleiding zijn niet voldoende en niemand is geïnteresseerd in zijn oorlogservaringen. Hij bedenkt een geniaal plan om een bankkluis te kraken.

Duitsland 3 West

15.35 Teletekstoverzicht.

16.00 Schneemänner mit Herz. Filmkomedie van Marie Polednakova.

17.20 José Carreras singt. Documentaire over de plaatopname van de Missa Criolla van Ramire.

18.00 Allein ist man verloren. Documentaire over een familie in Rosenheim die gehandicapte kinderen helpt.

18.30 Das Geheimnis des siebten Weges. Serie. Afl.: Geert-Jan Grauenstein.

19.00 Aktuelle Stunde.

19.30 Sport im Westen.

20.00 Der Mann mit der Doppelrolle. Portret van schrijver Hermann Kant.

20.45 Der Bilderbuchpapst. Collage van Normi Baumgartl en Eberhard Piltz.

21.05 West 3 aktuell.

21.10 Bahnhof Rolandseck.

21.40 Die letzte Metro. Franse speelfilm uit 1980 van François Truffaut. Met: Catherine Deneuve, Gerard Depardieu e.a. Parijs, september 1942. De inwoners hebben honger. Omdat men thuis kou lijdt zijn de bioscopen en het theater elke avond bomvol. De joodse theaterdirecteur verliet na de Duitse inval hals over kop Frankrijk. De achterblijvers staan voor de keuze om zich neer te leggen bij de censuur en propaganda of ook te vertrekken.

00.45-00.50 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

13.45 Starke Männer, Kletterfrauen und Computerjockeys. Sporthoogtepunten uit '88.

14.40 ■ Die Glückspilze. Franse speelfilm uit 1965 van Philippe de Broca. Jean Girault en Jacques Pinoteau met Louis de Funès die in vijf verhalen laat zien hoe mensen reageren op het onverwacht winnen van een prijs.

16.15 Auch das war Weihnachten. Terugblik bijzondere gebeurtenissen.

17.00 Diese Woche in Südwest 3.

17.15 Vis à vis. Duits-Frans mag.

18.00 Jakub, der Glasmacher. Tsjechische serie. Afl.: Auf Wanderschaft.

19.00 Rolf Knie. Portret van deze Zwiserse allround kunstenaar. Herh.

19.30 Collin. Tv-film in twee delen van Peter Schulze-Rohr. Met: Curd Jurgens, Hans-Christian Blech e.a. De Oostduitse schrijver Hans Colin ontmoet in een voor hoge functionarissen gereserveerd ziekenhuis in Oost-Berlijn.

21.05 Südwest aktuell - Neues.

21.10 Bahnhof Rolandseck. Liveprogramma waarin de burgemeester van Jeruzalem, via een satellietverbinding, discussieert met het station Rolandseck over het thema Vrede. Presentatie: Friedrich Screiber en Hanna Marron.

22.40 African Queen. Amerikaanse speelfilm uit 1951 van John Huston. Met: Humphrey Bogart, Katherine Hepburn, Robert Morley e.a.

00.20 Ouverture Guillaume Tell van Rossini. Dirigent: Wolf-Dieter Hauschild.

00.30-00.35 Laatste nieuws.

SSVC

10.00 Children's SSVC. Kinderprogramma dat wordt gepresenteerd door Nikki Townley met o.a. Count Duckula en Igor's Busy Day.

10.25 Billy's Christmas Angels. Billy wil met zijn broer in een rockband spelen. De kerstengelen komen hem te hulp.

11.00 Christmas Morning Service vanuit de Paisley Abbey in het westen van Schotland.

12.00 Christmas Morning with Noel Edmonds.

13.05 It's a Charity Knockout. Spelprogramma vanuit Disney World gepresenteerd door Stuart Hall.

14.00 Eastenders. Serie.

15.00 Top of the Pops. Muziekprogramma met o.a. The Hollies, Yazz, Fairground Attraction en Wet Wet Wet en alle nummer 1-hits van 1988.

16.00 The Queen. Kersttoespraak door de Engelse koningin.

14.10 Back to the Future. Film uit 1985. Met de tijdmachine komt Marty McFly in 1955 terecht, het tijdperk waarin zijn ouders teenagers waren. Zou hij er voor kunnen zorgen dat zijn ouders niet weer dezelfde fouten maken?

18.05 Only Fools and Horses. De Trotters hebben zin in een verzetje. Als verrassing organiseren zij een verjaardagsfeestje voor oom Albert.

19.25 Nieuws en weerbericht.

19.30 A Christmas Celebration. Cliff Richard en Sally Magnusson met muziek, gedichten en humor vanuit All Souls Church in Londen.

20.15 Christmas Blind Date. Cilla Black onder de mistletoe.

20.55 The SSVC TV Christmas Competition.

21.00 Tomorrow's World Christmas Quiz. Kijkers kunnen het in een sportieve quiz opnemen tegen Doctor Who en zijn experts.

21.30 The Russ Abbot Christmas Show. Russ beleeft in gezelschap van een enorm dikke Mr. Pickwick en veel persoonlijkheden een kerstfeest in een Victoriaans tijdperk.

22.00 Nieuws en weerbericht.

22.10 It'll be alright on Christmas Night. Wat er allemaal mis kan gaan achter de coulissen.

23.10-00.50 Fields on Fire II. Het verhaal van Australische suikerriettelers.

Sky Channel

08.00 Fun Factory Christmas Party.

12.00 ●● Countdown.

13.00 A Christmas World. Muziekspecial.

14.30 A Cristmas Carol. Film.

15.30 Mazda's Eye on Sport.

16.30 Canon Fashion TV.

17.00 The Pet Show. Dierenprogramma.

17.30 ●● The Coca-Cola Eurochart Top 50.

18.28 The Times Headline News.

18.30 Beyond 2000. Sf-documentaire.

19.28 The Times Headline News.

19.30 The Bionic Woman.

20.28 The Times Headline News.

20.30 My Fair Lady. Film.

23.58 The Times Headline News.

00.00 Entertainment this Week.

01.00 The Marriage of Figaro.

04.05-06.30 Landscape Channel Programmes from Sky.

Super Channel

07.00 Supertime Club.

10.00 Hit Machine.

11.00 Feature Film: The Fire in the Stone.

12.45 Classic Cartoons.

13.00 George Vandeman.

13.30 Motor Cycling Events.

14.25 Goodyear Weather.

14.30 NBA Basketball.

15.30 Gilette World Sport Special.

16.30 Off the Wall.

17.30 The World Tomorrow.

18.00 Classic Concentration.

18.25 Power Boats 1988 IOGP.

18.55 Coca Cola Rockfile.

19.55 The Muppet Show.

20.25 Goodyear Weather.

20.30 It's a Royal Knockout.

22.00 Paul Daniels Magic Show 1980.

22.45 Goodyear Weather.,

22.50 European Business Weekly.

23.20 NBA Today.

23.50-00.50 Chart Attack.

België/TV 1

09.00 Bollie en Billie. Tekenfilmserie. Afl.: De jachthond. Herh.

09.05 Beertje Colargol. Kinderserie. Herh.

09.20 Vrouwtje Teelepel. Tekenfilmserie. Afl.: In de greep van de griep-Visserslatijn. Herh.

09.35 My Little Pony. Tekenfilmserie. Afl.: Terugkeer van Tambalon.

10.00 Protestantse Erediend vanuit de St. Laurentkerk te La Bresse.

11.00 Eucharistieviering vanuit de St. Nicolaaskerk te Rougemont.

11.55 Urbi et Orbi. Pauselijke zegen vanuit Rome.

12.30 Sunday Proms. Vocaal kerstverhaal van Hugo Distler. Uitgevoerd door het BRT Omroepkoor o.l.v. Vic Nees. Solisten: Marianne Byloo, Marc Meersman, Werner Brans e.a. Herh.

13.15 A Christmas Carol. Engelse tekenfilm naar een verhaal van Charles Dickens.

14.25 Korte film.

14.30 Kwaliteit van de voeding. Zesdelige serie. Afl.1: Groenten en fruit.

15.00 Babar en de Kerstman. Tekenfilm.

15.25 Het meisje met de zwavelstokjes. Amerikaanse jeugdfilm van Bernard Shaw naar het sprookje van Andersen. Kerstavond in een stadje in New England tijdens de jaren '20. De kleine Molly leurt in de bittere kou met haar lucifers. Zo ontmoet zij de schatrijke Neville Dutton, die haar uitnodigt kerstmis bij hem te komen vieren.

17.00 ■ De jaren zestig: Dr. Kildare. Serie. Afl.2: Helende handen (2). De epedimie loert nog steeds om de hoek en uit de misdadige greep van het getto blijven is geen sinecure.

17.55 Nieuws via teletekst.

18.00 Tik Tak. Animatieserie. Herh.

18.05 Plons. Afl.: Plons en het kerstfeest.

18.10 Er was een keer... Korte verhaaltjes. Vandaag: De arbeider uit een ver land. Herh.

18.20 Van Pool tot Evenaar. Toeristische quiz gepresenteerd door Paul Ghysels. Vandaag: IJsland.

19.40 Mededelingen en programma-overzicht.

19.45 Kerstboodschap door Zijne Majesteit de Koning. Herh. Aansl.: Nieuws.

20.05 Kijk uit! Verkeerstips. Vandaag: Verhoogde pakkans tijdens eindejaarscampagne.

20.10 Sportweekend.

20.40 Zonderlinge zielen. Tv-film van Jean-Pierre de Decker. In een tehuis voor daklozen en marginalen blijven de mensen ondanks het uitzichtloze van hun toestand geloven in het leven.

21.50 De jaren zestig. Documentaireserie over de jaren '60. Deel 18: Feestvieren.

22.50 Nieuws.

23.00-00.05 Jessye Norman's Christmas Symphony. Christmas Symphony van Donald Fraser op tekst van Jane McCulloch, uitgevoerd door Jessye Norman. M.m.v. Amerikan Boy Choir, Bournemouth Symphony Orchestra, Ely Cathedral Christers en Vocal Arts Chrus. Aansl. Coda: Plastische kunsten.

België/TV 2

19.00 Basketbal. Kersttoernooi in Oostende.

19.45 Kerstboodschap door Zijne Majesteit de Koning. Herh. Aansl.: Nieuws.

20.05 Nabucco. Opera van Verdi. Uitgevoerd door het koor en orkest van de Scala di Milano o.l.v. Riccardo Muti m.m.v. solisten.

22.25-00.15 Man aan het venster. Amerikaanse thriller uit 1954 van Alfred Hitchcock. Een fotograaf zit met een gebroken been in een rolstoel en heeft niets beters te doen dan het met een verrekijker zijn overburen te begluren, totdat hij ontdekt dat er een moord gepleegd wordt.

België/RTBF 1

10.00 Protestantse kerkdienst uit Rougemont. Voorganger: Rodolphe Aeberhard. **11.00** Eucharistieviering vanuit de St. Laurentkerk te Bresse. **11.55** Urbi et Orbi, zegen van paus Johannes Paulus II. **12.30** Documentaire over de Franse eilanden in de Stille Oceaan. **13.25** Jeunes solistes, klassieke muziek met jonge amateursolisten. **14.20** Variétés à la une. Herh. **14.25** Salut champion! Serie. Afl.5. **15.20** Visa pour le monde, documentaireserie. **16.45** Agence tous risques. Serie. Afl.11: Match au sommet. **17.35** Noubanime, gevarieerd kinderprogramma. **18.00** Poivre et sel, serie. Afl.11: Poisson d'avril. **18.40** Bresil - l'école de la rue. Reportage over de straatkinderen in Brazilie. **19.00** Le week-end sportif. **19.30** Journaal. **20.00** Message royal, kerstboodschap van Koning Boudewijn. Herh. **20.10** Mourir pour Barossa. Zesdelige serie. Afl.1. **21.10** Festival de Rochefort. Verslag van het Festival van Rochefort. **21.55** Retour au château, 6-delige Engelse serie. Afl.1. **23.35-00.05** Laatste nieuws.

België/Télé 21

18.00 La dernière licorne. Amerikaanse tekenfilm uit 1982 van Arthur Rankin jr. en Jules Bass. **19.30** Journaal. **20.00** Message Royal, kerstboodschap van Koning Boudewijn. Herh. **20.10** La bataille d'Angleterre. Engelse speelfilm uit 1969 van Guy Hamilton. **22.15-22.40** Le weekend-sportif. Herh.

TV5

12.00 L'Assiette Anglaise. **12.45** De La Cave Au Grenier. **13.00** Journal télévisé. **13.15** Croque Noël. **14.45** Apostrophes. **16.10** Les carnets de l'aventure. **16.30** Histoires naturelles. **17.00** Sports magazine. **18.00** La Robe en Or. **19.00** Ushuaia. **19.30** Les Fous du Brassin. **20.30** Ciné-Club. **22.00** Journal télévisé. **22.35** Retrospective Information 1988. **23.30** Ex Libris. **00.30-01.00** Papier Glacé.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.02 KRO's ontbijtshow. 7.53 Ter overweging. 8.05 Groot nieuws. 9.02 Veronica sport. 10.02 Wegwezen. 11.02 Ophef en vertier. 13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Beatrix. 13.15 Nws. 13.20 Hier en nu. 13.30 Christmas Carols voor koor en orkest. 14.02 Instrumentale muziek voor Kerstmis. 15.02 Nu sijt wellecome. 16.02 Kerstmozaiek. 18.05 Het Spoor. 19.02 Kerst op AVRO 1. 20.02 Kom 'ns langs op Stilness. 21.35 Scrooge and Marley, radiomusical. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 TROS Nachtwacht. 6.02-7.00 Een goede morgen met Ron Brandsteder.

Radio 2

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Vroege Vogels - jaaroverzicht. 10.02 Tony van Verre ontmoet Fons Jansen. 10.30 Kerst op AVRO 2, totaal programma. 13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Betarix. 13.15 Nws. 13.17 Vervolg Kerst op AVRO 2. 19.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 8.02 Heksennest, dorp der dorpen. 9.02 De zalige Kerstzondag: Een bijzonder Kerstprogramma m.m.v. alle KRO-deejays. 13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Beatrix. 13.15 Nws. 13.17 Vervolg zalige Kerstzondag. 19.02 Pop-eye. 20.02 Radio Thuisland. 21.02 De krijsende tafel. 22.02-0.00 Op Slag van Maandag.

Radio 4

8.00 Nieuws. 8.02 H Vier. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programmaoverzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Festival opnamen van het Holland festival Oude Muziek 1988. 13.00 Kerstoespraak H.M. Koningin Beatrix. 13.15 Nws. 13.17 Opera matinee: nieuwe grammofoonplaten en CD's. 15.00 Eurovisie Kerstmatinee: Carmina Burana, Orff. Uitgevoerd door het Concertgebouworkest met sol. 16.30 Diskotabel, nieuwe grammofoonplaten en CD's. 18.02 Jazzgeschiedenis. 18.30 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Kerstorgelmuz. 23.00-0.00 Finale.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nieuws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te Deum Laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Aartsvaders. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde Ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen. 12.00 Nieuws. 12.05 Het zwarte gat. (13.00 Kersttoespraak H.M. Koningin Beatrix). 14.00 Radio Romantica. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde Ganzen. 18.00 Nieuws. 18.10 Liturgie en kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 19.20 Suara Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en Hoop. 21.20 Medelanders Nederlanders: Kerstspecial. 22.10-22.40 Jazz uit het historisch archief.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94 Extra: Muziek op verzoek. 11.02 Sport. 12.02-13.00 Het D.S.M.-Limburg-Concert: Concertserie met vooraanstaande (amateur)orkesten, ensembles en koren. 18.05-19.00 Sport.

● *Willeke Alberti (BRT 2 - 20.00 uur)*

BRT 2

7.00 Nieuws. 7.10 Goede morgen, morgen. 8.00 Kerstboodschap van Z.M. de Koning. Herh. 8.10 Nieuws en lotto-uitslagen. 8.20 Relax. 9.00 Hitrevue. 10.00 Nieuws. 10.03 De pre-historie. 11.00 Het Genootschap. 13.00 Nieuws. 13.10 De tafel van een. 14.00 Fiestag. 17.00 Nieuws. 17.05 Sportkaffee met nationale en provinciale voetbaluitslagen (om 19.00 Nieuws). 20.00 Vragen staat vrij. (22.00 Nieuws). 23.30-02.00 Van twee tot twee (om 00.00 uur onderbroken voor nieuwsberichten).

Belg. Rundfunk

6.30 Weihnachtlicher Auftakt. 7.4[illegible] Veranstaltungskalender. 8.0[illegible] Weihnachtlicher Auftakt. 8.3[illegible] Glaube und Kirche. 9.05 Muzik zum Fest. 10.00 Übertragung des Festgottesdienstes aus der Pharrkirche St. Georgius in Schönberg. 11.05 Festliche Musik zum Tage. 12.40 Weihnacht überall. 14.0[illegible] Weihnachtliche Klänge. 16.05 Domino – Die Spielshow des BRF. 17.05 Musik zum Kamin. 18.40 Seniorenfunk. 19.00-21.00 Wunschkonzert.

Luxemburg/RTL

7.00 Weihnachtliche Volksmusik. 9.00 Sonntagsfruhstck. 11.00 Sing mit uns zur Weihnacht. 12.00 Eine schone Bescherung. 14.00 Weihnachtliches Wünsch Dir was. 17.00 Weihnachten rund um den Erdball. 19.00 Weihnachtliche Volksmuzik. 21.00-01.00 Traumtänzer.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 8.05 Das grosse Platzkonzert am 1. Weihnachtstag. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.05 'Gestern, heut' und morgen'. 13.00 Heimatmelodie. 14.05 Wirtschaft. 17.00 Chore der Völker. 18.05 Schellack-Schätzchen. 19.00 Erinnerung. 20.05 Weihnachtslieder. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30 Nachtexpress.

● Goedele Liekens, José Hoebee en Amanda Spoel, deelnemers aan de 'Sterrenslag in de sneeuw'. (Nederland 2 - 15.20 uur)

Nederland 1

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
KRO
15.30 Kindje wiegen. Kerstkribben uit de collectie van Elsabeth Houtzager, tentoongesteld in het Bijbel Openlucht Museum.
15.40 Boomer. Amerikaanse serie. Afl.: Boomer verliefd.
16.30 Matlock. Amerikaanse serie. Afl.: De kerstman. Wanneer een huisjesmelker door een kerstman wordt vermoord, valt de verdenking op één van de huurders, Tom McCabe. De andere huurders roepen echter de hulp van Matlock in om zijn onschuld te bewijzen.
17.30 Journaal.
17.41 Anna. Duitse serie over een jonge balletdanseres. Afl.6 (slot).
18.30 Tekenfilmfestival.
19.00 Journaal.
19.13 Tom en Jerry. Tekenfilm.
19.20 ●● Sound of Christmas. Julie Andrews in Salzburg, waar zij samen met Placido Domingo, John Denver en The King Singers het kerstfeest viert.
20.20 Surprise Show. Programma waarin mensen onverwacht verrast worden. Presentatie: Henny Huisman.
21.30 Hotel op stelten special. John Cleese op zijn best in een extra lange aflevering van Hotel op stelten.
22.30 Journaal.
22.35-00.30 De drie dagen van de Condor. Amerikaanse speelfilm uit 1975 van Sidney Pollack. Met: Robert Redford, Max von Sydow, Faye Dunaway e.a. Joe Turner werkt onder de schuilnaam Condor bij de CIA. Wanneer op een dag al zijn collega's worden vermoord, duikt hij onder en probeert te achterhalen wie de verantwoordelijke kan zijn.

Nederland 2

13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
AVRO
15.20 Sterrenslag in de sneeuw. Onder leidng van drie coaches proberen de omroepmensen, de artiesten en de VARO-mensen van elkaar te winnen in het Oostenrijkse Kramsach. Herh.
17.00 The Man-Eaters of Kumaon. Natuurdocumentaire over de Indiase tijger.
18.20 ●● Ontdek je plekje. Vandaag: groningen.
18.30 Foofur. Tekenfilmserie. Afl.: Foofur blikt terug.
18.55 De Fabeltjeskrant. Afl.: Verlicht bomenfeest.
19.00 Wordt vervolgd. Stripmagazine. Presentatie: Han Peekel.
19.25 Operatie Arctic. Blik achter de schermen bij het maken van de film Poolsurvival.
20.00 (TT) Journaal.
20.19 Roger Rabbit and the Secrets of Toontown. Joanna Cassidy presenteert beelden van tekenfilms en fragementen over de totstandkoming van Roger Rabbit.
21.20 (TT) Toon Hermans One Man Show. Theatershow met Toon Hermans.
23.35 European Business Weekly. Wekelijks overzicht van de belangrijkste zakelijke ontwikkelingen. Presentatie: Leontien Ceulemans en Peter Hobday.
00.00-00.05 Journaal.

Nederland 3

NOS
09.00-09.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.15 Met de Koningin op reis. Terugblik op het staatsbezoek van koningin Beatrix en prins Claus aan Canada en Australië.
14.15 Uit de Kunst - kerst. Theater- en dansproducties die rondom kerst en oud en nieuw in première gaan. Presentatie: Leonie Jansen.
15.00 ●● Günther Mahler - 3e symfonie. Openluchtuitvoering in de Westberlijnse Waldbühne van Mahler's 3e symfonie in d, uitgevoerd door de Berliner Philharmoniker o.l.v. Claudio Abbado m.m.v. Jesseye Norman, sopraan, het Gustav Mahler-Jugendorchester, het Wiense Jeunesse-koor en het Tölzer Knabenchor.
16.45 Vogels in december: de Lauwersmeer op Tweede Kerstdag. Presentatie: Nico de Haan.
17.15 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.30 Journaal.
17.40 Sesamstraat. Aansl. winter tv-programma.
18.00 Yani en haar aapjes. Portret van een 12-jarig meisje, dat in Londen een tentoonstelling heeft met tekeningen van aapjes uit de Londense dierentuin.
18.30 (TT) Help. Informatieve serie over hulpverlening. Afl.13.
18.45 Taal van Alledag. Les 13.
19.00 De crossfiets. Korte Engelse jeugdfilm.
19.25 Het verhaal van de wonderlijke aardappel. Deense animatiefilm.
19.46 Stichting S.O.S.-Kinderdorpen.
20.00 Journaal.
20.19 ●● Il Trovatore. Opera van Verdi, uitgevoerd door het Koor en Orkest van de Metropolitan Opera te New York o.l.v. James Levine m.m.v. Luciano Pavarotti, Eva Marton, Sherill Milnes en Dolora Zajick.
22.42 Journaal.
22.47 Open Universiteit: Heet weegbreemodel.
23.17-23.22 Nieuws voor doven en slechthorenden.

● Placido Domingo en Julie Andrews zingen in 'Sound of Christmas'. (Nederland 1 - 19.20 uur).

Duitsland 1

10.00 Tagesschau.
10.05 ●● Ich will dem Herrn singen mein Leben lang. Portret van het mannenkoor, bestaande uit voormalige leden van het jongenskoor de Regensburger Domspatzen.
10.50 Gefangene der Wildnis. Canadese speelfilm uit 1981 van Allan Winton King. Met: Ellen Burstyn, Tom Skerrit, Gordon Pinsent e.a.
12.20 ●● Ludwig Güttler spielt Trompetenkonzerte aus der Zeit des Barok. Begeleiding door het Leipziger Bachkollegium en de Virtuosi Saxoniae. 1. Concert in D voor trompet, 2 hobo's en basso continuo, Telemann. 2. Sonate in D voor trompet en orgel, Loeillet. 3. Dubbenconc. voor trompet, hobo, strijkers en basso continuo, hertel.
12.50 Skier's Dream - Traum eines Skifahrers. Documentaire.
13.40 Das Märchen vom Däumling. Tsjechische kinderfilm uit 1985 van Gunnar N. Piesis.
15.00 (TT) Der Glücks-Bärchi-Film. Amerikaanse tekenfilm uit 1985 van Arna Selznick.
16.15 Expeditionen ins Tierreich: Kinderstuben in der Nachbarschaft. Natuurprogramma voor kinderen.
17.00 Janosch Traumstunde. Kinderprogramma. Vandaag: Kaspar Mütze: Wie man einen Riesen foppt.
17.30 ●● Der Freischütz. Romantische opera van Von Weber. Koor en orkest van de Ludwigsburger Festspiele o.l.v. Wolfgang Gönnenwein m.m.v. solisten.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Stars in der Manege. Circusgala in Circus Krone te München ten bate van oude kunstenaars en journalisten. M.m.v. Al Bano & Romina Power, Gerhard Berger, Ilona Christen, Isabell von Karajan, Peter Kraus, Ornella Muti, Jan Niklas e.a. Muzikale begeleiding: het Orkest van Ambros Seelos. Presentatie: Prof. August Everding.
22.00 Tagesschau.
22.05 (TT) Casanova. Tv-film van George MacDonald Fraser. Met: Richard Chamberlain, Ornella Muti, Faye Dunaway e.a. De jonge Casanova ontdekt tijdens zijn tevergeefse pogingen om jurist danwel priester te worden, dat zijn roeping elders ligt. Voortaan is het zijn levensdoel om carrière te maken in de liefde, tot grote dankbaarheid van de dames.
00.15 ■ Der Fall Paradin. Amerikaanse speelfilm uit 1974 van Alfred Hitchcock. Met: Gregory Peck, Alida Valli, Charles Laughton e.a. De beeldschone Maddelena, die op twijfelachtige wijze in de Londense society omhoog is geklommen, wordt gearresteerd op verdenking haar man te hebben vermoord. De jonge advocaat Keane neemt haar verdediging op zich en wordt stapelverliefd. Hij weet niet wat hij zich op de hals haalt.
02.05 Tagesschau.
02.10-02.15 Nachtgedanken. Door Hans Joachim Kulenkampff.

Duitsland 2

09.30 Programma-overzicht.
09.35 ■ ●● Der Lebende Leichnam. Duits-Russische speelfilm uit 1928/29 naar het drama van Leo Tolstoi. Met: Wsewolod Pudowkin, Maria Jacobini, Viola Garden e.a.
11.40 Der Klang der frühen Jahre: 1963. Rothenberger, Graziella Siutti, Rolf Liebermann en Wolfgang Sawallisch.
12.40 Heute.
12.45 Der Schneemann. Tekenfilm.
13.10 Die Welt der Marionetten. Jim Henson introduceert de poppenspeler Richard Bradshaw.
13.55 Circus. Circusbezoek met Herber Herrmann.
15.25 Jakob und Adele. Kinderserie. Afl.: Haus mit hellen Fenstern. Met: Carl Heinz Schroth, Brigitte Horney, Almut Eggert e.a. Herh.
16.25 Heute.
16.30 Sport 1988 - 'Moments in time'. Terugblik op de sport van het afgelopen jaar door Jochen Bouhs en Markus Lipfert.
18.00 ●● Nonni und Manni. Die Jungen von der Feuerinsel. Serie naar de verhalen van Jon Svensson. Deel 1. Met: Gardar Thor Cortes, Einar Orn Einarsson, Lisa Harrow e.a.
18.55 Programma-overzicht.
19.00 Heute.
19.15 Stimmen der Nacht. Kerstoverweging op teksten van Joseph von Eichendorff.
19.30 (TT) Terra-X. Der Canyon der heiligen Vulkane. Reisverslag van een expeditie door het Colca-dal in Peru.
20.15 Noble House. Vierdelige film naar de gelijknamige roman van James Clavell. Deel 1. Noble House is een grote handelsonderneming in Hong Kong. De Koreaanse oorlog is net voorbij en de oorlog in Vietnam staat voor de deur. Dunross, de hoogste Noble-baas, beseft dat hij moet oppassen dat het bedrijf niet ten prooi valt aan de aasgieren van de wereldpolitiek.
21.45 Hexenschuss. Komedie van Franz Josef Gottlieb. Met: Herbert Herrmann, Birte Berg, Helmut Fischer e.a. Wanneer de huisvriend door een bezwering ineens niet meer uit de badkuip kan opstaan en de echtgenoot onverwacht thuiskomt – omdat zijn dienstvlucht door het slechte weer is uitgesteld – moet de echtgenote alle zeilen bijzetten om zich uit de situatie te redden. Herh.
22.45 Heute.
22.50 ●● The ALvin Alley American Dance Theatre. M.m.v. de balletten Divining, van Judith Jamison (soliste Elisabeth Roxas) en Revelations van Alvin Ailey.
23.55 ■ Lieben Sie Brahms?. Amerikaanse speelfilm uit 1960 van Anatole Litvak. Met: Ingrid bergman, Yves Montand, Anthony Perkins e.a. Binnenhuisarchitecte Paukla woont al 5 jaar samen met de zakenman Roger, die haar echter vaak alleen laat onder het voorwendsel zaken te moeten doen, maar in werkelijkheid om met jonge meisjes uit te gaan. Als de 25-jarige zoon van een van haar klanten op haar verliefd wordt, raakt Paukla in heftige tweestrijd.
01.50-01.55 Heute.

● Gadar Thor Cortes in 'Nonni und Manni'. (Duitsland 2 - 18.00 uur)

Duitsland 3 West

15.35 Teletekstoverzicht.
16.00 Vierzig Grad im Schatten. Australisch kerstverhaal.
17.30 Alte Ansichten.
17.45 Boris Becker. Portret van deze prof-tennisser.
18.30 Sesamstraat.
19.00 Aktuelle Stunde. Regionaal magazine met nieuws en sport.
20.00 ■ Jules und Jim. Franse speelfilm uit 1961 van François Truffaut. Met: Jeanne Moreau, Oskar Werner, Henri Serr e.a. 1912, De jonge Duitser Jules en de evenoude Fransman Jim zijn vrienden door dik en dun. Op een dag ontmoeten ze Cathérine en worden ze beiden verliefd op haar. Ook zij voelt voor alle twee sympathie. Tenslotte trouwt ze met Jules en reist met hem naar Duitsland. Als Jim hen na de oorlog opzoekt blijkt haar liefde voor Jules te zijn bekoeld, maar haar gevoelens voor Jim wakkeren fel op.
21.45 West 3 aktuell.
21.50 Suzis Geschichte. Documentaire over de lijdensweg van Suzi, een danseres met Aids.
22.35 Der Gnom... ein Riese: Karl Schwesig 1898-1956. Portret van deze kunstenaar uit Gelsenkirchen. Herh.
23.05 Rückblende: Paul Hindemith. Portret van deze componist, vertolker en tekenaar n.a.v. zijn sterfdag, 25 jaar geleden.
23.20 Jazz vor Mitternacht: Jazzgipfel Stuttgart 1988. Concert van Herbie Hancock Kwartet en de Chick Corea Acoustic Band.
00.20-00.25 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

13.30 Widerstreit ind Verständigung. Gesprek tussen de theologen Hans Küng en Helmut Gollwitzer.
14.15 Die im Verborgenen blühen. Reportage over Heimatmusseen in Rijnland Palts. Herh.
15.00 ■ Premiere. Oostenrijkse speelfilm uit 1937 van Geza von Bolvary. Met: Zarah Leander, Attila Hörbiger, Theo Lingen e.a. Bij de première van een revue wordt de producent vermoord. Al gauw valt de verdenking op zijn ex-vriendin.
16.15 Länder - Menschen - Abenteuer: Zwischen Kairo und Kapstadt. Documentaire serie over het dagelijkse leven in Afrika. deel 1. Herh.
17.00 'Flamenco-Inspiration': Portret van Nina Corti en haar ensemble.
18.00 Jakub, der Glasmacher. Tsjechische serie. Afl.2: Der Hüttenmeister. Herh.
19.00 Abenschau/Blick ins Land.
19.30 Collin. Tv-film in twee delen van Peter Schulze-Rohr naar de gelijknamige roman van Stefan Heym. Deel 2 (slot).
21.00 Südwest aktuell - Neues um Neun.
21.15 Der Nussknacker. Ballet naar een sprookje van E.T.A. Hoffmann op muziek van Tsjakovsky. Verteller: Hans Gottschalk. Herh.
23.00 Tatort. Misdaadserie. Afl.: Täter und Opfer. Met: Karin Anselm, Christop Marius Ohrt, Maja Maranow e.a. Kommissaris Wiegand wordt door de buren van Ute Bernett gewaarschuwd. Bij aankomst blijkt zij overvallen te zijn, maar verder wil ze niets zeggen. De volgende dag wordt het lijk van Jürgen Ruperti gevonden. Bij het routine-onderzoek blijkt dat Ute enkele maanden geleden verkracht werd door Ruperti. Herh.
00.30 Ouverture La gazza ladra van Rossini, uitgevoerd door het Radio Symfonie Orkest van Stuttgart o.l.v. Alberto Zedda.
00.40-00.45 Laatste nieuws.

België/TV 1

14.00 ■ De jaren zestig: Dr. Kildare. Serie. Afl.3: De biljartspeler. Een katholieke missionaris met leukemie kan op weinig steun rekenen van zijn vader, een broepsbiljarter.
14.50 Zonen en dochters. Serie. Herh.
15.15 Santa Claus, The Movie. Amerikaanse speelfilm uit 1985 van Jeannot Szwarc. Met: Dudley Moore, David Lithgow e.a. De elfjes maken een oude houthakker onsterfelijk, waarop hij zich als Santa Claus naar New York begeeft om er zijn eerste opdracht uit te voeren.
17.00 Anna van het Groene Huis. Negendelige Canadese jeugdserie. Afl.1.
17.55 Nieuws via teletekst.
18.00 Tik Tak. Animatieserie. Herh.
18.05 Plons. Afl.: Plons wordt vliegenier. Herh.
18.10 Kameleon. Doe-prgramma voor kinderen. Vandaag: Babysitting.
18.35 Ziggy's gift. Amerikaanse tekenfilm van Tom Wilson.
18.40 Willem Tell Amerikaanse-Britse jeugdserie rond de legende van Willem Tell. Afl.: Het beloofde land.
19.25 Uitzending door Derden: Lichtpunt. Programma van de Vrijzinnige Verenigingen.
19.40 Mededelingen. Programma-overzicht en paardenkoersen.
19.45 Nieuws.
20.10 Kunst-zaken.
20.15 Buren. Australische serie. Daphne vergeeft Des. Shane krijgt slecht nieuws te verwerken.
20.35 Fanklub. Ben Crabbé presenteert nieuw talent en de kijker mag kiezen wie een vedette wordt. Vandaag: Katrien Gallez met 'Mei Mutterl war a Wienerin'.
20.40 Het ultieme kerstverhaal. Tv-spel van G. van Meir en W. Hendrickx. Met: Ugo Prinsen, Dora van der Groen, Alex Wileguet e.a. Herh. De journalist Leo Binnemans geniet een uitstekende reputatie om zijn jaarlijkse kerstverhaal. De journalistiek zelf bedrijft hij eigenlijk te emotioneel en de laatste tijd zelfs met een slok op. De hoofdredacteur dreigt dan ook hem weer aan het dagelijkse routinewerk te zetten. Dan verschijnt de zaak Thielemans, waarmee Binnemans vroeger al last had gehad, weer in het dagelijks nieuws.
21.40 Labyrinth: Nabije dood ervaringen. Documentaire waarin mensen uit Vlaanderen getuigen over hun nabije dood-ervaring. Deze mensen stonden na ziekte of ongeval oog in oog met de dood en hadden merkwaardige ervaringen. Zo verlieten sommigen hun lichaam en kwamen via een tunnel in een hel licht terecht, een plek waar ze zich goed voelden. Na hun terugkeer voelden ze zich herboren.
22.35 Nieuws.
22.45 Christmas Carols. Programma met kerstliederen uit Noord-Ierland, Schotland, België, Denemarken, IJsland, Nieuw-Zeeland en Wales.
23.45-23.50 Coda. Het is nu de tijd van Charles d'Orléans.

België/TV 2

16.00-17.30 Basketbal. Finale van het kersttoernooi te Oostende.
18.50 Zonen en dochters. Australische serie. Beryl hakt de knoop door. Is er een moordenaar op Woombai?
19.15 Sinja Mosa. Braziliaanse serie. De baron eist, dat Candida het goud terughaalt dat ze aan Sinja Mosa gaf.
19.40 Mededelingen en programma-overzicht.
19.45 Nieuws.
20.10 Kwidam. Videospelletje met Marleen Gordts.
20.15 Het glazen oog. Een horizon-extra over de nieuwste ontwikkelingen op audio- en videogebied. Herh.
20.45 Uitzending door derden. Programma van de Katholieke Televisie- en Radio Omroep.
21.25 Made in Belgium Extra. Modemagazine. Vandaag: Bruids- en communiekleding.
21.50-22.55 Recital Groslot. Portret van de pianist Robert Groslot. M.m.v. het BRT Filharmonisch Orkest o.l.v. Fernand Terby.

België/RTBF 1

16.00 L'écran des vacances met om: Alice au pays des merveilles; tekenfilm; de Smurfen; een zandkasteel. **18.00** Nouba nouba met Hello Kitty en Tik Tak. **18.30** Jamais deux sans toi, gevarieerd informatief programma. **19.00** Journaal. **19.03** Ce soir, Waalse actualiteiten. **19.24** Paardenkoersen. **19.30** Journaal. **20.00** Contacts, verkeerstips. **20.00** Mourir pour Barossa. Zesdelige serie. Afl.2. **21.00** Festival de Rochefort, verslag van het Festival van Rochefort. **21.45** Retour au château, 6-delige Engelse serie naar de roman van Evelyn Waugh. Afl.2. **23.20** Fantaisie Vidéo: Carmen van Bizet. **23.25** Journaal. **23.55-00.05** Tribune économique et sociale: Vandaag: de F.E.B.

België/Télé 21

18.30 Schooltelevisie. **19.30** Journaal (met simultaanvertaling in gebarentaal). **20.00** Start, sportprogramma. **21.45-22.30** Top 21, popmuziek. Herh.

TV5

16.10 La Mémoire Des Siècles. **16.30** Bonjour, Bon Appétit. **17.00** Récréation. **17.30** Des chiffres et des lettres. **18.00** Le Crépuscule Des Loups. **19.30** Papier glacé. **20.00** L'Autobus Du Show-Business. **21.00** Nouveau Monde. **22.00** Journal télévisé. **22.35** La Semaine Verte. **23.30** Marguerite Yourcenar. **00.00** Nord-Sud. **00.30-01.00** Papier Glace.

satelliet

RTL Plus

15.00 Heute bei uns.
15.05 ■ Anna Karenina. Amerikaanse speelfilm uit 1935 van Clarence Brown. Met: Greta Garbo, Frederic March, Freddy Bartholomew e.a.
16.40 1988 - Ein Schlagerjahr im Aufwind. Hoogtepunten van Duitse schlagershows gepresenteerd door Uwe Hübner.
17.40 Ein Engel kehrt zurück. Amerikaanse serie. Afl.: Schmerzende Narben.
18.45 RTL aktuell.
19.05 Der Sechs-Millionen-Dollar-Mann. Amerikaanse serie. Afl.: Die Wandlung.
20.00 Weerbericht.
20.15 Der Sheriff von New York. Amerikaanse serie met Dennis Weaver in de hoofdrol. Afl.: Fünfter Mann im Streichquartett (1).
21.25 Das Bild als Botschaft: Die Fluch nach Agypten. Altar des Schottenstifts in Wenen ca. 1470.
21.35-23.40 Lockende Versuchung. Amerikaanse speelfilm uit 1956 van William Wyler. Met: Gary Cooper, Dorothy McGuire, Marjorie Main e.a.

SAT 1

09.00 Programma-overzicht. **09.10** Der Nächste bitte. Afl.: Puni als Regisseur. **09.35** Familie Feuerstein. Afl.: Wo ist Agathe Backstein? **10.00** Programma-overzicht. **10.05** La Grande notte di Verona. Jubileum-Gala van 8.8.1988. Met René Kollo, Daniele Dessy, Peter Dvorsky, Eva Marton e.a. **11.00** Programma-overzicht. **11.05** Mariandls Heimkehr. Oostenrijkse muziekfilm uit 1962 van Werner Jacobs met Conny Froboess, Waltraut Haas, Hans Moser e.a. **12.30** Der böse Geist von Jambui. Russische speelfilm uit 1977 van Boris Bunejew met Jri Saborowski, Olga Jenzak, Rodna Jeschonow e.a. Programma-overzicht. **14.05** Mr. Magoo. Afl.: Mr. Magoo und Dick Tracy. **14.30** ■ Lassie. Afl.: Der Ausreisser. **15.00** Programma-overzicht. **15.05** General Hospital. Afl.: Willst Du mein Dad werden? Russische avonturenfilm uit 1977 van Alexander Sguridi met Margarita Terechowa, Alexey Batalow, Igor Aleksejew e.a. **17.10** Die goldene Göttin vom Rio Beni. Duits/Spaans/Franse speelfilm uit 1964 van Eugenio Martin met Pierre Brice, Rene Deltgen, Harald Juhnke e.a. **18.45** SAT 1 Blick. **19.00** SAT 1 Wetter. Aansl.: Gewinn in SAT 1. **19.10** V – Die ausserirdischen Besucher kommen. Afl.: Tauschgeschäfte. **20.00** SAT 1 Blick. **20.10** Die Trapp-Familie in Amerika. Duitse speelfilm uit 1958 van Wolfgang Leibeneiner met Ruth Leuwerik, Hans Holt, Josef Meinrad e.a. **22.05** Die Polizie-Chiefs von Delano. Miniserie. Afl.: Das Massengrab. **23.40** Strasse zum Jenseits. Amerikaanse politiefilm uit 1972 van Barry Shear met Anthony Quinn, Yaphet Kotto, Anthony Franciosa e.a. **01.20-01.30** Programma-overzicht.

3 SAT

16.00 Zauberflöte für Kinder. Met Zdzislawa Donat, Peter Schreier, Kurt Rydl e.a. **17.50** Hans Holbein d. J.: 'Bildnis eines jungen Kaufmannes' uit het Kunsthistorisch Museum in Wenen. **18.00** Lieben Sie Klassik? Karl Löbl presenteert gasten die door de kijkers gevraagd zijn. **19.00** Heute. **19.15** Jedermann. Toneelspel van Hugo von Hofmannsthal. **21.00** Joseph Haydn - Messe in B-Dur. Uitgevoerd wordt de 'Theresienmesse'. **21.45** Ihr 106. Geburtstag. Duitse speelfilm uit 1958 van Günther Lüders met Margarete Haagen, Paul Hubschmid, Gerlinde Locker, Gustav Knuth, Lucie Mannheim, Rudolf Platte e.a. **23.25-00.35** Mozart-Konzert des Franz-Liszt-Kammerorchesters. Met Deszö Fänki, klavier.

SSVC

12.00 Knight Rider. Serie. Afl.: Knight of the Drones.
13.15 Mr. Majeika. Have Yourself A Wizard Little Christmas.
14.05 News and Weather.
14.10 The World's Strongest Man. Kampioenschappen om de DAF Trucks Trophy.
15.10 Save the Children with Michael Crawford. Muziekprogramma.
16.10 Children's SSVC. Kinderprogramma met o.a. The Sooty Christmas Show.
16.35 The Snowman. Film. Een kleine jongen rent naar buiten om een sneeuwman te maken.
17.05 Bobby in Wonderland. Eenprogramma naar het verhaal van Alice in Wonderland.
18.05 News and Weather.
18.15 3.2.1 Christmas Special. Showprogramma.
19.05 Coronation Street. Serie.
19.30 The Paul Daniel's Magic Christmas Show. Familieprogramma.
20.20 Civvystreet. Albert Square ontmoet de jonge Lou en Albert, Ethel en William.
21.45 The River. Serie.
22.15 Alas Sage and Onions. Serie.
23.00 News and Weather.
23.30-00.50 Fjelds of Fire II. Deel twee van de Australische suikerrietteIers.

Sky Channel

06.30 European Business Channel.
07.00 Good Morning Scandinavia.
08.00 The DJ Kat Wake-Up Club.
08.05 The DJ Kat Show.
09.00 Dennis.
09.30 Little Brown Burro.
10.00 ●● Made in Germany.
11.00 ●● Countdown.
12.00 ●● The Coca-Cola Eurochart Top 50.
13.00 Another world.
14.00 Beyond 2000.
15.00 Elephant Boy.
15.30 Castaway.
16.00 ●● The Nescafe UK Top 40.
17.00 The DJ Kat Show.
18.00 Gidget.
18.28 The Times Headline News.
18.30 I Dream of Jeannie.
18.57 The Uniroyal Weather Report.
19.00 The Ghost And Mrs. Muir.
19.28 The Times Headline News.
19.30 The Insiders.
20.28 The Times Headline News.
20.30 Scrooge.
22.37 The Uniroyal Weather Report.
22.40 Mobil Motor Sports News.
23.08 The Times Headline News.
23.10 ●● Soul in the City.
00.10 ●● Canada Calling.
00.57 The Uniroyal Weather report.
01.00 Prague Chamber Ballet.
02.15 Alexandra Danilova.
03.10 Marisa Robles.
03.40-06.30 Landscape Channel Programmes From SKY.

Super Channel

07.00 Super Channel News.
07.15 European Business Weekly.
07.45 Super Channel News.
08.00 Supertime.
08.55 Little Lulu
10.30 Scandinavian Magazine.
11.20 SHarp Cookery Programme.
11.50 Feature Film: Tarzan and The Trappers.
13.05 Capitol.
13.25 Goodyear Weather.
13.30 Sons and Daughters.
14.00 Nurse.
14.55 Goodyear Weather.
15.00 Hitmachine.
16.00 Supertime.
17.00 The European Top 40.
18.00 Super Channel News and Goodyear Weather.
18.15 Classic Concentration.
18.40 Kate and Allie.
19.10 Zeg 'ns AAA.
19.40 The Film Show.
20.10 Goodyear Weather.
20.15 Super Channel Nieuws.
20.30 Feature Film: Gift of Love - A Christmas Story.
22.20 English League Soccer.
23.20 Super Channel News.
23.40 Goodyear Weather.
23.45-00.45 Rockin'In the UK.

radio

Radio 1

(Elk heel uur nieuws.) 7.03 Hier en nu. 7.15 Het Levende Woord. 7.22 Lichte muziek. 7.33 Klankkleur. 8.06 Hier en nu. 8.30 MM Kerst-Magazine. 12.03 Boer en tuinder. 12.30 Over kopen gesproken Kersteditie. 12.50 Moment. 12.56 Meded. voor land- en tuinbouw. 13.06 Hier en nu Jaaroverzicht. 14.05 Rockballads. 19.02 Veronica Sport. 20.02 Club Veronica trend. 21.02 KRO's Jazz Connection. 22.02 Op de eerste rang. 22.35 In het teken van de regenboog. 23.05 Met het oog op morgen. 0.02 Easy listening. 2.02-7.00 AVRO's nachtdienst: Auto in! Avro aan!

Radio 2

(ELK heel uur nieuws.) 7.03 Een goede morgen met Ron Brandsteder (8.03-8.15 TROS-Aktua) 9.03 TROS Gouden Uren. 11.03 Op Volle Toeren. 12.03 Tidings of comfort and joy. 12.46 Kerstoverdenking. 13.02 Het licht dat bleef branden. 13.30 Zeker weten. 14.02 Zingen rondom Kerst. 14.30 Met muziek het hele land door. 16.03 Rendezvous in Roemenië. 16.58 EO-Metterdaad hulpverlening. 17.02 Ronduit Kerst-in(n). 18.02 Tijdsein. 18.25 Kom er es uit. 18.50 de wolkenwagen. 19.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3

(Elk heel uur nieuws.) 7.03 de baas van de week. 9.03 Kerstvitaminen. 12.03 Hollands Glorie. 14.03 Toppop Radio. 16.03 Toppop twintig. 18.03 Driespoor. 19.02 Het steenen tijdperk. 20.02 Muziek met Meta. 22.02 Candlelight. 23.02-0.00 Droomgeheimen.

Radio 4

7.00 Nws. 7.02 Aubade (8.00 Nws). 9.30 Daar word ik stil van. 10.00 KRO-Klassiek op maandagmorgen: I. Radio Symfonie Orkest met vocale sol. en piani. II. Ardis Ensemble. III. groot Omroep Koor. 11.50 Over muziek. 12.00 Juilliard String Quartet met cello. 13.02 KRO-klassiek op maandagmiddag: Saint François d'Assise (Franciscaanse scènes), opera van Messiaen. 17.15 Klassieke pianomuziek. 18.00 Nws. 18.02 Bayreuther Festspiele 88: Der Ring des Nibelungen - Die Walküre, opera van Wagner. Uitgevoerd door het Orkest van de Bayreuther Festspiele o.l.v. Daniel Barenboim met sol. 20.02 De VARA Matinee. 22.10-0.00 Swing support.

Radio 5

6.30-6.49 Scheepvaart- en marktberichten en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Australië. 10.00 Factor 5, met om 11.00 Berichten van en over ouderen. 12.00 Nws. 12.05 Het voordeel van de twijfel. 13.00 Nws. 13.10 Faktor 5, met om 13.10 Bericht van buiten. 15.00 Bericht uit het koninkrijk. 16.30 NOS Kindermagazine. 17.00 Wat een taal. 17.30 Het einde van de oorlog. 17.55 Meded. en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Faktor 5. 18.20 Uitzending van D'66. 18.30 Progr. voor blinden en slechtzienden. 18.40 Nederlands Israëlitisch Kerkgenootschap. 18.55 Progr. voor buitenlanders. 19.00 Programma voor buitenlandse werknemers. 20.30 Het voordeel van de twijfel. 21.35 Hobbyscoop. 22.00-22.40 Kerstfeestviering van de Molukse Christen Jongeren Vereniging P.P.K.M.

Omroep Limburg

9.02 Postbus 94: Muziek op verzoek. 10.02 Trefpunt: discussies, live muziek en een column. 11.02 Sport. 12.02-13.00 D.S.M.-concert. 18.02-19.00 Sport.

BRT 2

5.30 De Gouden Geeuw. (6.00, 6.30, 7.00 Nws. 7.30 Nws. en R.V.A.-berichten). 8.00 Nieuws. 8.12 De Groote Magazijnen. 10.00 Nieuws. 10.03 Kwistig met muziek. 11.55 Mediatips. 12.00 Limburg 1988. 13.00 Nieuws. 13.10 Joekebokssouvenir. 14.00 De eerste dag. 16.00 Vooruit Achteruit. 17.00 Focus. 17.10 Bistro Gérard. 19.00 Nieuws. 19.10 Zig-Zag. 22.00 Nieuws. 22.05 Maneuvers in het donker. 23.30-2.00 Twee tot twee. (om 00.00 uur Nieuws.)

Belg. Rundfunk

6.30 Fröhlicher Auftakt. 7.45 Veranstaltungskalender. 8.10 Presseschau. 9.05 Musikexpress. 10.00 Reinhard Erös, Notarzt im nicht besetzten Afghanistan. 11.00 Festliche Weihnacht. 12.30 Volkstümliche Weihnacht. 14.00 Zwischen den Jahren. 15.00 Weihnachtliches Brauchtum. 16.00 It's Christmas. 18.30-20.00 Jazz.

Luxemburg/RTL

5.30 Guten Morgen! 9.00 Ein Tag wie kein anderer. 11.00 Treff nach elf. 12.00 Is ja'n Ding. 14.00 Viva. 16.00 Entenjagd. 17.00 RTL-Musikduell. 17.50 Sportshop. 18.00 RTL-Musikduell. 19.00 Prima. 20.00-01.00 Ein junges Musikprogramm.

WDR 4

4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie. 9.05 Musikpavillon. 12.05 Gestern, heut' und morgen. 14.05 Auf der Promenade. 15.00 Der Weihnachtssalon. 16.05 Heimatmelodie. 17.00 Musik-Express. 19.00 A la Jacques. Operettengala. 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum Träumen. 22.30-4.05 Nachtexpress.

Toon (72) denkt nooit na over stoppen

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – „De theatershow uit 1984, die op de avond van Tweede Kerstdag van 21.20 tot 23.35 uur via Nederland 2 op tv komt, had ik makkelijk nog 500 keer kunnen spelen. We moesten de tournee onderbreken toen ik nauwelijks de trap meer kon oplopen. Dat gebeurde een paar maanden nadat de show voor tv was opgenomen. Oververmoeid, zeiden ze. Je spieren zijn moe, zei iedereen. Ik ging in Zwitserland weer op de langlauf. Maar het bleek de hartspier te zijn."

„Het liep toen uit op een operatietje. Sommige mensen blazen zoiets ontzettend op, maar 't was met twee sneetjes gedaan. Niks geen gevaar, duizenden ondergaan het. Die plaatsing van een by-pass is naar mijn gevoel één van de meest succesvolle operaties, die de afgelopen 25 jaar zijn toegepast. Gisteren zei mijn huisarts nog: hoe is het mogelijk, dat zo'n kleine ingreep een mens er weer zo bovenop kan helpen. Ik heb geen enkele last meer van m'n spieren en toen ik 50 jaar was voelde ik me vermoeider. Ik had die afgebroken tournee dit jaar heel makkelijk kunnen voortzetten. Maar ik vond dat vervelend, voorbij. Ik ben toen een heel nieuwe show gaan schrijven. Met voor de pauze teksten en liedjes voor Maurice en Gemma van Eck en na de pauze voor mezelf. En dat loopt sinds afgelopen herfst geweldig. Overal uitverkochte zalen en veel applaus. Vader zelf staat ook weer twee uur op toneel, nu zelfs zonder pauze. Door dat nieuwe programma kon die show van 1984 nu op tv."

Lijfelijk

Toon Hermans, zojuist 72 jaar geworden, denkt niet aan stoppen. Zelfs de zondag na de viering van zijn verjaardag steekt hij nog even de straat over om aan de overkant, in de Hilversumse Wisseloord-studio's, te gaan kijken hoe onder leiding van zijn zoons Maurice en Gaby zijn theatershow 1984 voor de tv-vertoning wordt gemonteerd.

Toon: „Ja, ik kom af en toe eens kijken. De enige aanwijzing die ik geef luidt: Knip dat er maar uit. We hebben de opnamen van één van de tournee-shows voor uitzending uitgekozen. En die duren zo'n twee uur en 20 minuten. Dat moet terug tot precies twee uur. De dingen, die typisch theater zijn, knippen we weg. Wat op tv overblijft is altijd nog een verzwakte weergave van wat het wezenlijke van het theater is: het lijfelijk aanwezig zijn. Daar moet ik het van hebben. De persoonlijke ontmoeting. Ik ben de man, die praat en uit de mensen in de zaal komt het antwoord. Wat je op tv toont is eigenlijk een fotografische weergave van wat in een zaal gebeurt. Eigenlijk zou je zo'n theatervoorstelling niet op tv moeten tonen. Ik ben zo'n theater-rot. Je zou de scènes eigenlijk in een heel andere entourage moeten filmen. Zo'n theateravond is niet te reproduceren. De tv levert ook een heel ander soort artiesten op. Theaterartiesten zijn eigenlijk te groot voor tv: wij zijn uitpakkers."

● Maar je geeft toch elke keer weer toestemming om een show op tv uit te zenden.

Toon: „Dat doe ik omdat ik vind, dat ik er de mensen een plezier mee kan doen. Om het geld doe ik het niet, dat hoeft niet meer." Hij wijst op de nieuwe show. „We trekken rond met 17 man. Dat is vreselijk duur. Hooguit spelen we met die theatershows financieel net quitte. Zelfs als we in augustus volgend jaar weer in Carré komen. En desondanks moeten we hoge toegangsprijzen rekenen. Ik vind het jammer, dat het zo duur is. Grote comediens, entertainers als Chaplin en Kaye zijn volksgekken. Chaplin maakte films voor het volk. Entertainers als Kaye en Chaplin willen dat het volk lacht. Ik ben geen cabaretier, ik ben een entertainer. Je kunt het mijn theater-socialisme noemen: ik wil dat het volk lacht. Maar een groot deel van het volk kan me niet in het theater zien, omdat het te duur is. Anderen kunnen me niet zien omdat ze ziek zijn of in de bajes zitten. Ik zie dat toch elke avond in het theater, ik zie dan hoe ze met hun karretje binnen komen rijden. De uitzending op tv, met alle gebreken van dien, maakt het me mogelijk het hele volk te laten lachen."

● TOON HERMANS

...„De uitzending op tv, met alle gebreken van dien, maakt het me mogelijk het hele volk te laten genieten"...

Voorspellen

● De show, die we op Tweede Kerstdag via tv zien, is dus ver vóór je operatie opgenomen.

Toon: „Toen Bert Haanstra de opnamen bekeken had zei hij: 'Je hebt een voorspellende geest gehad'. Ik zeg of zing wel tien keer wat er enige tijd later ook in werkelijkheid ging gebeuren. In de show zeg ik bijvoorbeeld ergens: 'Dag allemaal, ik schei er mee uit'. Ik zing in een liedje over harten en vaten. Ergens in het begin zeg ik voor de lol: 'We worden opgenomen, vanavond'. Haanstra vindt, dat ik de AVRO-omroeper er maandagavond wat over moet moet laten zeggen als hij de show op tv inleidt. Maar een profeet ben ik niet, hoor, ook geen helderziende. Misschien heeft het in het onderbewustzijn toch al gespeeld, ik weet dat niet."

In de weken voor de verjaardag van Sinterklaas werd op alle Hilversumse radio-zenders Hermans' befaamde 'Sniklaas'-conference opvallend veel herhaald. Meer dan in andere jaren rond 5 december. In de dagen voor Kerstmis gebeurt dat weer met de Kerstconferences van jaren geleden. Heeft Toon daar een verklaring voor?

Toon: „Dat komt, denk ik, omdat het allemaal toch maar gekkigheid is en gek doen is wat ik graag doe. 't Is altijd kermis. Het zijn volksdingen, die iedereen herkent en die niets eigentijds hebben. Daardoor kunnen ze ook jaren mee. Ik sta nu weer in het Haagse Congresgebouw, elke avond 2500 mensen. Ze hebben daar twee grote kerstbomen in die grote zaal gezet. Ik begon te praten over die kerstbomen, over hoe ze vroeger thuis waren, ik liep van het podium naar die kerstbomen toe en bij zo'n boom ging ik die oude mopjes van jaren geleden vertellen. Van dat vogeltje. Dat vogeltje aan die boom. 't Zijn kleine dingen. De mensen lachten er net zo hard om als tien, twintig jaar geleden. M'n muzikanten lagen dubbel. Ik heb er geen verklaring voor. Professor Van Praag, de kort geleden overleden hoogleraar in de parapsychologie, verklaarde het met deze woorden: 'Je hebt iets paranormaals en je bent altijd nog kind gebleven,' zei hij tegen me. Ik sta er nooit lang bij stil, bij die dingen, maar op zo'n uitspraak ben ik toch wel trots."

● Ga je naast de theatertournee ook nog door met het schrijven van boekjes en met schilderen?

Toon: „Er liggen hier in huis nog wel tien boekjes, die niet zijn uitgegeven. En er komen nog elke dag teksten op papiertjes bij. Leven betekent voor mij creativiteit. Daar vallen ook schilderen en theater onder. Als ik vandaag niet werk ga ik morgen dood. Ik neem alles altijd maar zoals het loopt. Ik lig plots op een brancard en denk: daar gaat vader weer. Ineens had ik iets aan mijn hart. En zo gaat vader nu weer vier keer per week 's avonds het theater in. Twee uur lang en in tegenstelling tot vroeger zonder pauze. Zojuist een reeks uitverkochte, laaiend enthousiaste zalen in België achter de rug en van januari tot mei het land weer in. En in augustus weer Carré. En er is bij dat alles geen coute-que-coute hoor. Als je je lichamelijk lekker voelt kun je alles aan. Dan betekent leeftijd niets. Ik sta d'r verder niet bij stil, echt niet."

Van onze showpagina-redactie

HEERLEN – 'Now it is christmas'. Welke bekende ster heeft niet ooit eens een kerstliedje gezongen of op de plaat gezet? Goed en nu is het dan kerstmis en dan wil je wel eens weten wat die sterren op zo'n hoogtij- en feestdag doen. Zijn ze nu ook eens keertje thuis, wordt het voor hen een stemmig kerstdiner in een sjiek restaurant of moeten ze opnieuw optreden om anderen een aangename kerst te bezorgen? Wat doen ze tijdens de jaarwisseling en....hoe was voor hen het jaar 1988? We vroegen het aan Gerard Joling, Benny Neyman, Selena, Frizzle Sizzle, Rob de Nijs, Peter Koelewijn en Tatjana.

„Met kerst ben ik op Curaçao", glundert GERARD JOLING. „Daar wordt een groot diner-dansant gegeven voor de vele Nederlanders die daar wonen. De plaatselijke inwoners hebben al laten weten in groten getale af te zakken naar het hotel waar ik optreed. Dat wordt dus te gek! Nadien blijf ik daar beslist nog enkele dagen op vakantie. Maar vóór de jaarwisseling wil ik absoluut weer terug in Nederland zijn. Dan ga ik naar mijn ouders. Dan zie ik ook mijn broer, de dominee en zus. Die komen ook. Mijn zus zingt in een koor. Aardig dus om met haar bij ons thuis een duetje te doen.

Nieuwjaarsdag is altijd leuk, want dan zien we ons tenminste eens wat langer. Anders verlopen die bezoekjes altijd zeer gehaast en vlug". Gerard Joling heeft een goed jaar achter de rug. Het ging hem voor de wind. „Het fijnste vond ik wel om op de Fillipijnen te mogen tafelen met de dochter van Cory Aquino. Mijn tournee door het Verre Oosten was zeker ook de moeite waard. En laat ik ook het Songfestival niet vergeten, dat was toch een ervaring apart". In 1989 is Gerard Joling van de partij op het grote Shanghai-festival in China. „Dan maak ik opnieuw een tournee door het Verre Oosten. Verder maken we een tv-special rond mijn nieuwe plaat, die we in Miami opnemen. We proberen daar ook nog contact te leggen met het tv-team van 'Miami Vice'. Een ontmoeting met Don Johnson zou werkelijk te gek zijn! Of niet soms?".

BENNY NEYMAN zit met kerst en nieuwjaar in Indonesië. „Dat zal zeker een vreemd gevoel zijn om kerst in de tropen te vieren", lacht Benny. „De sfeer van de open haard en de den zullen we maar vervangen met wat zwoele warmte en een palmboom, hè?. Met oudjaar treed ik in Djakarta op voor het personeel van de ambassade. Gezellig tussen de 'Nederlanders-ver-van-huis'. Ik verlang er echt naar. We kennen de verhalen van Nederlands-Indië toch allemaal. Verleden jaar mocht ik voor het eerst naar het Verre Oosten. Die werkvakantie viel me reuze mee". Benny vond 1988 muzikaal gezien een schitterend jaar. Overal uitverkochte zalen voor zijn concerten. Dat wil hij uiteraard in 1989 continueren. „Maar het voornaamste voor mij is dat ik mijn vader in Maastricht gezond blijft. Hij heeft net een niertransplantatie achter de rug. En natuurlijk wens ik **iedereen** in 1989 een goede gezondheid toe".

Schattenjacht

„Kerst en nieuwjaar breng ik door in familiekring, bij Belinda en de kinderen", vertelt ROB DE NIJS. Toevallig valt Robs' verjaardag ook nog op tweede kerstdag. Dat is dus dubbel feest! Rob de Nijs: „Belinda kookt heerlijk. We nodigen sedert enkele jaren heel wat vrienden uit en die brengen allemaal hun kinderen mee. Het is steeds een erg gezellige boel. We trekken er met z'n allen op uit naar het bos in de buurt. Daar houden we een heuse schattenjacht. Die eindigt steevast bij een kerststalletje dat ik enkele uren eerder heb verstopt. En eenmaal op de plaats van ontdekking worden onder het oog van het kerstkind de cadeautjes verdeeld. Je mag best weten dat ik zelf erg gelovig ben. Reeds sedert mijn kinderjaren is het geloof een hele steun voor mij". Van oud op nieuw is de familie De Nijs met vakantie op Fuerte Ventura, een klein eiland in de Canarische Archipel. „Geen toeristische streek. In het hotel zijn we uitgenodigd voor een party, maar optreden is er niet bij, hoor. Ik vond 1988 best een 'levenswaardig' jaar, maar we hebben ook een moeilijke tijd achter de rug. Dat was toen Belinda zwanger was van onze jongste Joshi. Die minder prettige tijd heeft Belinda beschreven in haar boek 'Het rose hotel', dat bevat enkele belangrijke momenten voor ons uit het nu aflopende jaar. Momenteel werk ik al aan een nieuwe langspeelplaat die in 1989 zal verschijnen. Daarmee hoop ik mijn fans weer te kunnen verrassen".

Zangeres en fotomodel TATJANA profiteert van deze feestmaand. „Het is telkens maar weer optreden. Zojuist heb ik in België een 'Award' ontvangen. Naast mijn filmcarrière hoop ik echt mijn zangtalent te etaleren. Ik ben ook een beetje van dat 'stoeipoes'-image afgestapt. Ik merk dat de mensen dat waarderen. Met de kerstdagen zal ik cadeautjes naar mijn familie in Joegoslavië sturen.

Mijn zusje heeft zojuist een kindje gekregen. Het heet Zora en dat betekent 'zonsopgang'. Die naam is zeer symbolisch want net bij het ontwaken van de dag ging het kind huilen. Mijn familie in Joegoslavië is trots op wat ik hier doe. Maar soms voel ik me wel wat eenzaam en dan grijp ik gauw naar de telefoon". Met oudjaar staat Tatjana overigens op de planken. „Na mijn optreden gaan we vast nog even gezellig stappen met de hele werkploeg. Leuk toch?"

„Kerstmis betekent voor mij vrij af hebben, tot rust komen", zegt PETER KOELEWIJN. „Extra geschenkjes zijn er niet bij, want ik krijg eigenlijk in de loop van een heel jaar al veel cadeautjes. Neen, op kerstdag blijf ik lekker thuis bij Tineke. Dan kook ik voor ons tweetjes een heerlijke visschotel. Op de achtergrond wat muziek en genieten van een fijn, intiem samenzijn. De tv-show met Toon Hermans wil ik zeker niet missen. Van oud op nieuw komen al onze vrienden over de vloer en dan maken we er een dolle boel van. Om twaalf uur, zeg maar middernacht, steken we het vuurwerk af. Of zal ik dat dit jaar eens aan de buren overlaten?"

Stappen

Zangeres SELENA houdt helemaal niet van feestdagen. „Het is zo onnatuurlijk omdat het altijd maar weer ontaardt in een vreetfestijn. Ik kan er niet tegen dat wij ons hier gewoon volproppen, terwijl elders de mensen omkomen van de honger. Ik blijf dan ook gewoon thuis met een kopje koffie".

Van oud op nieuw wordt het voor Selena geen saaie boel. „Dan ga ik stappen in de disco waar ik vroeger als serveerster werkte voor ik als zangeres werd ontdekt. Eigenlijk zou ik moeten optreden in Portugal, maar dat hebben we toch maar afgezegd". 1988 was een goed jaar voor Selena. Tien maanden lang twee singles in de Nederlandse top veertig. „De extreme omstandigheden waaronder je moest werken vond ik wel aardig. Zo zat ik in Finland bij een temperatuur van vijftien graden onder nul en daarna uit te puffen in Griekenland waar een kerstshow werd opgenomen. Ik ben overigens zeer populair in de Scandinavische landen. Nooit eerder werd ik zo veel keertjes gekust als dáár". Stil kan Selena niet zitten. Zo is er alweer een nieuwe elpee in voorbereiding die 'Time Bomb' gaat heten.

● BENNY NEYMAN

...de uit Maastricht afkomstige zanger treedt met oudjaar op voor het personeel van de ambassade in Djakarta...

LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDAKTEUR: RON BROWN. CHEF-EDITIEREDAKTIE: HANS TOONEN. HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6431 HE HOENSBROEK, KOUVENDERSTRAAT 215, TEL. 045-218555; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363; 6371 GV SCHAESBERG, FR. ERENSLAAN 4, TEL. 045-311719.

Jeugd

● *Meer dan 27 jaar woont Winand Römgens in de Hamerstraat in Hoensbroek, vlak achter de Ambachtsschool ofwel de scholengemeenschap Aldenhof. Deze week stond hij perplex. Want twee leerlingen belden aan en boden hem en zijn vrouw een zelfgemaakt kerststuk plus kaart en fijne feestdagen aan. Om de overlast van 1988 goed te maken.*
„Toen ik verder de straat in keek zag ik tot mijn verbazing aan elke huisdeur leerlingen staan," zegt Römgens licht ontroerd.
Die jeugd van tegenwoordig is zo negatief nog niet.

Jeugd (2)

● *Nog meer goede daden van de jeugd.*
Leerlingen van 'Herland' in Heerlen hebben maar liefst 4800 kerstkaarten, getekend door tekenleraar Coopmans, verkocht: drieduizend gulden.
En die duiten gaan naar de 2300 (!) kinderen van het Whatphaigoenschool in Thailand. Krijgen ze tenminste vanuit Heerlen een kans om letterlijk uit het slop te komen.
Het geld wordt meegeven aan jeugdarts Geertzen-v. Morck uit Stein die deze school ergens in januari gaat bezoeken.

Stil

● *Burgemeester Fons Teheux van Simpelveld ging donderdagavond tijdens de raadsvergadering op zijn strepen staan toen drie raadsleden binnen tien minuten 'de spelregels' overtraden.*
'Drie wijze raadsmannen', toevallig allen woonachtig in Bocholtz, weigerden in derde instantie hun mond te houden. De reactie van Teheux was fel: „U gedraagt zich niet als volwassenen. Zó kunnen wij niet vergaderen".
Ineens was het stiller dan in de Kerstnacht.

Zonnetje

● *Een bejaarde mevrouw uit Brunssum belde op met de mededeling dat taxichauffeur Peter Drent al jaren bijzonder dienstbaar is voor hulpbehoevende mensen. Of hij een keer in het zonnetje mocht. Zeker nu hij de komende dagen verkleed als kerstman de oudere mensen vervoert en hen bovendien een cadeautje aanbiedt. Bij deze.*

Kerstman

● *Leden van de onlangs opgerichte buurtvereniging 'Terziepe' in Nuth kregen gisteravond voor het eerst bezoek van de Kerstman. Nieuwe buurtclub, dus ook een nieuwe kerstman. Geheel in het nieuw, ja zelfs een zelf gebreide baard, trok de heiligman langs de deuren in de Bavo- en Barbarastraat. De zieken en oudere mensen in de buurt stoorden zich echter niet aan het debuut van de Nuther kerstman. Zij namen de cadeaus met veel plezier in ontvangst.*

Orgel

● *Bij een makelaarskantoor in Heerlen werd gisteren op een heel toepasselijke wijze Kerst gevierd. Ook daar kwam natuurlijk een kerstman aan te pas en een heus draaiorgel. Overigens is het opmerkelijk dat de kestman opeens overal verschijnt. Dat figuur is gewoon een Amerikaanse verbastering van onze Sinterklaas en hoort bij ons eigenlijk niet thuis.*

Tot slot

● *Een fijne, zalige Kerst. Dat wordt u toegewenst door de redactie 'oost'. Van Wim, Jos, Richard, Joos, Laurens, Emile, Leny tot Hans I en Hans II.*

Terugblik met een 'Heijn-verdachte'

WIJNANDSRADE — Electrotechnicus Max Reinhardt uit Wijnandsrade is het nog steeds niet vergeten. Op vrijdag 22 januari '88 doorzocht de Nuther rijkspolitie zijn woning vanwege een tip dat hij AHOLD-topman Gerrit-Jan Heijn zou verbergen.

Woedend was Reinhardt indertijd over de tip. Woedend is hij nu omdat niemand de vragen wilde beantwoorden die hij toen met zoveel klem stelde. Hoe gaat de politie met een dergelijke tip om? Kan iedereen zijn buurman verdachtmaken bij de politie?

„Zijn we op weg naar een politiestaat", vraagt Reinhardt zich ernstig af. „En is iedereen pas vrij van schulden wanneer je hebt kunnen bewijzen dat je niets verkeerds doet".

Max Reinhardt blikt terug, op zijn ongewilde rol in de ontvoering van de zakenman.

● lees verder op pagina 21
Nijdige vragen van een 'verkeerde ontvoerder'

● *Max Reinhardt, vlak na de huiszoeking gluurt even naar buiten.*
Archieffoto: DRIES LINSSEN

Aanvraag ministerie voor openbaar MLK- en LOM-onderwijs

Heerlen wil nieuwe scholen

Van onze verslaggever

HEERLEN — De gemeente Heerlen dient een aanvraag in bij het ministerie van Onderwijs om op 1 augustus 1990 te starten met een openbare LOM-school en een openbare MLK-school. De nieuwe scholen worden opgenomen in het scholenplan voor de periode 1989-1992. Een voorstel voor de stichting van de scholen wordt voorgelegd aan de gemeenteraad die op 3 januari vergadert.

Een onderzoek van de gemeente heeft aangetoond, dat er voldoende belangstelling is voor een openbare school voor moeilijk lerende kinderen en leerlingen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden. Er komen steeds meer openbare scholen in de regio, zodoende is er ook grote behoefte aan speciaal onderwijs op die grondslag.

Heerlen wil de beide scholen niet puur-Heerlens maken. Leerlingen moeten komen uit de gemeenten Heerlen, Landgraaf en Brunssum waar inmiddels openbare scholen functioneren. Verwacht wordt, dat een openbare school voor (voortgezet) onderwijs voor moeilijk lerende kinderen in 1990 kan starten met 173 leerlingen. De openbare LOM-school zou met 68 leerlingen kunnen starten.

De nieuwe openbare scholen moeten in Heerlen gevestigd worden, maar een definitieve plaats is nog niet aangewezen.

Heerlen maakt zich ernstig zorgen over bevriezingsmaatregelen van de staatssecretaris van Onderwijs betreffende het aantal onderwijzers aan speciale scholen. Heerlen is het met die maatregelen niets eens. De druk op de gewone basisscholen is zo groot, dat steeds meer kwetsbare kinderen en jeugdigen de kans lopen in het speciaal onderwijs terecht te komen. Heerlen wil dan ook via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten protest aantekenen tegen deze bevriezingsmaatregel.

Levendig slot

●*Ter afsluiting van de kerstmarkt Heerlen heeft de Stichting Levende Kerststal Nieuwenhagen donderdagavond een levend kerstspel opgevoerd voor café 't Luifeltje. Het gezelschap, onder leiding van de heer Warmerdam, verzorgde veertien jaar geleden voor de eerste keer een dergelijke opvoering.*

Foto: DRIES LINSSEN

Inbrekers aangehouden

KERKRADE — De politie Kerkrade heeft donderdagavond in de plaatselijke Meidoornstraat een 18-jarige Kerkradenaar en een één jaar jongere Rotterdammer aangehouden. Ze hadden enkele minuten eerder ingebroken in een woning aan de betreffende straat. Een van de daders droeg een heggeschaar bij zich. De twee zijn ingesloten.

Ontheffing in 1979 verleend

'Ziekenhuiswinkel' mag open met Kerst

Van onze verslaggever

BRUNSSUM — Winkelier Janssen mag zijn winkel vlak bij het Brunssumse ziekenhuis op beide Kerstdagen van 10.00 tot 20.00 uur open houden. Sterker nog, hij mag dat op alle dagen van het jaar.

Dit blijkt uit een ontheffing die het college van B en W hem in 1979 heeft verleend. De Brunssumse politie heeft deze uit de archieven opgedoken. Volgens een woordvoerder overtreedt Janssen ook de bepalingen betreffende het assortiment niet, en is politie-optreden uitgesloten.

De politie-woordvoerder vindt het maar vreemd dat de brief van de ondernemersvereniging 'nu ineens uit de lucht komt vallen'. „Al sinds jaar en dag is de situatie zoals ze er nu ligt. Bij de verpleegklinieken is bezoekuur van tien tot acht uur, zodat hij zelfs vanaf half tien open zou mogen hebben."

Volgens de in het gelijk gestelde Janssen is het hele protest een pure eenmansactie geweest van een bloemist uit Treebeek. Een woordvoerder van ondernemersvereniging reageerde als volgt: „We zijn nu extra alert op dit soort zaken, gezien het feit dat de winkelsluitingswet toch ter discussie staat (denk maar aan de V&D-kwestie). Als Janssen toch de hele dag open mag, waarom dan niet ook meteen 's nachts! We beraden ons op verdere stappen."

Heerlen krijgt gelijk van Raad van State

Snackverkoper mag niet venten met hot dogs en soepen

Van onze correspondent

DEN HAAG/HEERLEN — Snackverkoper J. Klompenmaker uit Heerlen kan voorlopig niet gaan venten met hot dogs, hamburgers en soepen. De waarnemend-voorzitter van de raad van state, mr P.J. Boukema, heeft het verzoek om schorsing van de weigering van de ventvergunning door het Heerlense gemeentebestuur afgewezen. Heerlen had de vergunning geweigerd omdat zij meende dat van de mobiele snackwagen van Klompenmaker een vervuilende werking zou uitgaan.

Klompenmaker is het daar niet mee eens. Daarom drong hij afgelopen donderdag bij de waarnemend-voorzitter van de afdeling rechtspraak van de Raad van State aan op schorsing van de weigering of een andere regeling.

De advocaat van de snackverkoper benadrukte dat het niet de bedoeling is om met frites te gaan venten, maar dat het gaat om snacks die niet in olie verwarmd worden.

De bestelwagen, die niet veel groter is dan een volkswagenbus, zou door de politie goedgekeurd zijn. De snackverkoper vond dat de gemeente Heerlen de vervuiling, die van de wagen zou uitgaan, overdrijft. Aan de wagen zouden afvalbakken bevestigd zijn en de snackverkoper zou bij het verlaten van de standplaats afval in de directe omgeving van de wagen kunnen opruimen.

De woordvoerder van de gemeente Heerlen hield echter vol dat van de wagen een vervuilende werking tot de wijde omtrek zou uitgaan. Hij wees erop dat de verwijdering van zwerfvuil hoge kosten met zich meebrengt. Door de gasinstallatie zou de wagen ook een verkeersrisico vormen. Hij vroeg zich af of er wel een hinderwetvergunning voor het gebruik van hete olie in de wagen kon wòrden afgegeven.

Op de zitting bleek dat het de bedoeling is dat de mobiele snackwagen hooguit op twee standplaatsen komt te staan. Volgens de gemeente was dit echter niet duidelijk uit de aanvraag. In dat geval had niet een ventvergunning, maar een vergunning voor een standplaats moeten worden aangevraagd.

Na een eerdere procedure bij de Raad van State kreeg Klompenmaker een vergunning voor het venten van ijs. De aanvraag voor het venten met snacks werd uitgesteld, omdat deze produkten alleen in de winter verkocht worden.

Veehouders houden schieten niet tegen

DEN HAAG/BORN — Het is de vijf veehouders uit Born niet gelukt om de komst van een schietbaan in de buurt van hun weilanden tegen te houden. De voorzitter van de geschillenafdeling van de Raad van State, dr G. Veringa bleek niet gevoelig voor de bezwaren van de veehouders.

De boeren vrezen dat hun koeien getroffen zullen worden door uit de lucht vallende loden kogels. Verder bestaat het gevaar dat de beesten de kogels opeten tijdens het grazen. De gemeente vindt dat de veehouders zich geen zorgen moeten maken omdat het schieten op bolletjes in schietbomen tijdens het weideseizoen is verboden.

Dure mis

MAASTRICHT — „Ik had me verslapen en wilde toch nog op tijd komen voor de kerkdienst in Wittem." Zo verklaarde een inwoner van Maastricht zijn te harde rijden in Gulpen. Kantonrechter mr Houterman veroordeelde hem conform de eis tot een boete van 445 gulden.

Zijn wekker had de verdachte niet gezet. Om toch op tijd in Wittem te zijn, besloot hij wat harder te rijden. Op de rijksweg in Gulpen reed hij maar liefst 144 kilometer per uur, waar slechts 80 is toegestaan.

De Maastrichtenaar was zelf van mening dat hij straf verdiende. Officier van justitie mr Van Maanen-Winters was het roerend met hem eens: „U moest en zou op tijd zijn voor de kerkdienst, maar uw rijgedrag kan leiden tot een doodsmis. Van uzelf of, in een erger geval, van een ander".

Heerlen naar rechter over conflict met Kaspora en VCT

Van onze correspondent

HEERLEN — De gemeente Heerlen zal de kantonrechter vragen uitspraak te doen om de huurcontracten van de Hoensbroekse voetbalverenigingen RKVV Kaspora en SV VCT respectievelijk per 1 augustus en 1 januari van het volgend jaar eenzijdig op te zeggen. De gemeente is al geruime tijd in gesprek met de beide clubs voor een gezamenlijk gebruik van de accommodatie van Kaspora.

De achtergrondgedachte van de gemeente is om met de maatregel de naast elkaar gelegen voetbalclubs aan de Randweg tot een fusie te laten komen. De vrijkomende sportvelden van VCT zouden dan door een korfbalvereniging benut kunnen worden. De twee verenigingen verzetten zich tegen de gemeentelijke plannen. Kaspora heeft laten weten niet akkoord te gaan met de huuropzegging. VCT reageerde nog niet op de brief van de gemeente. Voorzitter Wiel Heussen: „Wij hebben de zaak gewoon weer doorgespeeld aan onze advocaat, mr Tripels uit Maastricht. Voor de rest hebben wij geen idee wat er gaat gebeuren."

Fusie

Door ook Kaspora de huur op te zeggen zet Heerlen een nieuwe stap in haar streven naar bezuinigingen op sportaccommodaties. Een voor Heerlen positieve gerechtelijke uitspraak zou de beide clubs, die in de vierde klasse van de KNVB spelen, dwingen samen te gaan. Maar ook Kaspora is niet van plan zich bij dat streven neer te leggen. Kaspora-voorzitter Van Hattum wilde alleen kwijt dat ook zijn club zich verzekerd heeft van rechtsbijstand. Verder verklaarde hij dat zijn bestuur nog steeds openstaat voor een gesprek met buurman VCT over een fusie. „Liever vandaag nog dan morgen, maar dat ligt helaas niet aan ons."

Dodenherdenking op braderiedag

HEERLEN — Hemelvaartsdag valt het volgende jaar op 4 mei. Dat betekent dat die feestdag samenvalt met de dodenherdenking. In de gemeente Heerlen zullen alle openbare activiteiten op die dag om 18 uur afgelopen moeten zijn. Dat houdt in dat ook de braderie in Hoensbroek, die traditioneel op die dag gehouden wordt, op dat tijdstip zal moeten sluiten.

Heerlen wil - conform de aanwijzingen van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, dat de dodenherdenking op 4 mei normaal en gepast kan doorgaan en dat betekent dat om zes uur de vlaggen half stok gaan en om acht uur op de herdenking bij de gedachteniskapel plaatsvindt.

Overigens heeft het Nationaal Comité 4 en 5 mei geadviseerd om de activiteiten van Hemelvaartsdag te verschuiven naar 5 mei. In verband met het feit dat dat veelal een vrije dag is.

Koninginnedag

Overigens valt ook koninginnedag wat ongelukkig. De officiele viering van de verjaardag van de koningin is op 30 april en dat valt op een zondag. De feestelijkheden worden daarom verzet naar zaterdag 29 april.

Vervolgens is Kerst 1989 op een maandag en een dinsdag terwijl nieuwjaarsdag 1990 weer op een maandag is. De gemeente Heerlen heeft inmiddels besloten om van 22 december tot 2 januari de deuren van de gemeentelijke kantoren te sluiten.

Fietsen gestolen

KLIMMEN — Uit een garage bij een woonhuis in Klimmen zijn gisteren twee peperdure sportfietsen gestolen. Van de daders ontbreekt ieder spoor.

Dankbetuiging

Schitterend!
was onze gouden bruiloft, dank zij Uw felicitaties, cadeaus, bloemen en versieringen.
Het is voor ons een onvergetelijke dag geworden.
Allemaal heel hartelijk bedankt.

Tiny en Nicola Vaessen-Vrusch
Kinderen en kleinkinderen

Rolduckerweg 64,
Heerlen

---

†

Je handen hebben voor ons gewerkt.
Je hart heeft voor ons geklopt.
Je ogen hebben ons tot het laatst gezocht.
Rust nu maar uit.

Dankbaar voor alles wat zij voor ons heeft betekend, geven wij met diepe droefheid kennis, dat heden volkomen onverwacht van ons is heengegaan, voorzien van het h. oliesel, in de leeftijd van 44 jaar, mijn dierbare vrouw, mijn allerliefste moeder, onze zus, schoonzus, tante en nicht

Jes Römers

echtgenote van

Jo Steins

Berg a/d Maas: **Jo Steins**
Monique
Familie Römers
Familie Steins

6129 AS Berg a/d Maas, 23 december 1988
Obbichterstraat 2

De plechtige eucharistieviering zal gehouden worden op dinsdag 27 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Michaël te Berg aan de Maas, waarna om 11.45 uur de crematieplechtigheid zal plaatsvinden in het crematorium „Nedermaas" in Geleen, Vouershof 1.
Samenkomst in de kerk.
Overtuigd zijnde van uw medeleven is er geen condoleren.
Op tweede kerstdag is er om 10.30 uur voor de dierbare overledene een bijzonder mis-intentie in voornoemde kerk.
Jes is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela te Geleen, Vouershof 1.
Gelegenheid tot afscheid nemen heden zaterdag, zondag en maandag van 14.00 tot 15.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze aankondiging als zodanig beschouwen.

---

†

De moeder draagt
reeds in haar schoot
het pril begin
met eindpunt dood;
daar tussenin
was jij heel groot;
je rust voorgoed
in 's hemels schoot.

Bedroefd, maar dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis, dat heden toch nog onverwacht van ons is heengegaan, gesterkt door de h. sacramenten, onze lieve zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Maria van Leuven-Clement

weduwe van

Petrus Cornelis van Leuven

op de leeftijd van 84 jaar.

Weert: **A. Mertens-van Leuven**
J. Mertens
Kerkrade: **C. Hamers-van Leuven**
K. Hamers †
Apeldoorn: **A. van Leuven**
A. van Leuven-Ramaekers
Kerkrade: **J. Peels-van Leuven**
P. Peels
en al haar klein- en achterkleinkinderen
Familie Clement
Familie van Leuven

22 december 1988
Corr.adres: Dr. Ariënsstraat 9, 6467 BV Kerkrade

Liever geen bezoek aan huis.
De plechtige uitvaartmis zal gehouden worden op dinsdag 27 december as. om 10.30 uur in de parochiekerk O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen te Terwinselen-Kerkrade, waarna aansluitend begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.
Gelegenheid tot schriftelijke condoléance, achter in de kerk vanaf 10.10 uur.
Moeder is opgebaard in het streekmortuarium gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek te Kerkrade. Gelegenheid tot afscheidnemen aldaar, dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een leven dat getekend werd door goedheid, oprechtheid, eerlijkheid en eenvoud, heeft de Heer tot Zich genomen, gesterkt door het h. sacrament der zieken, in de leeftijd van 81 jaar, mijn inniggeliefde man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Peter Pöttgens

echtgenoot van

Anna Arets

Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Chèvremont: **A. Pöttgens-Arets**
Haanrade: **Trautje Lavalle-Pöttgens**
Ludwig Lavalle
Yvonne en Sjaak
Haanrade: **Maria Claassen-Pöttgens**
Pierre Claassen
Chantal
Familie Pöttgens
Familie Arets

6463 XX Kerkrade, 23 december 1988
Hoog Anstel 1, kamer 11

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 28 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van St. Petrus-Maria ten Hemelopneming te Chèvremont, waarna aansluitend de begrafenis zal plaatsvinden op de r.k. begraafplaats te Haanrade.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Rozenkransgebed tot intentie van onze dierbare overledene dinsdag 27 december a.s. in de kapel van Hoog Anstel te Chèvremont om 19.10 uur, aansluitend avondmis.
Gelegenheid tot afscheidnemen in het streekmortuarium (gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek) St. Pieterstraat 145 Kerkrade-Chèvremont, dagelijks van 18.00 tot 19.30 uur.
Voor vervoer kerk-begraafplaats Haanrade v.v. is gezorgd.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Dankbaar dat hij zo lang bij ons is geweest is heden, na een liefdevolle verpleging in de St.-Odiliakliniek te Geleen, voorzien van de h. sacramenten der zieken, op de leeftijd van 83 jaar overleden, mijn lieve man, onze dierbare vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Sjo Timmers

begiftigd met de eremedaille, verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau, in zilver
lid van verdienste NKGB
kruis van verdienste LKGB

echtgenoot van

Mina Meessen

Schimmert: **Mina Timmers-Meessen**
Geleen: **Jo Timmers**
Mieke Timmers-Meijers
Mireille en Rob
Simpelveld: **Martin Timmers**
Truus Timmers-Janssen
Robert, Gido
Geleen: **Anny van Riet-Timmers**
Peter van Riet
Nancy, Sandra
Baexem: **Mia Vaessen-Timmers**
Frans Vaessen
Roger Daniella
Maarssenbroek: **Remy Timmers**
Cathrien Timmers-Spaan
Wouter, Jorrit
Bunde: **José Geréts-Timmers**
Jo Gerets
Beek: **Bertie Gelissen-Timmers**
Jan Gelissen
Tim, Nicole
Schimmert: **Elly Timmers**
Familie Timmers
Familie Meessen

6333 EN Schimmert, 23 december 1988
Oensel 8

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op dinsdag 27 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Remigius te Schimmert.
Overtuigd van uw medeleven, is er geen condoleren.
In de eucharistieviering van maandag, 2e kerstdag, om 11.00 uur zal de dierbare overledene herdacht worden in voornoemde kerk.
Onze dierbare overledene is opgebaard in het uitvaartcentrum Dela, Vouershof 1 te Geleen.
Gelegenheid tot afscheidnemen zaterdag en maandag van 14.00 tot 15.00 uur.

Bedroefd namen wij kennis van het overlijden van onze oud-voorzitter en erebestuurslid

Sjo Timmers

Door zijn inzet en toewijding voor onze vereniging zal hij onze gedachten blijven voortleven.

Bestuur en leden
Turnclub Excelsior
Schimmert

---

†

Naar menselijke maat tekort,
de jaren van zijn leven,
maar wat heeft hij in weinig tijd
ons mateloos veel gegeven.

Na een moedig strijden is heden toch nog onverwacht van ons heengegaan, in de leeftijd van 48 jaar, mijn lieve man en onze zorgzame vader

Gerardus Johannes Maria (Geert) van Swam

echtgenoot van

Willy Mientjes

Voerendaal: **Willy van Swam-Mientjes**
Monique
Katja
Familie van Swam
Familie Mientjes

Voerendaal, 22 december 1988
Colmont 2A, 6367 HE Voerendaal

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op woensdag 28 december om 11.00 uur in de parochiekerk van O.L. Vrouw van Altijddurende Bijstand te Kunrade-Voerendaal met aansluitend begrafenis te Imstenrade Heerlen.
Samenkomst in de kerk.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 10.30 achter in de kerk.
Dinsdag om 19.00 uur zal Geert bijzonder worden herdacht tijdens de avondmis in voornoemde kerk.
Zij die geen kennisgeving mochten hebben ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor het vele goede dat wij van haar mochten ontvangen, delen wij u mede, dat heden na een langdurige ziekte van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 82 jaar, onze dierbare moeder, schoonmoeder, oma, zuster, schoonzuster, tante en nicht

Maria Esser

weduwe van

Paul Schmeitz

In dankbare herinnering:
Sittard: **Lambert Schmeitz**
Nelly Schmeitz-Maessen
Suzanne, Paul
Wassenaar: **Toos Hendrix-Schmeitz**
Frans Hendrix
Maurice, Roger
Familie Esser
Familie Schmeitz

22 december 1988
Heistraat 17, 6136 BA Sittard

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 27 december as. om 10.30 uur in de parochiekerk van het H. Hart te Overhoven-Sittard.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren vanaf 10.00 uur.
De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens de avondwake van maandag, 2e kerstdag, om 19.00 uur in bovengenoemde kerk.
Gelegenheid tot afscheid nemen in het mortuarium van het ziekenhuis te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 19.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Dankbetuiging

Voor uw medeleven tijdens de ziekte en bij het overlijden van onze zuster en schoonzuster

Elisabeth Gertrud Brenner

betuigen wij u onze oprechte dank.

Namens de familie:
M. Brenner

---

†

In vriendschap met allen heb ik geleefd,
in vrede met Christus ben ik heengegaan.

Na een kortdurig en moedig gedragen ziekbed werd van ons weggenomen, onze dierbare broer, schoonbroer, oom en neef

Jozef Ruipers

Hij overleed, voorzien van de h. sacramenten, op de leeftijd van 68 jaar.

Gulpen: **Hubert Ruipers**
Gulpen: **Mien Zenden-Ruipers**
Guus Zenden
Eijs: **Bertha Boon-Ruipers †**
Hub Boon
Gulpen: **Tiny Heijenrath-Ruipers**
Jan Heijenrath
Gulpen: **Leny Muyrers-Ruipers**
Hub Muyrers
Neven en nichten

6271 AN Gulpen, 22 december 1988
Dr. Poelsstraat 1

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op dinsdag 27 december om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Petrus te Gulpen, waarna begrafenis op het r.k. kerkhof aldaar.
Bijeenkomst in de kerk.
Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Tijdens de eucharistieviering van maandag, 26 december om 10.00 uur, zal Jozef herdacht worden in voornoemde kerk.
Onze dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel Sjalom van de zusters Clarissen, Hilleshagerweg 11 te Mechelen.
Gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 11.00 tot 12.00 uur en van 17.00 tot 19.00 uur.
Wilt u, indien wij vergeten zijn u een kennisgeving te zenden, deze annonce als zodanig beschouwen.

---

†

Dankbaar dat wij haar zo lang in ons midden mochten hebben, maar ook bedroefd om het scheiden, delen wij u mede, dat voorzien van de sacramenten der zieken en na een zorgzaam leven, in Gods vrede van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, grootmoeder, overgrootmoeder, schoonzus, tante en nicht

Sibilla Göbbels

echtgenote van wijlen

Egenius Strouven

Zij werd 88 jaar.

De bedroefde familie:
B. Schepens-Strouven en kind
J. Luyten
L. Strouven
J. Strouven-Bonnie
kinderen en kleinkinderen
C. Vinders-Strouven
A. Vinders
kinderen en kleinkind
H. Strouven
E. Strouven-Bendermacher
F. Strouven en kind
M. Sijben en kinderen
Familie Göbbels
Familie Strouven

Kerkrade, 22 december 1988
Corr.adres: Annastraat 50, 6462 XZ Kerkrade

De plechtige uitvaartdienst zal plaatsvinden op dinsdag 27 december a.s. om 10.00 uur in de St. Lambertuskerk te Kerkrade-Centrum, waarna aansluitend de crematie zal volgen in het crematorium te Heerlen.
Vervoer ... is gezorgd.
Daar wij overtuigd zijn van uw medeleven is er geen condoleren.
De overledene wordt in de eucharistieviering op maandag 2e kerstdag om 11.30 uur herdacht.
Moeder is opgebaard in het streekmortuarium gelegen op het terrein van de Lückerheidekliniek, St. Pieterstraat 145 te Kerkrade-Chèvremont.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Je hebt nu rust gevonden
al is vol droefheid ons hart.
Je lijden moeten zien en
niet afdoende kunnen helpen
dat was onze smart.

Na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek te Heerlen, is heden op de leeftijd van 79 jaar, voorzien van het h. sacrament der zieken, van ons heengegaan, onze dierbare zuster, schoonzuster, tante en nicht

Hilda Casteels

Wij bevelen haar in uw gebed aan.

Familie Casteels
Familie Steinbusch

6371 CP Landgraaf, 23 december 1988
Boslaan 24

De plechtige uitvaartdienst zal gehouden worden op woensdag 28 december as. om 13.00 uur in de parochiekerk van de H. Barbara te Landgraaf-Kakert, waarna aansluitend de crematie zal plaatsvinden in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Tijdens haar bezoek bij een dochter en familie in Australië is onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, overgrootmoeder, zus, schoonzus, tante en nicht

Riek Turken

weduwe van

Auke Wagenaar

na een kortstondige ziekte, plotseling van ons heengegaan, voorzien van de laatste h. sacramenten, op de leeftijd van 80 jaar.

De diepbedroefde familie:
Landgraaf: **Fam. v.d. Kley-Wagenaar**
Belmond (Australië): **Fam. Kramer-Wagenaar**
Landgraaf: **Fam. Wagenaar-Merken**
Elsloo: **Fam. Wagenaar-Middelhoven †**
Landgraaf: **Fam. Wagenaar-Morlog**
Landgraaf: **Fam. Schuivens-Wagenaar**
kleinkinderen en achterkleinkinderen
Familie Turken
Familie Wagenaar

Landgraaf, 22 december 1988
Rechtstraat 11
Corr.adres: K. Doormanstraat 5
6374 VC Landgraaf

De plechtige uitvaartdienst wordt opgedragen op donderdag 29 december om 10.30 uur in de St. Theresiakerk te Lauradorp, gevolgd door de crematie in het crematorium te Heerlen.
Samenkomst in de kerk, aldaar is vanaf 10.10 uur gelegenheid tot schriftelijk condoléance.
Woensdagavond 28 december om 19.00 uur wordt onze dierbare overledene bijzonder herdacht in een gebedsdienst in voornoemde kerk.
Zij die onverhoopt geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Het heeft de almachtige God behaagd, in Zijn grote liefde tot Zich te nemen, mijn lieve man, onze zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Jan Michiel Hubert Knubben

echtgenoot van

Maria Keulers

Hij overleed op 73-jarige leeftijd, na een liefdevolle verzorging in de verpleegkliniek te Heerlen, voorzien van het h. sacrament der zieken.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Schin op Geul: **M. Knubben-Keulers**
kinderen en kleinkinderen
Familie Knubben
Familie Keulers

6305 AZ Schin op Geul, 23 december 1988
Mauritiussingel 34

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op donderdag 29 december a.s. om 11.00 uur in de parochiekerk van de H. Mauritus te Schin op Geul.
Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk condoleren.
Onze dierbare overledene wordt bijzonder herdacht in de avondmis van woensdag 28 december om 19.00 uur in voornoemde parochiekerk.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de chapelle-ardente van de verpleegkliniek te Heerlen, dagelijks van 14.00 tot 16.00 uur.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te willen beschouwen.

---

†

Na een moedig en waardig gedragen lijden heeft in wijsheid de dood aanvaard en is heden van ons heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Wiel Franssen

echtgenoot van

Sjan de Lange

op de leeftijd van 56 jaar.

In dankbare herinnering:
Heerlerheide: **Sjan Franssen-de Lange**
Hoensbroek: **Riet en André**
Heerlen: **Henny en Jan**
Kim, Rick
Hoensbroek: **Yvon en Bert**
Desiree, Dennis
Amsterdam: **Jos**
Familie Franssen
Familie de Lange

22 december 1988
Nicolaasstraat 3, 6413 HH Heerlen

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 27 december om 11 uur, in de H. Corneliuskerk te Heerlerheide.
Overeenkomstig zijn wens volgt crematie in stilte.
Bijeenkomst in de kerk. Overtuigd van uw medeleven is er geen condoleren.
Maandag a.s., tijdens de eucharistieviering in voornoemde kerk, om 11 uur, bidden wij mede voor Wiel zijn zielerust.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Toch nog vrij onverwacht hebben wij af... moeten nemen van onze lieve moeder, schoo... der, groot- en overgrootmoeder, zuster en ta...

Adriana Wilhelmin... Kuijsters

weduwe van

Cornelis Marinus Johan... Arnouts

Zij overleed op 83-jarige leeftijd in Huize To... Heerlen, voorzien van het h. sacrament der ...

Grubbenvorst: **N. Sanders-Arnouts**
L. Sanders
Heerlen: **J. Arnouts**
R. Arnouts-Kuijpers
Heerlen: **H. Arnouts**
Ch. Arnouts-Heijnen
Drunen: **C. Bonten-Arnouts**
M. Bonten
kleinkinderen en achterkleinkinderen

Heerlen, 23 december 1988
Corr.adres: Dr. Schaepmanstraat 67,
6416 VD Heerlen

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de ... fenis op het kerkhof Akerstraat, zal plaatsv... op woensdag 28 december 1988 om 11.00 uur ... parochiekerk St.-Franciscus van Assisië, La... straat te Heerlen.
Gelegenheid tot schriftelijk condoleren van... uur achter in de kerk.
De avondwake zal worden gehouden op dins... december as. om 18.00 uur in de kapel van ... Tobias te Heerlen.
Moeder is opgebaard in de rouwkamer van h... vaartcentrum v/h Crombach, Oliemolenst... Heerlen, ingang St.-Antoniusweg.
Gelegenheid tot afscheid nemen aldaar, d... van 18.30 tot 19.00 uur.

---

†

Dankbaar dat wij hem zo lang in ons midden ... ten hebben, maar ook bedroefd om het sch... delen wij u mede, dat na een werkzaam le... Gods vrede is overleden, mijn dierbare man, zorgzame vader, schoonvader, opa, overgr... der, zwager, oom en neef

Gerrit Souren

echtgenoot van

Catharina Beckers

Hij overleed op 80-jarige leeftijd in het De ... ziekenhuis te Heerlen, voorzien van het h. ... ment der zieken.
Wij bevelen hem in uw gebed aan.

Ubach over Worms: **Catharina Souren-Bec...**
Jan Souren
Sittard: **Anja, Piet en Bryen**
Fini Wehrens-Souren
Munstergeleen: **Piet Wehrens**
Chantal
Familie Souren
Familie Beckers

6374 EN Landgraaf, 23 december 1988
Kloosterstraat 25, bejaardencentrum Heereve...

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de ... fenis, zal plaatsvinden op dinsdag 27 decemb... om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. D... digheid te Rimburg.
Bijeenkomst in de kerk. Geen condoleren.
Het rozenkransgebed voor de overledene wo... beden op tweede kerstdag om 16.30 uur in de ... van het bejaardencentrum Heereveld.
Gelegenheid tot afscheidnemen in de rou... van Lindeman Uitvaartcentra, Beuteweg ... Nieuwenhagen, dagelijks van 18.00 tot 18.15 ...
Zij die geen kennisgeving mochten ontvang... lieven deze annonce als zodanig te willen be... wen.

Dankbetuiging

Voor uw zeer gewaardeerde blijken van ... ming ons betoond bij de ziekte, het overlijden ... crematie van onze goede en zorgzame ... schoonvader en opa

Evert Jan Hissink

betuigen wij u langs deze weg onze welgem... dank.
Een speciaal woord van dank gaat uit naar h... soneel van afdeling A4, van de verpleegkl... Heerlen, voor de goede zorgen aan hem be...

E.J. Hissink
B.C. Hissink-Dull...
Rene en Sandra

Landgraaf, december 1988

Enige en algemene kennisgeving

†

Bedroefd, doch dankbaar voor wat hij voor ons geweest is, berichten wij u dat heden van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, in de leeftijd van 66 jaar, mijn lieve man, onze vader, schoonvader, opa, broer, schoonbroer, oom en neef

Jan Theodoor Jeurissen

echtgenoot van

Maria Gertruda Jozefina Vijgen

Stein: **M.G.J. Jeurissen-Vijgen**
Stein: **Ed Jeurissen**
Marlies Jeurissen-Tilborghs
Leonne, Danila
Stein: **Jacq Jeurissen**
Marja Jeurissen-Ronden
Stein: **Jeannet Mattheus-Jeurissen**
Henk Mattheus
Arnhem: **Jos Jeurissen**
Familie Jeurissen
Familie Vijgen

6171 HS Stein, 23 december 1988
Heerstraat (C) 53

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op woensdag 28 december om 10.30 uur in de St. Jozefkerk te Kerensheide-Stein.
Dinsdagavond om 19.00 uur wordt de avondmis gehouden voor de dierbare overledene in bejaardencentrum De Moutheuvel te Stein.
Er is geen condoleren. Bijeenkomst in de kerk.
De overledene is opgebaard in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Daemen & Zn., Heirstraat 41 te Elsloo-Stein. Bezoek dagelijks van 19.15 tot 20.00 uur.

Dankbetuiging

Voor de grote belangstelling en het medeleven dat ... van u mochten ontvangen, bij het overlijden en de ... grafenis van mijn onvergetelijke man, onze dierba... vader, schoonvader en fijne opa

Hub Engelen

betuigen wij u onze oprechte dank.
Vader zal bijzonder herdacht worden in de zeswe... dienst, welke gehouden zal worden op 2e kerst... om 10.30 uur in de St.-Martinuskerk te Welten-He... len.

Mevr. A. Engelen-Gerards
kinderen en kleinkinderen

GEMEENTE ROERMOND

Het college van burgemeester en wethouders biedt ... ieder gelegenheid tot het aanbieden van nieuwjaarswensen op zondag, 1 januari 1989 van 12.00 tot 13.00 uur, in de Statenzaal van het stadhu... van Roermond.

Burgemeester en wethouders van Roermond,
De burgemeester, mr. J.H.J. Daniels,
De secretaris, drs. F.A.G. Lensbergen.

Verbaasde pompbediende zat al lang thuis

Grote consternatie na 'overval' tankstation

Van onze verslaggever

GELEEN/URMOND – Een naar later bleek uit de lucht gegrepen melding van een gewapende overval op tankstation 'Swentibold' langs de A2 nabij Urmond heeft in de nacht van donderdag op vrijdag voor grote consternatie gezorgd. Even na middernacht meldde een automobilist uit het Brabantse Dongen tijdens een verkeerscontrole in Born tegenover de plaatselijke politie dat hij de pompbediende van het Shell-tankstation met de handen omhoog had zien staan. Ook meende hij even later een grijze Mercedesbus met volle vaart te hebben zien wegrijden over de A2 richting Eindhoven.

Terstond werd er bij de diverse Limburgse politieposten groot alarm geslagen. De rijkspolitie groep Born was in een mum van tijd op de plek des onheils en ook de Geleense politie rukte met twee patrouilles uit. Een van de patrouilles meende onderweg zelfs de vluchtende overvallers in de bus te hebben gezien. Manschappen van de groep Wessem-Nederweert zetten kort daarop met hun dienstauto de achtervolging in. Reden genoeg voor de rijkspolitie om alle afritten van de A2 tot aan Weert toe te bewaken.

Al gauw bleek echter dat de melding van de Brabander volkomen uit de lucht gegrepen was. De Geleense politie had inmiddels contact gezocht met de verbaasde eigenaar, die te verstaan gaf dat het station om middernacht al gesloten is. Even vreesde men dat de pompbediende mogelijk werd gegijzeld, maar een telefoontje naar zijn huis leerde dat er geen vuiltje aan de lucht was. De stomverbaasde bediende liet weten dat hij al lang en breed thuis zat en dat van een overval volstrekt geen sprake was geweest.

De Bornse politie gaat er vooralsnog vanuit dat de 'tipgever' bevangen was door oververmoeidheid.

ANWB onderzoekt zes plaatsen in Zuid-Limburg

Verbeteringen nodig op kleine NS-stations

DEN HAAG – Veel kleine NS-stations halen het minimum voorzieningenniveau niet. Dat concludeert de ANWB, die onlangs veertig kleine stations – waarvan zes in Zuid-Limburg – heeft onderzocht. „Bijna bij elk station mankeerde wel wat," stelt onderzoeksleider T. Hendriks van de ANWB. „Ook in Limburg vielen de nodige zaken te constateren."

„Die mankementen varieerden van klein tot groot. Daarnaast hebben we in het algemeen moeten concluderen dat er wel het een en ander te verbeteren valt aan de wachtgelegenheden en kaartverkoop. Ook vernieling en diefstal moet teruggedrongen worden."

Rapport

Uit het rapport van de ANWB blijkt dat er in Nederland zo'n honderd stations zijn waar dagelijks niet meer dan 750 mensen in- en uitstappen. Die stations liggen vooral in het noorden, zuiden en oosten van het land, buiten de Randstad dus.

In Limburg zijn de onderzoekers op bezoek geweest in Eijsden, Bunde, Houthem/St Gerlach, Klimmen, Nuth en Hoensbroek. Hendriks merkt over het station Bunde op dat het uitzicht op de fietsenstalling niet erg best was. „De sociale controle ontbrak. Tussen de loketruimte en de stalling staan reclameborden die het zicht ontnemen." Positief vond Hendriks dat de wachtruimte op het station in Bunde lang open was, in tegenstelling tot veel andere stations waar om 14.00 uur de deuren al dicht gaan.

In Hoensbroek werden de reizigers volgens Hendriks opgeschrikt door een aantal half gedemonteerde fietsen in de stalling. In het rapport wordt een aantal suggesties gedaan ter verbetering. Zo wil de ANWB voldoende fietskluizen op kleine stations aangezien vernieling en diefstal van fietsen en bromfietsen vrij veel voorkomt. Telefoon is vaak niet aanwezig en de wachtruimten op kleine stations zijn volgens de ANWB meestal onvoldoende.

Fietskluizen

Een woordvoerder van de NS noemt het rapport niet representatief, maar de NS zijn het wel met enkele zaken eens. NS werken bijvoorbeeld al aan het aanbrengen van fietskluizen op kleine stations. Naar het oordeel van NS is ook het beschut wachten op de perrons onder de maat. De afdeling marketing is echter bezig met het bijstellen van de normen. Over de aanwezigheid van telefoons zei de woordvoerder dat deze er wel zijn maar zich veelal bevinden in de stationsgebouwen die vaak maar enkele uren per dag open zijn. NS werkt er samen met de PTT aan om telefoons binnen bereik van reizigers te plaatsen.

Caddock koopt 1,5 hectare op Dentgenbach

Amerikaans bedrijf komt naar Kerkrade

Van onze verslaggever

KERKRADE – Het Amerikaanse bedrijf Caddock Electronics heeft 1,5 hectare grond gekocht op het Kerkraadse industrieterrein Dentgenbach. De firma die electronische weerstandjes maakt, verwacht in Kerkrade 50 tot 70 nieuwe arbeidsplaatsen te creëren. Overigens heeft Caddock een optie genomen op een aangrenzend grondstuk van ook nog eens 1,5 hectare.

Gisteren maakte het LIOF al bekend dat het bedrijf waarschijnlijk naar Zuid-Limburg zou komen. Vandaag tekenden burgemeester Mans, wethouder Coumans en mr. Roeleveld (gevolmachtigd daartoe door Caddock) het contract. Men wilde de zaak nog voor 1 januari rond hebben, aangezien er dan al een directeur in dienst treedt", aldus de advocaat. Door de grondverkoop aan Caddock vloeit er 650.000 gulden in de kas van de gemeente Kerkrade.

„De keuze is op Kerkrade gevallen, omdat Caddock op zoek was naar een representatieve vestigingsplaats", meldde burgemeester Mans. Het bedrijf komt immers aan de Dentgenbacherweg te liggen met uitzicht op de Groene Long. Daarnaast won Kerkrade het van België, omdat er in Zuid-Limburg betere arbeidskrachten beschikbaar zijn.

Dit jaar wist Kerkrade maar liefst vijf nieuwe bedrijven naar Dentgenbach te trekken, die in totaal 6,5 hectare grond aankochten met nog opties op 4,5 hectare. In totaal is er nu nog 60 hectare beschikbaar op Dentgenbach. „Maar we zitten weer in de lift", verwoordde Mans de tevredenheid: „Men is wakker geschud door 1992 en ontdekt dat Kerkrade Euregionaal uitstekend gelegen is, met bovendien prima faciliteiten."

In Ohé en Laak

Illegale stokerij opgerold

OHÉ EN LAAK – De douanerecherche Venlo heeft gisteren omstreeks 16 uur in samenwerking met de rijkspolitie in Echt een inval gedaan in een illegale alcoholstokerij aan de St. Annastraat in het Middenlimburgse Ohé en Laak. Daarbij zijn de 38-jarige man G.M. en de evenoude vrouw C.S. aangehouden.

„Het gaat om een tamelijke grote stokerij met een capaciteit van zesduizend liter", aldus een woordvoerder van de rijkspolitie in Echt. Tevens werden grondstoffen en een grote hoeveelheid' alcohol in beslag genomen. Het is volgens de politie nog niet bekend wie de afnemers van het spul waren. De zaak is nog in onderzoek.

Jeugdbende pleegde 32 inbraken

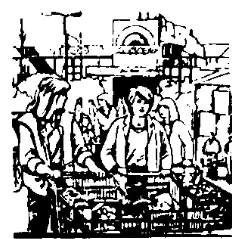
MAASTRICHT – Vijf Maastrichtse jongens tussen dertien en zeventien jaar hebben tegenover de politie bekend het afgelopen halfjaar te hebben ingebroken in 32 woningen in de Maastrichtse stadswijken Wittevrouwenveld, Nazareth en Wyckerveld. De buit bestond hoofdzakelijk uit geld, rijwielen en video-apparatuur. De totale opbrengst bedroeg enkele duizenden guldens. Bij aanhouding bleek al het geld echter te zijn opgemaakt aan gokken in speelhal en friture.

1,5 ton EG-steun voor Coenens bv

HORST – De Europese Commissie, het dagelijks bestuur van de EG, heeft twaalf bedrijven in ons land bijna vier miljoen gulden subsidie toegekend voor projecten op het gebied van verwerking en afzet van landbouw- en visserijprodukten. Het ministerie van landbouw en visserij geeft voor de projecten een nationale bijdrage van 40 procent van de EG-steun. Het ministerie heeft dit vrijdag bekendgemaakt.

Coenens Conserven BV in Horst is het enige bedrijf in Limburg dat van die regeling profiteert. Zij ontvangen uit de EG-pot ƒ 150.000.

De commissie stelt ieder halfjaar vast welke projecten voor steun in aanmerking komen. Het geld komt uit het Europese Oriëntatie- en Garantiefonds voor de Landbouw.

● Erie Klant bij zijn grote liefde: een ijsbeer. Foto: WIM KUSTERS

De wereldberoemde dompteur en dresseur Erie Klant (76) is weer even terug in ons land. Zijn naam zal vooral de al wat oudere Valkenburger ongetwijfeld bekend in de oren klinken. Klant's Zoo was in vroeger jaren een begrip in het Geulstadje. Van 1946 tot 1974 om precies te zijn. Toen doekte Erie Klant zijn dierentuintje en niet te vergeten zijn dompteursschool op. Noodgedwongen omdat hij steeds dieper in de rode cijfers raakte.

Met zijn laatste centen stak Erie Klant de grote plas over, waar hij zich in Brazilië als vennoot en adviseur aansloot bij een circus. Deze maand keerde hij voor een weekje of wat terug in zijn geboorteland.

Erie Klant wilde per se met eigen ogen zien hoe de door hem gedresseerde ijsberen het eraf brengen in het Wintercircus dat zijn tenten heeft opgeslagen in sportpaleis Ahoy. Het Limburgs Dagblad zocht hem in Rotterdam op.

Ex-Valkenburger Klant dweept nog altijd met roofdieren

'Met dwang bereik je niets'

Van onze verslaggever

ROTTERDAM – Tijd voor een gesprek heeft hij eigenlijk niet. De generale repetitie kan elk moment beginnen en daar wil hij bij zijn. Maar als hij hoort dat we van het Limburgs Dagblad zijn vergeet hij de klok op slag. Erie Klant lacht van oor tot oor en troont ons ogenblikkelijk mee naar een tafeltje in een stille hoek van het gigantische Ahoy.

„Limburg", straalt hij „daar heb ik fantastische herinneringen aan. Vooral aan Valkenburg natuurlijk waar het voor mij allemaal begon. Heel toevallig trouwens. Ik maakte een motortochtje door Zuid-Limburg en reed voorbij landgoed 't Hoogt. Dat moet ik hebben, dacht ik, want ik liep al langer met plannen rond om een eigen zaakje te beginnen. Kopen kon ik het niet, daar had ik ook het geld niet voor, maar de gemeente Valkenburg wilde het best verhuren. De eerste tien jaar liep het als een trein. Een dierentuin, dat vonden de mensen prachtig. Een ook de dompteursschool liep prima."

„Later begon ik op het dierentuintje verlies te lijden, maar dank zij de school kon ik de eindjes nog aan elkaar knopen. Maar begin jaren zeventig lukte dat ook niet meer. De gemeente kon me niet helpen en toen heb ik met pijn in mijn hart de hele zaak op moeten doeken. Doe trouwens de groeten aan Roel de Vries uit Valkenburg. Van het begin tot het bittere einde is hij mijn rechterhand geweest. Roel de Vries heeft het laatste hoopje opgeruimd."

Nóg liever dan over zijn tijd in Valkenburg praat Erie Klant over roofdieren, zijn allergrootste passie. Sinds zijn zevende leeft hij tussen de leeuwen, tijgers, olifanten en ijsberen. Erie Klant en zijn moeder bezochten in Haarlem een circus en dat had voor beiden grote gevolgen. Erie Klant raakte verslingerd aan ijsberen en ma aan de circusdirecteur, de legendarische Willy Hagenbeck. Er kwam een huwelijk van en Erie Klant's toekomst stond vast. Veertien jaar jong maakte hij in de Russische stad Riga zijn debuut in de piste met een ijsberennummer.

In de loop der jaren heeft Erie Klant – het levende bewijs dat je met roken oud kunt worden, want hij steekt de ene sigaret met de andere aan – de meest uiteenlopende roofdieren gedresseerd. De ijsbeer is altijd favoriet gebleven. Een goede verklaring daarvoor heeft hij niet. De uitdaging misschien, want de ijsbeer geldt als 's werelds gevaarlijkste roofdier en is bovendien niet gemakkelijk te dresseren.

Vandaar wellicht ook dat Erie Klant als dresseur dweept met een voorzichtige aanpak. „Met dwang bereik je niets. Je moet dieren de tijd gunnen en stimuleren wat er van nature in zit. Forceren brengt alleen maar ongelukken." Het dresseren van de ijsberen en twee Canadese zwarte beren die de komende week in Ahoy voor het eerst optreden heeft Erie Klant ruim een jaar gekost.

„Ook al omdat ijsberen en zwarte beren elkaar helemaal niet liggen. Maar ik moest die zwarte beren er bij hebben voor de vrolijke noot. IJsberen hebben minder gevoel voor humor. Het heeft ontzettend veel energie en geduld gevergd om die beesten te leren elkaar te accepteren. Dikke vrienden zullen ze nooit worden, maar het stel dat ik nu heb afgeleverd duldt elkaar. Dat is al een hele prestatie".

Wereldfaam

En Erie Klant kan het weten. Als dompteur genoot hij als jongeman al wereldfaam. Niet voor niets vroegen producenten van klassieke films als Quo Vadis, The Snowbear en Hannibal hem de vierpotige acteurs op te leiden. En omdat hij letterlijk en figuurlijk het klappen van de zweep kent wordt Erie Klant ook als leermeester geroemd. Topdompteurs als de Zwitser Freddy Gafner en niet te vergeten de Maastrichtenaar Jean Michon zaten op zijn school. Voor zijn opvolgers heeft Erie Klant dus zelf gezorgd.

LOZO tegen prijsstijging van diesel

VENLO – De organsiatie van het midden- en kleinbedrijf in Limburg, de LOZO, heeft in een brief aan minister Smit-Kroes geprotesteerd tegen de verhoging van de dieselprijs.

De LOZO vreest dat dit besluit een genadeslag is voor de pomphouders in de grensregio's. Zij hebben al jaren te lijden onder de goedkope benzineprijs in Duitsland, en verspeelden daardoor vele klanten.

Het leed werd enigszins gecompenseerd door de voor Duitsers aantrekkelijke dieselprijs in Nederland. „Een harmonisatie van de dieselprijs is slechts acceptabel als dit gepaard gaat met een harmonisatie van de benzineprijs," schrijft LOZO-secretaris Rooskens in de brief.

Hij wijst er bovendien op dat de accijnsverhoging op diesel leidt tot een lastenstijging in de transportsector en bedrijven die hun eigen vervoer verzorgen.

Wachtlijsten te lang en cijfers onzorgvuldig

Dringend meer geld nodig voor zwakzinnigenzorg

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Limburgse Provinciale Raad voor de Gezondheidszorg heeft een dringend beroep gedaan op het Ministerie van WVC meer geld beschikbaar te stellen voor extra opvangplaatsen in de zwakzinnigenzorg in de provincie Limburg. Onlangs heeft staatssecretaris Dees hiervoor 21,5 miljoen gulden beschikbaar gesteld, waarvan acht en een half miljoen voor extra plaatsen in gezinsvervangende tehuizen.

Ook andere provincies oefenen 'politieke druk uit' om een financiële mouw te kunnen passen aan het grote aantal wachtenden voor opname in een zwakzinnigeninrichting. Hoe dit geld over de 13 provincies verdeeld moet worden is nog niet bekend. Dit verklaarde gisteren een woordvoerder van de Raad.

De wachtlijst voor opname in de zwakzinnigeninrichtingen, gezinsvervangende tehuizen en dagverblijven voor ouderen in de provincie Limburg is momenteel zo groot dat het creeëren van extra plaatsen de enige oplossing is. Op dit ogenblik telt de wachtlijst 265 personen. Voor opname in een zwakzinnigeninrichting moet 67 procent langer wachten dan een jaar, en 32 procent zelfs langer dan twee jaar.

Bij gezinsvervangende tehuizen kent 45 procent een wachttijd van langer dan een jaar, 26 procent kent een wachttijd van twee jaar en 10 procent kan pas over drie jaar in een tehuis terecht. Bij de dagverblijven voor ouderen zijn de cijfers 19 procent voor een jaar en 4 procent voor twee jaar. De verschillende inrichtingen hebben in de loop van het jaar nog twintig kunnen opnemen. Dit werd betaalt uit eigen middelen. „De grens is nu bereikt, meer geld kunnen de inrichtingen niet opbrengen", aldus de woordvoerder Scheres van de Provinciale Raad voor de Gezondheidszorg.

Daarnaast wordt door de Raad aangedrongen op herziening van de norm waaraan voldaan moet worden om in aanmerking te komen voor extra financiering. De norm werkt in Limburg volgens de Raad in de praktijk niet. Tot nu toe is het zo dat het aantal inwoners van een provincie bepalend is voor het aantal door de overheid gefinancieerde bedden.

In dat licht bezien ontvangt de provincie Limburg voldoende geld. In de inrichtingen verblijven echter ook veel mensen uit de rest van Nederland. Dit komt door het vanoudsher groot aantal inrichtingen in de provincie. Daar wordt door de overheid echter geen rekening mee gehouden.

Woordvoerder Scheres hierover: „Men gaat uit van de verkeerde cijfers. De behoefte aan voorzieningen is veel groter dan de cijfers doen vermoeden". Voornaamste rede hiervoor is volgens Scheres de onzorgvuldige manier waarop de cijfers worden verwerkt. Volgens De Raad moeten dan ook de Limburgse cijfers gevolgd worden bij het verdelen van de 21 miljoen, en niet de landelijke cijfers zoals die zijn samengesteld door de stichting SOMMA/FIAD.

Intens verdrietig en dankbaar voor het vele goeds dat zij ons in haar leven heeft gegeven, berichten wij u dat op 81-jarige leeftijd onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder, schoonmoeder, oma, schoonzuster, tante en nicht

Gertrud Heinrich

weduwe van

Johann Krist

Kerkrade: J. Krist
T. Krist-Vonken
Bergschenhoek: G. v. Velzen-Krist
A. v. Velzen
Landgraaf: H. Krist
F. Krist-Haan
en haar kleinkinderen
Familie Heinrich
Familie Krist

Landgraaf, 23 december 1988
Michiel de Ruijterstraat 13
Corr.adres: Fr. Erensstraat 12, 6464 CX Kerkrade

Gelegenheid om van onze overledene afscheid te nemen, dagelijks in het mortuarium, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen, van 18.15 tot 18.30 uur.
De rouwdienst, voorgegaan door ds. H.J.J. Drost, wordt gehouden in de N.H. kerk De Ark, Op de Heugden 23 te Schaesberg, op woensdag 28 december om 14.00 uur.
Samenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.
De begrafenis vindt aansluitend plaats op de protestantse begraafplaats aan de Kempkensweg aldaar.
Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met grote verbijstering geven wij kennis dat plotseling, tengevolge van een ongeval van ons is heengegaan, mijn dierbare man, zorgzame vader en allerliefste opa

Eric Frits ter Maten

echtgenoot van

Thea van der Heide

op de leeftijd van 73 jaar.

Geleen: T. ter Maten-van der Heide
Geleen: M.A. ter Maten
Cindy

6161 SL Geleen, 20 december 1988
Parallelweg 6

Op wens van de dierbare overledene heeft de crematieplechtigheid in besloten familiekring plaatsgevonden op vrijdag 23 december 1988, om 14.00 uur in het crematorium „Nedermaas", Vouershof 1 te Geleen.

Enige en algemene kennisgeving

†

Heden overleed in het bejaardentehuis Vroenhof Kerkrade, voorzien van het sacrament der zieken, in de ouderdom van 92 jaar

Folkert Groeneveld

echtgenoot van wijlen

Maria Josefa Mienes

Vroenstraat 97, Kerkrade, 23 december 1988
Corr.adres: 6471 AR Kerkrade, Russelstraat 27

De crematie zal plaatshebben op dinsdag 27 december a.s. om 15.30 uur in het crematorium te Heerlen, Imstenraderweg 10.
Bijeenkomst om 15.15 uur aldaar.
Geen condoléance.

Dankbetuiging

Wij willen familie, vrienden en kennissen onze hartelijke dank betuigen voor het medeleven en de belangstelling die zij betoond hebben bij het overlijden van onze lieve moeder, schoonmoeder, oma en tante

Co Broeijer-Hoogendoorn

Caty Boswinkel
Mauvelaan 41
2282 SV Rijswijk

Doop en Tom Mc.Caughey-Broeijer
3 Lake Street
Aylmer P.Q.J9H4B2
Canada

Hierbij dankt tandarts

J. Mulkens

zijn patiënten voor het jarenlang in hem gestelde vertrouwen.

Zijn praktijk wordt voortgezet door tandarts Habets, die zijn werk met dezelfde instelling zal continueren.

M.Th. Habets
Aylvalaan 11
Maastricht
Tel.: 043-214716

BRUID- en COMMUNIESHOW

18 januari
in d'r Brikke oave
Schitterende collectie

BRUIDSMODE FRANÇAISE

Kerkstraat 292, Brunssum

Prettige kerstdagen en een gelukkig nieuwjaar

Advocatenkantoor mr. E.R.Th.A. Luijten

Tel. 045-713888
Ruys de Beerenbroucklaan 14, Heerlen

~~20%-30%-40%~~ is niet nodig!

Overtuig uzelf van kwaliteit, groot assortiment en prijzen van onze nieuwe collectie.

Verkoop van alleen echte Perzische tapijten.

DOFA EXCLUSIEF

PERZISCHE TAPIJTEN

Honigmanstraat 43, Heerlen, tel. 045-740491.

Autobedrijf E. Custers Oirsbeek

wenst al zijn clientèle en collega's een zalig kerstfeest en een voorspoedig 1989

Auto's

Spotprijs, SUBARU Justy '87, veel extra's, 1e eig., nog nieuw, duurste uitv., f 12.600,-. Tel. 045-243726 na 19.00 uur.

BMW 315 t. '83 gloednieuw, luxe uitv. f 7950,-. St. Maruguastr. 31, Kerkrade-W.

Te koop doorlopend div. Hollandse en Duitse SCHADEAUTO'S. Te bevr. Ganzeweide 59, Heerlerheide. Tel. 045-727711 en 216475.

Te k. Honda QUINTET 5 drs. bj. '81 kl. blauwmet. 5 gang enz. f 3850,-. Kieskoel 3, Kerkrade-W.

Auto Service GOOIKER, Bovag garantie, APK en Carwash wenst u fijne kerstdagen, een voorspoedig 1989; met een glimmende auto en correct APK gekeurd zal dat wel lukken. Ook voor occasions, banden en lpg inbouw bel svp 045-740041 of kom langs de Apollolaan 154, Heerlen-C.

Eindejaarsopruiming in Limbricht

Mazda 929 2.0 lpg '85; Mazda 626 2.0 GLX 2x '85, '83; Mazda 626 1.6 HB GLX '86, '84; Mazda 626 2.0 GLX sedan '83; Mazda 323 1.3 HB GLX '88; Mazda 323 1.3 HB LX '86; Mazda 323 1.3 LX stationcar '86; Mazda 323 1.3 Sport '87; Mazda 323 1.5 HB '83; Mazda 323 1.3 sedan '83 + '85; Mazda 1.5 GLX HB 5-drs. Aut. 12-'86; Ford Escort 1.3 bravo, veel acc. '82; Opel Kadett 1.3 S HB automaat '85; Opel Kadett 1.3 S HB 5-deurs '81; VW Golf 1.6 diesel 5-bak '84; VW Jetta 1.6 kat. nw.st., '87; VW Passat 1.6 3-drs. '83; Lada 1.6 3-drs. '83; Lada 1.6 GLS + 1.2 E '85 + '83; Toyota Celica 1.6 ST coupé nw.st., zwart '83; BMW 316 rood '81; Citroën Visa RE II '87, 17.000 km. Occasions met Mazda Kroon-garantie.
Mazda-dealer

Auto Leymborgh B.V.

Bornerweg 8 Limbricht. Tel. 4490-15838.

Opruiming Opruiming van alle auto's

Lada Niva Jeep 2121 vierwieldrive '84, apk 12-'89 f 5500,-; Lada 1200 S 1984, apk, f 2250,-; Opel Ascona 1,9 S 1980, apk, f 2750,-; Renault 5 Lecar 1981, apk, f 2450,-; VW Jetta 1600 GLS met lpg 1980, apk, f 2500,-; Mercedes 307 met meubelbak 1978, apk, f 5500,-.

Tussen de Kerst en Nieuwjaar geopend

Kissel 46A Heerlen. Tel. 045-723142

Te k. FIAT 127 bj. eind '79 APK tot 6-'89, nw. banden en uitlaat kl. rood, zeer mooi, vr.pr. f 1750,-, 045-310406.

Te k. Ford FIESTA XRZ bwjr. '82, i.z.g.st. f 7500,-. Inr. mog. Tel. 045-316940.

M.B. 240 D. aut. '78 f 5750,-; BMW 320-6 aut. LPG get. gl., sch.d. enz. f 4500,-; Kadett D. station '80 f 3900,-; Honda Civic aut. '81 f 3500,-; Volvo 245 GL '79 f 3750,-; Golf GLD type '78 f 2250,-; Fiësta '77 APK f 900,-; VW LT 28 f 1650,-. Inr. mog. 045-211071, Overbroekerstr. 54, Hoensbroek.

T.k. SIMCA 1308 Jubilee, bwj. '79 met schuifdak, stuurbekrachtiging en electr. ramen. Pr. f 1000,–, tel. 227179 na 17.00 uur.

Sportuitv. OPEL Kadett 13 SR hatchback, bwj. '80, wit-/zwart recaro int. radio, enz. APK 6-'89, i.z.g.st. Pr. f 4950,–, 045-319328.

BMW 316 '87, BMW 318I '85, BMW 316 autom. '85, BMW 524 TD '85, Audi 80 18S, Ford Escort CL 1300 '87, Mitsubishi Colt GLX '87, Honda Accord Sedan 2.0 EX '86, Opel Kadett 13S '85, VW Polo coupé sprint '86, Fiat Uno 55 '84, VW Golf 1600 '83, Toyota Corolla '83, Peugeot 205 '82. AutobRdrijf Reubsaet, Op de Vey 47-49, Geleen. Inruil, garantie, financiering. Tel. 04490-44944. Uw adres v. APK-keuring en alle autoreparaties.

Te koop Fiat PANDA 45 bj. '81 rood met APK 10-'89 f 2950,-. 04405-1688.

CITROËN BX 19 TRD rood '88, Citroën 19 TRD wit '86, 16 TRS wit '86-'84, BX 16 TRS rood '83, Visa II E wit '82, GSA Special blauw '84, 2 CV 6 Special rood '85; CX 22 TRS met schuifd. '86, Nissan Patrol turbo diesel, zilver '86, Renault 5 autom. 5-drs. zilver '86. Inruil, garantie, financiering. Bovag May Crutzen, Hunsstraat 33 Ubachsberg. Tel. 045-752121.

CITROËN BX 19 RD break diesel, rood, 33.000 km 1988. Bovag May Crutzen. Tel. 045-752121.

OPEL Kadett 1.6 diesel 5-drs. blauw, 76.000 km '85. Bovag May Crutzen. Tel. 045-752121.

RENAULT Super 5 automaat, 5-drs. zilver, 9000 km '86. Bovag May Crutzen. Tel. 045-752121.

CITROËN BX 19 TRD diesel, schuifdak, getint glas, rood, 3000 km, '88. Bovag May Crutzen. Tel. 04k5-752121.

NISSAN Patrol diesel turbo zilver 70.000 km, '86. Bovag May Crutzen. Tel. 045-752121.

KADETT 12 h.back '83 sch./kant.dak, als nw. Herlongstr. 43 Heerlerbaan.

Te k. BMW schadewagen 3-serie, motorisch 100%, goede banden, velgen. Vr.pr. f 600,-. Bwj. '75. Tel. 727076.

Opel Omega 2.0 I '88; Kadett 1.6 S GT '85; Kadett 1.3 LS Sedan '86; Kadett 1.3 LS '85; Kadett 1.2 LS '85; Kadett 1.2 S HB '83; Kadett Caravan 1.2 S '84 en '81; Fiesta 1.1 L '83; Peugeot 305 GL '82. Automobielbedrijf J. DENNEMAN, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT 12 S, eind '78, APK, i.z.g.st. Tel. 045-316940.

BMW 728 LPG, vele extra's, bj. '79. Vr.pr. f 5650,-. Moet weg! Tel. 045-726207.

T.k. OPEL Commodore 2.5 S, bj. '80. Vr.pr. f 4950,-. Tel. 04455-1368.

Te k. AUDI 80 16GL 4-drs. kl. zilvergrijsmet. f 3850,-. Dr. Poelsstr. 42 Kakert-Schaesberg.

VW GOLF, '77, GTi-uitv. Tel. 045-413258. Apostelstr. 5, Kerkrade.

Te k. Citr. DYANE '80, pas 54.000 km gel. APK 8-'89 f 1250,-. 045-252947.

Te k. MAZDA 323 1.3 HB, nw. mod. '82, APK, pr.st., f 4650,–. 04490-26047.

Te k. FORD Escort 1.3 L, bwj. '81, 5-drs., APK, nw.st., bwj. '81, f 6650,–. Tel. 04490-19749.

Te k. FORD Escort 1.3 L, bwj. '81, APK, 3-drs., a.nw., f 6350,–. 04490-25489.

Komplete GASINSTALLATIE, 85-litertank, merk Koltek. Pr. f 250,–. Tel. 227179 na 17.00 uur.

Te k. Toy. CELICA Liftback, bwj. '78 + LPG, APK t/m 11-'89, vr.pr. f 1450,–. Moltweg 26, Schaesberg.

Te k. MAZDA 818 bj. '78. Vr.pr. f 600,-. Tel. 045-255284.

Te k. GOLF GTI '78, bijz. mooi, div. extra's. Inr. event. mog. Tel. 045-251675.

AUTOMAAT R5 bjr. '78, APK sept. '89, nw. gespoten. Pr. n.o.t.k. Pr. Bernhardstr. 70, Brunssum.

T.k. R5 TL 80.000 km, APK jan. '90 f 1950,-. Tel. 04450-2826.

T.k. GOLF diesel '78, i.z.g.st. 130.000 km. Tel. 04405-3687.

T.k. Talbot SOLARA LS '80, nwe. uitlaat, i.z.g.st. f 2450,-. Tel. 045-212269.

T.k. Fiat RITMO diesel '82, nwe. accu + banden i.z.g.st. f 2950,-. 045-270856.

Ford ORION 1.6 GL injectie, grijsmet. 11-'83, div. extra's, 83.000 km. Vr.pr. f 13.250,-. Tel. 045-213208.

Te k. MINI Metro LS .84, zeer mooi f 5200,-, tel. 04750-31410.

SMAS ruimt op: Mini Metro LS '84 f 5300,-; Talbot 510 montere '82 f 2900,-; Mitsubushi Galnat '77 f 1250,-; Ford Taunus bestel lpg '78 f 1350,-; Fiat '79 f 1250,-; Peugeot 505 GR '81 f 2750,-. Alle auto's zijn APK gekeurd en verkeren in goede staat. Voor inl. 04704-4411.

Te k. HONDA Civic 5-drs. 5-gang, bwjr. eind '80, APK '89, als nw. f 3950,-. Tel. 045-453572.

Te k. VW GOLF GTI bj. '79 zeer mooi, te bevr. Dr. Schaepmanstr. 21, Landgraaf tel. 045-316419.

Ford ESCORT 1.3 bj. '79 zuinig 100% in orde APK 22-2'90, vr.pr. f 1200,-, 045-323796.

VW Jetta CL 1.8, 2-drs. bj. 1-'87, atlasgrijsmet., div. acc., 40.000 km. Tel. 045-416017.

MAZDA 323 1.5 GLX sed., autom. 9/86, 25.000 km f 17.500,-. Elke keur. toegest. 045-458319.

Uitlaat kapot?

dan snel naar snelservice Auto Sport, Schelsberg 175, Heerlen, 045-725507. Dealer van originele Romax uitlaten en alle topmerken schokbrekers. Ook 's zaterdags geopend van 10.00 tot 17.00 uur.

APK-keuringsstation

KERP, 100% remmenspecialist voor alle voertuigen. In de Cramer 31, Heerlen, tel. 716951.

BOSAL - Marktleider in uitlaatsystemen. Ieder merk direct uit voorraad leverbaar, 2 jr. garantie. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 045-716951.

Jurgen Autoverhuur

045-463333

11.000 **KNALDEMPERS** en -pijpen voor alle auto's en vrachtwagens. Direkt uit voorraad leverbaar. Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. 045-716951.

3.000 accu's

Hagen topkwaliteit, 2 jaar echte garantie
Voor ieder voertuig uit voorraad leverbaar
Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. Tel. 716951

Nieuw! Hogedrukreiniger

Kärcher 570

Een complete set. Nu met 80 bar druk! f 750,- incl. BTW.
Kerp, In de Cramer 31, Heerlen. 045-716951.

Fiat demo - Fiat demo

Panda 750 L rood	van f 12.460,- voor f 11.260,-
Panda Jolly blauw	van f 12.680,- voor f 11.660,-
Uno 45 d.blauw	van f 17.650,- voor f 15.450,-
Uno 45 S grijsm.	van f 18.500,- voor f 15.900,-
Ritmo 70 CL bl.m.	van f 20.290,- voor f 17.690,-

Prijzen excl. afleveringskosten en metaalkleur

Bastiaans Fiat-dealer

Spoorsingel 50 Heerlen. Tel. 045-724140

Eenmalige aanbieding

Ford Sierra stationcar 1.6 L i.z.g.st. 23.000 km '86, pr. n.o.t.k. tel. 04490-71168.

1000%

Zijn onze auto's
en 100% is genoeg!!!
Auto van de week!
Kerstaanbieding!

BMW 525 I!!!	'82
Opels:	
Kadett HB 1.3 LS	2x '87
Kadett HB 1.2 LS	'86
Kadett HB 12S	'83
Kadett 13N	'81
Commodore 2.5S aut.	'81
Ascona 16S	'82
Ascona 16S met gas	'82
Audi 90 Quattro 155 pk	'85
Audi 80 Quattro 136 pk	'83
Audi 100 CC 118 pk	'85
Citroen Axel 11	'86
Toyota's:	
Supra Targa 3.0I	'86
Carina 11 1.6DX gas	'85
Corolla 1.3DX aut.	'83
Alfa Giulietta 1.6	'81
Fiat Uno 55 S	'83
Fiat 127	'82
Ford Fiesta 1000 L	2x '83
Hyundai Pony 1.5L	'87
Renault 5 Alpine Turbo	'83
Subaru Mini Jumbo 5D	'87
Suzuki Swift 1.0 GA	'86
VW Polo CL 2-drs.	'87
VW Polo GT 1.3	'80
VW Polo GT 1.3	'80
VW Golf 1.6 GLS	'79
VW Golf C diesel	'79 '83
VW Passat GL diesel	'81
Volvo 345 GLS	'81

Div. inruilkoopjes
Lada Combi enz.
Inruil en fin. 100% mogelijk (rente fiscaal volledig aftrekbaar), Bovaggarantie: 3, 6, 12 mnd. Donderdag koopavond

Auto en apk-Centrum Keulartz b.v.

Locht 42 B3, Kerkrade
tel. 045-419905.

BMW 525/6 bj. '80, sportv. en trekh. en div. extra's. Pr. f 5750,-. 045-458850.

RENAULT 9 TSE '82, kl. grijs, i.z.g.st. f 4750,-. Tel. 04492-3234.

MERCEDES 200 D, apk, bwj. '77 f 1250,-. Mercedes 280 I bwj. '77, apk, autom. f 2750,-. Mariagewandenstr. 4 Hoensbroek.

Ford SCORPIO GL 2.0 '85, 1e eig., kl. antraciet, schuifd. etc., lpg, onderbouw, i.st.v.nw. f 18.750,-. 04492-3234.

AUDI coupé GT '81, marsrood, quattro-look, lpg, div. extra's f 11.000,-. Tel. 045-210007.

Te k. VW Golf Sprint bwj. '77, brede bumpers, apk, moet iets aan gedaan worden. Vr.pr. f 850,-. Tel. 045-230086.

Ford ESCORT XR 3-i '84, kl. met.grijs, 55.000 km f 15.500,-. 04492-3234.

SAAB 900 sedan '82, 1e eig., kl. met.blauw, in nw.st. f 8500,-. 04492-3234.

Alfa GIULIETTA 2.0 '81, kl. ivoor, i.z.g.st. f 4250,-. 045-454217.

MERCEDES 230 E aut. '83, kl. wit, lpg, i.z.g.st. f 12.250,-. 04492-3234.

ROVER 2300 S '82, kl. blauw, plg, in nw.st. f 7250,-. Tel. 04492-3234.

RENAULT 11 GTL '84, 1e eig., kl. met.grijs, 28.000 km, in nw.st. f 8750,-. 04492-3234.

Opel COMMODORE aut. '80, lpg, kl. blauw, i.z.g.st. f 4750,-. 045-421207.

Opel REKORD 2.0 S '84, kl. champagne, lpg, 80.000 km f 10750,-. 04492-3234.

Ford ESCORT 1.3 L '83 kl. met.groen, a.nw. f 8250,-. Tel. 045-420650.

SUZUKI Jeep- 410 Q '83, kl. grijs, softtop, i.z.g.st. f 8750,-. 04492-3234.

Te k. BMW 318 I, km. 70.000, bj. nov. '81 f 8200,-, apk tot nov. '89. Tel. 045-253063.

Te k. van Volvomedew. VOLVO 360 GL inj. 5-drs. do. grijs metal. bwjr. 6-'87, km.st. 18.000. Tel. 045-251370.

VW KEVER 1302, bj. '72, 1 jr. apk 100%. 045-423750.

Voor schade-, sloop-, loopauto's en onderdelen moet je bij STIBA Autosloperij Joep Wolters zijn. Sportstr. 14, Kerkrade-West. Tel. 045-411480.

GOLF Diesel te koop '83, 5 versnellingen, als nieuw, met.groen f 8750,-. 04451-1509.

Bovag GARAGE Schaepkens biedt te k. aan: Ford Sierra 2 ltr. Laser 5-drs. type '84 f 11.900,–; Ford Escort diesel luxe '84 f 11.900,–; Nissan King cab Amerik. uitv. 15.000 km '86 f 18.900,–; BMW 320 LPG, veel extra's type '81 f 7500,–; Fiat Regatta 1300 ES nw.st. '85 f 9500,–; Opel Kadett diesel zeer mooi '84 f 8950,–; Datsun Stanza 1.6 GL '84 f 7900,–; Audi 80 GLS 4-drs. nw.st. f 5750,–; Ford Escort Laser 5-drs. '84 f 12.000,–; Fiat Ritmo 65 CL type '82 f 3700,–; Ford Taunus stationcar 2 ltr. Ghia '83 f 6750,–; Renault 5 GTL type '81 f 2500,–; Opel Kadett 1.3 S GL sedan '87 f 18.900,–; Skoda 105 L type '84 f 2750,–; Ford Fiësta 1100 Laser '86 f 12.500,–; Fiat Panda 45S type '84 f 5000,–; Fiat 127 type '81 f 3000,–; Talbot Solara GLS '81 f 2950,–; VW Polo type '81 f 3500,–; Opel Kadett City nw.st. '84 f 3500,–; Honda prelude nw.st. '84 f 16.900,–; BMW 316 LPG sportvelgen wit '84 f 14.750,–; Alfa Romeo Alphetta '87 f 1500,–; VW Golf sportuitvoering 1600 S f 3750,–; Talbot 1100 VF3 eerste eig., 60.000 km '82 rolst. verv. f 3900,–; Renault 4 F 6 '82 f 2950,–. Klimmenderstr. 110, Klimmen, tel. 04405-2896.

Te k. MAZDA RX 7 sport bj. 10-'79 met apk. Tel. 045-222198.

AUTO'S hallo opgelet! Wij betalen f 300,– tot f 20.000,– voor uw auto, ook bedrijfswagens. 045-411572.

Voor al uw AUTO-ONDERDELEN moet u zijn bij Stiba-autosloperij Rapie. Tevens schade- en gebruikte automobielen. In- en verkoop. Locht 70, Kerkrade-West. Tel. 045-423423. V. grensovergang Locht.

Autobedrijf E. CUSTERS, Verlengde Lindelaan 23, Oirsbeek, tel. 04492-5261, biedt te koop aan: Ford Escort, 5-deurs, 1.6 CL Aut., 1988; Opel Rekord 2.0 E, t. '84, f 11.900,–; 2× Opel Ascona Hatchback 1.6 S, t. '83, f 8900,–; Toyota Cressida Diesel, nw. mod., t. '83, f 6900,–; Opel Ascona 1.6 S, t. '84, f 8900,–; Opel Kadett 1.2 S, t. '81, f 5900,–; Renault 5 TL, t. '83, f 5900,–; Ford Taunus, t. '81, i.z.g.st., f 3750,–; Opel Kadett 1.6 S Autom., bj. '79, i.z.g.st., f 3900,–; Audi 80 GLS, t. '80, f 3900,–; Honda Accord, t. '80, f 2400,–; Mazda 626 Hardtop Coupé, t. '80, f 3900,–; Fiat Uno 55 S, t. '86, f 10.500,–; Renault 18 TL, lpg, t. '82, f 3900,–; Opel Manta, t. '77, f 1900,–; Toyota Starlet Stat.c., t. '80, f 2900,–; Fiat Ritmo 75 CL, t.'81, f 2900,–; Opel Ascona 1.2, t. '79, f 2900,–; Ascona, f 2600,–; VW Passat, t. '81, f 3750,–; Mazda 616, t. '78, f 1900,–; Chrysler Talbot 1510, t. '81, f 2250,–; BMW 1602, i.z.g.st., bj. '72, f 2200,–; Opel Manta GTE, bj. '75, i.z.g.st., f 7000,–; Renault 4 verh., verl. chass., t. '83, f 3400,–; Honda Civic, t. '80, f 2700,–; Chrysler Aut., t. '82, f 1900,–; Volvo Expresse, '71, uniek in Ned. Div. goedkope inruilers. Alle auto's met APK. Verlichte showroom, geop. ma t/m vrijd. van 10 tot 19 uur, zat. tot 17 uur. Inruil en financiering mogelijk.

Te k. Opel KADETT city, bj. '76 APK gek. tot 10-'89, tev. Opel blitz i.g.st. en veewagen Mercedes, pr. n.o.t.k. 045-351375.

Te k. ALFA Sud 1.5 TI bj. '81 Kasteellaan 91, Heerlen, tel. 045-720631.

VW Passat CL diesel, bwj. '85, 100.000 km i.z.g.st. Nw. banden f 15.250,-. Tel. 045-453015.

Te k. FIAT 127 special i.z.g.st. f 1950,-. Tel. 04492-1304.

Nieuw model FIAT 127 Super, bwjr. '82, APK 1-'90, 34.000 km, 5-speed enz. Vraagpr. f 3850,-. 045-319328.

Fiat Klankstad

biedt aan tegen aantrekkelijke prijzen:

Panda 34 - 45	'81 t/m '87	Mini 1000 E	'85
Uno 45 - 55	'83 t/m '88	Nissan Cherry 1.3 GL	'86
Uno Diesel	'84, '86, '87	Renault 4 - 9 TL	'81 t/m '85
Ritmo	'84 t/m '86	Renault 11 TXE	'85
Ritmo 70 S, 5-drs.	'86	Opel Ascona 1600 S,	
Ritmo 70 CL 5-drs. aut.	'85	5-drs, Hatchback	'81
127 Super 900	'82	Opel Corsa TR	'84
127 1050	'86	Jetta	'83
Regata 85 S, 100 S	'84	Toyota Corolla Aut.	'80
Fiat 238, zeer mooi	'79	Volvo 345 DLS	'82

Diverse goedkope inruilers in voorraad. Bovag-garantie.
Kaalheidersteenweg 185, Kerkrade. Tel. 045-413916.

Ford FIESTA 1.1 L Bravo, '82, zeldz. mooi. Rotterdamstr. 24, Heerlen.

Ford type ESCORT L Bravo '82, zeldz. mooi. Kerkraderweg 166, Heerlen.

Weg. omst. te k. INVALIDEAUTO, merk Viloto, 2200 km., vraagpr. f 5000,–. Dr. Jaegerstr. 12, Heerlen.

Wegens omst. zeer mooie Opel CORSA LS '85, apk, wit. Tel. 045-711885.

Te k. KADETT, bwj.'79, apk, f 1700,–. Joost van Vondelstr. 90, Heerlen-Molenberg.

T.k. PORSCHE 924, bj. '81. Inruil mogelijk. Tel. 04748-2155.

OPEL Kadett 1200 SC, HB 3-drs., wit, bj. '85, km.st. ±35.000 f 11.750,-. 04490-26923.

HONDA Accord 4-drs., bj. '81, i.z.g.st. f 3450,-. 04490-27965.

Te koop div. gebruikte ONDERDELEN van recente personenauto's. Ook motoren. 045-216475 of 727711.

VOLVO 340 GL, '81, f 3750,–; Peugeot 504 Break, '80, f 3750,–; Opel Ascona, '78, f 1750,–; Renault 4 GTL, '80, f 1500,–; Fiat 131, '81, f 2500,–; Lada 2105, '85, f 5750,–; Mazda 626, '80, f 2000,–; Renault 4 GTL, '82, f 2750,–; VW Golf LX, '83, f 7750,–; Toyota Corolla, '80, f 3750,–; Volvo 240 GL, '81, f 7250,–; Volvo 264 GLE, '80, f 5500,–; Citroën GSA Pallas, '81, f 1750,–; Honda Prelude, '80, f 3500,–; Mini Special, '80, f 2250,–; Ford Granada, '82, f 6750,–; Ford Transit, '80, f 1750,–. Oirsbekerweg 27, Oirsbeek. 04492-3582.

Te k. FORD Escort bj. '75, apk gek. '89 (dec.). Vr.pr. f 500,-. Verdere inl. na 15.00 uur. Tel. 045-253936.

Te k. FORD Escort 1600 L bj. '86, f 13.200,-. Tel. 045-253063.

Te k. OPEL Ascona 1600 bj. '77. Vr.pr. f 1650,-, apk tot mrt. '89. Tel. 045-253063.

Te k. gevr. auto's vanaf 1978. Garage SCHAEPKENS. Tel. 04405-2896.

Te k. gevr. loop-, sloop- en SCHADEAUTO'S. Ik betaal de hoogste prijs in Limburg! 045-254049.

Te k. gevr. loop- + SLOOPAUTO'S, tel. 045-751399.

BESTELLERS, bussen en bedrijfsauto's, luxe auto's groot en klein, verhoogd en verlaagd, open laadbakken, enkel en dubbel cabines, ook diverse luxe auto's in alle prijsklassen. Donny Klassen B.V., Meerssenerweg 219, Maastricht. Tel. 043-635222 of 043-634915.

Te k. gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, sloop- of schadeauto's geen bezw. 045-723076 b.g.g. 045-727742.

Gevr. schade- SLOOPAUTO'S. Tel. 045-411480.

Wij geven het meeste voor uw AUTO. U belt, wij komen direct. Tel. 045-422610, ook 's avonds.

VOLVO 360 GLT, 5 drs., wit, okt. '85, 55.000 km, tel. 04756-3158.

Gebr. AUTO-ONDERDELEN van o.a. BMW, Ford, Opel, VW, enz. Robby's Auto-onderdelen, Akerstr. Nrd. 350. Tel. 045-224123.

Te k. Alfa ROMEO Junior 1600, bwj '72, import Italië, m. nieuw kenteken. Tel. 04756-2853.

Te k. FIAT Uno 60 S, bwj. 10-'86; Mercedes 200D, bwj. '78; Ford Escort, bwj. '84; Ford Fiesta, bwj. '80; Mazda 626, bwj. '81; Golf diesel, bwj. '77; Bedford vrachtwagen met kipper voor klein rijbewijs, bwj. '80. Industrieterrein De Koumen 124.

VW GOLF de luxe m., '80, met APK, zeer mooi, f 2950,–, 045-454087.

T.k. OPEL Ascona 1.6 S, hatchback, bwj. '83, pr. f 9500,–, 045-351606.

CITROËN GSA Club '81, nw.st., APK 2e mnd. '90. f 2.450,-. 045-415528.

Al vanaf f 575,– per maand een Mercedes-Benz bedrijfswagen

Blijft u duur rijden of kiest u een Mercedes-Benz bestelwagen?
Kies het zekere voor het onzekere ...
kies Mercedes-Benz.

N.B.: meer dan 11 jaar Nederlands meest verkochte bestelwagen. Informeer naar onze voorwaarden.

Truckcentrum Smeets MB Zuid-Limburg BV

Heerlen/Hoensbroek, Wijngaardsweg 55, tel. 045-224800
Maastricht, Akersteenweg 10, tel. 043-613200
Geleen, Rijksweg-Nrd. 125, tel. 04490-46333
20388 Prijzen vrijblijvend, excl. BTW

VW SCIROCCO GT type '80, APK, LPG, i.z.g.st. Heemskerkstr. 66, Heerlen-Meezenbroek.

Datsun CHERRY 1200 '79, APK, i.z.g.st. f 1700,-. Tel. 045-720951.

Te k. FORD Sierra 1.6 L5-drs., bwjr. '83, 62.000 km, i.st.v.nw. Mgr. Hanssenstr. 6, Nieuwenhagen.

Te k. Ford ESCORT 14 CL rood, 3-drs., mei '87, 38.000 km, nw. band., in uitst. st., 1e eigen. 045-319763.

Te k. VOLVO 360 inj., 2 ltr., 3-drs., groenmetal., juli '896. Km. 31.000. Tel. 04754-1050.

Prachtige FORD Escort XR 3, moet weg t.e.a.b. Houwer 28 Landgraaf. Tel. 045-322123.

MINI 1000 bwj. '80, i.z.g.st., sportvlg. + stuur + stereo f 1600,-. 045-217034.

OPEL Kadett 13 N 5-drs. t. '81, kl. rood, met trekh. en nw. apk in pr. st. f 3750,-. Tel. 045-259228.

VOLVO 345 autom., 5-drs. bwj. '81, i.z.g.st. Pr. f 7500,-. 045-253305.

Te k. OPEL Ascona bwjr. '83 in nw.st. met apk + trekh., luxe uitv., 4-drs., kl. goudmet. f 9000,-. Tel. 045-259228.

Te k. FORD Escrot '82 bravo i.z.g.st. + extr. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-229958.

Te k. GOLF C 1300 bwj. '83, nieuw model, sportvelgen. Koopje. Tel. 045-726716.

Te k. FIESTA 1.1 L bj. '77, motor '81. Nieuwe uitlaat. Pr. f 600,-. 045-723517.

Auto Aarts: INRUILERS: Opel Kadett GSI sedan '87; Opel Omega 2.3 D 1987; BMW 728 i 1982; BMW 316 1982; Seat Ronda 1.5 GLX '84, '85; Ford Taunus 2.0 aut. '81; Citroën Visa Super E '81. Div. goedkope inruilers. Hamstraat 211 Kerkrade. 045-412545.

Te k. FORD Escort 14 Cl 5-drs. bj. '11-'86 f 16.500,-. Inr. mog. 045-453572.

Te k. OPEL Manta 3-drs. 10-'78, apk 10-'89 i.z.g.st. f 2250,-. Tel. 045-316940.

Te k. OPEL Rekord GL bj. '85, 33.000 km. Inr. mog. Tel. 045-316940.

Weg. sterfgeval t.k. RENAULT 5 TL, als nieuw, bwj. aug. '87, 12.000 km. pr. f 12.500,-. Tel. na 18.00 uur 045-414986.

Mooie R5 GTL, bwjr. eind '80, 5-drs. Pr. f 1750,-. Tel. 045-422610.

Saab

99 LPG zilver	'82
99 4-drs. groen	'83
900I wit LPG	'84
900I 5-drs. blauw	'85
900 GLE aut. rood	'83
900 turbo 16S zilver	'84
900 4-drs. zilver	'86
900 turbo zilver airo	'86
900 turbo 16S + leer	'86

Lancia

Prisma 1600 wit	'85
Prisma 1600 inj. zwart	'87
Prisma 1600 blauw	'87
Thema I.E. blauw	'87
Thema V6 aut. bruin	'86

Overig

Ford Sierra 6 cyl.	'85
Fiat Croma turbo diesel	'87
Volvo 360 GLS	'85
Mitsubishi Colt rood	'87

Kompier

fe5Saab-Lancia-dealer
Akerstraat 150, Heerlen
Tel. 045-717755

Te k. CX REFLEX bj. '80, APK tot 25-5-'89, i.z.g.st. Patorystr. 12, Nuth.

Te koop Ford FIESTA Festival bj. '83, Dr. Philipsstraat 54, Hoensbroek.

Te k. Opel KADETT Caravan 3 drs. bj. '85, kleur antraciet-grijs lpg, trekhaak, i.z.g.st. Dr. Philipsstr. 54, Hoensbroek.

Te k. zeer excl. ,mooie Ford ESCORT 1.6 diesel bj. '85, inr. mog., vr.pr. f 10500,-, Prof. v.d. Waalstr. 8 Hoensbroek.

SEAT dealer, A.C.H., Jeugrubbenweg 20 (bij Randweg) te Hoensbroek. Tel. 045-222455 biedt met gar. te koop aan: Seat Ibiza 1.2 GL '87; Seat Ibiza Van diesel '86; Seat Malaga 1.5 GLX '88; Seat Ronda 1.2 GL '84; Subaru 1800 GL 4 WD '88; Subaru 1800 GL '85; Subaru 1300 3-drs. '84; Subaru 1300 '80 en '81; Subaru Mini '87 (2x); Renault R5 '85 en '81; Lada 2105 GL '83 en '82; Fiat Panda '81; Honda Civic '80 en '76; Mazda 323 '81 en '78; VW Derby '77; Opel Kadett '77; Austin Allegro '78; Fiat Ritmo diesel '80; Sunbeam 1000 '79; Fiat Polski '77; Citroën Visa GT '83; Alfa Sud 1.5 '81; Fiat 127 '79; Talbot Solara 1.6 GLS '81; Morris Marina '78; Peugeot 305 GL '79; VW Camper '80. Inr. en fin. mog. Dond. koopavond.

Terug van financieringsbank: BESTELBUS Citroën C 25 Benz, '83, f 6500,–. Emly H.O. Tel. 04490-23738/04498-54510.

Mazda Loven, Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451. MAZDA 323 HB 1.3, bj. '81, '83; Mazda 323 HB 1.5 GT, bj. '83; Mazda 323 HB 1.3 '83; Mazda 323 HB 1.3 GLX, '86; Mazda 323 Sedan 1.3 '81, '82, '83, '84, '86; Mazda 323 Sedan 1.5 '83, '86; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '84; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '86; Mazda 626 HB 1.6 GLX, bj. '84; Mazda 626 HB 2.0 GLX, bj. '87; Opel Kadett 1.2 S, bj. '82; Opel Kadett 1.2 S, bj. '83; Opel Kadett 1.2 S, bj. '84; Opel Ascona 1.6 S, bj. '84; Opel Manta 1.8 S HB, bj. '83; Ford Sierra 1.6, LPG, bj. '85; Ford Sierra 1.8 Laser, bj. '85; Ford Escort 1.3 3+6, bj. '82; Ford Fiesta 1.1 L, bj. '85; Honda Quintet Autom. 1+7, bj. '82; Mitsubishi Colt 1-GL, bj. '82; Nissan Cherry 1.3 GL, bj. '84; Toyota Corolla 1.3 DX '85; VW Jetta C 4-drs. '82. Te koop ± f 50.000,–; onder nieuwprijs Mercedes 260 SE 25-8-'87, 37.500 km, donkerblauwmetallic, 1e eigenaar, alarminstallatie, antenne- + luidsprekersset, centrale deurvergrendeling, buitentemperatuurmeter, velours bekleding, klapschuifdak (electrisch). A.B.S. Autobedrijf Loven Heerlen b.v., Palemigerboord 401, Heerlen. Tel. 045-722451.

Te k. van dame mooie VW JETTA L 5 autom., kl. beige, alles 100%. APK tot eind '89, bj. '81. Vr.pr. f 4500,-. Ernst Casimirstraat 2, Kakert/Landgraaf.

T.k. Opel KADETT 12 S rood, bjr. 1980, model 1981. Tel 045-218425.

Weg. omst. t.k. i.z.g.st. Opel KADETT 1.3 S hatchback, bjr. okt. '85, donkerblauw. Pr. n.o.t.k. Tel. 045-441981.

Ford Scorpio 2.0 5 bak '86 f 25500,-; Honda Prelude 1.8 5 bak '86 div. acc. f 23500,-; Ford Sierra 2.3 diesel 5 bak '86 f 18000,-; Ford Sierra 1.8 laser '86 f 18000,-; Ford Sierra 2.0 GL 5 bak lpg '83 f 12500,-; Ford Sierra 2.0 GL '82 f 10750,-; Ford Sierra 1.6 Laser lpg '85 f 15500,-; Ford Escort 1.6 L 5 bak div. acc. '85 f 14500,-; Opel Kadett 1.2 LS '86 f 15750,-; Opel Corsa 1.3 LS hatchback '87 f 14750,-; Opel Corsa 1.2 LS 2 deurs '87 f 14750,-; Opel Ascona 1.6 LS hatchback automaat '85 f 16500,-; Mazda 626 1.6 LX coupé '85 f 15000,-; Mitsubishi Galant 1.6 GL '86 f 17000,-; Renault 25 GTS 5 bak '86 f 23500,-; Renault 11 1.4 Broadway 5 d. '86 f 13500,-; Peugeot 505 Select 5 bak '85 f 15500,-; Nissan Bleubird 2.0 GL autom. lpg '85 f 13500,-; Nissan Stanza 1.8 GL 5 bak '83 f 9500,-; Mazda 626 automaat '82 f 6250,-; Toyota Camri 2.0 GLI autom. 5 d. '85 Inruil Financieren en Bovaggarantiebewijs Autobedrijf P. v DIJK EN ZN, Hompertsweg 33, Landgraaf (Schaesberg-Kakert) tel. 045-311729. Alle keuringen toegestaan.

Te k. BMW 316 AUTOMATIC bj. mrt. '86 kl. donkerblauw, 44000 km nw.st. f 22.900,-, 04752-2870.

OPEL Kadett 1.3 i.z.g.st. bj. 10-'79 nw. mod. D APK topt 10-'89 f 3500,- Oirsbekerweg 26, Oirsbeek, tel. 04492-3582.

te k. RENAULT 4 GTL bj. sept. '84. vr.pr. f 6500,-, inl. Sleedoornstraat 130 Echt, tel. 04754-1129.

Te koop VOLVO 244 GLT bj. 1980 i.z.g.st. Speciale uitvoering met stuurbekrachtiging, trekhaak, schuifdak, getint glas. Vraagprijs f 7600,-. Te bevragen Rijdtstraat 100, Susteren.

MAZDA 323 1.5 Sedan bj. '84 5-bak 4-drs. APK 10-'89 echt splinternieuw f 6950,-, 04406-14307.

Te k. RENAULT 4 F 6 bj. '79 APK safari z. g-lop. pr. n.o.t.k. 043-649387.

Te k. LADA 1200 cc 4 deurs bj. '79 APK aug. '89, vraagprijs f 1250,-, tel. 045-211622.

Te k. zeer mooie Ford TAUNUS 1600 met APK t/m nov. '89. Pr. f 2700,- (zien is kopen), Malbergstr. 17, Voerendaal (Kunrade).

Te k. RENAULT 14 TL 5 drs. bj. '81, incl. radiocass. APK, keur pr. f 1250,- i.z.g.st. tel. 045-463289.

Te k. GOLF aut. bj. '80 APK 6-'89 (z.mooi) f 2950,-, 04490-10646.

BMW 320 automaat bj. '79 kl. rood, schuifkanteldak, radiocass. APK 11-'89 f 3450,-, inr. mog. 04490-22932.

Te k. aangeboden Opel KADETT stationcar 12 S, lpg onderbouw bj. '82, 1e eigenaar moet weg, tel. 225901.

Te k. CITROEN GS bj. '78, APK tot sept. '89 i.g.st. f 800,-, 045-420697.

Te k. VOLVO 360 GLT, 3-drs., bwj. '86, bl.met. Te bevr. 04498-57459.

Te k. in st.v. splinternieuw Toyota COROLLA 13 DX Sedan bj. '84 nw. mod. '85 kl. grijsmetall. geen 2e zo mooi met keuringsrapport f 8750,-. Inl. 043-254462.

Mitsubishi COLT de Luxe bj. '80 Bordeauxmet. 3 drs. APK 1-'90 86.000 km. i.z.g.st. Vr.pr. f 3850,-. Tel. 045-319328.

Te k. 5 AUTO'S; Nissan 160B radio, trekh., bj. f 1950,-. Ford Granada 2.. sportwielen, radio/cass. trekh., '81 f 2400,-. Volvo 343 bj. '80 gasinstall. f 17.. . Fiat Ritmo 75 CL f 1750,-. Fiat Zastava Yugo 45 bj. '84 f 2450,-. Alle auto's APK en i.z.g.st. 3 mnd schriftelijke garantie. Tel. 045-323178.

Te k. OPEL Ascona 16 SR bj. '10-'79, 80.000 km, 4-drs, nw. uitlaat, trekh., schuifd., mooi blauwmet. Zr. i.z.g.st., apk gek. t. 12-'89 Vr.pr. f 1950,-. Tel. 04490-37810.

Te k. aangeb. door dame FIAT X 1.9 bj. '79, apk 4-'89, l.blauwmet., i.z.g.st., met elektr. rahmhevers. Tel. 04498-54687. Ook op zondag.

FORD Escort 13 L bravo, 5-drs., bj. '83, bl.met. f 8450,-. Tel. 04490-14427.

OPEL Corsa 12 S '84, sportieve uitv., wit f 7850,-. Tel. 04490-10165.

FORD Fiesta 1100 super sport, bj. '81 f 4750,-, i.z.g.st. Tel. 04490-15431.

KADETT 16 diesel hatchback, spec. Bj. '83 f 6960,-. Tel. 04490-24937.

Te k. MAZDA 323 bj. '78, apk, lpg. Goede motor f 350,-. Tel. 04490-11570.

Te k. OPEL Ascona B 2.0 GS, 5-gang, matig uitgel., verl. 10 JX 13 velgen, nwe 235 x 50 banden, apk, zwart f 6750,-. 04405-1962.

OPEL Kadet 1.3 N, 5-drs bj. '81, apk '90. Echt nieuwe auto f 5600,-. 04406-13137.

Te k. MERCEDES 190 D '86, kl. groenmetal., autom., schuifd., sportvelgen, diepergelegt leren bekleding, centr. deurverg., electr. spiegel, km. 33.000 Pr. f 38.500,-. Diepenbrockstr. 1 Heerlen, bij DSM.

RENAULT Le Car 1981, apk f 2450,-. Kissel 46 A Heerlen. Tel. 045-723142.

VW Jetta 1600 GLS met lpg 1980, apk f 2500,-. Kissel 46 A Heerlen. 045-723142.

Te k. VW Scirocco rog. GTI type '79, kl. zwart, verl. 3 mnd. oud, ats-velg. 15 x 7 + banden. 04405-2869.

Te k. VISA Super E '82, 68.000 km f 4250,-. Nwe band., accu, uitl. + schokbrekers. Tel. 045-251557.

Caravans tenten/boten

KERSTSHOW van 27 t/m 31 december by Camping Cars Ridderbeks. Caravans: Gruau, licht, compleet en zeer scherp geprijsd. Nu ook in grijs leverbaar. Predom: super lichtgewicht caravan, va. f 5.995,-. Vouwwagens: Scout, Trigano, Europa Camper. Camping-Cars Ridderbeks, Prinsenbaan 135, Koningsbosch. Tel. 04743-2213.

V.a. 27 dec. t/m 7 jan. van de oerdegelijke en stijlvolle Nederlandse Walker vouwwagens 4-6-8-10 pers. Zware kwaliteit van tentdoek en uniek eenvoudig opbouwsysteem. Kleuren, sunnygroen, doublette-rood en grijs, Olympigue-beige. Voor kwaliteit en service naar: De OLDE CARAVAN BV Sittard, Langs de Hey 7 ind. park nrd. tel. 13634.

Caravelair, Sprite en Eccles model 1989 is er! Nu ook in grijs interieur. BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade 04492-1870.

V.a. 27 dec. t/m 7 jan. KERSTSHOW: Van de nieuwe 1989 modellen Wilk luxe en Safari tourcaravans. Voor hen die oog hebben voor kwaliteit, luxe en betrouwbaarheid. Een oerdegelijke Duitse caravan, voorzien van alle komfort die een winter- en zomerkampeerder zal waarderen. tevens een uitgebreide onderdelen en accesoireshop. Voor kwaliteit en service naar de Olde Caravan BV Sittard. Langs de Hey 7 ind. Park Nrd. Tel. 13634.

Adria Caravan verhuur

bij de landelijke organisatie met 33 officiële Adria dealers.

Prijzen vanaf f 295,– per week

Aan het eind van het seizoen worden de huurcaravans verkocht. Huurders hebben eerste keus en spec. condities. Informatie en prijzen krijgt u bij de regionale Adria dealer. U vindt hem in de Gouden Gids of bij Adria Caravan Promotie Nederland: 078-180100..

CHATEAU- en Home-car dealer Ralon, ook voor jonge inruilers. Brommelen 58A Geulle, 043-645079.

Stacaravans

Atlas Brookwood Colorado en Tudor

Ook steeds inruilers voorradig.

Ralon Car. Imp.

Brommelen 58A, Geulle
Tel. 043-645079.

Te koop P.V.C. STACARAVAN 850×300. Hoofdstraat 84, Amstenrade, 04492-1860.

CARAVANS 1989. Vouwwagen: Alpenkreutzer, nu met extra winterkorting tot f 830,-. Caravans: Burstner, Hobby, Knaus. Nog enkele overjarige modellen met extra korting. Voortenten: Brand, Gerjak, Isabella, Trio, Walker. Caravan-import Feijts, Hoofdstraat 84, Amstenrade, 04492-1860.

a uitboeten straf ook tbr voor 31-jarige Roermondenaar

Vijftien jaar cel voor dubbele kindermoord

door jan a. c. de klerk

ROERMOND – Met vijftien jaar gevangenisstraf moet de 31-jarige Roermondenaar Bart van S. boeten voor de moord op zijn twee eigen kinderen Bartje (4) en Bibi (2). Na het uitzitten van die straf zal hij nog ter beschikking worden gesteld van de regering om psychiatrisch verpleegd te kunnen worden. De straf die de rechtbank in Roermond vrijdag oplegde is geheel gelijk aan de vordering die officier van justitie mr H. Fangman van het Openbaar Ministerie in Roermond twee weken geleden liet horen.

Bart van S. bracht zijn kinderen om het leven omdat hij hen naar zijn eigen zeggen de rampspoedige gevolgen van een echtscheiding wilde besparen.

In de late avond van zaterdag 28 augustus van dit jaar begon hij met de totale afrekening met het verleden door zijn woning aan de Donderbergweg in Roermond in brand te steken. Daarna ging hij met zijn twee kinderen in een gehuurde bestelauto op weg naar het Zeeuwse Renesse omdat hij vond dat de twee kleintjes voor hun dood nog een keer de zee moesten kunnen zien.

De laadruimte van de auto had hij toen al met zwart fluweel, de doopkaarsen van de kinderen en twaalf bloemenruikers ingericht als rouwkamer. Na terugkeer in Limburg volgden er wat omzwervingen in en om Roermond tot hij op weg ging naar Eindhoven. Onderweg daarheen sneed hij op een poarkeerplaats in Maarheeze de keeltjes van de Bart en Bibi door. Zijn voornemen om daarna ook zich zelf de hals door te snijden ging niet door omdat hij de pijn daarvan niet kon doorstaan.

Kaal geschoren en met een zwart kruis op de schedel getekend meldde hij zich zelf die zondag in augustus bij de politie in Roermond. De auto met de lijkjes van zijn kinderen had hij voor de deur van het politiebureau geparkeerd.

De gewezen luchtmachtmilitair Bart van S. heeft volgehouden dat hij zijn kinderen uit liefde voor hen de dood heeft ingejaagd. Het bijbelverhaal over Abraham die zijn zoon wilde offeren aan God had hem daarbij voor ogen gestaan.

Spoed bij aanvragen van kinderbijslag

MAASTRICHT – Bij het districtskantoor van de Sociale Verzekeringsbank in Maastricht wordt thans gewerkt aan een verdere automatisering waardoor het gewenst is nieuwe aanvragen zo spoedig mogelijk in te zenden. Vanaf 2 januari dient dat te gebeuren met aanvragen over het eerste kwartaal 1989. Van aanvragen over het vierde kwartaal 1988 die zijn of worden ingezonden zal uitbetaling plaatsvinden vóór 1 februari aanstaande. Het districhtskantoor Maastricht beschikt sinds kort over een nieuw telefoonnummer: 0 43 - 29 82 98.

Kerstwandeling in Arcen

ARCEN – Stichting het Limburgs Landschap houdt op Tweede Kerstdag om 14.00 uur een speciale sfeerwandeling door het natuurgebied van het landgroed Arcen. Het vertrek is vanaf het Informatiecentrum van de stichting in het poortgebouw van het kasteel. De binnenplaats is sfeervol aangekleed. In het koetshuis is gratis erwtensoep verkrijgbaar. Aan de wandeling zijn geen kosten verbonden.

Gezinnen gaven meer geld uit

HEERLEN – De gezinnen hebben in het derde kwartaal van dit jaar 2,3 procent meer geld uitgegeven dan in dezelfde periode vorig jaar. Het Centraal Bureau voor Statistiek heeft dit bekend gemaakt.

De consumptieve bestedingen van de gezinnen namen in de eerste negen maanden met 1,4 procent toe. De bestedingen stegen ondanks aanzienlijk minder gasverbruik (-15 procent) en dalende autoverkopen (-11 procent).

Aan voedings- en genotsmiddelen werd in het derde kwartaal 1,2 procent meer uitgegeven. Over de eerste negen maanden was de stijging 1 procent. Ook aan duurzame goederen werd meer besteed: 1,5 procent meer in het derde kwartaal en 0,7 procent meer in de periode tot en met september.

Blerick krijgt groot koelhuis

VENLO – Eurofrigo BV gaat op het industrieterrein Groot-Boller III in Venlo-Blerick een koelhuis bouwen met een inhoud van 100.000 m3. Met de bouw en inrichting is een bedrag gemoeid van 15 miljoen gulden.

Eurofrigo heeft al een koelhuis in Melick-Herkenbosch waar men over 65.000 kubieke meter koelruimte beschikt. Omdat Venlo door de internationale spoor- en wegverbindingen gunstiger gelegen is, heeft Eurofrigo besloten af te zien van de eerder geplande uitbreiding in Melick en een nieuw koelhuis in Venlo te bouwen waar in de beginfase zeven mensen te werk gesteld zullen worden.

Eurofrigo is sinds enkele maanden een volledige dochter van de Japanse koelgigant Nichirei. Dit bedrijf heeft in Japan 143 koel- en vrieshuizen en is daarnaast in dit land de grootste producent en distributeur van diepvriesartikelen.

● *Meer coördinatie in de grensgebieden over aanleg golfbanen acht het bestuur van de Euregio Maas/Rijn gewenst.* Archieffoto: DRIES LINSSEN

Pleidooi voor meer overleg over golfbanen

Van onze verslaggever

AKEN – De inrichting van vakantieparken en golfbanen in de Euregio Maas/Rijn moet beter worden gecoördineerd. Dat is althans de opvatting van de regioraad, een commissie die een onderdeel vormt van de Duitse werkzaamheden ten behoeve van de Euregio Maas/Rijn.

Tijdens de jongste zitting van de regioraad werd benadrukt dat de hoeveelheid golfterreinen en vakantieparken dermate groot wordt dat er milieutechnische problemen in de Euregio kunnen ontstaan. Gedoeld werd met name op de projecten van Center Parcs en Teta Golf in het Belgische deel van de grensregio, waar te zamen met bijvoorbeeld een tweehonderd bedden tellend hotel, eigen toegangswegen en parkeerplaatsen worden gecreëerd.

De openstelling van de binnengrenzen van de Europese Gemeenschap met ingang van januari 1993 zal voor de regio Aken vooral positieve ontwikkelingen tot gevolg hebben voor de machinebouw- en electrotechnische industrie. Die mening werd geuit door Josef Hessing, een hoge ambtenaar van de deelstaat Noordrijn-Westfalen.

Volgens Hessing kan een zich verder ontwikkelende gemeenschappelijke markt echter ook problemen veroorzaken voor de mijn- en textielindustrie als gevolg van de toenemende concurrentie uit het buitenland.

Hessing legde er evenwel de nadruk op dat kleine en middelgrote bedrijven door hun grensoverschrijdende ervaring en talenkennis de mogelijkheden van een open EG-markt ten volle zullen kunnen benutten. In dit verband pleitte hij dan ook voor bijscholingscursussen binnen deze sector.

Anderhalf jaar cel voor poging tot verkrachting

MAASTRICHT – Een 23-jarige Maastrichtenaar, die begin september had geprobeerd een vrouw in haar huis te verkrachten, is door de rechtbank veroordeeld tot achttien maanden gevangenisstraf met aftrek van voorarrest.

De officier van justitie had twee jaar hechtenis geëist. Een civiele vordering van het slachtoffer van 1500 gulden (smartegeld en schadelvergoeding) werd door de rechtbank toegewezen.

De rechtbank oordeelde de verdachte schuldig aan de poging tot verkrachting. De jongeman had zich bovendien al eerder schuldig gemaakt aan tal van misdrijven. Een onderzoek van prof. Van Leeuwen had uitgewezen dat de Maastrichtenaar slechts verminderd toerekeningsvatbaar was. Een gevangenisstraf achtte de rechtbank dan ook op zijn plaats. Het gebruik van het verdovend middel 'speed', waaraan de verdachte zijn gedrag weet, was niet door de rechtbank in haar overwegingen meegenomen.

CNV organiseert twee cursussen

Van onze verslaggever

HEERLEN – Het CNV (Christelijk Nationaal Vakverbond) in Limburg organiseert begin volgend jaar een tweetal cursussen. Te weten een belastingcursus (voor het invullen van de aangiftebiljetten) en een cursus AAW-WAO (deze geeft inzicht in deze wetten en de voorzieningen, procedures en doelgroepen).

De belastingcursus start op 5 januari '89 (van 20.00 tot 22.00 uur) en vervolgens nog zeven lessen van twee uur per week. Niet-leden betalen f 35 inschrijfgeld. Aanmelding onder nummer ☎ 045-719342 of schriftelijk (tot uiterlijk 28 december): CNV-bureau Limburg, St. Franciscusweg 15 te Heerlen.

De AAW-WAO-cursus start 19 januari '89 en vervolgens 26 januari en 2 februari van 14.00 tot 16.00 uur. Kosten f 30 voor niet-leden. Inschrijven voor 10 januari onder nummer ☎ 045-719342 of schriftelijk: secr. 'Anders Actieven' CNV-Limburg, p/a Rosastraat 31, 6191 ST-Beek.

Examen

Aan de faculteit Educatieve Opleidingen van de Hogeschool Katholieke Leergangen zijn geslaagd: J. Huveneers uit Eijs en C. Joosten uit Venlo.

Taalstrijd is voornamelijk iets van de politici, ook in de Voerstreek

Een dikke streep door België

Van onze correspondent

VOEREN – Er zijn geen grensovergangen, geen slagbomen en geen douaniers. Toch is aan de andere kant van de grens alles anders. Daar spreekt men een andere taal, ziet het landschap er anders uit en hebben de huizen een andere stijl. Maar je bent nog altijd in hetzelfde land.

Dat je de grens bent gepasserd zie je het eerst aan de wegwijzers. Je rijdt niet meer naar Luik maar naar Liège, Wouteringen heet hier Otrange, Borgworm is plots Waremme en Ronse wordt Renaix. Soms staan beide benamingen op één bord. Maar vaak is er dan een doorgekalkt, alsof het om een vergissing ging.

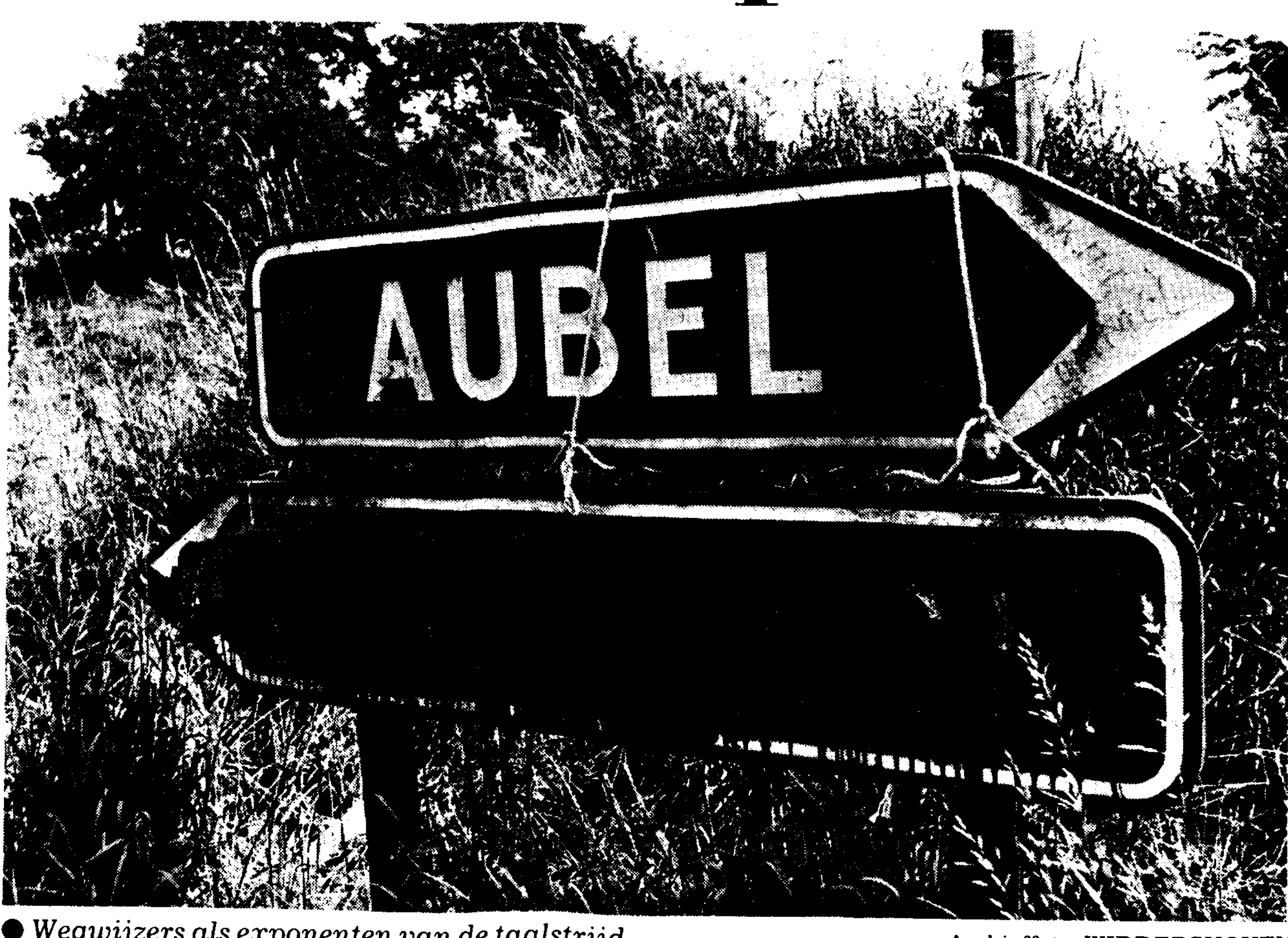
Die 'onzichtbare zichtbare' grens doet wat elke grens doet: zij verdeelt. Tussen mensen die een andere taal spreken, die andere gewoonten hebben. Tussen mensen die elk hun eigen 'nationaal' gevoel chebben, en maar weinig affiniteit kennen met die mensen aan de 'overkant'.

Toch wonen zij in hetzelfde land. Want terwijl straks in heel Europa de grenzen moeten wegvallen en Europa één wordt, trekken de Belgen met een steeds dikker potlood een streep door hun land. Een streep die nu op de landkaarten nog niet te zien is, maar ook dat zal veranderen.

Nog even en dan zijn Vlaanderen en Wallonië bijna zelfstandige staatjes-in-de-staat geworden. Dan bestaat België als eensheidsstaat nog minder dan het ooit heeft gedaan. Dan is ook officieel geworden wat de Waalse socialist Jules Destree in 1912 aan koning Leopold schreef: Sire, er zijn geen Belgen meer.

Voetvolk

De afgelopen maanden hebben regering en parlement de federalisering van België vorm gegeven. De beide landsdelen hebben al ieder een eigen (deel)regering en (deel)parlement, maar die krijgen nu meer bevoegdheden, meer zelfstandigheid en vooral meer geld om aan die eerste twee vorm te geven.

● *Wegwijzers als exponenten van de taalstrijd.* Archieffoto: WIDDERSHOVEN

De grens die in België al vele jaren de Nederlandssprekenden en scheidde, wordt daarmee een echte grens. Een Waal heeft niets meer te zeggen over de Vlamingen. En andersom, maar vooral het eerste is bijna een eeuw lang de gewoonte in België geweest. De Wallon maakte de dienst uit, de Vlaming was voetvolk.

Pas na de oorlog herwonnen de Vlamingen het gezag over 'hun' deel van het koninkrijk en daarmee hun zelfrespect. Tegelijk met de instorting van de staal-, textiel- en steenkolenindustrie in Wallonië krabbelde het agrarische Vlaanderen uit het dal en werd de economische motor van de Belgische staat.

Nu wordt het meer dan ooit Vlaanderen voor de Vlamingen en voltrekt zich de scheiding van België langs de grens die in 1962 dwars door het land werd getrokken om de vrede tussen de beide taalgroepen te bewaren. Een grens die, gezien haar grilligheid op de kaart, pas na veel gemillimeter kon worden getrokken.

Bordje

Wie een landkaart pakt en langs de lineaal een lijn trekt van het Nederlandse Maastricht naar het Franse Lille weet ongeveer hoe de taalgrens loopt. Maar het is geen rechte lijn. Op sommige plaatsen in België is een ritje van een handvol kilometers genoeg om wel tot vijf keer toe de onzichtbare grens te overschrijden.

Maar nergens staat een bordje dat aangeeft of we in Vlaanderen dan wel in Wallonië zijn. Het ene dorp kan Vlaams zijn, het ernaast net weer niet. Nu staat dat allemaal duidelijk op papier, maar voor 1962 werden primitievere methoden gebruikt om vast te stellen tot welke taalgroep een plaats hoorde.

Toen was er de taaltelling, waarbij op het platteland soms de plaatselijke koddebeier de deuren langs ging om iedere ingezetene naar zijn taalvoorkeur te vragen. Op soms gewoon thuisbleef en vanachter zijn bureau zelf de lijsten invulde. Lang niet iedereen was het dan ook eens met de uitslagen.

Toen de officiële taalgrens werd vastgesteld gingen ambtenaren de dorpen en gemeenten bezoeken om aan 'Brussel' verslag uit te brengen over het taalgebruik dat zij daar hadden aangetroffen. Volgens de anecdoten was een bezoek aan het dorpscafé soms al genoeg: praatte men daar Frans, dan was het dorp kennelijk Waals.

Bedriegelijk

Maar dat was en is ook nu bedrieglijk. Het leven langs de taalgrens beantwoordt in de meeste gevallen niet aan het cliché dat we er door de Voerkwestie van kennen. Wie nu dorpjes langs de taalgrens bezoekt merkt immers al gauw dat de inwoners maling hebben aan taalgrenzen.

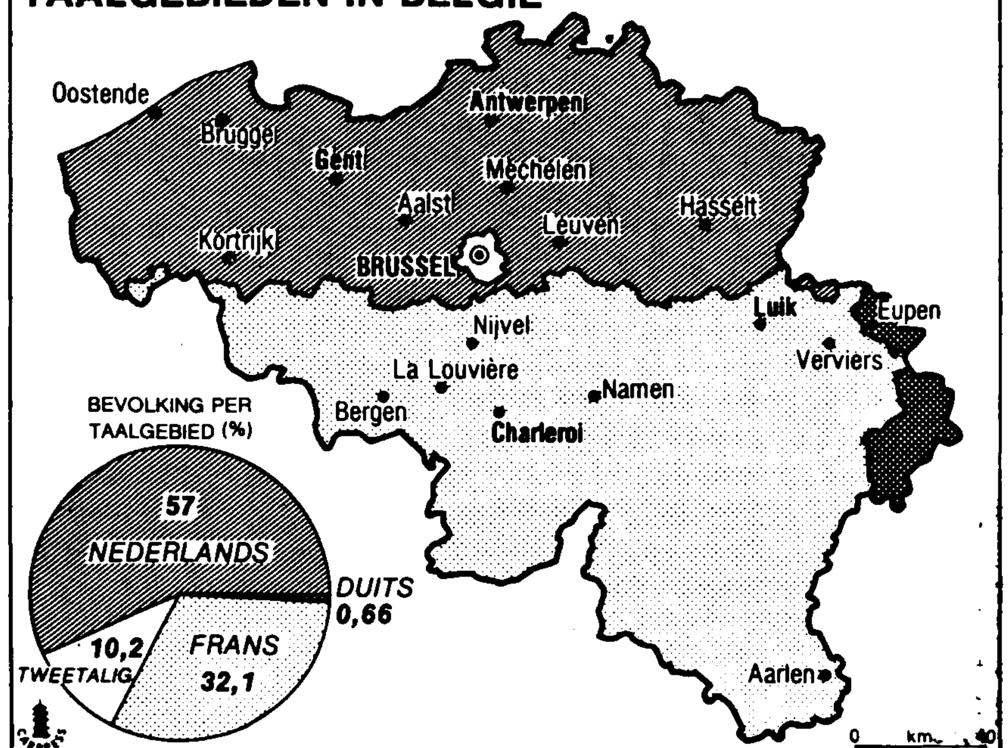
In het café wordt door elkaar Vlaams en Frans gesproken. Men schakelt gemakkelijk van de ene op de andere taal over, net zoals het uitkomt. Soms worden ook in één gezin de twee talen dooreIkaar gebruikt. Daar waar de scheiding tussen Vlaanderen en Wallonië op de kaart het duidelijkst is, is de scheiding tussen de mensen vaak het kleinst.

„Daar wonen de echte Belgen", zegt men wel. Belgen die van al dat politieke gedoe vaak niets moeten hebben. Om de zaak-Happart lacht men maar wat. In vrijwel alle taalgrensgemeenten spreekt de burgemeester beide talen en wordt ieder te woord gestaan in de taal die hij of zij het best verstaat. Taalproblemen zijn daar vrijwel nooit, of het moet in verkiezingstijd zijn.

De taalstrijd is vooral iets van de politici, zo voelen veel van die gewone Belgen het. Het zijn ook de politici die voor de taalrellen verantwoordelijk zijn. Die het Voer-probleem hebben gecreëerd, die de rare situatie in en rond Brussel tot stand hebben laten komen.

In de Vlaamse provincie Brabant volgt de taalgrens immers niet zoals overal elders de provinciegrenzen. Brussel, de officieel tweetalige hoofdstad maar waar driekwart van de bevolking Frans spreekt, ligt geheel in Vlaanderen. De taalgrens loopt onder de stad door en verdeelt de provincie.

Brussel is altijd een geval apart geweest. Het was ooit de bedoeling van Brussel een hoofdstad voor Vlamingen en Walen te maken met gelijk rechten voor iedereen. Per slot van rekening was de stad al sinds 1932 officieel tweetalig. Maar de agglomeratie is sindsdien steeds meer verfranst.

Apartheidspolitiek

Bij het trekken van de taalgrens werd die agglomeratie in 1963 opgedeeld in de stad, het Vlaamse arrondisement Halle-Vilvoorde en een apart arrondisement voor een zestal zogenaamde 'faciliteiten-gemeenten' die tegen Brussel aanliggen: Linkebeek, Drogenbos, Kraainem, Wezembeek-Oppem, Wemmel en Sint-Genesius Rode.

Daar werd een soort apartheidspolitiek ingevoerd. Het waren officieel Vlaamse gemeenten, maar met faciliteiten bij het bestuur voor de grote franstalige groep. Die kon in het Frans geholpen worden op de gemeentehuizen en kon ook documenten in het Frans krijgen.

Maar die faciliteiten zetten de deur open voor een massale 'inwijking' van Franstaligen, en nu kent nog maar een van de zes Vlaamse gemeenten een Nederlandstalige meerderheid. De Franstaligen hebben de zaak overgenomen en nu moeten Vlamingen vaak moeite doen om in het Nederlands te woord te worden gestaan.

Bij de recente verkiezingen werd zelfs geruzied omdat zowel Vlamingen als Franstaligen zich in een faciliteitengemeente lieten inschrijven, terwijl zij in werkelijkheid in een andere gemeente woonden. Alleen met als doel om wankele Vlaamse of Waalse meerderheden een steuntje in de rug te geven.

Dergelijke problemen zijn er ook nog in de negentien gemeenten die samen 'Groot-Brussel' vormen en officieel tweetalig zijn. Maar in de praktijk valt het veel Vlamingen nog moeilijk om in het Brusselse erkenning te krijgen. Pas nu hun aantal groeit (ongeveer een kwart van de bevolking van de hoofdstad) komt daar een kentering in en komen de Vlamingen voor hun rechten op.

Zij hebben een lange weg moeten gaan. Nog maar zes jaar geleden bijvoorbeeld was er het (verijdelde) plan van de Schaarbeekse burgemeester Nols om in de hal van zijn stadhuis speciale loketten voor Vlamingen te maken. Kleine apartheid, noemt men dat in Zuidafrika.

Of zoals die lagere school in Laken (Brussel) waar nog in 1985 werd besloten een heg over het schoolplein aan te leggen om de Vlaamse en Waalse kinderen uit elkaar te houden. Maar dat soort uitwassen komt steeds minder voor en nu maakt een gefederaliseerd België zich op voor de taalvrede.

Intussen beginnen steeds meer Walen Nederlands te leren. Het Waalse ministerie van onderwijs voert een campagne om op de Waalse scholen het onderwijs in de andere landstaal te bevorderen. Maar of dat voor meer begrip tussen de landsdelen zal leiden is nog maar de vraag: volgens een recent onderzoek leren de Vlamingen, die zich altijd op hun tweetaligheid konden laten voorstaan, nu immers liever Engels dan Frans...

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

Onze cliënt, KMF B.V. te Panningen (L), is een zelfstandige werkmaatschappij van de Akatherm Holding B.V. De bedrijfsactiviteiten concentreren zich op de kunststofverwerkende industrie. KMF telt 70 medewerkers en is gespecialiseerd in toepassingen van hoogwaardige technische kunststoffen voor industriële toepassingen. Het bedrijf beschikt over een modern produktie-apparaat en zeer gemotiveerde medewerkers en onderscheidt zich in de markt door het hoge kwaliteitsniveau en de grote mate van klantvriendelijkheid. Voor de onlangs opgestarte spuitgietafdeling welke beschikt over een uitermate 'up to date' machinepark zijn wij namens onze cliënt op zoek naar een m/v

KMF

MTS - WTB'er

voor wie spuitgieten en/of matrijzen 'werkbare' begrippen zijn

De baan:
- Na een inwerkperiode krijgt U als produktievoorman de verantwoordelijkheid van 1 van de 3 teams die continudienst gaan draaien.
- U begeleidt bij het inbouwen van matrijzen, afstellen van machines en U voert zelfstandig kleine reparaties uit.
- U bent verantwoordelijk voor de totale gang van zaken m.b.t. het produktieproces.
- Gezien de groeiverwachtingen van de spuitgietafdeling geeft U op termijn leiding aan een groep medewerkers.
- U rapporteert rechtstreeks aan de manager van de spuitgietafdeling.

Gevraagd:
- Praktisch ingestelde technicus* met ervaring in spuitgiettechnieken.
- Leidinggevende capaciteiten gekoppeld aan een zelfstandige manier van werken.
- Leeftijd tussen 25-35 jaar.

*LTS'ers met ruime relevante ervaring worden ook uitgenodigd te reflecteren.

Geboden:
- Een uitdagende verantwoordelijke baan in een succesvol, sterk groeiend bedrijf met een zeer modern produktie-apparaat.
- Een bedrijf waarbij openheid, aandacht voor mensen en betrokkenheid centraal staan.
- De mogelijkheid om over een aantal jaren door te groeien in de organisatie.
- Een uitstekend salaris met prima secundaire arbeidsvoorwaarden (incl. eventuele verhuiskostenregeling).

Bent U de werktuigbouwkundige met de relevante ervaring die wij zoeken? Schrijf dan Uw brief met c.v. voorzien van ref.nr. 71.5622 naar
Mercuri Urval B.V.,
Waagstraat 8,
5611 KZ Eindhoven.

Mercuri Urval

HOVUMA
MAGAZIJNSTELLINGEN

HOVUMA B.V. is een zelfstandige onderneming, gericht op het produceren en verkopen van een uitgebreid assortiment magazijnstellingen.
Het bedrijf is gevestigd in Reuver(L) Nederland.

Binnen de onderneming is de functie vacant van:

HOOFD TEKENKAMER (m/v)

Voor een goede vervulling van deze functie dienen de kandidaten aan onderstaande voorwaarden te voldoen:

Leeftijd : - vanaf 35 jaar
Opleiding : - HTS-werktuigbouwkunde
- ervaring met cad-systeem is voor de toekomst gewenst
Taken : - offertes uitwerken
- statische sterkteberekeningen maken
- lay-outs verzorgen
- opdrachten uitwerken

Na een gedegen inwerkperiode wordt verwacht dat hij/zij leiding gaat geven aan een 4-tal medewerkers op de tekenkamer, verder zal dan projektbegeleiding en produktontwikkeling tot de taken gaan behoren.
Hij/zij rapporteert aan de bedrijfsleider.

Belangstellenden voor deze met goede arbeidsvoo... den gehonoreerde functie worden verzocht hun schrift... sollicitaties binnen 14 dagen te richten aan:

Mevrouw H. C. W. Hovers-van Lierop, directeur
van Hovuma Magazijnstellingen B.V.
Henri Hermansstraat 1
Postbus 4791, 5953 ZK REUVER

Sollicitanten dienen rekening te houden met de mog... heid dat een psychologisch onderzoek deel uitmaak... de sollicitatieprocedure.

Welke jonge bedrijfskundige wil brede ervaring opdoen bij de gemeente Geleen?

Voor het stafburo Planning en Control zoekt gemeente Geleen een academicus met een bedrijfskundige opleiding. Binnen de hoofdafdeling 'Beheer en ontwikkeling van het grondgebied' levert dit buro een belangrijke bijdrage aan het logistiek management.

De nieuwe medewerker zal het eerste jaar voornamelijk opdrachten krijgen gericht op de uitvoerende afdeling 'Onderhoud': het struktureel verbeteren van het beheer van het voertuigenpark, werkmethoden en werkplanning, administratieve organisatie en begrotingsprocedure.

Na dit eerste jaar volgt een verdere uitbouw van de funktie in de richting van coördinatie, procesbeheersing en verbetering van de efficiency binnen de gehele hoofdafdeling.

Voor kandidaten zonder ervaring bieden wij bij een volledige werkweek maximaal ƒ 3.284,- bruto per maand. Bij gebleken geschiktheid is een snelle doorgroei mogelijk. De funktie kan in deeltijd vervuld worden.

Voor geïnteresseerden ligt een uitgebreid informatieblad klaar op afdeling Personeel en Organisatie, telefoon 04490-42441.

Schriftelijke sollicitaties kunt u, tot uiterlijk 12 januari 1989, sturen ... Postbus 510, 6160 AP Geleen, onder vermelding van vakaturecode GW2788-D in linkerbovenhoek van brief en enveloppe.

GEMEENTE GELEEN

FIAT SITTYCAR SITTARD

FIAT Dealer voor Sittard - Geleen e.o. vraagt

Topautoverkoper

die na gebleken geschiktheid wordt benoemd tot

Algemeen bedrijfsleider

De functie omvat:
- Het zelfstandig verkopen van min. 150 nieuwe Fiats en inruilauto's.
- Het leiding geven aan acht jonge enthousiaste medewerkers.

Sittycar vraagt:
- Ervaring in autoverkoop.
- IVA, MTS, HTS of gelijkwaardige opleiding.
- Enthousiasme en inzet. Leeftijd 25-35 jaar.
- Bij voorkeur wonend in Sittard/Geleen of directe omgeving.

Uw schriftelijke sollicitatie met pasfoto wordt vertrouwelijk behandeld door Directie Sittycar,
Pr. Kennedysingel 8, 6137 AB Sittard.

Randstad heeft volop werk

Personeelsfunctionaris

U kunt gaan werken bij een groot bedrijf in de omgeving van Sittard. U heeft min. 2 jaar bedrijfservaring en een voltooide opleiding HBO PW of HTS Bedrijfskunde. U gaat werken in een team van personeelsfunctionarissen en uw aandeel zal daarin zijn het zorg dragen voor 350 werknemers. De opdracht gaat lange tijd duren.
Informatie bij Esther Linders, tel. 045-45 15 00, Kerkrade, Hoofdstraat 35a.

LTS'ers C-niveau

U kunt gaan werken bij een kunststofverwerkend bedrijf in volcontinudienst. U heeft uw LTS-diploma behaald en weet van aanpakken. De opdracht gaat lange tijd duren.
Informatie bij Geke Kooy, tel. 045-71 87 22, Heerlen, Akerstraat 26.

Natuurlijk zijn mannen èn vrouwen welkom.

randstad uitzendbureau

Macintosh omvat een groep sterk expanderende ondernemingen in binnen- en buitenland die zich richten op detailhandel in duurzame consumptiegoederen en op produktie van en handel in kleding. De omzet bedraagt ruim ƒ 1 miljard en het aantal medewerkers 6.500.
Eén van de afdelingen binnen de houdstermaatschappij Macintosh N.V., gevestigd te Stein, is Concern-Controlling. Voor deze afdeling zoeken wij op korte termijn contact met kandidaten voor de functie van:

assistent concern-controller (m/v)

Uw functie:
In deze functie bent U verantwoordelijk voor het begeleiden van de controlling-werkzaamheden van een aantal werkmaatschappijen. Deze houden o.a. in het overleg (doen) voorbereiden en de evaluatie van:
- budgetten en meerjarenplannen;
- resultatenanalyse;
- management-informatie;
- investerings- en projectvoorstellen.

Tot Uw functie behoren eveneens het participeren in het opstellen van het concernbudget en meerjarenplan, het voorbereiden van periodieke informatie voor de Raad van Bestuur en Holding-Directie alsmede het deelnemen aan projecten betreffende logistiek, informatica en marketing. Voor een goede uitvoering van Uw taken communiceert U rechtstreeks met de controller van de werkmaatschappijen.

Plaats in de organisatie:
U rapporteert direct aan de concern-controller.

Uw profiel:
U heeft een voltooide academische opleiding bedrijfseconomie of -econometrie (eventueel met aansluitende accountancy opleiding) dan wel bedrijfskunde en U beschikt, zowel mondeling als schriftelijk, over goede communicatieve vaardigheden, ook in de moderne talen.

U bezit minimaal 2 jaar ervaring als "junior" in een soortgelijke functie, bij voorkeur uit een omgeving van "consumerproducts". Kennis en/of ervaring op een of meerdere van de terreinen van marketing/logistiek/informatica is een pré. Uw leeftijd is niet ouder dan 30 jaar. De functie wordt door ons niet als een eindfunctie beschouwd.

Informatie en sollicitatie:
Voor nadere informatie over de functie kunt U contact opnemen met Drs. J.H.A. Janssen, Concern-Controller, telefoon 04490-31234 (Macintosh N.V.).
Uw sollicitatie, met bijvoeging van een curriculum vitae, kunt U toezenden aan Drs. W.M.M. van Baal, Hoofd Concern Personeel & Organisatie, Postbus 1, 6170 AA STEIN.

Macintosh

Binnen de Verplegingsdienst van Huize Maasveld te Maastricht is de vacature te vervullen van

plaatsvervangend afdelingshoofd m/v

Taken:
- het assisteren en zonodig vervangen van het afdelingshoofd;
- het mede verrichten van alle werkzaamheden die betrekking hebben op het verzorgen, begeleiden en behandelen van de bewoners.

Vereisten:
- diploma verpleegkundige Z, B, HBO-V;
- enige jaren ervaring in zwakzinnigenzorg;
- leidinggevende kapaciteiten.

Werktijden:
- wisselende diensten (inklusief weekenden).

Arbeidsvoorwaarden:
- conform de CAO voor het Ziekenhuiswezen.

Nadere informatie omtrent deze vacature en het niveau van de bewoners, kan telefonisch worden ingewonnen bij de heer C. van Gestel, Hoofd Verplegingsdienst Huize Maasveld (telefoon 043-610400).

Binnen de Verplegingsdienst van Huize Op de Bies is de vacature te vervullen van

verpleegkundige m/v (43,75%)

voor de avonddienst

Taken:
- het verrichten onder verantwoordelijkheid van het afdelingshoofd van alle werkzaamheden die betrekking hebben op het verzorgen, het begeleiden en het behandelen van de bewoner.

Vereisten:
- diploma Z-verpleegkundige of HBO-V.

Werktijden:
- 7 avonddiensten van 17.00-22.00 uur per 14 dagen (inclusief weekenden). Genegen in voorkomende gevallen op andere tijden werkzaam te zijn.

Arbeidsvoorwaarden:
- salariëring volgens de Funktiewaardering Gezondheidszorg;
- alle overige arbeidsvoorwaarden conform de CAO Ziekenhuiswezen.

Nadere informatie omtrent deze vacature kan telefonisch worden ingewonnen worden bij Mevrouw M. Schielen, Hoofd Verplegingsdienst (04404-1751, toestel 118).

Binnen de Stichting zijn de navolgende vacatures te vervu...

verpleegkundigen m/v (100%)

voor onze instituten Huize St. Anna te Heel en Huize Ma... te Maastricht.

Taken:
- het verrichten onder verantwoordelijkheid van het afde... hoofd van alle werkzaamheden die betrekking hebben o... verzorgen, het begeleiden en het behandelen van de p...

Opleiding:
- diploma Z-verpleegkundige of HBO-V.

Aard dienstverband:
voor onbepaalde tijd en bepaalde tijd.

Nadere informatie kan ingewonnen worden bij de Heer C. van Gestel, Hoofd Verplegingsdienst Huize Maasveld (tel. 043-610400) en de Heer L. Hintzen, Hoofd Verpleg... Huize St. Anna (tel. 04747-1641).

In Huize St. Anna te Heel, Huize Maasveld te Maastricht, ... Op de Bies te Schimmert bestaat tevens de mogelijkheid ... ter opvang van afwezigheid van vaste medewerkers (bijv. ...) – te werken als

tijdelijke kracht m/v

Vereisten:
- diploma Z of HBO-V;
- bereidheid om te werken in wisselende diensten voor ... periode.

Arbeidsvoorwaarden:
- oproep geschiedt afhankelijk van situatie;
- geen plicht om aan de oproep gevolg te geven;
- betaling per gewerkt uur.

Nadere informatie kan ingewonnen worden bij de afdeling Personeelszaken in Huize St. Anna (tel. 04747-1641), Huize Maasveld (tel. 043-610400) en Huize Op de Bies (tel. 04404-17...).

Voor alle vakante funkties geldt dat de arbeidsvoorwaarden conform de CAO voor het Ziekenhuiswezen van toepassing zijn.

Schriftelijke sollicitaties, binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad, te richten aan de Algemeen Direkteur van onder... Stichting, Postbus 5001, 6097 ZG Heel.

Stichting "St. Anna"
Centra voor Zwakzinnigenzorg

De Stichting St. Anna beheert 3 instituten voor zwakzinnigen, te weten: Huize St. Anna te Heel, Huize Op de Bies te Schimmert en Huize Maasveld te Maastricht. Hier verblijven circa 10... geestelijk gehandicapten.

bioscopen

● HEERLEN
Royal: Kerstavond gesloten. Willow, dag. 15 18.15 en 21 uur. **Rivoli:** Kerstavond gesloten. Scrooged, dag. 16 19 en 21.30 uur. De Reddertjes, dag. 14.30 uur. **Maxim:** Kerstavond gesloten. Beetlejuice, dag. 15 17 19.15 en 21.30 uur. **H5:** Kerstavond gesloten. Moonwalker, dag. 14.30 16.30 18.45 en 20.45 uur. Who framed Roger Rabbit, dag. 14 16.30 17.45 19 21.15 en 21.30 uur. Frank en Frey, dag. 14.15 en 16 uur. Pippi Langkous, dag. 14 en 16 uur. Coming to America, dag. 14 16 18.45 en 21 uur. Die Hard, dag. 18.15 en 21 uur. **De Spiegel:** The Name of the Rose, vrij t/m ma 21 uur. **Kinderfilmhuis De Spoel:** De sneeuwkoningin, wo 15 uur.

● SCHAESBERG
Autokino: Beetlejuice, dag. beh. za 20 uur. Die Hard, dag. beh. za 22.15 uur. Bambi, ma 18 uur.

● MAASTRICHT
Mabi: Kerstavond gesloten. Willow, dag. 14.30 en 21 uur, zo t/m wo ook 18.30 uur. De Reddertjes, zo t/m wo 14.30 uur. Beetlejuice, dag. 14.30 en 20.15 uur, zo t/m wo ook 18.15 uur. Coming to America, zo t/m wo 18.15 uur. Big, dag. 14.30 en 21.15 uur, zo t/m wo ook 18.45 uur. **Cinema-Palace:** Kerstavond gesloten. Moonwalker, dag. beh. zo 14.15 16.45 19 en 21.30 uur, zo 16.45 19 en 21.30 uur. Who framed Roger Rabbit, dag. beh. zo 16.15 17.30 19 20.15 en 21.30 uur, zo 17.30 19 20.15 en 21.30 uur. Frank en Frey, dag. beh. zo 13.45 en 15.45 uur, zo 13.45 uur. Pippi Langkous, dag. beh. zo 14 uur, zo 16 uur. **Palace 2:** Pornoprogramma, dag. doorl. v.a. 13.30 uur. **Ciné-K:** Spoorloos, dag. beh. za zo 20 en 22.15 uur. **Lumière:** Kerstavond gesloten. Un Ragazzo di Calabria, dag. 20 uur. Tampopo, dag. 21 uur. Dr. Strangelove, dag. 22 uur. **Kinderfilmhuis Zoem:** Knalmiddag met als hoofdfilm De laatste eenhoorn, wo 13 uur.

● GELEEN
Roxy: Kerstavond gesloten. Willow, dag. 20.30 uur, ma wo ook 15 uur. **Studio Anders:** Kerstavond gesloten. Big, dag. 20.30 uur. Bambi, ma wo 15 uur.

● SITTARD
Forum: Kerstavond gesloten. Moonwalker, dag. beh. zo 15 en 20.30 uur, zo alleen 20.30 uur. Coming to America, dag. 20.30 uur. My little pony, ma t/m wo 15 uur.

● ECHT
Royal-MicroRoyal: Kerstavond gesloten. Coming to America, do t/m di 20.30 uur, ma ook 18 uur. Die Hard, do t/m di 20.30 uur, ma ook 18 uur. Junglebook, ma 15 uur.

● ROERMOND
Royal: Kerstavond gesloten. Who framed Roger Rabbit, dag. 20.30 uur, ma t/m wo ook 14.30 uur, ma ook 17 uur. **Royaline:** Kerstavond gesloten. Moonwalker, dag. 19.30 en 21.30 uur, ma t/m wo ook 14.30 uur, ma ook 16.30 uur. **Filmhuis:** The Dead, zo 20.30 uur

● VENLO
OOC Zienema: The Name of the Rose, wo 20.30 uur.

exposities

● HEERLEN
Welterhof, Kennedylaan. Werk van André Offermans. T/m 15/1, open dag. 9-21 uur. **Stadsgalerij,** Raadhuisplein. Werk van Peter Wehrens. T/m 8/1, open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **De Spiegel,** Akerstraat 40. Werk van Ingeborg Meulendijks. T/m 12/1. **Thermenmuseum,** Coriovallumstraat 9. Jan Stuyt. T/m 8/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● KERKRADE
Galerie Hoogh Anstel, Kasteel Erenstein. Thema 'Natuur'. T/m 4/1, open za en zo 14-17 uur.

● HOENSBROEK
Kasteel Hoensbroek. Foto's van Hans Schrijen. T/m 30/12, open dag. 13.30-17 uur. **ABN-bank.** Werk van Stan Caudron. T/m 15/1, open 9-16 uur. **Fotogalerie 68.** Kasteel Hoensbroek. Foto's van Paul De Nooyer. T/m 27/12, open ma t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **Bibliotheek,** Pastoor Schleidenstraat 39. Werk van Nol Pepermans. Tot 15/1, open ma, wo en do 10-18 uur, di en vr 10-20 uur.

● VOERENDAAL
Gemeentehuis. Werk van Jacqueline Klinkers en Kees Verhoeve. T/m 31/1, open op werdagen 8.30-12.30 (di ook 13.30-16.30 uur).

● AMSTERADE
Galerie To Crijns-Beckers, Hoofdstraat 58-60. Werk van Marlies Prieckaerts, Dörte Ahrenkiel en To Crijns-Beckers. T/m 8/1, open do t/m zo 14-17 uur.

● SITTARD
Venster, Steenweg 86. Werk van Nash en June (graffiti). T/m 31/12, open do t/m za 12-17 uur. **Galerie Michel,** Steenweg 44. Werk van Charlotte Molenkamp. T/m 25/12, open wo t/m zo 14-17 uur. **Kritzraedthuis.** Werk van Jos Hameleers. T/m 7/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Den Tempel,** Gruizenstraat 27. Tempelschatten. 489 nieuwe aanwinsten. T/m 22/1, open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur.

LIMBRICHT
Volkskundig museum, Allee 1. Het kerstgebeuren. T/m 15/1, open di t/m vr 13-17 uur, za en zo 14-17 uur.

● CADIER EN KEER
De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10. Werk van Marli Hommel en Hennie van Overbeek. T/m 3/1. Open vr t/m zo 14-18 uur.

● VAALS
Kopermolen, Van Clermontplein 11. Wat aarde bewaarde, archeologische bodemvondsten. Permanente expositie. Open za, zo 14-17 uur. **Kopermolen,** Von Clermontplein 11. Werk van Doris Becke. T/m 8/1.

Regioredactie Oostelijk Zuid-Limburg

Voor klachten over bezorging
(739881)

Kantoor Heerlen: 739911

Hans Toonen
(chef regioredactie) ☎ 425335
Wim Dragstra
(stadsredacteur Heerlen)
☎ 710317
Richard Willems
☎ 04406-15890
Emile Hollman
☎ 045-422345
Hans Rooijakkers
☎ 714876

Kantoor Kerkrade: 455506

Jos van den Camp
☎ 351514

Max Reinhardt blikt terug op huiszoeking vanwege 'Gerrit Jan Heijn'

Nijdige vragen van een 'verkeerde ontvoerder'

WIJNANDSRADE – Bijna een jaar geleden stapten twee agenten uit een politiebusje voor het huis van familie Reinhardt in Wijnandsrade. Vader Max stond te klungelen aan zijn bestelauto. Of ze binnen even rond mochten kijken. Reinhardt, electro-technicus die rechten studeert, kent de wet, en vroeg naar een huiszoekingsbevel. Maar omdat hij niets te verbergen had, en zeker niet AHOLD-topman Gerrit-Jan Heijn, want daar zochten de agenten naar, liet hij ze hun gang gaan. „Gerrit-Jan ben je daar nog", riep hij sarcastisch in bijzijn van de agenten in de diepte van de kelder.

Een jaar later heeft Max Reinhardt nog steeds geen antwoorden op de vragen die hij toen stelde. Maar die zullen ooit beantwoord worden, heeft de electro-technicus gezworen.

Helicopter

Na de huiszoeking begon hij enkele dingen te begrijpen. Waarom er bijvoorbeeld een helicopter boven zijn tuinhuis hing op de ochtend van zijn verjaardag, van waaruit foto's werden geschoten. En begrijpt hij waarom twee politiemensen uit Nuth naar het adres van vervoersbedrijf Akkermans vroegen. Reinhardt was binnen nog een kaart en het telefoonboek gaan halen. De weg niet weten, dat kon, meende hij. Maar na de huiszoeking, en toen hij hoorde dat een der agenten uit Nuth kwam, sterker nog, bij hem in de buurt woonde, legde hij het verband: de politie was bezig geweest met een onderzoek naar zijn doen en laten.

Belachelijk

Want hij heeft een Indisch accent en woonde tot voor een aantal jaren geleden in Bloemendaal en omgeving. De tipgever had gezien dat de rolluiken van zijn huis vaak dicht bleven, er was bedrijvigheid rond het schuurtje in de tuin (het werd namelijk gebouwd) en als electro-technicus moest hij toch in staat zijn een cassettebandje te monteren. Bovendien had hij daarvoor de apparatuur. Ziedaar redenen om zijn woning te doorzoeken. „Belachelijk",vindt Reinhardt.

Maar nog voordat zijn eigen huis bezocht werd door de politie had hij iets dergelijks zien aankomen. Op 28 december '88 werd op de televisie een signalement van de dader gegeven. „Kotsmiselijk werd ik ervan. Op grond van die beschrijving kon je half Nederland verdenken. Het verbaasde me dan ook niets toen bleek dat de dader uiteindelijk niet is opgespoord aan de hand van tips. Iedereen zou op het tuinhuisje van de buurman moeten letten. Maar dat werd al lang gedaan." Ook bij Reinhardt zelf.

Criminelen

„Bij een journalistenforum op de radio hoorde ik iemand zeggen dat het een goede zaak was dat zo veel mensen reageerden op de politieoproepen in de media", tracht de vermeende ontvoerder zijn bezwaren middels een voorbeeld aan de man te brengen. „Het argument was dat er zoveel andere criminelen waren opgepakt door de oproepen."
Relativeert dan. „In die zin kun je dus heel Nederland oppakken, en tenslotte alleen hen vrijlaten die kunnen bewijzen dat ze niets verkeerds hebben gedaan. Met de uitspraak gedaan in het forum rechtvaardig je dit soort gedrag."
De omgekeerde wereld dus, waar mensen als Reinhardt het slachtoffer van werden tijdens de zoekactie naar Gerrit-Jan Heijn.

Anoniem

Reinhardt zocht de publiciteit om antwoorden te krijgen op vragen. Welke normen hanteert de politie om een anonieme tip na te trekken? Op welk niveau wordt die beslissing genomen, vraagt hij zich nog steeds af. Daarnaast zou Reinhardt graag willen weten of zijn naam nog steeds voorkomt in de politie-archieven. Als vermeende kidnapper, of iets dergelijks.
Maar nog niemand reageerde. Ook niet de politieman van stand, die evenals hijzelf, behoort tot een van de vrijmetselaren-lòges.

Hij laat een videoband spelen waarop hij in 'Hier en Nu' de vragen weer eens stelt. Voorts schreven verslaggevers, van Frans Beemsterboer in Nuth tot Leo Derksen in Amsterdam over de vragen van verdachte Reinhardt. De antwoorden kwamen niet. De manier waarop justitie en politie de zaak probeerden op te lossen kreeg nauwelijks een follow-up. „Ik denk dat men denkt: hoe eerder vergeten, hoe beter. Justitie gaat daar zelfs van uit. Het is de arrogantie van de macht. Alles wat ze kunnen zeggen is 'waar gehakt wordt vallen spaanders'. En dan zijn ze meteen van de verantwoordelijkheid af."

● *'Verdachte' Max Reinhardt blikt terug op Gerrit-Jan Heijn-affaire.* Foto: DRIES LINSSEN.

De reacties van het Nederlandse volk op de oproepen noemt Reinartz 'een beangstigende vertoning'. Het doet hem denken aan Madonna in de Kuip, aan het Amsterdamse straatbeeld na de Europese Kampioenschappen Voetbal, aan Mies Bouwman... en zelfs aan Hitler. De macht van een persoon om de grote massa te mobiliseren.
Hitler?
„Ik denk dat die mensen geld geven aan Mies uit een soort exhibitionisme. Want door te geven zijn ze goed. Alles uit de geschiedenis kom terug, alleen niet in dezelfde vorm, anders wordt het herkend". Hij trekt de lijn door. Gebruikt daarbij de tip die iemand uit Wijnandsrade aan de politie gaf dat Reinhardt mogelijkerwijs...
„Anne Frank hield zich niet schuil voor de razzia's, maar voor de buren."

Carnaval

Op schier sarcastische wijze reageerde Reinhardt op de verdachtmaking. Hij plaatste een advertentie in het wijkblad Aktueel waarin hij de volgende woorden schreef: 'Door de politie is vastgesteld dat Heijn zich niet in mijn huis bevindt. U kunt derhalve geen aanspraak maken op een deel van de beloning. Een chronische luiheid, waarvoor wij uw begrip vragen, weerhoudt ons ervan om dagelijks de rolluiken open te trekken'.
Toen de carnavalsoptocht door Wijnandsrade trok zat Reinhardt, verkleed als engel met aureool, in de tuin. Voor zich een groot bord waarop geschreven stond 'Heijn zit hier niet (meer)'.

Het is zijn geheel eigen wijze om aandacht te vragen. Veel reacties kreeg hij niet. „Iemand uit de buurt zei: ik ben blij dat ik het niet geweest ben. Het is wel gemakkelijk om dat te zeggen. Je kunt namelijk ook protesteren. En wat dat betreft is Reinhardt nog lang niet klaar.
Tot de volgende ontvoering, zegt hij, bij het afscheid aan de deur.

emille hollman

Nog even 88

Heerlen telt 133 sportclubs met 16.000 leden

Terugloop sporters gestopt

Van onze verslaggever

HEERLEN — De enorme terugloop in het aantal leden van sportverenigingen in de gemeente Heerlen in de jaren 1984 tot en met '86 is tot staan gebracht. Weliswaar loopt het totale aantal actieve sporters in verenigingsverband nog iets terug, maar niet meer zo fors als voorheen. Dat staat in een overzicht van de gemeente Heerlen betreffen het aantal actieve sporters in deze gemeente. In 1988 telde Heerlen 133 sportverenigingen met in totaal bijna 16.000 actieve sporters. In 1984 waren er nog 16.560 sporters verdeeld over 115 verenigingen.

Het was vooral de terugloop in het aantal jeugdigen (van 4 tot 20 jaar) dat voor de terugloop in de Heerlense sporters zorgde. De verenigingen kregen minder jeugdleden omdat er eenvoudig minder jeugdigen waren. In 1984 waren er 7.573 jeugdige Heerlenaren die sporten. Dat aantal slonk de jaar erna met 7,9%, het jaar daarna 5,3% in 1987 met 3% en het bijna afgelopen jaar bedroeg dat percentage nog slechts 1,4%.

Er komen nog steeds sportvernigingen bij in Heerlen. Er zijn er nu 133 voor in totaal 36 takken van sport. De nieuwste takken van sport die inmiddels in Heerlen beoefend kunnen worden zijn: Amerikaans voetbal,jeu de boules/boccia, karate, modelsport (westrijden met radiografisch bestuurde modelsportauto's), sjoelsport en wielrennen.

Nog steeds is een teruggang te constateren bij basketball, boksen, kunstwielrijden/cycloball, voetbal, volleybal en zwemmen/waterpolo. Bij de overige sporten is het aantal beoefenaars min of meer stabiel.
Vanaf 1984 wordt wel een stijging waargenomen van het aantal mensen dat actief is in de gehandicaptensport en de recreatiesport.

De binnen- en buitensporten mogen zich verheugen in een bijna even groot aantal beoefenaars. De verhouding ligt nagenoeg fifty-fifty.

Wintercircus in Susteren

SUSTEREN – Het wintercircus Alfons Borm geeft op maandag 2 januari twee grote matineevoorstellingen in harmoniezaal Peters aan de Feurthstraat 56 in Susteren. De aanvangstijden zijn 13.00 en 16.00 uur. Elke voorstelling duurt twee uur. Er zijn optredens van onder meer jongleurs, acrobaten, illusionisten, clowns.
Kaarten zijn vanaf een uur voor de voorstellingen verkrijgbaar aan de circuskassa.

Start bouw raadhuis Onderbanken

SCHINVELD – Burgemeester Ritzer en wethouder Dohmen hebben gisterochtend de eerste spade grond afgegraven op de plaats waar het nieuwe gemeentehuis komt te staan.
Om de bouw van het nieuwe raadhuis te kunnen realiseren, moest er een overeenkomst komen met de kerk. Het Heilig Hartbeeld van de kerk stond namelijk op de plek van de bouw. Het beeld zal binnenkort ongeveer 25 meter naar voren geplaatst worden. Het zal zo een plaats krijgen in de nieuwe constructie van het plein.
De totale kosten van het bouwprojekt zullen 4,5 miljoen gulden bedragen. Het nieuwe raadhuis zal naar verwachting in het voorjaar van 1990 gereed komen.

● *De paaltjes zijn al uitgezet voor de bouw van het nieuwe gemeentehuis in Onderbanken. Het Heilig Hartbeeld moet dan worden verplaatst.*

Foto: DRIES LINSSEN

In maart feestelijkheden

Markt Schaesberg wederom geopend

LANDGRAAF – De weekmarkt in Schaesberg is weer open. Gisteren kwamen de marktkooplui na een afwezigheid van zes weken weer terug. De markt heeft een reconstructie achter de rug, die bijna geheel is afgerond. Alle klanten krijgen vandaag van de gelukkige ondernemers een presentje.
De markt in Schaesberg is zo oud als Methuzalem. In maart wordt de markt feestelijk heropend.

● *Zo zag de Markt van Schaesberg er in de begin jaren vijftig uit.*

'Jantje Beton' pakt uit voor speeltuin

KERKRADE – Het fonds 'Jantje Beton' van de stichting Nationaal Jeugd Fonds heeft aan de speeltuin 'Prickbosch' ƒ 5.500 toegezegd. Dit geld zal gebruikt worden voor de bouw van een nieuw verenigingsgebouw bij de speeltuin.

Door het verstrekken van financiële bijdragen aan het vrijwilligersjeugdwerk in het hele land probeert het Nationaal Jeugd Fonds de leef- en speelruimte van het kind in stand te houden en zo mogelijk te verbeteren.
De Stichting Speeltuinen Kerkrade had al eerder ƒ 4.500 gekregen van het fonds 'Jantje Beton'. Het geld voor die waardevolle projekten is onder andere afkomstig uit de nationale jeugdcollectie, de jaarlijkse actie van Jantje Beton.

Monumenten in miniatuur

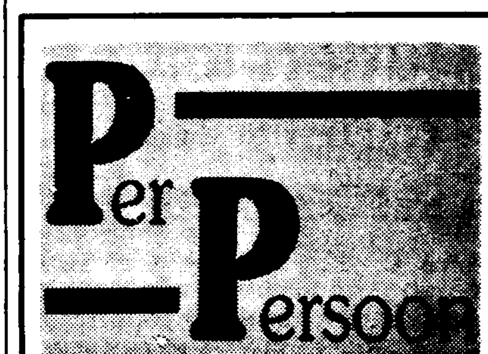
LEMIERS – Ruim 25 kastelen, kerken, gemeentehuis, vakwerkwoningen en dorpspleinen in miniatuur zijn de komende week te bezichtigen in zaal Zenden aan de Rijksweg in Lemiers. De expositie, georganiseerd door harmonie St. Catharina, is van maandag 26 tot en met zaterdag 31 december elke dag van een tot zes uur geopend.

De originele miniaturen zijn vervaardigd door de heer Nelis uit Brunssum. In totaal heeft hij aan de tot echte kunstwerkjes uitgegroeide miniaturen duizenden uren gewerkt. De entree voor deze tentoonstelling bedraagt voor volwassenen 2,50 gulden en voor kinderen tot en met twaalf jaar een gulden. De opbrengst van de expositie is bestemd voor het fonds 'Nieuwe uniformen voor St. Catharina'.

Conflict 'bieb' Treebeek

Ministerie meent dat Heerlen toch huur moet betalen

DEN HAAG/HEERLEN/BRUNSSUM – Het ministerie van Binnenlandse Zaken is van mening dat niet Brunssum maar toch Heerlen de huur moet betalen van de oude bibliotheek aan de Komeetstraat in Treebeek. Binnenkort zal de Raad van State uitspraak doen over dit conflict.
Heerlen vindt dat Brunssum de huur moet gaan betalen, omdat Treebeek sinds de herindeling in 1982 in zijn geheel naar Brunssum is overgegaan. Brunssum zegt dat Heerlen moet betalen, omdat die gemeente het pand tot 1985 gebruikt heeft als bibliotheek en later als opslagplaats. Bovendien heeft Heerlen al die tijd de huur voldaan.
De eigenaren van het pand, het kerkbestuur van de Rozenkransparochie en het bestuur van gemeenschapscentrum Chalet weigeren het huurcontract te ontbinden. Het pand is in 1968 verhuurd voor vijfentwintig jaar. De twee gemeenten hebben de Kroon gevraagd een oplossing te geven in deze kwestie.
De beroepszaak werd afgelopen donderdag behandeld door de geschillenafdeling van de Raad van State. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken beredeneert zijn advies, dat in het voordeel is Brunssum, als volgt: „Toen de herindeling werd doorgevoerd vervulde het gebouw geen functie voor de gemeente Brunssum. Die gemeente heeft dus ook geen verplichtingen."
De geschillenafdeling zal de Kroon een advies uitbrengen. De Kroonuitspraak volgt over enige maanden.

Benoeming

De heer **A. Wagemenans** (40) wordt per 1 maart van het volgend jaar directeur van de dienst Burgerzaken van de gemeente Heerlen. De gemeenteraad keurde onlangs zijn benoeming goed.

Dré Wagemans, Heerlenaar van geboorte is momenteel werkzaam als hoofd burgerzaken bij de gemeente Roermond. Hij is verder werkzaam geweest in Sittard en Den Bosch. In de periode 1978-1984 was hij werkzaam als chef van het bevolkingsregister bij de gemeente Heerlen.

Naast zijn participatie in diverse departementale commissies en projecten in zijn vakgebied burgerzaken, is de heer Wagemans ook verbonden aan de Limburgse Bestuursacademie als parttime docent.

Geslaagd

René Krutzen uit Simpelveld slaagde aan de Technische Universiteit te Eindhoven voor zijn ingenieurstitel. Hij studeerde af op het vakgebied technische natuurkunde.

Limburgs Dagblad

Zaterdag 24 december 1988 ● Pagina 22

Van onze sportredactie

Europees toernooi kunststoten

Bessems en Steylaerts in Ulestraten

ULESTRATEN – De beste artistieke biljarters van Europa acteren volgende week drie dagen in Ulestraten. Op uitnodiging van wereldkampioen Jean Bessems doen zestien spelers woensdag, donderdag en vrijdag mee aan een experimenteel toernooi kunststoten in café Walk-In, dat normaal het domein van de eredivisie driebanden is.

Van de partij zijn onder meer Bessems' grote rivaal Raymond Steylaerts, diens Belgische landgenoot Léon Corin, het Westduitse talent Norbert Schmidt, de Spanjaard Angelo Casales en de Fransman Maurice Coyret.

Het toernooi wordt gespeeld volgens k.o.-systeem, zoals dat ook door de professionele driebanders in de wereldbeker wordt gehanteerd. De kunststoters werken niet individueel het volledige programma van 68 figuren af, maar spelen partijen van (maximaal) vijf sets tegen elkaar. De driedaagse in Ulestraten geldt als test voor het professionele kunststoten, dat na een proefjaar in 1990 officieel van start gaat met een Europees GP-circuit.

Na een aantal proeven met het set-systeem op kleinere schaal is 'Ulestraten' het eerste toernooi in Nederland met de echte 'keien' en toekomstige profs. Naast Jean Bessems wordt Nederland vertegenwoordigd door Jan Brunnekreef, oud-Europees kampioen Hans de Jager, en de Limburgers Ger Holka en Ruud Lasina. De middagpartijen beginnen om 13.00 uur; de avondseances om 19.00 uur.

Handbalster Kleintjens gelouterd na anderhalf jaar 'afzien' in Noorwegen

Carla's calvarie

door ivo op den camp

GELEEN – Carla Kleintjens is de midwinternacht in het Noorse Trondheim even ontvlucht. Een weekje maar mag ze in haar ouderlijk huis, in Geleen, even uitblazen van de vele inspanningen. Terwijl in haar eigen woonplaats rond de Kerst de zon als een kreunende oude man amper boven de horizon uit kan klimmen, schijnt voor de Limburgse handbalster het zonnetje volop. Aan een lange lijdensweg, bezaaid met blessures, is eindelijk een einde gekomen.

Al bijna anderhalf jaar vertoeft de ex-speelster van Herschi/Vlug en Lenig Noorwegen. Het grootste deel van die tijd bracht Carla Kleintjens door in het ziekenhuis of ging ze getooid met een klomp gips door het leven. Het gips rustte als een loden last op haar, letterlijk, breder geworden schouders. Heel even dacht ze aan een vroegtijdig vertrek uit Trondheim. Dat is, voorlopig, echter van de baan. Handballend Geleen zal nog even moeten wachten op haar terugkeer.

● *Carla Kleintjens (midden), even terug op vertrouwde bodem bij haar oude liefde Vlug en Lenig. Bijpraten met Natasja Kivit (links) en Mieke Leenen tijdens de training.* Foto: PETER ROOZEN

Lucht

Hoestend en proestend wandelt Carla Kleintjens (25) door het stadscentrum van Geleen. „In Trondheim heb ik nooit last van verkoudheid", verbaast ze zich. „Vanaf het moment dat ik maandag uit het vliegtuig stapte, was het echter mis. Het zal wel aan de lucht liggen. Die is in Noorwegen iets gezonder, ook al is het meestal een stuk kouder dan hier". Zij heeft het voor en tegen van een verblijf in Noorwegen aan den lijve ondervonden. Anderhalf jaar geleden besloot de rechter hoekspeelster, precies op het moment dat ze met haar teamgenoten bij Vlug en Lenig middels een landstitel de kroon op het werk had gezet, het aanbod van Sverresborg Trondheim te aanvaarden. Alle scepsis drukte ze de kop in. Carla Kleintjens liet zich niet klein krijgen en logenstrafte alle voorspellingen dat ze binnen enkele weken wel weer zou terugkeren op het vertrouwde Geleense nest.

En dat terwijl het bepaald niet van een leien dakje ging in Noorwegen. Van meet af aan plaagden haar blessures, waardoor meer dan de helft van het eerste seizoen verloren ging. Aan de vooravond van dit seizoen was het weer raak. „Ik had last van beide knieën. Ik dacht dat ik gek werd. Gelukkig is de competitie dit jaar in verband met de Olympische Spelen later begonnen. Anders had ik de eerste helft van het seizoen weer op mijn buik kunnen schrijven. Twee maanden geleden heb ik echt serieus overwogen om terug te keren naar Geleen. Ik zag het niet meer zitten. Ik schreef veel met mijn vriendinnen bij V en L. Die vonden ook dat ik maar moest terugkomen. Dan kon ik me aansluiten bij de krukkenclub", verwijst ze lachend naar de ziekenboeg, die ook haar oude liefde V en L dit seizoen teistert.

Niveau

De Geleense stapte niet op het toestel naar Schiphol. Ze zette door en geniet nu met volle teugen van het Noorse handbal, dat op een aanzienlijk hoger niveau ligt dan het vaderlandse. „Misschien blijf ik nog wel een jaar langer", verdringt ze de gedachte om definitief terug te keren helemaal naar de achtergrond. „Sverresborg heeft immers nog niet veel profijt van mij gehad. Ik wil toch iets terugdoen voor het in mij gestelde vertrouwen. Per slot van rekening hebben ze er toch veel voor over gehad om mij te contracteren".

Officieel wordt in Noorwegen slechts op pure amateurbasis handbal beoefend. „Maar als ik vertel dat ik uit liefdadigheid in Noorwegen ben gaan handballen, lacht iedereen me uit. Om eerlijk te zijn: de club garandeert mij een bepaald inkomen per maand. Dat is niet veel en als Sverresborg een baan voor mij heeft, moet ik die accepteren en gaan de verdiensten daarvan direct naar de club." Carla Kleintjens werkte het laatste half jaar als administratief medewerkster bij een transportfirma. „Zo is de club er ook bij gebaat iemand aan het werk te krijgen. Dat is maar goed ook, want thuis zitten is ook niet alles. Bovendien heb ik een appartement vrij ter beschikking. Omdat ik zelf eigenlijk alleen nog maar voor kost en kleding hoef te zorgen, kan ik aan het einde van iedere maand ook nog een paar spaarcenten opzij leggen".

Winst

Carla Kleintjens houdt echter meer over aan haar buitenlands avontuur. Ze heeft veel geleerd; als handbalster, maar ook als mens. „Wat ik vooral geleerd heb in die anderhalf jaar? Noors natuurlijk", lacht de spontane Geleense. Dan serieus. „Wat ik vooral geleerd heb is doorzetten en afzien. Niet alleen puur sportief, maar ook geestelijk. Lichamelijk heb ik mijn grenzen verlegd. Ik train nu minimaal een keer per dag. In de aanloop naar de competitie was dat zelfs soms twee of drie keer per dag. Bovendien doen we veel aan krachttraining", geeft ze een verklaring voor haar aardig uit de kluiten gewassen lichaam.

Psychisch hebben de blessures haar gehard. „Ik werd er wel eens wanhopig van. Zolang je gezond bent en volop kunt trainen en spelen, is er niets aan de hand. Als je echter alleen maar kunt toekijken, vraag je je wel eens af wat je daar eigenlijk doet. Dan krijg je last van heimwee, maar dat gevoel heb ik inmiddels leren overwinnen. Wat ik wel blijf missen, is de echte Limburgse gezelligheid. Bij Sverresborg blijft nooit iemand na afloop van een training gezellig in de kantine hangen. **Die warmte mis ik wel. In Noorwegen** is alles koeler en berekender. Hetgeen overigens niet wil zeggen dat ik niet een aantal prima vrienden heb".

Hart

Waar Carla Kleintjens volgend seizoen speelt, is nog altijd niet duidelijk. „Ik ben er zelf nog niet uit", zegt ze. „Natuurlijk zou ik graag op het oude nest bij V en L terugkeren. Dichtbij familie en vrienden. Maar ik moet natuurlijk ook aan mijn toekomst denken. Foreholte heeft al bij mij aangeklopt. Iedereen weet dat daar goed betaald wordt. Swift Roermond wil me ook graag hebben. Misschien is er wel een club die mij een full-time job kan bieden. Maar eerlijk, mijn hart ligt natuurlijk toch bij Vlug en Lenig."

Sean Kelly twee jaar bij PDM

DUBLIN – Sean Kelly heeft in Dublin een contract getekend voor PDM. De Ier gaat twee jaar voor de ploeg van Jan Gisbers rijden. Daarmee kregen de transferperikelen van Kelly een even abrubt als verrassend einde. Een half jaar geleden, nog tijdens de Ronde van Frankrijk, kwam Kelly vrij. Zijn sponsor, de Spaanse limonadefabriek KAS, besloot zich van de wielersport af te wenden. Kelly werd sindsdien overal begeerd als allround-coureur met een scherpe eindsprint. Hij won bij de profs tegen de tweehonderd wedstrijden van allerlei soort.

Kelly onderhandelde lange tijd met het Belgische ADR en het Franse Fagor. In Belgie kwam het niet tot een contractondertekening, omdat hij onvoldoende financiele garanties kreeg. In Frankrijk wilde hij graag aan de zijde van zijn landgenoot Stephen Roche rijden. Daar bleek het budget te klein voor het gevraagde bedrag van de 32-jarige renner. Uiteindelijk gaf hij zijn woord aan het Spaanse Teka, een weggezakte ploeg. In dat milieu zou hij sportief een aderlating doen, maar was men bereid zijn vraagprijs te betalen. PDM kwam tussenbeide voor het tot een contractondertekening kwam. Gisteravond was alles beklonken en trad Kelly voor de tweede keer in Nederlandse dienst. Vijf jaar geleden reed hij voor Skil.

● MUNSTERGELEEN – De voor dinsdag 27 december aangekondigde trimloop van SVM in Munstergeleen gaat niet door.

● KERKRADE HEERLEN – Na eerder al een hoofdsponsor voor drie jaar te hebben gevonden, Beddenspeciaalzaak Ruwette, heeft wielerclub Zuid-Limburg ook overeenstemming bereikt met een co-sponsor. Het betreft Schoenservice Luchies, eveneens voor een periode van drie jaar.

Poolse topvoetballer vijf jaar geschorst

WARSCHAU – De Poolse voetbalbond heeft international Andrzej Rudy voor vijf jaar geschorst. De 23-jarige middenvelder bleef in november in Italië achter, nadat het nationale team in Milaan een vriendschappelijke wedstrijd had gespeeld tegen een selectie van topspelers uit de Serie A. Rudy is een van de grootste talenten van het Poolse voetbal. In augustus verruilde hij Slask Wroclaw voor GKS Katowice. Met de overstap was een bedrag van ruim 200.000 gulden gemoeid. Het was de duurste binnenlandse transfer in de Poolse voetbalgeschiedenis. Rudy heeft nog geen nieuwe club gevonden. Hem wacht bovendien een internationale schorsing van een jaar als hij zonder goedkeuring van de Poolse voetbalbond ergens anders een contract tekent.

Trainerscarrousel

WEERT – Peter Munnecom verlaat aan het eind van het seizoen Wilhelmina '08. Hij is dan twee jaar werkzaam geweest bij de Weertse hoofdklasser.

Limburg 'drukt' wereldkampioen

● *Het leek – gistermiddag in de aankomsthal van het vliegveld in Beek – alsof half Simpelveld was uitgelopen om de nieuwe wereldkampioen gewichtheffen bij de veteranen, Jan Janssen, te begroeten. Leden van krachtsportvereniging Helios en de Koninklijke Harmonie St. Caecilia, familie, vrienden en bekenden waren present om de 40-jarige Kerkradenaar een 'ijzersterke' ontvangst aan te bieden. Jan Janssen, die na het behalen van de wereldtitel met zijn begeleider Franz Grauvogel nog twee weken vakantie vierde in het Amerikaanse Orlando, raakte bijkans verpletterd onder het 'gewicht' van de belangstelling, al tilde hij met één hand de symbolische halter (maar die was dan ook van karton en tempex). Dinsdag 3 januari wacht de kampioen om 16.00 uur een officiële ontvangst ten stadhuize in Kerkrade.*

Foto: PETER ROOZEN

Nooren en Rutten leiden ruiters naar Barcelona '92

BAARN – De Limburgers Henk Nooren en Jo Rutten zijn door de Nederlandse hippische sportbond belast met topfuncties in een meerjarenplan, dat moet uitmonden in een perfecte voorbereiding van de Nederlandse ruiters op de Olympische Spelen van 1992 in Barcelona. Het plan behelst een nieuwe, grondige aanpak van training en begeleiding. Henk Nooren is aangesteld als verantwoordelijke man voor het gehele project, waarvoor in totaal negen coaches en trainers zijn aangetrokken. Daarnaast neemt Nooren de springruiters onder zijn hoede. Jo Rutten is een van de twee dressuurcoaches.

Blauw Wit verliest aansluiting

DEN HAAG – In de zaalhandbaleredivisie heren verloor landskampioen Kwantum Blauw Wit de vooruitgespeelde wedstrijd tegen Hellas in Den Haag met 19–18. Door dat resultaat heeft de ploeg van trainer Guus Cantelberg de aansluiting met de kopgroep verloren. Tien seconden voor het einde miste Ronald Habraken vanaf zeven meter de mogelijkheid om tenminste een gelijkspel voor de Beekse ploeg uit het vuur te slepen. E en O won de inhaalwedstrijd tegen Jahn II met 23–18.

Bergop-bergaf in Avon-kerstcross

HEERLEN – Maandag, tweede kerstdag, wordt nabij het voetbalveld van Heksenberg de hoog genoteerde Kerstcross van Avon gehouden. Deze cross staat te boek als de zwaarste van Nederland. Het parcours bestaat grotendeels uit hellende stukken, zodat de atleten nauwelijks tijd krijgen om te herstellen. Bijna alle bekende Limburgse lopers verschijnen aan de start.

Tijdschema: 11.00 uur: 1 km. meisjes pupillen A, B, C; 11.10: jongens pupillen A, B, C; 11.20: meisjes D; 11.30: jongens D; 11.40: meisjes C; 11.50: 1.9 km jongens C; 12.00: meisjes B; 12.20: 3.3 km jongens B; 12.30: meisjes A, dames en dames 35-plus; 13.00: 6.6 km jongens A; 14.00: 10 km heren en heren 40-plus; 15.00: volkslopen 3.3 km, 6.7 km en 10 km alle categorieën.

Koersen Schaesberg

SCHAESBERG – Uitslagen ko sen draf- en renbaan Schaesberg

Eerste koers, 2100 m: 1. Commercie Grift) 3.00.5–1.16.0; 2. Cashflow S; 3. Berg. Toto winnend 1.40 plaats 1.10 koppel 4.00 trio 11.90. Niet gestart: Chi Awagne en Cher Wielinga.
Tweede koers, 2100 m: 1. Captain Ede Wagenaar) 2.59.0–1.25.2; 2. Crebella C Cora Dillon. Toto winnend 3.20 plaats 1.80 koppel 6.30 trio 35.50.
Derde koers, 1609 m: 1. Cobus D. (P. Bruin) 2.10.5–1.21.1; 2. Catch Me Jacky Charlotte V. Toto winnend 9.00 plaats 1.00 1.30 koppel 12.20 trio 78.90. Niet start: Califiee de Fooz.
Vierde koers, 1609 m: 1. Ann Marshall v.d. Pijl) 2.07.8–1.19.4; 2. Wicardo Peter Yviena Odilia. Toto winnend 3.60 pl 4.10 9.20 koppel 13.50 trio 63.50. Niet start: Upper Derby.
Vijfde koers, 2100 m: 1. Cay van Hoafer v.d. Pijl) 2.53.8–1.22.8; 2. Casimir Durbin Bram Buitenzorg. Toto winnend 10 plaats 1.30 1.00 1.70 koppel 6.90 trio 102.

Tal incasseert achttien mille

HILVERSUM – Jan Timman heeft Mikhail Tal in de zesde en laatste partij van de KRO-schaaktweekamp in Hilversum niet meer kunnen achterhalen. De Amsterdammer probeerde het nog wel met w maar verder dan een behoorlijk overwicht kwam hij niet. Toen de stand in het eindspel danig vervlakte, resteerde er niets anders dan re mise aan te bieden. Tal ging gretig op dit voorstel in, waardoor hij met 3½-2½ de tweekamp op zijn naam bracht en een cheque van 18.000 gulden in ontvangst mocht nemen. Timman, die in de zes partijen dr uur langer dacht dan Tal, kreeg 12.000 gulden.

Strouken en Nelissen in wielerselectie

ZWOLLE – Bondscoach Piet Kuy heeft de Limburgers Patrick Strouken en Danny Nelissen opgenomen in de amateurwielerselectie voor komend seizoen. De groep bestaat uit tien renners. De eerste start is op 4 maart in de Ster van Zwolle.

door di bruynesty

Van onze verslaggever

MILAAN/CARNAGO – Hij laat zich wegzinken in een van die witlederen fauteuils en zegt: „Nee, echt leuk vind ik dit interview niet". Milanello, het protserige maar bloedmooie onderkomen van de Associazone Calcio Milan in Carnago, een kilometer of veertig buiten Milaan. Buiten lonken de Alpen, binnen blikt de voetbalkeizer van 1988 terug op zijn wonderbaarlijke avonturen in West-Duitsland en Italië. Met enige tegenzin, „want ik zit hier bepaald niet op te wachten". Een vraaggesprek met en een portret van Marco van Basten, spits.

● *Marco van Basten wordt door de tifosi op handen gedragen. „Onlangs kon ik na de wedstrijd pas na een kwartier wegkomen. Stonden er honderden supporters om m'n auto te wachten op een handtekening en een praatje. Wel lastig af en toe, maar op de eerste plaats geinig om mee te maken."*

Foto: WIDDERSHOVEN

'De verering van supporters gaat ver, heel ver'

Van Basten in 'luilekkerland'

Zonnebril, leren jackie, spijkerbroek. Het meegebrachte geschenk, de verhalenbundel 'Zeven sloten' van Dr. Kees van Kooten, wordt met een glimlach aanvaard. „Lijkt me leuk. Nee, ik heb nog nooit wat van 'm gelezen. Ik lees sowieso weinig. Geen tijd voor. Kranten? Alleen als ik er toevallig een in mijn handen krijg gestopt. Joh, er wordt zoveel onzin geschreven, daar hou ik me allemaal niet mee bezig".

Het poenige trainingscomplex Milanello, het tegen de bergen aangeplakte dagverblijf van AC Milan. Verslaggevers van de grote Italiaanse sportbladen 'La Gazetta dello Sport', 'Tutto Sport' en 'Corriere dello Sport', plus nog een handvol andere persvertegenwoordigers, klampen spelers aan en ondervragen trainer Arrigo Sacchi over de neerval van de Italiaanse kampioen. Ruud Gullit maakt dolletjes en Frank Rijkaard is in de slag met een van de 'paperazzi'. Lid nummer drie van het Nederlandse sugertrio, Marco van Basten, houdt zich afzijdig en zou het liefst zijn spelletje pijltjes gooien afmaken. Dan toch: „Oké, zullen we dan maar?".

Marco van Basten, van 31 oktober 1964, roept ook buiten het veld herinneringen op aan Johan Cruijff, zijn voorbeeld. Verslaggevers komen bij hem niet over de vloer, met zijn privé-leven heeft niemand wat te maken en alle vragen naar vreugde, verdriet of twijfels gaat hij geroutineerd uit de weg. „Laten we het maar gewoon over voetbal hebben".

De spontane Marco van Basten bestaat slechts binnen de lijnen. Passerend, agerend tegen scheidsrechters, scorend, juichend...

De fijnproevers hebben daar genoeg aan. Het talent van Van Basten is nooit een punt van discussie geweest. Door Ajax acht jaar geleden weggeplukt van de Utrechtse amateurvelden, producent van 128 treffers in de eredivisie en éénmaal, met 31 doelpunten, uitgeroepen tot Europees topscorer van het jaar... De laatste twijfelaars werden in juni van dit jaar over de streep getrokken. Van Basten loodste het Nederlands elftal in West-Duitsland met vijf doelpunten drie tegen Engeland, de winnende tegen West-Duitsland en de tweede in de finale naar de Europese titel en bij zijn goddelijke supertreffer tegen de Sovjetunie verbleekte alles wat ooit eerder op een voetbalveld te zien was geweest.

'En op de achtste dag schiep God Marco', meldde een spandoek in München. Daar viel weinig aan toe te voegen. Van Basten: „Nederland leek toen wel even Italië. Die gekte, al die mensen die de straat opgingen, onze intocht en huldiging in Amsterdam, het enthousiasme, heerlijk. En een maand later loop je dan met AC Milan in een bos voor de eerste conditietrainingen. Heel gek, die omschakeling. Je valt in een gat, eventjes, maar toch. Zei ik ook nog tegen Ruud. Natuurlijk, op zo'n moment vraag je je wel 'ns af wat het in godsnaam voor zin heeft, waarvoor je het allemaal doet".

Maar twijfels duren nooit lang bij Marco van Basten. De begenadigde spits weet wat hij kan (en niet kan) en van hetzerige verhalen in de Italiaanse pers ligt hij niet wakker. „En heus niet alleen omdat ik ze niet lees". Wellicht mede door zijn afstandelijke relatie met de verslaggevers heeft Van Basten in Italië moeten leren leven met lawines van kritiek. Vorig seizoen, zijn eerste in het beloofde voetballand, werd openlijk getwijfeld aan de reden van de transfer. Van Basten begon sterk, maar bleek veel hinder te ondervinden van een blessure aan de rechterenkel, een pijnlijke herinnering aan het Europa Cup-duel van Ajax in het 'zwembad' van Real Zaragoza.

In november 1987 liet Van Basten zich, na een lange lijdensweg, door de Zwitserse chirurg Marty opereren „aan de bekendste enkel van Nederland". Op de operatietafel bleek dat er flink wat mis was met het gewricht. Dr. Marty 'plakte' gescheurde enkelbanden weer aan elkaar, verwijderde resten kalkafzetting en een gebroken botje en zette een ander botje met een schroefje vast. De operatie was zwaar, zo zwaar dat fysiotherapeut Richard Smith meende dat het einde van de loopbaan van Van Basten wel eens in zicht zou kunnen zijn.

Dat bleek een misrekening. Pas na de chirurgische ingreep kregen de 'Milanisti', de aanhangers van AC Milan, een glimp te zien van zijn talent. Marco van Basten, in de aanval verdrongen door Pietro Paolo Virdis, maakte het seizoen af als invaller, vierde het titelfeest van slechts bescheiden mee en voegde zich in juni fris en fit bij de selectie van het Nederlands elftal. Als bankzitter zag hij tandenknarsend hoe Oranje in het openingsduel tegen de Sovjetunie onderuit ging, als vaste kracht zorgde hij ervoor dat in Amsterdam het stampvolle Leidseplein werd omgedoopt tot Marco van Bastenplein.

Lang nagenoten? „Terugkijken ligt niet in mijn aard. Normaal gesproken zou ik het Europees kampioenschap snel vergeten zijn". En haastig toelichtend: „Nou ja, vergeten, ik zou er niet meer aan denken. Aan het EK ontkom je echter niet, steeds zie je die beelden weer op televisie, steeds worden er weer vragen over gesteld. Ik realiseer me nu dat het allemaal uniek was".

Italië legde begin dit seizoen de rode loper uit voor Marco van Basten, de (naar alle waarschijnlijkheid) Europees voetballer van het jaar. Van Basten kreeg bijna magische kwaliteiten toegedicht, stond op de voorpagina van ieder tijdschrift en zou samen met Ruud Gullit en Frank Rijkaard AC Milan wel even aan de tweede landstitel op rij helpen. Na nederlagen tegen Atalanta, Napoli en stadgenoot Inter sloeg de euforie om in twijfel.

Het trotse bouwwerk van eigenaar/geldschieter/voorzitter Silvio Berlusconi zou aan betonrot lijden en de naam van Van Basten verschenen vette vraagtekens.

„Zo gaat het hier. Vandaag ben je te groot voor woorden, morgen een niksnut die er geen hout van kan. Zo gaat het nu eenmaal in alle toplanden. Ik scoor weinig ja, en dat is het enige waarop je hier als spits wordt beoordeeld. Scoren is hier alles. Je mag spelen als een krant, als je die bal er maar in ramt. Dat het elftal door allerlei blessures steeds omgegooid moest worden en vooral de afwezigheid van Ruud enorm zwaar weegt, doet volstrekt niet terzake. Vorig seizoen werd AC Milan de hemel in geprezen, nu hebben we forse tegenwind, rukwinden zelfs zo nu en dan".

„Je hoeft hier, zoals Cruijff vroeger bij Ajax, niet aan te komen met opmerkingen over leerprocessen enzo. Tijd heeft een trainer hier niet. Het gaat om die wedstrijd van zondag, niet om volgende week, laat staan om volgend seizoen. Niks opbouwen, niks leerjaar, hup, presteren moet je. Je wordt iedere wedstrijd opnieuw beoordeeld en, als je pech hebt, veroordeeld".

„Twijfels? Heb ik niet. Ik weet wat ik kan. Zolang ik weet dat ik er alles aan gedaan heb, twijfel ik niet. De kritiek is onaangenaam, maar niet meer dan dat. Die druk doet me niet veel nee, ik blijf er nuchter onder. Laat die kranten maar schrijven, daar gaat niemand dood van. Je maakt hier de meest krankzinnige toestanden mee, dus een artikeltje meer of minder maakt niet uit. Op het laatst vind je alles heel gewoon. Je moet leren omgaan met die druk, zoals je ook moet leren omgaan met de pers. En ik heb dat geleerd".

Dat laatste is ontegenzeggelijk waar. Van Basten kent echter de grenzen van de wetten waarmee Silvio Berlusconi de spelers van AC Milan heeft opgezadeld. Milan betracht zoveel mogelijk openheid en de pers profiteert er dankbaar van. Spelers dienen dagelijks vragen, soms belangwekkend, vaker stompzinnig en obligaat, te beantwoorden en in Milanello is het dagelijks een komen en gaan van verslaggevers. „AC Milan doet veel aan pr", weet Van Basten. „Misschien wel een beetje te veel. Voor de journalisten is het leuk, maar voor ons..."

„Ik geef eerlijk toe dat ik niet op al die interviews zit te wachten. Voor mij zijn ze niet meer dan een onderdeel van het vak, en niet het leukste onderdeel. Eén of twee keer per maand een interview geven, dat zou ideaal zijn. Heb je tenminste ook 'ns wat nieuws te vertellen. Nou valt het met Nederlandse journalisten nog mee, daar valt over het algemeen wel een aardig gesprek mee te voeren. Italiaanse verslaggevers zijn veel kortzichtiger, die gaat het alleen om de volgende wedstrijd, om aanstaande zondag. Het verleden speelt geen rol, en de toekomst eigenlijk ook niet. Dat zijn heel onbevredigende gesprekken. En dat dus iedere dag, want je komt hier dagelijks verslaggevers van de sportkranten tegen. Ontsnappen is niet mogelijk".

● *„Je mag spelen als een krant, als je die bal er maar in ramt"* Foto: COR EBERHARD

Italië, waar voetbal een bijna religieuze waarde heeft, is desondanks het luilekkerland voor profs, beweert Van Basten. „Dit is het maximale. Beter kan niet, mooier kan niet. Hier leeft voetbal meer dan waar ook in Europa. Je kan je niet voorstellen hoe belangrijk voetbal voor de mensen is. Iedereen heeft een favoriete club, iedereen praat over voetbal, iedereen is er dagelijks mee bezig, iedereen vreet het sportnieuws".

„De verering van de supporters gaat ver, heel ver. Zondag nog kon ik na de wedstrijd pas na een kwartier wegkomen. Stonden er honderden supporters om m'n auto te wachten op een handtekening en een praatje. Beangstigend? Nee, dat niet. Wel lastig af en toe en soms héél vermoeiend. Maar op de eerste plaats geinig om mee te maken. En ach, het duurt maar een paar jaar. Mensen in de hele wereld, van Afrika tot Mexico, weten wie ik ben. De hele wereld! Dat streelt me enorm, maar om nou te zeggen dat daarmee een droom is uitgekomen, nou nee".

De 28-voudige international, in Oranje sinds zijn debuut in 1983 tegen IJsland goed voor elf treffers, kreeg in Italië ook met andersoortige dan sportieve kritieken te maken. Van Basten zou zich niet willen conformeren aan de omstandigheden en zijn beroep op Nederlandse fysiotherapeuten als Rainier van Dantzig en Jeanine de Kok gaf veel stof tot schrijven. „Ik pas me zoveel als nodig is aan de Italiaanse levenswijze aan", verdedigt hij zich.

„Ik eet op dezelfde tijden, eet bovendien hetzelfde als de Italianen en leef in hetzelfde ritme als de andere spelers. Maar ik blijf natuurlijk Nederlander. De taal? Nee, die beheers ik niet goed. Goed genoeg, maar niet goed. Ik ben daar niet tevreden over, geef toe dat ik er te weinig aan doe. 't Heeft trouwens ook zijn voordelen, want nu kan ik net doen of ik sommige vragen van verslaggevers niet begrijp".

Wat dat betreft wijkt Van Basten af van Cruijff, zijn leermeester die als speler en als trainer Ajax verruilde voor Barcelona en zich moeiteloos verstaanbaar maakt in het Spaans. Met Cruijff, met wie hij in 1987 de Europa Cup voor bekerwinnaars won door in de finale Lokomotive Leipzig te kloppen (1-0 door een doelpunt van Van Basten), heeft de nummer negen van AC Milan nog steeds veel contact. Het respect is overigens wederzijds, want Cruijff heeft er nooit een geheim van gemaakt dat hij in Barcelona gaarne over zijn voormalige pupil zou willen beschikken.

Van Basten: „Ik denk echt niet vaak terug aan de periode met Cruijff bij Ajax. Dat is geweest, over. We hebben mekaar regelmatig aan de telefoon om wat nieuwtjes uit te wisselen of gewoon om wat bij te kletsen. Of ik 'm adviezen vraag? Nee, eigenlijk niet. Ik vraag Cruijff echt niet wat ik moet doen als ik alleen op de keeper af loop of zoiets".

„Waar we dan over praten? Nou, over Barcelona en AC Milan vooral. En over Ajax natuurlijk. Ajax komt altijd wel een keer ter sprake. Ik blijf een bepaalde sympathie voor die club houden. Ajax is lekker apart, maar toch heel Nederlands. Als ik al eens een krant in mijn handen krijg, kijk ik altijd onmiddellijk hoe Ajax gespeeld heeft. En ik bel iedere week wel een keer met Danny Blind en John van 't Schip, dat zijn goede vrienden van me. Er gebeurt weinig bij Ajax dat ik niet weet".

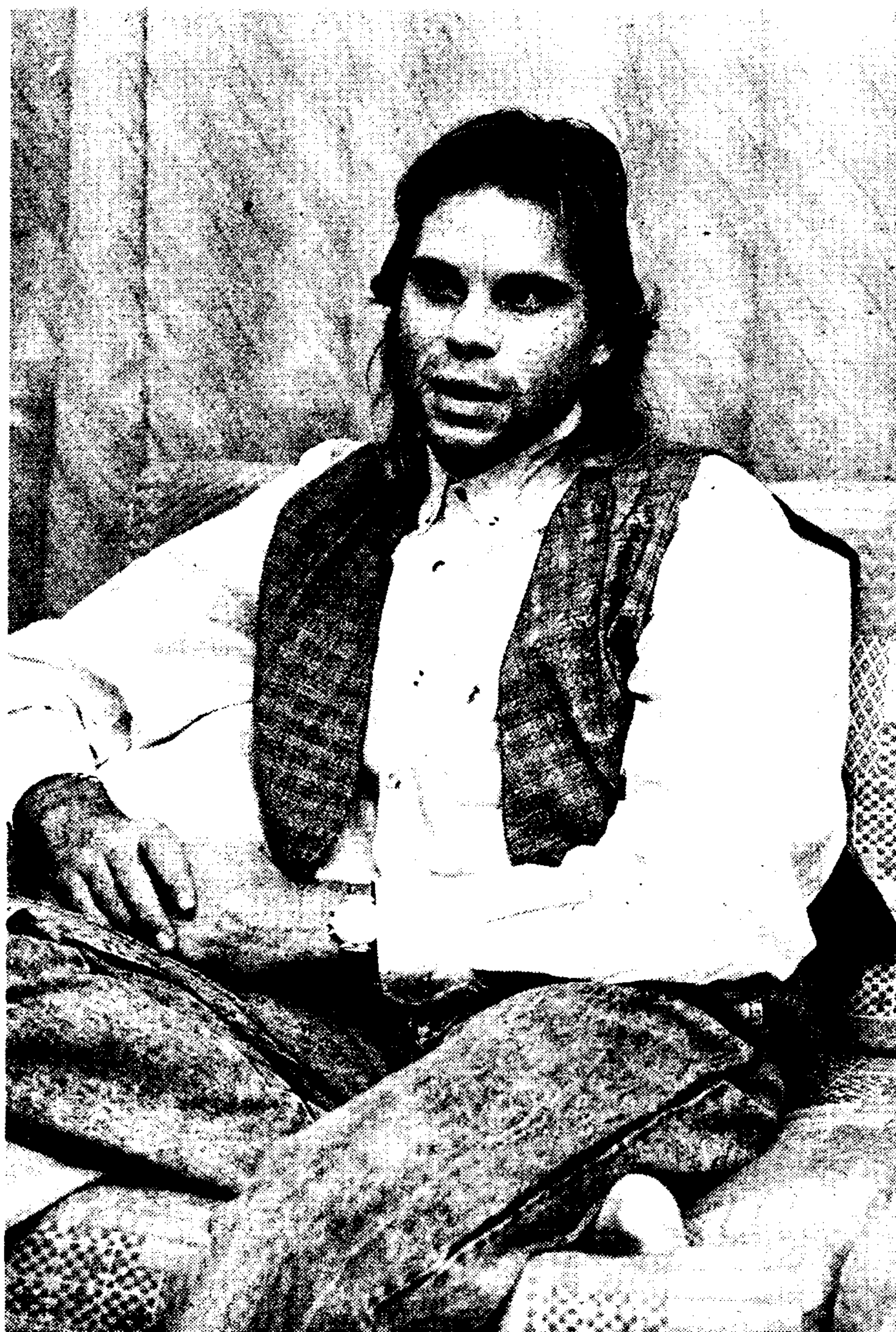
De kans dat Van Basten volgend seizoen in de Serie A zijn voormalige ploeggenoten Gerald Vanenburg en Ronald Koeman treft, de twee Ajacieden die onderdak vonden bij PSV, is groot. „Ik zou ze geen ongelijk geven als ze weggingen bij PSV, want in Italië kom je als voetballer het meest aan je trekken. Mijn advies aan ze? Ze moeten er rekening mee houden dat iedere wedstrijd hier een topwedstrijd is. Het leven van een full-prof kennen ze, dat is het probleem niet. En die pers, ach, daar leren ze wel mee omgaan. Maar dat je hier iedere wedstrijd op je tenen moet lopen, dat ben je geneigd te onderschatten. Zoiets als gas terugnemen bestaat niet en een lichte blessure kan al funest zijn. Alleen als Koeman en Vanenburg zich dat realiseren, kunnen ze het hier maken".

„Over mijn eigen toekomst denk ik zelden na. Ik weet tegen wie we de volgende twee, drie wedstrijden moeten, maar daar houdt het ook wel mee op. Terugkijken heeft geen zin en vooruitkijken evenmin. Veel Italiaanse spelers hebben het nu al over het WK van 1990, dat moet voor Italië het feest van de eeuw worden. Mij zegt het nog niks. Het Nederlands elftal? Tja, ik weet dat we in april tegen West-Duitsland spelen. Ach, dat is allemaal nog zo ver weg".

„In het algemeen kan je zeggen dat ik hier wil slagen. Dat is mijn doel. Goed spelen, scoren en dus erkenning krijgen, daar gaat het me om. Veel buitenlanders zijn hier enorm afgegaan. Ik wil niet dat mij dat overkomt".

„Dit wàs het wat mij betreft. En nog bedankt voor het boek".

KERKDRIEL – De Tour de France 1988 is de geschiedenis ingegaan als de Tour der Schande. Dopingperikelen rond Pedro Delgado en Gert-Jan Theunisse zetten het evenement in de laatste week op z'n kop. De geloofwaardigheid van 's werelds grootste wielerkoers daalde practisch tot het nulpunt. Daarbij kwam, dat de roemloze aftocht van Fignon, Mottet, Bernard en Zimmermann op z'n minst mysterieus genoemd mocht worden. Immers, het betrof renners waarvan enkele weken eerder nog een hoofdrol was verwacht.
Pedro Delgado werd vrijgesproken. De twijfels van niet getolereerde stimulantia kleefden desondanks nog aan zijn gele trui toen hij de Champs-Elysées opreed. Probenicide, het middel waarop hij betrapt was, stond weliswaar alleen op de lijst van het Internationaal Olympisch Comité en niet bij de UCI, de internationale wielrenunie, onder auspicien waarvan de Tour plaatsvond, maar het feit dat het preparaat maskerend werkt ten opzichte van bijvoorbeeld testosteron werd niet weerlegd.
Gert-Jan Theunisse had géén probenicide gebruikt. De testosteron, die men bij de 25-jarige renner aantrof kon dan ook niet verdoezeld worden. De revelatie van La Grande Boucle houdt nú nog vol, dat hij geslachtofferd werd in de mallemolen van manipulaties.
Nederland sloot hem bij thuiskomst in de armen. Hij was de martelaar en tegelijk de held, voor wie tienduizenden mensen in de criteria zich schor schreeuwden.

● *Gert-Jan Theunisse: „Echt, het déed mij iets toen het publiek mij na de Tour in de armen sloot."*

Het einde van het jaar is voor Gert-Jan Theunisse bijna net zo turbulent als de Tour. Contractperikelen met zijn werkgever en duizelingwekkende aanbiedingen van andere ploegleiders vormen het sporttechnische aspect van de overwinning. Juridische afhandeling van de echtscheiding in zijn eerste huwelijk en de koop van een nieuw huis met daarbij behorende verhuizing houden hem anderzijds bezig.

De drukte kan zo groot niet zijn, maar in zijn agenda vindt hij ruimte voor tóch weer een afspraak. „Weigeren is niet mijn stijl", zegt hij. Gert-Jan Theunisse ten voeten uit. Plichtsbewust ten opzichte van zijn vak; vriendelijk en bescheiden in de omgang. Zo zijn gewoon z'n karaktertrekken. Alleen in de koers maken zij plaats voor een over-mijn-lijk-mentaliteit, die hoort bij de sport waarin hij reeds op achtjarige leeftijd zijn debuut maakte en waarin hij sedert 1984 beroepshalve acteert. Niet alleen zijn lange haren, wapperend in de wind, werden zijn handelsmerk. Hij liet ook de pedalen spreken. Qua uiterlijk is hij vooral wat het kapsel betreft te vergelijken met Henk Lubberding, drie jaar bij Panasonic zijn ploegmakker. „Ik vond het niet nodig om mijn haar te knippen omdat toevallig iemand anders in het team er precies eender uitzag als ik. Weet je overigens, dat de maat van de fiets van Lubberding en mij exact hetzelfde is?"

Via de haardos van de twee en een vluchtige informatie over de maat van hun fiets wordt meteen de sprong gemaakt naar het actuele koersgebeuren. Theunisse heeft er niet eens de grootste versnelling voor nodig.
„Ik denk", zegt hij, „dat ik dit jaar minstens vijftig journalisten over de vloer heb gehad. In ieder geval beduidend meer dan in mijn vorige profseizoenen bij elkaar. Ik snap heus wel, dat ik voor de media een interessant figuur ben geworden, maar op een gegeven moment snak je toch naar rust."
Daarbij komt, hij wijst er heel fijntjes tussendoor op, dat je zeker als beroepsrenner de training niet mag verwaarlozen. Ook niet als de tijd van klassiekers en belangrijke etappewedstrijden voorbij is.

Het is veel te vaak gebeurd, dat ik eerder naar huis terugreed dan ik eigenlijk had willen doen, maar er zat niets anders op. Afspraak was afspraak. Ik moest er een agenda op nahouden om niets en niemand te vergeten. Nogmaals, zoiets had ik nooit eerder meegemaakt. De publiciteit rond mij was vroeger vrij bescheiden. Andere renners waren interessanter. Ik heb er niet wakker van gelegen. Ik kende mijn taak in de ploeg; ik wist ook, dat ik als professional nog volop in een ontwikkelingsfase verkeerde."

Om te illustreren wat met name in de laatste weken van het jaar allemaal op hem is afgekomen hoeft hij thuis in het Gelderse Kerkdriel, waar hij samenwoont met Lieske, de dochter van de vroegere bondscoach Piet Liebregts, slechts te wijzen op de koffers en dozen in gang en logeerkamer. „Ze staan er beslist niet alleen voor het weekje vacantie in de Alpen. De verhuizing naar Oss betekent een nieuwe start vanuit de streek waar ik geboren ben. Voordat ik mij in Kerkdriel vestigde woonde ik immers in Berghem."

Het enthousiasme van de toeschouwers nadat hij eind juli uit de Tour de France was teruggekeerd heeft op Gert-Jan Theunisse een onuitwisbare indruk gemaakt. Hij geniet er nóg van als hij terugdenkt aan de soms koninklijke ontvangsten, gevolgd door de parade van het kleurrijke peloton, dat avond na avond zo'n vijftig à zestig keer rond dorpsplein en langs feestende massa flitste.
„Echt, het déed mij iets. Was het soms leuk geweest als ik na alle ellende van de voorgaande dagen ook nog eens tijdens iedere koers uitgejoeld zou zijn geworden? Juist in de gegeven omstandigheden vond ik de populariteit een heerlijke gewaarwording. Voor mij was het tevens een bewijs, dat het thuisfront mij geloofd had toen ik tijdens de laatste Tourweek steeds weer herhaalde onschuldig te zijn."

Overigens, de renner bleek beter bestand tegen alle drukte dan zijn auto. Op een gegeven moment moest hij zelfs z'n wagen, een Mercedes van zeer recente jaargang, laten overspuiten.
„Er zaten tientallen krassen op de carrosserie als gevolg van het opdringerige publiek, dat niet in de gaten had hoe het met balpennen, knopen en ritssluitingen schade veroorzaakte. Ik heb het de mensen niet kwalijk genomen. Het was voor mij bij ieder criterium een terugkerende gebeurtenis. Zodra ik kwam aanrijden stormde men in mijn richting. Hoeveel handtekeningen ik in de na-Tourperiode heb uitgedeeld is niet eens te schatten."

Het was dezelfde periode waarin hij ook zijn belangrijkste overwinning tot nu toe behaalde. Dat gebeurde in San Sebastian-San Sebastian, de enige Spaanse van-stad-tot-stad-wedstrijd, die opgenomen is in het klassement om de wereldbeker voor merkenploegen.
„De overwinning deed me vooral veel plezier omdat de finale werd uitgevochten tussen verschillende renners, die ook in de Tour aan het front waren. Rooks en ik waren er bij. Delgado idem dito. Verder nóg een paar Spanjaarden. Op Jaizkibel, de laatste hindernis, kwam de scheuring in de kopgroep tot stand. Ik heb het naderhand nog op de video gezien. Een van de weinige keren overigens, dat ik een herhaling van een koers bekeken heb. Heerlijke gewaarwording. Delgado werd er af gereden. Aja demarreerde. Ik sprong mee en versloeg hem in de sprint. 'Dit is het positieve antwoord op de perikelen in de Ronde van Frankrijk', zei ik aan de eindstreep tegen verslaggevers."
Als hij terugdenkt aan de strijd rond San Sebastian wil hij wél even kwijt, dat deze Spaanse klassieker in de ogen van veel wielerliefhebbers zwaar onderschat wordt. „Een verschrikkelijk lastige koers. Lastiger dan Amstel Gold Race en Luik-Bastenaken-Luik, maar zij hebben wel een grotere uitstraling. **Deze koersen zijn lastig vanwege de vele hellingen,** die vlak achter elkaar liggen. Je hoeft desondanks geen echte klimmer te zijn om mee te spelen. Profs kunnen in dat soort krachtmetingen op de macht omhoog, zoals wij dat in vakjargon noemen. Tussen start en finish in San Sebastian lukt dat niet. Je moet klimmer zijn."

Theunisse en Rooks vormden niet alleen in de Spaanse topkoers een hecht PDM-duo. In de Tour'88 waren zij ook onafscheidelijk. Op de flanken van Pyreneeën en vooral Alpen kregen zij de morele steun van tienduizenden Nederlanders, voor wie vacantie in Frankrijk de ideale gelegenheid is om het aan flarden gescheurde peloton voorbij te zien trekken.
De renners kregen ook geestelijke steun. Uit het vaderland. „In de Sint Jan van Den Bosch stak ik iedere dag een kaars op voor Gert-Jan", zegt Lieske. „Naderhand heb ik gehoord, dat zijn moeder dat ook deed. Bij Rooks, thuis in de kop van Noord-Holland, gebeurde hetzelfde."

● *De verhuiswagen kan ieder moment voorrijden met bestemming Oss. Voor Gert-Jan Theunisse en Lieske, zijn levensgezellin, begint een nieuwe etappe.*

Foto's: PETER DEJONG.

Hoewel Rooks en Theunisse naarmate de strijd vorderde toegaven, dat zij 's nachts minstens zoveel praatten als sliepen, leken hun krachten onuitputtelijk. De opmars in het klassement was daarvan een weerspiegeling. Uitgerekend op Quatorze Juillet, de nationale feestdag van Frankrijk, zorgden de twee op l'Alpe d'Huez voor een Oranje-euforie, die herinneringen opriep aan de gedenkwaardige dag waarop luttele weken eerder het Nederlands voetbalelftal Europees kampioen was geworden. Rooks klauterde als eerste naar de top; Theunisse hield Delgado van de tweede plaats af. Toen een paar dagen later het nieuws betreffende doping bij zowel de Spanjaard als diens vroegere teamgenoot bekend raakte, was de anti-climax compleet. Rooks had er niks mee te maken, zijn slapie des te meer.
„Ik had", aldus Theunisse, „het wel willen uitschreeuwen, dat ik mij van geen kwaad bewust was. Nooit had ik rekening gehouden, dat ik ooit met een dergelijke affaire te maken zou krijgen. Ik was er dus ook niet tegen gewapend. Alsof de wereld instortte, zo voelde ik mij. Aanvankelijk wilde ik vluchten. Weg uit de Tour, weg uit het metier. Het was een opwelling. Gelukkig besefte ik op tijd, dat er een heel andere manier bestond. Een veel betere ook. Ik moest blijven. Ik zou vooral met uitslagen bewijzen wie ik was, ook al kon ik vanwege de strafminuten een ereplaats in de eindrangschikking vergeten."

Theunisse zou in de laatste dagen vóór Parijs trouwens opnieuw een tijdstraf krijgen. Dit keer om heel andere redenen.
„Ik had Paul Koechli, de ploegleider van Weinmann, eens even duidelijk gemaakt hoe ik over hem dacht. Nadat de doping-affaires de slotfase van de Tour waren gaan beheersen, hoorde ik iedere dag van collega-renners hoe hij zich had uitgelaten over het een en ander. Vooral van mij bleef geen spaan heel."
Toen Koechli zich op een gegeven moment distancieerde van een protest-actie, die door de renners- en ploegleiderskaravaan was opgezet tegen de methodes waarop de dopingcontroles plaatsvonden, was de maat vol. Theunisse: „Ik werd vooral laaiend op hem nadat men mij in het begin van de etappe weer van alles was komen vertellen. Langzaam liet ik mij vanuit het peloton afzakken tot naast zijn auto. Toen heb ik Koechli eens even door mekaar geramd. De straf interesseerde mij geen moer. Wat kon het mij nog schelen of ik op een half uur of op drie kwartier in Parijs aankwam. Ik wilde die chef d'equipe alleen maar even op z'n nummer zetten. Daarbij speelden ook nog vroegere gebeurtenissen een rol. Zij dateerden uit de Ronde van Zwitserland, enkele weken eerder. Weet je hoe ik over Koechli denk? 'Een zeikerig mannetje'. Naderhand kwam hij naar me toe om te vertellen, dat hij me helemaal niet beschuldigd had, maar voor dat soort excuses koop ik niks."

Zonder bepaald een spraakwaterval genoemd te kunnen worden neemt hij geen blad voor de mond. Ook niet als hem zijn mening gevraagd wordt over personen, die zijn bazen waren of het zelfs nu nog zijn.
„Zo heb ik mij bij herhaling afgevraagd waarom Gerrie Knetemann nog in onze ploeg voor de Tour werd opgesteld. Intern hadden wij, de kern van het team, al lang uitgemaakt, dat het beter was om Johannes Draayer, de ex-amateurkampioen van Nederland, mee te nemen. Hij was in de weken vóór de Tour steeds beter gaan rijden. Kneet had in Frankrijk niets meer te zoeken. Als je dan vroeg waarom men hem toch had gekozen kreeg je een ontwijkend antwoord."
Dat gebeurt, beweert Theunisse, vaker. Ploegleider Gisbers wil eerst overleg met manager Krikke. Hij op zijn beurt zegt dan, dat hij nog met de sponsor wil praten en ga zo maar door.

"Ik vind zoiets niet ideaal, maar meteen moet ik hier ook aan toevoegen, dat PDM mij alle kans geboden heeft om me te ontplooien tot het niveau waarop ik nu sta. Daarnaast werd ik ook door de ploeg en de leiding fantastisch opgevangen toen mijn echtscheiding zich aandiende. Ik vroeg chef d'equipe Gisbers om mij zoveel mogelijk wedstrijden te laten rijden. 'Liever een aantal etappekoersen waarin ik mij op mijn werk kan concentreren dan thuis over de problemen te zitten piekeren', zei ik. Mijn verzoek werd ingewilligd. Alleen in de laatste maanden is er teveel onduidelijkheid ontstaan over salariëring en andere dingen zoals inspraak en programmering.

Anderzijds ben ik in mijn privé- ven, dat ik deel met Lieske, we echt gelukkig. Het zal mijn loo baan zeker ten goede komen."

Vorig jaar, toen Delgado belan rijkste klassementsrenner va PDM was reed Theunisse ook goed, maar toen viel het bij ve mensen minder op. „Waarschij lijk een gevolg van de rol, die vervulde. Ik knapte veel werk o voor Delgado. Als wij de laats col van een etappe bereikt hadde verdween ik meestal uit beeld."

Bij Panasonic was Theunisse dr jaar achter elkaar een van meest gewaardeerde helpers. het kader van de opbouw van zij loopbaan zou hij vrede met die r hebben gehad, mits op zijn pro gramma ook toen de wedstrij had gestaan waarnaar hij altijd verlangend had uitgekeken: Tou de France.
„Ik viel buiten de selectie. Pete Post had weliswaar een flink aan tal gelijkwaardige krachten voo een van de plaatsen waartoe ik m geroepen achtte, maar telken wanneer ik weer moest thuisbli ven kreeg ik een afknapper. Oo als je begrip kunt opbrengen voo de situatie waarin een ploegleide verkeert, doet het niets af aan d pijn van je teleurstelling."

„Misschien zou ik in het begin va mijn profloopbaan toch nog ee uitverkiezing hebben kunnen be werkstelligen, maar juist in dát jaar was ik geruime tijd uitgeschakeld. In de Ronde van Romandië, halverwege mei, had ik een zware val gemaakt. Ik kwam flink toegetakeld thuis. Gebroken enkel, gebroken pols, kapotte ribben, scheurtje in de schedel. Mijn heroptreden, althans in een wedstrijd van betekenis, deed ik zes weken later in het kampioenschap van Nederland. Dat vindt traditiegetrouw plaats op de zondag voorafgaande aan de start van de Tour. Geen schijn van kans op deelname, derhalve."

Toen Gert-Jan Theunisse naderhand bij de contractbesprekingen aan Post vroeg of hij hem in ieder geval voor de toekomst zekerheid omtrent deelname aan de Ronde van Frankrijk kon geven was het antwoord negatief. „Hij zei: 'Die zekerheid kan ik je niet geven'. Bij PDM kreeg ik die wel. Het stond zwart op wit. Dat vond ik nog belangrijker dan het salaris, want dat verschilde bij mijn overstap nauwelijks met hetgeen ik bij Panasonic verdiende. Begrijp me goed. Ik ben niet met ruzie bij Post weggegaan. Qua organisatie in een ploeg blijft hij voor mij een perfectionist, maar er zijn ten enemale zaken waarin je voor jezelf moet opkomen. Het geldt ook in andere beslissingen. Steven Rooks en ik vormden dit jaar, om het zo maar eens te noemen, een twee-eenheid. Het betekent niet, dat je daardoor automatisch ploegmakkers voor het leven blijft."
Hoe belangrijk het is, wanneer je bijzonder goed kunt opschieten

door

WIEL VERHEESEN

met deze of gene ploegmakker benadrukt Theunisse nog eens op humoristische wijze.
„Rooks en ik hadden in de Tour niet alleen gemeenschappelijke belangen. Wij hebben buiten het wedstrijdtechnische deel even eens dezelfde interesses. Auto's, bijvoorbeeld". Lachend voegt hij hieraan toe: „En vrouwen. Je kunt niet altijd alleen maar over koersen praten. Bovendien, stel je voor, dat je van rittenkoers naar rittenkoers trekt en dat je de kamer moet delen met iemand, die alleen maar over kanaries praat, terwijl jezelf de tuin vol marmotten hebt."

Gert-Jan Theunisse, in de kracht en bloei van zijn rennersleven, heeft uiteraard voor volgend jaar weer grote plannen. De piek moet bereikt worden in de etappewedstrijden. Vanzelfsprekend in de Tour en daarnaast de Giro of Vuelta als blikvangers. „Ik moet nu oogsten", luidt zijn mening. Een rennerscarrière duurt korter dan vroeger. Het programma is overladen; de sponsors stellen steeds grotere eisen. Er worden grotere versnellingen gebruikt en er wordt ook anderszins steeds meer van het lichaam gevraagd.
„Zoiets doe je geen vijftien jaar achter elkaar en zelfs als je het fysiek zou kunnen opbrengen, wordt het psychisch een te zware opgave. Vergeet niet, dat je tussen je twintigste en je drieëndertigste veel investeert en vooral veel mist. Je sociale contacten zijn vanwege je vak beperkt", aldus de martelaar van het Tourpeloton. „Daarom vond ik het zo'n grote klasse van Hinault, dat hij ruimschoots tevoren zijn afscheid op een bepaalde leeftijd aankondigde en het ook deed. Ik ben daar als bijna 26-jarige nog lang niet aan toe, maar er heeft toch wel eens door mijn hoofd gespeeld om na twaalfeneenhalf jaar prof af te haken. In 1996 zou dat zijn, midden in de zomer. Gelukkig duurt dat nog even."

Verlamde André Malherbe één jaar na fatale Parijs-Dakar

We hadden met Malherbes echtgenote Sabine om 17.00 uur afgesproken. Op verzoek van de dienstdoende verpleegster moesten we nog een kwartiertje in een bedwelmende ziekenhuisgang op haar wachten. „Ze is onderweg," stelde de verpleegkundige ons gerust. Gepakt en gezakt en met de autotelefoon onder de arm heette de charmante Sabine Malherbe ons even later welkom. Tot onze verbazing lag André Malherbe niet in een mooie kamer met uitzicht op het schilderachtige stadje Namen. De voormalige Belgische sportman van het jaar is gehuisvest op de afdeling intensive care, die bovendien in de kelderverdieping, waar nota bene geen raam is te bespeuren, ondergebracht is. In een soort chambrette ligt André Malherbe al bijna één jaar aan het bed gekluisterd. De zachtborden wanden en het plafond zijn volgeplakt met prachtige kleurenfoto's van Sabine en zijn dochtertje Cassendre. Achter zijn bed staan medische apparaten opgesteld. Via een slangetje wordt de gevelde atleet extra zuurstof toegediend.

door
BENNIE CEULEN

NAMEN – Morgen, eerste kerstdag, wordt onder de Eifeltoren in Parijs de elfde editie van Parijs-Dakar van start geschoten. De monsterrace door het Afrikaanse woestijnzand heeft in het verleden geen al te beste reputatie opgebouwd. Dodelijke ongevallen, drama's, wantoestanden en misplaatst snobisme wierpen een trieste schaduw over de onmenselijke helletocht, waarin autopiloten en motorcoureurs hun leven in de waagschaal leggen. Het gevaar loert in de onherbergzame streken van de Sahel achter elke zandheuvel. Toch staat elk jaar weer een imposant peloton te trappelen van ongeduld om de strijd met de uitputtingsslag aan te binden. De rampenrally zal het deze keer echter zonder een van zijn vorige prominente deelnemers moeten stellen: André Malherbe. De drievoudige wereldkampioen motorcross in de 500 cc-klasse werd in de veel bekritiseerde uitgave van vorig jaar een van de grootste slachtoffers. Een onschuldige val werd de populaire Waal fataal. André Malherbe raakte voor zijn leven verlamd en levert in het ziekenhuis van Namen nog steeds een verbeten strijd tegen de lichamelijke gevolgen van de vreselijke tuimelpartij. Precies een jaar later zullen het voor de voormalige topsporter, wiens mooie leven plots geruïneerd werd, en zijn gezin zware kerstdagen worden. In een exclusief interview lucht André Malherbe zijn hart. We zochten de invalide motorcrosser afgelopen woensdag op in Clinique Saint Luc. Dat hij het volgende aangrijpende verhaal heeft willen vertellen, getuigt van zijn enorme moed.

● *De eerste foto van André Malherbe in het Naamse ziekenhuis Saint Luc, waar de verlamde oud-wereldkampioen al één jaar op de afdeling intensive care verzorgd wordt. Zijn charmante vrouw Sabine wijkt geen moment van zijn zijde.*
Foto: PETER DEJONG

„Bonjour," lacht de 32-jarige Belg zijn tanden bloot. „Merci voor de bloemen. Het gaat steeds beter met me. Ik hoop het ziekenhuis binnen een of twee maanden te verlaten." Gerugggesteund door dikke kussens zit André Malherbe overeind in bed. Zijn armen liggen roerloos op de witte lakens.

Bijna een jaar geleden sloeg het noodlot toe. André Malherbe heeft er weinig moeite mee om over de fatale val in de woestijn te praten. Met de glimlach op zijn levenslustige gezicht vertelt hij zijn relaas. „Ik mag niet bij dat fatale moment blijven stilstaan en moet realist zijn. Het is al een jaar geleden. Het is beter dat ik erover praat, want dat ongeluk maakt deel uit van mijn leven."

André Malherbe scheerde als sportman hoge toppen. „Ik werd drie keer wereldkampioen. Ik was dus geen slechte. Als motorcrosser had ik alles meegemaakt. De motivatie was er niet meer. Daarom stopte ik aan het einde van het seizoen 1986. In 1987 stapte ik over naar de autosport. Als formule 3-piloot nam ik deel aan de races om het kampioenschap van Frankrijk. Ik woonde toen al geruime tijd in Monte Carlo."

André Malherbe wijkt plots van het onderwerp af, omdat fotograaf Peter Dejong zijn camera's in stelling wil brengen. „Sorry, ik heb liever niet, dat in het ziekenhuis van mij foto's worden gemaakt. Dat is ook nog niet gebeurd. Sabine zal je wel andere foto's bezorgen. Thuis heeft ze genoeg archiefmateriaal liggen." Enig aandringen heeft geen doel. André Malherbe wimpelt het verzoek af. „Ik hoop dat jullie kunnen begrijpen waarom ik dat niet wil."

Hij vervolgt zijn verhaal. „Ik had met twee compagnons een eigen bedrijf op poten gezet. Sport Autoracing, heet onze société. Louis Schmitz is een van mijn compagnons. Hij heeft een fabriek, Milfix, die stickers fabriceert en over de hele wereld distribueert. Hij was ook de sponsor van mijn auto en stimuleerde me om in Parijs-Dakar te starten. Ik heb toen contacten gelegd met Yamaha. Milfix en Yamaha betaalden samen de peperdure onderneming."

André Malherbe maakte op 1 januari van dit jaar zijn come-back als motorcoureur in Parijs-Dakar. „Ik wist waaraan ik begon. Het is een heel lange en vooral moeilijke race, met een aaneenschakeling van hindernissen. Ik had geen enkele ervaring met de woestijn. Het was mijn doel de finish te halen in een zo goed mogelijke positie. Ik had immers een reputatie te verdedigen. Maar winnen, nee. Dat zou onmogelijk zijn. In feite was het een testrace voor me, waarin ik de nodige ervaring wilde opdoen. In de volgende Parijs-Dakar zou ik dan wel voor de eerste plaats gaan strijden. Dat zal nooit meer het geval zijn..."

André Malherbe fronst de wenkbrouwen. „Ja," zegt hij. „Ik wist vantevoren, dat Parijs-Dakar een risicovolle wedstrijd was. Maar, dat ik op deze wijze het slachtoffer zou worden, had ik zeker niet verwacht. Als motorcrosser ben ik zo vaak geveld. Ernstige blessures en botbreuken maken deel uit van dit metier. Maar dit...Ik ben totaal verlamd en zal nooit meer kunnen lopen. Het is heel moeilijk om het te accepteren. Ik heb een vreselijke tijd achter de rug. Inmiddels heb ik mijn handicap aanvaard. Wat wil ik anders? Er is nog één hoop: dat ik ooit mijn armen kan bewegen en handen gebruiken."

Het fatale moment ligt nog vers in zijn geheugen. „Het was woensdag de zes januari. Ik was bezig aan de langste etappe. Opeens raakte ik in de woestijn door Algerije de route bijster. Jean-Claude Olivier, de patron van Yamaha France, was ook de weg aan het zoeken. Met enkele andere verdwaalde piloten vormden we een groepje. Samen gingen we op zoek naar het parcours. Op een bepaald moment vonden we de route. Zij-aan-zij met Jean-Claude Olivier sloeg ik de goede richting in. De zon stond erg laag en de lichtstralen waren heel fel. Om mijn ogen te beschermen, was ik verplicht met voorovergebogen hoofd te rijden. Plots dook er een kuil in het woestijnzand voor me op. Ik sloeg met mijn motor over de kop en kwam op mijn hoofd terecht. Daarbij brak ik mijn wervelkolom."

André Malherbe brengt op vrij koele wijze het fatale moment in herinnering. „Olivier was ook gevallen. Hij reed amper twee meter naast me. Onze snelheid lag tussen de zestig en zeventig kilometer per uur. Hij mankeerde helemaal niets. Eigenlijk was het een onschuldige tuimelpartij. Het was de domste valpartij van heel mijn carrière. Wel de ongelukkigste. Vandaag de dag weet ik nog steeds niet, wat me precies is overkomen. Natuurlijk wel, dat ik door een kuil in het zand over de kop sloeg. Ik heb dat gat echter niet gezien. Voor de toedracht heb ik nog geen verklaring kunnen vinden. Dat houdt me nog steeds bezig. Daarom is het ook heel moeilijk om het ongeluk te accepteren."

Jean-Claude Olivier zag meteen de ernst van het ongeluk in. Als waarschuwingsteken schoot de Franse coureur een noodsignaal de lucht in en stak vervolgens een motorband in brand. „Een uur later landde een helicopter. Ik was nog bij bewustzijn, maar kon niet meer bewegen. Ik vreesde meteen het ergste. Op een brancard werd ik in de helicopter geladen en naar het vliegveld van Tamanrasset overgebracht."

Op de luchthaven begon voor André Malherbe een ware lijdensweg. Sabine, zijn knappe echtgenote, windt zich er nog steeds over op. „Liefst veertig vliegtuigen en helicopters volgden Parijs-Dakar. Voor de journalisten, organisatoren en volgers. Maar geen enkel vliegtuig was ter beschikking om een zwaargewonde coureur naar een ziekenhuis te transporteren. Specialisten waren ook niet in de buurt. Wel artsen, maar die kunnen alleen de eerste hulp verlenen. Een grof schandaal," foetert Sabine Malherbe.

„De repatriëring was inderdaad rampzalig," haakt Dédé in. „Ik genoot geen enkele medische bijstand. Op dat vliegveld heb ik in een tochtige schuur, gelegen op een tafel, liefst veertien uur moeten wachten op het vliegtuig, dat me naar het Hôpital de l'Assistance Publique in Parijs transporteerde. Het leken wel maanden."

„Ik volgde Parijs-Dakar," vertelt Sabine, terwijl ze haar man steeds liefkozend over handen en gezicht aait. „In onze helicopter vernam ik de val van André. We zijn meteen naar Tamanrasset gevlogen. Ik trof mijn man in roerloze staat aan. Er was geen enkele luxe. Zelfs geen verwarming. In de woestijn daalt 's nachts de temperatuur tot rond het vriespunt. Om André tegen de kou te beschutten legde ik een slaapzak over hem heen. De uren tikten tergend langzaam voorbij. Om gek van te worden."

André Malherbe: „Het was een verschrikking. Niemand kon me helpen. 's Anderendaags, om tien uur 's avonds, arriveerde eindelijk het vliegtuig van de SOS. Daarna begon een nieuwe marteltocht. Ik verlangde naar de operatiezaal." Op het moment, dat het vliegtuig met de in levensgevaar verkerende André Malherbe in de Franse metropool aankwam, stond in Hôpital de l'Assistance Publique een team met de meest gerepúteerde Franse chirurgen klaar aan de operatietafel. „Mijn vijfde halswervel was gebroken. Bovendien was een long dichtgeklapt. Op weg naar het ziekenhuis stikte ik bijna. Ik verkeerde in semi-comateuse toestand. Ik kreeg geen zuurstof. De dokter zei meteen, dat het geen uur langer had mogen duren; anders was ik dood geweest. Ik ben voor mijn hele leven verlamd en kan nog steeds niet zonder de beademingsapparatuur. Als ik onmiddellijk na mijn val geopereerd was geworden, was dat probleem er niet geweest. Over één of twee maanden hoop ik op eigen kracht te kunnen ademen. Dan kan eindelijk mijn revalidatie gestart worden. Ik verlang ernaar. Wat het zal opleveren is niet te voorspellen. Maar ik moet alles proberen."

André Malherbe verbleef vijftien dagen in het Parijse ziekenhuis. Daarna liet hij zich overbrengen naar Clinique Saint Luc in Namen. Sindsdien wordt de ongelukkige coureur op de afdeling intensive care door zijn vriend en persoonlijke lijfarts dr. Ghozée verzorgd. „Ik heb lang overwogen om de organisatoren van Parijs-Dakar aan te klagen. Het reglement is echter dusdanig in hun voordeel gemaakt, dat ze voor honderd procent beschermd zijn. Het organisatiecomité is vrijwel ongrijpbaar. Je schiet er dus niets mee op om een proces te beginnen."

De sympathieke Waal, wiens loopbaan geen windeieren heeft gelegd, hoeft zich wat de financiën betreft geen zorgen over zijn toekomst te maken. „Ik had gelukkig een speciale verzekering voor Parijs-Dakar afgesloten."

Een jaar ziekenhuis heeft van André Malherbe geen verbitterd man gemaakt. „Voor mij is een nieuw leven begonnen. Een heel ander leven. Ik moet nog toegeven, dat bepaalde dagen erg lang duren en ook heel zwaar zijn om te verwerken. Ik was een bijzonder actief leven gewend. Altijd in de weer. Vandaag is het tegenovergestelde het geval. Ik zal me moeten aanpassen en mag niet klagen. Maar of ik het geaccepteerd heb? Ja en nee. Ik heb wellicht nog geluk gehad, mazzeld. Tenminste als ik in de toekomst mijn armen weer kan gebruiken. Ik heb geen andere keuze. Al met al heb ik veel geluk. Want ik heb een formidabele vrouw, die elke dag bij me is en het maximale voor me doet. Mijn familie bezoekt me heel vaak en mijn vrienden zijn ontzettend trouw. Zoals mijn kameraad Jean-Claude Laquhaye. Georges Jobé ook. Hij staat altijd klaar voor me. Dat geeft me veel moreel. Na mijn accident heb ik geleerd, dat ik enkele echte vrienden heb. De vroegere sportcollega's laten me ook niet in de steek. Ook Edhem Sljivo, de oud-voetballer van FC Luik, die enkele jaren geleden bij een auto-ongeluk verlamd raakte, stond aan mijn bed. Hij is er beter vanaf gekomen dan ik, want Edhem kan weer lopen."

Een schril contrast vormt het stilzwijgen van de TSO, de Thierry Sabine Organisation. „Ik heb tot dusver niets, helemaal niets van de organisatoren vernomen. Geen enkele reactie, geen visite. Die mensen zijn bikkelhard. Wel wilde de René Metge, de wedstrijdleider, me kort na mijn operatie opzoeken. Maar Sabine heeft dat geweigerd, omdat Metge helemaal niet naar me omkeek toen ik op het vliegveld van Tamanrasset op die tafel lag. Dat heeft mijn vrouw te zeer aangegrepen."

Sabine Malherbe is daarentegen niet vergevingsgezind. Ze onderbreekt geregeld het interview om haar mening met betrekking tot de aanpak van de organistoren te verkondigen. „In mijn ogen zijn het schoften. Ze hebben André op onmenselijke wijze aan zijn lot overgelaten. Dat vergeef ik hen nooit. Bovendien moest ik vijfenvijftigduizend Franse frank (bijna 20.000 gulden) betalen om de rally te volgen. Ik was amper vier dagen van de partij. Toch heb ik nooit één frank teruggezien," moppert ze terwijl ze haar wederhelft door middel van een rietje mineraalwater uit een glas laat drinken.

André Malherbe heeft zich geschikt in zijn lot. Hij zal voortaan met zijn echtgenote en zijn enige kind Cassendre van het leven moeten maken wat er nog van te maken is. „Ik ben heel trots op mijn dochtertje. Dank zij Sabine en Cassendre heeft mijn leven nog enige waarde. Cassendre was tien maanden oud, toen het ongeluk gebeurde. Een schat van een kind. Zij is mijn trots. Door haar ben ik extra gemotiveerd. Ze komt vaak naar me toe. Gelukkig had ik mijn vroegere huis in Hoei niet verkocht. Sinds kort mag ik een dag per week enkele uurtjes naar huis. 's Avonds moet ik terugkeren naar het ziekenhuis, want ik lig 's nachts aan de beademingsapparatuur en ik moet constant bewaakt worden. Ondanks alles voel ik me prima. Als coureur ben ik steeds een karakterman geweest. Ik kan nog knokken."

André Malherbe maakt zelfs weer toekomstplannen. „Ik blijf actief in de sport. Dankzij Milfix hebben we een ploeg op poten kunnen zetten. Met Georges Jobé als coureur. Volgend jaar wil ik bij al Grand Prix-races van de partij zijn. Als een soort mini-manager van Jobé. Ik ben een beetje ontstemd, dat ik niet kan doen wat ik wil. Gelukkig neemt Sabine het meeste werk van me over. En vanaf het moment, dat ik zonder medische bijstand kan leven, gaan we weer in Monte Carlo wonen. De zon aan de Middellandse Zee zal me goed doen."

De elfde editie van Parijs-Dakar staat voor de deur. André Malherbe walgt daarentegen niet van de monsterrace door de woestijn. „Ik heb geen wraakgevoelens. De Dakar zal ik via de televisie volgen. Het is een sportevenement, dat me blijft aanspreken."

André Malherbe voelt zich nog steeds nauw betrokken bij de sport waarin hij zoveel triomfen vierde. Het zadel van de motor heeft hij noodgedwongen moeten verruilen voor het ziekenhuisbed. Straks zal hij zich in een rolstoel moeten voortbewegen. „Als het moet, leer je met alles leven," luidt zijn filosofie. „Hier in het ziekenhuis is het geen pretje. Maar er zit niets anders op. Het personeel is heel lief voor me. Eigenlijk word ik enorm bevoordeeld."

André Malherbe mag morgen voor enkele uurtjes het ziekenhuis verlaten. „Kerstmis vier ik in huiselijke kring. Met Sabine en de kleine Cassendre. Ik zal ervan genieten. Ik mag niet blijven stilstaan," herhaalt hij nogmaals. „Ik was beroepscoureur. Ongevallen zijn inherent aan dit metier. Als ik niet zo ongelukkig gevallen was, stond ik zondag wellicht weer aan de start van Parijs-Dakar. Om een gooi naar de overwinning te doen. Die tijd zal echter nooit meer terugkeren..."

Het openhartige gesprek heeft hem zichtbaar deugd gedaan. Hij steekt niet onder stoelen of banken, dat het eerste interview met een buitenlandse krant voor hem een lans heeft gebroken. „Ik heb tot nu toe steeds geweigerd me in het ziekenhuis te laten fotograferen. Voor jullie wil ik alsnog een uitzondering maken. Eens moet het toch gebeuren."

André Malherbe ten voeten uit. De gebroken kampioen zet in niet te benijden omstandigheden zijn eenzame strijd moedig voort.

● *De laatste actiefoto van André Malherbe, gemaakt op de dag van zijn fatale val in Parijs-Dakar, koestert hij als een kostbaar kleinood. Deze foto hangt in zijn geïmproviseerde ziekenhuiskamertje aan de wand.*
Foto: MAINDRU INTERNATIONAL

Eén dag na dat heidense sinterklaasfeest werd hij opgetuigd en hij hield bijna twee maanden stand, in een zeer degelijk katholiek gezin zowaar tot 2 februari, Maria Lichtmis. Er zat dan weliswaar geen naald meer aan die spar, maar moeders in díe tijd maakten er geen punt van om twee maal daags, zonder dat-ie klopt en veegt, met stoffer en blik rondom de kerstboom te poetsen. En we zongen niet zomaar *White* Christmas.

● Jaren vijftig... toen met kerstmis nog sneeuw lag in het Mergelland. Foto: KAREL VAN STRAATEN

Heimwee naar de jaren vijftig

Toen de mijnen nog volop draaiden, nog nòoit iemand van het ABP had gehoord, een Hollander in het zuiden nog rondstapte als een bezienswaardigheid en bisschop Moors nog het gezag en de invloed genoot als ware hij plaatsvervanger van God, toen was het ànders. Vóór, tijdens en nà kerstmis.

Dit jaar is in Nederland voor tien miljard uitgegeven aan kerstinkopen, zo stond in de krant. In cijfers: 10.000.000.000. Een 1 met 10 nullen.

Binnenkort heeft Ron Brandsteder een nieuwe kwisvraag. Wanneer valt kerstmis? Zeven dagen nà de eerste koopavond.

Kerstavond – dat was ook heel bijzonder. Dan was je 's middags al nerveus. Nu ben je voor die avond op de videotheek aangewezen. Want we draaien liever Rambo-3 dan Stille Nacht.

Video! Het wóórd bestond niet eens. PC was toen de afkorting van Pax Christi, en CD stond voor corpus delicti (= misdaadvoorwerp, Koenen-Endepols, 1958, 26ste druk).

Oók last van die vreselijke nostalgie als je ouder wordt? En dat 't vroeger allemaal veel leuker en sfeervoller was?

Uiterlijk eind oktober haalde pastoor Keybets (verstrooid maar vroom mens, kende alle vogelsoorten en dier gesjilp, God hebbe zijn ziel) het zangboekje met kerstliederen te voorschijn. Extra catechismuslessen, met aan het slot vier lange coupletten van de herdekens bij nachte. Wie dat uit z'n blote hoofd kon zingen, zag dat rijkelijk gehonoreerd op het kerstrapport. De kinderen nù zingen eigentijdse kerstliedjes. Het Griezellied uit de musical 'Het mooiste geschenk', of het Scheldlied, of 'Waar de kinderen Abdullah heten'.

Mag dat allemaal maar zo?

Omdat het *kerst*rapport heet, krijgen de kinderen hun puntenlijstje-met-bolletjes dan ook al vóór sinterklaas.

De twee resterende weken, preluderend op de vakantie, doen we dan samen leuke spelletjes en zo. Alternatieve-creatieve lessen heet dat. Sportdag, tijdens boswandelingen zien wat zure regen-bomen zijn, toneeldag en gedurende de vrije expressie-uren maken we futuristische kribbes van klei en papier-maché.

Ik ken één onderwijzer die zijn kinderen heeft aangemoedigd om Jozef de timmerman niet ín maar óp de kerststal te zetten. Want die man moest ook een keer het dak repareren. Erg hè?

Vraag van meneer pastoor Keybets in 1959: „Wat was het bijzondere aan de drie koningen?"

De klas giechelend in koor: „Eentje was er zwart, meneer pastoor".

„Goed zo, kinderen", zei hij dan. „Pikzwart. Maar Kaspar was tóch een goede koning".

Een beetje katholiek gezin uit een boerendorp – en bij ons thuis waren ze heel wat méér dan een beetje – deelde ook geen kadootjes uit met sinterklaas. Een zak knikkers, akkoord, om niet voor armoedzaaiers versleten te worden. Een écht kado kreeg je pas met kerstmis. Tijdens de zomermaanden begon je al te zeuren over 'wat je graag zou willen hebben'. Dan maakte je een lijstje, met twintig heel dure suggesties, en dan zei je vader 'nee', maar dan kreeg je er toch één.

In die weken vooraf.

Geen Sonja op Maandag t/m Zondag (want dat is niet meer bij te houden), geen Honeymoonkwissen of Prijs-je-Rijkhebzuchtigheid. Als televisie had bestaan, zou je er geen tijd voor hebben gehad. Want elke dag na schooltijd was het sneeuwruimen rond het huis, want een pak van dat goedje viel toen steevast tussen 8 en 12 december. Mos zoeken in het bos, en daar was je ook mooi twee dagen mee zoet. Geen handje maar een zak vol – want toen had je nog *echte* kerststallen. Dat opbouwen deed je niet even tussendoor. „Maandag *beginnen* we met de stal", zei moeder dan. Drie dagen vooraf zat je dan al op zolder te loeren naar die stoffige en mysterieus ruikende kisten en dozen waar al die geheimzinnige attributen inzaten. Na drie dagen knutselen was de tijd pas rijp om, als laatste sacrale handeling, aartsengel Gabriël (die-met-dat-touwtje-in-z'n-nek) aan de dakgoot te bevestigen.

Het hele gezin was nadrukkelijk betrokken bij de assemblage van die kerststal, en niet te vergeten: met het aanleggen van de toevoerwegen naar die stal. Toen werd er nog gevochten om de plaats waar koning Melchior kwam te staan („Kan de kameel iets naar links? Nee, dat is weer teveel, want dan staat-ie met z'n achterpoten net naast het rotspapier. En zet Caspar maar vóór Balthasar, want zijn mantel is afgebroken en dat stuk gips is zoek").

Wie bevriend is met een werknemer van V&D kon onlangs met 25% korting zo'n kant-en-klare kerststal kopen, met Maria en Josef spijkervast op de kunststofbodem, en een haak op het dak om het spul in één keer op te tillen en met mos uit de Nak-4 van DSM. Bestaat er überhaupt nog engelenhaar?

Heel fraai is nu ook een kunstboom van 40 centimeter hoog, en met zo'n bus sneeuwspray kun je die plastic prul heel echt maken, en lampjes met dimschakelaar doen 't ook bijzonder goed. Wat is er tegen op echte kaarsjes? Zijn we al zover gezonken dat een kerstfeest geen uitslaande brand meer waard is?

In een dorp, op drie kilometer van mijn eigen woonplaats, stond in de plaatselijke kerk een nóg grotere kerststal. Daar bevond zich ook een beeldje, een neger, natuurlijk. Die *ja* knikte uit dankbaarheid als je hem een cent in zijn bek stopte. „Voor de missie", stond er op een kartonnen bordje dat aan zijn strooien jurkje was bevestigd. Toen heb ik ooit een cent in die gleuf geduwd, maar tegelijkertijd met mijn knuist die kop stevig vastgehouden. Toen kon dat ding niet meer knikken, en toen zei dat negertje krak!, en viel dat beeldje in tien stukken uiteen.

Twee dagen later, want ik was een goede kleine katholiek, ben ik bij pastoor Keybets gaan biechten. Hij had er veel moeite mee („bijna een doodzonde") om mij dat te vergeven, maar met drie rozenhoedjes kon ik die straf toch maar mooi afkopen.

Als zo'n offerblok-neger nú in een kerk staat, zou hij zowaar tijdens de nachtmis met buit en al worden gestolen. En áls ze de dader al zouden vinden (want het parkeerbonnen-uitschrijven moet natuurlijk wel gewoon doorgaan), dan zou des daders advocaat als verzachtigende omstandigheid ongetwijfeld aanvoeren dat zo'n negerbeeldje 'nu eenmaal racistische gevoelens heeft opgeroepen bij de verdachte', waarop deze hoogstwaarschijnlijk wordt vrijgesproken.

De nachtmis, om half vijf 's morgens en niet van dat makkelijke om elf uur 's avonds zoals nu, zette de kroon op een vroom jaar. Het beste plaatselijk sopraantje (en één keer viel mij die eer te beurt, tot grote jaloezie van al die andere dorpse ouders) voelde zich dan eventjens 'Peter Serpenti en de Maastreechter Staar'. Dat was de tweede langspeelplaat die wij thuis aankochten, voorafgegaan door *Eine kleine Nachtmusik*, geperst door de Deutsche Grammophon Gesellschaft. Kleine dingen die grote indruk op je maakten. Mijn vader had laatstgenoemde plaat via Aken de grens overgesmokkeld, want die was daar goedkoper en de Mark stond toen op 89 cent. De Grundig-radio kwam daar ook vandaan, en als je een LP wilde draaien, moest je heel hard op de knop *TA* drukken. Nooit ontdekt trouwens waarvoor die term stond.

Na de communie, tijdens die nachtmis, zag je alle moeders zo onopvallend mogelijk de kerk verlaten. „Mam gaat alvast de tafel dekken", zei vader dan. Maar dat was ook weer niet waar. Ze moest de kado's gaan klaar zetten onder de boom. *Het kerstkindje is geweest!*, riep zij dan als de rest van de familie tegen zes uur die ochtend met besneeuwde schoenen en kouwe neuzen de 'goeie' kamer binnenstapte.

1960 is voor mij zowaar een historisch jaar. Toen stond op de kersttafel, naast de prachtige mand met fruit en noten, een echte fles wijn. *Pepito – Pleegzusterbloedwijn* stond op het etiket. Ik herinner me nog dat er een draaidop op zat en dat vader nog mompelde dat die fles 'eigenlijk' voor oudejaarsavond bedoeld was.

Het zijn de nachtmissen van vroeger niet meer. Teveel Ge-Huub Oosterhuis, en te vaak 'Dank U voor deze nieuwe morgen', en dan steeds één toon hoger per couplet. Maar we kunnen niet meer zingen omdat het hele leven één playbackshow is geworden. We zijn allemaal kinderen van Hennie Huisman. 't Is soundmix wat het keybord slaat en sinds de Franse taal op school door dat pretpakket buiten de prijzen valt zijn we ook dat prachtige *Cantique de Noël* vergeten. Ik draai nu al weken een cassettebandje in de auto waarop Placido Domingo dat kerstlied in ere houdt.

Heimwee? Bóós word je ervan.

En U dacht toch niet dat je er vroeger met het bijwonen van alleen de nachtmis vanaf was. Om tien uur volgde nog de hoogmis, en dan om drie uur het lof. En op tweede kerstdag wéér om tien uur (maar die mis duurde niet zo lang). Het mooie van tweede kerstdag was het feit dat er dan 's middags géén lof was. Dan kon je er de *hele* middag met de slee op uittrekken.

Eerlijk zijn: in welk gezin wordt nog rond-de-boom gezongen? Dat deden wíj nog met overtuiging, omdat kinderen in de jaren vijftig nu eenmaal de rozenkrans prefereerden boven de voetbal. Die jongelui van tegenwoordig, ach ach, die gooien met onbreekbare plastic kerstballen door de kamer en plakken posters van Michael Jackson tegen de muur. Wie verbouwt zijn woonkamer nog om de kerststal op te zetten? Ik herinner mij iemand uit de straat. Toegegeven, hij liep nooit de kerkdeur plat, maar bij de nachtmis was hij toch nadrukkelijk van de partij. En hij had de mooiste kerststal van het dorp. Met zowaar *vijf* koningen, waarvan twee ouwe uit zijn eerste beeldencollectie.

Dat was nog eens geloven.

En de café's bleven toen dicht op eerste kerstdag. Uit respect voor het kindeke. Er werd toen slechts thuis getetterd. En de beste katholieken van het dorp zaten op de eerste rij in de kerk, en niet van dat stiekeme, en anoniem 45 gulden per maand storten op het gironummer van Foster Parents Plan, zoals dat nu in de mode is. En als de kerkmeester ging collecteren tijdens de offerande lieten die beminde gelovigen tijdens die nachtmis zeer duidelijk zien dat zij tien gulden, in papiergeld, afstonden.

Toen waren ook nog rangen en standen. Je wíst dan tenminste wie een goed inkomen en een respectabele baan had en wie tot het plebs van het dorp behoorde.

En kinderen voelen zoiets heel goed aan. Die vergeten dat nooit.

Ik heb nog één schoolvriend uit die tijd overgehouden. Zijn vader en moeder behoorden zeker niet tot de notabelen van het dorp (in een gat met 1500 inwoners, de inbeelding!). Een poos geleden hadden wij het daar toevallig nog over. Ook over dat sfeertje rond de kerstdagen, als het uiterlijk vertoon hoogtij vierde in zo'n plaats.

„Ik wil er niet meer aan herinnerd worden", zei hij. „Iedereen liet je merken dat je vader en moeder te weinig niveau hadden, ook en vooral op school. Mijn vader zat tijdens de kerstdagen altijd in zijn duivenhok. Ik heb hem nooit durven vragen waaróm".

Heimwee naar de kerst in de jaren vijftig?
Laat ze maar beter over Abdullah blèren.

eindredactie: jos van wersch - vormgeving: sjef meijers

door
JOS VAN WERSCH

mv
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

OPEN LEERCENTRUM

Het Open Leercentrum Westelijke Mijnstreek is een dynamische organisatie, die met 130 medewerkers aanbod verzorgt op de terreinen basiseducatie, primaire en secundaire beroepseducatie, algemeen vormende educatie en specifieke scholing.
In een continuë proces wordt uitwerking gegeven aan de ontwikkeling van de organisatiestructuur en de vernieuwing van de inhouden vanuit het concept Open Leren voor volwassenen. Momenteel wordt met voortvarendheid gewerkt aan de ontwikkeling van Open Leerpakketten voor de diverse vakgebieden.
Voor de implementatie van de Open Leerpakketten vraagt het Open Leercentrum op korte termijn een

ONDERWIJSKUNDIG PROCESBEGELEIDER (V/M)
(voor 20 uur per week)

De procesbegeleider stelt met de coördinatrice onderwijsvernieuwing en de onderwijskundige productieteams de scholingsbehoeften en mogelijkheden vast. Daartoe onderhoudt u intensieve contacten met de diverse vakgroepen en afdelingen over de gevolgen van de veranderingen en de mogelijkheden voor invoering. Daarnaast voert u ook individuele adviesgesprekken met de docenten. U ontwikkelt en verzorgt vaardigheids- en attitude trainingen en verzorgt ondersteuningscursussen voor docenten.

Onze wensen:
U heeft een academische of HBO-opleiding, bij voorkeur in de gedragswetenschappen. U moet zich in korte tijd op het gebied van Open Leren en de structuur van de volwasseneneducatie kunnen inwerken. U heeft ervaring in het opzetten en verzorgen van trainingen gericht op attitude- en kultuurverandering. U beschikt over uitstekende contactuele eigenschappen en kunt op inspirerende wijze onderwijskundige vernieuwingen procesmatig begeleiden.

Ons aanbod:
Voor deze veelzijdige vooralsnog tijdelijke functie waarin U sturing geeft aan de kwaliteit van ons personeel bieden wij een op uw opleiding en ervaring afgestemd salaris, overeenkomstig het rechtspositiebesluit onderwijs.

Informatie en sollicitatie:
Voor nadere informatie over deze functie kunt u contact opnemen met Drs. J.J. Willems, algemeen directeur, tel. 04490-10349, privé 04490-18230.
Uw schriftelijke sollicitatie kunt U binnen 10 dagen richten aan: Stichting Open Leercentrum, Parklaan 4, Sittard. 111682

IS UW ANTWOORD OP DEZE VRAGEN
JA

- Kunt u zelfstandig werken?
- Hebt u zelfdiscipline?
- Bent u een doorzetter?
- Kunt u goed met mensen omgaan?

Dan heeft u inderdaad de juiste eigenschappen voor de funktie van

STUDIE-ADVISEUR M/V
voor midden en Zuid-Limburg

bij het Scheidegger Instituut.

Uw minimum leeftijd is 27 jaar;
U heeft een representatief voorkomen;
U bent in bezit van auto en telefoon;
U heeft geen bezwaar tegen onregelmatige werktijden;
U beschikt over een goede algemene ontwikkeling.

Tot uw boeiende en afwisselende taak behoort het organiseren van cursussen in uw eigen omgeving, aspirant cursisten te informeren, het onderhouden van contacten met zaalverhuurders en docenten, het bezoeken/ voorlichting geven aan cursisten.

Enthousiast om deze kans op een goedbetaalde baan bij het Scheidegger Instituut te grijpen?

Stuur dan vandaag nog uw handgeschreven sollicitatiebrief met een recente pasfoto en met vermelding van funktienr. AW 21 LD aan:

SCHEIDEGGER INSTITUUT
Kaldenkerkerweg 89
5915 AD VENLO

Scheidegger

COMPUTERCURSUSSEN - PROGRAMMEREN - TEKSTVERWERKING - CONVERSATIE MODERNE TALEN - KANTOOROPLEIDINGEN

Provinciale Vereniging »Het Limburgse Groene Kruis«

Binnen de Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis ontstaan op korte termijn ten behoeve van het distrikt Oostelijk Zuid-Limburg vakatures voor een

distriktsverpleegkundige SMD I m/v
(CARA en Diabetes) en een

distriktsverpleegkundige Jeugdgezondheidszorg m/v

beiden in een dienstverband van 75%

FUNKTIE-INHOUD:
De funktie van distriktsverpleegkundige richt zich op het mede voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van het beleid met betrekking tot het zorggebied.
De distriktsverpleegkundige begeleidt, ondersteunt en adviseert wijkverpleegkundigen en wijkziekenverzorgenden.
Voor de funktie van distriktsverpleegkundige Jeugdgezondheidszorg geldt dat hij/zij tevens in samenwerking met de distriktsarts Jeugdgezondheidszorg ondersteuning biedt aan konsultatiebureau-teams voor zuigelingen en kleuters.

FUNKTIE-EISEN:
Voor deze funktie kunnen solliciteren zij die:
- in het bezit zijn van het diploma ziekenverpleging A en diploma MGZ of HBO-V en de kaderopleiding of VO-Management met succes hebben voltooid;
- minimaal 2 jaar ervaring hebben in de extramurale gezondheidszorg;
- in het bezit zijn van rijbewijs en kunnen beschikken over een auto.

STANDPLAATS:
Heerlen.

INFORMATIE:
Nadere informatie over deze vakatures kunt u verkrijgen bij mevrouw W. Thijssen-Van den Thillart of mevrouw E. Schlooz-Beerens, die beiden als distriktsverpleegkundige werkzaam zijn in het distrikt Oostelijk Zuid-Limburg. Zij zijn telefonisch bereikbaar onder nummer 045-710371.

SOLLICITATIES:
Uw belangstelling voor bovengenoemde vakatures kunt u kenbaar maken door een schrijven te richten aan de Provinciale Vereniging Het Limburgse Groene Kruis ten aanzien van de afdeling Personeels- & Organisatiezaken, Kleine Steeg 7, Postbus 185, 6130 AD Sittard.
Uw brief dient vóór 7 januari 1989 in ons bezit te zijn. De sollicitatiegesprekken zijn gepland in de derde week van 1989.

Ebbinge Consultants
Management Recruitment

Ons bureau adviseert bij de werving en selectie voor vacatures in commissariaat, bestuur, directie, sectormanagement en kader. Dit geschiedt door in branches en functies gespecialiseerde management consultants. "Profit is people" is uitgangspunt.
Kenmerken van onze werkwijze zijn grondige analyse van de opdracht en sterke gerichtheid op de selectie. Daardoor kunnen wij gegadigden (m/v) voor een vacature wezenlijke informatie verstrekken en hun specifieke inpasbaarheid met hen evalueren.
Als eerste contact geven wij de voorkeur aan een brief met een curriculum vitae. Op basis daarvan nodigen wij in de regel per vacature een tiental potentiële candidaten uit voor een oriënterend gesprek van circa 2 uur. Voorafgaand hieraan ontvangen zij een uitvoerige beschrijving van de onderneming en vacature.
Uw gegevens worden natuurlijk alleen in overleg met u gebruikt.
Alexander Boersstraat 10, 1071 KX Amsterdam, 020-66 46 456.

MANAGER F&A EN AUTOMATISERING 120.000

Vrij explosief gegroeide en groeiende onderneming met een ambachtelijke basis en een high-tech karakter.
Zuid-Nederland. Men ontwerpt, fabriceert en installeert kostbare staalconstructies met geavanceerde rijdende systemen. Vrijwel alles is export: Amerika, Japan, Australië.
Het mondiale marktaandeel is 25 à 30%. De gezochte manager voegt eigen expertise toe en groeit als MT-lid met de onderneming mee. Krijgt 7 medewerkers en de gebruikelijke taken. Administratievoering, voor- en nacalculatie, budgettering, management informatie, BE-analyse, treasuring, valutabeheer, jaarverslaglegging, contacten met bankier, accountant en fiscalist. Bemoeienis met alle belangrijke offertes, contracten en projecten. Interessante automatiseringsprojecten. Voor intelligente sparring partner van het management. Internationale oriëntatie. Technische affiniteit.
Voorkeur RA/Drs BE. Uitstekend Engels. Leeftijd 30-40. Referentie 640.

T-C MANAGER (WTB) INTERNATIONALE PROJECTEN 90.000 + AUTO

Zelfde onderneming als referentie 640.
De gezochte project manager is verantwoordelijk voor de begeleiding van de operationele ontwikkelingsfase tot en met de levering van kostbare (turnkey) projecten.
Afnemers in de gehele wereld met nieuwe markten als Japan, Australië en Midden Oosten.
De projecten lopen van 6 maanden tot circa 2 jaar. Belast zich met tijdsplanning, budgetbeheer, begeleiding van inkoop en toelevering, fabricage, expeditie, montage, oplevering, instructie en als rode draad door het werk 'quality assurance'. Het leidt tot frequent contact met toeleveranciers en afnemers. Ervaring in project management en/of engineering. Stevige persoonlijkheid. Ervaring in bijvoorbeeld metaalindustrie, scheepsbouw of offshore zou goed kunnen passen. Goed Engels.
Leeftijd 28-35. Referentie 641.

---

psycho-medisch streekcentrum 'vijverdal' maastricht

Het Psycho-medisch Streekcentrum "Vijverdal" te Maastricht is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis. Ca. 500 collega's in verpleegkundige en ondersteunende diensten verstrekken zorg aan 350 klinische (interne) en ca. 650 poliklinische patiënten.
Vijverdal onderhoudt banden met het Academisch Ziekenhuis Maastricht en de Rijksuniversiteit Limburg.

Sinds 1971 verzorgt Vijverdal een succesvolle, qua leerlingenaantal kleine in-service opleiding tot psychiatrisch verpleegkundige (ziekenverzorging B).

Bijzonder voor onze opleiding is dat wij sinds twee jaar ons onderwijs organiseren rondom een aantal centraal gekozen themata, welke in onderwijsleergroepen, aan de hand van relevante opdrachten, onder begeleiding uitgediept worden.
Het frontale onderwijs neemt hierdoor slechts een bescheiden plaats in.

In de nabije toekomst start binnen onze instelling weer de

OPLEIDING TOT PSYCHIATRISCH VERPLEEGKUNDIGE

Afhankelijk van uw vooropleiding zijn er twee mogelijkheden:

De volledige opleiding

Startdatum: 4 september 1989.

Duur:
40 maanden (7 maanden voorbereidende periode, 1ste en 2e leerperiode van 12 maanden, 3de leerperiode van 9 maanden).

Toelating:
- Min. 17 jaar oud (ouder dan bijv. 25 jaar mag ook!);
- In bezit van M.A.V.O.-4 diploma op D-nivo of vergelijkbare opleiding;

Salaris:
- tijdens de voorbereidende periode een tegemoetkoming van f 395,- netto per maand;
- na de voorbereidende periode het in de C.A.O. Ziekenhuiswezen geregelde salaris.

Informatiemiddagen

Omdat wij van mening zijn dat het nemen van een besluit om met deze opleiding te starten de nodige informatie vereist organiseren wij twee informatiemiddagen, en wel op:
- zaterdag 18-02-1989 van 14.00-17.00 uur en
- zaterdag 04-03-1989 van 14.00-17.00 uur.

Behalve informatie over de opleiding, het werk en de sollicitatieprocedure, kun je er ook terecht met vragen bij docenten, leerlingen, medewerkers P.Z. en werkers uit de praktijk.
Deelname aan één van deze middagen is voorwaarde om tot de selectie te worden toegelaten.
Heb je belangstelling voor één van deze middagen geef dan je deelname (telefonisch) door aan dhr. R. Roumans, afd. Personeelszaken en Organisatie, telefoon 043-633444, (voor België 0031-43633444), toestel 2285.

De verkorte opleiding

Startdatum: 3 april 1989

Duur:
33 maanden (1ste en 2de periode elk 12 maanden, 3e de periode 9 maanden).

Toelating:
- in bezit van diploma A Ziekenverpleging,
of - in bezit van diploma Z Ziekenverpleging,
of - in bezit van diploma Ziekenverzorging,
of - in bezit van diploma MDGO-Vp,
of - buitenlands diploma ziekenverpleging,
of - één van hogergenoemde opleidingen voor een belangrijk deel achter de rug hebben.

Salaris:
konform C.A.O. Ziekenhuiswezen.

Heb je belangstelling voor deze opleiding, richt dan je schriftelijke sollicitatie binnen 14 dagen na verschijnen van deze advertentie, aan de afdeling Personeelszaken en Organisatie van ons centrum.

Voor alle leerlingen geldt dat zij na de voorbereidende periode, met inachtneming van de gebruikelijke proeftijd, verzekerd zijn van een vaste baan na hun opleiding.

Ons adres:

Psycho-Medisch Streekcentrum "Vijverdal,
Postbus 88,
6200 AB Maastricht.
Vijverdalseweg 1,
6226 NB Maastricht.

Bouwmij Janssen BV
Kempsweg 33
5801 VL Venray

zoekt in verband met de stijgende omvang van haar orderportefeuille, met name in de utiliteitsbouwsector:

ervaren projectleider

Zijn taak bestaat uit:
- het sturen en controleren van het bouwproces van meerdere werken
- het coördineren van de diverse disciplines die bij dat proces betrokken zijn, zoals inkoop en werkvoorbereiding
- het rapporteren aan de directie van het verloop van de onder hem vallende bouwwerken, zowel in technische zin als in financiële zin.

Alsmede:

ervaren uitvoerder

Zijn taak bestaat uit:
- het direct leiding geven op een bouw aan eigen medewerkers en onderaannemers
- het voeren van de werkadministratie (weekrapporten, urenverantwoording e.d.)

Voor beide functies geldt dat naast een opleiding, welke een all-round bouwkundige basiskennis biedt, ervaring in soortgelijke functies een vereiste is.
Salaris en verdere voorwaarden afhankelijk van leeftijd en ervaring, zijn nader overeen te komen.
Eigenhandig geschreven sollicitatiebrieven te richten aan adres:
Bouwmij Janssen BV., Postbus 2, 5800 AA Venray.

Nimex Informatie & Kommunikatie BV

Marketing Information Systems
Software - Hardware

Nimex Informatie & Kommunikatie B.V. is a young, small and dynamic systemshouse specialized in UNIX hardware and software for Marketing Information Systems. It develops and sells administrative applications for the Industrial Trading market in Europe and the USA. NIMEX cooperates closely with the Rijksuniversiteit Limburg and associated companies.

NIMEX also concentrates on governmental management information system needs, and sells and maintains specialized hardware and standard software.

NIMEX supports all her products to a very high degree. Initial quality in design and production as well as Training are important parts of this.

Science Park RL
Peter Gielenstraat 83
NL - 6217 GK Maastricht
Tel: 043-436577

For expansion of its international market, NIMEX searche qualified and experienced persons to fullfil the following p

1. Full Time Automation Specialist re a challenge. For development/production of marketing and trade applications in UN RDBMS and 4th Generation Languages (and Accell).

2. Full Time Sales person for improving MEX sales results in all market areas. Pr experience in selling Industrial (Capital)

3. Part time Instructors for Microso crorim® Products, in particular MS-C MS-Draw, MS-Excel, MS-Project, R-Ba Windows, MS-Word and MS-Works.

The successful applicant will:
- have experience and proven results
- have a nationality of one of the EC countries, USA or C
- be willing to travel and work in the Netherlands as well
- be willing to work in a smokers-free working environm
- master English and at least one other European languag
- have a university or equivalent degree.

Further information about these positions can be supplied Nieuwkamer, Managing Director at (31) 043-436577 or (864099.

---

stichting bejaardenvoorziening douvenrade

De Stichting Bejaardenvoorziening Douvenrade be verzorgingstehuis met 161 bewoners en aanleunwo verdeeld over twee flats van respectievelijk 142 en 8 woningen. De Stichting neemt actief deel aan het fla ouderenbeleid. Het aantal medewerkers bedraagt ±

De Stichting Bejaardenvoorziening Douvenrade kent eenhoofdige directie, die door een staf van medewe wordt bijgestaan. In verband met het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd door de huidige direct ontstaat per 1 september 1989 de vacature van

directeur m/v

De directeur is belast met de dagelijkse leiding van d Stichting. Tot de voornaamste taken behoren het be en handhaven van een prettig woon- en leefklimaat v bewoners en het toezien op een adequate verzorgin zorgdragen voor een goed personeelsbeleid en een p werksfeer voor de medewerkenden, het adviseren v bestuur in beleidsbeslissingen en het mede voorber uitvoeren van bestuursbesluiten.

Voor deze functie zijn in het bijzonder vereist:
- betrokkenheid bij de zorgverlening in het algeme bepaalde groepen;
- opleiding op academisch of H.B.O.-niveau;
- meerdere jaren werkervaring en een leeftijd van minimaal 35 jaar;
- goede sociale vaardigheden in de omgang met o medewerkenden en de betrokken instanties;
- leiding kunnen geven aan een complexe organis
- stimulerend en creatief kunnen samenwerken in teamverband;
- besluitvaardigheid en onderhandelingsbekwaam
- representatieve en communicatieve vaardighede
- financieel-economische en administratieve ke inzicht;
- een christelijke levensovertuiging;
- bereidheid om in Heerlen of directe omgeving te w
- bereidheid een psycho-technisch onderzoek te ondergaan.

Een medisch onderzoek gaat aan de benoeming vo

Bij de selectieprocedure worden de bewonerscom ondernemingsraad en de staf betrokken.

De salariëring wordt in onderling overleg vastgest mede afhankelijk van de geldende C.A.O. voor de bejaardentehuizen.

Nadere informatie kan worden ingewonnen bij de v van het bestuur: drs. A.Th.J. Poels, W. Schweitz 6419 BA Heerlen, tel. 045-717377.

Schriftelijke sollicitaties binnen drie weken te z de voorzitter van het bestuur op bovengenoem

● André (41) zit 25 jaar in het vak. „Hallo hallo, belangrijke mededeling voor het Nederlandse volk: Van Duin houdt van stamppot. U mag er mij 's nachts voor wakker maken..."
Foto's PETER DEJONG

André van Duin: 'Op de bühne mag alles, mits er geen doden vallen...'

Bij het publiek gaat zijn humor er in als gesneden koek. En bij André Kyvon - zeg maar André van Duin - zelf? „Ik vind een heleboel dingen lekker. Spruitjes met rundvlees en gekookte aardappelen, gekookte mosselen. Hallo, hallo, wacht even.... Vergeet dit zeker niet te melden. Belangrijke mededeling voor het Nederlandse volk: Van Duin houdt van stamppot, ja stamppot. Alle soorten stamppot. Daar kunt U mij 's nachts voor wakker maken".

De 41-jarige Rotterdamse komiek, die als kind al artiest wilde worden (en hij wèrd het dus ook), zit volgend jaar 25 jaar in het vak. Nog tot 12 februari 1989 blijft hij met z'n revue èn met een gezelschap van zo'n slordige vijftig mèdewerkers onderweg. Daarna zet het team een punt achter de 255 voorstellingen, die her en der in het land werden gegeven.

Overal volle bak, dolle pret, gieren, brullen, lachen. Maar in 1989 en óók in 1990 komt 'rooie André' (zo noemden zijn schoolvriendjes hem vroeger) niet meer op de planken. Wie denkt dat Van Duin op zijn lauweren gaat zitten, heeft het mis. Hij weet gewoon niet van ophouden en daarom komt hij vanaf september volgend jaar opnieuw en zeer vaak op het tv-scherm. Eerder trouwens óók, maar dat zijn herhalingen. Behalve met zijn 'Animal Crackers' ('sprekende dieren' - nieuwe serie vanaf medio februari bij de TROS) komt Van Duin ook nog met de revue 'Honderd jaar Carré' in vijf etappes op het scherm.

Dik Voormekaar Show

Met dezelfde vaart waarmee hij zijn humor brengt, vertelt hij eveneens in nog géén half uur zijn complete levensverhaal. Een snelle prater, die Van Duin, en daarom maar meteen even een paar hoogtepunten van de artiest die als komiek in dit land nog steeds op eenzame hoogte staat.

Van Duin: „De Dik Voormekaar show op tv. Tien jaar hebben we dat gedaan, dat was ongetwijfeld een hoogtepunt in de voorbije 25 jaar. Het is vermoedelijk wel de leukste tijd die ik heb gehad tijdens m'n artiestengedoe. Nog steeds, bijna elke dag, kom ik mensen tegen die zeggen 'Oh, die Dik Voormekaar Show... daar moet U beslist nog eens mee terugkomen'. Maar ik denk dat het níet juist is om hem terug te halen. Het zou tegenvallen. Neen, we zijn op het juiste moment gestopt. Natuurlijk, als ik die oude bandjes, die ik thuis in mijn eigen radiostudio heb opgenomen nog eens beluister... tja, dan komen al die herinneringen weer boven. De Animal Crackers neem ik trouwens óók thuis, in Breukelen aan de Vecht, op. Maar goed, dat terzijde. Terug naar de Dik Voormekaar Show met Ferry de Groot. We hebben met die bandjes destijds lekker zitten te rommelen. We verknipten van alles en nog wat. Het kon voor ons niet gek genoeg zijn. De mensen, ik geloof een paar miljoen, die vonden het nog leuk ook. Voor ons was eigenlijk de grap dat de NCRV het op de radio bracht. En dat terwijl alles wat we brachten eigenlijk anti-NCRV was. Iedere week keken we hoever we nu weer konden gaan. En we gingen héél, héél ver. De meest gekke onderwerpen kwamen aan de orde: sexclubs, massagecentra, noem maar op. Allemaal bij de NCRV. We vonden het fantastisch dat we er dat allemaal door konden douwen."

Van Duin: „Het is veel prettiger voor radio te werken dan voor tv. Een grapje maken op tv kost altijd tijd. Daar moet décor voor worden gemaakt, costuums, er moet geschminkt worden, camera-repetities. Niet te geloven wat een gedoe! Bij de radio ga je voor de microfoon zitten. Je zet een plaatje op met geluiden van een muur die omvalt, de muur valt en de zaak is voor elkaar. Kun je je dat omvallen van die muur nu ook bij een grapje op tv voorstellen? Om te beginnen moet er dus een muur worden gehaald. Wanneer die dan eindelijk tot de rekwisieten en het décor behoort, dan moet dat bouwwerk vallen. En voordat dát weer gebeurt, zijn we een paar uur verder. Ik bedoel maar. Ik moet toegeven dat televisie meer inpact heeft. Televisie is nog altijd de grote winnaar."

Talent

„Voor humor moet je in de wieg gelegd zijn", zegt Van Duin resoluut wanneer we vragen of hij in zijn jeugdjaren ooit nog wel eens andere aspiraties heeft gehad. „De mensen vinden je leuk of niet. En, eerlijk gezegd, heb ik geen verklaring waarom de mensen me aardig vinden. Misschien wel om die gekke alpino-pet, die ik als handelsmerk altijd draag. Maar goed, let maar even niet op de pet, maar op mij. Artiest wilde ik altijd al worden. M'n vader was magazijnmeester in Rotterdam, waar ik ook ben geboren. Ik heb niets anders gevolgd dan alleen maar één jaar technische school. En dat moest, omdat m'n vriendjes ook naar de technische school gingen. Neen, ik was niet iemand die met veel belangstelling op school heeft gezeten. Heel even maar – een mens moet toch wat doen, nietwaar – heb ik ook nog bij Simon de Wit gewerkt, de tegenhanger van De Gruyter, juist ja, die van Het snoepje van de Week. Maar daar ben ik ook niet lang gebleven. Ik ging het dus proberen bij een verzekeringsmaatschappij. Ik mocht mappen opbergen en die zijn ze vermoedelijk nu nog steeds aan het zoeken. Toen ik in 1964 de kans kreeg om bij de AVRO m'n talent te bewijzen in 'Nieuwe Oogst', zag ik m'n kans schoon om artiest te worden. Op de bandrecorder had ik wat verknipte stemmen bij elkaar geplakt en die imiteerde ik dan. Zoals het nu gaat bij die playbackshows, zo deed ik het destijds niet. Ik deed het dus - schrijf maar op - met gemonteerde banden. Leuk om naar te luisteren en om mee te lachen. Tegenwoordig doen ze bij Hennie Huisman een artiest nà, en dat was het dan".

Improviseren

Soms ontkom je niet aan de indruk dat Van Duin zich op het podium zèlf moet inhouden van het lachen bij de grappen en grollen. „Is dat zo? Nou, dan is het zo. Kijk, Frans van Dusschoten, dat is de aangever dus, en ik, wij improviseren natuurlijk heel erg veèl. Een aantal dingen zijn vooraf afgesproken. Wanneer wijzelf in de lach schieten, dan werkt dat altijd heel goed op de zaal. Maar omdat ik zo lang achter elkaar alsmaar humor moet verkopen, komen die grapjes ook aan alle kanten je lichaam uit. Dan vind je het leuk om eens een ander grapje te maken. Iets wat de ander niet weet. Dus zeg maar dat ik Van Dusschoten voor het blok zet en dan ben ik razend benieuwd hoe hij er zich nu weer uit weet te redden. Ja, en dan alles wat fout gaat, dat vind ik altijd heerlijk. Sterker, het kan mij niet fout genoeg gaan op de bühne. Er moeten natuurlijk geen doden vallen, maar op het moment dat iets fout gaat met het licht, décor, geluid, verkeerde costuums en zo, dan vind ik dat héél erg leuk. Trouwens, fouten bij het orkest, vals spelen, prachtig, prachtig!"

Verwacht men privé van je - zin of geen zin - dat je altijd de lolbroek uithangt? Van Duin: „Of ik het vervelend vind wanneer ik bijvoorbeeld in een restaurant zit, bedoel je? Kijk, dat image van die grapjas – ik draag toevallig ook meestal een jas – heb ik natuurlijk zelf gecreëerd. Dus de mensen denken dat je continu met een alpino-pet en grote schoenen aan loopt. Maar dat is niet zo. Ik leef gewoon zoals iedereen. Ik heb het naar mijn zin, alhoewel ik ook wel eens een chagrijnerige bui heb. Maar op de bühne doe ik gewoon m'n werk en daar doe ik dan leuk. Ik *doe* dus leuk, ook al voel ik me misschien helemaal niet leuk. Misschien heb ik wel helemaal de pest in. Maar ik sta gewoon m'n werk te doen. Zoals een groenteboer z'n groenten gaat verkopen. Die zegt ook niet: ik blijf vandaag dicht, want ik heb kromme zin".

Publiek hetzelfde

Is de bereidheid van het publiek om te lachen overal hetzelfde? Van Duin, die we interviewen in de kleedkamer van 'De Oranjerie' in Roermond, haalt en betrekt Van Dusschoten even in het gesprek. „Frans, kom er eens even bij. Constateren wij wel eens onregelmatigheden bij het publiek?". Wanneer deze met een 'neen hoor, ons publiek is super' antwoordt, vervolgt Van Duin: „Waar ik ook ben – in het zuiden, westen, noorden, oosten en vergeet Vlaanderen ook niet – ik merk geen verschil in publiek. Het verschil ligt meestal aan de outillage, aan de zaal of zo. Vroeger, toen ik nog op de schnabbeltoer zat, had je in Rotterdam bijvoorbeeld gebouw Palace en je had Lommerijk. In Palace werkte iedereen altijd fantastisch en in Lommerijk ging altijd alles de mist in. Terwijl daar toch dezelfde mensen zaten: personeelsverenigingen en voetballers. En in Amsterdam óók. In Krasnapolsky werkte je altijd goed en in gebouw De Hoeksteen was het altijd verschrikkelijk. En dat geldt voor alle artiesten. Dat ligt nooit aan de mensen, want het zijn dezelfde Amsterdammers natuurlijk. Er is dus geen verschil tussen Heerlen en Groningen, Zeeland en Den Helder".

Oudjaarfeest

Met oud en nieuw geeft André van Duin thuis een feestje, samen met zijn vaste vriend Wim van der Pluim. Na elke voorstelling keert hij terug naar z'n fraaie huis in Breukelen ('Ik heb de pest aan hotelkamers') en is dol op z'n twee honden. Zijn molen heeft hij tien jaar geleden verkocht. Voor de rest nog hobbies? Van Duin: „Totaal niet. Ik vind m'n werk gewoon leuk. Vroeger nam ik nog wel eens een carnavalsplaatje op. *Bloemkóóle*, of – en dat was óók een heel goeie – *Er staat een paard in de gang*. Maar ja, toen werd er nog niet zo veel aan carnaval gedaan. Toen danste iedereen op – ach, hoe héét dat alweer, oh ja – *Glaasje op, laat je rijden* en *Geef me nog een druppie*. De oude feestliederen dus. Mijn eerste plaat? Díe herinner ik mij nog. 'Ik trek met mijn hand door het hele land' en 'Hé, ik ben André'. Persoonlijk vind ik romantische popsongs lekker om naar te luisteren. Daar kun je zo fijn doorheen babbelen. En als we met wat mensen samen zijn, dan wordt het vrolijke muziek, met George Michael en Wallstreet Crash".

Hoe lang André nog denkt door te gaan? Het antwoord is even kort als duidelijk: „Ik denk niet dat ik altijd die man zal blijven met die alpino-pet. Later wil ik zeker de productionele kant op, programma's maken. Dat is vaak nog leuker dan er zelf bij betrokken te zijn als artiest. Maar voor alle duidelijkheid: ik heb geen limiet gesteld".

● „Het publiek is overal hetzelfde en het lacht alsmaar. In Heerlen, Groningen, Den Helder en Zeeland."

door
HARRIE CREMERS

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

m/v

gemeente heerlen

vraagt:

De dienst stadsontwikkeling van de gemeente Heerlen bestaat uit 7 afdelingen, te weten: het dienstsecretariaat; bedrijfseconomische zaken; bouwtoezicht, volkshuisvesting en landmeten; milieuzorg, ruimtelijke ordening; bouwzaken en onroerend goed.
De dienst telt 140 formatieplaatsen.
Bij het bureau calculatie en coördinatie (6 formatieplaatsen) van de afdeling bedrijfseconomische zaken is vacant de functie van:

BOUWKUNDIG ASSISTENT-CALCULATOR (M/V)
(functienummer: 12.03.022.0)

Functie-informatie:
- het bepalen en controleren van hoeveelheden van bouwkundige werken zowel in de woning- als in de utiliteitsbouw (nieuwbouw als verbetering en onderhoud);
- het verwerken van de gegevens tot een begroting, op te zetten via een geautomatiseerd systeem;
- het overleggen met opdrachtgevers, architecten en aannemers;
- het assisteren bij het opzetten/aanpassen van de automatisering voor bouwkundige begrotingen en het samenstellen van vergelijkingsmateriaal;
- het in voorkomende gevallen bepalen van hoeveelheden voor civieltechnische werken.

Functie-eisen:
- kandidaten dienen te beschikken over een voltooide M.B.O.-opleiding b.v. M.T.S.-bouwkunde;
- ervaring op bedoeld werkterrein;
- kennis van automatisering strekt tot aanbeveling.

Salariëring bedraagt, afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring bij aanstelling maximaal ƒ 3.816,- bruto per maand.

Een medisch en een op de functie gericht psychologisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Sollicitaties binnen 10 dagen onder nummer 263, met vermelding zowel op brief als enveloppe, te zenden aan de directeur dienst personeel en organisatie, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

SCHROËN-VOSSEN B.V.

Internationaal Transportbedrijf Schroën-Vossen BV te Baexem zoekt kandidaten voor de functie van

Intern. Transportplanner

leeftijd 25-30 jaar

Ruime ervaring in soortgelijke functie, alsmede kennis van moderne talen noodzakelijk.

Voor de geschikte kandidaat ligt hier een functie met gunstige perspectieven.

Indien U meent hiervoor in aanmerking te komen kunt u binnen 8 dagen schriftelijk reageren.

Schroën-Vossen BV
St. Antoniusstraat 7A
6095 AK Baexem
tel. 04748-2777
fax. 2745 telex 36966

KESER UITZENDBURO

KESER WENST U EEN PRETTIGE KERST EN EEN GOED 1989

Aangeb. betrekkingen

Wilt u als RIJSCHOOLMANAGER zelfstandig plusminus ƒ 750,- netto per week verdienen? Geselekteerde kandidaten krijgen een 80% studiefinanciering, officieel Kaderschooldiploma, een eigen auto, tenminste vier jaar werk en uitstekende toekomstmogelijkheden. Wij vragen rijbewijs B, leeftijd 18-28, havo/mavo/lts-c diploma, omgangskunde, enthousiasme studiezin, doorzettingsvermogen. Schriftelijke sollicitatie: KRM, Industrieweg 71, 5683 CB Best.

Club RUSTICA. In onze druk bezochte club vragen wij nog enkele gastvrouwen, v.d. Weyerstr. 8, Kerkrade-West., 045-412762 of 215676.

Nederlands bouwbedrijf vraagt voor Dld. omg. M.Gladbach-Köln BET.TIMM. en mets. Ook col. Ned. verz. Tel. 045-226241 of 229409.

Een carrièrestap voor een ambitieuze inspecteur

De Zürich Groep is een wereldwijde verzekeringsorganisatie, die haar meer dan 100-jarige reputatie als kwaliteitsverzekeraar ondersteunt met professionele produkten en een uitgebreide dienstverlening. Zürich Verzekeringen in Leidschendam met ruim 260 medewerk(st)ers is een marktgerichte middelgrote schadeverzekeraar, die uitsluitend met het professionele intermediair zaken doet in drie marktsegmenten. Ons beleid vindt zijn basis in kwaliteit èn continuïteit, waarbij onze relaties en onze medewerk(st)ers een centrale rol vervullen.

Wij bieden ambitieuze inspecteurs een volgende loopbaanstap als

Rayonmanager Schadeverzekeringen

voor het rayon Zuid-Limburg.

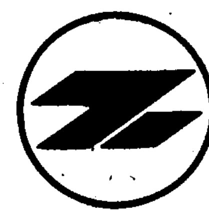
Vanuit het marktsegment Collectieven/Midden en Klein Bedrijf vindt de verzekeringstechnische communicatie, coördinatie en verkoopondersteuning plaats naar 13 rayons in Nederland. Korte communicatielijnen, zowel van buiten als met de drie profitcenters onderling, zorgen ervoor dat de resultaten van creativiteit en inzet snel zichtbaar worden.

Wij zoeken assurantiedeskundigen op A-niveau, die het een uitdaging vinden in het marktsegment Bedrijven in een sleutel-positie te functioneren, binnen een klantgericht team, waarin groei het trefwoord is. U functioneert in de buitendienst binnen een rayon dat globaal wordt begrensd door de driehoek Nijmegen-Venray-Oss.
Wij verwachten van u een dynamische, resultaatgerichte instelling en affiniteit met assurantietussenpersonen. U kunt nieuwe relaties opbouwen en bestaande relaties effectief onderhouden. Uw ideale leeftijd is begin 30.

Zürich biedt u een zelfstandige functie, die u op grond van eigen persoonlijkheid mede vorm kunt geven. Een verantwoordelijke, afwisselende functie bij een gezonde internationale verzekeraar. Salariëring en andere arbeidsvoorwaarden zijn in overeenstemming met hetgeen wij van u verlangen. Een company-car staat tot uw beschikking.

Wilt u meer informatie, voordat u besluit te solliciteren? Dan kunt u telefonisch contact opnemen met de heer C. van Barlingen, telefoon 070-570235 (werk) of 08380-38620 (privé). Hij beantwoordt graag al uw vragen.
Uw schriftelijke sollicitatie kunt u richten aan mevrouw Th. Zaaijer-Loof, hoofd stafafdeling Personeelszaken, Zürich Verzekeringen, Postbus 401, 2260 AK Leidschendam.
Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure.

ZÜRICH VERZEKERINGEN

Zürich Verzekeringen, Postbus 401, 2260 AK Leidschendam
Tel. 070-570100. Telex 33273 ZURIH. Fax 070-203897.

De Wit Holding BV

Industrieweg 10,
6163 AH GELEEN
04490-40404/47361

zoekt voor de afdeling
lastechniek
jonge enthousiaste werklozen m/v die willen worden opgeleid tot

allround fotolasser

liefst met enige ervaring in de metaal.
Vaste betrekking mogelijk!

Aanmelding tussen 14.00-17.00 uur, dhr. Hemaus

- **Techn. Groothandel BV**
- **Lastechniek BV**
- **Verhuur BV**

GEMEENTE BRUNSSUM

Bij de afdeling Gemeentewerken kan op korte termijn worden geplaatst een

medewerker Bouw- en Woningtoezicht (m/v)

voor 36 uur

Functie-informatie:
De taakgroep Bouw- en Woningtoezicht en Milieuzaken is een onderdeel van de sectie Volkshuisvesting, Stadsvernieuwing en Ruimtelijke Ordening en Milieu. Inclusief de te benoemen functionaris bestaat deze taakgroep uit 8 medewerkers.
De aan te stellen functionaris zal in samenwerking met 3 collega's met de volgende taken worden belast:
* het beoordelen van bouwplannen;
* het controleren van in uitvoering zijnde bouwwerken;
* klachtenbehandeling;
* advisering inzake premieregelingen (woningbouw);
* overige voorkomende werkzaamheden.

Functie-eisen:
- een HTS-niveau bouwkunde;
- een aanvullende opleiding bouwfysica en -constructie (beton en staal);
- ervaring in een soortgelijke functie;
- goede contactuele eigenschappen en redactionele vaardigheid;
- goed in teamverband kunnen werken.

Salaris:
Het salaris bedraagt voorshands, afhankelijk van opleiding, kennis en ervaring, maximaal ƒ 4.115,- (schaal 8) per maand.
Definitieve vaststelling van het functieniveau geschiedt t.z.t. middels functiewaardering, waarbij doorgroei naar schaal 9 niet is uitgesloten.

Nadere informatie:
Een psychologisch onderzoek maakt deel uit van de selectieprocedure. De gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing.

Het gemeentelijk beleid is gericht op het aanstellen van vrouwen in functies waarin zij ondervertegenwoordigd zijn. Inlichtingen kunnen desgewenst worden verkregen bij de heer ir. J.H.E.M. van Haren, Hoofd Bouw- en Woningtoezicht (045-250222, toestel 429) of bij de heer F.J.G. Peeters, Hoofd van de afdeling Personeel en Organisatie c.a. (toestel 330).

Sollicitaties kunnen binnen 10 dagen na het verschijnen van dit blad worden gericht aan het College van Burgemeester en Wethouders. Postbus 250, 6444 AT te Brunssum.

met twee vestigingen in Sittard en 30 jaar een begrip in Zuid-Limburg op 't gebied van ijzerwaren, gereedschappen en hang- en sluitwerk zoekt voor haar groothandel een:

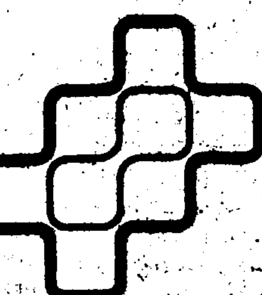
* MAGAZIJNMEDEWERKER *

met kennis van hang- en sluitwerk en bevestigingsartikelen, voor het klaarmaken van bestellingen en het helpen van klanten aan de afhaalbalie.

Geboden wordt:
* 'n Afwisselende funktie in 'n klein en enthousiast team, onder leiding van 'n chef.
* Goede primaire en sekundaire arbeidsvoorwaarden.

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u tot vrijdag 6 januari richten aan:

SMECO B.V. - Postbus 277 - 6130 AG Sittard.
t.a.v. dhr. H.J. Poyck.

Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek

Deze stichting met ruim 2800 medewerkers, beheert de volgende instellingen:

- Maaslandziekenhuis op de lokaties Sittard en Geleen (957 bedden)
- Verpleeghuis St. Jansgeleen, Geleen (209 bedden)
- Verpleeghuis St. Odilia, Geleen (148 bedden)
- Verpleeghuis Invia, Sittard (118 bedden)
- Verpleeghuis St. Agnetenberg Sittard (75 bedden)

Voor de verpleegafdeling Oncologie van het ziekenhuis op de lokatie Sittard zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

verpleegkundige

vakaturenr. GM 186.

funktie-informatie:
- Is belast met de verzorging en verpleging van aan de afdeling toevertrouwde patiënten en verricht in dit kader een aantal verzorgende, verpleegtechnische, instrumentele, agogische en administratieve taken.
- begeleidt leerling verpleegkundigen.

funktie-eisen: Diploma A-verpleegkundige met oncologie-aantekening.

arbeidsvoorwaarden: Betaling vindt plaats conform FWG.-funktiegroep 40.

inlichtingen: De heer H. Oude Hengel, koördinerend hoofdverpleegkundige, telefoon 04490-18666, sein 1346.

Binnen de verplegingsdienst van het verpleeghuis Invia/St. Agnetenberg op de lokatie Sittard zoeken wij kontakt met belangstellenden voor de funktie van

verpleegkundige (tijdelijk)

vakaturenr. LS 138.

funktie-informatie: Betrokkene zal een aantal taken verrichten binnen de divisie van de basiszorg alsmede verpleegkundig dienen in funkties binnen de verplegingsdienst van het verpleeghuis Invia/St. Agnetenberg.
Er wordt gewerkt binnen een patroon met onregelmatige diensten (beperkt).
Het betreft hier een tijdelijke funktie voor de duur van circa 1 jaar in verband met organisatorische omstandigheden.

funktie-eisen: Diploma H.B.O.-V of eventueel verpleegkundige A + B.

arbeidsvoorwaarden: Betaling vindt plaats conform FWG.-funktiegroep 40.

Alle funkties staan in principe open voor zowel mannen als vrouwen.

Schriftelijke sollicitaties binnen 10 dagen richten aan:
Dienst Personeel en Organisatie
Stichting Ziekenzorg Westelijke Mijnstreek
Postbus 5500, 6130 MB Sittard

In de linker-bovenhoek van brief en envelop het vakaturenummer vermelden.

Werken en studeren binnen de zwakzinnigenzorg! Iets voor jou?

Huize St. Anna te Heel, Huize Maasveld te Maastricht en Huize Op de Bies te Schimmert zijn centra voor zwakzinnigenzorg. In deze instituten verblijven tesamen ca. 1000 geestelijk gehandicapten.

Wij zoeken voor elk instituut

leerling Z-verpleegkundigen (m/v)

voor de opleiding die start in augustus 1989.

Werken in de Z-zorg.
Onze bewoners wonen in leefgroepen. Een leefgroep bestaat uit 8-15 bewoners, waaraan een team van begeleid(st)ers is verbonden en waarbinnen zoveel mogelijk de huiselijke sfeer wordt benaderd. Onze bewoners verschillen sterk qua leeftijd en handicap. Sommigen hebben zeer veel verzorging nodig. Anderen zijn behoorlijk zelfstandig en het accent ligt hier op begeleiding van aktiviteiten. Ze hebben allen met elkaar gemeen dat ze speciale zorg nodig hebben.
Van jou als leerling Z-verpleegkundige wordt, samen met je collega's, een bijdrage gevraagd in de verzorging, begeleiding en activering van onze bewoners.

Studeren in de Z-zorg.
De opleiding tot Z-verpleegkundige start met een voorbereidende periode van 27 weken, waarvan ca. 23 weken theoretisch onderwijs en 4 weken stage op een leefgroep.
Daarna kom je in loondienst en ga je als 1e jaars leerling Z-verpleegkundige onder begeleiding werken op een leefgroep en regelmatig theoretische lessen volgen. De totale opleiding duurt 3 jaar en 4 maanden.

Vereisten:
- Diploma HAVO, MAVO 4 op D nivo, KV/JV, 2 jarige INAS, MBO-AW, MBO-IW of andere gelijkwaardige opleiding.
- Minimumleeftijd 17 jaar.

Arbeidsvoorwaarden:
- In de voorbereidende periode krijg je per maand ƒ 395,- zakgeld. Verder is de Kinderbijslagregeling van toepassing.
- het salaris van een 1e jaars leerling bedraagt ƒ 1170,- bruto per maand.
- je hebt gedurende de opleiding een 36-urige werkweek.

Interne huisvestingsmogelijkheden zijn aanwezig.

Wil je meer weten over het werken en studeren binnen de zwakzinnigenzorg dan kun je kontakt opnemen met afdeling personeelszaken in Huize St. Anna: 04747-1641, Huize Maasveld: 043-610400 of Huize Op de Bies: 04404-1751.

Ben je geïnteresseerd in deze opleiding en voldoe je aan de eisen? Schrijf dan een sollicitatiebrief t.a.v. de Algemeen Directeur van onderstaande Stichting, Postbus 5001, 6097 ZG te Heel. Vermeld wel voor welk instituut je in aanmerking wilt komen.

Stichting "St. Anna"
Centra voor Zwakzinnigenzorg

Er is bij Edah heel wat werk aan de winkel

De Edah-supermarkten krijgen langzaam maar zeker een ander gezicht. Da's logisch, want Edah volgt de wens van de consument. Tegenwoordig willen de mensen het liefst alle boodschappen onder één dak. Ook de verse boodschappen.
We zoeken daarom voor ons nieuwe filiaal Brunssum Noord en Edah winkelcentrum De Parel in Brunssum, jonge mensen die in teamverband willen werken.

Medewerkers kruidenierswarenafdeling

Afwisselend en zeker niet saai. Dan ben je bezig om de presentatie van de artikelen te verzorgen, of je bouwt een speciale artikelopstelling (een „display"), even later kontroleer je een binnengekomen goederenzending.
Een leuke baan voor iemand met LBO-opleiding en mogelijk enige ervaring bij een levensmiddelenbedrijf. Deze baan geldt vanaf 24 uur per week.

Vulploegmedewerkers

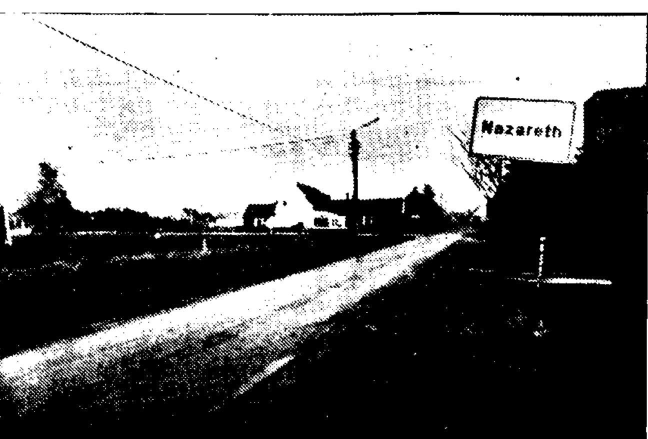
Als vulploegmedewerker vul je meestal in de avonduren in de winkel bij. Je zorgt tevens voor een nette presentatie. Afhankelijk van de situatie gebeurt dit werk zo'n 3 à 4 keer per week. Meestal van dinsdagavond tot en met vrijdagavond.
Voor deze baan moet je wel minimaal 18 jaar oud zijn i.v.m. de werktijden in de avonduren.

Een supermarkt vraagt van elke medewerker de volledige inzet om er zorg voor te dragen dat de klanten met een tevreden gevoel naar huis toe gaan.
Dit is de eerste stap naar een prima baan op één van de aantrekkelijkste afdelingen van een supermarkt.
Voor alle funkties geldt dat zowel mannen als vrouwen kunnen reageren.

Heeft U interesse, kom dan a.s. woensdag 28-12-1988 tussen 14.00-17.30 uur, naar ons filiaal aan de Kennedylaan te Brunssum.
U kunt vragen naar onze bedrijfsleider de heer Jansen.

Wilt u bank/gironummer en fiscaalnr. meenemen.

Het andere Nazareth en Bethleëm...

IN DIEN TIJD WERD DE ENGEL GABRIEL DOOR GOD GEZONDEN NAAR EENE STAD IN GALILEA, MET NAME NAZARETH, TOT EENE MAAGD, DIE VERLOOFD WAS AAN EEN MAN, JOZEF GENAAMD, UIT HET HUIS VAN DAVID; DE NAAM DER MAAGD WAS MARIA. EN TOT HAAR BINNENGETREDEN ZEIDE DE ENGEL: „GEGROET, GIJ VOL VAN GENADE; DE HEER IS MET U, GEZEGEND ZIJT GIJ ONDER DE VROUWEN". TOEN ZIJ DIT HOORDE, ONTSTELDE ZIJ VAN ZIJN WOORD EN BEDACHT WAT DIT VOOR EENE BEGROETING ZIJN MOCHT. DE ENGEL ECHTER SPRAK TOT HAAR: „VREES NIET, MARIA, GIJ ZULT ONTVANGEN EN EENEN ZOON BAREN EN GIJ ZULT HEM JEZUS NOEMEN".

Het ándere Nazareth. Niet ten westen van de Jordaan maar ten westen van de Schelde, niet in Noord-Israël maar in Oost-Vlaanderen. Oók een bedevaartsoord. Ook een plaats waar Onze Lieve Vrouwe aanbeden wordt. In de kerk, rondom haar beeld, drukken wit-marmeren plaatjes godsvruchtige erkentelijkheid uit. *Dank aan Onze Lieve Vrouw. Dank om een bekomen gunst*... Pastoor-deken Achiel Boussen herinnert zich een wonderlijke weldaad: „Vierendertig jaren geleden heeft hier een blinde vrouw, nadat ze lang in de kerk gebeden had, het zicht teruggekregen. Zij was van hier. Ik heb haar nog meegemaakt. Zij is gestorven nu....".

Waar thans het andere Nazareth ligt, was vroeger heide, Vlak, uitgestrekt, ruw land. De naam van het momenteel ruim zesduizend inwoners tellende plaatsje, vindt zijn oorsprong in onbebouwde zandgrond. *Magere het* werd vroeger de streek genoemd. Magere heide, Magere het....Nazareth. Een naar huis terugkerende kruisvaarder verdwaalde er eens hopeloos. Ronddolend deed hij een gelofte. Als hij zijn weg naar huis en haard zou weervinden, dan zou hij ergens in die struikheide ter ere van Maria een beeld plaatsen. Hij werd verhoord en hield woord. Keerde terug om er zijn gelofte gestand te doen. In de kerk van Onze Lieve Vrouwe Geboorte in Nazareth staat thans een dertig centimeter hoog Mariabeeld dat, zo wil de overlevering, door de kruisridder 'ergens' werd achtergelaten. Pastoor-deken Boussen: „Het is goed mogelijk dat het eens aan een boom gehangen heeft....".

Slaapgemeente

In vergeelde documenten uit 1412 wordt voor het eerst van het andere Nazareth melding gemaakt. Een agrarisch gemeenschapje. De grond gaf niet veel, het leven was er karig. Van lieverlede trokken de mensen er weer weg. Naar Deinze, Gent en Brussel; naar de steenkoolmijnen in Wallonië en in Frankrijk. Het autochtone takelde af, vreemdelingen nestelden er zich. Inwijkelingen. Sommigen van adel. Eens bewoonden baronnen er drie kastelen. Ze hadden het er voor het zeggen. De families Kervin de Volckaersbeke, De Meulenaere... De kastelen zijn niet meer. Er wonen weliswaar nog enkele verre nazaten van Kervin de Volckaersbeke, maar ze hebben alleen nog maar hun titel. Het andere Nazareth is een slaapgemeente nu. Onder de rook van Deinze, achttien kilometer van Gent en van Oudenaarde verwijderd. Het leven is er rustig. Landelijk. In weerwil van het feit dat men er prat gaat op de Koninklijke Harmonie Vrank en Vrij, op een handboogmaatschappij, op een fietsclub --Allez, Vlaanderen is (was?) toch het land van de velo?--, lijkt het of de mensen er langs elkaar heen leven. De brouwerij Ide, die blond bier brouwde, is niet meer. In de staminees Damberd en De Zwarte Lola drinkt men Maes-pils, áls men er aan de toog schuift, en in de gazetten (Het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws, Het Volk) staat weinig over Nazareth te lezen. Pastoor-deken Boussen constateert: „Een echte boekhandel is er ook al niet. De grote centra liggen te dichtbij...". In de straten van het plaatsje geen roezemoezig verkeer. Het dorp dommelt. De vreemde wordt steels uit ooghoeken bekeken. Een knik, een groet is er niet bij. En als men de weg naar het restaurant Neptunes vraagt, dan weet niemand die. Het eethuis ligt aan de Snepstraat. Midden in de plattelandsrust van een door kapelletjes en knotwilgen getekende streek. „Neen", antwoordt *patron-cuisinier* Luc Rogiers desgevraagd, „de mensen uit Nazareth komen nauwelijks over de vloer. Zij vormen een zeer besloten gemeenschap". Luc is niet van Nazareth. Hij komt uit Gavere. Zijn kliënteel uit de regio. Hij brengt uitsluitend vis en schaaldieren op tafel. „Dagelijks vers uit Zeebrugge, menier". Het aantal gasten is voldoende om met zijn vrouw Hilde en de kinderen „rustig te leven". En te kokkerellen. Dat doet, zo bleek, Luc goed.

Sigaren

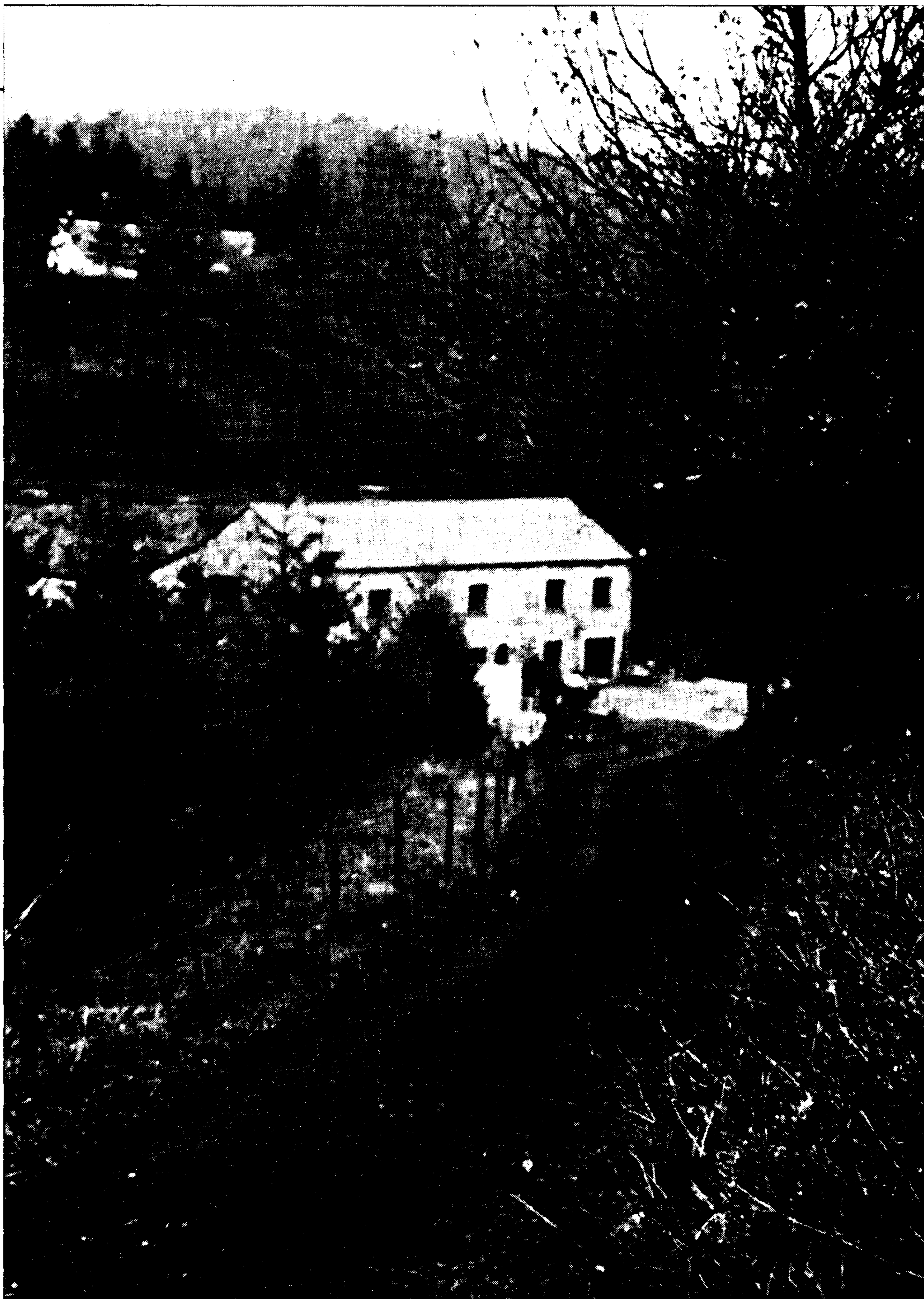
Twee keer per jaar is er beweging in het andere Nazareth. In september komt men er naar Onze Lieve Vrouw. Naar de *troosteres van de bedrukten, de toevlucht van de zondaars*. Dan trekt 's middags de jaarlijkse Onze Lieve Vrouwe Omgang uit, de processie waarin vele mensen uit de streek meelopen. Daarna viert men drie dagen kermis. En elk jaar in oktober verschijnen er Rijkswachters in officieel tenue om hun gevallen kameraden te herdenken. In 1940 lieten in de omgeving van Nazareth bij een treffen tussen Duitsers en Gendarmes --op een flank van de Leieslag-- vele politiesoldaten het leven. Voor de rest leeft het andere Nazareth gezapig voort. „Niets aparts", zoals pastoor-deken Achiel Boussen (65) het uitdrukt. Hij is een Zeeuw, een Nederlander sprekend met een sterk Vlaams accent. Een goedige herder, destijds geboren in Ijzendijke. „Liefhebber van Hollandse sigaren", zegt hij een Belgische Jubilé Havane opstekend. Hij kent het échte Nazareth. „Ik was er zeven jaren geleden. Ik had er eerder naar toe moeten gaan. Een onvergetelijke belevenis geweest...". Slechts twintig procent van zijn parochianen ziet hij regelmatig in de kerk.

„Bent u er tevreden mee?".

„Ach, een mens mag nooit tevreden zijn, maar...allez, het is de realiteit. Er zijn bepaalde dagen dat het tachtig procent is. Met Pasen, met de Ommegang, met Kerstmis". In zijn kerk overigens gaan vele schapen. Achiel Boussen lacht. „Jao, jao, 't is een beetje 'n Amerikaanse kerk. Groot, hé. Een bakstenen geval, maar het valt wel op". En dat is precies wat destijds die dolende kruisvaarder gewild heeft....

● Pastoor-deken Achiel Boussen: „Vierendertig jaren geleden kreeg de vrouw hier haar gezichtsvermogen terug..."

● Het andere Bethleëm slaapt in 'La Vallée du Samson'.

● Het vlakke land van het andere Nazareth. Heide, kapelletjes, knotwilgen....

Foto's: CHRISTA HALBESMA

IN DIE DAGEN GING ER EEN BEVEL UIT VAN KEIZER AUGUSTUS TOT EENE VOLKSTELLING OVER HET GEHEELE RIJK. DEZE EERSTE VOLKSTELLING GESCHIEDDE ONDER QUIRINIUS, LANDVOOGD VAN SYRIË. EN ALLEN GINGEN OM ZICH AAN TE GEVEN, IEDER NAAR ZIJNE STAD. OOK JOZEF NU GING OP UIT GALILEA, UIT DE STAD NAZARETH, NAAR JUDEA, NAAR DE STAD VAN DAVID, BETHLEËM GEHEETEN, WIJL HIJ UIT HET HUIS EN GESLACHT VAN DAVID WAS, OM ZICH AAN TE GEVEN MET MARIA, ZIJNE VERLOOFDE VROUW, DIE ONTVANGEN HAD. EN, TERWIJL ZIJ DAAR WAREN, BAARDE MARIA HAREN EERSTGEBOREN ZOON; ZIJ WIKKELDE HEM IN DOEKEN EN LEGDE HEM IN EENE KRIBBE, OMDAT VOOR HEN GEENE PLAATS WAS IN DE HERBERG.

Stilte

Het ándere Bethleëm. Dromend in *La Vallée du Samson*, het dal waarin een ruisend stromend riviertje bij Sorée ontspringt en bij Thon in de Maas verdwijnt. In het heuvel-, rotsachtige en bosrijke ruige land *du Condroz*. Wallonië. Daar in een dalletje, tussen Assesse en Sorinne-la-Longue, (dertien kilometer van Namur), slaapt Bethleëm in de stilte. Een gehuchtje. Zeven huizen, doorgaans dertien volwassenen en vijf kinderen herbergend. Niet alle huizen zijn voortdurend bewoond. Er zijn mensen die er zich alleen in het weekeinde uit de lawaaierige wereld terugtrekken. Zij die er voortdurend huizen, zijn minnaars van de rust, van de eenzaamheid, van de natuur. Voornamelijk ouderen die weinig behoefte hebben aan elkaars gezelschap. Zij leven liever ongestoord hun eigen leven. Egotrippers die voldoening vinden in verblijf in een piepklein 'wereldje' temidden van enkele grazende koeien, van ruisende bossen, van zingende vogels. Een van die eenzamen is Marc Lejeune. Hij noemt zich *jardinier*. Tuinman, hovenier. Een bebaarde zwijger. Die de vreemde, op zoek naar het geheim van Bethleëms stilte, liever naar zijn vrouw verwijst. Naar Benedictine, een bleke bebrilde Zwitserse uit Zürich. Vier jaren al woont zij met haar man, afkomstig uit Anhée aan de Maas, op een verloren plek in *La Vallée du Samson*.

Vogels

„We hebben er naar gezocht. We wilden in de eenzaamheid leven en vonden hier toevallig een oud huis. We zijn tevreden", zegt Benedictine. „Je weet van tevoren dat als je hier komt wonen er geen melk- en groenteboer aan de deur komt, de bakker verschijnt wanneer hij zin heeft, je verwijderd leeft van iedereen en alles". Er is, in het andere Bethleëm, geen kerkje, geen kapelletje, geen cafeetje, geen winkeltje, geen bushalte. Er zijn alleen maar zeven her en der opgetrokken huizen. Er is alleen de stilte. Tweemaal per dag brengt Benedictine de kinderen naar het schooltje in Sorinne-la-Longue, eenmaal per week gaat ze naar Namur om in de stad inkopen te doen. „Het wordt hier ook vlugger winter. Eind september kan het al vriezen, er valt ook veel sneeuw. In de zomer breekt in ons dal pas laat op de dag de zon door. Dat is wel jammer-...De anderen die hier wonen zie ik niet vaak. Maar in de bossen groeien veel paddestoelen en bloemen. En de vogels hoor je elke dag...". Het andere Bethleëm bezit geen documenten, geen historie. Het is niet meer dan een stille vlek. Haar naam verkreeg ze in een Kerstnacht. Lang geleden. In die nacht werd in een laag, scheef huisje in het dal een kind geboren. De pastoor van Sorinne-la-Longue assisteerde bij de bevalling. Toen hij kouKleumend in zijn pastorie terugkeerde, sprak hij verheugd: „Ik kom van Bethleëm!...". Sinds die nacht heeft de vlek in *La Vallée du Samson* een naam.....

DAAR WAREN HERDERS DIE BUITEN NACHTWACHT HIELDEN OVER HUNNE KUDDE. EN ZIE, EEN ENGEL DES HEREN STOND BIJ HEN, EN GODS HEERLIJKHEID OMSTRAALDE HEN; ZIJ VREESDEN ZEER. MAAR DE ENGEL ZEIDE HUN: „VREEST NIET! WANT ZIE, IK BOODSCHAP U GROOTE VREUGD, DIE VOOR GEHEEL HET VOLK ZAL ZIJN. HEDEN IS U IN DE STAD VAN DAVID DE ZALIGMAKER GEBOREN, DIE CHRISTUS DE HEER IS.

door
NINO TOMADESSO

DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

Keller Nederland B.V.

Keller Nederland B.V., de zelfstandig opererende dochter van de Zwitserse Unikeller Holding A.G., is gespecialiseerd in de geluidsisolatie van personenauto's en trucks. De Nederlandse vestiging in Weert ontwikkelt en produceert geluidsreducerende onderdelen voor de auto-industrie in de Benelux en Scandinavië. Specialisten van Keller verrichten akoestisch onderzoek en adviseren bij de ontwikkeling van nieuwe modellen voor fabrikanten van personenauto's en trucks, zoals Volvo Car, Volvo Trucks, DAF Trucks, G.M. en Ford. De voorsprong in know-how en de aandacht voor service maken Keller Nederland tot een gewaardeerd gesprekspartner. Om de groeimogelijkheden te benutten en een verdere versterking van de marktpositie binnen de Benelux te realiseren zoeken wij voor de afdeling Cliënt Management contact met een m/v

HTS'er Werktuigbouwkunde / Autotechniek

technisch adviseur met commercieel inzicht

De functie:
- Na een inwerkperiode van een half jaar wordt U verantwoordelijk voor de klantencontacten van Keller Nederland binnen de Benelux. Uw gesprekspartners zijn overwegend technici op HBO-niveau, zoals constructeurs en inkopers in de auto-industrie.
- U begeleidt projecten van het prototype stadium tot aan de serieproduktie. Daarbij coördineert U de contacten van Application Engineering en Pré-Production met constructeurs bij klanten en beoordeelt technische oplossingen op commerciële haalbaarheid.
- U voert orderbesprekingen, zowel intern (voorbereiding) als extern (afsluiting).
- U legt de resultaten van Uw bezoeken vast in een kort rapport en draagt bij aan de projectadministratie.

Keller Nederland vraagt:
- Het vermogen om een vertrouwensrelatie op te bouwen met bestaande klanten en nieuwe contacten te leggen met potentiële afnemers buiten de auto-industrie.
- In staat om de akoestische problemen van klanten snel te vertalen naar oplossingen in de vorm van produkttoepassingen.
- Commerciële interesse, een collegiale instelling, enthousiasme en doorzettingsvermogen.
- Ervaring in de auto-industrie of toeleveranciers van de auto-industrie en beheersing van de Engelse taal.
- Leeftijd 30 tot 40 jaar.

Keller Nederland biedt:
- Een interessante functie, waarbij U vanaf het begin betrokken bent bij de ontwikkeling van nieuwe autotypes.
- De uitdaging om de know-how van de leider op het gebied van geluidsbeheersing in de auto-industrie tot een commercieel succes te maken.
- Een gedegen trainingsprogramma dat deels uit internationale cursussen binnen de Unikeller Groep zal bestaan.
- Een professionele organisatie met korte lijnen en doorgroeimogelijkheden.
- Een uitstekend salaris en goede secundaire arbeidsvoorwaarden zoals een auto van de zaak.

Heeft U interesse in een zelfstandige functie, die een nieuwe dimensie toevoegt aan Uw loopbaan, schrijf dan Uw brief met c.v. en ref.nr. 36.5630 naar
Mercuri Urval B.V., Waagstraat 8,
5611 KZ Eindhoven.

Mercuri Urval

STELRAD GROUP

Stelrad BV

Stelrad BV maakt deel uit van Stelrad Group Ltd., 'n divisie van het Metal Box Concern. Met een aantal radiatoren- en ketelfabrieken in het Verenigd Koninkrijk en op het Europese vasteland, is Stelrad Group één van de belangrijkste producenten in de Europese verwarmingswereld.
Stelrad Nederland, met het hoofdkantoor in Nuth, bouwt in haar moderne geautomatiseerde radiatorenfabriek aan een nieuwe toekomst, gebaseerd op een 50-jarige ervaring.
Een steeds belangrijker gedeelte van de produktie is bestemd voor de export, vooral naar Duitsland, Frankrijk en België.

Op de afdeling Personeel & Organisatie hebben wij momenteel 2 vakatures.

A. PERSONEELSFUNKTIONARIS M/V

Voornaamste takenpakket:
werving, selektie en introduktie van nieuwe medewerkers, secretariaat en begeleiding O.R. en -commissies, begeleiden en stimuleren van funktioneringsgesprekken en werkoverleg, toepassing arbeidsvoorwaarden, interne contacten met midden-kader en produktiemedewerkers, externe contacten (GAK-GAB-BGD etc.) beleidsondersteuning van het hoofd van de afdeling, en diens vervanging bij afwezigheid.
Wij denken dat geschikte kandidaten naast een adekwate HBO-opleiding beschikken over enkele jaren ervaring in een produktiebedrijf.

B. ASSISTENT PERSONEELS- EN SALARISADMINISTRATIE M/V

Voornaamste takenpakket:
mede verzorgen van geautomatiseerde salarisverwerking en personeelsadministratie. Assisteren op afdelingssecretariaat, w.o. type- en archiefwerk, het te woord staan van medewerkers, kontakten met externe instanties etc.

Voor deze funktie vragen wij een gerichte secretaresse-opleiding; kennis van de Engelse en Duitse taal, en enige jaren administratieve of secretariële ervaring.

Indien uw belangstelling gewekt is, kunt u uw schriftelijke sollicitatie vergezeld van een curriculum vitae richten aan:
Stelrad BV, t.a.v. afd. Personeelszaken, Postbus 22006, 6360 AA Nuth.

111128

De Nationale Stichting Casinospelen is een organisatie met casinovestigingen in Amsterdam, Breda, Groningen, Rotterdam, Scheveningen, Valkenburg, Zandvoort en een hoofdkantoor in Hoofddorp. In 1989 zal in Nijmegen het 8e officiële casino van Nederland geopend worden.

Wij zoeken contact met kandidaten die in Casino Valkenburg willen werken in de functie van

Zaalassistent

(m/v)

Taak:
- service verlenen en in de ruimste zin behulpzaam zijn aan de gasten en de spelleiding;
- bereidheid om ook als controleur te worden ingezet.

Vereisten:
- MAVO-opleiding;
- kennis van moderne talen;
- representatief voorkomen;
- bij voorkeur in bezit van EHBO-diploma;
- leeftijd circa 20-30 jaar;
- bereidheid tot het verrichten van wisseldiensten, inclusief weekenden.

Geboden wordt:
- 40-urige werkweek;
- goede salariëring volgens eigen bedrijfs-CAO;
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden, waaronder 25 vakantiedagen, 8,3% vakantietoeslag en een 13e maand;
- reiskostenvergoeding;
- opname in eigen pensioenfonds;
- deelname in premiespaarregeling.

Sollicitatie:
Schriftelijke sollicitatie, voorzien van curriculum vitae en recente pasfoto, vóór 7 januari 1989 richten aan de Chef Personeel en Organisatie van Casino Valkenburg, de heer L.M. Humblet.

Casino Valkenburg

Afdeling Personeel en Organisatie, Postbus 807, 6300 AV Valkenburg.

Schunck, is een winkelbedrijf met een warenhuisvestiging te Heerlen en een damesmodezaak te Geleen en is gespecialiseerd in de verkoop van textiel en woninginrichting. Schunck onderscheidt zich van oudsher door een veelzijdig en kwalitatief hoogwaardig assortiment, door deskundigheid in het adviseren van haar klanten en door service.

Voor de afdeling inkoop te Heerlen zoeken wij een

Assistent-inkoper voor de damesmode m/v

die rechtstreeks ressorteert onder de verantwoordelijke inkoopster.

Voor deze dynamische, uitdagende funktie verwachten wij van U:
- een middelbare schoolopleiding, aangevuld met textielonderwijs (hogere textielschool, detex);
- gedegen ervaring in de damesmodesector;
- goede kennis van de moderne talen;
- capaciteiten om – na een ruime inwerkperiode – een gedeelte van onze collectie zelfstandig in te kopen;
- goede commerciële onderhandelingsvaardigheid;
- een leeftijd tussen 25 en 35 jaar.

Voor nadere informatie kunt U telefonisch kontakt opnemen met de heer M.J.M. Sauren, tel.nr. 045-711000.

Uw schriftelijke reaktie kunt u zenden aan de afdeling Personeelszaken van A. Schunck B.V., Postbus 240, 6400 AE Heerlen.

Een medische keuring en een psychologisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.

Schunck
promenade heerlen

daar winkel je voor je plezie

STELRAD GROUP

Stelrad BV

Stelrad BV maakt deel uit van Stelrad Group Ltd., 'n divisie van het Metal Box Concern. Met een aantal radiatoren- en ketelfabrieken in het Verenigd Koninkrijk en op het Europese vasteland, is Stelrad Group één van de belangrijkste producenten in de Europese verwarmingswereld.
Stelrad Nederland, met het hoofdkantoor in Nuth, bouwt in haar moderne geautomatiseerde radiatorenfabriek aan een nieuwe toekomst, gebaseerd op een 50-jarige ervaring. Een steeds belangrijker gedeelte van de produktie is bestemd voor de export, vooral naar Duitsland, Frankrijk en België.

Met het oog op toekomstige ontwikkelingen willen wij het managementteam op enkele plaatsen versterken.

Daarom wensen wij in kontakt te treden met kandidaten (ir. of ing.) voor de funktie van

MANAGER PRODUKTIE & TECHNIEK M/V

die rechtstreeks rapporterend aan de Algemeen Direkteur, na een inwerkperiode in de verschillende afdelingen leiding gaat geven aan de afdelingen Produktie, Technische Dienst en Materials Management, waar zo'n 180 mensen werkzaam zijn.

Wij denken dat de geschikte kandidaat een technicus zal zijn, met kennis en/of ervaring op het gebied van bedrijfskunde en organisatie.

Een verdere doorgroei in onze organisatie behoort in de naaste toekomst zeker tot de mogelijkheden, en mag door de juiste man/vrouw als uitdaging opgevat worden.

Indien uw belangstelling gewekt is, kunt u dit kenbaar maken aan: de direktie van

STELRAD BV Postbus 22006, 6360 AA Nuth, tel. 045-241351 t.a.v. de heer J.A.W. Leenders, die tevens gaarne bereid is eventuele nadere informatie te verstrekken.

111130

Hopmann Liften Nederland B.V.

Werkvoorbereider gevraagd

voor de nieuwbouw en service werkvoorbereiding.
- opleiding minimaal M.T.S. elektro of gelijkwaardig
- leeftijd vanaf 24 jaar
- goede kontaktuele eigenschappen
- verantwoordelijkheidsgevoel en flexibiliteit

Afhankelijk van ervaring en persoonlijke kwaliteiten wordt een goed salaris geboden alsmede secundaire voorzieningen.

Schriftelijke sollicitaties aan:

Direktie Hopmann Liften Nederland B.V.
Postbus 2796
6401 DE, Heerlen

Thuis & Partners Advocaten

is een grotendeels op het bedrijfsleven gericht advocatenkantoor te Heerlen, waarbinnen momenteel vijf advocaten werkzaam zijn.

Thuis & Partners zoekt t.b.v. een van de advocaten een

secretaresse

(38 uur p/w)

voor spoedige indiensttreding.
- Leeftijd bij voorkeur tussen 21 en 23 jaar.
- Vooropleiding VWO alsmede een (juridisch) secretaresseopleiding (Schoevers of Bell-College).
- Werkervaring in de juridische branche wordt op prijs gesteld.
- Grondige kennis en ervaring van Word Perfect, alsmede een gedegen kennis van de Engelse taal is vereist.
- Kennis van de Duitse taal wordt op prijs gesteld.

Aanstelling zal vooralsnog in tijdelijk dienstverband geschieden tegen een nader overeen te komen salaris.

Handgeschreven sollicitatiebrieven onder bijvoeging van een curriculum vitae en copie cijferlijsten binnen 10 dagen richten aan:

Thuis & Partners Advocaten
t.a.v. mr. drs. B.W.G.P. Meijs
Tempsplein 21-22
6411 ET Heerlen

De RIAGG Midden Limburg is een tweedelijnsinstelling voor gespecialiseerde geestelijke gezondheidszorg met bureaus te Roermond, Weert en Echt.

Het verzorgingsgebied omvat 30 gemeenten met 215.000 inwoners.

Bij de RIAGG zijn momenteel circa 70 medewerkers in dienst op 54 formatieplaatsen.

Er zijn Afdelingen voor

- *Jeugdzorg*
- *Sociale Psychiatrie Volwassenen*
- *Psychotherapie Volwassenen*
- *Ouderenzorg (SPGD)*
- *Preventie en Dienstverlening.*

De Afdeling Sociale Psychiatrie Volwassenen draagt zorg voor de 7 x 24-uurs bereikbaarheid voor akute problematiek.

Het beleid van de RIAGG is gericht op bevordering van

- *kwaliteit*
- *klantgerichtheid*
- *doelmatigheid*
- *kontinuïteit van zorg*

Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg Midden Limburg

Als niet-grote-stads-RIAGG worden wij geacht met 40 full-time equivalenten professioneel-inhoudelijk personeel het volledige RIAGG-takenpakket van hulpverlening, preventie en dienstverlening te kunnen bieden voor een werkgebied van ruim 210.000 inwoners.
Er zijn 35 personeelsplaatsen beschikbaar om de aanmeldingsstroom van 3.000 klienten per jaar te verwerken; een welhaast ondoenlijke opgave.
Onze Afdeling Psychotherapie zou „Sociale Psychotherapie" kunnen heten. Schouder-aan-schouder met de Afdeling Sociale Psychiatrie neemt deze Afdeling de volwassenenzorg voor zijn rekening.
Slechts hulpvragers met (dreigende) psychopathologie worden tot de RIAGG toegelaten.
Men doet al het mogelijke om het ontstaan van een wachtlijst te voorkomen.
Bij de Afdeling Psychotherapie, nu 9 personen op ruim 8 personeelsplaatsen, wordt uitbreiding nagestreefd met een leertheoretisch en systeemtheoretisch geschoold

PSYCHOTHERAPEUT V/M

voor 32 uur per week.

Gelet op de samenstelling van de Afdeling gaat de voorkeur uit naar een vrouw.

Tot de werkzaamheden behoren:
- het doen van intakes
- psychotherapie met individuen, paren en gezinnen
- participeren aan kliëntenstaven en intervisie
- participeren aan de dagbereikbaarheidsdienst
- interne en externe konsultatie

Aanstellingseisen:
- akademische vooropleiding.
- geregistreerd psychotherapeut, dan wel in een gevorderd stadium van opleiding daartoe.
- aantoonbare kennis van en ervaring met leertheoretische en systeemtheoretische psychotherapie.
- affiniteit tot werken in multidisciplinair en multimethodisch teamverband.

Bij vrouwelijke kandidaten zal gelet worden op affiniteit tot vrouwenhulpverlening.

Arbeidsvoorwaarden zijn volgens de CAO AGGZ.

Informatie over deze funktie kan ingewonnen worden bij drs. F. Janssen, Hoofd Afdeling Psychotherapie, telefonisch bereikbaar onder nr. 04750-87474.

Schriftelijke sollicitaties met uitvoerig C.V. kunen binnen 14 dagen gericht worden aan de algemeen direkteur, dr. M. Beekers, Postbus 21, 6040 AA Roermond.

Een kind tussen Bethlehem en nu

Anagrammen
Ieder in te vullen woord bestaat uit dezelfde letters als het voorgaande woord, vermeerderd of verminderd met één letter.

1. plotseling; 2. gokspel; 3. opensperren; 4. stad in Italië; 5. land in Azië; 6. idee; 7. doek; 8. reeds; 9. klinker; 10. verwachten; 11. rot; 12. in het geheim beramen; 13. landbouw of veeteelt drijven; 14. in iets doordringen; 15. wreed keizer; 16. snelle loop; 17. voegwoord; 18. klinker; 19. medeklinker; 20. persoonlijk voornaamwoord; 21. zelfkant; 22. niet een; 23. voorzetsel; 24. hard regenen; 25. rechtschapen; 26. de dag voor vandaag; 27. zich op de achterbenen overeind zetten; 28. medeklinker; 29. bijwoord; 30. veilige haven; 31. omlaag; 32. de zeilen kleiner maken; 33. te eten geven; 34. keuren; 35. zijn beloop nemen; 36. na voltooiing leveren.

Kruiswoordraadsel
Horizontaal:
1. modder; 4. aanspreektitel van een vorst; 7. deel van de hand; 11. aardig; 14. astatium; 15. vernissen; 18. gevangenis; 20. recto; 22. slee; 24. biet; 25. bedorven; 27. muziekteken; 28. groot ongeluk; 30. elektriciteit; 32. moeder; 33. strak kijken; 35. Eminentie; 36. ijzer; 38. vis; 39. stad in Noorwegen; 40. Aziaat; 41. vuurkoord; 42. wond; 43. snelle loop; 45. het persoonlijke taalgebruik; 47. vogel; 50. onheilsgodin; 51. zangnoot; 52. vanaf; 53. gevangenis; 55. rechthoekig; 57. zangnoot; 59. familielid; 60. Russisch keizer; 62. kerel; 63. ijzerhoudende grond; 65. springerig insekt; 66. gevangenis; 68. lijn; 70. een land besturen; 74. zeuren; 79. zangstem; 82. eerbiedwaardig grijsaard; 85. ogenblik; 86. voortgaan te bestaan; 88. gymnastiekoefeningen doen; 90. onderricht; 91. meetstok; 93. nota bene; 94. Lectori Salutem; 96. plan; 97. ongeletterd; 99. reet; 100. zangnoot; 101. sans logis; 102. dozijn; 103. Nederlandse rivier; 105. gravure; 107. reeds; 109. biet; 110. geluid van een geit; 111. keukengerei; 112. vreemde munt; 113. zangnoot; 115. uit Noorwegen; 117. bidscooprang; 118. bouwval; 120. familielid; 121. zitmeubel; 123. slag; 124. een weinig; 125. gedeeltelijk; 127. door middel van; 128. waardeloos; 131. veerkracht; 133. troefkaart; 134. slee; 135. na Christus; 136. niet even; 137. uitroep van afschuw; 138. bijwoord; 140. lager onderwijs; 141. godsdienst; 143. Engelse ontkenning; 144. uiting dat men iets niet lekker vindt; 145. juist zoals; 146. bijbelse figuur; 148. schil; 150. rustplaats; 151. eenjarig dier; 152. mislukking; 153. roodachtig; 155. voeg; 157. telwoord; 158. een en ander; 159. dwaas; 161. lumen; 163. ter plaatse; 164. en andere; 166. kosteneenheid; 167. rijschool; 168. op die manier; 169. in loco; 170. bokstorm; 171. grappig zoogdier; 173. zero; 175. dat wil zeggen; 176. huid; 177. hoofddeksel; 179. internationale trein; 181. aanwijzend voornaamwoord; 182. rivier in Frankrijk; 184. insekt; 185. vierkante platte steen; 187. kloosterling; 193. Hildebrand; 195. de meneen; 196. vat; 198. straat (Frans); 199. emeritus; 201. kind geboren uit een neger(in) en een blanke; 202. Archi Episcopus; 203. gymnastiektoestel; 205. jongensnaam; 207. item; 208. sint; 209. slee; 210. bijbelse figuur; 212. laagte; 213. bijbelse figuur; 215. neon; 216. Eminentie; 218. legerorder; 219. groente; 220. een toespraak houden; 222. bakkebaard; 224. afgemat; 226. rondzwervende steppebewoner; 229. uiterlijk; 230. eten; 231. leesoverzicht; 233. met meer lust; 235. Europese Gemeenschap; 236. gat; 238. Engels bier; 240. verlaagde toon; 241. sein; 243. priester; 244. rhodium; 246. flink; 248. vis; 249. persoonlijk voornaamwoord; 250. ons inziens; 252. lever; 253. door water omgeven land; 256. voldoende; 258. telwoord; 259. verharde huid; 262. oningewijde; 265. handschoen zonder vingers; 268. plaats in Italië; 271. voordat; 272. couvert; 274. Votre Excellence; 275. ovalen zilbadje; 277. rooms-katholiek; 279. kreunen; 281. voeg; 282. spies; 284. bijwoord; 285. niet weinig; 287. paradijs; 288. onmeetbaar getal; 289. slijpen; 291. buigen; 293. koude lekkernij; 294. aardig; 295. Engelse universiteitsstad; 296. Indische palm; 297. balken.

Verticaal
1. reep; 2. dun; 3. voertuig; 4. kaartspel; 5. boom; 6. radon; 8. persoonlijk voornaamwoord; 9. plaats op Ameland; 10. gil; 11. vrouw van Jacob; 12. ingenieur; 13. kloosterling; 14. arrondissement; 16. toiletgerei; 17. deel van het hoofd; 19. luchtvaartmaatschappij; 21. familielid; 22. boek met kaarten; 23. godin van de dageraad; 25. trek; 26. ogenblik; 28. soort hert; 29. uitgeslotene; 30. plaaggeest; 31. inhoudsmaat; 33. telegraaf restant; 34. nee (Engels); 36. met name; 37. vogeleigenschap; 38. kwajongen; 44. worstelgreep; 45. bevel; 46. houding; 48. eerste vrouw; 49. meisjesnaam; 50. aan elkaar; 54. preekstoel; 55. orgaan; 56. selenium; 58. dorp bij 's-Hertogenbosch; 59. bonbon; 60. soort verlichting; 61. stenen berg; 62. meterton; 64. regeringsreglement; 65. Verenigde Naties; 67. rechterlijke organisatie; 68. hemellichaam; 69. rivier in Duitsland; 71. rubidium; 72. bijbelse figuur; 73. gemelijke kerel; 74. groot water; 75. meisjesnaam; 76. afgod; 77. ex tempore; 78. gril; 79. hatelijke opmerking; 80. grondsoort; 81. parc national; 83. dorp in de Betuwe; 84. lichtrood; 87. afgestroopte huid; 89. borstkasbeen; 92. vogel; 95. met hete waterdamp schoonmaken; 97. spoedig; 98. spitssnuitig zoogdier; 100. kledingstuk; 102. aarzelen; 104. Europeaan; 106. voorgerecht; 108. Israel; 109. voorzetsel; 111. worm; 112. toegankelijk; 114. Frans lidwoord; 116. Rijkspolitie; 119. bolgewas; 120. Oriënt Express; 121. boom; 122. uiting van vreugde; 125. kleine gemeente; 126. teug; 128. opschrijven; 129. netje voor het haar; 130. goed onderlegd; 132. groot collectief landbouwbedrijf; 135. na de tijd dat; 137. wijjes; 139. tijdelijk uiteengaan; 142. mannetjesputter; 144. schel; 145. onheilsgodin; 147. uitroep; 149. pluk haar; 154. weekdier; 156. stel; 159. aasvogel; 160. kuiltje bij golfspel; 162. geelgrauw knaagdier; 165. schrijver; 168. transpireren; 170. hondenhuis; 172. knorhaan; 174. ongevulde; 175. beest; 176. naad; 178. bijbeldeel; 180. water in Friesland; 181. lidwoord; 183. lengtemaat; 185. beroep; 186. kennis nemen van een geschreven inhoud; 188. rijksmerk; 189. bejaard; 190. leerling; 191. laagte; 192. etage; 193. bewoner van Beieren; 194. wagentje; 196. telwoord; 197. grote gemeente; 200. tam; 202. bloetwijze; 204. kledingstuk; 206. deel van een schip; 208. beroep; 210. lof; 211. U Edele; 213. keukengerei; 214. nieuw (in samenstellingen); 217. familielid; 219. vlek; 220. Griekse letter; 221. nikkel; 222. persoonlijk voornaamwoord; 223. lichamelijke opvoeding; 225. wild zwijn; 227. Old England; 228. klaagzang; 229. aankomend; 232. rondhout; 233. deel van het alfabet; 234. boom; 237. plus; 239. de Lezer Heil; 242. melkleverancier; 243. schrijfgerei; 245. vragend voornaamwoord; 247. deel van het gezicht; 249. lange nekharen; 251. in elkaar; 254. koeiemaag; 255. klein onderdeel van een geheel; 256. voorhang; 257. sul; 260. gelofte; 261. maanstand; 262. jaargetijde; 263. getij; 264. deel van het hoofd; 265. straat; 266. administratieve troepen; 267. openbaar vervoermiddel; 269. maanstand; 270. ontkenning; 273. vruchtenat; 274. dik; 276. roeipen; 278. wig; 280. snijwerktuig; 282. moed; 283. garnituur; 285. tamme dieren; 286. gesteente; 289. persoonlijk voornaamwoord; 290. noordoosten; 291. nummer; 292. achter.

Kerstpuzzel 1988

De jaarlijkse kerstpuzzel van het Limburgs Dagblad – samengesteld door Jan Willem van Besouw – bestaat uit diverse onderdelen zodat het hele gezin kan meepuzzelen. Ook bevat de puzzel nog een oude, originele weerspreuk. Deze kunt u vinden door – als u de hele puzzel hebt opgelost – de letters die voorkomen in de vakjes waarin **rechtsonder** een cijfer staat, over te brengen naar de balk onderaan.
Prettige puzzeluurtjes!

P.S. Aan deze puzzel zijn geen prijzen verbonden.

Magische vierkanten
In de magische vierkanten dienen horizontaal en verticaal steeds dezelfde woorden te worden ingevuld.
1. getroffen; 2. slee; 3. jongensnaam; 4. lawaai; 5. kerel; 6. wild zwijn; 7. wreed keizer; 8. voederbak; 9. plaats voor vee; 10. ambtskleed; 11. opgeld; 12. land in Azië; 13. kreupel; 14. sierplant; 15. ongaarne; 16. maal; 17. vogelwoning; 18. eekhoorn; 19. muziekteken; 20. openbaar vervoermiddel; 21. korf; 22. deel van een opera; 23. boonvormige klier; 24. spijsverteringskanaal; 25. delfstof; 26. strook; 27. zwakke; 28. onderhuids vet; 29. bijbelse figuur; 30. Griekse letter; 31. voedsel; 32. steekwapen.

Doorlopers
Doorloper boven:
Horizontaal:
1. het tegenovergestelde; 2. jongensnaam - slot; 3. opschikken - telwoord; 4. beroep.
Verticaal:
1. proef; 2. meer in Amerika; 3. lange smalle sloep; 4. maanstand - zangnoot; 5. ontkenning; 6. meisjesnaam; 7. plus - bijwoord; 8. en dergelijke - errore excepto; 9. spies.

Doorloper links:
Horizontaal:
1. onbegroeid; 2. meisjesnaam; 3. bepaald gas; 4. lengtemaat - ten bedrage van; 5. en omstreken - reeds; 6. gast; 7. meisjesnaam - als volgt; 8. behoeftige; 9. zuiver.
Verticaal:
1. kaarshouder; 2. bloem - rhenium; 3. gemsbuffel op Celebes - trompetvogel; 4. buitenleven.

Doorloper rechts:
Horizontaal:
1. geneesheer; 2. voordeel; 3. samarium - broeder; 4. gekheid; 5. oningewijde; 6. bolgewas - aankomend; 7. kledingstuk; 8. balken; 9. uniek.
Verticaal:
1. vergiffenis van zonden; 2. netelachtige plant - Perzië; 3. schilderij - kiem; 4. tendens.

Doorloper onder:
Horizontaal:
1. stad in Noord-Brabant; 2. … verdragsorganisatie; 3. bes… ring - nummer; 4. venster in … ren.
Verticaal:
1. droogoven; 2. ijshut; 3. … lend; 4. vrouw; 5. inhoud… voegwoord; 6. niet even - … stad; 7. omroepvereniging; … kaan; 9. maatstaf.

Cryptogram
Horizontaal:
6. In orde. Moes met sla is … paald lekker. 7. Achter de … raakte hij 'm kwijt en kwam … zernij. 9. Hij bepaalt alleen … met zijn voet. 11. Toen ik … snee opliep. 13. Leo had … toen hij in de plas trapte … wilde erge mooie sierade…
Verticaal:
1. De eerste ligt bij de gro… kachel. 2. Kan er niets … vaartuig worden aangev… Min twee. 4. Doe 'm tijde… om. 5. Wat is er in So… loos? 8. Een afgetobd fam… Vooruit! Het is gesloten! … Weert werd de vijfde … peulvrucht gevonden. 12. G… middag. 14. Door die plaats … vinden. 15. In de bioscoop … al zo'n gast. 16. Daar was … de Hollandse gravin.

Een inkijk op het leven van een markant dichter

Verhelderende feitenbiografie over raadsels rond Achterberg

Als mijn geheugen mij niet in de steek laat, moet het in de vijfde klas van de lagere school zijn geweest dat ik voor het eerst met een dichtbundel te maken kreeg. Ik herinner mij een strak patroon van witte, gestileerde zwanen op een zwarte kaft, maar ook de beginregels van het gedicht Cellophaan: *Aquarium van Licht./Gefilterd voorbestaan/tegen de ramen aan.* Het was van Gerrit Achterberg bleek mij jaren later. De bundel heette Stof en misschien wel omdat hij bij verre familie in Maastricht gedrukt was (Boosten en Stols, 1946) dat hij naast Guido Gazelle en die andere priester-dichter Hilarion Tans bij mijn vader in de boekenkast mocht staan. Later, op de middelbare school, dicteerde het studieboek dat de dichter Gerrit Achterberg 'zich vrijwel uitsluitend bezighoudt met dit ene probleem: hoe kan de gestorven geliefde weer bereikt worden. Zij is ingegaan in het rijk van de dood, maar soms is het alsof zij door geheimzinnige krachten reikt in dit aardse leven (zij verschijnt hem in slaap en droom); soms ook is het alsof hij erin slaagt haar op te roepen door de kracht van zijn wil, door de geheimzinnige, bezwerende toverkracht van de taal.' Die regels van Dr. Gerard Knuvelder, in zijn boek Nederlandse Letterkunde, maakten mij uitermate nieuwsgierig naar de poëzie van deze intrigerende dichter.

Wie moest ik mij in 's hemelsnaam voorstellen bij 'de gestorven geliefde': de vrouw, de vriendin van de dichter misschien, zijn moeder? Precies 25 jaar geleden – ik had inmiddels B.M. Salman, een Nijhoff- en Achterbergkenner als leraar – werd mij van de ene op de andere dag het geheim ontraadseld. Ik was geschokt. In de onlangs verschenen biografie die Wim Hazeu over het leven van de dichter schreef, lees ik nu dat het de dertiende november van het jaar 1963 was dat televisie kijkend Nederland, bijna twee jaar na de dood van de dichter, verneemt dat Achterberg in 1937 betrokken was bij een groot drama in zijn leven. Hier werd iets bevestigd, maar bij lange na niet duidelijk genoeg. Hazeu schrijft in zijn biografie: 'Een halfuur na afloop (van de TV-uitzending, F.B.) scooterde Simon Vinkenoog naar de Amsterdamse nachtclub Sheherazade (...) besteeg daar het podium en las voor een publiek van honderd mensen een haastig geschreven vers voor met de eerste regel: 'Gerrit Achterberg heeft een vrouw gedood'. Het stilzwijgen was plots verbroken.

Het is de verdienste van Hazeu dat hij in zijn uitvoerige biografie het grote geheim van Gerrit Achterberg ontdoet van alle waas dat er in de loop van de jaren omheen is gegroeid. Hazeu geeft de feiten, daardoor komt er nieuw licht op het leven van de dichter zonder dat diens poëzie in al haar zuiverheid en taalkracht wordt aangetast. In feite blijkt de relatie tussen het leven van alledag en het schrijven van deze intense poëzie minder hecht te zijn dan de bewaarders van het geheim altijd aannamen. Jaren voordat Gerrit Achterberg in een vlaag van drift en waanzin op een Utrechtse zolderkamer in december 1937 zijn hospita met een revolverschot ombracht en met een ander schot haar 16-jarige dochter aan haar hals verwondde, schreef hij immers al op geïdealiseerde wijze over 'de vrouw' als zijn geliefde, riep hij haar in zijn dichterlijke verbeelding niet zonder pathos aan: *Misschien dat ge nog aanwezig zijt/op de plaats waar ge gebleven zijt,/waar ik van u ben weggeleid.* (uit de bundel Afvaart, 1931)

Gerrit Achterberg werd op 20 mei 1905 geboren in Neerlangbroek (Utrecht). Hij groeide op in en streng protestants milieu dat men ook wel als zwartekousenwerk aanduidt: de wereld als grootste vijand van het volk van God. Taal is meer dan een communicatiemiddel, het is de taal des Geestes, door God zelf aan iedere wedergeborene gegeven. Hoewel dit alles zeker niet aan Achterberg voorbij is gegaan kan men hem desondanks geen calvinistische dichter noemen.

Gerrit wordt onderwijzer, maar niet van harte. Zijn ontwakend dichterschap laait al spoedig bij hem op en neemt voortaan een allesbeheersende plaats in zijn leven in. In 1933 zal hij ontslag uit het onderwijs nemen, niet dan nadat er zich eerst een incident heeft voorgedaan: hij zou bij een meisje handtastelijk zijn geweest. Door toedoen van zijn vader wordt Achterberg nog diezelfde dag opgenomen in een psychiatrisch-neurologische kliniek. Geleidelijk aan wordt duidelijk dat de dichter Gerrit Achterberg moet zien te leven met een gecompliceerd erotisch driftleven. Zijn geliefden wil hij volkomen bezitten; waar dat niet lukt, wordt hij verward en agressief. Bep van Zalingen, een vriendin, en Cathrien van Baak met wie hij in 1946 zal trouwen, waren al eens met een pistool bedreigd. Kwamen deze exuberante spanningen wellicht voort uit Achterbergs jeugdjaren, toen hij tot twee keer toe na een val korte tijd bewusteloos was geweest?

Psychiatrische inrichtingen zijn Achterberg niet bespaard gebleven: Utrecht, na het incident met het schoolmeisje; Den Dolder (1933), nadat hij in een onbewaakt ogenblik van Bep van Zalingen op weg naar haar woonhuis, gewapend met een revolver. wordt aangehouden. Tenslotte leidt de moord op de hospita naar een voorlopige hechtenis tot een Ter Beschikkingstelling van de Regering. Hij wordt overgebracht naar het Rijksasyl voor psychopaten in Avereest. Onder leiding van Wim Hazeu maakt de lezer een tocht door de psychiatrie van die dagen, hij verneemt dat Achterberg ternauwernood aan een afgedwongen castratie ontsnapt en staat, misschien even verbouwereerd als ik, stil bij het feit dat de dichter zich nooit schuldig heeft gevoeld over de gepleegde moord. Hij volstond met het schrijven van een 5-tal gedichten voor de 16-jarige die haar moeder verloor.

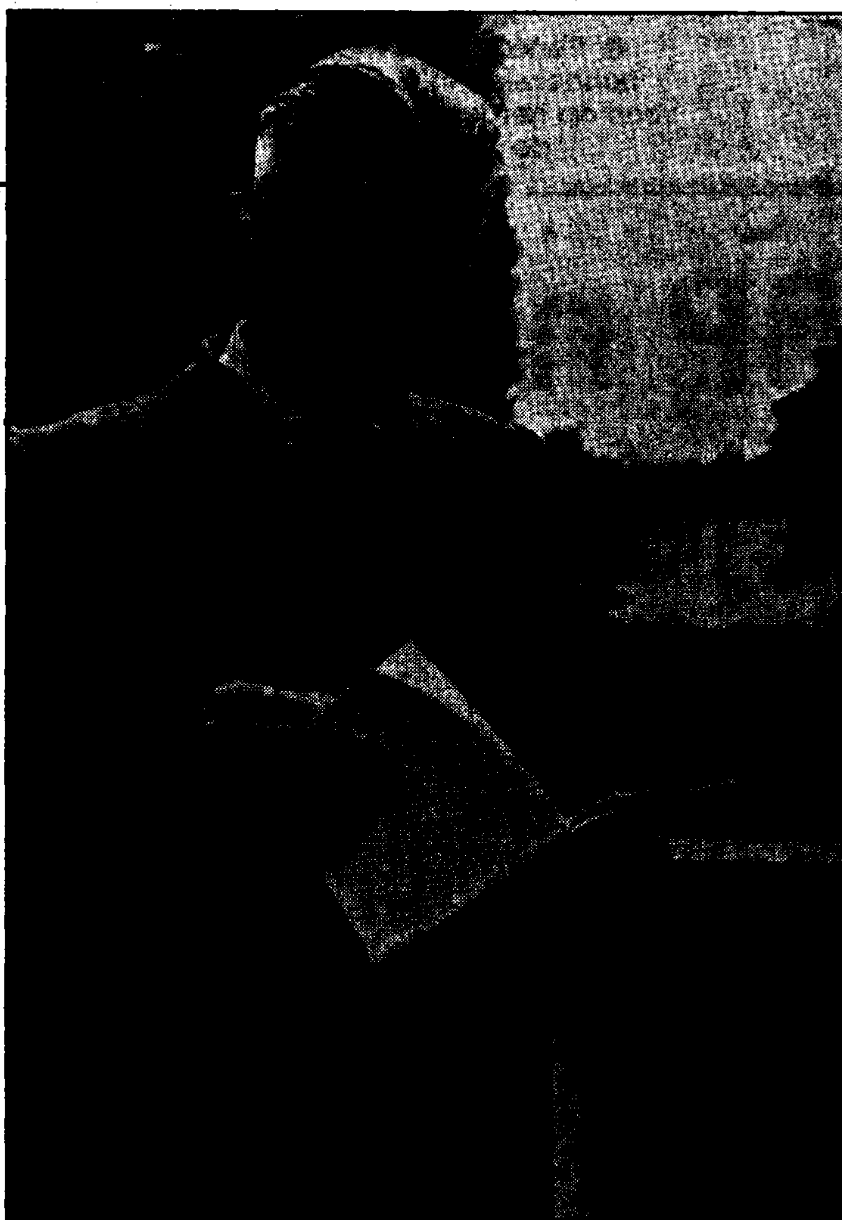
Schuld beleiden, zegt Hazeu, was in Achterbergs optiek niet nodig. De 'geliefde' was in de gedichten immers al lang dood! Een dode geliefde was voor hem zoveel inspirerender dan een die nog in leven was. De poëzie als hoogste doel in het leven... In gevangenschap, tot in 1943, blijft Gerrit Achterberg schrijven. Er volgt tot enkele jaren voor zijn dood in 1962 een stortvloed van poëzie, die samen met de eerder geschreven gedichten het oeuvre vormt waarvoor hij in 1959 de Constantijn Huygensprijs ontvangt.

Met 'Gerrit Achterberg. Een biografie' heeft Wim Hazeu een werk neergezet over het leven van een in veel opzichten niet altijd even sympathieke, moeilijke man die leefde met tal van zware obsessies. De mens Acherberg heeft hij in al zijn gebreken en hoedanigheden laten zien zoals hij was. Als dichter blijft Achterberg na deze indrukwekkende biografie volledig overeind. Zoals Hazeu op bladzijde 55 (van de ruim 700) al vaststelt: 'De gedichten, uiteindelijk waren dát de geliefden van Achterberg.' Zij zullen hem tot in lengte van dagen overleven. Zoals de grafsteen meldt in Achterbergs eigen woorden: *Van dood in dood gegaan, totdat hij stierf./De namen zijn afgelegd, die hij verwierf./Behoudens deze steen, waarop geschreven:/de dichter van het vers, dat niet bedierf.*

Gerrit Achterberg. Een biografie – Wim Hazeu; de Arbeiderspers, f 69,50.

Gerrit Achterberg: Verzamelde Gedichten; uitgeverij Querido, f 75,-. De tiende druk verschijnt begin januari 1989.

F.B.

● Gerrit Achterberg, een markant dichter.

Reve, de bezorgde volksschrijver

Voor de Reviaan moet de titel van het 'jongste prachtboek' van de volksschrijver Gerard Reve welhaast als een gedicht gelden. Wie meent iets van Reve te begrijpen kan zich onbetwist heel wat voorstellen onder de titel 'Bezorgde Ouders'. Zorgen te over, meent Reve. Want de elementen die het leven bedreigen, en dat zijn er volgens hem nogal wat, daar moet je goed voor oppassen.

De hoofdpersoon/dichter Hugo Treger bepaalt drie dagen voor Kerstmis dat hij na de mis zal gaan biechten, wijn zal kopen, en de diergaarde gaat bezoeken. Bovendien is hij doende het lied te componeren dat eens door alle volkeren gezongen zal worden.

Dit valt hem niet mede (om met Reve te spreken). In de figuurlijke zin des woords wordt het een strijd van leven op dood. Bij elk voornemen weegt de dichter de mogelijke consequenties van een besluit af 'dat het een aard heeft'. Daarbij lijkt zijn dadendrang nu en dan op losse schroeven komen te staan, daar zijn gedachten steeds weer uitgaan naar zijn vriendje dat mogelijk ontvoerd is, de prinsjes die hij voor vriend Eenhoorn mede naar huis wil nemen, de Moeder Gods, de Oorlog van het Lam, en de samenzwering door het verbond van zwarten en diabetici.

Op die laatste groep, alsmede de in het boek figurerende katholieke dieren, krijgt de lezer maar weinig grip. Maar het is niet terecht om het boek voortijdig dicht te slaan op grond van racisme. Begrijpelijk, dat wel. Reve is nu eenmaal controversieel. Toch zijn zowel de zwarten als de katholieke dieren eerder een vorm die Reve gebruikt om zijn godsdienstige inslag te belichten, dan dat die opgevoerd worden om te shockeren. Maar Reve mag natuurlijk best aangesproken worden op zijn ideeën. Daar vraagt hij om.

Bezorgde Ouders is een typisch Reve-boek geworden. De prinsjes, de roodwijn, de uiteindelijke dingen, de Moeder Gods, en de vertwijfeling zijn wederom terug te vinden in deze roman. Weliswaar niets nieuws onder de zon. Maar de stijl van de Volksschrijver is nog steeds schier onnavolgbaar. Het is maar één reden waarom Bezorgde Ouders het verdient om gelezen te worden.

Bezorgde Ouders – Gerard Reve; uitgeverij Veen, f29,50.

E.H.

Verzamelde brieven van Walter van den Broeck

'Een boek uit Vlaanderen? Men kent het niet in Nederland. De mensen zijn ook niet echt geïnteresseerd.' De uitspraak is van Walter van den Broeck. Ze lijkt wat ongenuanceerd in een land waarin iedere waterspin doet denken aan Gezelle en de kinderen gaan slapen als een zoetekoeksdozeke. Hoe komt hij erop? Er staan inmiddels acht boeken van hem in de plaatselijke bibliotheek tot en met Het Beleg van Laken. Zojuist bracht de Belgische uitgever Houtekiet de verzamelde brieven uit die Van den Broeck schreef aan zijn in Mexico wonende en terugverlangde broer Jules: Querido Hermano. Zij verschenen eerder wekelijks in een Belgisch dagblad.

Toegegeven, hij heeft tot het verschijnen van het zevende moeten wachten voor hij, zoals dat heet, naar Nederland doorbrak. Hij klaagt ook niet, getuige het hoofdstuk dat Querido Hermano afsluit. Hij laat daarweten, sprekende over de Brief aan Boudewijn: 'In Nederland verkocht het nog beter dan in Vlaanderen.'

Van den Broeck is een briefschrijver. Misschien is zijn eerste boek wat afstandelijker, maar meestal is hij uiterst mededeelzaam en affektief. Hoe fantastisch zijn vertellingen ook zijn, ze zijn fantastisch-realistisch, een trek van veel superieure Belgische kunst, en bijna altijd autobiografisch. Wie het oeuvre van Van den Broeck gelezen heeft kent ieder familielid, levend, gestorven of vertrokken, de hond en de kat. Wat aan de petite histoire die ook de kern was van de brief aan Boudewijn, haar spanning en haar grote dimensie gaf, was haar projectie tegen de vermeende koninklijke belangstelling. Men kan die glans met brieven aan zijn broer niet halen en dat is het jammere van een succesformule: men kan ze zelden herhalen. Het lijkt alsof de brieven naar Mexico hier en daar lijden onder hun obligate wekelijkse verschijning: de opgewektheid van de toon klinkt soms geforceerd en met al te flauwe grapjes teweeggebracht. Wat niet wegneemt dat er ook nu weer juweeltjes van beschrijvingskunst schuilen in deze epistels, die soms te persoonlijk lijken om aan een krantenpubliek te worden uitgeleverd, maar ook gebeurtenissen betreffen uit de actualiteit, zij het dan waargenomen vanuit de microcosmos van het leven van de familie van den Broeck.

De lezer van de flaptekst wordt gewaarschuwd, alsof men vreest dat hij dat zelf niet zal bespeuren: 'Hoewel de toon grappig is, is hier toch iemand aan het woord die in onmin leeft met de Baas van het leven'. Als dat al een verdienste is – het is geen literaire. Als men het boek in deze dagen ter hand neemt moet men even doorbladeren naar het verhaal 'Eindejaar'. Een kerstbrief van vier bladzijden: hij brengt ons nader tot God en tot de Belgen.

Querido Hermano – Walter van den Broeck; uitgeverij Houtekiet.

P.D.

'Babies' van De Bie, Van Dis en Duyns

Alle drie geboren in opa's oorlog, danken hun R & B (roem en rijkdom) aan de televisie en de-lezen een daad die volgens de Chinezen onsterfelijkheid garandeert: (weer) een boek. Toch maar even alfabetisch voorstellen: Wim de Bie, Adriaan van Dis en Cherry Duyns. Hun papieren 'babies' heten 'Schoftentuig', 'Zilver' en 'De Zondagsjongen', respectievelijk geschreven met een scheermesje, een gouden pen en een teruggevonden toverstok.

Van deze drie dun gerugde boeken verrast 'Schoftentuig' het minst. Ook op papier blijft De Bies 'clichemannetje' Walter de Rochebrune zich vastklampen aan satire, het beproefd watermerk van de schrijver. Als De Rochebrune uithaalt naar de regelaars, de meedogenloze staatssecretarissen, de gehele truttemarij, kortom het ware schoftentuig, dan hoor (en zie) je De Bie voorzeggen. 'Schoftentuig' is veel van hetzelfde. Een geeuw, hier en daar, kon ik dan ook niet onderdrukken.

'Zilver' van Adriaan van Dis is geschreven met een gouden (kroontjes)pen. Vaak is zijn proza zo schitterend dat er poëzie ontstaat. Even een voorbeeld: 'Zilver slaapt onder de Baron, kijkt naar doorgezakte veren, weg is zijn vertrouwd plafond. Het behang zit vol punaisegaten. Hier geen lavendel in de kasten, geen Juffrouw die haar neus in schriften steekt. Zijn tafel heeft geen nerven met geheimen, maar een rubberblad dat zweet.'

In drie hoofdstukken laat Van Dis de rijkeluiswees Zilver vanuit vaak natte dromen neerkomen in de mannenwereld. Zilver groeit op bij de Juffrouw, die geen raad weet met Zilvers zoeken naar de gedroomde werkelijkheid. Die hem voorhoudt dat 'rampspoed de nieuwsgierigen op de hielen zit'. Juist in dromen, waarvoor hij gretig put uit het Boek met Duizend Platen, probeert Zilver te ontsnappen aan zijn even stoffige als zorgeloze jeugd. Na tevergeefs van huis te zijn weggelopen (Thuis hoort hij de Juffrouw door alle muren zuchten), en na een verloren verliefdheid voor de tuinmansdochter Marieke en een mislukte zelfmoordpoging (zelfs in doodgaan is hij geen man), wordt Zilver naar het jongensinternaat Oudleede (niet christelijk, maar wel van goede wil) gestuurd. Daar moet hij kiezen tussen boekridders en kameraden, tussen echte en gedroomde spieren. Na een reeks vernederingen wordt Zilver uiteindelijk man bij een raamhoer (zij deint, het witte jeukt).

Met 'Zilver' onderstreept Van Dis zijn in Nederland eenzaam talent voor schitterend schrijven. Toch zit ik na 160 bladzijdes met het onbevredigde gevoel alsof ik een Rolls Royce Silver Streak heb mogen aanraken. Je mond nog open van bewondering, je ogen nog vol van schoonheid. Maar je blijft op afstand. Omdat de emotie ontbreekt. Van Dis schrijft op satijn en te vlekkeloos. Daar moet daar wel mee doorgaan.

De dood van oom Otto brengt bij Anton Berg – alter ego van Cherry Duyns – het vergeten verleden tot leven. Het bijwonen van de begrafenis in Wuppertal opent luiken naar een jeugd die Anton Berg c.q. tv-journalist Duyns (te) lang had dichtgespijkerd. In 'De Zondagsjongen' volgt Cherry Duyns zijn eigen spoor terug. In tegenstelling tot Adriaan van Dis lukt het Duyns wel om indringend en vol emotie over te komen. Vooral als hij een koevoet zet onder zijn verdrongen verlangen naar zijn vader, een Nederlandse goochelaar, veranderd zijn pen als het ware in een toverstok. En steekt daarbij zijn VPRO-collega en woordkunstenaar Van Dis naar de kroon. Even wat voorbeelden. Het einde van de oorlog dat Anton/Cherry Duyns als peuter van een Duitse moeder in plat gegooid Wuppertal meemaakte, schetst hij in deze zes zinnen: 'Ik heb ze gekend, zij uit de oorlog kwamen. Zij roken nog naar oorlog. Ik heb ze aangeraakt, ze gekust. Dat is mijn geschiedenis. Ik voel me besmet.' Een zee van emotie, bevroren in slechts één zin, legt Duyns neer als hij de reden opgeeft waarom zijn vader, zijn tovermeester, hem uiteindelijk toch terughaalt naar Nederland. 'Hij wilde niet dat zijn zoon een mof zou worden.' Een boek dat je niet gauw loslaat.

Schoftentuig – Wim de Bie; uitgeverij De Harmonie, f 19,90.

Zilver – Adriaan van Dis; uitgeverij Meulenhoff, f 24,50.

De Zondagsjongen – Cherry Duyns; uitgeverij Thomas Rap, f 24,90.

H.T.

De Grap, oftewel de ironie van het lot

'Optimisme is opium voor het volk! 'n Gezonde geest riekt naar domheid. Leve Trotski'. Deze tekst op een briefkaart, bedoeld als grap om een naïeve vriendin te plagen, blijkt in het communistische Tsjechoslowakije van na WO II voldoende om het leven van de jongeman Ludvik totaal te ruïneren. Dit is – in een notedop – het verhaal van 'de Grap', de eerste roman (uit 1967) van Milan Kundera, die onlangs in het Nederlands werd vertaald, waarmee zijn volledig prozawerk in Nederlandse vertaling beschikbaar is. Een roman, die van de geniale geest van Kundera, die politieke en intermenselijke verhoudingen op intrigerende wijze met elkaar weet te verbinden, reeds ten volle getuigt en die vooruitwijst naar de roman De ondraaglijke lichtheid van het bestaan (pas verfilmd) en de verhalenbundel Lachwekkende liefdes, waarin de ironie van het lot en het lachwekkende van de geschiedenis eveneens op fascinerende wijze worden uitgewerkt.

Het communisme brengt mensen in een identiteitscrisis, ze vervreemden steeds meer van zichzelf en komen in de problemen met hun gevoelsleven. Dat is de boodschap, die Kundera wil meegeven. 'Ik begon mijn glimlach te controleren en alras voelde ik een scheurtje gapen tussen wie ik was en wie ik (naar de mening van de tijdgeest) zou moeten zijn.' Maar de mensen vervreemden ook van elkaar: 'Hij was bang voor mij. Bang dat ik hem zou verklikken. Dat was afschuwelijk. De afgrond tussen ons was veel dieper dan ik had vermoed.'

Maar er is meer in deze roman, waarmee Kundera – in 1929 in Tsjechoslowakije geboren maar sinds 1975 woonachtig in Parijs – de aandacht van de lezer voortdurend vast weet te houden: meesterlijk is zijn beschrijving van relaties, heel beeldend die van de oude Moravische folkloristische gebruiken, uitermate boeiend zijn musicologische uiteenzetting over de oorspronkelijke Tsjechische volksmuziek of zijn verhandeling over de banden tussen christendom en communisme. Intrigerend is verder de wijze, waarop hij beschrijft hoe hij de vrouw van de man in zijn macht krijgt, die ervoor zorgde dat hij vanwege dat ene zinnetje uit de studentenvakbond en van de universiteit werd verwijderd en – als straf – terechtkwam in kolenmijnen en later in de gevangenis. Maar als zij uiteindelijk is zoals hij het wil: weerloos, overgeleverd en klaar om verleid te worden, heeft zelfs deze grap niet het beoogde resultaat: de man, op wie hij zich wilde wreken, is hem dankbaar, omdat hij al lang op een misstap van zijn vrouw zat te wachten. Over ironie van het noodlot gesproken...

De grap – Milan Kundera, uitgeverij Ambo Baarn, f 37,50.

J.F.

● Milan Kundera

● René Minartz met zijn hondenslee in vliegende vaart op het Jungfraujoch in de Zwitserse Alpen.

Van het ABP naar de Eigergletsjer

Direct na Bern worden de met sneeuw bedekte toppen van het 'Jungfraumassief' vanaf de autoweg al zichtbaar. Daar ergens bij die toppen ligt het eindpunt van deze reis, maar zóver zijn we nog niet. Via Interlaken gaat het naar Lauterbrunnen, en daar moet de vierwielige 'heilige koe' op stal gezet worden, want de rest van deze pure bergwereld is met de auto onbereikbaar. Lauterbrunnen is in elk aardrijkskunde boek te vinden als het meest klassieke gletsjerdal van de wereld. De U-vorm is duidelijk te herkennen en vanuit het onderste puntje van die 'U' lijken de ons omringende bergen, die inmiddels door een stralende namiddagzon beschenen worden, nog imposanter dan ze al zijn.

Lauterbrunnen heeft een gezellig stationnetje waar de trein uit Interlaken aankomt en die naar Kleine Scheidegg vertrekt. Die naar Kleine Scheidegg, een plek op 2061 meter hoogte, moeten we hebben. De elektrische tandrad-baan zet zijn tanden in de berg en vreet zich, al slingerend, een weg richting de rand van de 'U'. Eenmaal over die rand komt het treintje in Wengen aan, een prachtig dorpje, iets verheven boven het aards gewoel, autovrij en wandelvriendelijk. Dan begint de enorme klimpartij naar Kleine Scheidegg. De bomen glijden langzaam aan ons raampje voorbij, maar allengs wordt de begroeiing minder. De boomgrens wordt – zonder formaliteiten – gepasseerd. Kleine Scheidegg ligt in een kaal, bruin bergbekken. Dit is het hoogste punt van de al meer dan honderd jaar oude 'Wenger Alp Bahn'. Aan de andere kant gaan de treintjes weer naar beneden richting Grindelwald.

● Samen met zijn vrouw Henny verruilde hij de drukke Schaesbergerweg in Heerlen voor het 'dak van Europa' op 3454 meter hoogte in de Zwitserse Alpen.

3454 meter hoog

Totdat in 1912 de totale 'Junfraubahn' klaar was, konden de toeristen maar tot Kleine Scheidegg reizen. Maar vanaf genoemd jaar was het mogelijk om vanaf Kleine Scheidegg met een ander treintje door te gaan naar de maagdelijke sneeuw op het Jungfraujoch op 3454 meter hoogte. Het eerste station van deze Jungfraubahn is Eigergletsjer. Het is een nederzetting op 2320 meter hoogte van waaruit het meeste werk voor de aanleg van de tunnel voor het treintje door de bergen naar het Jungfraujoch, is verricht. Er is nu een werkplaats voor het repareren van de treintjes, een groot oud gebouw dat dienst doet als logiesruimte voor het personeel van de spoorlijn, een restaurant en een woonhuis. De nederzetting ligt direct aan de voet van de eigenzinnige en 3970 meter hoge Eigerberg, daar waar het treintje de tunnel induikt om er pas op de terugweg weer uit te komen. Het enige woonhuis op deze onherbergzame plek op eenzame hoogte, is dat van de 'Hundewart von der Eiger'. Deze functie wordt sinds 11 april van dit jaar waargenomen door de 29-jarige Heerlenaar René Minartz. Vroeger woonden hij en zijn vrouw Henny aan de drukke Schaesbergerweg in Heerlen, nu staat hun huis aan de voet van een massieve berg en in hun achtertuin kraakt de machtige Eigergletsjer naar beneden, ver weg zie je Mürren liggen, achter het huis stijgt een massieve muur van graniet op: de noordzijde van de drie bergen Eiger, Mönch en Jungfrau. Zo hoog in de bergen woont geen mens, behalve René en Henny Minartz dan.

Hoe komt het dat een echt Heerlens stel daar op die prachtige hoge plek in de Zwitserse Alpen woont?
Bij de aanleg van de Junfraubahn, waarmee in 1896 begonnen werd naar een idee van de Züricher zakenman A. Guyer-Zeller, werden poolhonden gebruikt, Groenlandhonden wel te verstaan. In die tijd was er nog geen grootschalig ski-toerisme, dus reed de trein van Lauterbrunnen naar Kleine Scheidegg in de winter niet. Maar er werd wel in de winter aan de tunnel door de berg naar het Jungfraujoch gewerkt. Om de werklieden, die te Eigergletsjer verbleven, te voorzien van voedsel en post, werden hondesleeën ingezet. Eerst werden er maar een paar honden gebruikt, maar in 1913 was er sprake van een echte kolonie. Totdat de trein ook in de winter ging rijden, bleven de honden voor de aanvoer van levensmiddelen en post zorgen. Toen dat niet meer nodig was, zat de directie van de bergspoorweg een beetje in haar maag met de poolhonden. Eén van de medewerkers verzorgde de honden jarenlang, maar daarna raakte dit werk in het slob totdat in 1971 weer echt met de verzorging van de hondenkolonie begonnen werd en de hondeslee in de zomer op het joch verscheen om er toeristen rond te rijden.

„Dat is nu ook mijn taak," vertelt René Minartz in de knusse woonkamer van hun hoge huis, terwijl buiten in het pikke donker van de bergnacht de stilte hoorbaar is, „in het zomerseizoen gaan de honden en ik 's morgens naar boven met het treintje. Op het joch mogen dan de toeristen een ritje maken in de hondeslee. Als het minder goed weer is, dan laten we de slee thuis, maar gaan toch met de honden ernaar toe, zodat de toeristen foto's van de honden kunnen maken."
René Minartz werd tot 'Hundewart van de Eiger' benoemd toen zijn voorganger Pierre-Philippe Oriet ermee ophield. René bezat ook in Nederland reeds poolhonden (Syberische Husky's) en hij kende Oriet goed. Hij liet weten eventueel de baan wel van hem te willen overnemen. De directie van de Jungfraubahn had daar wel oren naar.

door
WIM DRAGSTRA

Behalve op het joch toeristen rondrijden moet René de kolonie verzorgen en in stand houden. Dat is makkelijk gezegd, maar minder makkelijk gedaan. Er zijn 19 Groenlandhonden (die van de Junfraubahn zijn) en dan nog zijn eigen 12 Syberische Husky's. Die 31 honden verzorgen is een fikse brok werk. De dieren zitten in kennels rond het huis. Poolhonden blaffen niet, ze huilen maar doen dat – althans die op de Eigergletsjer – zeer sporadisch. Als er iemand komt of weggaat, dan klinkt welkoms- dan wel afscheidsgehuil en elke dag om precies zes uur 's morgens zorgen de poolhonden dat René en Henny wakker gemaakt worden, zodat het hondenontbijt niet vergeten wordt. 's Morgens en tegen het vallen van de avond worden de honden (als ze niet op het joch zijn geweest) uitgelaten. Ze mogen dan achter het huis op de eindmorenen van de Eigergletsjer, rondrennen. Ze zijn dan zo uitgelaten als kinderen tijdens het speelkwartier.

René en Henny en de medewerker Ernst (die elke dag met het treintje uit Grindelwald naar de Eigegletsjer reist en weer terug), hebben hun handen vol aan de verzorging van de honden. 's Morgens de bakken klaarmaken met brokken, de honden uitlaten, 's avonds krijgen ze brokken rauw vlees, die hap-slik in een mum verdwenen zijn. De kolonie is pas uitgebreid met een nieuwe Groendlandhond. René heeft hem uit Noorwegen gehaald. Deze forse jonge heet Kivitoq, en zal voor het in stand houden van het Groenlandse hondenras op de Eigergletsjer gaan zorgen.

René, die vroeger bij het ABP werkte, geniet duidelijk van zijn nieuwe job. Zijn bruinverbrande gezicht glundert als hij erover vertelt. „In de zomer hebben we het druk met die ritten voor de toeristen, maar voor de rest geniet ik een enorme vrijheid. De Jungfraubahn waar Henny en ik beiden werknemers van zijn, vindt het prima als ik deelneem aan sleehondenraces; dat is immers reclame voor de Jungfraubahn. Helaas zijn de trainingsmogelijkheden hier – vooral wat betreft het lange-afstandswerk – niet erg goed."

René en Henny zouden niet meer terug willen naar Nederland. Begrijpelijk, want midden in een weliswaar ruwe, maar daardoor erg mooie natuur wonen, hoog in de bergen tussen de steenbokken en de poolhonden, dat is toch heerlijk! Naar de kapper neemt dan wel drie uur in beslag (uur in treintje, uurtje bij kapper en uur terug) en boodschappen doen ook, maar dat moet je er maar voor over hebben.

Het Sinterklaasfeest hebben René en Hanny Minartz in Nederland gevierd. Ze moesten hier toch zijn voor tv-opnames, maar kerst vieren ze thuis, aan de voet van de Eigergletsjer. Aangezien er gemiddeld twaalf meter sneeuw valt bij hen, is daar ook deze kerst geen gebrek aan. „Ik hoop dat het met kerst erg koud is en dat de wind rond het huis fluit en sneeuwjachten de wereld kleiner maken dan ze hierboven in de bergen al is. Dan lekker binnenzitten bij de kachel met een cognacje en een kopje koffie. Heerlijk lijkt me dat," zegt René. En niet alleen hij vindt dat lekker, zijn 31 poolhonden denken er precies zo over. „Hoe meer sneeuw, en hoe kouder het wordt, des te fijner vinden ze het..."

'Prettige feestdagen' hoor je hier niet

Maria is achtentwintig jaar en afkomstig uit de Dominicaanse Republiek. In navolging van twee nichtjes die haar schreven over het Grote Geld, kwam ze vijf jaar geleden naar Amsterdam. Bijna al die tijd zetelt ze achter een hel verlicht raam in het hartje van de warme buurt. Ook tijdens de kerstdagen van 1988 zit ze daar. Dat vindt ze erg. Vreselijk zelfs. Maar ja, ook met Kerstmis zal Maria haar lichaam aan tenminste acht klanten moeten aanbieden om haar dagelijkse shot heroïne te kunnen bekostigen.

Een miniscuul klein kerstboompje in het peeskamertje is alles wat op de naderende feestdagen duidt. Voor de rest is triestheid troef. Alleen op kerstavond gaat ze naar de viering van het Leger des Heils waar ze een warme maaltijd voorgeschoteld krijgt. Daarmee is Maria d'r Kerstmis voorbij.
Hoe komt iemand in godsnaam in zo'n diep dal terecht?, vraag je je af. In gebroken Engels doet ze haar relaas. „Twee nichtjes van me werkten al enige tijd in Amsterdam. Ze vertelden dat ze allebei een baantje hadden gevonden in een hotel. Regelmatig stuurden ze geld op naar hun ouders. Ze verdienden genoeg. Omdat we het thuis ook niet breed hadden, ben ik ook naar Amsterdam gegaan om werk te vinden. Binnen vier maanden zat ik hier achter het raam. Mijn plan was om het twee jaar vol te houden om daarna, met genoeg geld, weer terug te gaan naar mijn ouders. Ik kwam echter in aanraking met heroïne. Sindsdien houd ik geen dubbeltje meer over. Twee keer heb ik al in een kliniek gezeten om af te kicken, maar het is nog niet gelukt. Over een paar maanden probeer ik het wéér. Ik wil hier weg. Zo snel mogelijk."

● In deze straat werkt Maria (28). Ze rekent op acht klanten op Eerste Kerstdag.
Foto's: FRANS BUSSELMAN

Maria is één van de naar schatting ruim tweehonderd hoertjes die op de Amsterdamse Wallen hun werkterrein hebben. Daarmee is ze tevens één van de vele honderden probleemgevallen op wie dat stukje hoofdstad een onweerstaanbare aantrekkingskracht uitoefent.
Prostituees, drugsverslaafden, alcoholisten, dak- en thuislozen, vereenzaamden, van jongelui tot hoogbejaard, de warme buurt wemelt ervan. Wijkagent Joep de Groot, die al vijftien jaar vanuit Bureau Warmoestraat opereert als steun en toeverlaat van een ieder die zich in de buurt ophoudt, heeft er zijn handen vol aan. Als grootste probleem van de Wallen noemt hij de overlast die veroorzaakt wordt door verslaafden. Autokraken en berovingen. Het meeste medelijden heeft hij met een andere probleemgroep. De talrijke vereenzaamde types die er continu rondschuifelen, op zoek naar warmte en genegenheid. „Ze noemen het hier niet voor niets de warme buurt. Als je eenzaam bent en afleiding zoekt, vind je dat nu eenmaal niet op de Apollolaan."

● Kapitein Van der Made van het Leger des Heils ontfermt zich over twee daklozen. „Op deze dagen komen ook bij deze mensen de emoties los..."

Iemand anders die haast omkomt in de probleemgevallen, is kapitein N.J. van der Made van het Leger des Heils, sinds enige maanden directeur van het op de Oudezijds Achterburgwal gevestigde Goodwillcentrum. Zijn honderddertig medewerkers, bijgestaan door een aantal vrijwilligers, werken al maanden koortsachtig toe naar de drukste dagen van het jaar. Kerstmis veroorzaakt jaarlijks spitsuur in de warme buurt. En hoe drukker het is op de Wallen, hoe meer hulpaanvragen er binnenstromen bij het Goodwillcentrum.
Dit jaar bestaat dit centrum op de kop af veertig jaar. Tot die tijd was het Leger des Heils op de Wallen alleen actief als evangelisatiebeweging. Toen al was de nood er echter hoog. Veel dak- en thuislozen, vereenzaamde bejaarden en alcoholisten. Van der Made: „In die tijd al werd het duidelijk dat het Leger des Heils hier meer te doen had dan alleen maar het evangelie verkondigen. Iemand hecht tenslotte weinig waarde aan de mededeling dat God hem lief heeft, terwijl hij op zoek is naar een beschutte slaapplaats voor de nacht. Het geloof moest hier handen en voeten krijgen. Vandaar dat majoor Bosshardt toen van de korpsleiding een vaandel, honderd gulden en de Zegen Gods meekreeg om te gaan pionieren in de hulpverlening. Mede dank zij haar enorme inbreng, groeide het kleine clubje vrijwilligers dat in actie kwam bij acute nood, uit tot het huidige Goodwillcentrum. Een professionele hulpverleningsorganisatie met vele duizenden aanvragen per jaar."

Spitsuur

De wachtkamer van het Goodwillcentrum puilt in de dagen voor Kerstmis doorlopend uit. Er zit een ernstig vervuilde vrouw met blote voeten te wachten op een nieuwe plunje en schoeisel, een man die teneinde raad is omdat het gips om zijn arm door een val gebroken is en een enkeling die komt informeren of hij 's avonds een warme hap kan krijgen. Maar verreweg de meeste lieden zitten er met een ander doel. Ze proberen zich te verzekeren van een plaatsje in één van de opvangcentra, zodat ze met Kerstmis een dak boven het hoofd en niet te vergeten: aanspraak hebben. „De meeste zwervers leven van dag tot dag", vertelt kapitein Van der Made. „Laatst zag ik er bijvoorbeeld één die met een tevreden gezicht een stuk vloerbedekking stond plat te strijken, zijn bed voor die avond. *Ik heb het vandaag niet slecht gehad*, zei hij. De avond tevoren had hij in een vieze, doorweekte doos geslapen, nu had hij een beter bed. De volgende dag wacht hij maar weer af wat hij tegenkomt. Maar zo met Kerstmis in het verschiet verandert die min of meer zorgeloze instelling. Dan komen de emoties om de hoek kijken. Ze vinden zichzelf zelden zielig, maar wanneer ze in deze dagen terugdenken aan de tijden dat ze ook nog met familie of vrienden onder de kerstboom zaten, dan gaat het mis, krijgen ze medelijden met zichzelf." Vanuit zijn kantoor neemt Van der Made ons mee naar de Gastenburgh, een van de opvangcentra op de Wallen waar warme maaltijden verstrekt worden en zestig bedden beschikbaar zijn. De deurbel rinkelt voortdurend. Het kleine zaaltje waar om zes uur hutspot geserveerd wordt, stroomt langzaam vol met de meest uiteenlopende figuren. Aan ons tafeltje komt ondermeer een dertiger zitten, redelijk goed gekleed en intelligent ogend. Op het eerste gezicht niet bepaald iemand die je in een opvangcentrum van het Leger des Heils verwacht. Hij vertelt afgestudeerd sociaal geograaf te zijn. Sinds de dood van zijn moeder, enkele jaren terug, is het bergafwaarts gegaan met hem. Behalve een zus in Australië heeft hij geen familie. Ook vrienden zijn hem vreemd. Hij is vaste klant in de Gastenburgh en weet zich al verzekerd van een plaatsje tijdens de kerstdagen. Over verdere oorzaken van zijn duik van de maatschappelijke ladder wil hij niet praten. Hij geeft toe dat er meer meespeelt dan alleen de dood van zijn moeder, „maar", zo zegt hij, „daar hebben de anderen aan tafel niets mee te maken." Hij geeft aan dat hij het wel in het notitieblok wil schrijven. „Ik heb aids", verschijnt er in beverig handschrift.

arthur van der linden

Het fortuin is aan zijn zijde geweest. Zegt hij zélf. Zijn verbluffende vitaliteit schrijft hij dan ook aan dat geluk toe. En aan het feit dat hij een rasechte *Kölner* is. „Van oudsher zit vrolijkheid in ons bloed...".

Volgens Millowitsch (80) sind wir alle kleine Sünderlein

De grijsblauwe ogen, achter brilleglazen, van Willy Millowitsch fluoresceren als hij vraagt: „Luister naar deze *nette Geschichte*...." Meesmuilend vertelt hij: „Duizenden jaren geleden waren de mensen, die aan weerszijden van de Rijn leefden, voortdurend voor hun dagelijks brood in de weer. De *Koblenzer*, de *Düsseldorfer* en al die anderen...Alleen de *Kölner*, die werkten niet. Die lagen met hun vrouwen op berehuiden, zongen, dobbelden en dronken er nog eentje. Op een goede dag dreven de Romeinen de Rijn af. Toen de *Kölner* ze zagen, sprongen ze op, dansten in het rond en riepen luid uit: *Do kumt der Zug!* Daar komt de optocht! Zo zijn de *Kölner*. Zo is hier de *Fastelovend*, de *Rosenmontagszug* ontstaan. Ach, wat zouden de *Kölner* zonder Keulen, de Rijn, de Dom en de *Fastelovend* zijn.....".

Lachend, spelend, zingend gaat Willy Millowitsch, *der Künstler*, door het leven. Als *ene Kölsche Jung*. Een jongen nu van bijna tachtig jaren. Grijs van haren, ietwat stijf en stram, donker van stem, vrolijk van aard en ook wel eens sjagrijnig. Want, een wolkje wil ook wel eens eventjes langs zijn zon trekken. Eventjes maar. Volkstoneelspeler en komediant Willy Millowitsch is een stuk van Keulen. Vierentwintigkaraats. De zovéélste van een dynastie. Nazaat van Franz Andreas Millowitsch die begin vorige eeuw als poppen- en accordeonspeler, buikspreker en straatzanger in Keulen furore maakte. In 1847 opende hij een poppentheater, lokte de *Kölner* naar het *Hänneschenspiel*. Van vader op zoon én dochter, generatie na generatie hebben de Millowitsch'en de lachgrage Keulenaren vermaakt. Willy nu: „Toen mijn vader er vlak voor de oorlog mee ophield, was ik aan de beurt". Het werd geen sprong in het diepe, want als tienjarige bengel had hij al op de planken gestaan. Als dansende en zingende Hongaarse deugniet in het volksstuk 'Het Gouden Kalf'. „Ik was achttien toen ik voorgoed *hier im Haus* kwam. Zeg maar dat ik thans dik vijfenzestig jaren op het toneel sta....".

Miljoenen

Hier im Haus. Dat is het Millowitsch-theater aan de *Aachenerstrasse*, net nog in de binnenstad niet ver van de Neumarkt. Privé bezit. Een schouwburgje als een bonbonnière. Boordevol herinneringen en nostalgie. Met een cafeetje als een pijpenla: *Pittermännche im Millowitsch*. Theater en café, tempel van *Kölnisch-Rheinische* humor en zang. „De mensen hebben altijd graag gelachen en gezongen en zullen dat blijven doen. De *Kölner* staan altijd in de eerste rij", stipuleert oude, jonge Willy. Zoon van de stad van *Tünnes und Schöl*, van August Schnorrenberg (*Am Dom zo Kölle, zo Kölle am Rhing*), van Wilhelm Breuer (*E Kölsch Fiakerleed*), van Willy Ostermann (*Ich mööch zo Fuss noh Kölle gon*), van de Bläck-Föös (*Mer losse d'r Dom en Kölle*); van vele andere componisten, tekstschrijvers, zangers van het volkse lied. En van Willy Millowitsch (*Wir sind alle kleine Sünderlein*). Ontelbaren hebben in de loop der jaren Willy na-gezongen *Schnaps, das war sein letztes Wort*..... Hij zélf: „Dat was mijn eerste grote hit. Daar zijn miljoenen platen van verkocht. En dát terwijl ik eigenlijk niet zingen kan. Ik brom maar wat. Muziek en tekst was van Heinz Korn, componist onder meer ook van *Mit siebzig hat man noch Träume*. Dat Schnapslied zingt men nóg".

Getal

Theaters, radio- en televisiestudios, tournees. West-Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk. „Vroeger heb ik talrijke malen ook in Heerlen, Maastricht, Venlo, Valkenburg, Kerkrade en in Eindhoven gespeeld". Volle zalen. Hoge luister- en kijkdichtheidcijfers. Grammofoonplaten. „Ik bezorg de mensen enkele uren vreugde en vrolijkheid. Niks meer. Ik doe wat alle Millowitsch'en gedaan hebben. Mensen amuseren....". Volkstheaterstukken en komedies. Seizoen na seizoen. Een onafzienbare serie voorstellingen. „Ik heb ook Molière, Zola en Priestley gespeeld; toneel in het Engels gedaan, stukken waar geen enkel lachje in voorkwam. Ben Doolittle in My Fair Lady geweest, heb in operettes van onder meer Jacques Offenbach gestaan. Altijd als gastspeler of voor de televisie. Thuis nooit. De mensen die in Keulen naar mijn theater komen, willen lachen. Anders zeggen ze: het was wel mooi maar niet wat we gewild hadden".

„Vanavond is het theater uitverkocht. Heeft dit....."

Millowitsch valt in de rede. „Het is, god zij dank, elke avond vrijwel uitverkocht".

„Met voornamelijk *Kölner*....".

„Welneen. Ze komen overal vandaan. Uit Keulen zelf, uit de omgeving, uit heel Duitsland. En bussen vol uit Nederland, België, Zwitserland.....Ik spreek in mijn theater ook geen *Kölsch*, maar Duits. Zeg maar *Rheinisch*-Duits. Verstaat iedereen. Heb ik altijd gedaan. Moet ik ook doen. Anders zou het de mensen vergaan als in het Ohne Sorg-theater in Hamburg. Daar spreken ze plat-Duits, de niet-Hamburger verstaat er geen woord van. Dat gebeurt bij mij niet".

„Ruim zestig jaren op de *Bühne*......"

„Ik ben niet jong en niet oud. Ik voel me beslist niet als een bijna tachtigjarige. Tachtig is maar een getal".

„Wat doet u voor uw conditie?"

„Helemaal niks. Theater spelen ....Niks anders. Ik loop niet graag. Vijf jaren geleden een heupoperatie ondergaan.....Ik ken mensen die getrimd hebben, toch zijn ze met vijfenzestig gestorven....".

„U rookt niet. Drinkt u wel een glas?".

„Jáá! Matig maar regelmatig. Drink graag een *Kölsch*. Het lot heeft het goed met me voor gehad. *Hat's gut mit mir gemeint*. Anderen zijn met zestig, zeventig helemaal op. Ik heb geluk gehad. Ik was ook niet als soldaat in de oorlog, trad wel voor soldaten op. Heb alléén op de *Bühne* uniformen gedragen....".

Leven

De familie Millowitsch. Gerda en Willy. Zoon Peter; dochters Catharina, Susanne en Marie-Louise. Een clan. Nauw verbonden met theater. En met het leven in de stad. Die, na de oorlog, opnieuw beginnen moest. Ook de Millowitsch'en. Keulen was een puinhoop. Het Millowitsch-theater echter nauwelijks beschadigd. Op 19 oktober 1945 opende het, met steun van toenmalige burgemeester Konrad Adenauer, de deuren weer. Met het stuk 'Das Glücksmädel'. De *Kölner* stonden (weer) in de rij. *Och wat wor dat fröher schön doch en Colonia*..... Het duurde wel even, maar het werd wéér mooi in Keulen. Anders, dat wél. Maar de volksaard verloor niet aan kracht, de *Kölsche Tön* bleef onaangetast. En Willy Millowitsch werd de profeet, beter uitgedrukt de troubadour van het *Kölsche Kölle*. Omgeven door de goede zorgen van zijn Gerda. Een vrouw die nooit op de planken stond maar dagelijks met theater leefde en nóg leeft. Willy: „Zij kijkt voor me, denkt voor me, zorgt voor me. Het hart delen we".

„Er komt een dag, een avond dat u voor het laatst de deur van het theater achter u dicht trekt, dat.....".

„Néén, néén. Ophouden doe ik niet. Als het moment van het einde er is, val ik om en ben dood. Dan is het so wie so voorbij. Maar nú zeggen: ik stop er mee, néén! *Das gibt's nicht*. Zou ik dat wel doen, dan zou ik ten gronde gaan. Theater is mijn leven. Ik heb het nodig als water en lucht. Daar valt niets aan te veranderen. Alleen het lot kan dat, maar ik weet niet wannéér dat zal zijn. Ik weet niet wannéér de laatste avond komt. Je kunt het lot een beetje helpen. Doe ik ook zo goed als ik kan. Misschien bewust, misschien onbewust. Ik weet het zelf niet.....".

Volzin

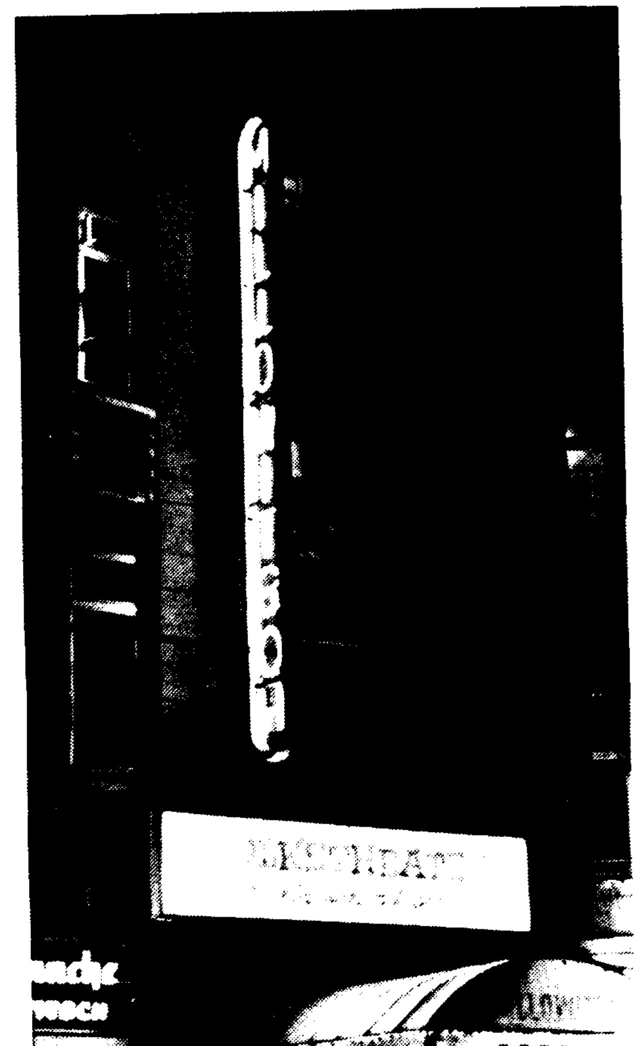
Een (december)dag'88 uit het leven van Willy Millowitsch. Belaagd door journalisten, fotografen. Want *Kölsche Willy* wordt binnenkort tachtig (8 januari'89)! Zo'n dag. Arriveerde rond half tien 's morgens in het theater. Van circa elf tot rond drie uur repetitie van het stuk 'Bei uns em Veedel' (Bij ons in de wijk). Daarna bespreking in de WDR-studios. Vervolgens kostuumrepetitie in het theater. Dan naar huis in Lövenich om er een uurtje te slapen. Klokslag achttien minuten over zes weer in het theater. Om er vanaf acht uur voor de zovéélste maal 'Die Schwebende Jungfrau' te spelen. „Morgen, overmorgen en zo verder is het weer hetzelfde. Toch mooi, hé!?". Variant op een Keuls lied: „Mit achtzig hat man noch Träume". Toekomstbeelden. Nabije tijd. Willy: „Tot midden maart spelen we hier in Keulen *Bei uns em Veedel*. Dan ga ik op tournee. Vervolgens draaien we een film. Een *Krimi* waarin ik een commissaris speel, de opnamen duren van begin juni tot midden juli. Daarna trek ik me, zoals elk jaar, zes weken terug in mijn huis op Elba. In de herfst begint het theaterleven weer...". Waarachtig, de toekomst behoort aan de jeugd. Oude, jonge Willy: „Mijn leven is theater spelen. De mensen vreugde en vrolijkheid brengen zonder omhoog geheven wijsvinger. Ik wil niemand lessen leren, maar iedereen helpen enkele uurtjes zorgen te vergeten. Er is een volzin die ik vaak uitspreek: een dag is verloren als men niet minstens éénmaal van harte gelachen heeft....".

Receptie

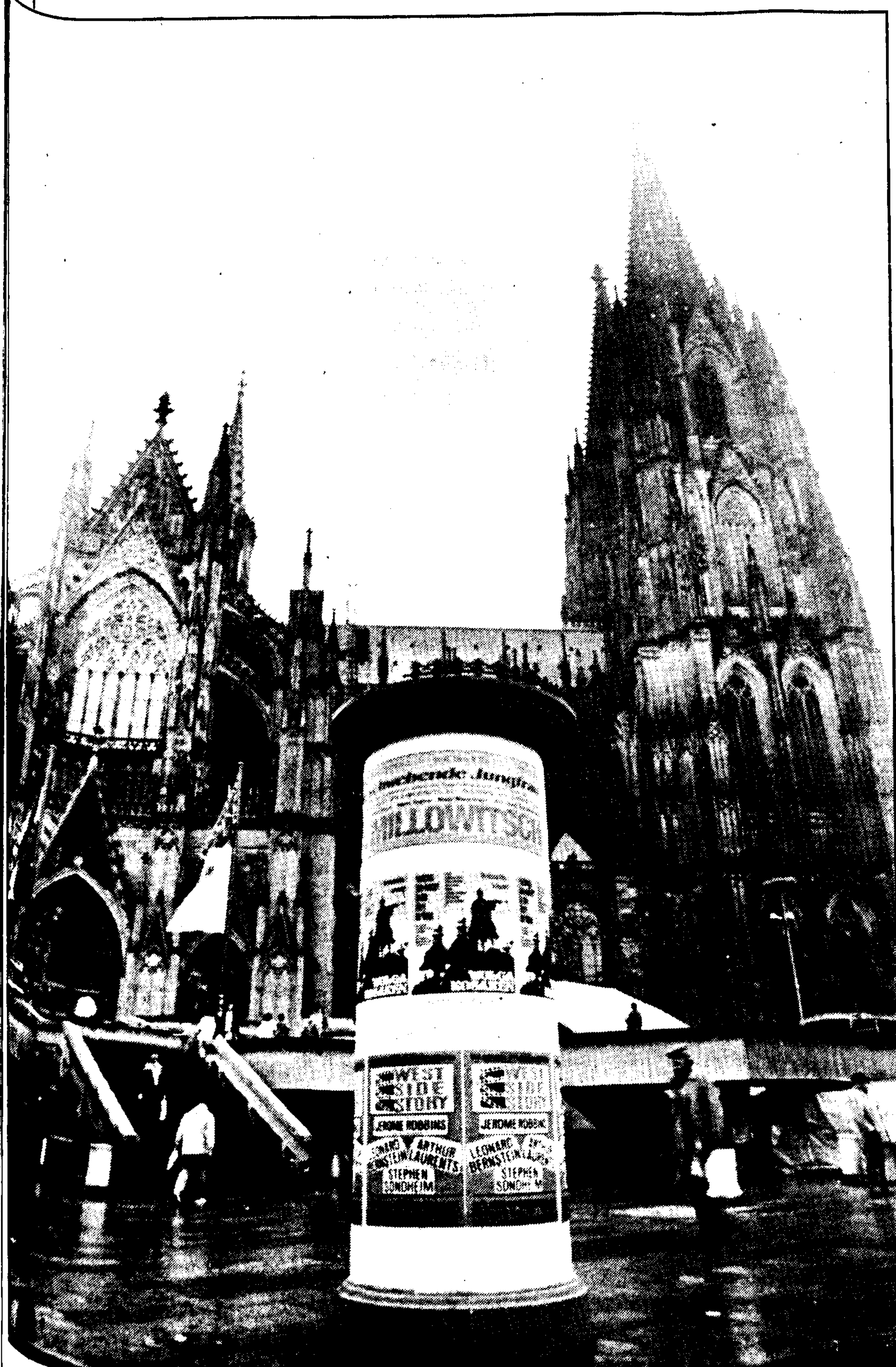
Keulen maakt zich andermaal op voor *Fastelovend*. De familie Millowitsch trekt opnieuw mee in de *Rosenmontagszug*. Willy: „Op een wagen die werkelijk iets bijzonders zal zijn. In de *Zug* door de stad trekken. Lachen en zingen. *Spass an der Freud. Wir kommen alle in den Himmel. Kölle Alaaf!* Ik verheug me er op. De *Kölner* zullen hem uitbundig fêteren, zullen hem een daverende rijdende receptie bezorgen. In de schaduw van *d'r Dom* die nu eenmaal alles méé beleeft wat Keulen beroert. Willy zélf vijlt momenteel aan een toepasselijk lied. „Dat heeft niet zo veel met *Fastelovend* dan wel met me zélf, met mijn leeftijd te maken. Het refrein moet ongeveer zo luiden: *Sechzig, siebzig, achtzig ist egal; Hauptsache ist man bleibt im Schwung und das Herz jung*. Zo ongeveer.....".

„Feitelijk schrijft u niet zo veel...".

„Ik kan het wel, maar heb geen tijd. Ik heb het geluk dat ik nog elke dag met andere dingen druk bezig ben. *Ach, mer losse d'r Dom verzälle* ....Die weet toch álles. Ook van mij. Want, ik ben toch een echte *Kölsche Jung*....."

● „Mijn huis...", het Millowitsch-theater in de Aachenerstrasse.

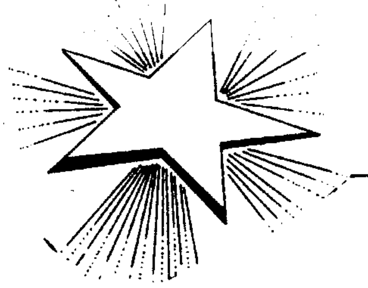

● „Mer losse d'r Dom verzälle....".

Foto's: CHRISTA HALBESMA

door
NINO TOMADESSO

Zomaar zes 'afval-tieners', lopend langs een muur vol glorie en haat in Limerick. Vlnr: Keith, Maria en Nora, Paddy, Sean en Richard.

Zuster Mary Carmel O'Donoghue legt al jaren een arm om de allerarmsten van Ierland: woonwagenkinderen. Omdat hun ouders nergens een vaste staanplaats krijgen, blijven ze aan de onderkant zwerven. Wie nergens vast woont, heeft nauwelijks rechten. Omdat ze niet mogen stemmen, kijken politici ook niet naar hen om.

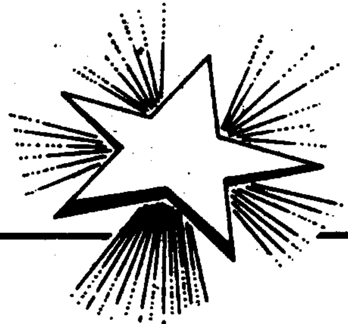
Opgroeien in een strook van modder en misère aan de roestige rand van de Ierse samenleving.

Richard Pratt (15) kan nauwelijks zijn naam schrijven. Maar rijdt wel als de duivel. Ongezadeld op 'Fast', waarmee hij poseert temidden van wat mede-kampkinderen.

Foto's:
PETER DEJONG

Zuster O'Donoghue legt een arm om de armste tieners van Limerick

Op je vijftiende nog altijd met twaalf broertjes en zusjes hokken in een lekkende caravan. En niet eens weten hoe je nu precies je naam schrijft.
Of stelen in de nacht om overdag te kicken op lijm. De alledaagse honger verdoof je met gejatte drank. Want je toekomst is aangevreten door armoe.
Deze schets van ellende slaat nu eens niet op een Derde Wereld-land of een verre stad met een smalle schaduw. Hooguit twee uur vliegen naar 't westen. En je strijkt neer in een Europees land waar de wijwaterbakjes nog altijd vol zijn. Maar waar de armoe bitter is: Ierland.

Een op de drie Ieren leeft er onder de armoedegrens. Moet maar zien rond te komen van minder dan £ 48 (= 150 gulden) per week. Onder deze arme sloebers een aanzwellend leger van kinderen uit huizen zonder vaders. Of tieners die hun ouders zelden zonder fles drank zien. Samen met de duizenden 'traveller kids' ofwel woonwagenkinderen vormen zij de bijna verloren jeugd van Ierland.
Bijna, want in Limerick slaat zuster Mary Carmel O'Donoghue een arm om deze misdeelde kinderen.

Een strook van modder en misère, afgepaald met prikkeldraad. Aan deze roestige rand van Limerick groeit Richard Pratt op. Vijftien is hij, maar heeft de bouw van een knul van hooguit elf.

Zuster Mary Carmel O'Donoghue kijkt er niet van op. „Komt door ondervoeding. Helaas heel gewoon onder woonwagenkinderen." Dan troont de nijvere non me mee naar Richards moeder, die sneller praat dan Onze Lieve Heer kan luisteren.

Met twaalf kinderen woont het echtpaar Pratt in een doorgezakte caravan. Natuurlijk zit je dan krap. Maar het kan nog erger. Twee caravans verderop hokt een gezin van twintig kinderen. Bovendien gaat de dochter van zestien binnenkort toch trouwen. Inderdaad, dan kan de rest wat breder zitten en slapen. Staat er een bord minder om op te scheppen, veronderstel ik. Moeder Pratt zet haar eeltige handen op d'r heupen. „Belangrijker is dat ze nu trouwt. Dan lopen mijn man en ik ook niet het risico dat ze voor het huwelijk zwanger wordt. Die schande blijft ons zo mooi bespaard."

Zuster Mary Carmel schiet te hulp: „Ongetrouwd een kind krijgen is een van de grootste schandes in het aan elkaar klittende wereldje van 'tinkers', kampvolk dus. Vooral de moeder wordt er op nagewezen. Had ze maar beter op d'r dochter moeten passen..."

Weglopen

Twaalf kinderen bij Pratt, twintig iets verderop, de zes bleekneusjes vol sproeten en snot rondom me niet meegeteld.

Akkoord, dit is katholiek Ierland, gedoopt in whiskey en wijwater. Vandaar de voorzichtige vraag of zuster O'Donoghue de pil durft aan te raden. „Is ook gebeurd. Maar dat heeft weinig uitgehaald. Want je tast de eer aan van elke woonwagenman. Hoe meer kinderen, des te mannelijker zijn aanzien. Vrouwen die het waagden de pil te slikken of aan geboorteregeling te werken, zagen hun man op een dag weglopen met een vrouw die wél wist wat een echte man nodig heeft: veel kinderen, heel veel please."

Maar wel kinderen naar wie Ierland niet omkijkt. Voor wie de toekomst vast zit in een strook modder. Voor wie nog te veel Ierse politici onbeschaamd hun neus ophalen. Toen het college van Limerick onlangs eindelijk de moed had voor te stellen de hooguit zeventig woonwagenfamilies, die nu illegaal tegen de rand van de stad leunen, eindelijk een vaste kampplaats te geven, verlieten de toch stuk voor stuk roomse raadsleden demonstratief de vergadering. 'Get rid of these 'Junk people'!...' riep pas nog een Iers parlementslid.

Arm

'Junk people'!
Zuster Mary Carmel bijt woedend op haar lip. Schuift een velletje opzij van de inmiddels koude koffie in haar Lourdes-beker: „Niet alleen de politiek, ook mijn kerk weigert partij te kiezen voor de armen. Hoeveel pastoors zouden er vandaag met jou en mij zijn meegelopen over de kampjes, waar men nog nèt niet krepeert... Niet één!"

Zuster Mary Carmel legt al dertig jaar een arm om de armsten van Limerick. Eerst als onderwijzeres voor 'traveller kids' ofwel kampkinderen. Vanaf 1976 kreeg zij van de moeder overste van de Zusters der Salesianen (stichter John Don Bosco, de Italiaanse priester die 46 jaar na zijn dood, namelijk in 1934, heilig verklaard is door paus Pius XI) de zegen om haar droom te verwezelijken. Even later hing zij boven een lege garage van bakker Keane het bord: St. Martin's Centre. Weer even later telde haar opvangcentrum twee dozijn woonwagenkinderen die 'geestelijk krom door het nog jonge leven liepen.' Van de Salesiaanse zuster leerden ze hun naam schrijven, koken, naaien, met geld omgaan. En werd hen vooral bijgebracht hoe hun toekomst er uitziet.

Vijf dagen per week zaten ze een aantal uren per dag aan lange tafels stekkers te monteren. Aan het einde van de week was er loon naar werken: £ 20 ofwel zeker zestig gulden. „Al na een paar maanden zag je deze tieners - 'doomed to travel'- overeind komen. Langzaam viel dat loodzware gevoel van minderwaardigheid van hen af. En zag je hoe ze zich, ook door het fabrieksmatige werken, toch in hun eigen vel thuis voelden."

Schuw

Nu, twaalf jaar later, is zuster O'Donoghues droom de garage ontgroeid. Aan New Road, in de verbrokkelde wijk Thomondgate, heeft ze een oude pastorie omgedoopt tot een herberg voor 'afval-tieners'.

Veertig heeft ze er nu. Veertig brokjes ellende. Schuw van armoe en van te veel klappen van een dronken vader. Krap uitgerust met ouderliefde, zelfrespect en scholing. Maar ruim ervaren in drank en misdaad.
Voor zuster O'Donoghue, slimzachte ogen en een driftige tred, zijn deze achterop geraakte tieners allerminst doorgestreept. „Vanaf hun twaalfde tot, als het moet, hun twintigste wil ik ze meehelpen uit te groeien tot landgenoten die ook door de Ierse burgerij als hun gelijken worden beschouwd. This day is still to be born," grijnst ze er nuchter achteraan.

Ook in het nieuwe St. Martin's Centre blijft ze de in de garage beproefde aanpak trouw: scholing en werken. Ook de beloning is sober: twintig pond als je zestien bent en £ 32 op je achttiende. Alleen het werk is gevarieerder en nog meer toegesneden om de kleine kans op een vaste baan te vergroten.

Elastiek

Zuster O'Donoghue is daar gewiekst genoeg voor. Moet ze ook wel. Want haar centrum kan niet rondkomen van de uitgeknepen subsidie van de Ierse overheid. Vandaar dat ze fabrieksdeuren plat loopt om contractwerk binnen te slepen. Daarnaast speelt ze in op de markt. Door bijvoorbeeld de meisjes knuffeldieren te laten maken, om die vervolgens rond Kerstmis in bedrijfskantines in Limerick en in het naburige Shannon aan de man te brengen.

Naast de 'hand made' knuffeldieren leren de meisjes ook machinaal breien en industrieel naaien. Vooral de jongens bewerken hout tot speelgoed. En samen staan ze in de bakkerij. Of zitten op een lage zolder aan lange werktafels balen vol elastiekjes af te tellen tot bundeltjes van precies honderd. Touwtje erom en terug in de plastic baal. Radio oerend hard op rap, soul of punk. Net als straks in een echte fabriek. Hopelijk.

Pleisters

Zes van de veertig zonen en dochters van straatarm Ierland heb ik van zolder gehaald. Om even onder hun pleisters te kijken.
Nora, net zestien, durft niet eens zelf haar pleister op te tillen. „Eigenlijk wil ik niet meer herinnerd worden aan mijn afkomst als 'traveller'. Hier op Sint Martin's Centre weet zelfs mijn beste vriendin niet dat ik afkomstig ben van woonwagenvolk. Want als ze er achter komt, wil ze zeker mijn vriendin niet meer zijn. Ik was vijf jaar toen mijn ouders naar een burgermanswoning verhuisden. Nee, om te weten hoe hard het kampleven ook nu nog altijd is, hoef ik niet zo'n 'side' te bezoeken."

Nooit meer terug naar een kamp. En nooit meer dan alleen even op bezoek bij haar moeder. Nora is niet voor niks van huis weggelopen. Veertien is ze, als haar moeder razend reageert op een brief van Nora's schoolmeester, waarin deze vriendelijk doch dringend verzoekt Nora op zwangerschap te laten onderzoeken. Want er gaan hardnekkige geruchten...

Ook al wonen ze in een rijtjeshuis, toch geldt er nog altijd de mores van de 'travellers': eerst trouwen dan baren. Alleen al door het gerucht heeft Nora haar moeder tot in de derde generatie te schande gezet. Er vallen harde woorden en klappen. Nora slaat de voordeur achter zich dicht. En vlucht naar haar schoolmeester. Ook als de dokter geen zwangerschap constateert, is er voor Nora geen weg terug. Nog even probeert ze het. Maar nog geen dag later vliegen er potten en verwijten door de keuken. „Ik ben toen opnieuw weggelopen. Nu woon ik voorgoed bij pleegouders, van wie ik niet, zoals thuis altijd het geval was, van alles de schuld kreeg."

Ontdooit

Voordat Nora uiteindelijk aanklopt bij zuster Mary Carmel is ze eerst enkele maanden 'ontdooit' in een psychiatrische kliniek. Gemis aan moederliefde, te vroeg te veel verantwoordelijkheden, smoorden te jong haar emoties. „Pas hier op het centrum, waar ik aankwam als een buitengewoon onzeker type, schoot ineens de prop los. En durfde ik voor het eerst in het bijzijn van anderen te huilen."
Spijt van de dichtgeslagen deur? Nora, ogen op de grond gericht: „Hell no...als ik thuis was gebleven, zat ik nu nog zonder scholing, zonder toekomst. Om ooit de kans op geluk te krijgen, moest ik van mijn moeder weglopen."
Met Kerstmis gaat ze liever niet naar huis. Haar hals zit ineens vol rode vlekken.

Slap handje. En meteen een blik van waarom-ik?
Aangenaam: Paddy, 16 en vast van plan ooit nog een penalty te stoppen van Gullit.
Paddy heeft ook mij te grazen. Want het lukt hem me wijs te maken dat zijn leven geen pleister kent. Inderdaad, zijn vader is weggelopen. So what! Van de 20 pond die hij verdient, geeft hij er braaf de helft aan zijn moeder als aanvulling op 'the dole', de bijstand. En de herberg van de Salesiaanse zuster houdt hem keurig van de straat. Verder nog vragen?

Een half uur later weet ik beter. Miss Rose, zijn sociaal begeleidster, legt uit: „Patrick lijdt enorm onder het gemis van zijn vader. Vandaar dat hij door spectaculaire leugens om aandacht vraagt. Onlangs kwam hij huilend hier. Vroeg om een dag vrij, zodat hij naar het ziekenhuis kon. Daar lag zijn broertje in het mortuarium. Omgekomen bij een auto-ongeluk. Zuster O'Donoghue natuurlijk meteen naar Patricks huis om te condoleren. En wie maakt de deur open...Patricks doodgewaande broertje."
Aandacht en een vrije dag om op straat te slenteren. Aan de treurige werkelijkheid heeft Paddy liever een broertje dood.

Gepest

Omdat ze op de school in haar dorp met jas en al is opgehangen aan een hanger, komt Maria, 15 en kopschuw, nu rust op het St. Martin's Centre in Limerick.
Hand verlegen voor het gezicht: „Ik werd vreselijk gepest op die school. Zelfs zo erg dat ik er niet meer naar toe durfde. Hier treitert niemand me. Bovendien kan mijn moeder het geld goed gebruiken. Mijn vader is pas overleden. En nu zijn we 'on the dole'. Dat is knap waardeloos."
Of ze nu weer terug mag. Ze moet nog een knuffelolifant afmaken.

Schrapen

Die twintig pond aan het einde van de week blijken ook Sean's voornaamste drijfveer.
„Daarvan geef ik er vijftien aan mijn mam. De rest leg ik opzij, zodat ik met Kerstmis wat kleren voor mezelf kan kopen."

Acht jaar is Sean als zijn vader opstapt. Niet lang daarna verhuist het gebroken gezin van Tipperary naar naburig Limerick. Sean maakt zijn technische school niet af. Krijgt geen baan in een land waar zeker 18% langdurig werkloos is. En waar het zogeheten bureau 'Combat Poverty Agency' heeft uitgerekend dat een op de drie Ieren in armoe leeft. Ook bij Sean thuis is de soep dun. Zeker nu zijn moeder ook nog geveld is door een hartaanval blijft het schrapen.
Een avondje naar de disco kan hij zich niet veroorloven. Net als bijna elke Ier rookt hij graag. Maar moet wachten totdat iemand sigaretten kan uitdelen. „Wielrennen is mijn enige 'thrill'. Kost ook alleen wat zweet," glundert Sean terwijl hij leunt op de bakfiets waarmee hij elke ochtend de 600 'scones' naar de vaste klanten in de stad kart.

Snuiven

Keith, 16 jaar met blockhead haar, trekt zijn mouwen over zijn polsen. En mompelt: „Those f... stupid things."

Op zijn linker pols staat een K in een cirkel getatoueerd. Ooit een symbool om op te kicken. Nu een onuitwisbare herinnering aan zijn kleurrijkste, maar tevens zwartste periode. Keith is namelijk twee jaar zwaar verslaafd geweest aan lijm, de drug van de allerarmsten. „Toch moesten ik en mijn drie maatjes er eerst voor stelen. Autoradio's jatten of brutaal een steen keilen door de etalage van een juwelier. Gauw grissen en supersnel wegwezen."
Eenmaal 34 Ierse ponden bijeen (dik 100 gulden) kopen de straatrovers van Limerick een groot blik Evo-lijm. „Daaruit schep je dan wat van in een plastic zak. Goed schudden en voor je mond zetten alsof je hyperventileert."

Even later knaagt de honger minder. Vergeet Keith even de felle haat tegen zijn weggelopen vader. Huilt hij niet meer uit machteloze woede om de pakken slaag die zijn dronken daddy zijn moeder gaf. „Als je lijm snuift, denk je dat je alles kunt. Dan voel je je gelukzalig." Wijst naar de grijswitte wanden en verduidelijkt: „Je kunt echter ook het gevoel krijgen dat deze muren je plat willen drukken. Of dat de vloer ineens vol geld ligt. En als je je bukt, grijp je in een slangenkuil."
Op een dag in juni kruist Debra zijn zwervend bestaan. Keith moet kiezen: hecht hij meer aan zijn lijm of aan haar liefde?
Zijn rug beukt van pijn tijdens het afkicken.

Nu bakt Keith zoete cakes, die Sean aan de man brengt in de stad waar de ex-lijmsnuiver ooit alleen 's nachts leefde om overdag te dromen.
Nu droomt Keith van zijn Debra. En van een baan in een hamburgertent.

Vuisten

Richard Pratt, vuisten diep in zijn zak, wil liever niet praten. „Je hebt toch gezien waar en hoe ik woon. En dat ik alleen van paarden hou. Vooral van 'Fast', waarop ik makkelijk zonder zadel durf te rijden."

Terug van een blokje om langs uitgewoonde huizen waarop 'Remember the Loughall 8, murdered by the SAS' gekalkt staat en langs muren vol haat, moet Richard weer in de schoolbank. Om zijn naam te leren schrijven.
De vijf anderen terug naar de zolder. Honderd elastiekjes aftellen.
Om de rek in hun toekomst te houden.

door HANS TOONEN

● Eén van de weinige 'decadente' reisfoto's, zoals Nicole Hafkamp en Désirée America (rechts) het zelf uitdrukken, een foto die op 30 augustus, tijdens de vlucht Chicago – New Orleans, werd gemaakt. Er wordt getoast op de 25-ste verjaardag van Désirée.

„We hebben tijdens dat jaar uitsluitend lieve mensen ontmoet. Maar nu we weer thuis zijn, en we kijken naar het NOS-Journaal, dan zijn diezelfde mensen bezig met elkaar de koppen in te slaan." Désirée America en Nicole Hafkamp uit Heerlen keerden onlangs terug van een wereldreis die op de kop af twaalf maanden in beslag nam. „Wij kijken nu heel anders tegen het leven aan."
En: „We hebben op dit moment moeite om voor een baan van negen tot vijf te kiezen."

De wereld rond in twaalf maanden

Slechts aan één vraag hebben deze twee doctorandi, die medio 1987 afstudeerden in de Gezondheidswetenschappen, een hekel. Als de zoveelste, hoe goed bedoeld ook, vraagt 'welk land zij nou het mooist vonden'. Alsof je appels met peren kunt vergelijken. „Nepal plaatsen tegenover Californië is nu eenmaal bizar", meent Nicole.
Lezers van deze krant hebben in het afgelopen jaar overigens met enige regelmaat kunnen volgen wat deze twee 25-jarige jongedames op die rondreis 'voor de voeten' kwam. Aan het melden van hun persoonlijke ervaringen kwamen ze echter niet toe. „Omdat we simpelweg te weinig tijd hadden om ergens lang bij stil te staan. We hebben duizend foto's gemaakt– dat zijn er trouwens maar twee per dag. Maar het foto-album is meer dan zomaar een herinnering. Achter elke foto zit een afzonderlijk verhaal." Aan hun persoonlijke ervaringen wordt derhalve in dit verhaal aandacht besteed.

Welke mensen in de zaal willen óók zo'n wereldreis maken?

Maar het was dus geen kwestie van rijke ouders hebben. Nicole en Désirée hebben, terwijl zij overdag studeerden, 's avonds als serveerster in restaurantjes en als babysit gewerkt. „Geen vetpot, maar als je maar lang genoeg spaart, loopt 't toch lekker op." Zij kennen elkaar sinds de start van hun universitaire studie. Het idee om zo'n expeditie te maken werd toen gelegd. Dat betekende jaren achtereen uiterst zuinig leven. „We hebben bij niemand een lening hoeven af te sluiten. Alles is uit eigen zak betaald. Het heeft ook vele maanden werk gekost om de meest voordelige reismogelijkheden te onderzoeken. We hebben één keer ne-gen-tig uur aan een stuk in een gammele autobus gezeten. Maar toen waren we wel een flink stuk opgeschoten, voor drie-gulden-vijftig per persoon."

Dagelijks werd de portemonnee omgekeerd. Als ze vandaag vijf gulden teveel uit hadden gegeven, moest dat bedrag op het budget voor de dag erna worden bespaard. Zo was, op een avond in de States, een hotelkamertje net even te duur. Désirée: „We hebben toen maar een autootje gehuurd voor zeer weinig geld en daarin de nacht doorgebracht. In Azië hebben wij geslapen in een luxe hotel. Maar die overnachting daar kostte maar drie gulden. Ik wil er alleen maar mee zeggen dat we niet echt veel te verteren hadden. En een goeie tip: laat souvenirs liggen! Want dat loopt vreselijk op."
Zij toont haar mooie houtsnijwerkhalsketting en zegt bijzonder trots: „Mooi hè? Voor één gulden gekocht in Mexico."

Aardbeving

De conclusie die zij aan deze enerverende trip hebben verbonden is eigenlijk zeer eenvoudig. „Een mens moet zich erbij neerleggen dat je niet alles kunt plannen. Er zijn nu eenmaal zaken die langer duren dan je nodig denkt te hebben", vindt Nicolle.
En Désirée: „En dat je positief moet leven. De armsten der armen in India bijvoorbeeld, die zeiden tegen ons: *We hebben het misschien nú niet zo heel erg goed, maar in ons tweede leven zijn we misschien maharadja*. En dan lachten ze, en gaven ons een hand."

De recente aardbeving in Armenië is natuurlijk 'heel erg' en 'je zal er maar wonen zeg!', maar geen Limburger die er dit weekend zijn kerstmenu voor zal laten staan. Nicole: „Dát is nu juist het verschil. We waren op dat moment... ik geloof in Canada, en daar hoorden we van die aardbeving in Nepal. Ik werd er ijskoud van, omdat ik juist in dat gebied was geweest. Ik had met die mensen daar gesproken, en nu zijn ze misschien dood, dacht ik. Je voelt je dan enorm betrokken. Maar als de krant meldt dat er in Nepal een aardbeving plaats heeft gevonden met zus-en-zoveel doden en gewonden, dàn haal je in Nederland niet eens meer de schouders op. Want tja, Nepal... dát is 'n end weg".

Het tweetal heeft zich, melden ze nadrukkelijk, vooral niet als toerist gedragen. Nergens. Elke dag hebben zij geprobeerd om met de plaatselijke bevolking in direct kontakt te komen. „Ook als je de taal niet spreekt", zegt Désirée „kun je met je handen en je gezicht enorm veel zeggen. En wat ik nu constateer, na zoveel verschillende kleuren en rassen gezien en gesproken te hebben: *Alle mensen in de hele wereld zijn gelijk*. In de zin van: ze willen allemaal hetzelfde. Eten, drinken, liefde, plezier."
Soms hadden ze het heel erg moeilijk met de emoties. Nicole: „Ik schaam mij er niet voor om te zeggen dat de tranen menig maal over onze wangen liepen. Weet je nog Désirée, toen wij in dat treintje een uur lang langs de sloppenwijken van Bombay reden?"
Zij knikt. Maar geeft geen nadere toelichting. Omdat ik, als werknemer in het Heerlense industrieterrein In de Cramer, toch niet kan begrijpen, of aanvoelen, wat er door die twee meiden op dát moment heenging. „Wij hebben dat sámen beleefd, heel intens, en dat kan je met de beste wil van de wereld niet op een ander overbrengen. We hebben soms dagen achtereen met dezelfde mensen, die bedelend op straat zaten, een praatje gemaakt. Op de dag dat wij dan afscheid moesten nemen – voor altijd, want je ziet ze nóóit meer terug – kwamen ook weer de tranen. Maar we hebben niet alleen gehuild", zegt Nicole. „We hebben genoten, gelachen, plezier gemaakt en heel veel vrienden gemaakt, op de hele wereld."

Aan dood ontsnapt

In Nepal, waar het tweetal tijdens het gesprek overigens vaak op terugkomt („Wij hebben nu al afgesproken dat we daar nog ooit naar toe gaan") kregen ze het knap benauwd. Maar dat was ook de enige keer gedurende dat hele jaar. Désirée: „We zaten toen in een aftandse autobus, waarvan de wielen los zaten. We reden zonder licht, want de lampen waren stuk, en het was nacht en de chauffeur was stomdronken en we reden op een bergweg langs een diepe ravijn. We zeiden niets tegen elkaar, durfden elkaar niet aan te kijken. Opeens hebben we *stop!* geroepen, en toen mochten we zowaar uitstappen. Zijn we maar gaan liften, eerst met een paardekar mee, daarna verder met een vrachtwagen. Je moet de dood nu eenmaal niet tarten".
„Je moet ook niet uitdagend rondlopen tijdens zo'n onderneming", zegt Nicole, waarmee zij antwoord geeft op een vraag die mogelijk bij menig bezorgde ouder zou kunnen leven. „Dat hele jaar hebben wij ons degelijk gekleed, heel netjes dus. En daarmee drongen wij respect af en kwamen wij met iedereen in contact. We hebben geen mini en geen korte broekjes gedragen."
Désirée, bijna verlegen lachend: „Je moet dus niet laten zien dat je erop uit bent".
Nicole: „We hebben andere meisjes ontmoet, die óók aan zo'n wereldreis bezig waren. Natuurlijk, het was soms dertig, veertig graden. En dan is luchtige kleding lekker hoor, geef ik toe. Eén zo'n meisje... die stapte daar elke dag rond in zo'n superstrak kort rokje, met een nóg strakker T-shirtje aan. En tegen ons maar klagen dat ze zoveel aandacht kreeg van 'al die nerveuze kerels'. Soms zeiden we wel eens tegen elkaar: *wat zijn we eigenlijk twee ouwe tutten*. Zal best waar zijn, maar wij hebben nooit last van opdringerige mannen gehad."
Désirée: „Jawel, één keertje, en nog maar beetje hoor. In een bus in Indonesië. Voelde ik opeens een paar mannenhanden aan mijn benen friemelen. Maar toen hèb ik die vent toch een pets verkocht! Daarna nog uren verder gehobbeld in diezelfde bus, maar hij durfde me niet eens meer aan te kijken...".
Nicole: „Reizen hoeft, op dat punt, niet gevaarlijk te zijn. Als je maar oog hebt voor bepaalde situaties. Onraad kun je immers ruiken, en daar dien je dan naar te handelen. Je moet natuurlijk niet na zeven uur 's avonds in de subway van New York stappen. Dat is vragen om zeer grote problemen."
Waarom het dan bij zoveel ándere reizigers verkeerd afloopt? Er ontwikkelt zich een kleine discussie, waaraan zijzelf de conclusie verbinden 'dat een bepaalde kennis en ontwikkeling zeer wenselijk is om zo'n tocht zonder kleurscheuren te maken'. Al moeten de lezers dat weer niet verkeerd interpreteren. „We zijn, door onze studie, dus niks méér", zegt Nicole. „Maar tijdens die scholing heb je wel geleerd hoe je een probleem kunt aanpakken."
„Of voorkomen", zegt Désirée.

Nooit ruzie

Overigens, je mag dan wel boezemvriendinnen zijn, maar een jaar lang elke dag met elkaar optrekken kan toch ook wel eens benauwend werken? Ook dat hebben zij geen dag ervaren. Nicole vond wel eens dat Désirée soms wat stiller dan normaal was (of andersom). „Is er iets mis?", vroeg de een dan. „Nee hoor, alles goed met mij", antwoordde die ander dan. Maar even later kwam 't er dan tóch uit. „Ik vond dat jíj...." en dan werd het meteen uitgesproken. Nicole: „Maar ieder probleem is op te lossen. Als je maar met elkaar praat. Nou, vijf minuten later was alles weer in orde. Ik zou niet weten hoe wij tweetjes ruzie moeten krijgen".
Hoe twee buurmensen een vete kunnen hebben over een hekwerkje, begrijpen die twee dus niet (meer). Désirée: „Wij zijn sowieso niet van die probleemtypes, en na deze reis roepen wij nòg minder snel dat het leven 'één brok ellende is'. Want wat zijn dat, problemen? Als je in het leven zover komt dat je kunt relativeren, is meteen driekwart van de problemen opgelost, of althans op termijn oplosbaar. Daarnaast is het erg belangrijk dat je regelmatig aan zelfonderzoek doet. Ga in zo'n geval maar eens op een hoge berg staan, en tuur dan langdurig in het rond. Even later heb je een heel andere kijk op het leven. Maar je moet dat ook wíllen. Er zijn – helaas – mensen die alleen happy zijn als ze – dag in, dag uit – kunnen mopperen. Op hun baas, op het werk, op het salaris, op álles eigenlijk. Voor díe personen heb je vreselijk hoge bergen nodig, en die ben ik zelfs onderweg niet tegengekomen."

Singapore

Kerstzaterdag, vandaag een jaar geleden, zaten ze op een bankje in het centrum van Singapore. Nicole: „Toch was ook daar kerstsfeer, we zijn zelfs nog naar de nachtmis gegaan. Het grote verschil is dat in Singapore met kerstmis iedereen de straat op gaat, en alle winkels zijn extra lang open. Wij hebben die dag uren door de stad gedoold, toch weer op zoek naar het traditionele kerstsfeertje van thuis. En uiteindelijk vonden we ook nog een katholieke kerk. Bovendien, in Singapore lagen vijfendertig brieven en ansichtkaarten bij het postkantoor op ons te wachten, met kerstwensen van onze familie en bekenden. Geloof me, we hebben elk woord gespeld. Sinds die dag weet ik hoe belangrijk het is om een brief in den vreemde te krijgen. Maar wie máákt er tegenwoordig nog tijd vrij om een persoonlijke brief naar iemand te sturen?"

Zij kunnen nu uiteraard over tientallen armoe-verhalen berichten. En over de hulpeloosheid die je als Westeuropeaan bekruipt als je dat leed aan den lijve ervaart. „Maar ook ellende went", zegt Nicole met enige schroom. „Het klinkt misschien niet zo fijntjes, maar 't is waar. Ik zag een paar kinderen van een jaar of vijf op straat liggen, vragend om wat eten. Opeens ontdekte één van die mennekes een leeg colablikje. Binnen vijf tellen waren ze aan het voetballen, en een plezier dat ze hadden!"

En het mag, volgens die twee, ook best eens hardop gezegd worden dat de Nederlander 'zeer goed ligt' in het buitenland. „We zijn populair, ook in Indonesië, waar we toch niet altijd even leuk zijn geweest. En daar waren we best fier op. Als ik zei *I'm from Holland*, dan zag ik de mensen glunderen. Maar ze roepen nu niet meer alleen *Amsterdam hè?* Het is nu ook *Marco van Basten*. Buitenlanders, die Nederland ooit hebben bezocht, praten bijzonder positief over ons land. Over onze enorme vrijheid. Ik ben warempel blij dat ik niet tot een van die duizenden Engelsen behoorde die ik her en der tegenkwam. Engelsen heb je overal, en ze zijn niks bijzonders."

Bijzonder was wel die éne dag dat deze twee dames, in een sloppenwijk in India, in hun hotel werden afgehaald per rode sportwagen door (zeer snel ter plaatse gemaakte) vrienden. Nicole: „Meteen een hoop volk op de been, en maar naar ons kijken. Toen we 's avonds terugkwamen stond het hotelpersoneel zowaar voor ons te buigen. En dat alles om zo'n stom autootje. Ik zei 't al eerder: de mensen zijn in de hele wereld gelijk."
Al voegen zij er aan toe dat zij dat sportwagen-moment best genant vonden, maar voor dat ene keertje...

Ze zijn in de jungle geweest. „Uren wandelen, luisteren en kijken zonder een woord met elkaar en de gids te wisselen". Zij hebben voor inboorlingen Nederlandse liedjes gezongen van *Ik zag twee beren broodjes smeren* en die inboorlingen deden dat dan op hun manier. „Uit nood hoor", zegt Désirée „want verder konden we geen woord met elkaar wisselen".
Ze hebben op straat met de armen meegegeten, voor zover er iets te eten viel. „We hebben echt alles gedaan, en aan alles méégedaan. We hebben wel onze westerse muziek gemist. Misschien, heel misschien doen we het nog eens over, maar dan gaat wel de walk-man mee".

Terug, thuis in Limburg, na een expeditie per vliegtuig, boot, auto, bus, trein, veerpont, liften en lopen. En ze zijn maar één keertje enkele dagen ziek geweest. Hoge koorts en diarree, na het drinken van besmet theewater. Terug, na een tocht die hen voerde via India, Nepal, Thailand, Maleisië, Singapore, Indonesië, Australië, Nieuw Caledonië, Nieuw Zeeland, Tahiti, Californië, Mexico, Guatamala, Canada, toen de rest van Amerika („van noord naar zuid en van west naar oost"), Londen en vandaaruit een rechtstreekse vlucht – jazeker! – naar het vliegveld Beek. Met Virgin Airlines „want dat is erg goedkoop".
Eén jaar zonder Nederland, en dus 52 weken lang geen vaderlandse krant onder ogen gehad. Of ze daardoor veel nieuws gemist hebben, zoals de studiefinanciering van Deetman, en René van der Linden die moest opkrassen, en meer van dat soort wereldschokkkende aangelegenheden. Nicole zucht. „Het stelt allemaal geen barst voor, als je ergens anders vertoeft, helemaal niets! Achteraf gezien hadden wij graag één dag in Nederland willen zijn. Toen Oranje in München kampioen werd en het hele land hier feest heeft gevierd. Maar de wedstrijd zèlf hebben wij op TV gezien, om zeven uur 's morgens op een slaapkamertje in Mexico".

„We gaan, beter gezegd, we moeten nu een baan zoeken", zegt de een niet al te gretig. „Ja, maar nog niet meteen", zegt de ander. Ze zijn sinds enkele dagen weer samen op pad, in Noord-Italië. „Op wintersport. Want zo westers zijn we toch wel gebleven..."
De een vertrekt in maart alweer naar Canada („Voor een half jaar"), de ander zegt 'niet veroordeeld te zijn om de rest van het leven in Heerlen door te moeten brengen".
Het nadeel van reizen is, zo is hun conclusie, dat het verslavend werkt. En des te meer je reist, des meer kom je tot de ontdekking dat je nog zoveel níet hebt gezien.
Hun kerstboodschap, en dat zeggen ze weloverwogen, is lief zijn voor andere mensen. Gewoon lief, attent, even bellen, even langs om elkaar de schouders slaan.
„Er hoeft niet altijd een kado aan te pas te komen..."

door
JOS VAN WERSCH

Ontwerp marktdekkende zelfregulering aangeboden

Gedragscode voor hypotheeknemers

verstrekkers van hypothecaire financieringen in ons land ben het ontwerp voor marktdekkende zelfregulering inza- de hypothecaire kredietverlening aan consumenten aan de erheid aangeboden. De overheid had iets dergelijke geëist; ders zou zij zelf regels stellen.

ontwerp voorziet in een Ge- scode, de oprichting van een tactorgaan hypothecair finan- s en de instelling van een Com- sie van Toezicht en een klach- procedure voor de consument.

zelfregulering heeft tot doel de rlichting aan de consument bij woninghypotheken verder te verbeteren, een eenvoudiger vergelijking van aanbiedingen van hypothecaire financieringen mogelijk te maken, het verbeteren van de positie van de consument bij extra of gehele vervroegde aflossing en bij betalingsproblemen. Daarbij wil men de consument de gelegenheid geven eenvoudig en goedkoop klachten over mogelijke niet-naleving van de Gedragscode voor te leggen aan een onafhankelijke klachteninstantie.

De zelfregulering is een uitvloeisel van het regeringsbesluit hypothecaire financieringen niet op de te nemen in de Wet op het Consumentencrediet op voorwaarde dat de bedrijfstak zelf een aantal zaken zou regelen.

Het ontwerp is door de bedrijfstak besproken met de consumentenorganisaties (Consumentenbond, Konsumenten Kontakt, Vereniging Eigen Huis) en de organisaties van bemiddelaars (NBvA, NVA en NVM). Vrijwel alle verstrekkers van hypotheken hebben de ontwerp-Gedragscode onderschreven.

De datum van invoering valt samen met die van de Wet op het Consumentenkrediet, die volgens de EG-richtlijn Consumentenkrediet op 1 januari 1990 van kracht moet worden.

Korte inhoud

De informatieverstrekking wordt in belangrijke mate gestandaardiseerd waardoor de consument de diverse offertes van hypotheken kan vergelijken, met daarbij vermelding van de effectieve jaarrente en berekening van de bruto en netto lasten van een hypotheek.

Het afschaffen van de boeteclausule. De tot nu toe hier en daar contractueel verplichte boete vervalt voortaan bij overlijden, bij verhuizing en bij gedwongen verkoop door betalingsproblemen.

Met uitzondering van wijziging van het rentetarief, voor zover overeengekomen, zullen de hypotheekverstrekers alleen in uitzonderingsgevallen gebruik maken van wijziging van de voorwaarden tijdens de looptijd.

In de Gedragscode wordt benadrukt dat in geval van betalingsproblemen de consument direct contact opneemt met de financier. Tevens is vastgelegd dat niet onmiddellijk tot verkoop van het onderpand wordt overgegaan binnen een bepaald tijdsbestek en voordat een poging tot overleg is ondernomen.

Er wordt een onafhankelijke Commissie van Toezicht ingesteld die zorg draagt voor de juiste naleving door de hypotheekverstrekkende instellingen van de Gedragscode.

Beide partijen in het geschil, zowel consument als financier, kunnen daartoe en over een verstrekte financierin klachten indienen.Indien gewenst doet de Commissie een uitspraak die voor beide partijen bindend is. In aanvulling op de bestaande klachtenprocedures van de financieringsonderneminge, een snelle en goedkope geschillenprocedure voor de consument.

● Een voorbeeld van toepassing van een zelfdragend luchtgordijn.

Zelfdragend luchtgordijn

De toepassingsmogelijkheden van luchtgordijnen voor bijvoorbeeld toegangen tot magazijnen, veilingen, opslaghallen en grotere produktiebedrijven, heeft een nieuwe dimensie erbij gekregen.

Sinds kort is er in de handel een geheel zelfdragend luchtgordijn, dat vrijstaand van het gebouw voor de deur of ingang kan worden opgesteld.

Het bestaat uit 2 uitblaaskanalen links en rechts van de toegang waardoor de doorgang tijdens passage van vrachtauto's volledig wordt afgeschermd. Zelfs als tijdens het laden of lossen de vrachtauto in de deuropening staat, wordt een effektieve afscherming verkregen.

De temperatuurschommeling in de af te schermen ruimte wordt met +1° of -1°C. gegarandeerd. Als extra kan het luchtgordijn, dat werd ontworpen door Bimon Klimaattechniek, worden uitgerust met een luchthoeveelheidsregeling, die wordt bereikt door aanpassing van het toerental van de ventilator.

Voor meer informatie: Bimon Klimaattechniek in Montfort, ☏ 03484-2247.

Primeur systeem telecommunicatie

In de sector telecommunicatie voorzieningen voor het midden- en kleinbedrijf is door Faxplan in Hilversum een nieuw apparaat ontwikkeld.

Het VFS-systeem, dat staat voor Voice Fax Selector, is het eerste op de Nederlandse markt verkrijgbare systeem, dat automatisch een inkomend fax of telefoonsignaal kan onderscheiden, om het vervolgens naar het juiste apparaat te sturen.

Het is daardoor bijvoorbeel mogelijk om bij afwezigheid via één enkele telefoonlijn, zowel automatische faxberichten te ontvangen als ingesproken boodschappen op de telefoonbeantwoorder.

Een automatische doorkiezer en de fax kunnen met het VFS-systeem nu ook op één lijn.

Het systeem is uit voorraad leverbaar bij en te bestellen bij Faxplan in Hilversum, ☏ 035-284666. Kostprijs ƒ 399,- (incl. BTW).

● Harmonieuze combinatie van meubilair, vloerbedekking, wandbekleding en verlichting. Foto ter beschikking gesteld door Lendfers Decoration Heerlen. Foto: KALDENBACH

Eigen stijl bepalend

Woninginrichter verkoopt nu 'woonplezier'

Het merendeel van de consument vindt het moeiljk een keuze te bepalen bij de aankoop van behang, gordijnstoffen, vloerbedekking, meubelen etc. Tegenwoordig is hij meer op zoek naar winkels waar een breder assortiment wordt aangeboden, zodat hij bij aankoop het gevoel heeft, de juiste keuze te hebben gemaakt.

De consumenten verwachten van de gespecialiseerde detailhandel dat zij vakkundig geïnformeerd worden bij het bepalen van hun keuze en passend in de eigen woonstijl.

Het is voor de detailhandel in ieder geval belangrijk de eigen collectie te kennen in samenhang met woning-interieurcollecties en de resultaten visueel zichtbaar te maken door middel van displays en voorbeelden in interieurbladen. Op die manier verkoopt de handel een stuk woonplezier.

Behang

In het afgelopen jaar werd een snelle stijging geconstateerd van zowel het kamers-gewijs behang als selecties kinderkamerbehang en het moderne 'jong wonen-behang'. In hoogschuim vervaardigd vinyl neemt toe i populariteit en wordt zowel in de lagere als in de hogere prijsklasse verkocht.

De omzet in eenvoudige goedkope uni-achtige behangsoorten en in de sector klassieke en traditionele dessins loopt terug. De vraag naar textiele wandbekleding daalt nog steeds.

De behangcollecties zijn harmonieus afgestemd op de hedendaagse mode in gordijnstoffen, vloerbedekking en meubelen. Een vakkundig advies is vrijwel nooit gebaseerd op wandbekleding alleen, maar dient te worden afgestemd op een dominerend item in het interieur.

De thans actuele kleuren zijn lichtgrijs, lichtbeige, rose, wit, groen, mint en lila. De dessins (bloemen, geometrische vormen etc.) worden gecombineerd met onder meer bijpassende uni's en structuren. Detaillisten, die een goed op elkaar afgesteld assortiment behang, gordijnstoffen en meubilair verkopen, boeken veel betere resultaten.

De consument is bereid meer te betalen indien er wordt voldaan aan zijn wensen op decoratief gebied, hetgeen de gespecialiseerde detailhandel in deze branches nieuwe kansen biedt hun marktaandeel te vergroten.

In geld uitgedrukt bedraagt dat marktaandeel rond de 50%, terwijl de rest is verdeeld tussen de warenhuizen, meubelboulevards, bouwmarkten en dhz-zaken.

Professionele voegtechniek

Vakmensen die gipskartonplaat verwerken maken al sinds jaar en dag gebruik van een compleet systeem, waarbij op elkaar aansluitende hulpmiddelen worden toegepast. Ook de dhz-er is een goede klant van de gipsplatenfabrikanten geworden. Opvallend is dat zij de 'amateur' steeds meer gerichte informatie gaan bieden.

Zo heeft Rigips nu ook voor deze mensen een produktensysteem samengesteld dat letterlijk alles omvat wat bij de verwerking van gipsplaat nodig is. Dat maakt een klus overzichtelijk, en je kunt alle benodigde materialen in één zaak kopen. Dingen waar de dhz-ver op moet letten zijn bijvoorbeeld volstrekt vlakke afwerking van de voegen tussen de aansluitende platen (waardoor later optredende scheuren worden voorkomen), een diepgrondbehandeling van het totale wand- of plafondoppervlak en een versterking van uitspringende hoeken. Je ziet namelijk vrij vaak juist op die kwetsbare plaatsen gaandeweg beschadiging op die hoeken doordat er met harde voorwerpen nogal eens tegen gestoten wordt. Dat levert meteen sterk ontsierende plekken in het verder zo gave oppervlak op.

De oplossing voor dit probleem is een dunne aluminium hoekbeschermer die op de uitwendige hoek wordt aangebracht en die met enige zorg volkomen onzichtbaar kan worden weggewerkt.

De naden tussen aansluitende platen krijgen een onzichtbaar uiterlijk door elastische voegenvuller en glasvlies, dat in rollen van 25 mm breed in het pakket is opgenomen.

De meeste dhz-Winkels en bouwmarkten hebben het voegtechniekprogramma in huis.

Ongeglazuurde tegels leven lang en mooi

De vraag duurdere en betere kwaliteit van vloertegels groeit, maar ook naar grotere formaten zijn in trek. Gesteld kan worden, dat daarbij pasteltinten een overheersende rol spelen.

Aan het assortiment van vloertegels is een nieuw type toegevoegd; de ongeglazuurde tegel. Bij uitstek geschikt voor vloeren waar veel gelopen wordt, onder meer voor winkels, bedrijven en scholen. De fijne kleurstellingen harmoniëren smaakvol met andere interieurelementen en geven cachet en sfeer aan de vloer en accentueren de natuurlijke dessinering van het produkt.

In kwalitatief opzicht nemen deze, door de divisie wand- en vloertegels van NV Koninklijke Sphinx ontworpen en geproduceerde tegels een aparte plaats in. De slijtweerstand, de ongevoeligheid voor verontreiniging door huishoudchemicaliën en vlekvormers als schoonmaakmiddelen, gekoppeld aan een optimale controle tijdens het produktieproces, staan borg voor een bijzonder lange levensduur.

De tegels hebben een stroef oppervlak, waardoor uitglijden praktisch niet meer mogelijk is. Ze zijn weer- en vorstbestendig, lichtecht, krasbestendig en wat erg belangrijk is, heel gemakkelijk in onderhoud. Leverbaar in veelgevraagde kleuren en daardoor is het mogelijk om de te leggen tegelvloer door te trekken tot op het terras of balkon.

Series

Men kan kiezen uit de series Dakar, Estoril en Silverstone.

De tegel Dakar heeft een representatief karakter en is een ideale vloerbedekking voor ruimten, die een gastvrije atmosfeer moeten uitstralen. Ze worden geleverd in drie kleuren en in het formaat 20 x 20 cm, de bijpassende traptegels 20 x 30 cm en de plinten in het formaat 10 x 20 cm.

De vijf opvallende kleurcombinaties van de tegel Estoril vormen de basis voor stijlvol ontworpen ruimten met een heel eigen gezicht. Te leveren in het formaat 30 x 30 cm.

Eigentijdse vloertegels omvat de serie Silverstone. Zelfs bij intensief gebruik gemakkelijk in onderhoud en net zo vlekbestendig als geglazuurde tegels. Ze worden geleverd in het formaat 20 x 20 cm, compleet met traptegels van 20 x 30 cm en plinten van 7,5 x 20 cm.

● Visuele vlakverdeling door combinaties van verschillende kleurstellingen.

Keukenrek in kunststof

Er zijn steeds meer fabrikanten die het aan de klant zelf overlaten om het keukenrekje vol te hangen met die gereedschappen – zoals een schuimspaan, een juslepel, een soeplepel, een vleesvork en een bakspaan – die ze denken nodig te hebben.

Een goed voorbeeld daarvan is de nieuwe lijn Coppia Cuisine van het gelijknamige bedrijf uit Lochem. De onderdelen zijn gemaakt van zwart kunststof waardoor ze ook bruikbaar zijn bij pannen met een anti-aanbaklaag.

Wat aardig is dat er in deze serie ook een 'spaghettikam' leverbaar is. De prijzen lopen op van ƒ 6,95 voor het rekje tot ƒ 10,95 voor de schuimspaan en de soeplepel.

Stienstra, de sleutel tot goed wonen in 1989

OPEN HUIZEN
2e Kerstdag van 14.00-16.00 uur.

H
EYGELSHOVEN, Waubacherveld
Twee type vrijst. villa's gelegen nabij het Burg. Boyensbos. Percelen tot 1.000 m² en woonk./keuken ca. 55 m²

Prijzen vanaf ƒ 294.950,– v.o.n.
Inruil van uw eigen huis is mogelijk. Volg de bordon vanaf de Nieuwenhagerweg/Boymansstraat.

H
HEERLEN, Welten
Wonen op stand in een herenhuis met een woonk./keuken van ca. 49 m² en 3 royale slaapk.

Prijzen vanaf ƒ 194.990,– v.o.n. Netto maandlast ca. ƒ 789,-. Inruil van uw eigen huis is bespreekbaar.

De MODELWONING is ingericht door Lendfers Decoration

(Volg de borden vanaf de J F Kennedylaan)

H
VAALS, Ir. E. Melottestraat
Markante halfvrijst. huizen met een unieke indeling die u beslist gezien moet hebben. Stienstra biedt u de mogelijkheid uw eigen huis in te ruilen.

Prijzen vanaf ƒ 160.974,– v.o.n. (excl. max. ƒ 15.000,– subsidie).

Dankzij de LoonVast-Hypotheek bedraagt de netto maandlast ca. ƒ 716,–

Nieuwe jan./febr. uitgave van Stienstra's
HUIZENMAGAZINE
Boordevol aktuele informatie over:
1. honderden bestaande woningen,
2. toonaangevende vrije sector bouw,
3. een geslaagde verkoop met een makelaar.

Uitgave nr. 179 wordt u uiteraard gratis en geheel vrijblijvend toegezonden. Wacht niet en vraag het meteen aan.

Direktie en medewerkers van Stienstra Makelaardij B.V. wensen u Prettige Kerstdagen en een voorspoedig 1989.

HEDEN 24 DECEMBER ZIJN WIJ GEOPEND VAN 9.00-16.00 UUR.

NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW * NIEUWBOUW *

H
BORN, plan Hondsbroek
Komfortabele herenhuizen met een keuze uit halfvrijst. en vrijst. typen. De inruil van uw eigen woning is bespreekbaar.

Prijzen vanaf ƒ 149.900,– v.o.n. (excl. ƒ 6.500,– rijksbijdrage). Netto maandlast ca. ƒ 705,–.

H
EYGELSHOVEN, Waubacherveld
Charmante semi-bungalows dichtbij het Burg. Boijensbos gel. De woningen hebben een L-vorm. woonk. ca. 36 m² en een tuin op het zuiden.

Prijzen vanaf ƒ 199.860,– v.o.n.

H
HEERLEN, Douve Weien
Laatste halfvrijst. woning op goede woonstand gel. Ind. o.a.: L-vorm. living ca. 35 m², bergzolder en garage met schuine kap.

Prijs ƒ 170.000,– v.o.n. (excl. ƒ 8.000,– rijksbijdrage). Netto maandlast ca. ƒ 713,–.

H
HEERLEN, Giesen Bautsch
Binnenkort te betrekken type vrijst. herenhuizen gelegen op de rand Heerlerbaan/Kerkrade-West.

Afhankelijk van het type is er een bijkeuken geprojecteerd.

Prijzen van ƒ 195.125,– tot ƒ 200.000,– v.o.n. Op dit project is van toepassing de LoonVast-Hypotheek met een netto maandlast vanaf ƒ 840,–.

H
HEERLEN, Kronemig
Binnenkort te betrekken halfvrijst. woningen met garage en een max. rijksbijdrage van ƒ 44.000,–.

Prijzen vanaf ƒ 145.500,– v.o.n. Netto maandlast ca. ƒ 573,–.

H
HOENSBROEK, Kasteellaan
Sfeervol wonen met kasteel Hoensbroek als buur. In aanbouw zijnde markante type halfvrijst. huizen op zeer ruime kavels. Huizen zijn voorzien van o.a. Z-vorm. woonk., 3 slaapk., zolder en garage.

Prijs ƒ 175.000,– v.o.n. (rijksbijdrage ƒ 6.500,– belastingvrij).

H
KERKRADE, Gladiolenstraat/Papaverplein
Zeer moderne woningen met het profiel van de negentiger jaren. Er is een keuze uit geschakelde typen met tuinberging en halfvrijst. typen met berging (deze is tot garage uit te breiden).

Netto maandlast ca. ƒ 569,– gebaseerd op een prijs vanaf ƒ 137.820,– v.o.n. en de subsidie van max. ƒ 41.000,–.

H
KERKRADE, plan Hoog-Anstel, Chevremont
Comfortabel wonen in Chevremont. Ind. o.a.: ruime doorzonwoonk. met een uit het zicht gel. keuken, 3 slaapk., badk., bergzolder en een berging (waarvan diverse tot garage uit te breiden zijn).

Prijzen vanaf ƒ 138.624,– v.o.n.
(max. subsidie ƒ 41.000,-).
Netto maandlast vanaf ca. ƒ 565,–.

H
LANDGRAAF, Op de Kamp
Uitzonderlijk ruime stadswoningen die bij het bestuurs- en winkelcentrum gebouwd worden.

Ontdek de royale leefruimte in deze huizen! Zo heeft de L-vormige woonkamer een lengte van 9.60 m. of 9 m. met een oppervlakte van maar liefst resp. 40 m² en 37 m². De verdieping telt 3 royale slaapkamers. Twee typen worden voorzien van een zolderverdieping (met vaste trap). Bij twee kavels is deze ruimte zelfs als hobby- of atelierruimte te benutten. Diverse huizen hebben zowel een tuinberging als garage.

Prijs ƒ 146.900,– v.o.n. Max. subsidie ƒ 44.000,–.
De netto maandlast, gebaseerd op deze max. rijksbijdrage, bedraagt ƒ 585,-. Kan uw huurwoning hier tegenop?

H
SITTARD, Lahrhof
Bijzondere bungalows gelegen in het plan Lahrhof. Ind. o.a.: woonk./keuken ruim 30 m² met terrasschuifpui, garage/berging, inpandige berging, badk., 3 slaapk. en tuin gelegen op het zuiden.

Prijzen vanaf ƒ 181.075,– v.o.n.

H
UBACH OVER WORMS, Namiddagsche Driesen
Binnenkort te betrekken rustig gelegen landhuizen, enerzijds grenzend aan een besloten woonerf en anderzijds omsloten door voldoende groenvoorzieningen. U-vorm. woonk. van 9,4 m. lang (± 42 m² incl. keuken) extra berging, garage, 3 royale slaapk., luxe badk., hardh. koz.

Prijzen vanaf ƒ 173.500,– v.o.n.

H
WIJNANDSRADE, Deckersstraat
Riant wonen in een natuurlijke omgeving. Royale ind.: L-vorm. woonk. 8,70 m. lang, ruim 39 m² (incl keuken) met meer dan voldoende raampartijen en aansluitmogelijkheid voor een open haard, mogelijkheid voor 4e slaapk., luxe badk. met douche, vaste wastafel, ligbad en 2e toilet. De garage ligt enkele meters achter de woning. Aanbouw van een bijkeuken, tussen garage en woning, is in overleg mogelijk. Enkele huizen zijn al opgeleverd.

Prijzen vanaf ƒ 164.000,– v.o.n. (excl. ƒ 6.500,– rijksbijdrage).

H
PARTY-WITTEM, Sinzelbeek
Comfortabel wonen in het plan Sinzelbeek. Ind. o.a.: doorzon-woonk., keuken, garage, 3 slaapk., bergruimte, badk., zolderruimte.

Prijs ƒ 163.600,– v.o.n. excl. een door de koper te ontvangen rijksbijdrage a.d. ƒ 12.000,–. Binnenkort te betrekken.

HEEFT U EEN EIGEN HUIS EN WENST VERBETERING?
Informeer naar de mogelijkheid om risicoloos een ander huis te kopen.

BOUWTERREINEN

1. **EYGELSHOVEN, plan waubacherveld**
Direct tegenover het Burg. Boijensbos kunnen wij u een aantal bouwkavels aanbieden, opp. tot ca. 500 m². Geschikt voor landhuisbebouwing.
Prijzen vanaf ƒ 72.500,– v.o.n.

2. **LIMBRICHT, plan Zuid Oost**
Op uitstekende woonstand gelegen riante bouwkavels voor vrijstaande bebouwing in verschillende woonlagen. Opp. ca. 620 m².
Prijzen vanaf ƒ 78.000,– v.o.n.

3. **NIEUWENHAGEN, plan Schanserweide**
Percelen vanaf 650 m² tot 2350 m² aan de rand van de villawijk Hoefveld voor diverse typen vrije sectorbouw
Prijzen van ƒ 62.094,– v.o.n. tot ƒ 158.790,– v.o.n.

4. **OIRSBEEK, In den Moel**
Mooi gelegen bouwterreinen van 360 m² tot 570 m² o.a. geschikt voor landhuisbebouwing
Prijzen vanaf ƒ 50.000,– v.o.n.

5. **SPAUBEEK, Spaubekerhof**
Bouwterreinen tot 470 m² voor vrijstaande landhuizen, gelegen rondom een groenplantsoen.
Prijzen vanaf ƒ 72.800,– v.o.n.

6. **VOERENDAAL, Ransdaal**
Riante kavels geschikt voor vrijstaande landhuizen of semi-bungalows. Percelen tot 790 m². Prijzen vanaf ƒ 60.000,-- v.o.n.

*** BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW * BESTAANDE BOUW ***

BOCHOLTZ H
Goed onderhouden tussengel. woonhuis met veel ruimte, prov.kelder, L-vorm woonk. met parket ca. 32 m², woonkeuken, grote berging, 3 slaapk., badk., berging en zolder. Met nieuwe koz. en thermopane begl.
Prijs ƒ 105.000,-- k.k. 2892

BOCHOLTZ H
Uitst. onderhouden halfvrijst. woonhuis met garage, woonk. met open keuken, 3 slaapk., badk. en ruime bergzolder.
Prijs ƒ 119.500,-- k.k. 2755

BRUNSSUM H
Herenhuis met garage, tuin opp. 455 m², 2 kelders, woonk. ensuite, keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badk. en vaste trap naar grote zolder met 2 mansardek.

Prijs ƒ 137.500,-- k.k. 2868

BRUNSSUM H
Treebeek. Vrijst. Oostenrijkse woning met berging, tuin, kelder, werkk., dichte keuken, woonk., badk. met ligbad, 3 slaapk. en vliering.
Prijs ƒ 155.000,-- k.k. 2900

EYS H
Wittem. Halfvrijst. uitst. onderhouden woonhuis met garage, woonk. met ged. open keuken, 3 slaapk., badk. en vaste trap naar ruime zolder. Overname rijkssubsidie mogelijk.
Prijs ƒ 148.000,-- k.k. 2840

EYGELSHOVEN H
Tussenwoning met tuin, kelder, garage, woonk. 27 m² met parket, zeer luxe keuken, 4 slaapk., badk. en zolder.
Prijs ƒ 105.000,-- k.k. 2885

HEERLEN H
Schaesbergerveld. Geheel onderkelderd woonhuis met tuin, aparte keuken, woonk., 3 slaapk., badk. en vliering/zolder.
Prijs ƒ 85.000,-- k.k. 2783

HEERLEN H
Giesen Bautsch. Halfvrijst. gesch. woonhuis met inp. garage, tuin, woonk. ca. 37 m² met plav.vl., dichte keuken, bijkeuken, 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet en vaste trap naar zolder. Spouw- en dakisol., dubb. begl./roll.
Prijs ƒ 169.000,-- k.k. 2834

HEERLEN H
Eikenderveld. Woonhuis met tuin, achterom bereikbaar, ruime woonk., dichte keuken met install., 3 slaapk., luxe badk. en ruime bergzolder.
Prijs ƒ 109.000,-- k.k. 2799

HEERLEN H
Passart-Zuid. Halfvrijst. woonhuis met garage, voor- en achtertuin, grote woonk., keuken, bijkeuken, serre, 2 slaapk., badk. en zolder.
Prijs ƒ 132.500,-- k.k. 2816

HEERLEN H
Heksenberg. Halfvrijst. woonhuis met tuin, garage, kelder, grote woonk., eetkeuken, tuink., 3 slaapk., luxe badk. met ligbad, 2e toilet en zolder. Met roll.
Prijs ƒ 145.000,-- k.k. 2898

HEERLEN
Palemig, halfvrijst. woonhuis met berging en hof, woonk., aparte eetk., sfeervolle keuken, badk., 2 grote slaapk. (mogelijkheid voor 3e slaapk.).
Prijs ƒ 84.000,-- k.k. 2063

HEERLEN H
Centrum, woonhuis met garage, tuin, prov.kelder, ruime woonk., dichte keuken, 3 slaapk., bet. badk. en vaste trap naar grote zolder. Achterzijde ged. roll.
Prijs ƒ 114.000,-- k.k. 2713

HOENSBROEK H
Buiten centrum gel. woonhuis met garage (in spouw), carport, woonk. met half-open keuken 39 m², keuken, 4 slaapk. en ruime badk. Met spouw- en dakisol., ged. dubb. begl.
Prijs ƒ 135.000,-- k.k. 2751

HOENSBROEK H
Centrum. Groot appartement op 1e etage met souterrainberging, woonk., dichte keuken, bijkeuken, 4 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 79.000,-- k.k. 2894

HOENSBROEK H
Mariarade. Jong woonhuis met garage, woonk. met plav.vl., toegang naar tuin, dichte keuken, 4 slaapk., badk. en vaste trap naar zolderverd. Spouw- en dakisol., parterre dubb. begl. Evt. overname rijksbijdrage.
Prijs ƒ 117.500,-- k.k. 2893

KERKRADE H
Woonhuis met tuin, carport, zolder, living ca. 30 m², luxe keuken met install. en app., 3 slaapk., badk. met ligbad en nagenoeg hele pand met roll.
Prijs ƒ 135.000,-- k.k. 2761

KERKRADE H
Ruime stadswoning met tuin, 2 kelders, woonk. ca. 32 m², dichte keuken met luxe eiken keukeninstall. met app., 4 slaapk., badk. met ligbad en grote zolder. Direkt nabij centrum gel. Dit pand moet u beslist van binnen zien. Garage is bespreekbaar.
Prijs ƒ 129.000,-- k.k. 2884

KERKRADE H
Woonhuis met royale keuken met kunststof install., grote woonk., 4 slaapk., badk. met ligbad, 2e toilet en gehele pand met dubb. begl., tuin ca. 10 m. diep en berging.
Prijs ƒ 104.000,-- k.k. 2890

KERKRADE H
Haanrade. Halfvrijst. woonhuis met berging, groot terras, gesl. keuken met app., woonk., badk., wasruimte, 3 slaapk. waarvan 1 op parterre. Gehele benedenverdieping met therm. begl.
Prijs ƒ 94.000,-- k.k. 2889

KERKRADE H
West. Drive-in woning met garage, ruime woonk., grote eetkeuken met kunststof install., 3 slaapk., hobbyk., badk. met ligbad, 2e toilet, tuin ca. 12 m. diep. Dak recentelijk vernieuwd.
Prijs ƒ 114.000,-- k.k. 2887

NIEUWENHAGEN H
Oude Landgraaf. Woonhuis met garage, tuin, woonk. 31 m², ged. open keuken met compl. install., 3 ruime slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet, vaste trap naar 4e slaapk. en bergruimte.
Prijs ƒ 125.000,-- k.k. 2880

NIEUWENHAGEN H
Op uitst. stand gel. halfvrijst. woonhuis met ankerloze spouw, tuin, garage, carport, woonk. 34 m² met aansl. v. openhaard, keuken d.m.v. eetbar gescheiden van woonk. en met compl. install., 3 royale slaapk., badk. met douche, 2e toilet, bergruimte en 4e slaapk. Optimaal geïsol.
Prijs ƒ 189.000,-- k.k. 2883

NIEUWENHAGEN H
Oude Heide, goed gel. eengezinswoning met garage, geheel onderkelderd, woonk. ca. 33 m², dichte keuken met app., tuin ca. 270 m² met terras, 3 slaapk., luxe badk. met ligbad en douche. Dak geïsoleerd en ged. voorzien van dubb. begl./rolluiken.
Prijs ƒ 129.500,-- k.k. 2475

SCHAESBERG H
Nabij centrum gel. rustig zeer goed onderhouden woonhuis met garage, tuin, grenzend aan weiland, woonk. incl. keuken met app., 3 slaapk., luxe badk. met 2e toilet en bergzolder. Ged. met dubb. begl. en bijna geheel met roll.
Prijs ƒ 144.500,-- k.k. 2804

SCHINVELD H
Vrijst. woonhuis met inp. garage, tuin met berging, dichte keuken, woonk. met plav.vl., open haardpartij, 4 ruime slaapk., badk. met ligbad en douche.
Prijs ƒ 149.000,-- k.k. 2901

UBACH O/WORMS H
Centraal en rustig gel. uitst. onderhouden eengezinswoning met carport, ruime berging, 11 m. diepe tuin, woonk. 34 m² met plav.vl., keuken aan voorzijde, openslaande deuren naar terras, 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet en 4e slaapk.
Prijs ƒ 118.000,-- k.k. 2785

UBACH O/WORMS H
Centraal gel. ruime moderne eengezinswoning met tuin, inp. garage, wasruimte kantoor/hobbyruimte, L-vorm. woonk. ca. 30 m², zonnig balkon, open keuken met alle app., 3 ruime slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet. Geheel met therm. begl. Onderhoudstoestand uitst.
Prijs ƒ 105.000,-- k.k. 2891

VIJLEN H
Melleschet. Karakteristieke boerenwoning met schapenwei, kelder, woonk. ca. 34 m² met openhaard, keuken met eiken install., bijkeuken, badk. en 3 slaapk. Schitterend uitzicht.
Prijs ƒ 150.000,-- k.k. 2876

HERENHUIZEN, VILLA'S, LANDHUIZEN EN BUNGALOWS
in de prijsklasse vanaf ƒ 250.000,-.

BOCHOLTZ H
Op eerste klas lokatie gel. landhuis in uitst. staat van onderhoud met blijvend vrij uitzicht naar achteren, met woonk. met ged. open kompl. keuken ca. 62 m², plav.vl. open haard, 3 slaapk., luxe badk. en bergzolder. Zeer groot souterrain tot ca. 71 m² met prov.ruimte en grote garage, mogelijkh. voor praktijkruimte. Rondom bevindt zich een goed aangelegde tuin.
Prijs ƒ 285.000,-- k.k. 2825

JABEEK H
Geheel gerenov. Limburgse carré boerderij met div. bergruimten, binnenplaats, grote schuur opp. 1010 m². Gewelfde kelder, woonk., aansl. keuken met luxe install., aparte werk- en speelk., 4 ruime slaapk., 2 luxe badk., grote zolder. Parterre met plav., alle koz. met merbau en dubb. begl.
Prijs ƒ 339.000,-- k.k. 1607

KERKRADE H
Villa met inpandige garage, tuin gel. aan de Kapellaan. Met living ca. 36 m² met balkon, woonkeuken met install., luxe badk. met ligbad, douche, toilet en dubb. v.w., 4 slaapk., aparte prov. en wasruimte. Pand evt. geschikt voor praktijkruimte.
Prijs ƒ 395.000,-- k.k. 2653

SCHAESBERG H
Grenzend aan natuurgebied bungalow met tuin, opp. 1435 m², zwembad, inp. garage, alarminstall., hobbyruimte, wijnkelder, prov.kelder, waskelder, zitk., eetk. 60 m² met leistenen vl., openhaard, schuifpui naar terras, dichte keuken met kunststof install., werkk., 5 slaapk., bergkasten en badk. met ligbad en douche.
Prijs ƒ 398.000,-- k.k. 2748

VOERENDAAL H
Ubachsberg. Bungalow nabij beschermd natuurgebied, living 80 m², luxe keuken met app., 3 slaapk., badk. met ligbad en 2e toilet, kantoor, hobby ruimte, inp. garage, tuin goed op zon gel. Uitst. onderhouden.
Prijs ƒ 398.000,-- k.k. 1938

WIJNANDSRADE H
Koningsgraven. Landhuis met dubb. inp. garage, fitnessruimte, prov.ruimte, living in nivoverschil 55 m² met aansluitend keuken, vanuit living via open trap naar entresol 25 m², alwaar study en toegang naar loggia met panoramisch uitzicht, ouderslaapk. met badk., 3 slaapk. en badk.
Prijs ƒ 450.000,-- k.k. 2867

BON Gaarne vrijblijvend volledige informatie over
o Bouwgrond(en) nr. ....
o Nieuwbouwprojekt(en) ....

IK WIL GRAAG MEER INFORMATIE
o Stuur mij gratis het nieuwe HUIZENMAGAZINE nr. 179

Naam ....
Straat ....
Postcode/plaats ....
Tel. ....

In ongefrankeerde envelop zenden aan: Stienstra Makelaardij BV, Antwoordnummer 40, 6400 VB Heerlen.

Voor inlichtingen:
H= Kantoor Heerlen, Tel. 045 - 712255. Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen.
M= Kantoor Maastricht, Tel. 043 - 252933. Wycker Brugstraat 50, 6221 ED Maastricht.
Geopend: maandag t/m vrijdag van 9.00 tot 21.00 uur, heden van 9.00 tot 16.00 uur.

Kansen alternatieve energie worden groter

Gemeenten gaan aankoop zonneboiler stimuleren

e belangstelling voor zonne-energie in Nederland emt toe. Na jaren van een zeer matige interesse or deze tamelijk dure vorm van energieopwekng beginnen steeds meer gemeenten, provincies nutsbedrijven interesse te tonen voor de schone armte van de zon.

t constateert Hans Altevogt van lland Solar, de Nederlandse vereging voor toepassing van zonnergiesystemen. Onlangs kondign Gouda, Schiedam en Arnhem euwe projecten aan, maar ook andere overheden beginnen voorzicht te experimenteren. Energiebesparing is daarbij niet meer het verwoord, maar vooral de toenemende zorg voor het milieu.

en, in de jaren direct na de oliecrisis van 1973, kon zonne-energie vrij grote belangstelling rekenen. et was immers een onuitputtelijke ergiebron en de aanschafprijs van dure installatie was niet zo'n probleem gezien de hoge olieprijs. aar toen die begon te dalen, konden de dure zonne-energieboilers al el niet meer concurreren tegen de lage aardgasprijs en raakte zonne-energie vrijwel in de vergeethoek.

Daarbij kwam, dat de zonneboiler een nieuwe techniek was met de nodige aanloopproblemen. Maar inmiddels bestaat er vijftien jaar ervaring met zonneboilers en zijn dat soort mankementen opgelost.

Zure regen

De laatste jaren beginnen steeds meer overheden in te zien dat zonne-energie nuttig is, ook al zijn de prijzen van zonneboilers nog steeds hoog. Daarbij speelt een toenemende zorg om het milieu en de zure regen een grote rol. De verbranding van fossiele brandstoffen als kolen, olie maar ook 'schoon' aardgas, is immers een factor in het ontstaan van dat laatste milieuprobleem.

Het rijk geeft sinds vorig jaar een subsidie van veertig procent op de aanschaf van de installatie, waarmee het kopen van een zonneboiler (zo'n 3000 tot 4000 gulden) een stuk aantrekkelijker is geworden. Bij het nutsbedrijf de IJsselmij loopt een proef met de verhuur van zonneboilers. Als dat een succes wordt, worden de apparaten standaard in het verhuurpakket opgenomen naast elektrische boilers en geisers.

Nederland is voor zonneboilers natuurlijk niet het meest ideale land. Het is nog een hardnekkig misverstand dat de installaties alleen functioneren als de zon echt schijnt. Het gaat daarbij niet om de stralen maar om het licht. Op een sombere dag werkt zo'n boiler niet, maar bij lichte bewolking warmt het water wel op. Uiteraard niet tot de maximale temperatuur misschien, maar iedere tien graden die het water warmer is dan in het leidingwater, scheelt weer in de naverwarming.

Op jaarbasis kan met een zonne-boiler 150 tot 200 kubieke meter gas bespaard worden. Financieel worden de apparaten pas interessant voor gezinnen van vier of meer personen.

Bouwen

Door bij het ontwerpen van woningen rekening te houden met de zonne-inval en de verblijfsruimten van woningen op het zuid-oosten tot zuidwesten te bouwen, kan zonlicht zonder direct gebruik te maken van een dure installatie een flinke bijdrage leveren aan de verwarming van een huis en zo'n 150 kubieke meter aardgas per jaar besparen. Gemeenten en provincies zouden zonvriendelijk bouwen kunnen bevorderen en zelfs afdwingen door alleen nog maar bouwvergunningen af te geven als bij de verkaveling van het bouwterrein rekening is gehouden met de zon.

De ontwikkelingen op het gebied van zonne-energie staan niet stil. Naast de gewone boiler, een paneel van zo'n 2,5 vierkante meter, is er inmiddels ook al een vergrote uitvoering die de centrale verwarming van warm water kan voorzien. Ook daarbij blijft bijverwarming in de vorm van een ketel nodig.

Een ontwikkeling die nog tamelijk in de kinderschoenen staat, maar waarvan men wel grote verwachtingen van heeft, zijn de zonne- of lichtcellen zoals die tegenwoordig al in klokjes en rekenmachines zitten. Die cellen worden ook elders al toegepast, onder meer in lichtboeien en pompen. De tijd dat Nederland op zonlicht draait, lijkt nog ver weg.

Het gaat bij zonne-energie nog steeds om dure techniek, maar de installaties worden goedkoper, als zonne-boilers op grote schaal worden toegepast. Op dit moment hebben een paar duizend mensen zo'n boiler op het dak staan. Er is geen distributiesysteem, geen massaproduktie, maar als de boilers in grote aantallen geproduceerd kunnen worden, zulen de prijzen zeker omlaag gaan.

Hypotheekrente 13 december 1988

De situatie op de geld- en kapitaalmarkt is deze week verder verslechterd. De verzekeraars hebben hierin aanleiding gezien hun hypotheektarieven met 0,2 % te verhogen.

Naam bank	rente vast gedur.	afsluitpr. in pct.	rentepercentages met gem.-garantie: opgave bank	met gem.-garantie: werkelijk	zonder gem.-garantie: opgave bank	zonder gem.-garantie: werkelijk
ANNUÏTEITENHYPOTHEKEN						
A.B.N.	var.¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	1 jaar¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
	10 jaar¹⁾	1,5	7,3	7,71	7,5	7,93
	15 jaar¹⁾	1,5	7,7	8,15	7,9	8,36
ABP	2 jaar¹⁾*	1	6,0	6,27	6,2	6,48
	5 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	10 jaar¹⁾	1	6,8	7,12	7,0	7,34
	15 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Amrobank	var.¹⁾	1,5	6,1	6,42	6,3	6,64
	2 jaar¹⁾	1,5	6,5	6,85	6,7	7,07
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Bouwf. Limb. Gem.	5 jaar¹⁾	1,5	6,5	6,95	6,5	6,95
	10 jaar¹⁾	1,5	6,8	7,27	6,8	7,27
	15 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,49	7,0	7,49
	30 jaar¹⁾	1,5	7,4	7,92	7,4	7,92
Centrale Volksbank	2 jaar¹⁾	1	6,1	6,37	6,3	6,59
	5 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	7 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	10 jaar¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	ideaalrente	1	6,6	6,91	6,8	7,12
Direktbank/NCB-bank	1 jaar¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
Grens Wis.kant./CDK	1 jaar¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	5 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	1 jaar¹⁾	1	6,5	6,71	6,7	6,91
	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,33	7,3	7,54
Ned. Midd. Bank	1 jaar¹⁾	1,5	6,3	6,64	6,5	6,85
	3 jaar¹⁾	1,5	6,7	7,07	6,9	7,28
	5 jaar¹⁾	1,5	7,0	7,39	7,2	7,61
	7 jaar¹⁾	1,5	7,2	7,61	7,4	7,82
Pancratiusbank	var./5 jr.¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	ideaalrente	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,71
	10 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98
Postbank	2 jaar¹⁾	1	6,3	6,64	6,5	6,80
	5 jaar¹⁾	1	6,9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Rabo (adviesrente)	var.¹⁾	1	6,3	6,59	6,5	6,80
	2/3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	4/5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	stabiel¹⁾	1	7,3	7,66	7,5	7,87
	var.³⁾	1	xxxx	xxxxx	6,7	6,91
	2/3 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,1	7,33
	4/5 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,4	7,64
	stabiel³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,7	7,96
Rabo Hypotheekbank	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	3 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,1	7,33
	5 jaar³⁾	1	xxxx	xxxxx	7,4	7,64
Spaarbank Limburg	1 jaar¹⁾	1	6,2	6,48	6,4	6,69
	3 jaar¹⁾	1	6,7	7,01	6,9	7,23
	5 jaar¹⁾	1	6.9	7,23	7,1	7,44
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht stand.	1 jaar²⁾	1,5	6,3	6,79	6,3	6,79
standaard	5 jaar²⁾	1,5	6,9	7,28	7,1	7,66
standaard	7 jaar²⁾	1,5	7,1	7,66	7,3	7,88
standaard	10 jaar²⁾	1,5	7,3	7,88	7,5	8,10
standaard	15 jaar²⁾	1,5	op aanvraag		op aanvraag	
interim	1 jaar²⁾	1,5	xxxx	xxxxx	6,6	7,12
2e kw. 1988 budget	var.⁴⁾	1,5	6,8	7,13	6,8	7,13
* Rente-Vrijheid Hypotheek						
'VERBETERDE' LEVENHYPOTHEKEN						
FGH (Kapitaalhyp.)	5 jaar²⁾	1	7,0	7,36	7,1	7,47
	10 jaar²⁾	1	7,4	7,80	7,5	7,91
Pancratiusb.(Spaarhyp)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Zwolsche Alg. (ZA-Hypotheekplan)			6,8	7,12	6,8	7,12
	5 jaar¹⁾	1	7,0	7,34	7,2	7,55
	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,2	7,55
	10 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,4	7,77
	15 jaar¹⁾	1				
LEVENHYPOTHEEK						
NVL-Maatschappijen	5/10 jaar¹⁾	-	7,1	7,34	7,1	7,34
	15/20 jaar¹⁾	-	7,5	7,76	7,5	7,76
Spaarbank Limburg (Spaarhyp.)	5 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
Westland-Utrecht (lage lasten)	7 jaar¹⁾	1	7,1	7,44	7,3	7,66
	14 jaar¹⁾	1	7,4	7,77	7,6	7,98

¹⁾ Maan dbetaling achteraf ³⁾ Hal fjaarbetaling achteraf
²⁾ Maan dbetaling vooraf ⁴⁾ Kwa rtaalbetaling achteraf

ACTIE ZUINIG STOKEN

Tabel voor de week van maandag 12 december t/m zondag 18 december 1988

Bij een jaarverbruik van:	hoort een streefverbruik voor de afgelopen week van:	en een totaal-streefverbruik sinds 10 oktober 1988
800 m³	23 m³	199 m³
1000 m³	29 m³	249 m³
1200 m³	35 m³	300 m³
1400 m³	41 m³	349 m³
1600 m³	47 m³	400 m³
1800 m³	53 m³	448 m³
2000 m³	58 m³	498 m³
2200 m³	64 m³	547 m³
2400 m³	70 m³	598 m³
2600 m³	76 m³	648 m³
2800 m³	82 m³	698 m³
3000 m³	88 m³	747 m³
3300 m³	96 m³	824 m³
3600 m³	105 m³	897 m³
3900 m³	114 m³	971 m³
4200 m³	123 m³	1047 m³
4500 m³	131 m³	1120 m³
5000 m³	146 m³	1246 m³
5500 m³	160 m³	1371 m³
6000 m³	175 m³	1494 m³
6500 m³	190 m³	1621 m³
7000 m³	204 m³	1745 m³
7500 m³	219 m³	1869 m³
8000 m³	233 m³	1993 m³

Het wekelijkse streefverbruik wordt bepaald aan de hand van de gemiddelde etmaaltemperatuur en enkele andere gegevens.

Strooiwagen voor vele doeleinden

Om winterse problemen doeltreffend op te heffen is er een handige strooiwagen te koop, geschikt voor het strooien van zout, split en zand op gladde oppervlakken. Maar in de zomer kan dezelfde wagen worden gebruikt voor het bemesten en inzaaien van gazons.

● *De Chemo-Hbby strooiwagen in gebruik.*

Het door mankracht voortbewogen apparaat werkt niet alleen arbeidsbesparend maar bespaart ook op de hoeveelheid strooimiddel. Dank zij een traploos instelbare doseerschuif wordt het strooigoed altijd exakt en gelijkmatig verdeeld.

Eenvoudig

Het vullen is door de grote trechteropening erg eenvoudig. De konische vorm en de van binnen roterende roervingen laten het strooimiddel voortdurend naglijden. De strooibreedte is instelbaar naar links, naar rechts of naar beide kanten (symmetrisch).

De strooiwagens zijn er in verschillende maten en uitvoeringen. Het 20-litertype is vervaardigd uit kunststof, bij de 50-literbakken kan men kiezen tussen gelast staal en rvs-uitvoering. Alle wagens zijn voorzien van rubber wielen met grof profiel, zodat slippen van de wagen wordt voorkomen.

Het kleinste type kost ƒ 265,- en de beide 50-litertypen ƒ 925, respectievelijk ƒ 1025,-, alle prijzen exclusief BTW. Voor meer informatie Falco BV, Vriezenveen, de heer J.H.G.M. Goossen, ☎ 05499-62105, toestel 11.

● *Een slaapkamer is momenteel multifunctioneel, d.w.z niet alleen bestemd om te slapen maar ook als leefruimte te gebruiken. Foto: Bonnuit, Dautzenbergstraat in Heerlen.*

'Senioren-bril' voor het toilet

Oudere mensen die vanwege minder soepel wordende spieren of door toename van lichaamsgewicht moeilijkheden hebben bij het gebruik van het toilet, kunnen met de nieuwe toiletzitting, die speciaal voor deze groep senioren is ontwikkeld de 'dagelijkse gang' wat minder moeilijk maken.

Het idee komt van de Deense fabrikant Pressalit. De 'Ergosit' heeft in vergelijking met de standaard-zittingen een extra groot zitoppervlak en de zijkanten geven steun aan de spiergroepen die bij de stoelgang worden belast. De zitting voorkomt ook het 'vastplakken' aan de huid en er is ook voor gezorgd dat hij niet kan verschuiven.

De Ergosit past op alle gangbare closets, wordt alleen in wit geleverd, zonder deksel. De bevestigingsarmatuur is van roestvaststaal gemaakt. De toiletbril kost ƒ 171.40 (excl. BTW.).
Importeur voor Nederland is Wijnbeek Sanitair in Uitgeest, ☎ 02513-13841.

Veel informatie, merk- en prijstabellen

Bed vaak sluitpost aankoop slaapkamer

De slaapkamer van tegenwoordig is echt een leefvertrek geworden. Aan uiterlijk en inrichting ervan wordt steeds meer geld en aandacht besteed. En vaak laat men zich verleiden tot de aanschaf van een luxe bedombouw of een dure spiegelkast, waarna bedbodem en matras als sluitpost aan de begroting worden toegevoegd.

Jammer, want een slaapkamer is in de eerste plaats bedoeld om te slapen en daarom moet aan het bed de meeste aandacht worden besteed.

Een goede nachtrust begint met een goed bed, want alleen op een goed bed is het gezond slapen.

Over constructie en samenstelling van matras en bedbodem bestaan nog heel wat misverstanden. Sommige mensen beweren dat 'hard' slapen gezond is, anderen zweren juist bij een zachte matras en een slappe bedbodem. Een ander hardnekkig misverstand is, dat een goede matras en bedbodem wel een leven lang meegaan.

Gezond

Inmiddels zijn de ontwerpers van bedden en matrassen via research tot de conclusie gekomen dat door een te zacht bed de wervelkolom krom komt te staan. Met als gevolg klachten over nek- en rugpijn. Een te hard bed geeft onvoldoende ondersteuning van het lichaam waardoor de spieren niet de kans krijgen zich voldoende te ontspannen en men onuitgerust wakker wordt.

Bedbodem en vooral matras hebben een beperkte levensduur. Hoe lang ze meegaan kunnen verkopers in slaapkamerspeciaalzaken wel vertellen.

In de nieuwe WELKE-gids Slaapkamers is te lezen dat het aanbod van bedbodems en matrassen op dit moment erg groot is. Het aantal fabrikanten van waterbedden neemt sterk toe. Ook daar gaat de gids uitgebreid op in.

Trends

Nieuwe ontwikkelingen zijn er op het gebied van dekbedden, dekens en beddegoed. Verbeterde vullingen van dekbedden, wollen dekens die warm en licht zijn en linnengoed dat niet alleen steeds modieuzer wordt, maar ook makkelijk te onderhouden.

De nieuwste trend in slaapkamermeubelen worden in de gids vermeld. Steed meer wordt in kleur en ontwerp rekening gehouden met het feit dat de slaapkamer ook leefvertrek is geworden.

Veel informatie, merk- en prijstabellen van een groot aantal artikelen dus. De gids kost in de tijdschriftenwinkel ƒ 4,95.

Jubileumboekje vochtbestrijding

In het Woonblad van 10 december jl. verscheen een verhaal over de vochtbestrijding in de bouwwereld. Het betrof een jubileum-boekwerkje van de antivocht-specialist Nico Lardenoije uit Maastricht. De publicatie van dit verhaal heeft 2.250 (!) schriftelijke reacties opgeroepen, waardoor de eerste druk van deze uitgave binnen de kortste keren was uitverkocht. De auteur heeft inmiddels opdracht tot herdruk gegeven. Deze verschijnt omstreeks 15 januari. De heer Lardenoije laat weten dat de mensen die op deze gratis jubileum-uitgave hebben ingeschreven na half januari 1989 antwoord kunnen verwachten.

Hou de warmte in de leiding

CV-leidingen zijn net kacheltjes. Veel van de warmte binnen deze leidingen verdwijnt naar buiten en verwarmt de omgeving. Op een onverwarmde zolder en in kruip- en bergruimten heeft u daar weinig aan. Daarom is het zinvol op zulke plaatsen de leidingen te isoleren om stookkosten te besparen.

Steen- en glaswol zijn goede isolatiematerialen voor plaatsen, die niemand ziet. Wilt u een mooie isolatie, dan kunt u speciale leidingisolatie gebruiken. De materialen kunt u eenvoudig zelf aanbrengen. U verdient die uitgave binnen één seizoen terug.

Ook tijdens het koken kunt u energie besparen. Een elektrisch fornuis verbruikt voor het koken van een normale maaltijd tussen de 1 en 1.5 kilowatt. Wie energiebewust kookt kan beslist kosten besparen. Kook uw groente en aardappels met zo weinig mogelijk water in goed sluitende pannen. Gebruik verder pannen met een vlakke bodem die even groot is als de kookplaat. Dan benut u de energie optimaal. Schakel tijdens het koken terug naar de doorkook-stand.

Vergeet niet zondagavond of maandagmorgen vroeg de stand van uw gasmeter op te nemen, die op de meterkaart te noteren en te vergelijken met de tabel in deze krant. Op de meterkaart staat ook hoe u het energieverbruik van uw verlichting kunt meten. Vergeet niet: minder energie gebruiken kost minder geld!

Een woning van Ruijters, vast goed!

Te koop

In deze advertentie vindt u een selectie van de panden waarbij wij bemiddelen.
Alle aanbiedingen waarbij wij als makelaar zijn betrokken, worden u met genoegen gepresenteerd op een van onze kantoren in Maastricht, Sittard en Heerlen.

AMSTENRADE, Kemkensweg S

Op goede stand t.o. Kasteelpark gel. uitst. onderh. vrijst. bungalow met c.v., berging en grote tuin met veel privacy. Perc. opp. ca. 1.000 m². Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard, eetkr., mod. keuken, werkkr., 4 slaapkrs., bet. badkr. met douche, toilet, dubb. v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 325.000,– k.k.

BEEK, Wesselinusstraat M
Tussenwoning met berging en tuin. Ind.: Beg. gr.: hal met toilet, woonkr. (± 30 m²), gesloten keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., waarvan 1 met v.w., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: via vaste trap te bereiken. Pand is geheel v.v. rolluiken. Aanv.: direct. Vraagpr. ƒ 129.000,– k.k.

BERG EN TERBLIJT M
In bosrijke omgev. te renoveren halfvrijst. woonh. met elektra, water en rioolaansl. Perc. opp. 1500 m². Aanv.: direct. Vraagpr.: ƒ 100.000,– k.k.

BORN, Barbarahof S

Luxe patio-bungalow, geh. geisol., met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: living (ca. 40 m²) met parket en open haard, mod. keuken, slaapkr., badkr. met v.w., bidet en toilet. 1e Verd.: 2 slaapkrs., 2e badkr. met ligbad, douche, v.w., apart toilet, grote berging. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 185.000,– k.k.

HOENSBROEK, Akerstraat-Noord H
Goed gelegen, halfvr. woonh. met c.v., 3 garages, en tuin. Perc. opp.: 389 m². Ind.: Sout.: kelder. Beg.gr.: hal, woonkr. met parketvl. en open hrd., luxe keuken met app., tuinkr. met schuifpui (ca. 18 m²), waskeuken. 1e Verd.: 2 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w., aparte doucheruimte met v.w. 2e Verd.: 2 slaapkrs., vliering. Het gehele pand is voorzien van dubb. beglazing en verkeert in uitst. staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 185.000,– k.k.

BRUNSSUM, Horizonstraat H
Prima gelegen tussenwoning met berging en tuin. Ind.: kelder. Beg.gr.: hal, toilet, woonkr., keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 88.000,– k.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat H
Goed gelegen, halfvr. woonhuis met c.v., berging en tuin. Ind.: o.a. entree, woonkr. met parketvl. en open hrd., luxe keuken met app., toilet, waskeuken. 1e Verd.: 2 slaapkrs., 2e toilet, badkr. met douche en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 3e slaapkr. en bergzolder. Geheel verkeert in uitst. st. van onderhoud en is voorzien van rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: n.o.t.k.

BRUNSSUM, Maastrichterstraat H
Prima gelegen, halfvr. herenhuis met c.v., garage en tuin. Perc.opp.: 330 m². Ind.: Kelder. Beg.gr.: woonkamer met plavuizenvl. en open hrd., moderne keuken met app., berging, douche, toilet. 1e Verd.: 3 ruime slaapkrs., luxe badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: grote hobbyruimte mog. voor 4e slaapkr. Pand is voorzien van dubb. beglazing en verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

ECHT-HINGEN, St. Joosterweg S

Rustiek gel., uitst. onderh., vrijst. woonhuis met c.v., aanbouw, kelders, grote garage geschikt v. 2 auto's, carport en tuin met veel privacy. Perc.opp.: 1810 m². Ind. o.a.: L-vorm. living, luxe keuken met app., bijkeuken, berging, 4 slaapkrs., mod. badkr. met ligb., douche, 2e toilet en v.w., zolder. Aanv.: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 245.000,– k.k.

ECKELRADE, Dorpstraat M
Af te bouwen groot woonh. met gar. en toebehoren, o.a. woonkr. (9x6 m), hal (5x3 m), werkruimte (5x7 m), badkr. (3,50x3,50 m), 2 slaapkrs. (4,50x4,50 en 4x6 m). Mogelijkh. voor 2 woonh. Aanv.: direct. Vraagpr.: ƒ 198.000,– k.k.

EYS-WITTEM, Mesweg H
Prima gelegen vrijst. woonh. met dubb. garage en tuin (perc.opp. 700 m²). Ind. o.a.: Sout.: geheel onderkelderd. Beg.grond: ruime hal, woonkr., keuken, bijkeuken, winkel-kantoorruimte. 1e Verd.: woonkr., keuken, hobbykamer. 2e Verd.: 4 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Pand is voor diverse doeleinden geschikt, o.a. winkel-woonhuis, dubbele bewoning, kantoorruimte. Aanv.: direct. Vraagprijs: ƒ 155.000,– k.k.

GELEEN, Antoniusstraat S
Gunst. gel. woonh. met c.v., kelder, berging en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, bijkeuken, doucheruimte met douche en toilet, 3 slaapkrs. met muurkasten, zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 89.000,– k.k.

GELEEN, Geleenbeeklaan S

Uitst. onderh., goed geis., vrijst. landh. met c.v., grote garage, geschikt voor 2 auto's, div. kelders en mooie tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living met open haard (ca. 55 m²), luxe keuken met app., 3 slaapkrs., study, mod. badkr. met ligbad, douche, bidet, dubb. v.w. en 2e toilet. Veel zolderruimte. Het pand is luxe afgewerkt. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

GELEEN – Aan het park S
Nabij centrum, op goede stand gelegen, halfvrijst. herenhuis met aanbouw, c.v., kelders, carport en tuin. Perc.opp.: 465 m². Ind. o.a.: woonkr., eetkr., keuken, terras, 5 slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 189.000,– k.k.

S – Inlichtingen Kantoor Sittard
M – Inlichtingen Kantoor Maastricht
H – Inlichtingen Kantoor Heerlen

Taxaties Verzekeringen
Hypotheken Financieringen

GELEEN-ZUID, Vondellaan S
Schitt. gel., nabij park, vrijst. woonhuis met c.v., kelder, garage, berging en mooi aangel. tuin. Perc.opp.: 422 m². Ind. o.a.: hal, L-vorm. living met open haard, kantoor, aanb.-keuken, 3 slaapkrs., luxe badkr. met dubb. v.w., ligbad, douche, bidet en 2e toilet, zolder. Het pand is uitst. onderhouden, is onder binnenhuis-architectuur gebouwd en heeft een praktisch en exclusief interieur. Aanv.: in overleg. Vraagpr. ƒ 319.000,– k.k.

GREVENBICHT, Grote Tienden S

Uitst. onderh., goed geisol., halfvrijst. woonh. met c.v., aanbw., garage en tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living met mog. v. open haard, keuken met app., bijkeuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad, douche, 2e toilet, v.w., vaste trap naar zolder. Overname B-subsidie is mog. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 144.000,– k.k.

PAPENHOVEN, Op de Coul S

Uitst. onderh., rustiek gel., vrijst. landh. met c.v., kelder, royale garage, geschikt v. 2 auto's en grote tuin. Perc.opp. 1.600 m². Ind. o.a.: grote living met open haard, mod. woon- eetkeuken, tuinkr., waskeuken, 3 slaapkrs., study, royale badkr. met ligbad, douche, 2e toilet, dubb. v.w. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 350.000,– k.k.

HEERLEN, Bekkerveld H
Prima gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v. en tuin. Ind.: 2 kelders. Beg. grond: hal, toilet, woonkr., keuken, bijkeuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligbad en v.w. 2e Verd.: vaste trap naar 4e slaapkr., 2 bergruimten. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 170.000,– k.k.

HEERLEN, Dr. Goossenstraat H
Rustig gelegen woonh. met c.v., berging en tuin (ca. 23 m diep). Ind.: entree met garderobenis en toilet, woonkr. (ca. 45 m²) met parketvloer, keuken (7.50 x 2.60 m), speelkr. (ca. 20 m²). 1e Verd.: 4 ruime slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Gehele pand verkeert in uitst. staat van onderh. Aanv.: medio augustus 1989. Prijs: ƒ 178.000,– k.k.

HEERLEN, Drieschstraat H
Nabij centrum gelegen appartement met garage. Ind.: hal met toilet, woonkamer ± 38 m², keuken, 2 slaapkamers, badkamer met ligbad en v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 125.000,– k.k.

HEERLEN, Eikenderweg H
Goed gelegen winkelpand met 2 appartementen. Ind. o.a.: Sout.: geheel onderkelderd. Beg. grond: winkel (± 80 m²), kantoor. 1e Verd.: app.: hal, woonkr., keuken, slaapkr., badkr. 2e Verd.: app.: hal, woonkr., keuken, slaapkr., badkr. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 260.000,– k.k.

HEERLEN H
Prima gelegen halfvr. herenhuis met c.v., garage en tuin (perc. opp. 324 m²). Ind.: ruime hal, toilet, L-vormige woonkr. met open hrd. (ca. 45 m²), luxe keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: 4e slaapkr., c.v.-ruimte en bergruimte. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 225.000,– k.k.

HEERLEN, Geleenstraat H
In centrum gelegen luxe appartement met garage en berging. Ind.: ruime hal, woonkr. met groot balkon, moderne keuken, badkr. met ligb., slaapkr. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 165.000,– k.k.

HEERLEN, Gravenstraat H
Rustig gelegen winkel-woonhuis met c.v. en tuin. Ind. o.a.: kelder, hal, toilet met fonteintje, woonkr. met kachel, keuken met ijskast, winkel (7.00x3.50 m) met opslagruimte, 4 slaapkrs., badkr. met ligb. 3 slaapkrs. en kitchenette. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 125.000,– k.k.

HEERLEN, Pappersjans H
Goed gelegen app. met c.v., berging en parkeerplaats. Ind.: hal, toilet, woonkr. met balkon, open keuken, 3 slaapkrs., hobbykr., luxe badkr. met ligb., v.w., 2e toilet. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 93.000,– k.k.

HEERLEN, Pr. Irenestraat H
Nabij centrum uitstekend gelegen appartement. Ind. o.a.: hal, woonkr., keuken, 2 slaapkrs., badkr. met douche, berging. Aanv.: direct. Koopprijs: ƒ 65.000,– k.k.

HEERLEN, Schandelerstraat H
Nabij centrum rustig gelegen vrijstaand woonhuis met c.v., dubbele garage en tuin. Ind.: ruime hal, toilet, woonkr. met open hrd, eetkr., luxe keuken, kantoor, 2 slks., moderne badkr. met ligbad, v.w. en 2e toilet. Het pand verkeert in uitstekende staat van onderhoud en is voorzien van een alarminstallatie. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 220.000,– k.k.

HEERLEN, v.d. Scheurstraat 115 H
Rustig gelegen halfvr. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: provisieruimte, garage hobbyruimte (ca. 40 m²), hal, L-vorm. woonkr. met open hrd en plavuizenvloer, keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. Vliezotrap naar zolder. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 159.000,– k.k.

HOENSBROEK, Hommerterweg H
Goed gelegen winkel-woonhuis met binnenplaats. Ind.: kelder. Beg.grond: entree, winkel (± 46 m²), magazijn, toilet. 1e Verd.: woonkr., keuken, toilet, badkr. met douche, slaapkr. 2e Verd.: 2 slaapkrs., bergruimte. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 150.000,– k.k.

HULSBERG, Pr. Irenestraat H
In centrum gelegen vrijstaand woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: kelder, hal, woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr., zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 155.000,– k.k.

JABEEK, Dorpstraat S
Monumentale 18e-eeuwse villa, gebouwd in Lodewijk XV- en XVI-stijl, ontwerp van Dr. Cuypers. Met c.v., kelder, bijgebouwen. Ind. o.a.: beg. gr.: royale hal, 4 kamers. Verd.: 4 slaapkrs., badkr. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

KLIMMEN-Termaar, Tiendstraat H
Rustig gelegen halfvr. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, Z-vorm. woonkr. met open hrd, luxe keuken met app. 1e Verd.: 4 slaapkrs. waarvan 2 met balkon, badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: vaste trap naar hobby- slaapkr., c.v.-ruimte. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ 175.000,– k.k.

SCHAESBERG, Ringoven H
Rustig gelegen woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., keuken met app. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: zolder. Het geheel is geisoleerd. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 152.000,– k.k.

LIMBRICHT, Bovenstraat S
Gunstig gel., halfvrijst. woonh. met c.v., kelders, garage, carport en mooie tuin met privacy. Perc. opp.: ca. 625 m². Ind. o.a.: grote woonkr., mod. keuken, wasruimte, 5 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en 2e toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 195.000,– k.k.

MAASTRICHT-Centrum (nabij Markt) M
Geheel gerenov. monument. herenhuis met eigen (gemeenschapp.) garage. Ind. o.a.: 2 ruime kelders, hal, ruime woonkr. met open hrd., ged. open moderne keuken voorz. van app. 1e Verd.: 3 ruime slaapkrs., mod. badkr. met ligb., douche, 2e toilet en 2 v.w.; vaste trap naar 2e verd. met grote hobbyruimte slaapkr. CV-gas en ged. vloerverw. Op zuiden gelegen ommuurde stadstuin. Vraagprijs ƒ 430.000,– k.k.

MAASTRICHT, Scharn M
Goed gelegen, royale, halfvr. woning met gar. en tuin. Ind.: entree-hal, grote L-vorm. woonkr. met erker, keuken, bijkeuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e Verd.: 2 slaapkrs., en zolder. 3 Kelders. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 315.000,– k.k.

MAASTRICHT M
In centrum gelegen gerenoveerd monumentaal pand met tuin. Ind. o.a.: woonkr. met half-open keuken, 6 slaapkrs. en moderne badkr. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 349.000,– k.k.

MAASTRICHT, Lyonnetstraat M
In centrum van Wijck woonh. Ind.: Beg. gr.: woonkr. (ca. 42 m²), keuken en badkr. 1e Verd.: 3 slaapkrs. Verder 3 verhuurde kamers met eigen opgang. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 259.000,– k.k.

DAALHOF, Muzenhof M
Aan rand van Daalhof gelegen half.vr. woonh. met vrij uitzicht aan achterzijde. Ind. o.a. volledig onderkelderd. Beg.gr.: hal, ruime woonkamer, keuken, kantoor, garage. 1e Verd.: 4 sl.kamers en badkr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 289.000,– k.k.

MAASTRICHT, nabij centrum M

Herenhuis met tuin. Ind. o.a.: Beg.gr.: hal, ruime woonkr., inbouw-keuken. 1e Verd.: 2 slaapkrs. en luxe badkr. 2e Verd.: 3 slaapkrs. met doucheruimte. Zolderverd. Pand is geheel onderkelderd en verkeert in goede staat. Aanv.: i.o. Vraagprijs ƒ 360.000,– k.k.

MAASTRICHT, Oud Caberg M
Zeer rustig gelegen halfvrijst. woonh. met gar. en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr. 33 m² met Noorse lei, keuken en waranda 5,85 x 2,50 m. 1e Verd.: 4 sl.kamers, badkr. met ligbad, v.w. en toilet. 2e Verd.: 5e sl.kamer. Pand is voorzien van dubbel glas en boven rolluiken. Achtertuin ca. 200 m² met blijvend vrij uitzicht. Aanv.: in overleg. Vraagprijs: ƒ 209.000,– k.k.

MAASTRICHT, Daalhof M
Charmante stapelw. met o.a. 3 slaapkrs., inpand. gar., badkr. met douche, 2e toilet. Tuin, direct grenzend aan groenvoorz. met blijvend panoram. uitzicht. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 116.000,– k.k.

MAASTRICHT-Villapark M

Op eerste stand gelegen royaal hoekpand met garage en tuin. Ind.: Beg. gr.: entreehal met garderobe en toilet, grote woonkr. met open hrd-partij en erkers (ca. 55 m²), tuinkamer met toegang tot terras, studeerkamer, keuken. 1e Verd.: 3 grote slaapkrs. met erker, balkon of loggia, badkr. met ligb., v.w., apart toilet. 2e Verd.: 2 slaapkrs. en zolder. Kelder: cv-, hobby- en wijnkelder, ruime garage en berging. Veel extra's. Het pand is voor meerdere doeleinden (bv. woning met praktijk) geschikt en verkeert in uitst. staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

MARIA HOOP S
Uniek gel., vrijst. herenh. met c.v., kelder, garage, inp. zwembad en schitt. tuin. Perc.opp.: 3240 m². Ind. o.a.: royale living met open haard, luxe keuken met app., study, 4 slaapkrs., zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

MEERSSEN M
Uitstekend landelijk gelegen, dubbel woonhuis met 2 garages en dubbel zonneterras. Mooie grote tuin en diverse stallen. Mogelijkheid tot het huren van 1,5 ha. aangrenzend weiland. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 239.000,– k.k.

MEERSSEN, Weerterbroekplantsoen M

Op goede stand gel., prettig inged., halfvr. herenhuis met o.a. T-vorm., bet. woonkr. (48 m²) incl. luxe keukenhoek, bet. hal met toilet, 3 royale slaapkrs., badkr. met douche en 2e toilet. Gar. 9 m lang; zeer rustige tuin op zuiden. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 186.000,– k.k.

MHEER M
Rustig gelegen vrijst. woonhuis met garage en tuin. Ind.: Kelder. Beg.gr.: hal met toilet en garderobe, woonkr. en eetkeuken (± 50 m²) met open haard, eiken keuken met app. 1e Verd.: 4 ruime slaapkrs., douche met v.w. en toilet, badkr. met ligbad, dubb. v.w. en toilet. 2e Verd.: kamer met bergruimte. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 298.000,– k.k.

MUNSTERGELEEN, Burg. Luytenstraat S
Gunstig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: living, mod. keuken met app., 4 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad, 2e toilet en v.w., zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 164.000,– k.k.

OIRSBEEK, Prov.Weg Zuid S
Zeer royaal, halfvr. herenh. met c.v., aanbw., kelder, garage en grote tuin. Perc.opp. ca. 1085 m². Ind. o.a.: living met parketvloer, woon-eetkeuken, bijkeuken, 6 slaapkrs., bet. badkr. met ligb., v.w., 2e toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 239.000,– k.k.

NIEUWSTADT, Gelders Overkwartier S

Op goede stand gel., uitst. onderh., vrijst. landhuis met c.v., kelders, royale garage en mooie tuin. Ind. o.a.: L-vorm. living, luxe keuken met app., 3 ruime slaapkrs., mod. bet. badkr. met ligbad, douche en v.w., zolder. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

PUTH, Margrietstraat S

Uitst. onderh., halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open hrd en parket, keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en 2e toilet. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 178.000,– k.k.

ROOSTEREN, J. Petersstraat S
Centr. gelegen, vrijst. woonh. met c.v., kelder, ruime garage met berging en tuin. Perc.opp. ca. 400 m². Ind. o.a.: L-vorm. living met open hrd. en parket, keuken, 4 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w., 2e toilet. Aanv.: spoedig. Vraagpr.: ƒ 198.000,– k.k.

ROTHEM-MEERSSEN M
Met vrij uitzicht gelegen halfvrijst. woonh. met garage en binnenhof. Ind.: hal, woonkr., keuken. 1e Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en v.w. 2e Verd.: 2 slaapkrs. en zolder. Pand is geheel gerenov. Aanv.: i.o. Vraagpr. ƒ 169.000,– k.k.

SITTARD (Kolleberg), C. Beltjenslaan S
Schitt., op eerste stand gel., uitst. onderh., vrijst. landh. met c.v., div. kelders, grote inp. garage gesch. v. 2 auto's, zwembad en zeer grote tuin. Perc.opp.: ca. 2.400 m². Ind.: o.a. L-vorm. living met open hrd, luxe keuken met app., 4 slaapkrs. alle met directe verbinding met badkr. Het pand biedt vele extra's. Bezichtiging uitsl. op afspraak. Aanv.: i.o. Prijs: op aanvraag.

"Wij wensen al onze relaties prettige kerstdagen, een sfeervolle jaarwisseling én, zowel in zakelijk als in privé opzicht, een voorspoedig 1989"

SCHINNEN, Dorpsstraat S

Uitst. gerenoveerd, halfvrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en tuin met opt. privacy. Ind. o.a.: living, luxe keuken met app., prov. ruimte, 4 slaapkrs., mod. badkr. met ligb., douche, v.w., 2e toilet, vaste trap naar zolder. De woning moet u beslist van binnen gezien hebben. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 159.000,– k.k.

SCHINVELD, Brunssummerstraat S
Centraal gel. vrijst. woonh. met c.v., kelder, garage en grote tuin. Ind. o.a.: L-vorm. woonkr., serre, keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w. en 2e toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 185.000,– k.k.

SITTARD, W. Churchilllaan S
Gunstig gel. vrijst. woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w. en 2e toilet, zolder. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 165.000,– k.k.

SITTARD, Holleweg S
Gunstig gel., degelijk vrijst. woonh. met c.v., dakterras, kelders, garage, carport en tuin. Perc.opp.: ca. 600 m². Ind. o.a.: woonkr., suite, keuken met app., bijkeuken, kantoor, 3 slaapkrs., badkr. met o.a. 2e toilet, 2 bergzolders. Pand is geïsol. en tevens geschikt voor div. doeleinden. Aanv.: direct. Kooppr. ƒ 209.000,– k.k.

SITTARD, In de Camp S
Uitst. onderh. halfvrijst. herenhuis met c.v., kelder, garage en mooie tuin. Ind. o.a.: royale living, keuken, tuinkr., bijkeuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met douche en v.w., zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs ƒ 165.000,– k.k.

SITTARD (Kolleberg), Kapellerweg. S
Op uitst. locatie gel. vrijst. landh. met c.v., inp. garage, zwembad en zeer grote tuin. Perc.opp.: 2.500 m². Ind. o.a.: royale living met open haard, keuken, study, 4 slaapkrs., 2 badkrs., doucheruimte, garderobekr. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 640.000,– k.k.

SITTARD, Past. Rayenstraat S
Rustig gel. woonh. met kelder, garage, serre en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 4 slaapkrs., badkr. met douche en v.w., zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs ƒ 95.000,– k.k.

SITTARD, Mozartstraat S
Direct te aanvaarden woonhuis met c.v., garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., badkr. met o.a. ligbad en 2e toilet, vaste trap naar zolder met 4e slaapkr. Prijs: ƒ 142.000,– k.k.

SLENAKEN M
Uniek gelegen vrijstaand woonhuis met inpand. garage en tuin. Ind.: Beg.gr.: ruime hal met garderobe, woonkr. (± 45 m²), keuken, terras. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs., badkr. met douche, toilet en 2 vaste wastafels. Zolder; pand volledig onderkelderd. Aanv.: i.o. Koopprijs ƒ 375.000,– k.k.

SPAUBEEK, Const. Hugostraat S
Op 1e stand gel., uitst. onderh., vrijst. bungalow met c.v., div. kelders w.o. kelderbar met zithoek, sauna met douche, gastenkr., doka, garage, zwembad en royale tuin. Perc.opp.: 710 m². Ind. o.a.: L-vorm. living met open hrd, mod. keuken met app., 3 slaapkrs., luxe badkr. met ligb., douche, v.w., bidet en 2e toilet. Aanv.: n.o.t.k. Koopprijs: ƒ 325.000,– k.k.

SITTARD, Kollenberg S

Riant gel., vrijst. landhuis met inp. garage, wijnkelder, groot dakterras en tuin met opt. privacy. Perc.opp. 1.345 m². Ind. o.a.: woonkr. met vide en open haard (ca. 90 m²), tuinkr. met open haard, study, keuken met app., 4 slaapkrs., grote hobbyruimte, doka, wasruimte, 2 badkrs. met dubb. v.w., ligbad, douche en toilet. Bezichtigingen uitsluitend na afspraak. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Walramstraat S
Uitst. onderh., nabij centrum gel., maisonette met c.v. en berging. Ind. o.a.: L-vorm. living met mog. v. open haard, study, keuken, 4 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad en v.w. Aanv.: spoedig. Vraagprijs ƒ 136.000,– k.k.

SITTARD, Wilhelminastraat S
Op uitst. stand nabij centrum en station gel. kantoorruimte. Tot. opp. ca. 70 m², verdeeld over 2 verd., met keuken, toilet en archiefruimte. Aanv.: i.o. Huurprijs: op aanvraag.

STEIN, Ambiorixstraat S
Op goede stand gel., vrijst. woonhuis met c.v., kelder, garage en tuin. Perc.opp.: ca. 400 m². Ind. o.a. woonkr., keuken, bijkeuken, serre, 4 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 165.000,– k.k.

STEIN, Reekstraat S
Goed onderh., vrijst. woonh. met aanbouw, c.v., werkplaats met berging en kelder, kl. stal en tuin. Perc.opp. 840 m². Ind. o.a.: woonkr., serre, keuken, bijkeuken, kelder, 3 slaapkrs., badkr. met 2e toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 159.000,– k.k.

STEIN, Smeetsstraat S
Rustig gel., goed onderh., halfvrijst. woonh. met aanbw., c.v., kelders, garage en tuin. Ind. o.a.: woonkr., serre, keuken, bijkeuken, 3 slaapkrs., badkr. met v.w., ligbad, douche en 2e toilet, vaste trap naar zolder. Aanv.: direct. Kooppr. ƒ 149.000,– k.k.

STEIN, Tongerenstraat S
Op goede stand gel. uitst. onderh. halfvrijst. patio-bungalow met c.v., garage, wijnkelder en patio met opt. privacy. Ind. o.a.: L-vorm. living, luxe keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, v.w. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 230.000,– k.k.

STEIN, Wilhelminaplein S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v.. Ind. o.a.: L-vorm. living, keuken, 3 slaapkrs. bet. badkr. met douche, v.w. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 99.000,– k.k.

STEIN, Zwartdriesstraat S
Rustig gel. halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin op het zuid-westen. Ind. o.a.: woonkr., keuken, 3 slaapkrs., bet. badkr. met ligbad, 2e toilet en v.w., zolder over gehele woning. Aanv.: spoedig. Vraagprijs: ƒ 140.000,– k.k.

SUSTEREN, Bernhardlaan S

Op goede stand gel., vrijst. woonh. met c.v., aanbouw en tuin. Perc.opp. 420 m². Het pand is geschikt voor o.a. praktijk, kantoor. Ind. o.a.: woonkr., luxe keuken met app., kantoor, hobbykr., werkplaats, berging, 3 slaapkrs., mod. badkr. met ligbad, v.w., 2e toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 205.000,– k.k.

SUSTEREN, Gildelaan S

Goed onderh., vrijst. herenh. met c.v., garage en tuin. Perc.opp.: 420 m². Ind. o.a.: living met parket, mod. keuken met app., 3 slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, 2e toilet. Zolder. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 235.000,– k.k.

VAALS, Gemmenicherweg/Nwe Hertogenweg H
Goed gelegen bouwperceel, groot 1129 m². O.a. zeer geschikt voor horeca-bestemming. Aanv.: direct. Vraagpr. ƒ 98.000,– k.k.

VALKENBURG, centrum M
In het centrum van Valkenburg gelegen pand, voor vele doeleinden geschikt. Bestaande uit twee woonunits, winkel-praktijkruimte, garageboxen, stallen en bouwgrond. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

VOERENDAAL, Hongerbeekstraat H
Prima gelegen halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. Ind.: hal, toilet, L-vorm. woonkr. (ca. 42 m²), keuken met app. 1e Verd.: 3 ruime slaapkrs., badkr. met ligbad, douche, v.w. en 2e toilet. 2e Verd.: 4e slaapkr., zolder. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 195.000,– k.k.

VOERENDAAL, Keerberg 17 H
Prima gelegen vrijst. woonh. met c.v., berging en tuin (perc. opp. ca. 300 m²). Ind.: hal, woonkr. met plavuizenvl., luxe keuken met app., eetkr., bijkeuken, badkr. met douche, toilet. 1e Verd.: overloop, 3 slaapkrs. 2e Verd.: vliering. Pand verkeert in uitst. staat van onderh. en is gedeeltelijk geisoleerd. Aanv.: vrij spoedig. Prijs: ƒ 158.000,– k.k.

Appartementen

BEEK, Irenestraat M
Nabij centrum gelegen app. met berging op de 3e woonlaag. Ind.: hal met entree, woonkr. (± 28 m²), 2 slaapkrs., keuken. Badkr. met douche en v.w., toilet. Aanv.: direct. Vraagpr.: ƒ 89.000,– k.k.

HEERLEN, Pr. Marijkestraat H
Op 1e verdieping gelegen appartement met c.v. en berging. Ind.: berging, entree, woonkr., keuken, 2 slaapkrs., betegelde badkamer met douche, v.w. en toilet, bergkast. Aanv.: direct. Prijs: ƒ 65.000,– k.k.

MAASTRICHT, Ad v. Scharnlaan M
Twee-Slaapkr.-appartem. met o.a. ruime woonkr., keuken, doucheruimte en berging. Aanv.: direct. Vraagpr. ƒ 85.000,– k.k.

MAASTRICHT M
App. met berging. Ind.: hal, woonkr., keuken, 3 slaapkrs. en badkr. met douche en v.w. Voorzien van dubbel glas. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 89.000,– k.k.

MAASTRICHT, Oranjeplein
Goed gelegen, geheel gemodern. appartem. met bal[...] en lift. Ind.: royale entree, grote woonkr., mod. witte k[...] ken met app., bijkeuken, 2 slaapkrs., badkr. met ligb.[...] v.w., apart toilet, kelder. Deels voorzien van dubb. be[...] zing en vloerbedekking. Aanv.: i.o. Afhankelijk van[...] vanaf ƒ 148.000,– k.k.

Nieuwbouwwoningen

BOCHOLTZ
In het riant gelegen, gevarieerde woonplan 'Kerkev[...] worden halfvrijst. woningen met berging gebouwd. A[...] trekkelijke Z-vorm. indeling op beg.gr. met woonkr., [...] hoek, open keuken. Op de verd.: 3 slaapkrs., badkr. [...] douche en v.w. Zolder. Uitstekend afgewerkt. Goed [...] soleerd. Kooppr. ƒ 136.620,– v.o.n. Rijksb[...] ƒ 41.000,– totaal, volgens pr-A-regeling. **NETTO LA[...] ƒ 562,– PER MAAND**

BRUNSSUM
Nog twee premie-woningen met oude subsidierege[...] van ƒ 44.000,– maximaal. Met de ontwikkeling van de[...] halfvrijstaande woningen met diepe tuin op het zuid[...] wordt optimaal gebruik gemaakt van de omstandigh[...] den van het glooiende terrein in het plan 'De Hemelde[...] Voor de bewoner betekent het een aantrekkelijke woo[...] variant met de inpandige garage/berging (opp. 33,5 [...] en de entree/hal op de begane grond. Verder o.m. [...] woon-/eetkamer met direct tuincontact, open keuke[...] slaapkamers en een badkamer met ligbad en vaste w[...] tafel. Vrij achterom. Kooppr. ƒ 150.300,– v.o.n. **NET[...] MAANDLAST: ƒ 615,–**

BRUNSSUM
Een prima woning, op een uitstekende ligging, in e[...] goed verzorgd, centraal gelegen plan. Mede door de [...] tuering van de entreepartij in de zijgevel heeft de won[...] een prettige indeling met o.m. woon-/zitkamer, op[...] keuken, 3 slaapkrs., badkr. met douche, v.w. en a[...] sl.mog. voor 2e toilet. Zolder te bereiken met vliezotr[...] Kooppr. ƒ 138.750 v.o.n. Rijksbijdr. max. ƒ 41.000,– [...] volgens pr-A-regeling.

BRUNSSUM
Op een gunstige ligging in het bijzonder mooie nieu[...] bouwplan De Hemelder is nog één halfvrijst. woning m[...] garage en berging c.q. bijkeuken te koop. Leuk ing[...] deeld met o.m. L-vorm. woon-/eetkr., open keuken [...] slaapkrs., badkr. met douche en v.w. Zolder te berei[...] via vaste trap. Kooppr. ƒ 154.750,– v.o.n. Rijksbijdr. [...] ƒ 4.000,– volgens pr-B-regeling.

BRUNSSUM
Op geringe afstand van het centrum, in plan De Hem[...] der, op een voortreffelijke woonlokatie worden stijlvo[...] halfvrijstaande woningen gebouwd. Royale, ruimtel[...] vormgeving. Uitstekende mogelijkheden voor sfeervo[...] inrichting. Ind.: Beg.gr.: ruime hal, L-vorm. woonkr., e[...] hoek, grote, uitgebouwde keuken, berging, gara[...] Verd.: 3 slaapkrs., badkr. met ligb., 2e toilet en dubb. v[...] Zolder te bereiken via vaste trap. Goed afgewerkt, go[...] geisoleerd. Kooppr. ƒ 183.750,– v.o.n. Rijksbijdra[...] ƒ 6.500,– belastingvrij, volgens pr-C-regeling.

LANDGRAAF
In het bestemmingsplan 'Op de Kamp' bemiddelen wij [...] de verkoop van enkele premie-A-woningen met gara[...] Met de oude, hoge subsidieregeling. Leuke woning[...] met gevarieerde gevelarchitectuur en tuin op het zuid[...] Attractief ingedeeld met o.m. woonkr., eethoek, op[...] keuken, 3 slaapkrs., badkr. met ligb. en v.w., berging[...] cv-ruimte. Kooppr. vanaf ƒ 139.000,– v.o.n. Rijksb[...] ƒ 44.000,– totaal, volgens pr-A-regeling. **NETT[...] MAANDLAST: ƒ 540,–**

MAASTRICHT-Zuid
T.o. particuliere woningbouw en grenzend aan openb[...] groen mooi halfvrijst. woningen met garage/bergi[...] Gunstige bezonning. Ind.: woonkr., eethoek, open k[...] ken, 3 slaapkrs., badkr. met douche en v.w. CV-inst[...] met warmwatervoorz. Goed geisol. Kooppr. va[...] ƒ 157.000,– v.o.n. Rijksbijdr. ƒ 5000,– belastingvrij vo[...] gens pr-C-regeling.

MAASTRICHT, Reinaartsingel
Uitst. gelegen nwbwplan in Malberg. Sfeervolle inri[...] ting. Halfvrijst. split-level-woning met garage. Roy[...] woning met o.m. verdieptliggende woonkr., eethoek, k[...] der, open keuken, 3 slaapkrs. waarvan 1 met balko[...] badruimte met ligb., douche en v.w. en apart 2e toi[...] Koopprijs vanaf ƒ 224.500,– v.o.n.

MAASTRICHT, Reinaartsingel
Prachtige vrije sector-woningen in rijk gevarieerd pl[...] Stijlvolle halfvrijst. woning met garage en berging. Ruim[...] woning met o.m. L-vorm. woon-/eetkr., open keuken[...] slaapkrs., badruimte met ligb., douche, v.w. en 2e toi[...] Royale zolder, met mogelijkh. 4e slaapkr., te bereik[...] via vaste trap. Koopprijs vanaf ƒ 183.100,– v.o.n.

MAASTRICHT, Randwyck
Stijlvolle Urban Villa met grandioos uitzicht op Maas [...] St. Pietersberg. Voortreff. ligging dicht bij centrum. [...] ruime appartem. en 2 nog grotere penth., met 2 of [...] slaapkrs. en ruim balkon of dakterras aan zonzijde. Op[...] male privacy. Exclusieve, markante vormgeving. In[...] o.a.: ruime hal/entree, royale woonkr., keuken, bijk[...] ken, badkr., uitst. isolatie, toepass. van duurzame, o[...] derhoudsvrije materialen, lift en gestoff. hallen, eigen [...] pand. garages en parkeerpl. voor bezoekers. Koopp[...] vanaf ƒ 236.250,– v.o.n.

Bouwkavels

BRUNSSUM
Bouwkavels te koop voor particuliere bouw in plan D[...] Hemelder. Prima gelegen tegenover park. Perc.op[...] vanaf 300 m². Zonder verplichting aan aannemer of ar[...] chitect. Prijs vanaf ƒ 55.000,– v.o.n. (incl. BTW.)

België

BILZEN residentie de Tabaart
Prachtig met blijvend vrij uitzicht gelegen luxe studio's [...] 3 slkr-appartementen met grote living (57 m²) en 2 ba[...] kamers. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

DILSEN/LANKLAAR (B), Kruisvenlaan
In bosrijke omgeving gelegen zeer exclusief landhu[...] Ind. o.a.: ruime entree, toilet, woonkr. (50 m²) met haar[...] partij, eiken keuken met app., study, tuinkamer, was[...] ruimte met douche. 1e Verd.: slaapunit met 2 slaapkrs. [...] badkr. met ligb., dubb. v.w. in marmer, toilet en zolderka[...] mer. Geheel aangelegde tuin met carport en tuinberg[...] Prijs en uitgebreide informatie op aanvraag.

GELLIK (B)
Schitterend aan de rand van natuurreservaat geleg[...] vrijst. woonh. op 7200 m² grond. Ind. o.a. beg.grond: 3 [...] vings, salon, 3 keukens, 2 badkrs., div. bergingen en [...] garages. 1e Verd.: in totaal 11 slaapkrs. en badkr. Pand [...] is volledig voorzien van dubbel glas en rolluiken. Uits[...] geschikt voor 3-dubb. bewoning of commerciële explo[...] tatie. Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 520.000,– k.k.

GELLIK, Wijerdijk
Op 12 km van Maastricht, rustig gelegen vrijst. bung[...] Ind.: o.a. entree, woonkr. (45 m²), eetkr. achterkr., lu[...] keuken met app., serre, 3 slaapkrs., badkr., kelder, [...] dubb. garage en carport. Totale opp. 3.000 m². Pand is [...] goed geïsoleerd en onderhouden. Aanv.: i.o. Vraagprijs [...] ƒ 350.000,– k.k.

HEES-Bilzen
Mooi gelegen hoekbouwkavel met blijvend vrij achteru[...] zicht. Prijs ƒ 29.000,– k.k.

MAASEIK (B.), v. Eycklaan
Op uitst. stand gel., royaal luxe app. met c.v., garage, ge[...] schikt voor 2 auto's, berging, dakterras. Ind. o.a.: grote li[...] ving (ca. 48 m²), luxe keuken met app., 3 grote slaapkrs., [...] study, mod. badkr. met ligbad, douche, dubbele v.w., 2e [...] badkr. met douche. Het pand is luxe afgewerkt. Aanv.: [...] spoedig. Kooppr. ƒ 255.000,– k.k.

MAASMECHELEN, Rijksweg (B)
Te koop, bij afrit van autoweg Antwerpen-Aken, aan de [...] Ned. grens, gelegen woonhuis met commerciële moge[...] lijkheden. Ind. o.a.: ruime hal, toilet, living met open [...] haard en eethoek (63 m²), keuken met app., div. terras[...] sen, 4 slkrs. met kasten, v.w. en balkon, luxe badkr. met [...] ligb., douche, 2 v.w., bidet en toilet. Sout.: salon/study, [...] wasruimte, cv-ruimte, werkpl. en dubb. garage. Aanv.: [...] i.o. Prijs n.o.t.k.

REKEM/LANAKEN, Rijksweg (B)
Te koop, nabij de Nederlandse grens goed bereikba[...] winkelruimte. Opp. 123 m². Met toilet en kelder (60 m²) [...] Aanv.: i.o. Vraagprijs: ƒ 117.500,– k.k.

St. Maartensvoeren
Land. gelegen woonhuis. Ind. o.a.: hal, toilet, woonkr. [...] (48 m²) met open haard, luxe aanbouwkeuken met app. [...] 4 slaapkrs., badkr. met ligb., v.w. en toilet. Zolder. Pand [...] is volledig voorzien van dubbel glas en in uitstekend[...] staat van onderhoud. Uitst. geschikt voor buitenverblijf of [...] beleggingspand. Aanv.: i.o. Vraagpr.: ƒ 175.000,– k.k.

DRS. RUIJTERS
makelaardij onroerend goed · sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard · rijksweg zd 35 · tel 04490-11611
6411 AT heerlen · van grunsvenplein 12 · tel 045-713746
6221 ED maastricht · wycker brugstraat 62 · tel 043-218941
Openingstijden: werkdagen 9-17.30 uur, zaterdag 10-12 uur.

HEERLEN-Centrum
ƒ 89.000,- k.k.
App. met afgesloten parkeerfaciliteiten. Ind.: hal, woonkamer met balkon en open keuken, 35 m², 2 slaapkamers en badkamer, dubbel glas, zeer goed onderhouden. Aanvaarding in overleg.

HEERLEN (De Erk)
ƒ 239.000,- k.k.
Halfvrijstaand herenhuis met garage. Ind.: beg. gr.: royale hal, woonkamer met open haard 40 m², goed geout. keuken, terras en tuin, garage. 1e verd.: 3 slaapkamers, 2 badkamers. 2e verd.: zolderruimte via vliezotrap. * goede isolatie * Grondopp.440 m². Aanvaarding vrijwel direkt.

LANDGRAAF
ƒ 195.000,- k.k.
Vrijstaand woonhuis met c.v. en garage. Ind.: kelder. Beg. gr.: hal, woonkamer, goed geout. keuken, 2e living, garage, terras + tuin. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: zolder via vliezotrap. Aanvaarding direkt.

LANDGRAAF
ƒ 157.500,- k.k.
Halfvrijst. woonhuis met garage. Ind.: 2 kelders ± 40 m². Beg. gr.: hal, woonkamer 8.90 x 3.80 met open haard, goed geout. keuken, garage. 1e verd.: 4 slaapkamers + badkamer met ligbad, vaste wastafel en 2e toilet. Aanvaarding begin 1989.

MERKELBEEK
ƒ 210.000,- k.k.
Vrijstaand woonhuis met c.v. en garage. Sout.: kelderruimte. Beg. gr.: hal met toilet, woonkamer met plavuizenvloer en ½ open keuken incl. app., terras = tuin; garage + hobbyruimte 9.00 x 4.00. 1e verd.: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolderruimte te bereiken via vliezotrap. Aanvaarding direkt.

UBACHSBERG
ƒ 118.000,- k.k.
Woonhuis met c.v. en berging. Ind.: hal, woonkamer met parketvloer en half open keuken, 36 m², bijkeuken, terras en tuin. 1e verd.: 2 slaapkamers + badkamer. 2e verd.: zolderruimte via vliezotrap. Aanvaarding in overleg.

VOERENDAAL
ƒ 152.000,- k.k.
Halfvrijst. woonhuis met garage, bj. 1983. Ind.: hal, woonkamer met ½ open keuken ± 36 m² met plavuizenvloer, terras + tuin (op het zuiden), garage 7.00 x 2.90. 1e verd.: 3 slaapkamers + badkamer met douche, vaste wastafel en 2e toilet. 2e verd.: zolder te bereiken via vliezotrap. Aanvaarding direkt.

NUTH: BOUWGROND VOOR SHOWROOM EN/OF BEDRIJFSHAL.
Uniek gelegen bouwterrein t.o. de Makro, groot 3200 m², ca. 1600 m² te bebouwen, reeds verhard en van afrastering voorzien. Aanvaarding direkt.

WIJ WENSEN U 'N PRETTIG KERSTFEEST

PARKEERPLAATSEN TE HUUR IN CENTRUM HEERLEN

Woning of bedrijfspand verkopen? Makelaar Ernens kan u van dienst zijn. Geen verkoop - geen kosten. Maak vrijblijvend een afspraak.

MEER DAN 19 JAAR ERVARING

- Makelaar o.g.
- Bedrijfsobjecten
- Woningen
- Taxaties
- Hypotheken
- Verzekeringen

makelaardij ERNENS
Hoolstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

Een behandeling van A tot Z.
Uitvoerige demonstraties in onze 5 luisterkamers, vakkundig advies, bezorgen en aansluiten, en...
een perfecte nazorg
Kohnen Hifi
Plankstraat 10, Maastricht
(bij O.L. Vrouweplein)Tel. 043-211133
Openingstijden: di. t/m vr. 9.30-18 u., do. koopavond, zat. van 9.30-17 u.

INGENIEURS UITZENDCOMBINATIE
Postbus 77, 1200 AB Hilversum
Specialisten in detachering, werving en selectie van ingenieurs.
Bij ons liggen thans ruim 40 vacatures voor ing.'s en ir's die een nieuwe, tijdelijke of vaste uitdaging zoeken.
Dagelijks komen er nieuwe vacatures bij.
Geïnteresseerd?
Neem dan telefonisch (035-49757) contact met ons op of stuur uw c.v.
111079

Fietsen/bromfietsen

Te koop 2de hands BROMFIETSEN, bromfietsspecialist Math Salden Limbricht.

Te k. DT 50 MX YAMAHA kl. wit/rood, bj. '86. Vr.pr. ƒ 1600,-. Ernst Casimirstr. 2, Kakert/Landgraaf.

Te k. YAMAHA DT bj. '86, i.z.g.st. tel. 045-460399.

Te k. gevr. BROMFIETS. Tel. 045-256115.

Te k. ZÜNDAPP bwj. '81. Vr.pr. ƒ 600,-. Tel. 045-254198. Event. m. sterwielen (koopje).

Te k. VESPA Ciao 6 mnd. oud. Kerkstr. 33 Ubach o. Worms.

Te k. zeer mooie PUCH Maxi bj. '86. Vr.pr. ƒ 750,-. 04405-1681.

Vanwege de uitbreiding van ons kantoor verhuizen wij per 1 januari naar de Ruys de Beerenbroucklaan 28 te Heerlen.

VERHUIZING

Ons kantoor is daarom **tussen 26 en 31 december gesloten.**

AQUINA
Makelaardij O.G. 045-715566

Saab select occasions

9000 T, ACC, ATS-velgen, lederen bekleding, electr. schuifd., 65.000 km, nov. '85.
9000 i, alu. velgen, electr. schuifd., electr. ramen, electr. spiegels, 68.000 km, bj. '87.
9000 i, electr. ramen, electr. spiegels, 87.000 km, bj. '86.
900 4-drs. M 5, lpg, spoiler alu. velgen,bj. '86.
900, 5-drs., LPG, 60.000 km, bj. '87.
900 T, 5-drs. SR I, S-pakket '85

Saab occasions

900, 4-drs. lpg '81, ƒ 10.500,-
900, 4-drs., '83.
99 GL, 2-drs. M5, d.blauw '83.
99 GL, 2-drs. M5, grijsmet. '83
99 GL, LPG ƒ 6500,– '82.
900 turbo autom. '81 ƒ 10.500,-.

Lancia occasions

Prisma Monte Carlo 1.6, 35.000 km, 31-12-'86.
Delta 1600 GT, '84.

Overige occasions

Hyundai Pony, 15L Olympic, 75.00 km '88.
Fiat Panda, APK, ƒ 4500 '82.
Peugeot 305 GL diesel, 105.000 km, ƒ 6500,– '83.

Autobedrijf Boy Heijnen
Wilhelminalaan 5, 6042 EK Roermond
Tel. 04750-27645
Officieel Saab- en Lancia-dealer voor Midden-Limburg.
110402

WIELERSPORTKERSTSHOW. Een greep uit het unieke prijsaanbod tijdens de kerstshow. Campagnola Athena, zonder pedalen ƒ 548,-; look pedalen pp 56. ƒ 100,-; zadels Rolls zwart ƒ 39,75; draadbanden: Vredestein Racer ƒ 15,95. Kettingen Sedis zwart ƒ 6,75; kettingen Sedis zilver ƒ 15,-. Tubes: Wolber neo pro SPI ƒ 28,50; Wolber classic ƒ 12,50; Vittoria Olympio ƒ 12,95; CX Latex binnenband ƒ 49,75. Enorm aanbod afgeprijsd frames en fietsen, nergens goedkoper. Voor meer info 04490-15844. Prijzen alleen geldig tijdens onze kerstshow van 24 december-31 december. Math Salden, Limbricht-Sittard, Prov.weg 21.

Lessen/onderwijs

BIJLES Ned., moderne en klassieke talen, door ervaren docent. 045-317161.

ANWB auto- + motorrijschool Wischmann & Zn., Europaweg Zuid 337, Ubach over Worms. Tel. 045-321721. Voor alle rijbewijzen A.B.C.D.E. Chauffeursopleiding goed.vervoer, pers.vervoer, bederfelijke goed., gevaarlijke stoffen. Vrachtautolessen Mercedes 1217 of Daf 2800 Space Cap. Start cursus chauffeursdiploma 07-01-89. Start cursus gevaarlijke stoffen 08-01-89.

Voor een perfecte en betaalbare rijles. Naar autorijschool „DIEMANT". Lesauto Mercedes 190D. Tel. 045-250286/322642.

ROCK & ROLL CLUB Geleen start op zondag 15 jan. weer met cursussen. Rock & Roll en Boogie in Eldorado, Bongerd 5 te Spaubeek. Inschrijven kan op dinsdag 10 en woensdag 11 jan. tussen 19 en 21 uur op bovenstaand adres. Voor verder inl. 04490-41790.

BIJLES Ned. moderne en klassieke talen door ervaren docent. 045-317161.

Kunst/antiek

INTERART, antiek Simpelveld, een van de mooiste collectie's v.h. zuiden in strakke eiken en grenen meubelen, o.a. 1 en 2 drs., vitrines, eethoeken, salontafels, secretaires, cylinderbureaux enz. alle meubelen puntgaaf weg. eig. restauratie en logerij. Irmstr. 64, Simpelveld. Tel.: 045-443161.

„DIANA" antiek. Rennemigstr. 19, Heerlen. Tel. 045-221187.

Te k. oude KARBIETLAMP, helemaal intact (fiets) voor de liefhebber. Torenstr. 22 Brunssum.

Grote antiekbeurs Roosteren
Zaterdag 24 dec. van 13-17 uur; 1e kerstdag van 11-18 uur; 2e kerstdag van 11-18 uur. In gemeenschapshuis de Hoge Bongerd, groot assortiment antiek o.a. meubels, klokken, beelden, verlichting, koper, tin etc.

Grote KERSTSHOW v. 23-30 dec. Geopend v. 10-18 uur o.a. meubels, klokken, kleingoed enz. 600 m2 showruimte. 1e kerstdag gesloten. Wim Scheepers, Panheelderweg 28, Heerbaan 31, Heel, tel. 04747-1593.

Schilderij of tekening van CHARLES EIJCK te k. gevraagd, tel. 040-816654.

ANTIEKHANDEL Simons. Door eigen import de betere meubelen voor de laagst mogelijke prijs. Vakkennis + service + garantie. Dorpstraat 45a, Nuth. Donderdag en vrijdag koopavond. Tel. 045-243437.

Dansen
leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
F.D.O.-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O, N.R.R.A, N.A.D.B.
Wij starten half januari in
Geleen, Sittard, Nuth, Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco
Ook 40+ (gehuwde) parencursus stijldansen
Onthoudnummer: 04493-4343

Caravans/tenten/boten

V.a. 27 dec. t/m 7 jan. KERSTSHOW van de uniek ABI Beyerland caravans o.a. de stijlvolle luxe Award en de moderne met grijs exterieur en keuze in grijs of hout interieur Beyerland, Quartz- Vitesse en sprinter. Tevens een uitgebreide onderdelen en accesoires-shop. Voor kwaliteit en service naar de Olde Caravan BV Sittard. Langs de Hey 7 ind. Park Nrd. tel. 13634.

CAFÉ BIRKEN
HAVENSTRAAT 1, BERG A/D MAAS
Tel. 04490-33833

BELG./NED. RECORD KAARTSPEL KWAJONGEN TUSSEN KERST EN NIEUWJAAR

Maandag 26 december a.s. om 18.00 uur t/m donderdag 29 december 16.30 uur, wordt er een poging gedaan om het record kaartspel te verbreken. **Namelijk 78½ uur** kaarten aan één stuk in **Café Birken**, Havenstraat 1, Berg a/d Maas. Café en **TAP ZIJN DAN DAG EN NACHT GEOPEND.**

FRITURE KURVERS
JULIANASTRAAT 1, BERG A/D MAAS.
Tel. 04490-38234

● RABOBANK Stein, Urmond, Berg. ● TON VAASSEN, aannemer en tegelzetter Berg. ● Café BIRKEN Berg. ● DAMOISEAUX, drankenhandel Sittard. ● VELDMEYER, automaten Sittard. ● GTI te Sittard. ● V. KLEE aannemersbedrijf Urmond. ● JOS FRINGS, constructiebedrijf Geleen. ● PARREN bloemist en kweker Berg. ● BETER WONEN, woninginrichting Berg. ● Garage M. PAULUSSEN, Urmond. ● ROMBOUT Berg/O. PEPELS, aannemersbedrijf Urmond. ● Aannemersbedrijf WAGEMANS, Berg. ● Hoeve ELISABETH, groente en fruit Urmond. ● Slagerij BOSHOUWERS, Berg. ● Bakkerij DEMANDT, Obbicht. ● Zef PLOEM, zuivelhandel Berg. ● Sporthal JENNY en FRANS Urmond. ● Drukkerij HUNTJENS, Stein. ● Radio TV en Video Jack WAAIJEN, Urmond. ● SAVELKOULS, Dakdekkersbedrijf Urmond. ● Aannemersbedrijf Jack NIELING, Sittard. ● Koffieshop 't WITTE BROODJE, Geleen. ● LEURS autoschade, Obbicht. ● Giell KELLENERS, auto's Ohé en Laak. ● Math. VRAETS, wasautomaten Berg. ● Internationaal VIDEO TEAM, Obbicht. ● BREMMERS BV, Horecagroothandel Berg. ● Slagerij HUBERT , Berg. ● J.G. PETERS-WIJNANDS, verf behang en Drog. Berg. ● Trimsalon SONJA NICOLAES, Berg. ● LAURENTIS Expresso Service Totale, Berg. ● STEINS-ROMERS, textiel, postagentschap, Berg. ● HUB SAUER, assurantiën Berg. ● KIDS Boutique, Berg. ● Kapsalon MAUD, Berg. ● Jan HALBERSMA woninginrichting, Urmond. ● Bakkerij STEEVENS, Stein. ● Ben PEPELS, autohandel en sloperij Elsloo. ● ESSO Service CENTER W. WENMAEKERS, Born. ● CIVIL Mode, Berg. ● Kapsalon MARGA, Berg. ● Friture KURVERS, Berg. ● CEMENTBOUW en Bouwmaterialenhandel, Maastricht. ● HAAN Optiek, Stein.
111026

„DE ZWARTE MARKT"
Tel. 09-3213661561 — TESSENDERLO, België
EUROPA'S GROOTSTE VERWARMDE ROMMELMARKT - 15.000 m2
Wekelijks meer dan 10.000 bezoekers!
„De Zwarte Markt" is gesloten op zondag 25 december '88 en op zondag 1 januari '89.
Op maandag 26 december '88 (2e kerstdag) is „De Zwarte Markt" geopend van 10.00 tot 18.00 uur. Binnenbrengen materiaal van 8.00 tot 10.00 uur.
Gastvedette: **JACK JERSEY**
(optreden voorzien om 16.00 uur.
110990

Die Sensation
Heute geschlossen
Echte Orientteppiche
Einzelstücke bis zu 59%
reduziert

Zwischenverkauf vorbehalten.

Indien
- **Indien Yazd** ca. 270 x 70 cm — DM
- **Indien Heris** ca. 180 x 120 cm — DM
- **Indien Hamadan** ca. 140 x 70 cm — DM
- **Indien Mir** ca. 350 x 250 cm — DM
- **Indien Durris Handweb** ca. 160 x 90 cm — DM
- **Indien Durris Handweb** ca. 180 x 120 cm — DM
- **Indien Kaschmir Seide** ca. 149 x 94 cm — DM
- **Indien Kaschan** ca. 290 x 190 cm — DM
- **Indien Täbriz** ca. 290 x 195 cm — DM
- **Indien Mir** ca. 400 x 300 cm — DM
- **Indien Durris** ca. 363 x 276 cm — DM
- **Indien Durris** ca. 300 x 250 cm — DM
- **Indien Guldani** ca. 90 x 79 cm — DM
- **Indien Mir** ca. 350 x 250 cm — DM
- **Indien Kirman** ca. 250 x 250 cm — DM
- **Indien Täbriz** ca. 250 x 205 cm — DM
- **Indien Saruk** ca. 239 x 167 cm — DM

China
- **China Peking** ca. 240 x 170 cm — DM
- **China Peking** ca. 300 x 200 cm — DM
- **China Peking** ca. 350 x 250 cm — DM

Persien
- **Persien Afschari** ca. 181 x 138 cm — DM
- **Persien Nain** ca. 200 x 125 cm — DM
- **Persien Keschan** ca. 355 x 244 cm — DM
- **Persien Kaschmar blau** ca. 330 x 250 cm — DM
- **Persien Isfahan** ca. 367 x 264 cm — DM
- **Persien Täbris** ca. 290 x 200 cm — DM
- **Persien Ardebil** ca. 290 x 200 cm — DM
- **Persien Tabatabai** ca. 358 x 281 cm — DM
- **Persien Bidjar** ca. 350 x 200 cm — DM
- **Persien Maschad** ca. 210 x 210 cm — DM
- **Persien Moud** ca. 195 x 195 cm — DM
- **Persien Kurdestan** ca. 295 x 210 cm — DM
- **Persien Mesched** ca. 330 x 300 cm — DM
- **Persien Hamadan** ca. 375 x 83 cm — DM
- **Persien Bidjar** ca. 210 x 120 cm — DM
- **Persien Saruk** ca. 204 x 137 cm — DM
- **Persien Kaschmar** ca. 250 x 90 cm — DM

Marokko
- **Marokko Berber** ca. 350 x 250 cm — DM
- **Marokko Berber** ca. 400 x 300 cm — DM

Tibet
- **Tibet Nepal** ca. 280 x 190 cm — DM
- **Tibet Nepal** ca. 180 x 90 cm — DM
- **Tibet Nepal** ca. 294 x 281 cm — DM

Alle Maße sind Ca.-Maße. Alle handgeknüpften Teppiche sind individuelle Einzelstücke.

Afghanistan
- **Afghan Daulatabad** ca. 290 x 205 cm — DM
- **Afghan Mauri** ca. 180 x 105 cm — DM
- **Afghan Kondoz** ca. 308 x 199 cm — DM
- **Afghan Mauri** ca. 300 x 200 cm — DM
- **Afghan Mauri** ca. 115 x 80 cm — DM
- **Afghan Kondoz** ca. 160 x 120 cm — DM

Pakistan
- **Pakistan Bouchara** ca. 150 x 90 cm — DM
- **Pakistan Bouchara** ca. 180 x 120 cm — DM
- **Pakistan Keschan** ca. 192 x 127 cm — DM
- **Pakistan Keschan** ca. 222 x 144 cm — DM

Alter Preis
Neuer Preis

Vergleichen Sie:
Alter Preis – neuer Preis.
Auf unseren Preisschildern zeigen wir Ihnen, wieviel Sie sparen.

wohnwelt pallen
Das größte Wohnkaufhaus im Raum Aachen

Das größte Wohnkaufhaus im Raum Aachen
wohnwelt pallen
Würselen-Broichweiden — Kaninsberg, am Autobahn-Kreuz Aachen, Tel. (0 24 05) 60 20
Geschäftszeiten: 9.00-18.30 Uhr, Samstag 9.00-14.00 Uhr, Langer Samstag 9.00-18.00 Uhr

Oogoperaties aan de lopende band

Nog wat wankelend komt een dame in typisch Russisch ochtendgewaad met een lapje over het oog de wachthal in van het 'Intersectoraal Onderzoek en Technologie Complex Oogmicrochirugie' in Moskou. De hal is gevuld met enigszins bedremmelde wachtenden. Voor Sovjetbegrippen bevinden we ons in een oogverblindend mooie hal. De verslaggevers krijgen schoenhulsels en vertrekken onder leiding van Erik Vilshansky voor een rondgang langs de oogoperatiefabriek van Moskou. Met stijgende verbazing aanschouwen zij het uiterst efficiënt verlopende proces van oogmeting tot operatie.

Een perfecte kopie van het lopende-band-systeem om de Sovjetburger van oogkwaaltjes als bijziendheid af te helpen, door middel van de zogenaamde radiale keratotomie. Dat is een proces van sneetjes in het oogvlies om het bijziend oog weer in gezonde staat terug te brengen.

Caroussel

In snel tempo voert Vilshansky de bezoekers langs het hele proces. In iedere ruimte staat uiterst moderne westerse apparatuur. Zo gaat de patiënt van de oogmeetcomputer, naar de hoornvliesmeting, de drukmeting enzovoort. Dit is de eerste fase om de burgers van de bril af te helpen. Hierna gaat de eerste groep huiswaarts in afwachting van de oproep voor de feitelijke operatie. De wachttijd loopt van twee weken voor weinig voorkomende afwijkingen tot enkele maanden voor de algemene.

Voor de patiënten in de volgende afdeling is de grote dag aangebroken. Zij worden in operatiekleding geholpen en wandelen naar de brancards, waar zij een lichte narcose krijgen. Dan komen ze in de echte operatiezaal, waar zij gaan liggen in een der bedden van een caroussel. In het midden staat een zuiltje, waarop een rood en een groen licht. Rondom de carrousel staan tafels waarachter de chirurgen en verpleegsters hun taak verrichten.

De verpleegster druppelt het oog in. Als het rode licht op de middenzuil gaat branden draait de carrousel naar de volgende tafel, waar een chirurg klaar staat voor het eerste sneetje. Zo gaat het proces voort, tot na ruim een uur de operatie is voltooid en de patiënt nog wat verdoofd van de brancard stapt of wordt weggereden. Zo worden dagelijks meer dan honderd patiënten geholpen.

Het lopende bandsysteem is een uitvinding van de chirurg Stanislav Fjodorov. Hij zit als de albestierer achter een reeks van monitoren op zijn kamer en bestudeert het werk van de chirurgen. Die voeren de operaties uit, waarbij hun staat van dienst bepalend is voor de moeilijkheidsgraad van het sneetje dat zij moeten maken. De laagste in rangorde zorgt voor toediening van antibioticum en het dichtnaaien van de wond.

De chirurgen staan tweeënhalf tot drie uur op hun plaats en worden dan afgelost. Daarna krijgen ze een volledige ontspanningshandeling, bestaande uit massage en sauna. Ze werken drie dagen per week. In de Sovjetunie moeten in de nabije toekomst twaalf van deze klinieken honderden patiënten per dag bedienen. Zeven zijn al gereed, vijf zijn in aanbouw.

Verenigde Staten

De apparatuur komt voor een deel uit de Verenigde Staten en voor een deel uit de Sovjetunie. Een aardig voorbeeld van de uitwisseling tussen beide landen. De twijfels die in de Verenigde Staten gerezen zijn aan dit systeem, zijn in de Sovjetunie nog niet aanwezig. Maar de VS hebben al wat langer ervaring en hebben nogal wat patiënten teruggekregen, wier kwaal teruggekeerd was. En je kunt niet aan het snijden blijven.

In de Sovjetunie heeft men deze ervaringen nog niet. Vilshansky verwacht wel dat in de toekomst mensen zullen terugkomen. Tot nu toe wijst daar echter weinig op. De patiënten moeten regelmatig terugkeren voor controle en dat heeft geen aanleiding tot ongerustheid gegeven. Vilshansky beschrijft de kliniek als een typisch 'kind van de perestrojka'.

De operatie kost 350 roebel voor de Sovjetburger, waarvan de staat 214 voor zijn rekening neemt. Maar ook heel wat buitenlanders uit Zweden, Italië, Duitsland en Arabische landen komen zich in Moskou laten opereren. Hun kost de operatie vijfhonderd dollar en bij lastiger operaties komen daar de hotelkosten er is een complex met tweehonderd bedden bij – en dan lopen de kosten al snel op tot rond de duizend dollar.

Per jaar komen er 2500 buitenlanders en zo haalt men heel wat harde valuta binnen. Amerikaanse artsen zijn al langs geweest om het Sovjetwonder te aanschouwen en hebben geconstateerd dat de Sovjetwetenschappers bepaald niet achterlopen op dit terrein. En boven het hoofd van Vilshansky kijkt Lenin nog altijd toe...

Nico Hylkema

Grote LD-puzzelaktie voor de Zonnebloem

KRUISWOORDRAADSEL nr. 4

Men kan aan de puzzelcompetitie deelnemen per giro of per briefkaart. Wie per giro meedoet, dient de gevraagde oplossing op het girobiljet te vermelden onder het woord 'mededelingen' en minstens *f* 2,50 over te maken naar

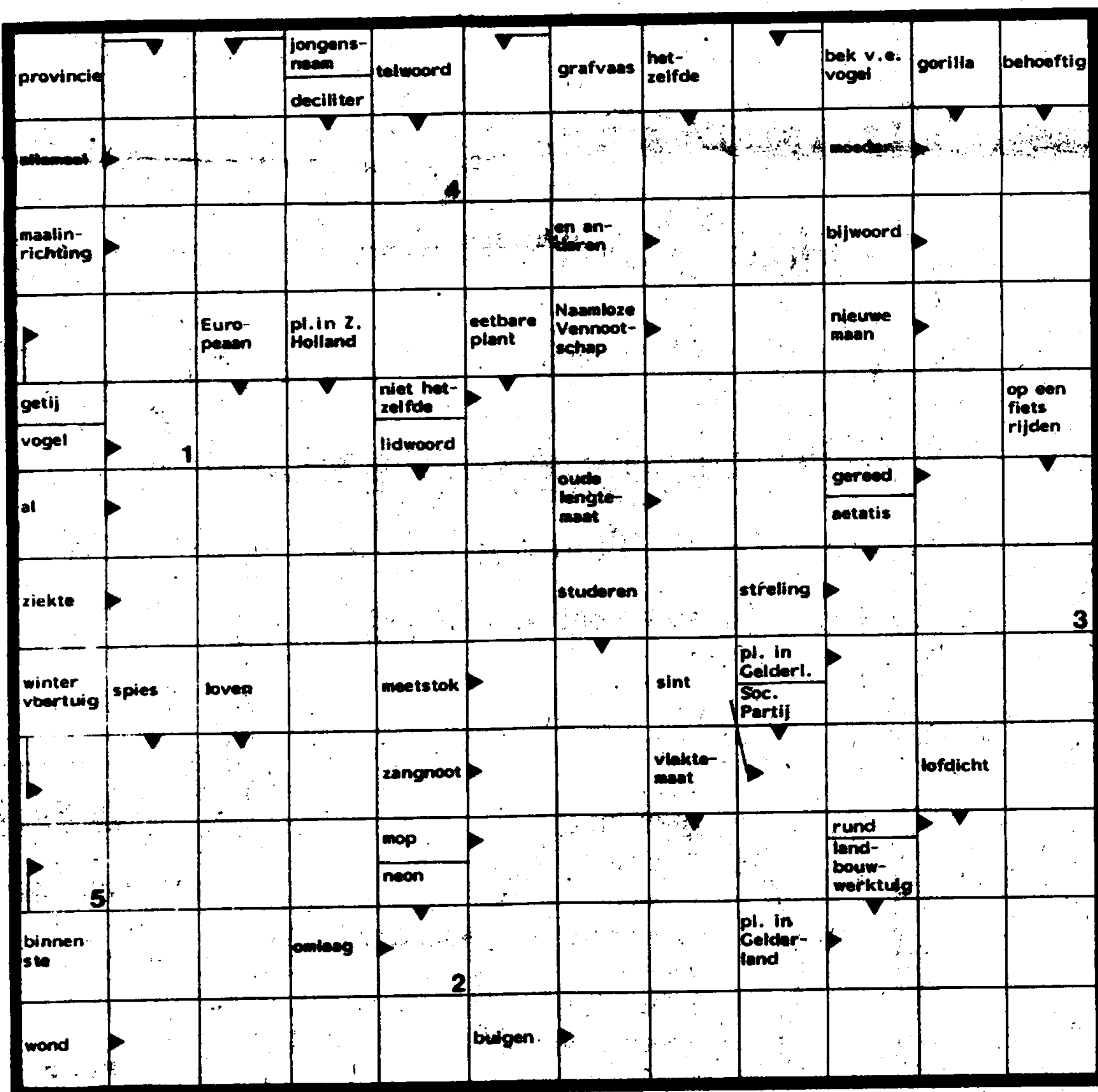
Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postgiro 1975600
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Meedoen per briefkaart gaat als volgt: schrijf de oplossing op de adreszijde (de kant waar de postzegel staat afgedrukt), plak boven de gewone frankering ten minste *f* 2,50 extra en adresseer de kaart aan

Puzzelactie
Limburgs Dagblad
Postbus 1000
6400 BA Heerlen

Hoofdprijs *f* 5000,-

Om te kunnen meedingen naar de hoofdprijs, *f* 5000,–, gelieve U de eerste letter van iedere oplossing achter elkaar te zetten, waardoor een zin gevormd wordt van 20 letters. Van de oplossing van alle puzzels moet u steeds de eerste letter gebruiken. Bewaar voor alle zekerheid de gepubliceerde puzzeldiagrammen.

Oplossingen moeten worden ingezonden per briefkaart of per giro en dienen **uiterlijk elf dagen na publicatie van de puzzelopgave in ons bezit te zijn.** Oplossingen die later binnenkomen doen niet mee aan de prijstrekking, die wordt verricht door notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen.

Om te kunnen meedingen naar de beschikbaar gestelde prijzen moet op de briefkaart naast het gewone porto ten minste twee gulden vijftig (*f* 2,50) extra aan geldige postzegels zijn geplakt of per giro tenminste twee gulden vijftig (*f* 2,50) zijn overgemaakt.

De Zonnebloem, afdeling Limburg bestaat uit 22 regio's, verdeeld in ca. 220 plaatselijke afdelingen met ruim 3000 vrijwilligers en vrijwilligsters.
De opbrengst van deze puzzel zal worden besteed aan een aantal doelstellingen die de komende vijf jaar gerealiseerd kunnen worden en waarvan de financiële middelen ontbreken. Continuering van de Zonnebloemwinkelochtenden, vormingsbijeenkomsten voor vrijwillig(st)ers, de uitgave van een eigen periodiek en aanvulling van de inventaris zijn aktiviteiten die met de baten uit deze puzzelaktie zullen worden ondersteund.

Men mag zoveel oplossingen inzenden als men wil. Hoe meer oplossingen men inzendt, hoe meer kans men heeft op een prijs en des te meer komt er ten goede aan het doel van de actie. Iedereen kan meedoen, men behoeft dus geen abonnee te zijn. Voor werknemers van het Limburgs Dagblad geldt echter, dat zij uiteraard wel mogen meepuzzelen, maar niet in aanmerking komen voor het winnen van een prijs.

Men is het voordeligst uit wanneer men deelneemt per giro, aangezien dit geen extra (porto)kosten met zich meebrengt. Verder wijzen wij erop dat het overgemaakte bedrag in zijn geheel ter beschikking komt van de puzzelactie. Van de extra geplakte postzegels op de briefkaarten moet een gedeelte worden afgestaan aan de PTT.

De oplossing van deze puzzel is gedeponeerd bij notaris mr. P.M.J.A. Muijters te Heerlen. Deze oplossing alsmede de zin van 20 letters is bindend.

Als U de puzzel hebt opgelost, moet U de letters die voorkomen in de vakjes met de cijfers 1 t/m 5 achter elkaar zetten. U leest dan een woord dat tevens de uiteindelijke oplossing van onze puzzel is. U moet dit woord niet alleen opsturen, maar ook goed bewaren (samen met het nummer van de puzzel) want U hebt het nog nodig aan het einde van onze uit 20 delen bestaande puzzelronde.

Voor het kansspel van deze puzzelactie heeft de staatssecretaris van Justitie op 5 oktober 1988 aan het bestuur van de vereniging De Zonnebloem, afdeling Limburg, vergunning verleend onder nummer L O. 880 160 193

Prijswinnaars puzzel nummer 2

Oplossing: OKSEL

1e prijs
S.W. Middelkamp-Bakker
Schuttekampweg 15
6443 VK BRUNSSUM

2e prijs
M. Spierts
Lippestraat 7
6367 DJ VOERENDAAL

3e prijs
A. Schiffelers-Senden
Blauwsteenstraat 24
6372 VB LANDGRAAF

4e prijs
R.A.H.G. Verhoeve
Bergerweg 83
SITTARD

INLICHTINGEN

Voor eventuele inlichtingen over deze puzzel kan men telefonisch terecht onder nummer 045-739885, uitsluitend tijdens kantooruren: maandag t/m vrijdag van 8.30 tot 17.00 uur.

PRIJZENPOT

1e prijs *f* 1000,–

2e prijs *f* 500,–

3e prijs *f* 250,–

4e prijs *f* 100,–

'Een beter kerstgeschenk kunnen ze je niet brengen'

Je zult twee dagen voor de Kerst maar verrast worden met een briefje van duizend gulden! Dat is wel even boffen. S.W. Middelkamp was dan ook stom verbaasd toen opeens een delegatie van het Limburgs Dagblad voor zijn neus stond aan de Schuttekampweg nummer 15 in Brunssum.

Brutus de hond heette ons welkom met luid geblaf. Maar gelukkig; blaffende honden bijten niet.

Middelkamp, de gelukkige winnaar van de puzzelaktie: „Ik los de puzzels al jaren op. Iedere zaterdagmorgen na het lezen van de krant is mijn volgende bezigheid het oplossen van de puzzel. Ik vind ze overigens niet zo moeilijk. Mijn vrouw zendt de puzzels in. Jammer dat ze op dit moment niet thuis is, ze is onze dochter met de voorbereidingen voor de kerst aan het helpen. Maar U kunt haar wel even bellen."

De reactie van mevrouw Middelkamp: „O, nu hebben we na al die jaren puzzelen eindelijk iets gewonnen!" Op de vraag hoe ze de duizend gulden gaat besteden antwoordt ze: „We kunnen het geld goed gebruiken, want we zijn van plan het komende jaar naar de broer van mijn man te gaan in Canada."

Middelkamp werd gekozen uit duizenden puzzelaars van het Limburgs Dagblad. Vreugde alom ten huize van de familie Middelkamp.

● *Karel van Knippenberg, hoofd Public Relations en Promotie van het Limburgs Dagblad overhandigt S. Middelkamp de duizend gulden. Brutus de hond kijkt goedkeurend toe.*

Foto: DRIES LINSSEN

Heute, 24. 12. 88, haben unsere Mitarbeiter frei.
Deshalb bleibt unser Wohnkaufhaus am 24. 12. 88 geschlossen.

Die Sensation

Einzelne Angebote bis 59% reduziert

Aus der größten Küchenschau im Raum Aachen

Küchenblock, Front Kunststoff, beige, ca. 280 cm breit, mit E-Geräten jetzt DM *2500:-*

Eckküche, Front Kirschbaum-Nachbildung, ca. 275 x 260 cm, mit E-Geräten jetzt DM *10 000:-*

Landhaus-Eckküche, ca. 230 x 240 cm, mit E-Geräten jetzt DM *8500:-*

Eckküche, ca. 220 x 240 cm, Front Kunststoff, beige/Absetzung Esche natur, mit E-Geräten jetzt DM *4000:-*

Aus der größten Speisezimmerschau im Raum Aachen

Eckvitrine, Front Eiche massiv, Oberteil mit Kathedralverglasung jetzt DM *1000:-*

Vitrine Eiche rustikal, Breite 100 cm, Höhe 197 cm, Unterteil mit 2 Schubladen DM *600:-*

Tischgruppe Eiche tabak, Tisch ca. 110 cm, ausziehbar auf 160 cm, mit bequemen gepolsterten Stuhlsesseln DM *1500:-*

Sideboard, ca. 155 x 90 cm, Front: 3türig/3 Schubladen mit Intarsienarbeit DM *750:-*

Vitrine Mahagoni, Unterteil ca. 200 cm breit, 3türig, 4 Schubladen jetzt DM *2000:-*

Tischgruppe, engl. Stil in Eibe, Tisch mit 5 Stühlen jetzt DM *3000:-*

RESTAURANT Eifelstube

Lassen Sie sich verwöhnen

2,50

6,90

Bistro

Kinder sind willkommen!

Kinderparadies und Kinderkino unter fachkundiger Aufsicht unserer Kindergärtnerin.

Aus der größten Stoff- und Leder-Polsterschau im Raum Aachen

Stoff-Elementgruppe mit ausgebauter Ecke, rechts und links angebaute 2- bis 3-Sitzer mit Kissen und Sessel jetzt DM *3000:-*

Leder-Polstergarnitur, softige Form, 3-Sitzer, 2-Sitzer und Sessel mit echtem Rücken, Federkern jetzt DM *2000:-*

Leder-Schlafsofa, mit Lattenrost, ausziehbar, Liegefläche ca. 120 x 190 cm jetzt DM *1500:-*

Individuelle Leder-Anbau-Polstergarnitur mit abgerundeter Abschlußecke und ausgebautem Ecksitz, 7teilig jetzt DM *4300:-*

Aus der größten Stilmöbelschau im Raum Aachen

Wohnschrank, Front Eiche massiv, ca. 340 cm breit, mit eingeb. Barfach, inkl. Beleuchtung jetzt DM *4000:-*

Kamin-Gestell-Garnitur, Eiche massiv, 2-Sitzer, Schaukelsessel, Sessel und Hocker jetzt DM *4500:-*

passend dazu **Säulentisch,** massiv Eiche, mit Schublade, ca. 118 x 70 cm jetzt DM *1000:-*

Wohnschrank in engl. Stil aus feinstem Eibenholz, ca. 290 cm breit/210 cm hoch jetzt DM *5000:-*

Modernes Wohnen

Individuelle Hi-Fi-Kombination, Eiche tabak, mit vielen Einbaumöglichkeiten jetzt DM *1500:-*

Kompakt-Schrank, massive Holzfront Fichte antik, vorgebaute Erkervitrine mit Beleuchtung, ca. 330 cm breit jetzt DM *1500:-*

Sammlerschrank Anbauwand, Kirschbaum, mit eingebautem Spot, Barfach und Beleuchtung, ca. 325 cm breit jetzt DM *5000:-*

Stapelwand, platingrau, beleuchtete Sammlervitrine, ca. 300 cm breit jetzt DM *1500:-*

Vitrinenanbauschrank, Eiche rehbraun gebeizt, 2 Sammlerschränke inkl. Beleuchtung, Mittelteil jetzt DM *1000:-*

Anbauwand Nußbaum, mit Barfach und TV-Fach mit spez. Rollentüren, indirekte Beleuchtung in der Vitrine und beim Bücherboard, 370 cm breit jetzt DM *4000:-*

Anbauwand in Eiche natur, ca. 330 cm breit jetzt DM *2000:-*

Aus dem großen Mitnahmemarkt für junges Wohnen

Eßzimmertisch, massiv Rattan natur, 120 cm, mit Kristallglasplatte, 4 Sessel mit losen Sitzkissen jetzt DM *1500:-*

Eckgarnitur, massives Ast-Kiefernholz, 3-Sitzer, 2-Sitzer und Sessel DM *4000:-*

dazu passender **Couchtisch,** Kiefer natur, ca. 143 x 84 cm jetzt DM *500:-*

Anbauwand, Korpus Esche schwarz, Front Kirschbaum, beleuchtetes Barfach jetzt DM *1000:-*

Anbauwand, Esche natur, beleuchteter Sammlerschrank, spez. Schiebetüreneinbau für TV und Phono/Video, ca. 280 cm breit jetzt DM *2250:-*

Anbauwand, lackweiß, ca. 300 cm breit jetzt DM *1500:-*

Aus der großen Schlafzimmerschau und Bettwarenabteilung

Schiebetürenschrank, weiß, Landhausstil-Türen, 3türig, ca. 300 cm breit/220 cm hoch jetzt DM *800:-*

Drehtürenschrank, Korpus weiß, Front stoffbezogen, 2 Spiegel- und 4 Stofftüren, Innenverarbeitung mit engl. Zügen, ca. 275 cm breit/222 cm hoch jetzt DM *3000:-*

Schwebetürenschrank mit Gesims, Eiche weiß, 3türig/2geteilte Türen, 1/2 mit Spiegel, Spiegel mit Facettschliff, ca. 300 cm breit/225 cm hoch jetzt DM *2500:-*

Schlafzimmer, schwarz, bestehend aus 6türigem Kleiderschrank, ca. 310 cm breit/220 cm hoch, 2 Mitteltüren mit Spiegeln und Facettschliff, Bett ca. 200 x 200 cm jetzt DM *3500:-*

Überbauschlafzimmer, Eiche natur, Drehtürenschrank, ca. 300 cm breit/230 cm hoch, 2 Spiegelmitteltüren mit Facettschliff, Doppelbett, paneelartiger Eckumbau, ca. 450 cm x 270 cm, mit Kommode, Dreheckschrank, Herrenkommode, Bücherregale jetzt DM *7500:-*

Schlafzimmer, Birke cognacfarben, 6türiger Schrank, ca. 300 x 230 cm, Doppelbett mit beleuchteter Buchablage und Kommodenüberbau, ca. 200 x 20 cm DM *3000:-*

Polsterbett mit Tagesdecke, ca. 180 cm/200 cm, mit geschwungenem Kopfteil und Zierkissen, jetzt DM *1000:-*

Jet-Bett, Kunstleder, schwarz, Einsteckdecke mit Zierkissen, ca. 180 cm/200 cm, indirekte Beleuchtung, Radiowecker, verspiegeltes Kopfteil, Komfortmatratzen jetzt DM *2500:-*

Hochwertiges Schlafzimmer, Kirschbaum, 6türiger Kleiderschrank mit Spiegel, Doppelbett mit Bettüberbau und Konsolen, inkl. Kommoden jetzt DM *3500:-*

Alles Abholpreise

Zwischenverkauf vorbehalten!

~~Alter Preis~~ **Neuer Preis**

Vergleichen Sie: Alter Preis – neuer Preis.

Auf unseren Preisschildern zeigen wir Ihnen, wieviel Sie sparen.

Das größte Wohnkaufhaus im Raum Aachen

wohnwelt pallen

Würselen-Broichweiden Tel. (0 24 05) 80 20

Geschäftszeiten: 9.00–18.30 Uhr, Samstag 9.00–14.00 Uhr, Langer Samstag 9.00–18.00 Uhr

BRUNSSUM: aantrekkelijk gelegen (plan Op de Vos), ruim halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v.-installatie, garage en grote zonnige tuin. Ind. o.a. ruime woonkamer, betegelde eetkeuken, vier slaapkamers, grote betegelde badkamer met ligbad, 2e toilet en vaste wastafel, zolder via vaste trap bereikbaar. Aanvaarding januari 1989. Vraagprijs ƒ 149.000,- k.k.

HEERLEN-Bekkerveld: ruime woning met c.v.-gas, garage met extra bergruimte en tuin. Ook geschikt als kantoor- praktijkruimte met wonen. Ind. o.a. twee kelders, woonkamer, tuinkamer, eetkeuken, 4 slaapkamers, badkamer en zolder. Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

HEERLEN-Centrum (Pancratiuskerk) - Te huur: in aanbouw. **Type A:** (nog 3 appartementen): Woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, twee balkons, berging. Bruto opp. ca. 95 m². Huurprijs ƒ 910,- per maand inclusief servicekosten. **Type B:** (nog twee appartementen): Grote woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer, patio. Lift. Bruto opp. ca. 115 m². Huurprijs ƒ 1375,- per maand inclusief servicekosten.

HEERLEN - hartje stad (hoek Dautzenbergstraat-Oranje Nassaustraat):

Fraai appartementencomplex met winkel kantoorruimte en 18 wooneenheden. Eigen overdekte parkeerplaats met berging in het souterrain. Van hieruit bereikt men met de lift de woonverdiepingen. Ind. o.a. woonkamer, keuken, twee slaapkamers, badkamer en gas-c.v. Koopprijzen variëren van ƒ 169.000,- v.o.n. tot ƒ 178.000,- v.o.n.

HEERLEN: geschakeld woonhuis met gas-c.v., carport (mogelijkheid voor garage), berging en tuin, goed onderhouden, muren en dak zijn geïsoleerd, gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a. woonkamer met plavuizenvloer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, zolder, overdraagbare rijksbijdrage. Vraagprijs ƒ 129.000,- k.k.

HEERLEN - Heerlerheide: Beleggingspand: Drie oudere panden. Totale huuropbrengst ca. ƒ 12.500,- per jaar. Prijs n.o.t.k.

HEERLEN-Nabij centrum: ruime hoekwoning met c.v.-gas, garage en tuin. Zeer goed onderhouden. Ind. o.a. 3 kelders, ruime woonkamer (ca. 47 m²) met parketvloer en open haard. Eetkeuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur. 1e verd. 3 slaapkamers, badkamer, toilet. 2e verd. Twee zolderkamers met grote zolderruimte. Vraagprijs ƒ 159.000,- k.k.

HEERLEN - Schimmelpenninckstraat 12 premie-A-woningen:

door aannemer Peters uit Brunssum worden ruime halfvrijstaande woningen gerealiseerd met gas-c.v., berging (mogelijk uit te bouwen tot garage) en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer en zolder.
De premie-A-regeling 1988 is op deze woningen van toepassing. Netto maandlast ca. 595,-

HOENSBROEK: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Rustige en goede woonstand. Goed onderhouden, achterom bereikbaar. Ind. o.a. kelder, royale hal, woonkamer - serre, keuken, vier slaapkamers, badkamer, zolder. Prijs ƒ 119.000,- k.k.

HOENSBROEK: in centrum gelegen appartement op de 3e etage. Ind. o.a. berging, woonkamer, keuken, douche, twee slaapkamers. Gedeeltelijk dubbele beglazing en kunststof kozijnen. Aanvaarding direct. Vraagprijs ƒ 57.000,- k.k.

HOENSBROEK: goed gelegen woonhuis met inpandige garage, gas-c.v. en tuin. Ind. o.a. T-vormige woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 119.000,- k.k.

HOENSBROEK: goed onderhouden hoekwoonhuis met c.v.-gas, berging, aan plantsoen gelegen. Ind. o.a. provisiekelder, ruime woonkamer, betegelde keuken met aanbouwkeuken en diverse ingebouwde apparatuur, 3 slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, toilet en vaste wastafel. 2e verd. bereikbaar via vaste trap. 4e kamer. Aanvaarding n.o.t.k. Vraagprijs ƒ 115.000,- k.k.

KERKRADE: op eerste stand gelegen halfvrijstaand woonhuis met c.v.-gas en tuin. Ind. o.a. kelder, woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer, vaste trap naar zolder, beplankte en beschoten zolderruimte met mogelijkheid voor vierde slaapkamer. De tuin is via de zijkant bereikbaar. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 205.000,- k.k.

KERKRADE-West: woonhuis met gas-c.v., berging en tuin. Goed onderhouden. Rolluiken. Ind. o.a. kelder, woonkamer, serre, keuken, badkamer, 2 grote slaapkamers, vaste trap naar zolder, 2 slaapkamers en zolderruimte. Prijs ƒ 89.000,- k.k.

KERKRADE: een geschakeld woonhuis - landhuistype, met gas-c.v., garage en tuin. Ind. o.a. L-vormige woonkamer met open haard en parketvloer, eiken keuken met diverse apparatuur, kelder, 3 slaapkamers, badkamer met ligbad, douche en 2e toilet, geïsoleerde zolder (via vlizotrap). Kwalitatief is deze woning zeer goed uitgevoerd en onderhouden. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 259.000,- k.k.

KERKRADE-Centrum: woonhuis met c.v.-gas, berging en tuin. Ind. o.a.: twee kelders, woonkamer, keuken, badkamer, vier slaapkamers, zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 96.000,- k.k.

KERKRADE: tussengelegen woonhuis met grote tuin. Ind. o.a. keuken met tuincontact, douche, toilet, berging, woonkamer, twee slaapkamers, mogelijkheid voor een zolder. Redelijk onderhouden, rondom voorzien van rolluiken. Aanvaarding in overleg. Vraagprijs ƒ 85.000,- k.k.

NIEUWENHAGEN: perceel bouwgrond hoek Hereweg-Gatestraat. Oppervlakte ca. 670 m². Alleen geschikt voor vrijstaand woonhuis. Vraagprijs ƒ 55.000,- k.k.

SCHAESBERG: woonhuis met c.v.-gas, garage en tuin. Bouwjaar 1976. Muren en dak zijn geïsoleerd. Ind. o.a. woonkamer, keuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur. Vier royale slaapkamers, badkamer, zolder (vaste trap). Vraagprijs ƒ 134.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaande bungalow met c.v.-gas, ruim inpandige garage (twee auto's), grote tuin (1440 m²) met groot zonneterras. Blijvend rustig gelegen. Ind. o.a.: royale hal (ca. 20 m²), ruime living met open verbinding naar de verwarmde serre (ca. 67 m²), open haard. Eetkeuken, bijkeuken, kantoor-werkruimte. Ouderslaapkamer met badkamer, drie slaapkamers, saunaruimte met douche e.d., hobbyruimte. Dubbele beglazing. Prijs ƒ 455.000,- k.k.

SCHAESBERG: rustig aan plantsoen gelegen goed onderhouden tussenwoonhuis met c.v.-gas en berging. Ind. o.a.: gang, betegeld toilet, ruime woonkamer, keuken met kunststof aanrecht. 3 slaapkamers, badkamer met douche, vaste wastafel en aansluiting toilet, zolder. Vraagprijs ƒ 109.000,- k.k. Subsidie eventueel ter overname.

SCHAESBERG-Centrum: vrijstaand woonhuis met mooie grote tuin (totaal perceel ca. 1000 m²). Garage, tuinberging, c.v.-gas. Bouwjaar 1976. Goed onderhouden. Rolluiken. Ook zeer geschikt voor praktijkruimte, kantoor e.d. Aparte ingang naar souterrain. Ind. o.a. geheel onderkelderd, royale hal, L-vormige woonkamer (ca. 55 m²) met open haard. Keuken met apparatuur, zes slaapkamers, twee badkamers, doucheruimte, zolder. Vraagprijs ƒ 295.000,- k.k.

SCHAESBERG: vrijstaand landhuistype met bedrijfskantoorruimte (ca. 100 m²) en tuin, gelegen op het industrie-handelsterrein Strijthagen. Muren en dak zijn geïsoleerd. Rolluiken. Uitstekend onderhouden. Ind. o.a.: royale hal, L-vormige woonkamer (ca. 56 m²) met parketvloer, eetkeuken met een goed uitgevoerde keukeninstallatie met apparatuur, bijkeuken, drie ruime slaapkamers, goed uitgevoerde badkamer met o.a. ligbad en douche, zolder. Vraagprijs ƒ 350.000,- k.k.

SCHAESBERG: aan plantsoen gelegen, goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met gas-c.v., garage, aanbouw en achtertuin. Ind.: kelder, gang, ruime woonkamer, bijkeuken, woon- eetkeuken met aanbouwkeuken, vier slaapkamers, douche en bergzolder. Aanvaarding: direct. Vraagprijs: ƒ 129.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: rustig gelegen woonhuis met c.v.-gas m. grote garage (2 auto's) en tuin. Muren en dak zijn geïsoleerd, gedeeltelijk dubbele beglazing. Bouwjaar 1983. Ind. o.a.: woonkamer, keuken, drie slaapkamers, badkamer. Vraagprijs ƒ 115.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: ruim woonhuis met c.v.-olie, grote garage en tuin. Gedeeltelijk dubbele beglazing. Ind. o.a. 2 kelders, woonkamer-ensuite, keuken, bijkeuken, doucheruimte, 4 grote slaapkamers, vaste trap naar zolder, 2 zolderkamers, grote zolderruimte. Koopprijs ƒ 127.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS: goed onderhouden drive-in-woning met gas-c.v., garage en direct tuincontact. Ind. ruime garage, berging, L-vormige woonkamer met tegelvloer, keuken met moderne installatie en apparatuur, drie slaapkamers, betegelde badkamer met ligbad, toilet en vaste wastafel. Aanvaarding n.o.t.k. Koopprijs: ƒ 102.500,- k.k.

UBACH OVER WORMS: goed verbouwd halfvrijstaand woonhuis met aanbouw, grote garage, berging en achtertuin. Ind. o.a.: gang, L-vormige woonkamer met parketvloer, keuken met aanbouwkeuken met diverse apparatuur, betegeld toilet, betegelde douche, drie slaapkamers. Aanvaarding: n.o.t.k. Vraagprijs: ƒ 105.000,- k.k.

Winkel-kantoorruimten

HOENSBROEK: winkel kantoorpand met 2 bovenwoningen. Bovenwoningen zijn verhuurd. Huuropbrengst ca. ƒ 10.500,- per jaar. Winkel kantoorruimte ca. 120 m². Archiefruimte. Prijs: t.e.a.b.

KERKRADE-Centrum - Te huur: winkelruimte met bovenwoning. Achterom bereikbaar, parkeren op eigen terrein. Winkel: ind. o.a.: winkel, keuken, magazijnruimte (totaal ca. 66 m²). Bovenwoning: woonkamer, keuken, slaapkamer, badkamer, zolder. Huurprijs ƒ 1650,- per maand (incl. prec rechten).

KERKRADE - Chevremont: winkelpand met drie zelfstandige wooneenheden. Vraagprijs: ƒ 128.000,- k.k.

FRITURE annex restaurant in Heerlen, z. woning. Goed gel. en degelijk ingericht bedrijf met goede omzet. Huur ƒ 1500,- per mnd. Kooppr. inv. ƒ 69.500,-. Horecabureau Limburg, Frits van Dijck (beed. taxateur horeca). 043-630127.

STUDENTENKAMERS te h. centrum Heerlen, Kruisstr. 22, tel. 045-244544.

CAFE met grote woning en tuin omg. Heerlen, gezellig ingericht, goedlopend dorpscafé. Huur ƒ 500,- per mnd. Kooppr. inv. slechts ƒ 27.500,-. Horecabureau Limburg, Frits van Dijck (beëd. taxateur horeca). 043-630127.

AUTO TRUCKVERHUUR Bastiaans InterRent. Ruime keuze in pers.-auto's, 9-pers. busjes, campers, bestel- en vrachtwagens; ook met hydr. laadlift. Heerlen, Spoorsingel 50, t.o busstation. Tel. 045-724141.

LOODS 50 m² en 100m² te Schaesberg. Te bevr. na 16 uur 045-311288.

Te h. een BEDRIJFSHAL 1320 m2, gel. aan de Kissel te Heerlen, totaal geïsoleerd, voldoende park.gelegenh., 5 jr. oud. Inl. Biallass b.v. Tel. 045-412189 b.g.g. 045-310557.

Gemeub. ZIT SLPK. c.v., douche, keuk. Pannesheiderstr. 1 of 19 K'rade.

Te h. CAFE BISTRO ter overn. aangeb. zeer mooi inger., achter m. kleine dancing, zeer sfeervol. Omg. Heerlen. Tel. 09-49-2405-72747.

Te huur gevraagd

Te huur gevraagd: ruim VRIJSTAAND PAND, grote woonkamer en grote eetkamer, grote keuken, 4 ruime slaapkamers, garage voor 2 auto's, complete badkamer. Lokatie: „driehoek" Sittard, Maastricht, Kerkrade. Voor offertes en of meer informatie gelieve contact op te nemen met: USMC the Netherlands t.a.v. Housing Office, Borgerweg 10, 6365 CW Schinnen. Tel. 04493-7416 7345.

Te h. gevr. LOODS. ± 150 m2, max. prijs max. ƒ 650,- excl. Br.o.nr. HK 616 Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Van 16 t.m 20 jan. heb ik een terugkomweek op mijn opleiding. Wie in Heerlen wil mij ONDERDAK bieden. Rob. postbus 1699, 5200 BS 's-Hertogenbosch.

HUURWONING ± 90 m2 tot ƒ 750,-, omg. Heerlen, tel. 04492-5453 van 13 u. tot 18 u.

HUURWONING ± 90 m2 + opslagruimte loods ±200 m2 tot ƒ 1500,-, omg. Heerlen. Tel. 04492-5453 van 13 u. tot 18 u.

OPSLAGRUIMTE loods ± 200 m2 tot ƒ 1000,-, omg. Geleen, tel. 04492-5453, van 13 u. tot 18 u.

WONING, 2 pers., max. ƒ 500,-, omg. Heerlen, tel. 045-717552.

Met spoed te h. gevr. APPARTEMENT voor nette jonge werkende vrouw in Sittard, huur tot ƒ 600,- p. mnd., excl. Inl. Stationtr. 29A Sittard.

Dieren

Te k. prachtige BOBTAILPUPS m. stamb., ouders HD-vrij, tevens is ons 1e nest ned. schapendoesjes geboren. Inl. P. Janssen (kennel Ruchieng) 04747-2910.

CHOW-CHOW pups met stamb., rood en zwart. Kennel Buchieng, tel. 04747-2910.

Te koop aangeb. zeer mooie POINTERPUPS, ingeënt, ontwormd en met stamboom. De pointer is een middelgrote, kortharige hond die zeer lief en aanhankelijk is, vooral met kinderen. Inl.: Hubert J.G. Hoenen, Stationsstraat 32, Hoensbroek, 045-214998.

Maandag 9 januari as. v.a. 20 uur starten weer de elementaire GEHOORZAAMHEIDSCURSUSSEN 1 en 2 voor alle honden in de manege te Voerendaal. Inl. G. Roeleven en M. Kleinjens 045-229030 of 242961.

Te k. nest wolfsgrauwe Duitse HERDERS m. stamb., geënt + ontw. P. v.d. Ven, Industrieterr. De Koumen 124, Hoensbroek. 045-212521.

Cursussen met hond. Gehoorzaamheid show behendigheid. Ma-woe-do-avond. Inf. inschrijving 4 jan. 20.00 uur, Limbricht, manege De Klipper. Inf. kynologen club Geleen, 04750-16637 en 04406-41886.

TECKELS, yorkshires en foxterriers, boemerhondjes en bouviers, alle pups. Walem 11a, Schin op Geul, 04459-1237.

Jonge Golden-Retieverpups m. stamb. Ouders HD-vrij. Tel. 04110-1376.

BOBTAIL pups met stamboom ingeënt en ontwormd, tel. 04920-40319.

PAPEGAAIEN uit kweek, jonge grijze roodstaart, 7 weken inruil mogel. Tel. 04490-49517.

Te k. mooie gelewiekte VIJVEREENDJES, mandarijnwoerdjes, in pracht ƒ 30,- p. stuk, carolinaeendjes ƒ 55,- p. paar. 04499-1499.

Te k. zwarte en bruine DWERGPOEDELS m. stamb., ingeënt en ontwormd. Tel. 04750-16590.

Te koop blonde en gestroomde BOUVIERPUPS met stamboom. ƒ 400,-. Tel. 04929-63176.

Te k. 2 BOUVIERPUPS, zwart, ouders gerontgend op HD. Tev. teef, 4 jr. en reu 1 jr. Tel. 045-244867, b.g.g. 258825.

T.k. 6 witte PAUWSTAARTEN, samen ƒ 20,-. Tel. 045-720350.

Te koop BOUVIERPUPS zout-peperkleur. Prijs ƒ 350,-, tel. 045-221986.

BOBTAILPUPS m. stamb. ingeënt en ontwormd en garantie, tel. 04923-62960.

Te k. jonge gras- en VALKPARKIETEN, dwergpapegaaitjes, hamsters, konijntjes en kanaries, Japanse nachtegalen ƒ 19,95 p.st. (man). Voor een ruime sortering kooien en standaards, dan naar v.d. Veer, Rumpenerstr. 70, Brunssum.

RASHONDJES. Puppies van Duitse Staanders, Collies (Lassies), Rottweilers, Ierse Setters, Dobermans, Stabey Hounds, Cocker Spaniels, Keeshondjes, Maltezer leeuwtjes, Poedels, Jack Russelterriers, Pinchertjes, Yorkshire Terriers en vele soorten grote en kleine bastaardhondjes. Gedipl. kennel, ook alle hondenartikelen. Lochterweg 8, Budel-Schoot (achter Weert). Tel. 04958-1851, dagelijks geopend. Beide kerstdagen gesloten.

BOBTAILPUPS met dierenpaspoort en gezondheidsgarantie. Tel. 04135-1931.

T.k. NEWFOUNDLANDERPUPS, zwart en bruin, m. stamb. en HD-garantie. Melickerweg 4, Herkenbosch. Tel. 04752 1115.

Te k. jonge BOUVIERS. Tel. 045-229236.

Briard PUPS uitm. afst. V+M thuis stamb. St. Hub gecoup. getat. 0932-11658302 na 18 uur.

Te koop VLINDERKEESJES en boomers. Tel. 045-214859.

Verloren in Brunssum HERENPOLSHORLOGE (aandenken). Beloning bij terugbezorging. Tel. 045-251911.

Koopje! Dwerg- en TOY-POEDELTJES. Iets aparts. Kerkstr. 33 Ubach o. Worms.

Te k. DOBERMANN + st.boom, zeer lief v. kind., 6 mnd. Moltweg 26, Schaesberg.

Vandaag grote vogelmarkt
in Makado-Beek (toegang gratis)

Te huur aangeboden

Jurgen AUTOVERHUUR, Langheckweg 36-40, tel. 045-463333.

Te huur 2-KAMERWONING met keuken + badkamer, eigen ingang, veel privacy, omgev. Heerlen-Hoensbroek. Tel. 045-241588.

Te h. gemeub. KAMER, Kruisstr. 75, Heerlen, tel. 045-714330.

Te huur of te koop geh. gerenov. TUSSENW. te Lindenheuvel: kelder, woonk. m. open keuken, badk. m. ligb., toilet, berging, 2 of 3 slpk., v.- en a.-tuin, bereikb. m. auto. Tel. 04490-48670. Na 18.00 uur.

Gem. KAMER te huur aangeb. voor net persoon te Heerlerheide. Tel. 045-221832.

Te h. WINKELRUIMTE in de Uilegats 4 tussen Lundia en Kurnig. Inl. Tel. 716073.

Te h. aangeb. CAFE met bovenwoning te Kerkrade. Overname inventaris. Voor inl. tel. 045-326391.

Centrum Heerlen, gestoff. en halfgemeub. STUDENTENKAMER. C.v., gem. keuken, bad. ƒ 275,- incl. Tel. 045-713013.

EETCAFE in C-stad in Zd.-Limburg z. woning. Goedlopende zaak met mooie, compl. inventaris. Unieke inrichting. Huur ƒ 1500,- p. mnd. Kooppr. bedrijf ƒ 125.000,-. Horecabureau Limburg, Frits van Dijck (beed. taxateur horeca). 043-630127.

FRITURE-CAFETARIA in Kerkrade-W. z. woning. Goedlopend bedrijf, huur ƒ 800,- p. mnd. Kooppr. inv. ƒ 57.500,-. Horecabureau Limburg, Frits van Dijck (beed. taxateur horeca). Tel. 043-630127.

Huwelijk/kennismaking

HOMO/LESBIES en op zoek naar een relatie? Stichting Alternatieve Relatievorming, Lange Geer 44, Delft, tel. 015-136631. Erkend door Raad van Toezicht.

Zoek(t) u/jij een VRIEND(IN)? Word(t) lid van de Christelijke Korrespondentie Klub. Voor informatie: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Zoekt u 'n reisgenoot, partner of (pen)vriend(in)? Gratis folder: INTERCOMPAS Postbus 15, Eindhoven. Kontaktblad kost ƒ 7,-.

ALLEENSTAANDEN: Werkgroep 't Guliks Hoes, hoek Agricolastraat-Ophoven 1 Sittard, organiseert maandag 2e kerstdag een dans- en contactavond. Bewijs verplicht. Inl. 04490-47962 of 42064.

2e Kerstdag bal voor ALLEENSTAANDEN met een lekker hapje. Café Metropole aan de Rijksweg te Beek. Tot ziens.

COMMERCIEEL VASTGOED

TE KOOP/TE HUUR

BAEXEM, Rijksweg 5 S
Aan drukke verbindingsweg gelegen bedrijfscomplex bestaande uit 650 m² magazijn-opslagruimte, ruim woonhuis en omliggend terrein. Perceelsgrootte ± 7600 m². Frontbreedte 120 meter! Zeer geschikt voor ambachtelijk en verzorgend bedrijf. Volumineuze detailhandel toegestaan. Prijs ƒ 430.000,– k.k.

GELEEN, Zuidhof 26 ged. + 27. S
In uitstekend gesitueerd winkelcentrum Zuidhof is nog één winkelruimte ter grootte van ± 105 m² b.v.o. beschikbaar. Huurpr. ƒ 32.025,12 p.j. excl. B.T.W. Uitv. gegevens op aanvr.

GRUBBENVORST, winkelcentrum "De Zumpel". S
Centraal in Grubbenvorst a.d. Kloosterstraat bemiddelen wij bij de verhuur van winkelunits vanaf 50 m². In dit centrum is reeds een supermarkt ingevuld alsmede schoenen, herenmode- en een sportzaak. Uitv. gegevens m.b.t. huurprijzen, plattegr. e.d. op aanvr.

HEERLEN, Zeswegenlaan. S

Wijkwinkelcentrum "Zeswegen" biedt nog huurmogelijkheden voor bijv. drogist, kapsalon, dibevo, videotheek, bakker, slager. Beschikbare opp. v.a. 79 m². Uitv. inlichtingen over huurpr. etc. op aanvr.

HEERLEN, Oranje Nassaustraat 26 S
In centrum gelegen winkelpand, grootte ± 300 m² BVO. De frontbreedte bedraagt 12 meter. Het geheel is luxe afgewerkt met o.a. systeemplafond, aluminium pui, vloerbedekking, keuken en toilet. Huurprijs en uitvoerige gegevens op aanvraag.

MAASTRICHT, Villapark M
Op 1e stand gelegen gedeelte van kantoorpand, best. uit 225 m² kantoorruimte over 2 lagen verdeeld en 162 m² archiefruimte. Ruime parkeermog. aanwezig. Aanv.: i.o. Prijs n.o.t.k.

MAASTRICHT, Brusselsestraat M
Gunstig gelegen winkelruimte (± 60 m²). Opslag/garage ± 45 m². Aanv.: direct. Huurprijs: ƒ 1.000,– per maand incl. B.T.W.

MEERSSEN-Beatrixhaven M
Komt beschikbaar nabij vliegveld: grote opslaghal (ca. 5000 m²), geïsoleerd. Huurpijs op aanvraag.

MAASTRICHT, Wijck M
Goed gelegen, royaal winkel-/woonhuis met magazijn (168 m²), bereikbaar via achteringang. Aanv.: i.o. Huurpr. ƒ 3.000,– p.mnd.

MAASTRICHT M
Direct bij rondweg en Kennedybrug in moderne kantoorcomplexen gelegen, goed geoutilleerde kantoorruimten vanaf ca. 150 m². Goede parkeermogelijkheid aanwezig. Huurprijzen op aanvraag.

MAASTRICHT, Houtmaas M
Nabij centrum gelegen kantoorpand, verdeeld over 4 lagen (tot. ± 279 m²). Aanv.: i.o. Huurpr. ƒ 3.500,– p.mnd.

MAASTRICHT, Ant. Lipkensstraat M
Kantoorruimte (± 60 m²) te huur. Aanv.: i.o. Huurprijs ƒ 950,– per maand.

NUTH, Thermiekstraat 12 S
Op handelsterrein t.o. Makro en boven Kwantum gelegen showroom/verkoopruimte t.b.v. volumineuze detailhandel ter grootte van 4000 m² BVO (incl. lift). Het geheel is goed afgewerkt, is uitstekend geschikt voor meubelbranche e.d. en heeft een royale parkeerfaciliteit. Uitv. gegevens en huurprijs op aanvraag.

ROERMOND, Schepen van de Portenstraat 20a S
Te huur in Maasniel, winkelruimte opp. 130 m² v.v. goede bevoorradings- en parkeermogelijkheden. Huurprijs op aanvraag. Aanvaarding spoedig.

SITTARD, Centrum Molenbeekstraat S
In hartje centrum gelegen winkelpand met een front van 8,50 meter en totale oppervlakte van 95 m² BVO, inclusief magazijn souterrain. Uitvoerige gegevens en huurprijs op aanvraag.

SITTARD, Geerweg 2a S
Nabij station en P.T.T. expeditiegebouw gelegen bedrijfscomplex bestaande uit **bedrijfshal** 765 m² BVO v.v. 6 poorten, kantoor/magazijnruimte 250 m² BVO alsmede 4000 m² verhard en omheind terrein. Huurprijs op aanvraag. Deelhuur is bespreekbaar.

SITTARD, Industriestraat 35 S
Op handelsterrein gelegen **bedrijfsobject**, grootte ± 250 m², bestaande uit showroom, werk-/wasruimte en verhard terrein, alsmede vrijstaand **woonhuis** met o.a. kantoor, kelder, hal, woonkamer, luxe keuken, 3 slaapkamers en fraaie badkamer. Uitbreiding is mogelijk. Uitvoerige gegevens en koopprijs op aanvraag.

SITTARD CENTRUM, Paardestraat S
Ruim kantoorpand met archief/opslagruimte in souterrain en 375 m² kantoorruimte verdeeld over 2 verdiepingen. Uitv. gegevens inzake indeling, plattegr. e.d. op aanvraag. Prijs: ƒ 425.000,– k.k.

SITTARD, Nieuwstadterweg 19 S
Op industriepark "Noord" gelegen bedrijfsruimte, grootte ± 200 m² BVO bestaande uit showroom, magazijn, kantoor en garage alsmede vrijstaand woonhuis, erf en weiland. Koopprijs en verdere gegevens op aanvraag.

SUSTEREN, Kerkstraat 65 S
Bedrijfscomplex bestaande uit o.a. produktiehallen ± 1800 m² BVO, kantoorruimte 200 m² en naastgelegen terrein, totale perceelsoppervlakte 3300 m². Aanvaarding direkt. Prijs ƒ 665.000,– k.k. exclusief B.T.W.

S – Inlichtingen Kantoor Sittard
M – Inlichtingen Kantoor Maastricht

"Al onze relaties wensen wij bijzonder fijne kerstdagen, een prettige jaarwisseling en een goed 1989"

SCHAESBERG-LANDGRAAF, hoek Hoofdstraat/Past. Schattenstraat S

Gunstig gelegen KANTOORRUIMTE ter grootte van ruim 465 m² in totaliteit, of in units vanaf ± 125 m² te aanvaarden. V.v. lift en c.v. Huurpr. ƒ 145,–/m² p.j. excl. B.T.W.

NIEUWENHAGEN/LANDGRAAF, Sunplein 3 S
Aan marktplein gelegen winkelpand, totaal bebouwde oppervlakte ± 700 m², met aparte kantoor-/woonruimtemogelijkheden op verdieping. Indeling o.a. winkelruimte (frontbreedte 20 meter), magazijn met goede bevoorrading, kantine, toiletten en kantoor. Uitvoerige gegevens en koopprijs op aanvraag.

MAASTRICHT, Oranjeplein M
Op goede lokatie gelegen kantoorunit, best. uit 2 vertrekken (ca. 40 m²), entree.

MAASTRICHT, Wyck M
Nabij station gel. kantoorunit, best. uit 3 vertrekken, keuken, entree, toilet en archiefkelder. Aanv.: i.o. Huurprijs: ƒ 1.000,– per maand excl.

DRS. RUIJTERS
Drs. Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard · stationsplein 1 · tel 04490-23344
6221 ED maastricht · wycker brugstraat 62 · tel 043-218941
buiten kantooruren: 045-214250/04752-3143/04490-19882

COMMERCIEEL O.G.

HEERLEN, Centrum
Zakenpand geschikt voor kantoor en/of praktijk. Ind.: entree, receptie/2 kamers van elk ca. 14 m², 2 grote ruimten van ca. 110 m², tussenhal met toiletgroep.
Huurprijs ƒ 33.000,-- per jaar.

HEERLEN
Magazijnruimte ca. 850 m² te koop.
Koopprijs n.o.t.k.

HEERLEN
Gunstig gelegen winkelunit, ook geschikt voor showroom of kantoor. Diverse ruimten w.o. winkelruimte ca. 65 m², 2 kamers, kitchenette, toiletgroep, magazijn, berging, totaal ca. 150 m².
Koopprijs ƒ 275.000,-- k.k.

HEERLEN
Nabij centrum. Winkelwoonhuis. Globale ind.: winkel/showroom 42 m², keuken 4.00 × 3.50 m, werkruimten resp. 3.90 × 3.50 m, 3.50 × 2.50 m, garage, 1e verd.: woonk., slaapk., luxe badk. 2e verd.: 2 kamers. Geschikt voor winkel en kantoor.
Huurprijs ƒ 1.500,-- per mnd. excl. B.T.W.

HEERLEN
Gunstig gel. winkelpand. Ind.: winkel 60 m², kantoor 9 m², toilet, keuken, kelder ca. 20 m².
Koopprijs ƒ 65.000,-- k.k.

HOENSBROEK
Ruim goed onderhouden winkel-woonhuis. Gunstig gel. in wijk-winkelcentrum te Heerlen/Hoensbroek. Aanvaarding binnen 2 maanden.
Prijs ƒ 180.000,-- k.k.

KERKRADE, Centrum
Op gunstige lokatie winkelwoonhuis met achtertuin en achteringang: winkelruimte ca. 130 m². Bovenwoning met 4 ruime kamers en keuken, ook geschikt voor kantoor en praktijk.
Koopprijs ƒ 172.500,-- k.k.

LANDGRAAF
Ubach over Worms. Aan verbindingsweg gel. vrijstaand woonhuis met ruim buitenterrein en 2 grote bedrijfsruimten. Glob. ind.: woonhuis: hal, L-vorm. woonk., keuken, bijkeuken, 2 slaapk., luxe uitgevoerd. Bedrijfshallen: 195 m² en 215 m² voor diverse doeleinden geschikt.
Koopprijs ƒ 235.000,-- k.k.

UBACH OVER WORMS
Winkelruimte van ca. 250 m². Koopprijs ƒ 75.000,-- excl. B.T.W. Aanvaarding direkt. Evt. ook te huur. Bestemming: bedrijfsdoeleinden, vestiging in vervoer, ambacht, nijverheid en/of handel evt. kantoor.

stienstra BEDRIJFSHUISVESTING
Kruisstraat 56, 6411 BW Heerlen Tel. 045-712255*

HEERLEN, TE HUUR

SHOWROOMS, KANTOREN, HALLEN

In het bedrijvencentrum De Koumen wordt op een terrein van **ca. 4 ha ± 20.000 m2** bedrijfsruimte gebouwd.
Oplevering eind 1988-medio 1989.
± 7000 m2 is reeds verhuurd.
Huurmogelijkheden vanaf **450 m2.**

Inlichtingen:

makelaardij ERNENS
Hoòlstraat 42, Voerendaal
Tel. 045-752142

Huwelijk/kennismaking

Jonge man met eigen onderneming met huis enz. zoekt slank MEISJE van 20 tot 30 jr. dat werkzaam is bij de ZOL-bedrijven. Br. o. nr. 619 HK Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

HOMO, liesbies, bi-seks op zoek naar een relatie. Buro Correct helpt diskreet. Gratis inschrijven. 045-451453.

Alleenstaande man 50 jaar, geboren en woonachtig in N-Brabant z.k.m. vlotte sportieve Limburgse VROUW zonder kinderen. Doel samen een(s) worden. Br.o.nr. HK 617 L.D. Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Partner CONSULT, relatiebemiddeling op niveau voor niveau. Vrijblijvende info/brochure mevr. Schiks, 045-740088, Pb. 443 Heerlen.

Bar dancing **DE FONTEIN**, Schandelerboord 7, Heerlen. Tel. 045-723100. Vrij entree.
1e en 2e kerstdag geopend vanaf 21.00 uur.
31 december grandioze silvesterparty vanaf 20.00 uur.
1 januari nieuwjaarsbal vanaf 20.00 uur.

Homo/lesbisch/bi en hetero
samen in een relatie. Bestaat dat? Ja!! Bij ons kunt u (ook de hetero-partner) praten met mensen in dezelfde situatie.
Orpheus
Landelijke ver. voor huwelijk & homo/bisexualiteit Postbus 14121, 3508 SE Utrecht. Bel 05770-1809 (centraal nr.) 040-453333 (Weert-Venlo) of 04490-74826.

Cafe-dancing WINDROSE Akerstr. Nrd. 150, Hoensbroek. 2e Kerstdag geopend. 31 dec. grandioze Silvesterparty. 1 jan. nieuwjaarsbal. Geopend v.a. 20.30 uur.

Poolse vrouw zoekt voor haar landgenoten (18 tot 62 jr.) serieuze MANNEN voor kennismaking huwelijk. Info en bemiddeling: postbus 106, 9400 AC Assen (Antw.-zegel bijsluiten s.v.p.).

Nette J.MAN, 25 jr. vaste baan, ondern., charm., eerl. open karakter zkt. 'n leuke spont. meid (19-25 jr) om samen mee door het leven te gaan. Ben je actief, vrolijk en trouw, twijfel niet en reageer. Br. m. foto o.e.r. ond. nr. HE 056 LD, Geerstr. 5, 6411 NM Heerlen.

Bl. charm. dame 50+ sportief, houdt van natuur, zkt. dito HEER tot 60 jr. Gr. boven 1.70. Br.o.nr. met foto ke 046 L.D. Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Wij zijn 2e kerstdage geopend v.a. 16.00 uur, v.a. 21.00 uur live-muziek met The Martelly's. Oud op Nieuw geopend. 2 jan. gesloten. Café OUD MERKELBEEK, Kerkstraat 12 Merkelbeek.

Mevr. R. (45 jr. Ind.-Ned.), die reageerde op mijn adv. in 't L.D. ond. nr. HO 645, gelieve u nader bekend te maken, onder zelfde nr.

Partners-Trust, HUWELIJKSRELATIEBURO info 045-461235.

Serieuze jongeman 24 jr. zoekt leuk MEISJE of jongevrouw tot 30jr., vast werk, in het bezit van auto. Br.ond.nr. KE 045, L.D., Markt 42, 6461 ED Kerkrade.

Alleenstaanden Ver. Rumpenerlinde Brunssum. Wij wensen alle ALLEENSTAANDEN prettige kerstdagen toe. Maandag 26 dec., 2e kerstdag, lekker ontspannen na de drukke dagen op onze sfeervolle ontmoetingsavond, va. 21.00 uur. Van harte welkom. Het Bestuur. Bewijs verplicht.

Voel jij je ook zo alleen ondanks zoveel mensen om je heen. En ben je net zo als ik 27 jr., man met flat en auto, niet uit op een avontuur, maar hou je wel van uiteten, uitgaan en de natuur. Ben jij die J.VROUW die ik kan vertrouwen, van kan houden en samen een leuke toekomst mee op kan bouwen. Schrijf me dan lfst. met 'n foto als 't kan. Br. o.nr. HO 653 aan Limb. Dagblad, Kouvenderstr. 215, 6431 HE Hoensbroek.

J.man, 26 jr., rustig van aard, i.b.v. goede vaste baan en auto, z.k.m. lief, besch. MEISJE 21-27 jr. voor ser. rel. Postbus 376, 6400 AJ Heerlen.

EENZAAM, doe er wat aan. Bel huw. rel.bemm.bur. Geluk 04498-54604.

Alleenstaanden: wij wensen jullie allemaal heel fijne en plezierige kerstdagen. Helaas zijn wij 1e en 2e kerstdag gesloten. Wij starten weer donderdag 29 december. Dit is de laatste avond dat u uw SILVESTERKAARTEN nog kunt kopen. Chalet Treebeek, Komeetstraat 25A, tel. 045-211375.

Ik zoek wat ik nooit vinden zal. En daarom vraga ik slecht vanjou een schaduw van mijn wederhelft. Een ZIELSVRIENDIN, mijn ideale vrouw. Niet onkn. j.man, 24 j. zou je graag ontmoeten om hetzelfde voor jou te kunnen betekenen. Br.o.nr. 615 HK Limburgs Dagblad, Postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Zoekt u een serieuze RELATIE, bel dan huw. en rel. bemidd. buro Levensgeluk, tel. 045-211948.

Man (30 jr.) zkt. VRIEND voor 'n hechte relatie. Br.o.no. MA 528 L.D., Stationsstr. 27, 6221 BN maastricht.

J.man, 40 jaar, 1.70 m, gescheiden, zoekt langs deze onsymphatieke weg serieuze kennismaking met VROUW, die belangstelling heeft voor wiskunde en moderne talen. Br.o.nr. 621 HK Limburgs Dagblad, postbus 3100, 6401 DP Heerlen.

Diversen

Voor het ZAGEN van eiken of dennen balken en alle voorkomend industriehout. Pakken brandhout ƒ 10,– per pak afgehaald. Houtindustrie Pelzer B.V., Rijksweg 36, 6286 AG Wittem. Tel. 04451-1218/04450-2168.

TV-REPARATIE zonder voorrijkosten. Z.-Limburg tv-service. Tel. 045-314122.

Voor alle koelkast- en diepvriesreparaties VROKO. Tel. 045-441566 of 461658.

SCHAESBERG
● Halfvrijst. woonh. m. magazijn en gar. Ind.: 4 keld., werkruimte, entree, 2 toil., kantoor, kamer, serre, keuk., kamer en-suite, douche, 3 slaapkamers, zold. Inh. ca. 788 m3. Ook als kantoor of winkel te gebr.
Vraagprijs ƒ 98.000,– k.k.

HEERLEN
● Mod. bungalow in Welten met gar. op zeer goede stand. Ind.: prov.keld., c.v.-keld., badk. m. douche, 2 keld., gr. woonkam. m. open haard, mod. luxe keuk., tuinberg., badkam. m. ligbad en 2e toilet, 3 slaapkam., dakisol., dubb. begl., zeer goed afgewerkt.
Prijs n.o.t.k.

HEERLEN
● Woonhuis op zeer goede stand. Ind.: keld., entree, gang, toil., bergkast, mod. keuk., gr. woonk. ca. 50 m2 met parket, 3 slaapk., badk. m. ligb., toil., vaste trap, zolderkam., zold., nieuwe c.v.-ketel, nieuwe gas- en waterleiding.
Prijs op aanvraag

HOENSBROEK
● Halfvrijst. woonh. met garage en tuin. Ind.: entree, toilet, L-vormige woonk. met open keuken, 3 slaapkam., badkam., hobbyruimte, TV-ruimte, c.v.-ruimte geïsoleerd.
Prijs: elk aannemelijk bod

LANDGRAAF
● Landel. gel. zr. ruime won. m. ca. 5000 m2 tuin en weiland, zeer gesch. voor het houden van dieren. Ind.: entree, hal, toil., gr. woonkeuk., bijkeuk., douche, L-vorm. woonk. m. open haard, div. ruimten voor gar., dieren, hooiopslag, werkplaats of atelier, badk., 5 slaapk., douche, toil., geh. gerenov.
Prijs op aanvraag.

TAXATIES
Onroerend goed t.b.v. aan- en verkoop; financiering; hypotheek; assurantiën; successie; rechtbank enz.
Indien nodig op korte termijn.

HEERLEN
● Halfvrijstaande villa op zr. goede stand nabij centrum. Indeling: 2 kelders, wijnkelder, entree, toilet, moderne keuken, tuinkamer, grote living, 4 slaapkamers, luxe badkamer, aparte douche, toilet, zolder, mansardekamer, groot zwembad met kleedruimte en 2 cabines, toilet, zeer goed onderhouden en veel luxe. Ook zeer gesch. als kantoor of praktijk.
Prijs op aanvraag

BEDRIJFSPANDEN

LANDGRAAF
● Winkel/woonhuis met ondergr. en tuin. Ind.: 2 keld., winkel, keuk., toil., 3 magazijnen, kantoor, badkam., 2 slaapkam., woonkam., zold. en mansardekam. Het pand is voor meerdere doeleinden gesch.
Vraagprijs ƒ 195.000,– k.k.

HEERLEN
● Dubbel winkel/woonhuis met ruime tuin. Ind. van beide panden: keld., winkelruimte, achterkam., keuk., toil., 4 slaapkam., zolder. Tot inh. 1000 m3.
Vraagprijs ƒ 92.000,– k.k.

HEERLEN
● Winkel/woonhuis met 2 garages. Ind.: keld., winkel/kantoorruimte op 75 m2 m. div. berg., achterkam., serre, aparte deur v. bovenwon. m. woonk., badkam. m. ligb., mod. keuk., 4 slaapk., zold.
Vraagprijs n.o.t.k.

Onroerend Goed Makelaardij **LEENAERS b.v.**
Pater Romboutslaan 2, 6419 BE Heerlen
Telefoon: 045-717237

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Borsboom en Moers, Streeperstr. 29, Schaesberg. 045-315921.

GEBIT gebroken? Klaar terwijl u wacht. Hoonhout. Akerstraat Nrd. 328, Hoensbroek. Tel. 045-228211.

Koelkast- en DIEPVRIESREPARATIE zonder voorrijkosten. Bel Geleen 04490-45230. 24-uur service.

PARAGNOST, medium helderziende voor deskundige hulp in elke probleemsituatie. Tel. 045-726301.

Voor uw administratie, jaarstukken en belastingzaken. Administratiekantoor Jansen- Doenrade, 04492-4539.

STOELMATTERIJ vernieuwd rieten, biezen en rotanstoelen m. gar. 045-418820.

GERARD HERMANS, voor toekomst, problemen, stoppen met roken. 073-139065.

RTV/muziek

PIANO'S en vleugels in alle prijsklassen. Stemm., rep., verh., transp. H.J. Schetters, Ford Willemweg 28, Maastricht. 043-217700.

PIANO'S te koop va. ƒ 1500,- tevens pianoverhuur v. 1-36 mnd voor ƒ 600,-. pianohandel Wieland, Rijksweg Noord 13, Geleen, tel. 04490-54140.

PIANOS te huur, spec. huursysteem voor beginners, van 1 tot 36 mnd., voor ƒ 600,–. Inl. 04490-45033.

electronisch orgel EMINENT 2000 Grand Theatre, nw.pr. ƒ 19.995,–, t.e.a.b. Tel. 045-222054.

Te k. z.g.a.n. SYNTHESIZER met Yamaha DX-21 met alle toebeh. pr. ƒ 1500,-, 045-451672.

PIANO-ACCORDEON 120 bas, 14 rig., 4-kor. Jan Campertstr. 24 Hrl.-Molenberg.

Gevonden/verloren

Verloren 17/12 in Heerlen of omgev. HERENARMBAND. Teg. belon. van ƒ 100,-. Tel.04406-16336 (herinneringsarmband).

Caravans/tenten/boten

JAARSTALLING (afgesloten), voor caravans, boten e.d., te Sittard. ƒ 150,– + btw. Tel. 04492-2601.

Overdekte CARAVANSTALLING v.a. ƒ 250,- per jaar. Bartels Caravaning, Hommerterweg 256, Amstenrade. Tel. 04492-1870.

BUITENSTALLING op verhard terrein, ƒ 150,- per jaar. Bartels Caravaning, 04492-1870.

kerstshow

Wij wensen iedereen Prettige Kerstdagen en een Voorspoedig 1989

Als voorproefje op onze opruiming in januari, nù een fantastische Schols-Kerstshow met talloze, zeer aantrekkelijke aanbiedingen. Klassieke, moderne en eiken bankstellen, fauteuils, bankjes, kasten, tafels, etc. Te veel om op te noemen. Kom genieten op 27, 28, 29, 30 en 31 december a.s.

schols wonen
Heerlen - Raadhuisplein. Telefoon 045-713463.
Kerkrade - Hoofdstraat 93-95. Telefoon 045-455146.

een droom wordt werkelijkheid

Bochum in de ban van gigantisch muziekspektakel op rolschaatsen

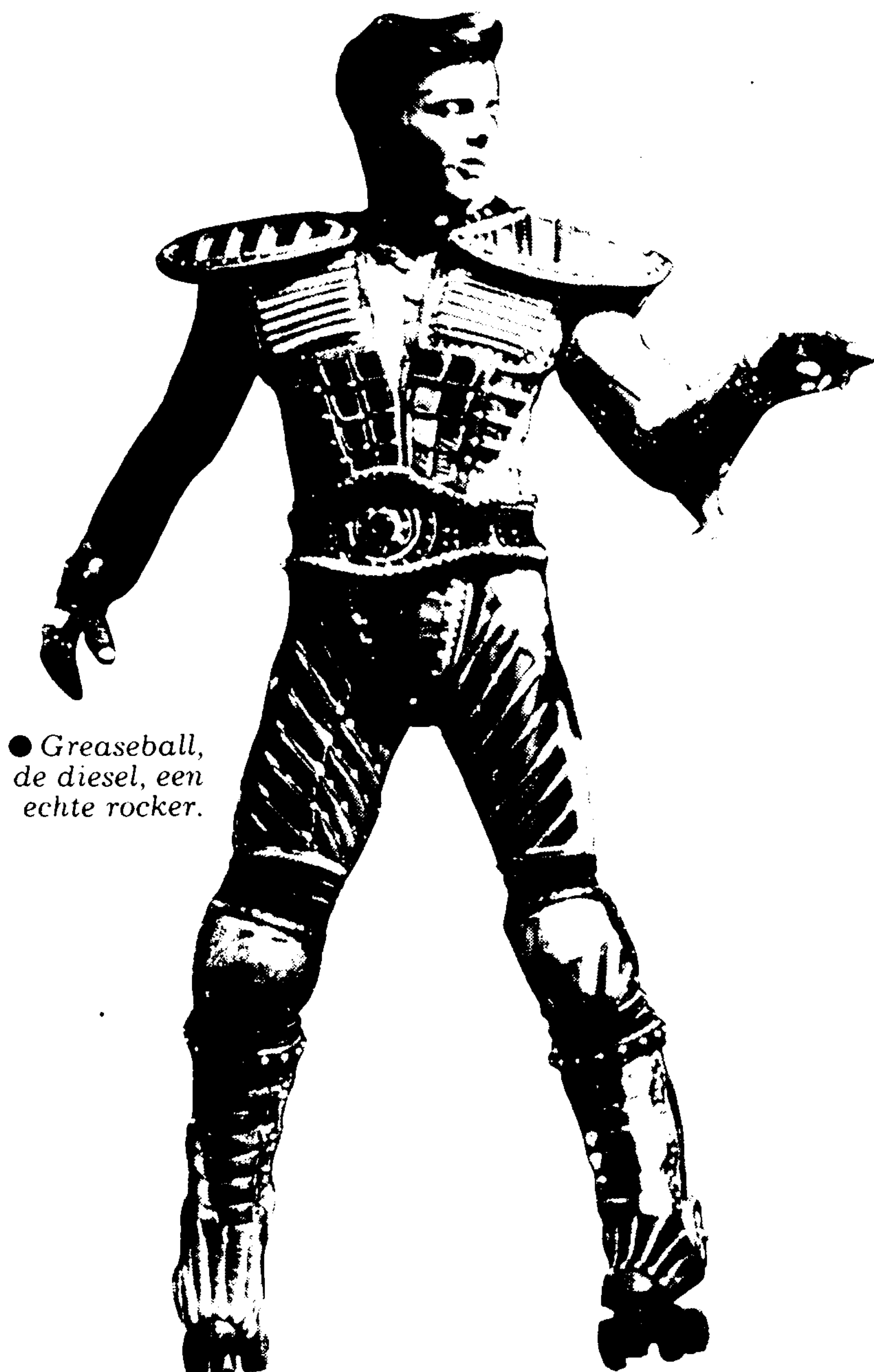
Een kinderdroom, die werkelijkheid wordt in de vorm van de meest spektakulaire musical aller tijden. Na hits als Evita, Jesus Christ Superstar, The Phantom of the Opera en Cats lijkt Andrew Lloyd Webber zichzelf te hebben overtroffen met deze nieuwste produktie, die al meer dan vier jaar het theaterleven bepaalt in het Londense West End, die in New York en Tokio toeschouwers aantrok als een magneet en die nu in Bochum onderwerp van gesprek is. In de grijze, rokerige industriestad verrees deze zomer een speciale 'Starlight Halle', waar sindsdien met uitzondering van maandag deze sensationele theatershow dagelijks op het programma staat. Een spektakelstuk, waarin een onbenullig verhaal wordt verpakt in weliswaar clichématige, maar bijzonder meeslepende muziek, in een toneelbeeld, dat krom staat van de technische 'Aufwand' en in een choreografie, die het predikaat flitsend in alle opzichten verdient vanwege de razende snelheid, waarmee de acteurs en actrices zich – op de buhne en tussen het publiek door – al rolschaatsend voortbewegen: de mannen als de stoere lokomotieven, de vrouwen als de charmante wagons.

Starlight express is een wedstrijd tussen de snelste treinen ter wereld – een soort wereldkampioenschap dus – die zich afspeelt in de droom van een jongetje. Een voorspelbaar verhaal eigenlijk, waarin de underdog, een oude lieve stoomlok het uiteindelijk na de gebruikelijke chantage en een heuse romance in een notedop wint van de patsers, de vliegensvlugge moderne treinen. In de manier echter, waarop dit thema visueel en akoestisch wordt uitgewerkt, zitten alle ingrediënten, die deze musical commercieel tot het succesnummer van deze eeuw zullen maken: fantastische, heel bizarre 'Star Wars'-kostuums en maskers, dramatische wedstrijden op rolschaatsen, herkenbare muziek volgens de Lloyd Webber succesformule en een vertoon van technische snufjes waar je stil van wordt. Gigantische spoorwegbruggen, die over het toneel zweven, een 250 meter lange rolschaatsbaan, die de zitplaatsen doorkruist en ontelbare lichteffecten, die in no-time de meest sprookjesachtige sfeer in de hal weten te toveren. Starlight Express is een musical van superlatieven, die in Bochum een investering van meer dan twaalf miljoen DM noodzakelijk heeft gemaakt. 1100 vierkante meter toneeloppervlakte, 32 hydraulische en 10 electrische aandrijfdelen voor de bruggen en het beweegbaar podium, 800 schijnwerpers, 8000 sterlichtjes, 64 kleurenwisselaars, zes volgspots, een 27-kanalige akoestische leiding voor de mondmicrofoons, 110 luidsprekers, 120 paar rolschaatsen en 200 kniebeschermers. Alleen de technische hoogstandjes, die tijdens de tweeeneenhalf uur durende show worden uitgehaald, houden de toeschouwer volledig in de ban. Als alle starlights eenmaal fonkelen en laserstralen de enorme hal doorklieven, dan is iedereen verloren.

Veeleisend

Maar er is veel meer, en daar zorgen de acteurs en actrices voor. Wat deze hoofdzakelijk uit de Verenigde Staten en Engeland afkomstige mensen presteren is ongelooflijk: zij moeten niet alleen zingen en acteren, maar daarbij ook nog rolschaatsen. Een opgave, die fysiek en mentaal alles van hen eist. En zij doen dat uitstekend, acht keer in de week, want zaterdag en zondag staan twee voorstellingen op het programma.

Starlight Express is dan ook een show, die volledig is gericht op de smaak van het publiek. De eerste maten van de ouverture en het eerste toneelbeeld maken dat duidelijk. Nevel, laserbliksem en stampende rockmuziek bouwen meteen een spanning op, die pas zal verdwijnen als de laatste tonen van de gospel, waarmee het spektakel wordt afgesloten, zijn verklonken. De hoofdrolspelers in dit spel, waarin fantasie en werkelijkheid op ingenieuze wijze met elkaar worden verbonden, zijn de lokomotieven: Greasball, de diesel; Elektra, de supersnelle elektrische lok en andere sneltreinen uit de gehele wereld: Espresso uit Frankrijk, Hashamoto uit Japan en Krupp uit Duitsland; maar ook de oude, reeds genoemde stoomlok Rusty. Zij worden uitgebeeld door mannen, die tijdens hun gevaarlijke, razendsnelle wedstrijden lieftallige, hoogblonde 'wagons' als de restauratiewagen Dinah, de slaapwagen Belle en de felbegeerde, fonkelnieuwe wagon Pearl op sleeptouw nemen. Dat deze strijd tussen de lokomotieven ook een strijd om de gunst van de vrouwen wordt, staat al bij voorbaat vast.

● Greaseball, de diesel, een echte rocker.

● De hoogblonde, fonkelnieuwe 'wagon' Pearl, geliefd bij alle lokomotieven.

Mierzoet

Andrew Lloyd Webber heeft alle lokomotieven een eigen muziekje gegeven in een eigen stijl, waardoor harde rockritmen, mierzoete melodieën – zoals alleen hij ze schrijven kan –, blues en gospels, break dance muziek en electrische booogie, Rock'n Roll en synthesizer-klanken met elkaar worden verweven. Een muzikaal allegaartje dus, niet echt origineel. Maar wel muziek, waarvan een bijzonder suggestieve werking uitgaat, al heb je bij ieder nieuw muziekje de indruk, dat je het al eens eeerder gehoord hebt. En dat zal beslist zo zijn, want Andrew Lloyd Webber is een meester in het plagiëren van andere muziek, zonder dat dat plagiaat direkt aantoonbaar is. Een handige jongen, die precies weet wat het publiek wil en de kunst verstaat uit iets ouds iets schijnbaar nieuws te maken. In ieder geval weet hij met zijn muziek het visuele spektakel een extra dimensie te geven en dat mag zeker in dit geval als een bijzondere verdienste

door
JOS FRUSCH

worden beschouwd. De wijze, waarop deze muziek overigens door het vijftienkoppig orkest ergens in een kelder achter in het gebouw wordt verklankt en via een ingenieus 'sound-system' naar de hal wordt getransporteerd – de dirigent wordt door middel van een groot videoscherm aan de acteurs en actrices getoond – dwingt respect af. Het werk van de akoestische man, die de orkestmuziek en de zang met elkaar mengt, eveneens.

Supershow

Wat West-Europa betreft zal deze supershow alleen in Bochum te zien zijn. Daar zal Starlight Express zeker vijf jaar te zien zijn. Het gemeentebestuur van de stad is zeer ingenomen met deze vorm van vermaak, die naar Amerikaans model is opgezet als een gigantische commerciële onderneming. Tegenstanders van het projekt, die hebben gepleit voor cultureel meer hoogstaande evenementen werden met economische argumenten de mond gesnoerd: lokale en regionale fabrieken kregen opdrachten, bijvoorbeeld voor de bouw en installatie van de technische apparatuur, waardoor arbeidplaatsen werden gecreëerd. En voor de speciaal gebouwde 'Starlight Halle', vlak naast het Ruhrstadion en de autoweg – de aan- en afvoer van publiek is uitstekend geregeld –, werd ook al snel een bestemming gevonden. Zij gaat dienst doen als Congrescentrum, waardoor de attractiviteit van Bochum verhoogd wordt.

Maar voor het zover is zullen nog vele duizenden bezoekers volledig in de ban raken van deze supermusical op rolschaatsen. En dat ondanks de toegangsprijzen, die beslist niet laag genoemd kunnen worden. Zo moet een gemiddeld gezin met twee kinderen – Starlight Express is een typische familievoorstelling – op zijn minst 140 mark neertellen voor een bezoek. Maar of je echt veel ziet op de zijtribunes waag ik te betwijfelen. De duurste plaatsen kosten 70 mark per persoon (vrijdag en zaterdag 80 DM), waarbij moet worden aangetekend dat kinderen tot zestien jaar dan vijftig procent reductie krijgen. Inclusief het drankje in de pauze (ook niet goedkoop) ben je dan al gauw 250 DM kwijt, exclusief vervoer wel te verstaan. Maar je bent dan wel getuige geweest van het meest sensationele muziekspektakel aller tijden, waar in huiselijke kring nog dagen over gepraat zal worden.
De voorstellingen van Starlight Express worden gegeven van dinsdag tot en met zondag telkens om 20.00 uur, zaterdag en zondag ook om 15.00 uur. Kaartreservering is mogelijk via de volgende telefoonnummers: 0949/4027075270 en 0949/234507070. De toegangsprijzen zijn als volgt: Prijsklasse I 70 DM, prijsklasse II 50 DM en prijsklasse III 35 DM. Voor de vrijdag- en zaterdagvoorstellingen gelden de volgende tarieven: prijsklasse I 80 DM, prijsklasse II 60 DM en prijsklasse III 35 DM. Kinderen en jongeren tot 16 jaar krijgen 50 % reductie op de twee hoogste prijsklassen.

● Starlight Express, een spektakulaire musical op rolschaatsen.

Onroerend goed

k. gevr. goed onderh. **WOONHUIS** liefst te Kerkrade. ca. ƒ 100.000,–; 09-49-2407-17143.

DRIJFSPAND (in drukke winkelstr.) ± 15 min. v.d. weg Maastricht-Genk. Nieuwe vloeren m. fineerdeuren m. omlijsting, 2 kantoorruimt., inger. keuken, pl., zitpl., m. eik. sierschouw, toil. 1e en 2e verd. m. 5 badk. m. toilet. Volledig onderkelderd. Pr. 00.000,-. Inl. 09-32-11358608.

koop vrijst., riante woning, voorzien van garage, gen aan de

Rolandsweg 27a, Sittard

beg. gr.: ruime living, inbouwkeuken, hal en toilet. verd.: 3 slpk., badk., incl. 2e toilet, zolder, 1 slpk., berg en c.v.-ruimte. Kavelopp.: 485 m². Pr. ƒ 215.000,– Info: M.O.G. tel. 043-630905.

ERLEN, Welten drive-in woning met bl. vrij uitzicht. gar., c.v.-ruimten, toil. en gr. hobbyk. + tuin. 1e d.: kamer m. plavuizenvl. + open haard, veel veldbr., eik. keuken. 2e verd.: 3 slpks., badk. m. ligb., v.w. + toil. Pr. n.o.t.k. Aanv. direct. 045-711621. Za. en zo. 14.00 uur.

KOOP GEVRAAGD, in verband met verandering kkring zoekt jong gezin (5 pers.) ruim vrijst. woning in d-Limburg. Inl. tel. 08850-14859.

koop of te huur ZAKENPAND te Landgraaf gesch. vele doeleind. 1e verd.: kantoor of winkelruimte van + kantoortje en mag.ruimte. 2e verd.: kant. of winruimte, 3e verd.: div. ruimtes, harh. trap, thermopane glaz. achterk. rolluiken, naast en achter pand ruime keergelegenheid, te aanv. in overleg te bezicht. na afspraak tel. 045-312507.

KEM: mooi gr. appartem. Ind.: hal, liv., ing. keuken, 2 k., berg., w.c., badk., 2 balk., keld., gr. gar., lift, afz. dg.verw. Steenweg 225 Rekem (B). Inl. Daalekstr. 19 Rekem. Tel. 09-32.11714204.

meente Schinnen te koop royaal **LANDHUIS** met bijbouwen, gelegen in beschermd buitengebied, 10.000 m2. Voor verdere informatie tel. 04490-22000 ma. t/m vr. van 9-17 uur. Kantoor gesloten van 25-'88 t/m 8-1-'89.

k. **HOEKWONING** met aanb. in Heerlen (Beersdal). ruime hal + wc, nieuwe witte landhusstijlkeuken, uche, woonk., 3 slpk., geh. onderkeld. Garage, 2 bergen, grote privacy, tuin. Vr.pr. ƒ 115.000,- k.k. Tel. 5-723680.

k. in plan Schuureik, Hoensbroek, Slot Hillenradeln.

uniek gel. vrijst. landhuis

ntree, hal, woonkeuken, bijkeuken, grote living, 5 slpk., r., zolder, grote zonnige tuin m. veel privacy. Tot. perceelsopp. 1080 m2. Aanv. in overl. Vr.pr. ƒ 375.000,-. Bezocht. op afspr. Tel. 045-228600.

Hoensbroek ƒ 70.000,– k.k.
Gezellige tussenwoning met c.v., tuin en achterom. Kelder, kantoor, grote woonkamer, keuken, badkamer, 2/3 slaapkamers.

Kerkrade-West ƒ 85.000,– k.k.
Mooi appartement met eigen c.v. en berging, woonkamer (± 32 m²), keuken, douche, 2 slaapkamers.

Kerkrade ƒ 85.000,– k.k.
Pannesheide. Mooie tussenwoning met verwarming en binnenplaats, kelder, 2/3 slaapkamers, flinke woonkamer, zolder.

Heerlen ƒ 115.000,– k.k.
Zeer goed onderhouden halfvrijstaand woonhuis met c.v., tuin, berging en garage. Mooie woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer en zolder.

Geheel kosteloos en vrijblijvend
bespreken wij graag met huiseigenaren die hun pand nu of op langere termijn willen laten verkopen de prijs- en verkoopmogelijkheden van hun pand.

Troost Onroerend Goed, Heerlen
Tel. 045-717976

Schaesberg

Unostraat 5. Woonhuis met berging en achterplaats via brandgang achterom bereikbaar. Ind. o.a. woonkamer, keuken, berging. 1e verd.: 3 slaapks. en douche. 2e verd.: zolder. Géén c.v. Voorgevel grotendeels kunststof kozijnen en dubbele beglazing. Prijs ƒ 89.000,– k.k.

Aquina Makelaardij b.v.
045-715566

Weg. omst.heden **TE KOOP OF TE HUUR** een zeer compl. garagebedrijf (eventueel met zeer goed merk) in grote Z.limburgse stad. Riante woning event. met tweede woning mog. Voor de snelle beslisser een zeer gunstige prijs. Inl. postbus 5043, 6400 AM Heerlen.

Epen

Uitst. woonh. m. gar. en tuin op zuid bij. '81. Ind.: gr. hal, woonk., keuk.-bijkeuken. 1e verd.: 3 slpks., luxe badk., 2e toilet, gr. zold., geheel pand hardh. koz. en dubb. beglaz. Aanvaarding direkt. Vraagprijs ƒ 149.500,–. Tel. 04455-2237.

Te k. te **PUTH,** halfvr.st. woonh. Ind.: zolder, 3 slpk., badk., open keuk., woonk., kelder, overd. terras 7 x 4 m, dubb. gar., waskeuken. Pr. ƒ 158.000,- k.k. Gr. tuin op 't zuiden. Moet u van binnen beslist gezien hebben. Tel. 04493-3708.

Elsloo

Tussengelegen woonhuis (bwj. '82) met berging en tuin. Ind.: b.g. hal, toilet, woonkamer, keuken. Verd.: 2 slaapkamers, badkamer met toilet en douche. Vaste trap naar zolder. C.v. Prijs slechts ƒ 95.000,– k.k.

Livac BV
Brugstraat 19, Sittard
04490-10855

BEEK, O.L. Vrouweplein te k. goed onderh. halfvr.st. woonh. Geïsol., centr. ligging, gr. gar., gr. hobbyr., heteluchtverw., tuin, terras, kelder, woonk. m. park., houten plafond, open haard, nw. inger. keuken, 4 slpks., badk. m. ligb., 2e toilet, bergzolder, hardh. kozijnen, dubb. glas. Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k. Bez. na tel. afspr. 04490-73535.

SUSTEREN, te k. halfvrijst. knus boerenwoonhuis geh. gerenov. in 1985. Ind.: L-vorm. w.k., 38 m2, plav., open haard, schuifp., tuin. Gr. keuken, eiken install., badk. m. ligbad, toilet, studeerk., kelder, 3 slpkrs., zolder, c.v. Tot opp. 450 m2. Pr. ƒ 148.000,- k.k. Tel. 04499-2854.

Te koop gevr. **BOUWGROND** voor de bouw v. bungalow, tel. 04490-26107.

SITTARD: Burg. Kampsstr. 40, halfvrijst. huis, tuin, gar., kelder, 2 badkamers, woonk. (12m lang), 4 slk., keuken, m. aanb. keuken. Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k., 04490-25827.

Geleen

Ringovenstraat 18
Gedeeltelijk
uitgebrand pand.
ƒ 30.000,– k.k.
Tel. 045-717976

U wilt een huis kopen?
U wilt uw huis verkopen?
Vraag vrijblijvend info.

Onroerend Goed Maatschappij Jac Stel
Verzekeringen, financieringen, hypotheken.
Schelsberg 132 Heerlen
Tel. 045-721866

Te k. geheel vrijst. **ZAKENPAND** + zeer ruime woongeleg. Grote parking. Vr.pr. ƒ 245.000,– k.k. Tel. 04490-48077.

Hypotheek Centrale

Voor ambtenaren en hogere beroepen. Rente va. 5,1% Spaarhyp. va. 7%. Ook hypotheken tot 130% e.w., tel. 077-519775.

Klimmen

Klimmenderstr. 27. Voormalig cafépand geleg. in centr. met ruime parkeerpl. (8 auto's), garage, c.v., 6 slpks., grote bedrijfsruimte. ƒ 98.000,– k.k.

Oirsbeek

Oppevenerweg 10. Groot vrijst. herenhuis met grote tuin, garage, 5 slpk., zolder, kelder. ƒ 119.000,– k.k.

Valkenburg

Daelhemerweg 17.
Woonh. met. berging, 3 slpk. Geleg. bij centr. Opknappen ƒ 48.000,– k.k.

Jos Storms o.g.
Tel. 04490-42550
Geleen

Heerlen-Noord

ƒ 65.000,– k.k.
Appartement. Bouwjaar 1983. 100% hypotheek.
Troost Onr. Goed Heerlen
Tel. 045-717976

Gemeente Maastricht

De gemeente Maastricht verkoopt bij wijze van inschrijving het achterterrein en garagebouw van het perceel

Ravelijnstraat 130

De perceelsoppervlakte is ongeveer 940 m².

Het onderhavige perceel is een binnenterrein, waarvan het garagegebouw de bestemming bedrijfsgebouwtjes heeft en het resterend gedeelte bestemd is voor achtertuin. Het te verkopen perceel is uitsluitend bestemd voor milieuvriendelijke aktiviteiten. Bij de feitelijke toewijzing zullen met betrekking tot het laatstgestelde nadere voorwaarden geformuleerd worden.

Inschrijving is mogelijk tot uiterlijk 7 januari 1989 en wel per brief, waarin vermeld het bedrag van inschrijving alsmede de voorgenomen bestemming van het pand, te richten aan de Direkteur Grondbedrijf, Helmstraat 12, 6211 TA Maastricht.

De gemeente behoudt zich het recht voor om het pand niet aan de hoogste bieder, doch aan een ander toe te wijzen. Nadere informatie kunt U verkrijgen op telefoonnummer 043-292033.

Motoren

Te koop 2e-hands CROSS-MOTOREN Honda 125/250, Suzuki 12 S, Yamaha 80 cc. Tweewielerspecialist Math Salden Limbricht.

Te k. motor HONDA XR 600, '87, ± 5000 km. Te bevr. 045-222667. Na 18.00 u.

KERSTAANBIEDING: 10% korting op in voorr. zijnde leren kleding: jacks, broeken, overalls. Alléén zaterdag 24 dec. Motorhuis Geleen, Rijksweg N. 21 (open van 9 tot 16 uur).

ABAZ

GULPEN
Ringweg
Leuk gesitueerd woonhuis met c.v. en garage. Ind. o.a.: woonkamer met plavuizen, drie slaapk. en badkamer. Vraagprijs ƒ 117.500,– k.k.

HEERLEN
Schaesbergerweg
Woonhuis met c.v. en achter het huis gesitueerde garage. Ind. o.a.: ruime woonk., keuken, doucheruimte. 1e verd.: drie slaapk. 2e verd.: zolder en mansarde. Vraagprijs ƒ 107.500,– k.k.

NUTH
Platsmolenweg
Woonhuis met c.v., inpandige en losstaande garage. Ruime entree, woonkeuken, woonkamer met parket, vier slaapkamers, badkamer. Volledig onderkelderd! Prijs ƒ 179.500,– k.k.

WIJ WENSEN ALLEN PRETTIGE FEESTDAGEN EN EEN GOED 1989.

Inl. De Doom 23
6419 CW Heerlen
045-718731

Wat is de wereld toch klein...

Zo gaat dat als [illegible] zit en altijd op zoek bent naar iets [illegible]
Dat je elkaar dan tijdens de [illegible] Sijben treft is natuurlijk nièt zo verwonderlijk.

KERSTSHOW BIJ SIJBEN

Za. 24 december [illegible]
Di. 27 t.m. vr. 30 december [illegible]
Za. 31 december 9.30-16.00 [illegible]
Beide kerstdagen [illegible]

SIJBEN MEUBELEN ROERMOND Maastrichterweg 33. Tel. 04750-16141